

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

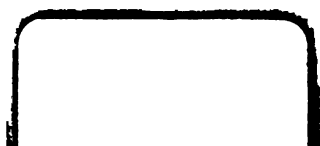
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

3 3433 08231831 6

STK
Cambridge
Hewwood

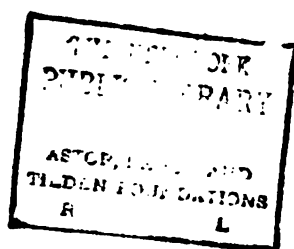

INTERIOR OF KING'S COLLEGE CHAPEL, CAMBRIDGE

THE
ANCIENT LAWS
OF THE
FIFTEENTH CENTURY,
FOR
KING'S COLLEGE, CAMBRIDGE,
AND FOR
THE PUBLIC SCHOOL.
OF
ETON COLLEGE.

COLLECTED BY
JAMES HEYWOOD, M.P., F.R.S.
OF THE INNER TEMPLE.

AND
THOMAS WRIGHT, M.A., F.S.A.

CORRESPONDING MEMBER OF THE INSTITUTE OF FRANCE

LONDON:
LONGMAN, BROWN, GREEN, AND LONGMANS.

1850.

WON WON
WON
WON

TO
THE VERY REVEREND
GEORGE PEACOCK, D.D., F.R.S.
DEAN OF ELY,
AUTHOR OF "OBSERVATIONS ON THE STATUTES OF THE UNIVERSITY OF CAMBRIDGE."
FORMERLY FELLOW AND TUTOR OF TRINITY COLLEGE, CAMBRIDGE,
THIS EDITION
OF THE
ANCIENT LAWS, OF THE FIFTEENTH CENTURY,
FOR
KING'S COLLEGE, CAMBRIDGE,
AND FOR
THE PUBLIC SCHOOL OF
ETON COLLEGE,
IS DEDICATED,
AS A TESTIMONY OF RESPECT.

PREFACE.

KING'S COLLEGE was the largest collegiate foundation of the University of Cambridge, in the fifteenth century. It was preceded by the foundation of the school of Eton College, and both these splendid institutions were originally created by a weak but well-meaning monarch, amid the political intrigues which shortly afterwards led to open civil war, and at a time when the increase of the Roman Catholic Church was considered of vast importance. King's College was commenced by Henry VI, at Cambridge, in 1441, and its plan was so much enlarged in the course of two years, that it became one of the most distinguished colleges in the university. The king appears to have taken his idea of the dependence of King's College upon Eton College from the older foundations of William of Wykeham, who had previously founded New College at Oxford in dependence upon the college or school at Winchester.

Some little time elapsed between the foundation of King's College and the formation of the statutes by which it was to be governed. The persons to whom

this latter task was originally entrusted, were William Lyndewode, John Somerset, M.D. and John Langton, who were also active agents in the foundation of the college, and are reckoned among the earlier benefactors. It is manifest, however, from the foundation charter, (page 7 in the present volume), that these three persons did not perform the task imposed upon them, and some serious difficulty probably presented itself, for the care of the statutes was assumed by the crown. Perhaps the first statute makers could not agree in the details, or did not give satisfaction to their employer. One of the three persons just mentioned, John Langton, was Chancellor of the University, and it may be supposed, that he was not satisfied that the plan approved of by the king for King's College, would be beneficial to the university over which he presided, or altogether consonant with its privileges. This is rendered the more probable by the circumstance that the first master of the college, William Millington, who had been a fellow of Clare Hall, and had taken a previous oath of obedience to the chancellor and vice-chancellor, resigned his office and returned to his former college soon (perhaps immediately*) after the publication of the king's statutes. Fuller asserts that Millington was driven away from his mastership because he showed un-

---

* Millington resigned in 1446. We have no means of fixing the exact date of the promulgation of the statutes, the one we have printed at the head of the page being merely the continuation of the date of the foundation charter, but it is probable that they were not completed till a year or two after, and that Millington's resignation immediately followed.

due preference in elections, etc., to "his countrymen of Yorkshire"; and in this view of the case, he is supported by Hatcher. But it appears from the more accurate account by Cole,* that his resignation was in reality voluntary, and that it depended on a point of conscience.

When the statute makers first employed by the crown could not be induced to compile a body of laws agreeable to the royal wishes, the following code of laws was probably prepared by Chedworth, in imitation of the statutes of William of Wykeham's college at Oxford. In their peculiar character, they breathed more of a strict monastic spirit than those of any other house in the university of Cambridge, and in this respect were entirely congenial with all that we know of the feelings of the founder. Some of their most remarkable characteristics were taken from the old monastic discipline, such as the wish to preserve the inmates from external connections, the extensive power given to the Provost, the lengthy oaths at every step, and the urgent manner in which every member was desired to act as a spy upon the conduct of his fellows.

But, although Henry VI had obtained laws for his college, he had made little advance in the buildings, when the misfortunes of civil war put a stop to his proceedings. The grandeur of his intentions may,

---

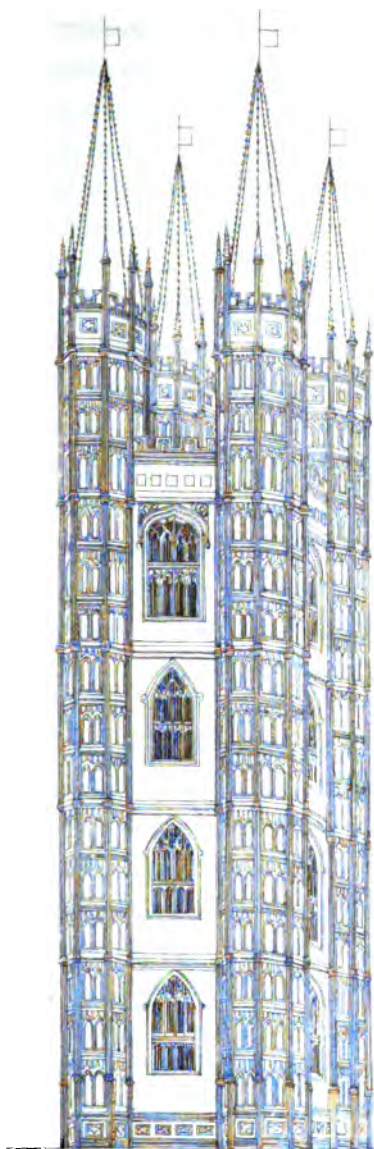
* Printed in Le Keux's Memorials of Cambridge, King's College, p. 10.

however, be gathered from the minute directions given in his will for the college of Cambridge (see p. 180 in this volume). The accession of the house of York to the English throne was prejudicial to the Lancastrian foundations, and it is said that Edward IV deprived both Eton and King's Colleges of a part of their revenues, in consequence of which the former had the number of its fellows reduced from ten to seven. These colleges were only finally completed under Henry VII. None of the original directions of Henry VI, concerning the buildings, were strictly obeyed. The magnificent chapel of King's College was built by Henry VII, and is one of the noblest monuments of that monarch's taste for the arts. It appears, from a drawing* still preserved in the British Museum, that it was once intended to erect a tower for bells near the college chapel, but this design was never carried into effect.

The ancient statutes of King's College have been found to be singularly ill-adapted for the maintenance of domestic harmony and scholastic peace within the society, for, from the time of its foundation, the college has been involved in continual disputes, either with the university, or within itself, or with the older foundation of Eton. Among the earliest acts of the founder, was the grant of certain exclusive privileges with respect to a separate jurisdiction for King's College, which are now hardly

---

* The accompanying plate is a diminished copy of the drawing of the tower here alluded to.

worth preservation. One of the most curious evidences of these early privileges is the composition between King's College and the university, A.D. 1457, in which the latter formally acknowledges the exemption of the college from the jurisdiction of the chancellor within certain limits. It had been preceded, in 1449, by the concession of exemption granted to King's College by the university, and was evidently the result of the differences which had naturally arisen between the chancellor and the provost, in consequence of the establishment of the separate jurisdiction of King's College in the centre of the university. The concession specially declared King's College, and its resident members, to be exempt from all authority, power, and jurisdiction, on the part of the chancellor of the university, the archbishop of Canterbury, and the bishop and arch-deacon of Ely.*

Great advantage was expected to arise to the university of Cambridge from the magnificent foundation of King's college, and the university authorities of the fifteenth century seem to have imagined, that they were conferring a favor† on the new society, when they conceded all right of jurisdiction to the college officers in cases of transgression, or breaches of contract, within the college.

Such monastic peculiarities are, however, in themselves, of little public interest at the present day, but

---

* See page 194 of the present volume.

† See p. 194.

they clearly prove the spirit of jealousy of external interference, which occasionally actuated early founders of colleges.

Members of King's College were however amenable to the laws of the university on some subjects, for, in 1583, Mr. Lillesse, a fellow of King's College, was expelled from the university by the vice-chancellor, for a breach of university privileges, in carrying a university cause before a court of law;* because, as the bishop of Lincoln stated to Lord Burghley, it was a cause originally belonging to the chancellor's jurisdiction, and out of the precincts of King's College.

During the Elizabethan period, the claims of King's College, even to the exemption granted them by the composition, appear not to have been enforced with a high hand. A case occurred in 1594, in which the fellows disagreed among themselves as to the choice of a taxor out of their college (when it was the turn of the college to present), and the minority appealed to the vice-chancellor; the latter, with the consent of the greater part of the heads of colleges, after they had debated the case among themselves, decided, that by the composition, the visitor of the college (who was the bishop of Lincoln, and who was then in visitation) had the decision of the matter. But the justice of this decision was so little felt by the body of the university, that the result was a very serious riot in

---

* See p. 253. "Sentence of banishment of Mr. Lillesse from the university:" see also pp. 267-268.

the Regent-house, and the temporary interruption of university business.*

The Reformation seems to have found zealous champions in King's College, which furnished many distinguished sufferers in the cause. Three tutors of King Edward VI were members of this college. Fox tells us that, on the 12th of January 1557, Cardinal Pole's visitors, against whose interference the provost had made a public protest, "resorted to King's College, eyther because the same for the worthyness thereof was chiefe and soveraigne of all the residue, or els because that that house especially, before all others, had been counted, time out of minde, never to be without a heretike (as they term them) or twaine. And at that present time, albeit that many now alate (lately) had withdrawn themselves from thence, yet they judged there were some remaining still."

But the visitors, in the reign of Queen Mary, changed this reforming character of the college, and the provost of King's College became remarkable, in the earlier part of the reign of Elizabeth, for his attachment to the Romish faith. Eton College was subjected to a visitation in 1561, which led to the expulsion of its Roman Catholic members.† Suspicions of Catholicism raised violent dissensions in King's College in 1565, which appear to have been mixed up

---

* The papers relating to this event are printed in the Cambridge University Transactions (1570-1662), vol. ii. pp. 51-57. It is alluded to in the present volume, by the Bishop of Lincoln, p. 269.

† See p. 634, in the present work.

with college intrigues, and these disputes after having continued four or five years, led to a visitation, and to the deprivation of the Roman Catholic provost, Dr. Baker, who was succeeded in 1570 by Dr. Goade.* Yet, although the appointment of Dr. Goade seems to have given, at that time, universal satisfaction to the fellows, scarcely six years had passed, before we find them again involved in disputes with their provost, and a new application was made for an extraordinary visitation. On this occasion, the chancellor Cecil took part with the provost, and the most active of the complainants were obliged to make humble submission.† Mr. Lillesse, one of the complainants, was then banished the university, for the breach of its privileges, in bringing a university cause before a court of law.‡ But the dissensions in the college still continued; attempts were made to procure the restoration of the ejected fellow, Mr. Lillesse, and even to displace the provost, Dr. Goade; and the bishop of Lincoln was called in to exercise his ordinary visitation, in 1594.§ At this time, occurred the dispute already mentioned, respecting the choice of a taxor,|| in which, although the bishop of Lincoln was actually present in his visitation, the fellows attempted to bring in the jurisdiction of the vice-chancellor, which led to a riot in the regent-house. The decisions of the visitor on this occasion appear to have had little effect in restoring peace to the college, for we find

---

* See the documents relating to these disputes at p. 208-223.

† pp. 227-250. ‡ See p. 253. § See p. 264. || P. x.

that a new visitation was found necessary ten years afterwards, which led to further interpretations of the statutes :* and a paper dated in 1632, and printed in the present volume,† shews that, in spite of successive visitations, the disputes which divided and distracted the college had not diminished in their intensity. The documents relating to these old disputes are interesting, as illustrative of the constant recurrence of internal contentions within King's College.

We may point out, as one of the more remarkable features of this foundation, the letter from the university of Cambridge to King Henry VI, in 1443, promising the perpetual prayers of that learned body for his soul, as a recompense for his extraordinary liberality in founding King's College. The college statutes contain the most minute directions as to the forms of prayers therein ordained, and the forty-first and forty-second chapters are especially devoted to the enumeration of the masses and other canonical services to be for ever repeated in King's college. But the college statutes in these particulars have been for several centuries properly neglected and disobeyed. Prayers for the dead were judiciously omitted in the reign of Edward VI, and the founders of colleges are now merely commemorated in periodical services, or their names are mentioned with praise in the graces before or after dinner : it must, however, be allowed that the omission of masses for the soul of Henry VI was not in accordance with the wishes of that founder,

---

* See p. 276.

† p. 285.

and although this omission is now wisely sanctioned by public opinion, it is only one among numerous instances which might be adduced, of the impossibility of continuing to observe the statutes of ancient foundations. The oath to observe an enormous code of college statutes, four hundred years old, is almost absurd in the nineteenth century, and it is certainly impracticable to observe such a body of laws.

Scholars are still elected into King's College, solely from among the foundation students of Eton College, and, when resident in Cambridge, these scholars do not take any part in the ordinary examinations of the university. Mathematics are in some houses insisted upon at Eton; but the training of King's College has been so much separated from the examinations of Cambridge, that the fellows of King's who are elected to tutorships at Eton, have usually educated the boys entrusted to their tuition, in their own peculiar study of classics, and classical Oxford has been frequently preferred by Etonians to the more mathematical university of Cambridge.

It may also be observed, that Eton College now occupies a station in this country, far beyond the designs of the founder, and that her school-rooms are crowded by about 660 boys of the wealthiest and most aristocratic families of the land, in addition to the number of about fifty-five foundation scholars; yet the educational system of Eton may be improved and the power of the legislature may be beneficially exerted in opening a large portion of the scholarships and fellowships of King's College, Cambridge, to the

competition of undergraduates, who may wish to enter themselves as students of that institution, and in reducing the exclusive monopoly of the foundation scholars of Eton.

By the ancient laws of King's and Eton, the appointment of the provost in each of these colleges was left in the hands of the fellows, but for a length of time it appears to have belonged, in fact, to the crown. Dr. Whichcot was appointed the provost of King's College, by parliamentary authority, during the civil wars of the seventeenth century; on his ejection, after the restoration in 1660, it is stated in the king's letter (p. 293), that the "office and dignity (of the provostship) appertaineth to our disposition"; and the appointment remained in the hands of the crown until 1689, when it was regained by the college; although the provostship of Eton still remains happily in the gift of the crown.

The foundation statutes of King's College are here printed from a transcript, made apparently in the seventeenth century, MS. Harl. No. 7323. The Eton statutes have been reprinted from the Appendix to the Report of a Committee of the House of Commons, appointed to enquire into the state of education among the lower orders, Henry Brougham, Esq. (now Lord Brougham) in the chair. The original transcript from which the Committee obtained the copy ordered to be printed, is preserved in the British Museum, MS. Sloane, No. 4844, and was made by the Rev. Roger Hugget. It was printed by order of the House

of Commons in 1818. Other documents of considerable interest have been added from the Arundel MSS. in the British Museum, the Federa, and the Rolls of Parliament.

Both sets of foundation statutes are included in this volume, and the state of King's College, Cambridge, and of Eton College, are now so different from their condition in the fifteenth century, that it is probable that each of these two great colleges would flourish in greater power and vigour, if the ancient laws could be remodelled on more enlightened principles. Indeed, King's College may even rival its active and hard-working neighbour, Trinity College, as soon as its endowments can be placed, by legislative enactment, in the open field of academical competition.

It has been already stated, that the foundation laws of King's College, were prepared in imitation of the statutes of William of Wykeham for New College, Oxford; and Dr. Lowth informs us, in his life of Bishop Wykeham, that before New College was founded, that prelate had diligently examined and considered the various rules of the orders of monks, and had compared them with the lives of their several professors, but that he had been obliged "with grief to declare, that he could not anywhere find that the ordinances of their founders, according to their true design and intention, were at present observed by any of them."* An accidental circum-

---

* Lowth's Life of William of Wykeham, p. 91.

stance,—the occurrence of a great plague in 1349, which was followed by several others, in 1361, 1368, and 1370,—probably determined Wykeham's anxious mind with respect to his own foundations. Large numbers of the clergy as well as of the laity of England had been destroyed by these visitations of pestilence: the parish churches were for the most part deserted, and left without divine service; and at Oxford, the schools were shut for a time, and the surviving scholars were dispersed. Illiterate laymen, who had lost their wives in the plague, and who could hardly read and far less understand the common service, were, at that time, admitted into holy orders, and a serious demand was felt for increased clerical instruction. William of Wykeham determined to remedy, as far as he was able, this desolation of the Roman Catholic Church, by relieving poor scholars in their clerical education; and he established New College at Oxford, and his school or college at Winchester, for the honor of God, and the increase of His worship,—for the support and exaltation of the Christian (which was in that age the Roman Catholic) faith,—and for the improvement of the liberal arts and sciences.

A hope was also entertained by the worthy bishop, that “men of letters and various knowledge, bred up in the fear of God, would see more clearly and attend more strictly to the obligation lying upon them to observe the rules and directions which he should give them.”*

---

* Lowth's Life, p. 93.

In 1379, the bishop of Winchester published his charter of foundation for St. Mary's College of Winchester, in Oxford, which is now called "New College," and he began his code of Statutes for that College at the first establishment of the Society, and continued to improve and modify the laws as long as he lived.

Four times, between 1379 and the founder's death in 1404, the New College Statutes were formally revised and corrected under Wykeham's directions; and so short-sighted were the laws, even after all the labour and time which he had bestowed upon them, that in his later rules the elections for vacant fellowships were ordered to take place immediately, instead of waiting for the annual election, which the earlier statutes had ordained. Hence, there arose afterwards a system of traffic between the presumptive successor to a fellowship, and the fellow who was about to resign his office,* which afforded a curious example of the absolute necessity of occasional state interference for the improvement of the internal regulations of old colleges, which ought to be regarded as state institutions.

The privilege of the fellows of New College taking degrees at Oxford, without praying for the usual grace in the University congregation, was not conferred by the Statutes of the College, but is said to have been purchased by William of Wykeham from the University,† with a view to secure certain fellows of the

---

* Lowth's *Life of Wykeham*, p. 188.

† *Observations on the Statutes of the University of Cambridge*, by George Peacock, D.D. F.R.S. Dean of Ely. Parker, London. App. p. ix. note.

college from the control of the regent masters of the University, when these parties had held their fellowships, as the founder's kin, or had been elected fellows within two years after their first admission to the University.

In the year 1607, the dean of Ely relates, on the authority of Wood's History of the University of Oxford, that "this privilege was vehemently resisted by the regent masters of the University; but upon an appeal to the Chancellor of Oxford (Archbishop Bancroft) in 1608, it was decided by him in favour of the custom. The provost and fellows of New College have, however, of late most wisely waved their right, and their fellows now enter the ordinary examinations for university degrees."

It is not known at what period the fellows and scholars of King's College, Cambridge, first commenced the custom of absenting themselves from the ordinary exercises for the degree of bachelor of arts in that university: the Composition of 1457 expressly declares, that they were to "enjoy equal* liberty and power with the other masters and scholars of the university in relation to the taking of degrees and offices"; but at the present day, they are accustomed to obtain degrees without passing the ordinary examinations which are requisite for all the under graduates in the other colleges. If the statutes of the founder be consulted respecting the graduation of the fellows and scholars of King's College (chap. 26),† the usual course of study

---

* See p. 203. "*Æqua gaudeant libertate.*"

† P. 84.

of the university will be found to be imperative on King's men, and in the concession of exemption from the university, they are expected to be "true scholars and gremials of the university,"* and are required to "hear and take a part in the ordinary and extraordinary readings, in the completion of forms† and times therein required, in whatsoever sciences and faculties, in presentations to degrees and lectures, and in taking of degrees, responding to questions in arts, and in other formal business and vesper duties of whatever kind, in inceptions, regencies, convocations, congregations, disputations, responsions, variations, expositions, determinations, repetitions, introductions to sciences, and into chairs, solemnizations of texts, protestations, and submissions taking place therein, in sermons to the clergy, in services for the dead, in masses, (besides those times in which the provost, fellows, and scholars, ought to take a part in the services for the dead, in masses, or other sacred offices in the church or chapel of the college), in sermons to the clergy, in general processions or duties, and in the elections of the chancellor, proctors, or other officers of the university, and in other scholastic acts, and other things, of whatever kind they may be, which are not contradictory to the privileges, &c., now granted, of King's College, or to any one of them, or which may seem in any way opposed to the chancellor, vice-chancellor, or proctors for the time being."

On this subject, the dean of Ely expresses his de-

---

* P. 196.

† P. 195.

cided opinion, that "neither the university, nor the founder of the college, ever contemplated the concession of exemptions from the academical exercises which are required for the first degree in arts, nor any departure from the ordinary forms of presentation, or admission to degrees."*

In 1849, some new regulations were published by the senate of the university of Cambridge, which would probably be in accordance with the classical tastes of the members of King's College, as the privilege of admission to the classical tripos examination was thereby extended to those persons, in any year, "whose names had been placed in the first class in the examination for an ordinary degree, in the preceding January." The facilities thus granted for competition for the honours of the classical tripos, may ere long lead, perhaps by the advice of a royal commission, to the attendance of the junior members of King's College, at the public examinations of the university of Cambridge.

Open and liberal competition is earnestly desired by the learned Dean of Ely for both the royal colleges whose ancient laws form the subject of this work, and the Dean also alludes to the poor employment now made by King's College, of the various capacities of usefulness which it possesses; this ancient college is justly represented by him, as, in appearance, an alien to the academical institutions in the midst of

---

* Observations, by the Dean of Ely, p. 82, *note*, and Appendix, p. vii, *note*.

which it is placed, and a stranger to the motives and sympathies by which the great body of their members are animated; and he states his conviction, that it might be converted, by a wider distribution of its benefits, even among the students generally of Eton, "from a magnificent cenotaph of learning, into a living and glorious monument, dedicated to the cultivation of all the arts which adorn humanity. Let us earnestly hope," adds the same warm-hearted author, "that the time is not far distant, when the consideration of this most important subject (of the reorganization of both the royal colleges of King's and Eton) will be undertaken in a spirit of bold and comprehensive, yet cautious and equitable, reform."*

Previous to the revolution of 1688, the provostship of King's College, Cambridge, had been for a long time in the hands of the crown, notwithstanding the forms prescribed by the too exclusive founder, which had been happily superseded by the subsequent exercise of the royal prerogative; in 1689, the provostship became vacant, and a mandamus came down from the king (William III), requiring the college to choose for its provost the Rev. Mr. Upman, a fellow of Eton. This clergyman had, however, before preached a sermon in Eton chapel, approving of the toleration granted by King James's proclamation to Christians, in favour of Christians of all deno-

---

* Peacock on the Statutes of Cambridge, p. 105.

minations, Roman Catholics as well as Protestant dissenters, and this proclamation had been ordered to be read in all churches, and the bishops, who protested against it, had been, with strange impolicy, sent to the Tower. But the fellows of King's College were not inclined to submit to a liberal provost, and they asserted their statutable right to choose their own head, and remonstrated especially against the imposition of Mr. Upman. A new mandamus was accordingly sent from the court, ordering the fellows to elect Sir Isaac Newton as their provost. Such an appointment, if graciously accepted, might have raised King's College to the first rank among the educational institutions of England, and might have even realized the following beautiful picture of the master of a college, portrayed in the statutes of Trinity College, under King Edward VI:—

“The master shall excel all others in learning, religion, uprightness of life, prudence, justice, faith, and affection towards the college, in order that his authority and dignity may shine forth by his illustrious virtues, and that he may be set forward as an example to others, and that consequently due honour may be paid to him.”

Sir Isaac Newton had been elected M.P. for the University of Cambridge, in 1688, but notwithstanding his popularity in the university, and his high reputation, the fellows of King's again insisted on their own right of choice, and represented, that to choose Sir Isaac Newton would be to act contrary to their founder's statute, which expressly enjoined

them to elect a provost from their own body, or from the number of the retired fellows of the college.

Government again yielded to the remonstrances of the fellows, and a third mandamus was sent down, requiring them to choose one of their own fellows, Mr. Hartliff. Concession had, however, only emboldened the opposition, for when the royal messenger arrived, his appearance had been expected, and every college officer took care to be out of the way; "every fellow's door was shut, and no one was at home;" the messenger consequently found no one to whom he might deliver the mandamus, and after he had laid it upon the hall table, it was thrown over the college wall, at night, by an unknown hand.

The proceedings of this curious case have been derived from the account of Mr. Reynolds, fellow of Eton College, and canon of Exeter, who went to King's College, as an undergraduate, in this very year, 1689, and whose narrative has been recently printed in the appendix to an able pamphlet on the examination of the members of King's College for degrees, addressed to the fellows of that college.

Mr. Reynolds goes on to state, that within a day or two after this affair of the arrival of the third mandamus, the election of the provost came on, within the college, when Mr. Roderick, the upper master of Eton School, had the votes of all the electors except three, and of the dissentients, Hartliff himself was one. He then continues: "when this was done, the college could not but be sensible that they had incurred the high displeasure of the court, who, they

heard, threatened them with vengeance. Nor was the person they had chosen duly qualified, for by the statute he ought to be in orders and a doctor, neither of which was Mr. Roderick. But this was soon rectified, for the university, at the intercession of the college, immediately gave him a doctor's degree, for which he was to perform his exercises the following term; and the Bishop of Rochester, Dr. Sprat, gave him private ordination at Westminster, assisted by Dr. Annsley, Dean of Exeter and prebendary of Westminster, as he, our dean, himself told me. And then, to defend themselves in case of a lawsuit, with which they were threatened, the society passed a vote that there should be no dividend till the lawsuit was at an end; and if that should not be sufficient, next to convert all the college plate into money for the same use; and lastly, if more were still wanting, to strike off the second dish for a time. At the same time they applied to all the men of quality then living that had been bred at King's College, craving their aid to enable them to carry on this lawsuit; in which they met with good success, Lord Dartmouth alone, the college's Lord High Steward, subscribing a thousand pounds towards supporting the lawsuit. However they thought it most prudent to prevent a lawsuit if they could, and therefore used their utmost endeavours to pacify the court, and reconcile them, if possible, to their election. By the interest of their friends they prevailed so far as to obtain a hearing, which was appointed to be at Hampton Court. To be their agents there, the college chose out of their body three representatives,—Oliver Doyley, who had been secretary to the embassy

at Constantinople; Doctor Stanhope, afterwards Dean of Canterbury, the best disputant of the whole college, and generally reputed the best proctor of his time in the University of Cambridge; and my tutor, John Layton, as reckoned the best scholar of the college, but deaf and purblind. When they came to Hampton Court they were admitted into a room which opened into the gallery, where the attorney and solicitor-general came to them, to whom they clearly proved that the right of electing the provost was fixed in the college itself by the grant of the king, their founder, as is evident by his statutes."

But the attorney-general replied to this argument, that "notwithstanding the founder's grant to the college, the kings, his successors, had from time to time put in the provosts, and he then pulled out a long list of all the provosts, of this put in by one king, of that by another, and so on to the present time, concluding, with some warmth, that the king could not but highly resent their disputing with him, what had never been disputed with any of his predecessors."

There was so much force in these observations, that Layton was irritated by them, and rose up on the other side, when there was a hush and a whisper that the queen was coming through the gallery, and all the company rose up. Layton is represented by Reynolds, as not observing either the hush of the company, or their rising from respect to the queen, and his conduct is ascribed to the defect of his eyes and ears; he struck the table forcibly with his hand, and cried with a loud voice, at this critical moment,

"Mr. Attorney-general, if we must bear the grievances of former reigns, then is the king in vain come in." It was then a period of some anxiety to the new sovereigns of England, whose position was at first doubtful, and was far from being recognized by the non-jurors, and the queen is most reasonably described as startled, when she heard the speech of Layton: the deputation from the college were, however, soon ordered to depart, and they were even at that time threatened with expulsion.

But a milder policy was afterwards prudently adopted; conciliation was requisite, and it was deemed expedient to give up the right of electing the provost to the college, and the king, on visiting Cambridge, shortly afterwards, attended by the Duke of Somerset, the chancellor of the university, went to King's College chapel, and told the fellows, who there received him, that he consented, "that the man they had chosen should be their provost." Layton had prepared himself with a speech, which he delivered, on his knees, to the king, and when he had concluded, the chancellor came to the fellows, from the king, and said, "that it was his majesty's pleasure, that the person who had made the speech should go out doctor in divinity": in his reply, Layton "begged the chancellor to return his most humble and dutiful thanks to his majesty, for the great favour he intended him, of which he should ever retain the highest and most dutiful sense, but to intercede with his majesty to excuse him from taking it, that he might not go over the heads of many persons more worthy than himself."

From the concession of William III, it is manifest, that the power of the crown to appoint the provost of King's College, can only be recovered by an alteration of the statutes, for even Sir Isaac Newton, whose works are now the foundation of the mathematical fame of the whole university, was rejected from the provostship, on the technical ground of an adherence to the letter of one of the most exclusive laws of the ancient code. Far better would it have been for the college, if the royal founder could have been advised, at first, to declare, that the nomination and choice of the provost should be vested wholly in himself, and in his successors, and that that individual should be received and accepted as provost, and should discharge in all things the office of provost, whom the king, or his successors, by their letters patent, sealed with the great seal of England, should see fit to nominate.

Such might have been the language of the royal Elizabeth, if the statutes of King's had been thoroughly reformed in her reign, and the noble example of Whitgift might have been considered, when, as master of Trinity, he manfully withstood the attempt to limit the advantages of Trinity College to scholars from Westminster school, and when by this act, in the expressive words of a highly talented fellow of that college "he saved the noblest place of education in England from the degrading fate of King's College and New College."*

---

* Critical and Historical Essays contributed to the Edinburgh Review, by T. Babington Macaulay. Vol. ii. p. 297. Lond. 1843.

Independence of any particular school seems to be the most solid basis on which the prosperity and increasing usefulness of a great college can be established; and it is remarkable, that the aggregate foundation income of Trinity College should be, probably, a little less than that of King's College, whilst the number of the undergraduates of Trinity is nearly thirty times greater than that of her Eton-bound neighbour.

Some idea of the manner in which the income of King's College is distributed, may be derived from the following statistical table of that foundation, and a subsequent table will be found to give the comparative number of the resident members of Trinity College and King's College, Cambridge.

STATISTICS OF KING'S COLLEGE, IN 1842.

	Per Ann.
1 Provost, Income	£1,400
18 Senior Fellows, at £270 per ann.	3,510
29 Fellows, M.A., at £170 per ann.	4,930
16 Fellows, B.A. at £112 per ann.	1,792
5 Undergraduate Fellows, at the rate of £56	280
—	
64	
7 Scholars, at £26 per ann.	182
—	
71	
—	
Tutor	200
3 Deans	120
3 Bursars.....	210
1 Conduct Fellow	112
Morning Reader	40
	<hr/>
	£12,776
	<hr/>

Besides this, there are sums appropriated to the maintenance of the resident members in college, to repairs, building fund, wages of servants, singing men, subscriptions to schools on the college estates, &c. amounting to about £7000 per annum.

The total foundation income of King's College, Cambridge, may be estimated at £20,000 per annum, and there are, in addition, the following ecclesiastical benefices belonging to the college.

14 Rectories.

11 Vicarages.

4 Perpetual Curacies.

29

Table of Resident Members of King's College, Cambridge, and of Trinity College, Cambridge, from a private census in May 1841.

KING'S COLLEGE.

1 Provost.

1 Vice-Provost.

13 Fellows M.A.

5 Fellows B. A.

---

20 Graduates.

---

10 Scholars (undergraduates.)

---

10 Undergraduates.

20 Graduates.

---

30 Total residents.

TRINITY COLLEGE.

1 Master.

1 Vice-Master.

19 Fellows M. A. and above.

2 M. A. and above, not on
the foundation.

33 Graduates B. A. and below
M. A.

---

56 Graduates.

---

27 Scholars (undergraduates.)

1 Nobleman.

10 Fellow-commoners.

240 Pensioners.

17 Sizars.

---

295 Undergraduates.

56 Graduates.

---

351 Total residents.

Two tables are also added, with respect to Eton College, the first containing an approximate account of the foundation income, at the present day, and the second showing an analysis of the school, in its various leading subdivisions, with the comparative number of collegers, or foundation boys, in each class.

A large portion of the income of the assistant masters of Eton is derived from the oppidans, or independent boys, many of whom reside in the houses of the masters, and thus, as boarders, contribute to the profits of their tutors.

ETON COLLEGE.

	Per Ann.
1 Provost, Income	£2,000
1 Vice-Provost	640
6 Fellows, at £600 per ann.	3,600
Head Master (Magister Informator) from the College...	100
Lower Master (Ostiarus) from the College	50
About 55 foundation boys, called Collegers, who derive advantages from being on the foundation, which may be estimated at about £30 each per annum, during their residence at Eton, and from whom, alone, all the members of King's College, Cambridge, are at present elected	1,650

College Foundation, about £8,040

In addition to the Collegers, there are now about 650 Oppidans, or boys independent of the foundation, at Eton College, and the salary of the Head Master, from all the boys, is about £4,000 per annum.

SUBDIVISION OF ETON SCHOLARS INTO CLASSES.

1843.

UPPER SCHOOL.		COLLEGERS.		OPPIDANS.	
Sixth Form (the eldest)	. . .	14	. . .	11	
Fifth Form, Upper division	. . .	23	. . .	103	
Middle division	. . .	6	. . .	100	
Lower division	. . .	1	. . .	133	
Remove	. . .	0	. . .	148	
Fourth Form	. . .	5	. . .	116	
		<hr/> 49	. . .	<hr/> 611	
LOWER SCHOOL.					
Third Form	. . .	6	. . .	33	
Other Boys	. . .	0	. . .	16	
		<hr/> 6	. . .	<hr/> 49	
Upper School		49	. . .	611	
		<hr/> 55	. . .	<hr/> 660	
			Collegers	<hr/> 55	
			Total	. . .	<hr/> 715

Lord Brougham has assisted materially in the cause of academical reform, by the publication of the statutes of Trinity College and St. John's College, Cambridge, and of Eton College, which were printed, in 1818, in the Appendix to the Reports of the Select Committee of the House of Commons on the Education of the Lower Orders. At the commencement of the Eton statutes, his lordship, who was then chairman of the committee, has prefixed the following notice:

"The copy of these statutes has been most carefully revised, and compared with Huggett's manuscript in the British Museum, whereof it may be esteemed a perfect transcript, preserving the abbreviations, erasures, marks, etc. The committee is indebted for this care to Mr. (now Sir Henry) Ellis of that house.—H. B."

Some interesting details with respect to the edition of the Eton statutes which was thus made public, are given at the conclusion of the table of contents, by the Rev. Roger Huggett, M.A., the original proprietor of the copy, in the following note*:

"By a letter from Thomas Baker, B.D., ejected fellow of St. John's College in Cambridge, to Dr. Richard Rawlinson, dated Cambridge, 12th Sept. 1728, it appears that a copy of the Eton College statutes had been heretofore in the library of St. John's College, that they had been lent out by Dr. Gower to Dr. Roderick (Provost of King's College); and that as they were not in their proper box, nor anywhere in the Treasury, he fears they never were returned. What he observes of them is, 'I very well re-

---

* Appendix (A) to the Fourth Report from the Select Committee on the Education of the Lower Orders, 1818, p. 224.

member they were a blurred interlined copy, and could be of little use.' So he thought. See Baker's Letters to Dr. Richard Rawlinson, inter MSS. R. R. in Bibl. Bodl. Oxon.

"That this body of the Eton statutes (and also of King's College) were drawn up by William Wainflete, master of the grammar school there, see Hist. Coll. Eton MSS. vol. iv, p. 9, in British Museum. See also the History and Antiquity of Cambridge, by Richard Parker, 8vo, p. 94, etc.; Hist. Coll. Eton, vol. ii, p. 291, in British Museum.

"This copy of the statutes of Eton, together with that other copy which is intended to be placed in the Bodleian Library, is collated with the vice-provost's copy, the which is said to have been collated with the original. As to *this* copy, it has, in every part where there was seemingly any difficulty occurred, been carefully collated; and which may therefore be said with the greatest probability, to be the most perfect copy now extant, either in or out of college. R. H.

"It is here to be remarked, that the several words, lines, and pages, scratched through, or crossed over, with a pen (as they are here done with a pen or pencil), are yet ALL OF THE ORIGINAL STATUTES, being so marked in the vice-provost's statute book (the book generally used in college business); and that the lines running down by the margins thereof, included in crochets [ ], interlined by way of *addition* (as in the Juramentum præpositi), or marked otherwise, are seemingly so noted in order for *omissions* in such parts of statute which run counter to the notions of these temporizing men, who hereby from time to time have shown the little regard they had, or may *now* have, to the sacredness of repeated oaths, to the direful imprecations of your pious founder, or to the true literal sense and meaning of any one of his statutes, which are by these vile methods thus perverted (and by *clerical* men) to purposes quite contrary to his plain intentions: while yet his *intentions* are declared to be equally binding with his most express *injunctions*."

The copy of the Eton statutes published in this volume, is printed from the House of Commons edition; but the abbreviated words are given at length, so as to render the statutes more easily legible,

and the later alterations, by crotchets or erasures, are not noticed. Hence this edition contains the original laws of the fifteenth century for Eton College, corresponding with the similar code of statutes for King's College, Cambridge.

Mr. Huggett states, in the notes at the end of the Eton Statutes,* that the original book of these statutes is preserved in the college archives or muniment room, in the college of Eton; and he remarks, that the original statutes had been enjoined on every member of the college, under the severest sanctions, and under the seal of royalty itself, and that "a most express prohibition" was contained in the college laws, against making the least alteration in them, "*sub pœna perjurii et interminationis divini judicii*," etc.; and yet, he adds, there have been those, "who have so hardened themselves as to attempt such alterations, and indeed annihilations, etc., of these statutes; and so as to make them altogether different from the statutes here enjoined by the founder. Of the which, take these instances, which I noted (continues Mr. Huggett), in the said originals; the which are in a much more modern hand, and bad ink, differing from the original: [and these alterations were made,] as I conjecture, about the beginning of the Reformation, and probably under the provostship of Robert Aldrich, who, in 1535, came in by royal mandamus (from King Henry VIII), or, however, by

---

* Appendix (A.) to the Fourth Report from the Select Committee on the Education of the Lower Orders, 1818, pp. 327-8.

royal recommendation, and who was, as Burnet and Wood observe of him, a most notorious time-server." A note at the side of the page suggests, that perhaps these changes in the statutes were effected under the provostship of William Day, "whose vile character (it says) you may read in Frith's Catalogue of the Deans and Canons of Windsor, about 1559."

The omissions in the original copy of the Eton statutes noticed by Mr. Huggett, may be thus enumerated:

Statute 3 (p. 480 in the present volume). Among the conditions of election to an Eton scholarship, omit the words from "*Quod nullus scholaris, habens terras vel tenementa*", to "*quomodolibet nominetur*". Thus scholars having a larger amount of property than that specified in the statutes, are now eligible to nomination.

Statute 6. In the oath of an Eton scholar (p. 492), omit from "*Item quod non impetrabo dispensationem aliquam contra juramenta mea predicta*", to "*hæc sancta Dei Evangelia*"; and from thence omit to the end of the statute, "*ipso facto privetur*". Thus dispensations are now allowed from parts of the statutes.

Statute 7. In the oath of the Provost of Eton College (p. 500), omit from "*Item quod ultra sexaginta dies continuos, vel interpolatis vicibus discontinuos, in anno aliquo a dicto collegio absens non ero*", to "*approbanda*". By this omission, the provost might be absent for more than two months.

In the same statute (p. 501), omit from "*Item in casu quo*", to "*diminutione quacumque*"; and again (p. 503), omit from "*Item quod nulla alia statuta*", to at least the end of that article, against the recep-

tion of any new statutes, "faciam quovis modo"; and at the end of this long oath (p. 504), omit from "Et si contingat in posterum me propter mea demerita", to (p. 505) "renuncio in hiis scriptis".

Statute 10 (p. 519). Omit from "Præfatum vero præpositum", to "adimpleri".

Statute 14 (p. 525). Among the qualifications required for the lower mastership, "in grammaticâ sufficienter eruditus, nequaquam conjugatus", etc., the five words, "nec in sacris ordinibus constitutus", which would limit the office of lower master to a layman, are scratched through with a pen.

Statute 15 (p. 528). Omit the passage relating "ad duplam summam præposito"; and again (p. 530), omit from "computantes", to "assensu", at the end of the statute.

Statute 24 (p. 542). Omit from "voluntarie et gratis", to the words "literis communi sigillo" (p. 543).

Statute 31 (p. 559). Omit from "Scholares vero clerici, et choristæ", to "et puniri".

Statute 35 (p. 572). In the list of documents to be placed in the college chests, a note is placed opposite to the words "Bullarum Apostolicarum", and to those (p. 573), "in alia cista omnes Bullæ Apostolicæ", to signify that these papal Bulls are now wanting.*

---

* Dr. Fuller, in his History of the University of Cambridge, gives an account of the first royal visitation of that university, A.D. 1535, in the reign of Henry VIII, when all the charters, statutes, "papal bulls, and papistical muniments", of the university and of its colleges, with an exact rental of their lands, and an inventory of their goods, were surrendered to the king. These

Statute 35 (p. 575). Omit from "*Statuimus insuper*", to "*in eadem*", at the end of the statute.

Statute 38 (p. 579). Omit from "*Volumusque quod in eodem collegio*" to (p. 580) "*collegium memoratum*".

Statute 39 (p. 582). Omit from "*Statuimus insuper et volumus*", to the end of the statute.

Statute 42 (p. 585). Omit from "*Clericum insuper, virum providum et discretum*", to the end of the statute.

Statute 43 (p. 586). Omit from "*Deinde præpositus et socii prædicti in aliquo loco congruo ordinationes et statuta faciant inter se publice et distincte legi ac etiam recitari; sic quod ordinationes et statuta nostra omnia et singula in dictis tribus scrutiniis plenarie perlegantur*" to "*expediendum*".

Statute 44 (p. 591). Omit from "*Statuentes præterea, et etiam ordinantes*", to the end of the statute.

Statute 61 (p. 618). Omit from "*Declarantes præterea, quod jurati ad observationem statutorum et ordinationum nostrarum*", to the end of the statute.

The last-mentioned passage includes a characteristic sentence (p. 619), "*Præsentes autem regulas . . . . obtinere*", in which the founder of Eton College expressed his desire, that the rules, ordinances, constitutions, and statutes, published by him, to the praise and glory of God, as well as of the most Blessed Virgin

---

records remained for a year in the custody of the Lord Cromwell, and were then restored to the university, with the probable exception of the papal bulls. Most likely the Eton charters, statutes, and papal bulls were surrendered to Henry VIII about the same time.

Mary, and for the increase of divine worship, and the advancement of scholastic study, and for the benefit and honour of the aforesaid King's College (of Eton), should be valid and endure for ever, and should obtain the force of unchangeable stability.

Such a wish, on the part of college statute-makers in the fifteenth century, appears to have been entertained, in some degree, by other founders, but the great difficulty and undesirableness of carrying out the intentions of any founder in perpetuity, are clearly demonstrated by M. Turgot, in his article on "Foundations", in the fourth volume of the French *Encyclopédie Méthodique*, as follows:—

“Un fondateur est un homme qui veut éterniser l'effet de ses volontés: or, quand on lui supposerait toujours les intentions les plus pures, combien n'a-t-on pas de raisons de se défier de ses lumières? combien n'est-il pas aisé de faire le mal en voulant faire le bien? Prévoir avec certitude si un établissement produira l'effet qu'on s'en est promis, et n'en aura pas un tout contraire: de mêler à travers l'illusion d'un bien prochain et apparent, les maux réels qu'un long enchaînement de causes ignorées amenera à sa suite: connaître les véritables plaies de la société, remonter à leurs causes; distinguer les remèdes des palliatifs; se défendre enfin des prestiges de la séduction; porter un regard sévère et tranquille sur un projet au milieu de cette atmosphère de gloire, dont les éloges d'un public aveugle et notre propre enthousiasme nous le montrent environné: ce serait l'effort du plus profond génie, et peut-être la politique n'est-elle pas encore assez avancée de nos jours, pour y réussir.”

The public schools, or Lyceums, of France, several of which are of ancient foundation, bear testimony to the great care bestowed by the government on the education of the higher classes in that country. Classics and mathematics occupy a large share of the attention of the boys; but time is also found in these colleges for lessons in modern languages, modern history,* modern geography, drawing, and the language and literature of France itself.

It is probable, from the important omissions already described by Mr. Huggett, in the original copy of the Eton statutes, that the local authorities of that school must have long ago found extreme inconvenience in the practical working of the ancient laws of the fifteenth century: some assistance may also have been derived in the revision of these statutes, from the royal commissioners in the time of Henry VIII, Edward VI, and Elizabeth.

Huggett's edition of the Eton statutes, above referred to, in the Appendix to the Report from the Select Committee in 1818, is well worthy of consultation, in order to compare the numerous erasures and peculiar notes, which have been there so ably copied, under the editorship of Sir Henry Ellis, with the original statutes of the fifteenth century, as published in the present volume. There are also various extraneous circumstances to be considered,

---

* See the Report of M. Villemain, Minister of Public Instruction to the King of the French, in 1843, "Sur l'instruction secondaire", tableau iv; "Repartition de l'enseignement dans les collèges royaux; ordre dans lequel les divers objets d'études se succèdent."

which have occasioned serious changes, both in King's College, Cambridge, and in Eton College; such as the omission of the service for the souls of the dead from the Book of Common Prayer, in the reign of Edward VI, and the bold "interpretation" of the Cambridge university statutes, by the Heads of Houses at Cambridge, on the 25th of March 1508, in which it was declared:—

"That those who, for their learning and manners, are, according to statute, admitted bachelors in arts, are not so strictly tied to a local commorancy and study within the university or town of Cambridge, but that being at the end of nine terms able, by their accustomed exercises and other examination, to approve themselves worthy to be masters of arts, they may justly be admitted to that degree."

The previous rules for residence and study, after the first degree in arts, became practically repealed by this extraordinary "interpretation", in which the Heads farther declared:—"That a man once grounded so far in learning as to deserve a bachelorship in arts, is sufficiently furnished to proceed in study by himself, and such conference as he may easily have elsewhere, to attain perfection enough, not only for a mastership, but higher degrees also, as experience daily teacheth."

Residence during numerous consecutive years within the walls of the college, and long courses of scholastic study, had formed the basis of collegiate life at Cambridge in the fifteenth century; and the practice of a later period, supported in 1608 by the Heads of

d

the Colleges, reduced the time of residence to the comparatively short limits of the undergraduate career; while arrangements had been carried into effect by royal commissioners, at the period of the Reformation, for the promotion of Greek learning, which soon took the place of the scholastic philosophy of a less enlightened age.

With these changes in the academical system, it was not reasonable that the statutes of universities, colleges, and public schools, should still have included regulations with respect to residence, scholastic exercises, etc., solemnly sworn to, in the general code, by the local authorities, and yet, as some of those authorities must have known, obsolete and impracticable.

In the year 1654, his Highness the Lord Protector, Oliver Cromwell, with the consent of his council, ordained commissioners to visit the universities of Oxford and Cambridge, and all the colleges and halls within those universities, and all governors, masters, presidents, principals, provosts, professors, fellows, graduates, students, scholars, or other members and officers of the said universities, and of all and every the said colleges and halls; and it was the duty of those commissioners to "examine what statutes of the said universities, or of the said colleges and halls respectively, or which of them, are fit to be taken away, abrogated, or altered, and what is fit to be added for the better ordering and government of each of the said universities respectively in general, and the several colleges and halls within the said universities in particular, in matters of religion, manners, dis-

cipline, and exercises," and they had to exhibit the same to his Highness and the parliament.

The Lord Protector farther appointed the visitors for the University of Cambridge, or any four or more of them, to be visitors of the college or school of Eton, and of the master, fellows, and scholars, in the said school, and they were "to consider of any statutes of the said college or school, which are fit to be taken away and abrogated, and of such other statutes, as are fit to be made for the well ordering and governing of the said college and schools, for the better advancement of piety, learning, and good nurture, in the said college and school, and to present the same to be approved, as aforesaid." *

In 1656, the ordinance of 1654, for appointing visitors for the universities, was confirmed in parliament, and was continued for six months from and after the end of the first session of that parliament.

A talented correspondent of the *Times* newspaper of the present day, who writes under the name of "Oxoniensis", and who wishes to connect his plans of academical reform with the main intention of college founders, traces the original purpose of fellowships to educational charities, destined for the maintenance of poor students through the scholastic course, which formerly embraced, not only the general subjects of education included in arts, but also the professional subjects of theology, law, and medicine.

This able writer argues, in his academical observations, that there are still persons answering, not to the

---

* 2nd September, 1654. See Scobell's Acts and Ordinances of General Use, London, 1658.

letter, but to the spirit of the founders' intention, namely, the undergraduates who are reading "arts" at Oxford or Cambridge, and the students who, having completed their course of instruction in "arts", are reading divinity, law, or medicine, in the ancient universities, or elsewhere. It is in favour of such persons that he would redistribute a part of the collegerevenues; stipulating, of course, that a sufficient number of fellowships should be left for all the educational, administrative, and literary purposes of the colleges, and making the new scholarship or fellowship, whichever it is to be called, a real provision for the student, from the commencement of his university career to the end of his professional studies. The same writer would also allow a reasonable time for the professional course of reading, and he proposes that the expiration of such a time, instead of celibacy, should be the limit of the improved fellowship.*

Whenever the revision of the statutes of King's College Cambridge, and of Eton College, is again undertaken, the interests of the latter foundation will probably require, that the instructors of that large and important school should not be so exclusively selected from a single college in Cambridge, but that the youth brought up at Eton should henceforward enjoy the advantage of a sufficient number of the most distinguished teachers, chosen solely on the ground of merit.

London, June 10, 1850.

---

* See the letter of "Oxoniensis", in the *Times* of Monday, June 10th, 1850.

CONTENTS.

KING'S COLLEGE, CAMBRIDGE.

	PAGE
Foundation charter of King's College, A.D. 1443 - - -	1
Letter from the University of Cambridge to King Henry VI, A.D. 1443, containing the unanimous decree of the Chancellor and masters for prayers for the king during his lifetime, and for his soul after his death - - -	14
Statutes of King's College, Cambridge - - -	17
 CHAP.	
1. Of the number of scholars studying severally in various sciences	18
2. Who and what kind of persons are to be elected into King's College at Cambridge - - -	21
3. Of the form of election of the scholars of King's College of Eton to King's College at Cambridge - - -	23
4. That the aforesaid colleges shall mutually assist one another in lawsuits and causes - - -	29
5. Of the oath to be taken by the scholars at their admission to years of probation - - -	30
6. Of the three years of probation - - -	35
7. Of the admission of scholars, after their years of probation, to actual fellowship, and their oath upon admission - -	35
8. Of the election of the provost - - -	42
9. Of the duties of the provost - - -	54
10. Of the provost's portion for his support, and for all other duties incumbent on him; also of the portions to be paid to the fellows and scholars of our aforesaid college - -	56
11. In what particulars the scholars and fellows ought to obey and submit to the provost - - -	60
12. Of the vice-provost, and his duties - - -	61
13. Of the appointment of the deans, and their duties - -	64
14. How the three fellows of the college, who are to be called bursars, shall be annually appointed - - -	65

CONTENTS.

CHAP.	PAGE
15. What weekly allowances, for commons, are to be given to the aforesaid fellows, chaplains, and scholars - - -	67
16. Of the fellows' and scholars' tables, and how they are to sit at them - - - - -	70
17. Of reading the Bible at dinner - - - - -	71
18. Against loitering in the hall - - - - -	72
19. Of the steward of the hall, to be appointed once a-week -	73
20. For what reasons allowances for commons, and other distributions, may be taken away from the scholars and fellows -	74
21. Against introducing strangers, to be a burden to King's college - - - - -	75
22. Of the general annual livery of clothes - - - - -	77
23. Of the fellows' and scholars' dress, and against the carrying of arms - - - - -	79
24. That the scholars and fellows may not depart out of the university without leave - - - - -	81
25. No scholar, or fellow, chaplain, or clerk, or other officer, may keep dogs, birds, hawks, etc., or throw, play, or shoot, within or out of the college, to the injury of the same King's college - - - - -	83
26. Time of taking degrees in any faculty - - - - -	84
27. Of the portions to be annually paid to the poor fellows taking their degrees, who have neither the income settled in the statutes, nor friends who are willing to assist them to so large an amount - - - - -	87
28. Of the instruction of the fellows and scholars, and their instructors' salary - - - - -	89
29. Of the time when the fellows of the college are to take holy orders and priests' orders - - - - -	91
30. Of the sum to be annually divided among the graduate fellows who have taken priests' orders - - - - -	92
31. Of the disputations of the fellows and scholars in any faculty or science, which are to take place in the college - - -	93
32. What allowance, for their expenses, shall be made to those fellows who have been sent upon the college's affairs - -	96
33. There shall be no detractors, conspirators, plotters, or slanderers in the college, nor promoters of discord in any way -	96
34. Punishments to be inflicted for offences of less enormity -	98
35. How dissensions in the college ought to be appeased - -	99
36. On what grounds the provost ought to be, and may be, removed	101
37. For what crimes and offences the fellows and scholars ought to be altogether removed from the said college - - -	103
38. On what reasonable and honourable grounds the scholars or fellows ought finally to depart from the college - -	104

CONTENTS.

CHAP.	PAGE
39. How the provost is to be assisted in case of infirm health	105
40. How the fellows and scholars of the college are to be assisted in case of their illness	105
41. Of the prayers, orisons, masses, and other services, to be celebrated by the provost, fellows, and scholars of the said King's college	107
42. Method of saying the matins, masses, and other canonical prayers, in the college church	109
43. Of maintaining silence in the church, that the singers therein may not be disturbed	118
44. Of the number of priests and other ministers and officers, and their duties and stipends	119
45. Of the order of standing in the choir	122
46. The provost has to request the consent of the fellows in the more important business of the college	123
47. Against alienating or selling the goods and possessions of the college	124
48. Of the public seal and chests	126
49. Of the public chest to be used for the benefit of the provost and each of the fellows and scholars	131
50. Of the apportionment of the rooms	133
51. Of maintaining and repairing the hall and chapel, and the other buildings of the college	134
52. Of the account which the officers, in or out of the college, must render; and the time when they ought to be rendered	136
53. Within what time, the fellows and officers, who are bound to pay at the audit, ought to pay up arrears	138
54. How the auditors of the accounts are to intimate to the other members the state of the college after the audit	139
55. How the bursars, when their accounts have been rendered, are bound to deliver to the provost the keys of their offices	140
56. Of preparing indentures of the accounts, after the accounts themselves have been drawn up, which indentures are to remain in the custody of the provost and bursars	140
57. Of the college servants. All the offices of King's college shall, as far as possible, be discharged by males.	141
58. Of the scrutinies and chapters which are to be held in the college three times in the year	143
59. Of preserving and against alienating the books of the college	146
60. Of the custody of the books of the college statutes	148
61. Of dancing, wrestling, and other disorderly sports	149
62. Against respect of persons in the college	150
63. Of shutting and locking the doors and gates of the said King's college at fixed times	151

CONTENTS.

CHAP.	PAGE
64. That perpetual fellows must not remove themselves to other colleges of secular clerks within the Kingdom of England. Penalties against those who offend in this particular, or in other particulars extracted from the foregoing statutes and ordinances - - - - -	152
65. The Bishop of Lincoln's visitation, to be held either by himself or his deputy in the said college - - - - -	160
66. End and conclusion of all the statutes - - - - -	164
<hr/>	
The Will of King Henry VI, A.D. 1448 - - - - -	172
The College of Eton - - - - -	175
The (King's) College of Cambridge - - - - -	180
Concession of the University on the recognition of the exemption of King's College, A.D. 1449 - - - - -	193
Composition between the chancellor of the University and the provost of King's College, A.D. 1457, approved by the king, and relating to various subjects - - - - -	197
Warrant of the privy council, for expences in building King's College Chapel, in the 2nd Richard III, A.D. 1485 - - - - -	204
Example of a privy seal for admission to a fellowship, temp. Ric. III. - - - - -	205
Clause of Henry the Seventh's Will - - - - -	205
Disputes between the fellows and provost in 1565.—Complaints of the fellows.—1565. Accusations of the provost of King's, by several (fellows) of the College, in appeal to the visitor, the Bishop of Lincoln - - - - -	208
Letter to Sir William Cecil - - - - -	210
Letters to the Queen, and to Cecil, denying a suit, A.D. 1567 - - - - -	212
College disputes in 1569-70 (when the provost was deprived and Dr. Goode appointed to his place.)—Complaints of the fellows 27th November 1569. The complaint of certain fellows of the King's College in Cambridge, against the provost - - - - -	214
Application (probably) for the provostship of King's College - - - - -	218
VISITATION of the College, by commissioners appointed by Queen Elizabeth - - - - -	219
Letter from the college to Cecil - - - - -	221
Letter to the Queen - - - - -	222
The college to Lord Burghley - - - - -	224
The college to Lord Burghley - - - - -	225
Papers relating to the college disputes in A.D. 1576 :—	
Answers of the provost to the accusation of the fellows - - - - -	227
J. Wolley to Lord Burghley - - - - -	236
The Bishop of Lincoln to Lord Burghley - - - - -	237
Confessions and submissions of the complainants - - - - -	239

CONTENTS.

	PAGE
The college to Lord Burghley refusing a grant of the Rectory of Barton - - - - -	250
Decree of expulsion from the University, against Mr. Lillesse, fellow of King's College, Cambridge - - - - -	253
Paper enclosed to Lord Burghley with the foregoing - - - - -	254
The College to Lord Burghley, refusal of a lease of Sampford Courtney to the Queen - - - - -	255
Answer to the foregoing reasons - - - - -	256
The college to Lord Burghley, in defence of their privileges - - - - -	259
The college to the privy council, refusal to grant a lease - - - - -	261
The college to Lord Burghley, refusal to grant a lease of a manor - - - - -	263
Letters and papers relating to the disputes in the college, and the visitation in 1594 - - - - -	264
Letter from the provost to Lord Burghley - - - - -	264
The Bishop of Lincoln to Lord Burghley - - - - -	267
The Bishop of Lincoln to Lord Burghley - - - - -	269
Interpretations of some doubts in the statutes, by Wickham, Bishop of Lincoln, the visitor - - - - -	270
Interpretations of the statutes in A.D. 1604 - - - - -	276
Letter from the king to the provost, fellows and scholars of King's College - - - - -	283
State of the college in 1632 - - - - -	285
Order concerning the provost's salary - - - - -	287
Papers relating to the deprivation of Dr. Whichcot in 1660 :—	
Lord Lauderdale to Dr. Whichcot - - - - -	287
The provost's statement of his case - - - - -	288
Testimonials in favour of Dr. Whichcot - - - - -	291
Royal letter for a new election - - - - -	293
Agreement relating to the rectory of Milton - - - - -	294
A return of a commission to the Bishop of Lincoln, concerning a visitation of King's College in 1674 - - - - -	295

APPENDIX TO KING'S COLLEGE STATUTES.

Grants and Charters relating to King's College, Cambridge (from the Rolls of Parliament).

A.D. 1444 (23 Hen. VI). Letters patent under the great seal, (with the authority of parliament,) made "for the love of God and by way of charity", for the provost and scholars of the King's College of the Blessed Mary and St. Nicholas of Cambridge -	299
1447 (25 Hen. VI). Letters patent under the great seal, (with the authority of parliament,) for the same - - -	359

CONTENTS.

	PAGE
1449 (27 Hen. VI). Letters patent under the great seal, (with the authority of parliament,) for the same - - -	365
1459 (38 Hen. VI). Parliamentary charter, with proviso, for the same - - - - -	378
1489 (5 Hen. VII). Petition to parliament, from the provost and scholars of King's College, Cambridge, and the provost and college of Eton, and act of parliament, for the restoration of property to these two colleges, by authorising certain commissioners to call before them the occupiers of the former college estates, and finally to determine the right and titles of these parties in the estates - - - - -	382

CONTENTS.

ETON COLLEGE.

(Grants and Charters relating to Eton College (from the Rolls of Parliament).)

	PAGE
A.D. 1442 (20 Hen. VI). Letters patent under the great seal, (with the authority of parliament,) for the provost and the King's College of the Blessed Mary of Eton, near Windsor - - -	387
1444 (23 Hen. VI). Charter under the great seal, (with the authority of parliament,) to the same - - - -	414
1447 (25 Hen. VI). Letters patent under the great seal, (with the authority of parliament,) to the same - - - -	459
1449 (27 Hen. VI). Letters patent under the great seal, (with the authority of parliament,) to the same - - - -	465
1459 (38 Hen. VI). Confirmation (with the authority of parliament) of the grants of property to the provost and the college of Eton, to be held for ever, as free, pure, and perpetual alms -	473

STATUTES OF ETON COLLEGE.

CHAP.		
1.	Intention and institution of the founder - - -	478
2.	Of the total number of scholars, clerks, priests, and other persons, in the college - - - -	478
3.	Who and what sort of persons are to be elected scholars for our aforesaid King's College (of Eton) - - -	479
4.	Of the election of scholars for the Royal College of Our Lady of Eton, and the King's College of Our Lady and St. Nicholas of Cambridge, to be held every year in our said college (of Eton) - - - -	481
5.	That the aforesaid colleges shall mutually assist one another in causes, suits, and business - - - -	488
6.	Oath to be taken by the scholars of Eton College, immediately after completing the fifteenth year of their age - -	489
7.	Of the election of the provost of our said college (of Eton), and of his oath - - - -	493
8.	Of the duties of the provost of our King's College (of Eton) -	505
9.	Of the mode and form of electing fellows for life for the college, and of the oath to be taken by them - - -	507

CONTENTS.

CHAP.	PAGE
10. Of the number of chaplains, clerks, and choristers ; and of their duties, services, and stipends - - - -	513
11. Wherein the fellows (who are priests), the chaplains, clerks, scholars, and other officials, are to obey the provost -	520
12. Of the vice-provost, precentor, and vestry-clerk ; and of their duties and oaths - - - - -	521
13. The bursars ; and their duties - - - - -	522
14. Of the head master, and the usher under him ; and their oaths	524
15. What weekly allowances for commons are to be given to the provost, fellows, chaplains, and other persons, of the afore-said King's College (of Eton) - - - -	527
16. Of the apportionment of seats : how the provost, vice-provost, fellows, chaplains, scholars, clerks, and choristers, are to sit at table, and during the reading of the Bible - -	531
17. Against loitering in the hall after dinner and supper - -	532
18. Against introducing strangers, to be a burden to the college -	534
19. That the fellows and scholars are not to absent themselves, nor to keep dogs, nor carry arms, nor practise ungentlemanly or hazardous games - - - - -	536
20. What allowance for their expenses shall be made to those fellows who shall have been sent upon business of the college -	537
21. That there shall be no detractors, conspirators, plotters, or slanderers, in the college - - - - -	538
22. Of corrections to be inflicted for offences of less enormity -	540
23. In what way assistance is to be given to the fellows (who are priests), and to the scholars, chaplains, clerks, choristers, and other persons of the college, in case of illness - -	540
24. For what causes the provost may and ought to be removed from the college ; the mode and form of removing him ; and the assistance to be given him, if removed for honourable causes - - - - -	542
25. On what reasonable and honourable grounds the fellows for life (who are priests), ought finally to depart from the college -	544
26. For what causes the scholars and choristers ought to be removed from the said King's College - - - - -	546
27. For what crimes, offences, and excesses, the fellows (who are priests) ought to be altogether removed and expelled from the said King's College - - - - -	547
28. Of the provost's portion ; and that of the fellows (who are priests) and the other officials of the college - - - -	548
29. Of the general annual livery of clothes - - - -	550
30. Of the prayers, orisons, and other services ; to be celebrated daily by the provost, and fellows for life (who are priests), chaplains, clerks, scholars, and choristers. - - - -	552

CONTENTS.

CHAP.	PAGE
31. Of the mode of saying masses, matins, and other canonical prayers in the collegiate church ; and of the order of standing in the choir of the said church - - -	557
32. Of maintaining silence in the church, that those who sing and read in it may not be disturbed - - -	569
33. That the provost is to seek the consent of the fellows in the more serious business of the college - - -	570
34. Against alienating the manors, possessions, advowsons, and church patronage of the college - - -	570
35. Of the seal, and common chests, and inventory - - -	572
36. Of the apportionment of the rooms - - -	576
37. Of maintaining and repairing the hall and church, and the other buildings of the college - - -	577
38. Of the college servants ; and that the menial offices of the said college shall be discharged by males - - -	578
39. Of the superintendence of manors, and the accounts of the college servants ; and the time at which they should be given in - - -	581
40. How the auditors of the accounts are to intimate to the rest of the fellows the state of the college after the accounts - - -	583
41. How the bursars (when their accounts have been given in) and other officers are bound to render and deliver up to the provost the keys of their offices - - -	584
42. Of preparing indentures of the accounts, after the accounts themselves have been drawn up ; which indentures are to remain in the custody of the provost and bursars - - -	584
43. Of the examinations, or chapters, which are to be celebrated in the college three times in the year ; and of the reading of the statutes - - -	585
44. Of preserving and against alienating the books of the college - - -	589
45. Of the custody of the statutes of the college of Eton, and of our King's College of Cambridge - - -	592
46. Of dancing, wrestling, and other disorderly sports, which are not to take place in the church or in the hall, etc. - - -	593
47. Against respect of persons in the college - - -	593
48. Of shutting the college gates ; and against the introduction of females into it - - -	595
49. Of the metropolitan visitation of the Archbishop of Canterbury, and the ordinary visitation of the Bishop of Lincoln, to be held by themselves or their deputies in the said college - - -	595
50. The oath of the chaplains, clerks, and servants - - -	600
51. Statutes and ordinances concerning the paupers - - -	601
52. Of the total number of paupers, and what sort of persons they should be ; and their duties - - -	601

CONTENTS.

CHAP.	PAGE
53. Of electing paupers in the case of vacancies, and who are to be preferred - - - - -	602
54. Of the oath of paupers on their admission - - - - -	603
55. Of the management and dress of the paupers - - - - -	605
56. Of the prayers and orisons to be said daily by each pauper - - - - -	606
57. The paupers are to obey the provost; and how they must otherwise demean themselves - - - - -	608
58. Of the provision the paupers are to receive from the college for their support - - - - -	609
59. For what reasons the paupers should leave or finally remove from the house - - - - -	610
60. For observing hospitality, &c. - - - - -	612
61. End and conclusion of all the statutes - - - - -	612

ADDENDA BY THE FOUNDER.

62. An oath to be taken by fellows on their admission, in addition to that previously imposed in the statutes.	
63. That all fellows raised to the rank of Bishops must be present in the College of Eton, on the feast of the Assumption of the Blessed Virgin Mary - - - - -	619
64. Other provisions in case of deficiency in the college revenues; principally with regard to portions, and the diminution of the number of persons who are members of the college - - - - -	620

Letters patent of King Henry VI, for declaring, amending, and reforming statutes and ordinances, &c. - - - - -	623
Declarations, amendments, and reformations of the ordinances and statutes of the Royal College of our Lady of Eton, near Windsor, made by William Lord Bishop of Winchester, and John Lord Bishop of Lincoln (by the authority given them by the founder of the college), with the advice and counsel of the provosts of both the King's College of our Lady of Eton, and of the King's College of our Lady and Saint Nicholas of Cambridge - - - - -	624
Consuetudinarium vetus Scholæ Etoniensis. (Ancient customs of Eton School, probably in the reign of Queen Mary) - - - - -	626
Visitation of Eton College in 1561, by the Archbishop of Canterbury, the Bishop of Winchester, Sir Anthony Cooke, knt., commissioners acting under the authority of Queen Elizabeth - - - - -	634
List of provosts :	
King's College - - - - -	639
Eton College - - - - -	640

KING'S COLLEGE, CAMBRIDGE.

FOUNDATION CHARTER OF KING'S COLLEGE.

A. D. 1443.

[From the Patent Rolls, 21 H. VI, printed in the *Fœdera*.]

REX omnibus ad quos, etc. salutem. Sciatis quod, cum nos, duodecimo die Februarii, anno regni nostri decimo nono, per literas nostras patentes, ad honorem omnipotentis Dei, in cujus manu corda sunt regum, beatissimæ et intemeratæ Virginis Mariæ matris Christi, necnon gloriosi confessoris et pontificis Nicholai, in cujus festo in hanc lucem primo editi sumus, extirpationem quoque hæresium et errorum qui solennium regnorum et universitatum pacem perturbant, regnumque nostrum Angliæ in aliquibus ejus suppositis violarunt, augmentum cleri, decoremque sanctæ Matris Ecclesiæ, cujus ministeria personis sunt idoneis committenda, quæ velut stellæ in custodiis suis lumen præbeant, et populos instruant doctrina pariter et exemplo,

Quoddam collegium perpetuum de uno rectore et duodecim scholaribus, seu pluribus vel paucioribus, prout casus eveniret,

B

secundum ipsius collegii facultates et expensas ampliandas vel diminuendas,

Juxta statuta et ordinationes, inde per venerabiles patres W. Lincolnensem et W. Sarum episcopos Willielmum Lyndewode, custodem privati sigilli nostri, ac Johannem Somerseth scaccarii nostri, et Johannem Langton universitatis prædictæ, cancellarios, dum vixerint, ipsorumve majorem partem, et post decessum alicujus vel aliquorum eorum, per ipsos qui supervixerint, seu per eorum sic superviventium majorem partem, condenda, statuenda, facienda, et stabilienda,

In dicta universitate nostra moraturis ad studendum, et orandum pro salubri statu nostro dum vixerimus, et pro anima nostra cum ab hac luce migraverimus, necnon pro animabus inclitorum patris et matris nostrorum, cunctorumque progenitorum nostrorum, et omnium fidelium defunctorum,

Super quoddam solum nostrum, juxta novas scholas theologiæ et juris canonici, in vico scholarum villæ nostræ Cantebriigiæ, in literis prædictis specificatum, erexerimus, fundaverimus, fecerimus, et stabiliverimus, perpetuis ex tunc futuris temporibus duraturum,

Ac magistrum Willielmum Millyngton, sacræ paginæ professorem, rectorem et pro rectore ipsius collegii, Johannem Kyrkeby et Willielmum Hatclyffe, scholares residuos ejusdem collegii, per nos electos et ad hoc assumptos, secundum ordinationes et statuta inde per prædictos episcopos, ac Willielmum Lyndewode, Johannem Somerseth, et Johannem Langton, ut prædicitur, facienda, regendum, corrigendum, privandum, et ammovendum præfecerimus, creaverimus, et ordinaverimus, sub certis modo et forma, in eisdem literis specificatis.

Volentes ulterius et concedentes, quod rector et scholares antedicti, pro tempore ibidem existentes, et eorum successores imperpetuum, Rector et Scholares Collegii Regalis Sancti Nicholai de Cantebrigia ex tunc imperpetuum nuncuparentur.

Et ulterius voluerimus et concesserimus, quod rector et scolares collegii antedicti, simul pro tempore existentes, et successores sui, per nomen vel sub nomine Rectoris et Sclarium Collegii prædicti, essent personæ habiles, capaces, et perpetuæ in lege ad impetrandum, recipiendum, et adquirendum terras, tenementa, redditus, servitia, advocaciones ecclesiarum, jura, possessiones, proficua, commoditates, et emolumenta spiritualia et temporalia quæcunque, tam de nobis, hæredibus, et successoribus nostris, quam de aliis quibuscumque, licet ea immediate de nobis vel hæredibus nostris per servitium militare aut alio modo quocumque teneantur, habenda et tenenda eisdem rectori et scholaribus collegii prædicti, et successoribus suis imperpetuum, statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis edito non obstante.

Et quod iidem rector et scolares et eorum successores imperpetuum haberent unum sigillum commune, pro negotiis, causis, et agendis suis servitutum.

Ac insuper quod ipsi et successoris sui prædicti, per nomen prædictum, placitare possent et implacitari, ac prosequi et defendere omnimodas causas, querelas, et actiones reales, personales, et mixtas (cujuscumque generis forent vel naturæ) ac eis respondere, et in eisdem responderi valerent, sub nomine prædicto, coram nobis et hæredibus nostris, ac etiam coram justiciariis et iudicibus secularibus et ecclesiasticis quibuscumque.

Et ulterius dederimus et concesserimus, pro nobis, hæredibus, et successoribus nostris prædictis, præfatis rectori et scholaribus et successoribus suis prædictum solum, tam pro domibus et ædificiis dicto collegio necessariis, quam pro eorum mansis sive mansionibus, et aliis necessariis suis, in et super eodem solo constitutiendis et faciendis, habendum et tenendum eisdem rectori et scholaribus et successoribus suis in liberam, puram, et perpetuam eleemosinam imperpetuum, statuto prædicto non obstante.

Præterea concesserimus et licentiam dederimus præfatis episcopis, Willielmo Lyndewode, Johanni Somerseth, et Johanni Langton, quod ipsi quinque, dum vixerint, seu eorum major pars, et post decessum alicujus vel aliquorum eorum ipsi qui supervixerint, seu eorum sic superviventium major pars, ordinationes et statua prædicta corrigere, emendare, reformare, seu totaliter mutare, et cum eis dispensare, ac nova ordinationes et statuta, pro bona et sana gubernatione collegii prænotati, facere possent vel posset, juxta quæ rectores et scolares collegii prælibati, ex tunc in collegio prædicto futuri et existentes, regi et gubernari deberent, ac modo et forma prænotatis ammovendi et privandi existerent.

Et insuper, ut iidem rector et scolares collegii prædicti, et eorum successores in eorum victu et vestitu, aliisque eorum necessariis melius sustentarentur, ac onera quæ de verisimili inibi incumbere necessario oportet competentius valerent supportare, de uberiori gratia nostra concesserimus et licentiam dederimus, pro nobis, hæredibus, et successoribus nostris, quantum in nobis fuit, eisdem rectori et scholaribus et successoribus suis prædictis, quod ipsi perquirere possent terras et tenementa, ac advocaciones ecclesiarum, ad valorem ducentarum librarum per annum, de terris et tenementis quæ tam de nobis in capite, quam de aliis tenentur, ultra quædam maneria, terras, et tenementa, et prioratus, ac alia in literis prædictis specificata, et ecclesias illas eis et successoribus suis prædictis appropriare, et in proprios usus tenere, habenda et tenenda eisdem rectori et scholaribus et successoribus suis prædictis imperpetuum, absque molestatione, impetitione, seu impedimento nostri, vel hæredum nostrorum, aut aliorum quorumcumque, statuto prædicto non obstante.

Dumtamen per inquisitiones, inde debite capiendas, et in cancellariam nostram vel hæredum nostrorum rite retornandas, compertum esset quod id fieri posset absque dampno seu præjudicio nostri, vel hæredum nostrorum, aut aliorum quorumcunque.

Absque aliquo feodo sigilli magni vel parvi, aut fine quocumque nobis vel hæredibus nostris, seu ad opus nostrum, vel eorundem hæredum nostrorum, reddendo, solvendo, vel faciendo pro præmissis vel aliquo præmissorum, aut pro aliqua executione præmissorum, seu alicujus eorundem, aliquo actu, ordinatione, statuto, restrictione, seu provisione, factis vel faciendis, non obstantibus.

Et ulterius, de gratia nostra speciali, concesserimus pro nobis, vel hæredibus et successoribus nostris, præfatis rectori et scholaribus et successoribus suis, quod ipsi et eorum successores imperpetuum essent quieti et exonerati erga nos, hæredes, et successores nostros, ac ipsos rectorem et scholares et successores suos hujusmodi realiter et in facto exoneraverimus et acquietaverimus de omnimodis corrodiis, pensionibus, annuitatibus, ac aliis præstationibus quibuscumque alicui personæ seu aliquibus personis, ad rogatum seu mandatum nostrum vel hæredum vel successorum nostrorum, aliququaliter concedendis, solvendis, seu reddendis, quæ ipsi, ad hujusmodi rogatum seu mandatum hujusmodi personæ seu personis concedere,olvere, seu reddere tenerentur, si dicta concessio nostra eisdem rectori et scholaribus et successoribus suis taliter facta minime extitisset.

Et insuper, de uberiori gratia nostra, concesserimus, pro nobis et hæredibus nostris, eidem rectori et scholaribus et successoribus suis imperpetuum, quod, quotienscumque et quandocumque collegium illud, perpetuis ex tunc futuris temporibus, de rectore, per mortem, cessionem, privationem, ammotionem, resignationem, aut alio modo quocumque, vacare contingeret, scholares collegii prædicti, pro tempore existentes, plene haberent et perciperent omnimoda exitus, reventiones, proventus, fructus, oblationes, obventiones, decimas, proficua, et emolumenta quæcumque, tam de maneriis, prioratibus, mesuagiis, terris, et tenementis prædictis, et cæteris præmissis, quam de aliis terris et tenementis, redditibus et servitiis, rectoriis, et aliis possessionibus spiritualibus seu temporalibus quibuscumque, præfato collegio ex tunc con-

Nos,

Præmissa omnia et singula interna meditatione merito contemplantes, et ut idem collegium nostrum Cantebriggiae, per nos ad laudem Dei, ac in honorem beatissimæ Virginis Mariæ et gloriosi confessoris Sancti Nicholai fundatum, perpetuum sui regiminis percipiat fulcimentum prospicere volentes ut tenemur,

De assensu rectoris et scholarium collegii illius, et ad eorum speciales instantiam et supplicationem nobis factas, et de gratia nostra speciali ac certa scientia nostra, præfatum Willielmum Millyngton, rectorem collegii illius, de nomine Rectoris ejusdem Collegii penitus exuimus, ac dictum nomen rectoris in nomen præpositi transferimus et transmutamus, ac ipsum Willielmum Millyngton in præpositum collegii illius tenore præsentium præficimus, ordinamus, et creamus, ipsumque et quemlibet successorem suum, principale regimen ejusdem collegii et scholarium inibi existentium pro tempore gerentem, pro præposito illius collegii teneri, reputari, et haberi, ac Præpositum ejusdem Collegii nuncupari et censeri volumus, concedimus, ordinamus, et decernimus per præsentes, et non sub nomine rectoris quovis modo.

Necnon omnia et singula ordinationes et statuta per quæ dicti præpositus et scholares, ac sui in dicto nostro collegio Cantebriggiae successores quicumque regi, dirigi, et gubernari, necnon corrigi, privari, aut amoveri, debeant, per nos condenda, statuenda, facienda, et stabilienda fore, ad specialem instantiam et rogatum prædictorum episcoporum, Willielmi Lyndewode, Johannis Somerseth, et Johannis Langton, et aliorum præmissorum, nobis ut præmittitur factum, volumus, decernimus, et declaramus.

Diligentiamque et solitudinem atque curam, in ea parte, in personam nostram accepimus, et accipimus de præsentibus, ipsosque episcopos, Willielmum Lyndewode, Johannem Somerseth, et Johannem Langton inde exuimus et totaliter exoneramus.

Volumus insuper et concedimus, per præsentēs, quod præpositus et scolares collegii nostri Cantebriggiae supradicti, pro tempore ibidem existentes, ac eorum successores imperpetuum, Præpositus et Scolares Collegii Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai de Cantebriggia ex nunc imperpetuum nuncupentur.

Et ulterius volumus et concedimus, per præsentēs, quod præpositus et scolares collegii illius, simul pro tempore existentes, et successores sui, per nomen et sub nomine præpositi et scholarium ejusdem collegii, sint personæ habiles, capaces, et perpetuæ in lege ad impetrandum, recipiendum, et acquirendum terras, tenementa, redditus, servitia, advocaciones ecclesiarum, jura, possessiones, proficua, commoditates, et emolumenta spiritualia et temporalia quæcumque, tam de nobis, hæredibus, et successoribus nostris, quam de aliis quibuscumque, licet ea immediate de nobis, vel hæredibus nostris, per servitium militare, aut alio modo quocumque, teneantur, habenda et tenenda eisdem præposito et scholaribus collegii illius, et successoribus suis imperpetuum, dicto statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis edito non obstante.

Et quod iidem præpositus et scolares et eorum successores imperpetuum habeant unum sigillum commune, pro negotiis, causis, et agendis suis servitutum.

Ac insuper quod ipsi et successores sui prædicti, per nomen illud, placitare possint et implacitari, ac prosequi et defendere omnimodas causas, querelas, et actiones reales, personales, et mixtas, cujuscumque generis fuerint vel naturæ, ac eis respondere, et in eisdem responderi valeant, sub nomine illo coram nobis et hæredibus nostris, ac etiam coram justiciariis et iudicibus secularibus et ecclesiasticis quibuscumque.

Et ulterius dedimus et concessimus, pro nobis, hæredibus, et successoribus nostris, præfatis præposito et scholaribus et successoribus suis, quod ipsi prædictum solum, tam pro domibus et ædificiis dicto collegio nostro Cantebriggiae neces-

sariis, quam pro eorum mansis, sive mansionibus, et aliis necessariis suis, in et super eodem solo construendis et faciendis, habeant et teneant eisdem præposito et scholaribus et successoribus suis in liberam, puram, et perpetuam eleemosinam imperpetuum, statuto prædicto non obstante.

Et, licet statuta et ordinationes, per nos, ut præmittitur, condenda, statuenda, facienda, et stabilienda, sic per nos imposterum condita, statuta, facta, et stabilita fuerint, et aliqua fortassis reformatione indiguerint, vel non indiguerint, nos nihilominus potestatem ordinationes et statuta hujusmodi corrigendi, emendandi, reformandi, seu totaliter mutandi, et eisdem addendi et detrahendi seu diminuendi, ea quoque interpretandi et declarandi, et cum eis dispensandi, ac nova ordinationes et statuta, si opus nobis visum sit, pro bona et sana gubernatione collegii illius, juxta quæ præpositus et scolares ejusdem collegii, pro tempore existentes, regi et gubernari, privari et ammoveri debeant, condendi, faciendi, ordinandi, et stabiliendi nobis, quamdiu egerimus in humanis, specialiter reservamus.

Volentes insuper dictam concessionem nostram, in dictis literis nostris superius recitatam, de perquirendo terras et tenementa ac advocaciones ecclesiarum, ad valorem ducentarum librarum per annum, et de ecclesiis illis sibi et successoribus suis appropriandis, et in proprios usus tenendis, per nos nuper factam, quæ quidem concessio in nulla ejus parte hucusque executæ existit, prout credibiliter informamur, per dictos præpositum et scolares et successores suos, effectui debito mancipari, de gratia nostra speciali, concessimus et licentiam dedimus, pro nobis, hæredibus, et successoribus nostris, quantum in nobis est, eisdem præposito et scholaribus et successoribus suis prædictis, quod ipsi perquirere possint terras et tenementa, ac advocaciones ecclesiarum, ad valorem ducentarum librarum per annum, de terris et tenementis, quæ tam de nobis in capite, quam de aliis tenentur, et ecclesias illas eis, et successoribus suis prædictis, appropriare et in proprios

usus tenere, habenda et tenenda eisdem præposito et scholaribus et successoribus suis prædictis imperpetuum, absque molestatione, impetitione, seu impedimento nostri, vel hæredum nostrorum, aut aliorum quorumcumque, statuto prædicto non obstante.

Dumtamen per inquisitiones inde debite capiendas, et in cancellariam nostram, vel hæredum nostrorum, rite retornandas, compertum sit quod id fieri possit absque dampno seu præjudicio nostri vel hæredum nostrorum, aut aliorum quorumcumque, statuto prædicto non obstante, absque aliquo feodo sigilli magno, seu parvo, aut fine quocumque nobis vel hæredibus nostris, seu ad opus nostrum, vel eorundem hæredum nostrorum reddendo, solvendo, vel faciendo pro præmissis, vel aliquo præmissorum, aut pro aliqua executione præmissorum, seu alicujus eorundem, aliquo actu, ordinatione, statuto, restrictione, seu provisione, facto vel faciendo non obstante.

Et ulterius, de uberiori gratia nostra, concessimus pro nobis, hæredibus, et successoribus nostris, præfatis præposito et scholaribus et successoribus suis, quod ipsi et eorum successores imperpetuum sint quieti et exonerati erga nos, hæredes, et successores nostros, ac ipsos præpositum et scolares et successores suos hujusmodi realiter et de facto exoneramus et acquietamus de omnibus corrodiis, pensionibus, annuitatibus, ac aliis præstationibus quibuscunque, alicui personæ, seu aliquibus personis, ad rogatum seu mandatum nostrum, vel hæredum seu successorum nostrorum, aliquammodo concedendis, solvendis, seu reddendis, quæ ipsi, ad hujusmodi rogatum seu mandatum, hujusmodi personæ seu personis concedere, solvere, seu reddere tenerentur, si præsens concessio nostra eisdem præposito et scholaribus et successoribus suis taliter facta non existeret.

Et insuper, de uberiori gratia nostra concessimus, pro nobis, hæredibus, et successoribus nostris, eisdem præposito et scholaribus et successoribus suis imperpetuum, quod quotienscumque et quandocumque collegium illud, perpetuis futuris

temporibus, de præposito, per mortem, cessionem, privationem, ammotionem, resignationem, aut alio modo quocumque, vacare contingerit, scolares collegii illius, pro tempore existentes, plene habeant et percipiant omnimoda exitus, reventiones, proventus, fructus, oblationes, obventiones, decimas, proficua, et emolumenta quæcumque, tam de maneriis, prioratibus, messuagiis, terris, et tenementis prædictis, et cæteris præmissis, quam de aliis terris et tenementis, redditibus et servitiis, et aliis possessionibus spiritualibus seu temporibus quibuscumque, eidem collegio, seu præposito et scholaribus ejusdem collegii et successoribus suis, concessis sive concedendis, durante hujusmodi vacatione provenientia, secundum statuta et ordinationes prædicta, per nos, ut præmittitur, condenda et disponenda, quæ ad nos et hæredes nostros ratione vacationis hujusmodi pertinerent, seu pertinere possent quoquo modo, si præsens concessio nostra eis facta non existeret, abque molestatione, impetitione, seu impedimento nostri, vel hæredum seu successorum nostrorum, aut aliorum quorumcumque, et absque compoto, seu aliquo alio nobis, vel hæredibus, seu successoribus nostris, inde reddendo, et ipsum præpositum et scolares et successores suos inde exoneramus et acquietamus per præsentem imperpetuum.

Volentes insuper et eisdem præposito et scholaribus et successoribus suis gratiam facere ampliorem, omnes et singulas concessionem, dicto duodecimo die Februarii, seu postea, ante datam præsentium, rectori et scholaribus collegii illius, et successoribus suis, tam per nos quam per alios quoscumque factas, de omnimodis maneriis, prioratibus, messuagiis, terris, tenementis, redditibus, servitiis, reversionibus, feodis militum, advocacionibus ecclesiarum, et aliorum beneficiorum ecclesiasticorum quorumcumque, decimis, pensionibus, portionibus, apportibus, oblationibus, obventionibus, proficuis, commoditatibus, emolumentis, et aliis possessionibus spiritualibus seu temporalibus, aut mixtis quibuscumque, feriis, mercatis, chaceis, parcis, warennis, curiis letis, visibus franciplegii,

franchesiis, privilegiis, consuetudinibus, libertatibus, et aliis immunitatibus quibuscumque, ratas habentes et gratas, eas pro nobis, et hæredibus nostris, quantum in nobis est, accepimus et approbamus, et omnia et singula in eisdem contenta, præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, tenore præsentium, ratificamus, concedimus, et confirmamus.

Volentes ulterius et concedentes, pro nobis, hæredibus, et successoribus nostris, quantum in nobis est, præfatis præposito et scholaribus et successoribus suis, quod ipsi omnia et singula hujusmodi maneria, prioratus, messuagia, et cætera præmissa, præfatis rectori et scholaribus et successoribus suis prædictis, in eorum sustentationem, et ad onera juxta ordinationes et statuta per nos in hac parte facienda supportandum et fiendum, imperpetuum eisdem modo et forma, quibus præfati rector et scholares et successores sui ea habere et tenere debuissent, si nomen dicti rectoris in nomen præpositi translatum et mutatum minime extitisset, ac ordinationes et statuta hujusmodi per præfatos episcopos, et alios superius nominatos, edita et condita atque facta fuissent.

Concessimus insuper, de uberiori gratia nostra, præfatis præposito et scholaribus et successoribus suis, quod, si aliqua concessio præfatis nuper rectori et scholaribus tantum, seu eis et eorum successoribus, per nos aut aliquem alium ante hæc tempora facta fuerit, quæ nondum plenarie seu in aliqua ejus parte executæ existit, bene liceat eisdem præposito et scholaribus et successoribus suis concessionem illam, per nomen et sub nomine præpositi et scholarium dicti collegii, plenarie exequi,

Habenda et tenenda omnia et singula, quæ per ipsos præpositum et scholares, aut eorum successores, sic executæ fore contingerit, eisdem præposito et scholaribus et successoribus suis, in eorum sustentationem imperpetuum. In cujus, &c. Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Julii.

Per ipsum regem, et de data prædicta, auctoritate Parlamenti.

LETTER FROM THE UNIVERSITY TO
THE KING, A.D. 1443.

[From MS. Arundel. No. 54, fol. 154.]

Litera missiva Universitatis domino regi directa, continens ordinationem de modo orandi tam in vita pro eo, quam post mortem pro anima ejus.

CHRISTIANISSIMO illustrissimoque principi domino Henrico Dei gratia Angliæ et Franciæ regi, domino nostro metuentissimo, serenitatis vestræ humilimi oratores Johannes Langton in decretis licentiatius universitatis vestræ Canteburgiæ cancellarius cœtusque unanimis magistrorum regentium et non regentium in eadem, in eo feliciter regnare per quem reges regnant et principes dominantur. Laudabilibus Hebræorum erudimur exemplis saluberrimisque Christianorum sanctionibus admonemur, ut quoties miræ jucunditatis beneficium cuicunque genti seu comitati liberalissime est collatum quatenus tantæ rei solemnisi memoria de cætero semper recentior habeatur, iteratoque sæpius totius populi votivis præconiis celebretur, ut sic unanimi recolatur præconio accipientium quod erat in utilitatem omnium institutum. Nos igitur beneficiorum regalium tam crebra largitione tamque munifica præoccupati, et qualiter eisdem respondere possimus non agnoscentes, pro temporalibus æterna, pro corporalibus spiritualia, pro terrenis cœlestia felici quodam commercio recompensare volentes, si ad id quovismodo pertingere possit oratio peccatorum, unanimi nostræ congregationis consilio pariter et assensu decrevimus ut in com-

memoratione quam annuatim per singulas scholas pro nostris recolimus benefactoribus velut a præcipuo ac omnium benefactorum nostrorum præmissario quamdiu sanctissima vestra nobilitas egerit in humanis, ut talis in qualibet schola fiat perhennalis exortatio ad orandum. *Orate devotissime pro felici statu christianissimi principis Henrici Sexti Angliæ Franciæque regnorum regis illustrissimi, fundatorisque gratiosissimi Regalis Collegii Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai in hac universitate, necnon celestis collegii beatæ Mariæ in Etona, ad educationem proborum scholarum, quibus supradictis collegium perpetualiter instaturari (sic) qui infra diversa hujus universitatis collegia in magnis et perpetuis redditibus ampliantur, et continua suæ munificentis beneficia quotidie multiplicare non cessat.* Et eandem felicissimæ vestræ recordationis memoriam fieri volumus inter defunctos cum subtracti fueritis feliciter ab hac luce. Volumusque ulterius atque concedimus quod annis singulis vitæ vestræ octavo die mensis Maii omnes hujus universitatis vestræ doctores et magistri pro tempore regentes conveniant in ejusdem universitatis capella exequias devotissime psallituri pro animabus illustrissimi principis Henrici Quinti, et Catherinæ consortis suæ, progenitorum vestræ metuendissimæ majestatis immediatorum, necnon in crastino, in festo videlicet translationis gloriosissimi confessoris Nicholai, missam decantaturi de eodem, in qua statim post collectam de die dicetur sub uno, Per dominum, ista oratio: *Quæsumus, omnipotens Deus, ut famulus tuus rex noster Henricus qui regnorum suscepit gubernacula, etc.* Post obitum autem vestrum fient exequiæ in forma præmissa prædicto octavo die Maii, cum hac collecta, *Absolve quæsumus, Domine, animas famulorum tuorum regum Henrici Sexti, et Henrici Quinti, ac reginæ Catherinæ, et omnium fidelium defunctorum ab omni vinculo delictorum, etc.* cum cæteris omnibus consuetis, et missa in Christo de Requiem cum præfata collecta, *Absolve*, et aliis orationibus prædictis in commemorationem et refrigerium animæ vestræ ipsorumque

vestrorum progenitorum ac omnium fidelium defunctorum. Ad hæc autem omnia fideliter et sine fraude facienda perpetuo et annuatim devote observanda, nos cancellarius et magistri prædicti præmissa omnia et singula ex nunc ordinamus, discernimus, et statuimus a nobis et successoribus nostris firmiter et inviolabiliter perpetuis futuris temporibus ut prædicatur observari. Et ut præfatæ nostræ concessionēs, statuta, et ordinationes robur obtineant firmitatis perpetuæ, præsentēs literas nostras patentes tam sigillo prædictæ universitatis nostræ communi, quam sigillo officii cancellariatus ejusdem communiri fecimus; discernentes ulterius et statuētes, quod tenor hujus præsentis nostræ concessionis et statuti in registro nostro cum statutis aliis inseratur. Dat. Canteburgiæ in plena congregatione nostra, 8° die Febr. A.D. 1443°, et regni vestri vicesimo secundo.

Ex Registro Magistri Thomæ Markaunt; fol. 79.

STATUTES OF KING'S COLLEGE.

[From MS. Harl. No. 7323.]

IN nomine Sanctæ ac Individuæ Trinitatis, Patris, Filii, et Spiritus S., necnon beatissimæ Mariæ Virginis gloriosæ, omniumque Sanctorum Dei. Nos Henricus Dei gratia Angliæ et Franciæ rex, ac dominus Hiberniæ, post conquestum Sextus, de summi rerum opificis bonitate confisi, qui vota cunctorum in eo fidentium cognoscit, dirigit, et disponit, de bonis quæ Deus in hac vita nobis de suæ plenitudinis gratia tribuit abundanter, duo perpetua collegia, unum videlicet perpetuum collegium pauperum et indigentium scholarium clericorum in studio universitatis Cantebrigiæ, Eliensis dioceseos, in diversis scientiis et facultatibus studere ac proficere debentium, Collegium Regale Beatæ Mariæ et Sti. Nicholai Cantebrigiæ, vulgariter vero, The King's Colledge of our Lady and St. Nicholas in Cambridge, nuncupatum, et quoddam aliud collegium perpetuum aliorum pauperum et indigentium scholarium clericorum grammaticam addiscere debentium in villa nostra de Ætona juxta Windesoram, Lincolnensi dioceseos, Collegium Regale Beatæ Mariæ Virginis, vulgariter vero, The King's Colledge of our Lady of Eaton beside Windesore, nuncupatum, ad laudem, gloriam, et honorem Domini nostri nominis et Christi ac gloriosissimæ semper virginis Mariæ matris ejus, sustentationem et exaltationem Christianæ fidei, ecclesiæ sanctæ profectum, divini cultus liberaliumque artium, scientiarum, et facultatum augmentum, apostolica et nostra regia autoritatibus ordinavimus, instituimus, fundavimus, et stabilivimus, prout in bullis apostolicis et literis nostris patentibus super ordinationibus, institutionibus, et foundationibus ipsorum collegiorum confectis plenius continetur. Unde nos volentes aliqua quæ in præsentī nostræ occurrunt memoriæ facere, statuere, ac etiam ordinare, quæ dicto nostro Regali Collegio

Cantebrigiæ, scholaribus, clericis, et personis aliis, ac possessionibus et bonis ejusdem collegii nostri, necnon salubri regimini eorundem, necessaria et utilia reputavimus, et quæ doctrinam, incrementum, et profectum ipsorum respicere dignoscuntur, Christi nomine primitus invocato, ad futuram et perpetuam rei memoriam ad ea procedimus in hunc modum :

1. De Numero Scholarium studentium particulariter in diversis scientiis.

Inprimis siquidem ut Sacra Scriptura seu pagina, scientiarum omnium aliarum Mater ac Domina, sua liberius ac præ cæteris dilatet tentoria, nec philosophia desit, ac cum iis pacifice militent utriusque juris, canonici videlicet et civilis, ac medicinæ facultates, præfatum nostrum Collegium Regale in et de numero unius præpositi, et septuaginta pauperum indigentium scholarium clericorum, in dictis scientiis et facultatibus studere debentium, subsistere statuimus et etiam ordinamus, et sic collegium nostrum volumus perpetuo permanere : ut sicut ipsum Regale Collegium de diversis quas congregabit in unum personis existere dignoscetur, sic in eodem vigeat per Dei gratiam scientiarum diversitas ac etiam facultatum philosophiæ et medicinæ, ac jurium canonici et civilis : ac præcipue ut ferventius et frequentius Christus evangelizetur, et fides cultusque divini nominis augeatur, et fortius sustentetur, sacræ insuper theologiæ ut dilatetur laus, gubernetur ecclesia, vigor atque fervor Christianæ religionis coalescant, scientiæ quoque ac virtutes amplius convalescant, necnon ut generalem morbum militiæ clericalis quam propter paucitatem cleri ex pestilentibus, guerris, et aliis mundi miseriis, graviter vulnerari conspeximus, desolationi compatiētes tam tristi, partim allevare possimus, quem in toto sanare veraciter non valemus, ad quod revera pro nostræ devotionis animo nostros regios apponimus libenter labores. Et insuper ut præpositus et scholares dicti nostri Regalis Collegii, quod ad sui regiminis rectitudinem et munimen viros diversarum sci-

entiarum et facultatum qui collegium ipsum ejusdemque possessiones spirituales et temporales, libertates, et jura impugnare volentibus resistere sciant et valeant, ex adverso habere indiget exercitatos, eruditos, vigiles, in scientiis et facultatibus supradictis, viros de seipsis continue reperiant circumspectos, providos, et discretos, ac aliis extraneis verisimiliter diligentiores, fideiiores, et etiam promptiores ad conservandum, tuendum, et viriliter defendendum res et bona, terras, redditus, et possessiones alias, spirituales et temporales, libertates et jura quæcunque Collegii Regalis memorati: causas quoque, lites, et placita occasione præmissorum emergentia prosequendum et fideliter defendendum: necnon ad faciendum, procurandum, exercendum, et etiam exequendum omnia alia et singula ipsius collegii negotia, quæ pro ejus tranquillitate, utilitate, commodo, et honore occurrerint et fuerint facienda. Cupientes præterea quod sicut præfati scholares clerici prædictis diversis scientiis et facultatibus intendentes per collationes et communicationes mutuas ubique inveniant quod addiscant, et proficientes continue in iisdem semper fiant ut convenit meliores: sic quoque multitudinis ipsorum ad unum finem tendentium sit semper cor unum et anima una; quodque per ipsorum conversationes laudabiles, Deo gratas, eorum corda divini amoris ignita radiis, dilectionis fraternæ fervore ac mutæ charitatis dulcedine citius et ferventius copulentur, ut sic propitiationis divinæ assistente clementia, dictum nostrum Regale Collegium tot scientiarum et facultatum viris præditum et fulcitum firmiter et securius, quietius atque fortius, in pacis pulchritudine feliciter persistere valeat et perpetuo permanere. Statuentes proinde quod de scholaribus prædictis viri vivacis ingenii et in facultatibus artium magistri duo in jure civili, et quatuor in jure canonico, duoque in scientia medicinæ studeant continue: et similiter duo in scientia astrorum, juxta limitationem præpositi et decani theologiæ studere teneantur. Reliquus vero numerus dictorum septuaginta scholarum artes seu philoso-

phiam et theologiam particulariter ac diligenter audiat et addiscat. Nolentes tamen quod aliquis ad scientias astrorum sive medicinæ vel etiam ad facultates juris canonici vel civilis se convertat, nisi prius in artium facultate seu scientia realiter inceperit, et formam regentiæ necessariæ compleverit in eadem universitate Canteburgiæ requisitam. Quos sic in scientia astronomiæ studentes postquam in eadem scientia iudicio eorundem præpositi et decani congrue et competenter instructi fuerint, transferri volumus per eosdem ad studium theologiæ, seu, si eis videbitur, ad facultatem medicinæ, si numerus studere debentium in eadem ut prædicitur tunc fuerit diminutus. Volumusque ac præcipimus ac eos omnes et singulos scholares et socios in visceribus Jesu Christi, ac sub obtentu foelicitatis vitæ præsentis pariter et futuræ obsecramus, et in Domino exhortamur, quod in sustentationem et augmentum cultus divini, statum et honorem ecclesiæ sanctæ Dei, singuli ipsorum studio in scientiis et facultatibus quibus institerint diligenter intendant, necnon ad proficiendum, procedendum, gradusque assumendum, et ad finaliter incipiendum juxta statuta et ordinationes infra scripta in singulis scientiis seu facultatibus quibus insistent, se præparent, abilitent, et festinent, et ad hoc omnem diligentiam adhibeant et quilibet ipsorum adhibeat juxta posse. Statuentes præterea et etiam ordinantes quod præter et ultra numerum unius præpositi et septuaginta scholarium prædicatorum, sint semper et continue in eodem collegio decem capellani seculares remotivi, nullatenus beneficiati, bonæ conditionis et conversationis honestæ, in aliqua facultate graduati, si tales commode haberi valeant. Alioqui qui convenientis et laudabilis literaturæ, ac in cantu sufficienter instructi, et in vocibus ad deservendum et cantandum in choro ibidem bene dispositi fuerint. Ac insuper sex clerici stipendiarii similiter bonæ conditionis, legendi et psallendi et cantandi peritiam habentes, in vocibus similiter bene dispositi, quorum capellanorum sive clericorum unus sciat jubilaré in

organis in ecclesia collegiata, ibidem in divinis quotidie deservientes. Necnon sedecim pueri scientes competenter legere et cantare sicut et prout in aliis nostris statutis inferius est expressum.

II. Qui et quales sint eligendi in Collegium Regale Cantebrigie.

Item statuimus, ordinamus, et volumus, quod omnes et singuli in dictum nostrum Regale Collegium Cantebrigie ad annos probationis eligendi, sint pauperes indigentes scholares clerici, primam tonsuram habentes clericalem, bonis moribus ac conditionibus perornati, sufficienter in grammatica eruditi, et conversatione honesti, ad studium habiles et idonei, ac in studio proficere cupientes, in nulla scientia graduati, aliove collegio collegiati, nisi solummodo in Collegio nostro Regali de Ætona juxta modum et formam inferius describendos: qui et non alii in dictum nostrum Regale Collegium eligantur, et pro probationis tempore admittantur. Et quia summe affectamus et volumus quod numerus scholarium et sociorum in dicto nostro Regali Collegio Cantebrigie per nos superius institutus, plene et perfecte per Dei gratiam perpetuis futuris temporibus sit completus: ac considerantes attente quod grammatica, quæ prima de artibus seu scientiis liberalibus reputatur, fundamentum, janua, et origo omnium aliarum artium liberalium et scientiarum existit: quodque sine ea cæteræ artes seu scientiæ perfecte sciri non possunt, nec ad earum veram cognitionem et perfectionem quisquam poterit pervenire: ea propter, divina favente clementia, de bonis nostris a Deo collatis unum aliud Regale Collegium in villa nostra de Etona ut superius memoratur instituimus, fundavimus, et stabilivimus, in et de numero unius præpositi, septuagintaque pauperum et indigentium scholarium clericorum grammaticam addiscere, et in ipsa arte seu scientia grammaticali studere, et per Dei gratiam proficere debentium in eadem, prout in statutis ipsius nostri Regalis Collegii plenius continetur. Cupientesque ut in ipso nostro Regali

Collegio Beatæ Mariæ de Ætona dulcis et suavis doctrinæ, ipsius scientiæ primitivæ potus reperiatur lacteus quo tenera ipsorum infantia nutriatur quatenus ipsius scientiæ primitivæ melleo rore dulciter degustato virescat, et progressu placito exercitii solliciti florere cogatur, ac demum crescentibus radiis et inflammatis caloribus perfectionis studii grammaticalis ad concipiendum facilius solidum cibum (quo robusta perfectorum juvenus virtutum suscipiat incrementa) reddatur promptior: necnon ad veram cognitionem mysterii Scripturarum studiose provecta, in ecclesia sancta Dei fructus producat fertiles et maturos: Quodque idem collegium nostrum de Etona principium et origo Collegii nostri Regalis Cantebrigiæ prædicti velut hortus irriguus et vinea pubescens in gemmis ipsum collegium nostrum Cantebrigiæ fructifera prole fœcundet, flores et fructus mellifluos in vinea Domini Sabaoth per ipsius gratiam allaturum, Idcirco statuimus, ordinamus, et volumus, quod primo pauperes scholares de collegio nostro prædicto de Ætona qui per duos annos steterint in eodem, ad supplendum numerum deficientem in nostro Regali Collegio Cantebrigiæ, si tot ibi reperiantur habiles, alioquin illi qui prius fuerant in eodem per duos annos sufficienter eruditi probatique habiles et idonei secundum conditiones superius et inferius recitatas, dumtamen tempore electionis hujusmodi ut examinari possint in collegio nostro de Ætona prædicto præsentem existant, in ipsum nostrum Regale Collegium Cantebrigiæ eligantur, et ad tres annos probationis etiam admittantur, quoties electio de qua inferius statuitur immineat facienda. Volentes tamen quod in hujusmodi electione ut præmittitur facienda illi qui sunt de locis et parochiis in quibus possessiones spirituales et temporales ipsorum collegiorum nostrorum Cantebrigiæ et de Ætona consistunt præ cæteris dummodo infra nostrum regnum Angliæ nati fuerint, quibus deficientibus tunc pauperes indigentes scholares oriundi de comitatu Cantabrigiæ et de Buckingham, ac postea de aliis comitatibus quibuscunque regni nostri Angliæ,

dumtamen in dicto collegio nostro de Ætona prius per duos annos fuerint, si secundum conditiones et qualitates superius recitatas habiles et idonei reperti fuerint, et non alii, ad dictum collegium nostrum Cantebrigie eligantur et admittantur. Statuentes insuper quod nullus qui vicesimum ætatis suæ annum excedit, nec aliquis qui quintum decimum ætatis suæ annum non compleverit, in dictum nostrum Regale Collegium eligatur nec etiam assumatur. Volentes præterea quod nullus qui morbo incurabili laboraverit, vel qui mutilationem membrorum enormem et apparentem seu defectum patitur corporalem vel alium ex suo facto vel culpa proveniente propter quem redditur omnino inhabilis ad sacros ordines suscipiendos, in ipsum collegium nostrum Cantebrigie eligatur, seu etiam admittatur. Item statuimus, ordinamus, et volumus, quod nullus habens terras, tenementa, et possessiones, vel annuos redditus spirituales vel temporales, quorum redditus et proventus quinque marcarum valorem annum attingat, in dictum Regale Collegium nostrum Cantebrigie eligatur, vel etiam assumatur, vel admittatur.

III. De forma electionis Scholarium Collegii Reg. de Ætona ad Collegium Regale Cantebrigie.

Item statuimus, ordinamus, et volumus, quod singulis annis, perpetuis futuris temporibus, inter festum Translationis Sti. Thomæ Martyris et festum Assumptionis Beatæ Mariæ, præpositus dicti Regalis nostri Collegii Cantebrigie, et duo ejusdem collegii socii ad minus artium magistri ad hoc per præpositum, vice-præpositum, tres decanos, tres bursarios, et sex alios socios, in dicto nostro collegio tunc de præsentibus seniores, vel dicto præposito legitime aut rationabiliter impedito ipsius Regalis Collegii vice-præpositus et duo socii prædicti, sumptibus Collegii nostri Cantebrigie prædicti, accedant ad collegium nostrum de Ætona (dummodo novem aut decem equorum numerum non excedant) pro tempore electionis seu nominationis inibi faciendæ, quam infra quin-

que dierum spatium omnino causa cessante legitima finire volumus, honeste procurandi. Volentes præterea quod dictus præpositus Cantebrigiensis vel in ejus absentia vice-præpositus ejusdem per literas suas sigillatas, et certum eorum nuntium literas hujusmodi deferentem, præmuniat in dicto nostro Collegio Regali de Ætona, et non alibi præpositum si absens fuerit, et magistrum informatorem collegii prædicti, aut ipso præposito absente vice-præpositum et magistrum prædictum de duobus diebus infra duo festa prædicta in diversis hebdomadis existentibus, in quorum altero per prædictum præpositum aut vice-præpositum de Ætona eligendo (ut infra statuitur) ad electionem (de qua inferius fit mentio) procedere voluerit, per septem hebdomadas antequam ad Ætonam perveniat pro eadem. Quibus quidem literis præmunitionis per eosdem receptis, idem præpositus sive vice-præpositus et magister informator præfatum præpositum sive vice-præpositum Collegii nostri Regalis Cantebrigie de die receptionis literarum hujusmodi, et quem de dictis duobus diebus elegerint per eundem nuntium literatorie certificent indilate. Et ut scholares dicti nostri collegii de Ætona, necnon illi qui prius scholares fuerant in eodem, alique ad eundem de quibuscunque comitatibus regni nostri Angliæ scholares pauperes confluere volentes, interesse valeant tempore electionis prædictæ examinationem ut prædicatur subituri, eos de tempore electionis hujusmodi per præpositum vel vice-præpositum et magistrum informatorem prædictum per schedulas in valvis majoris ostii occidentalis ecclesiæ collegiatæ ibidem, necnon in valvis majoris portæ nostri collegii de Ætona, affigendas infra duos dies a die receptionis literarum prædictarum continue numerandos, volumus præmuniri. Quo quidem electionis et nominationis tempore veniente, volumus quod primo dicti præpositus seu vice-præpositus et socii Regalis Collegii Cantebrigie una cum præposito, vice-præposito, et magistro informatore præfati nostri Regalis Collegii de Ætona, (quos omnes examinatores et electores ad dicta

nostra collegia eligendorum et nominandorum præsentis statuti vigore specialiter præficimus et creamus) convenientes in magna camera sive parlura dicti præpositi, primo et antequam ad examinationem procedant et electionem seu nominationem hujusmodi, indenturas in et de proxima præcedente electione et nominatione factas coram se legi faciant, ut sic iis apparere possit an et quomodo in eisdem conscripti, eo ordine quo sic scripti fuerint, debite sint expediti: quas insuper indenturas statim tunc coram iisdem cancellari præcipimus, nominatione et electione in eisdem descriptis, cæteris nominatis tunc non expeditis, de cætero minime valituris. Volentes insuper et etiam statuentes quod præpositus sive vice-præpositus Regalis Collegii Canteburgiæ, necnon duo socii ejusdem pro nominatione et electione prædictis ut præmittitur eligendi, necnon præpositus, vice-præpositus, et magister informator nostri Regalis Collegii de Ætona prædicti, statim antequam ad electiones et examinationes hujusmodi procedatur ulterius, quod omnia et singula superius in statuto Qui et quales, et in statuto De Electione scholarium in collegium nostrum de Ætona prædictum, facienda recitata, odio et favore, invidia et timore, prece et pretio, postpositis quibuscunque quantum ad ipsos pertinet fideliter facient et etiam diligenter exercebunt. Quodque non obstantibus instantiis, rogatibus, et requestis regum, reginarum, principum, prælatorum, magnatum, procerum, et aliorum quorumcunque, illos solum nominabunt et eligent quos secundum condiciones et qualitates in præsentis statuto et statutis nostri Regalis Collegii de Ætona habiles et idoneos crediderint, tactis et inspectis per eos et eorum quemlibet sacrosanctis Dei Evangeliiis præstent corporaliter juramentum; quo facto volumus quod si totalis numerus scholarium et sociorum in dicto nostro Regali Collegio Canteburgiæ nostris statutis limitatus, in uno, duobus, aut pluribus, etiam quocunque, fuerit diminutus, tunc electores prædicti pauperes scholares de dicto nostro Regali Collegio de Ætona, et si opus fuerit, alios qui

prius fuerant in eodem, diligenter et fideliter examinent super sufficientia literaturæ in grammatica, conditionibus, moribus, et qualitatibus superius recitatis, qua examinatione sic facta, et abilitate sufficientiaque ipsorum scholarium in præmissis omnibus et singulis per communem consensum dictorum examinatorum approbatis, de ipsis scholaribus habilibus et idoneis tot eligant dicti examinatores ad dictum nostrum Collegium Regale Canteburgiæ quot possunt supplere deficientem tunc numerum in eodem, secundum ordinem personarum, locorum, modumque et formam in proximo præcedente statuto plenius recitatos et eisdem in omnibus observatos. Et ut totalis numerus nostri Regalis Collegii Canteburgiæ citius et facilius impleatur ac semper integer conservetur, statuimus, ordinamus, et volumus, quod si in examinatione prædicta ultra numerum ad dictum nostrum collegium Canteburgiæ requisitum plures de scholaribus ipsius collegii nostri de Ætona et aliis qui prius fuerant in eodem reperiuntur habiles et idonei ad ipsum collegium nostrum Canteburgiæ si opus esset merito eligendi, ad ipsum nostrum collegium Canteburgiæ nominentur, et de nominibus et cognominibus omnium scholarium eorundem inter præpositum dicti collegii Canteburgiæ et socios electos et juratos prædictos, seu ipso præposito absente, inter vice-præpositum ejusdem collegii et socios prædictos ex parte una, et præpositum præfati collegii nostri de Ætona ac vice-præpositum et magistrum informatorem prædictum ex parte altera, tempore prædicto annuatim fiant indenturæ mutue; ita videlicet quod eorum nomina et cognomina eo ordine in dictis indenturis scribantur, quo ad idem fuerint examinati in examinatione prædicta secundum ordinem, conditiones, et qualitates supra in statuto proximo recitatas, ut si forsan ante tempus electionis inibi proximo faciendæ numerus dicti nostri Regalis Collegii Canteburgiæ minui contigerit, ad intimationem præpositi vel vice-præpositi ejusdem præposito seu vice-præposito ac magistro informatori collegii nostri de Ætona facien-

dam, *quam infra 10 dies ad maximum a tempore diminutionis numeri prædicti fieri volumus et statuimus*, de personis eisdem numerus sic deficiens statim absque electione alia poterit ac debeat adimpleri. Quas quidem examinationem, nominationem, et electionem scholarium, et indenturas singulis annis dictarum examinationum temporibus fieri volumus, quamvis totalis numerus scholarium et sociorum collegii nostri Cantebrigiæ tempore examinationis prædictæ non fuerit diminutus. Dictis vero literis intimationis per præpositum seu vice-præpositum collegii nostri de Ætona et magistrum informatorem prædictum præceptis, idem præpositus seu vice-præpositus et magister scholares in dictis indenturis nominatos ordine illo quo scripti fuerint in indenturis prædictis infra tres dies a tempore receptionis literarum hujusmodi absque dolo et fraude seu malo ingenio personaliter et ore tenus si præsentés existant, alioquin per schedulas in valvis ostii occidentalis ejusdem ecclesiæ collegiatæ affigendas, præmuniant, quod infra viginti dies proximo tunc sequentes impedimento cessante legitimo, judicio præpositi et vice-præpositi nostri Regalis collegii Cantebrigiæ approbando, ad idem collegium nostrum ut inibi admittantur sine ulteriori dilatione quacunque personaliter accedant, sub pœna amissionis juris, si quod ratione electionis sive nominationis sibi quæsitum prætereendere valeant. Idemque præpositus sive vice-præpositus et magister informator collegii nostri de Ætona, præposito seu vice-præposito collegii nostri Cantebrigiæ per suas literas nomina et cognomina scholarium quos transmittunt, ac illorum pro quibus eis scriptum fuerat in casu quo alios miserint, causamque missionis suæ hujusmodi continentes, distincte certificent et aperte, ipsas literas per scholares eosdem transmittentes. Quos quidem scholares sic nominatos et alios scholares tempore electionis et nominationis prædictæ electos sive nominatos, cum sic transmissi ad collegium nostrum Cantebrigiæ accesserint, præpositus et socii ejusdem collegii, seu in ipsius præpositi absentia vice-præpositus et iidem socii, infra tres

dies proximo sequentes post adventus eorum ad maximum, in virtute juramenti dicto Regali Collegio Cantebriagiæ per eos præstiti, in scholares ipsius collegii ad annos probationis admittere debeant et etiam teneantur. Proviso semper quod de nominatis hujusmodi venientibus ad collegium Cantabrigiæ illi primo admittantur qui in indenturis et literis responsivis hujusmodi primo scripti fuerint et etiam nominati. Quo insuper electionis et nominationis tempore chorustæ ecclesiæ nostri Regalis Collegii de Ætona, et chorustæ ecclesiæ collegiæ nostri Collegii Cantebriagiæ, necnon alii pueri de comitatibus quibuscunque Angliæ ad electionem hujusmodi confluentes, in lectura, plano cantu, et Donato competenter instructi, et infra ætatem nostris statutis limitatam constituti, per dictos examinatores et electores examinentur: et qui habiles et idonei reperti fuerint eligantur, de quibus numerus scholarium ibidem tunc deficiens impleatur; cæterorumque puerorum sicut præmittitur instructorum et examinatorum ac ad supplendum numerum scholarium in eodem Collegio Regali de Ætona usque ad tempus electionis proximæ fortassis imminuendum nominatorum et electorum nomina et cognomina in indenturis prædictis scribantur. Quos ordine illo quo in indenturis scripti et nominati fuerint in dictum collegium nostrum de Ætona per præpositum vel in ejus absentia vice-præpositum et magistrum informatorem prædictos recipi volumus loco scholarium ad collegium nostrum Cantebriagiæ ut præmittitur mittendorum, decedentium, seu alias recedentium ab eodem. Et si forte numerus septuaginta scholarium et sociorum in collegio Cantebriagiæ limitatus per sex vel plures ante primum diem mensis Maii proximo tunc sequentem fuerit diminutus, et per prænominatos in dictis indenturis nequeat adimpleri, statuimus, ordinamus, et volumus, quod tunc præpositus nostri Collegii Regalis Cantebriagiæ ac duo socii ejusdem in hoc casu, forma qua præmittitur electi etiam et jurati, vel ipso præposito absente seu alias impedito, vice-præpositus et socii prædicti, ad collegium nostrum

de Ætona accedant pro electione scholarium facienda in forma quæ prædicitur, ad numerum scholarium ejusdem collegii nostri Canteburgiæ supplendum modo et forma superius limitatis, facta primitus quindecim dierum præmunitione per dictum præpositum ejusdem collegii per suas literas præposito vel vice-præposito Collegii nostri Regalis de Ætona de die adventus eorundem ad idem collegium, et electionis tempore memoratæ, sic quod ante finem mensis Maii prædictus totalis numerus scholarium Collegii nostri Canteburgiæ specialiter et realiter impleatur. Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod quotiescunque aliqua electio pauperum scholarium clericorum ad collegium nostrum Canteburgiæ de personis eligendis quibuscunque immineat facienda, ipsa electio omnino fiat in collegio nostro de Ætona modo et forma superius recitatis, et non alibi quoquo modo: quodque nullus, cujuscunque status fuerit vel conditionis aut generis, aliter vel alio modo eligatur, recipiatur, assumatur, aut ibidem moretur tanquam scholaris sive socius, nec quicquam percipiat de dicto collegio Canteburgiæ ullo modo quocunque exquisito titulo vel colore.

IV. Quod Collegia prædicta mutuo se juvent in litibus et causis.

Item, cum præfata duo collegia licet locis situata diversis ex una stirpe procedant, originaliterque ab uno fonte prodeant, in substantia etiam non discrepent quorum naturaliter est diversus effectus, convenit, congruit, expedit, atque decet, ut quæ cognatione vicina congaudent, unius ejusdemque nominis seu vocabuli titulo præsignantur, quoties opus fuerit mutuis se prosequantur suffragiis, et favoribus sibi invicem subveniant opportunis. Idcirco ordinamus et volumus, quod in actionibus, litibus, causis, controversiis, in quibuscunque curiis et locis coram quibuscunque iudiciis ecclesiasticis vel secularibus, aut aliis amicalibus compositoribus, per dictorum collegiorum præpositos seu eorum alterum, vel contra

eorum præpositos seu eorum alterum occasione bonorum, possessionum, aut jurium spiritualium vel temporalium, seu rerum mobilium aut immobilium, ad dicta Collegia Regalia seu eorum alterum spectantium, motis seu movendis in sanis consiliis, auxiliis, et favoribus opportunis, ipsa collegia se invicem præveniant et mutuis subventionibus et patrociniiis sibi succurrant: præpositique, socii, et scholares omnes et singuli collegiorum ipsorum præsentēs et futuri, ad favores, consilia, et auxilia hujusmodi sicut et prout et quoties opus fuerit, cum super his congrue requisiti fuerint, alterutrum impendenda præsentis nostræ ordinationis et statuti vigore arctius obligati existant, et in virtute præstandi sive præstiti per eosdem dicto nostro Regali Collegio juramenti efficaciter teneantur. Sicque gaudeant se mutua defensione munitos, quos in origine identitas, in numero paritas, in nominibus æqualitas, et annuente Domino mutæ ac perpetuæ charitatis integritas, conformiter decoraverunt. Nolentes quod aliquis de collegiis prædictis prætextu alicujus præsidii seu impensi favoris in casibus hujusmodi quicquā præterquam expensas rationabiles et necessarias exigat quovis modo. Ordinantes præterea quod præpositus, socii, et scholares utriusque nostri collegii prædicti ordinationes et statuta integra alterutrius collegii per nos edita penes se alterutrum habeant nostris sigillata sigillis, quæ omnia et singula iidem præpositi, socii, et scholares omnes et singuli quatenus ipsos ordinationes et statuta communiter vel divisim seu singulariter concernunt in perpetuum inviolabiliter conservare teneantur et debeant, et ad ea sicut præmittitur observanda tam præpositos quam etiam omnes et singulos dictorum collegiorum socios et scholares arctari volumus sub ipsorum debito juramenti.

v. De Juramento Scholarium admittendorum in Collegium ad annos probationis.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod electus quilibet ad annos probationis in nostrum Regale Collegium Cante-

brigie in ejus admissione primaria ad annos probationis publice in presentia præpositi vel in ejus absentia vice-præpositi, decanorum, et bursariorum, ac sex vel ad minus quinque sociorum aliorum graduatorum dicti collegii, tactis per ipsum sacrosanctis Evangeliiis corporaliter juret personaliter sub hac forma: Ego, N., ad annos probationis in Collegium Regale Beatæ Mariæ et S. Nicholai Cantebrigie electus, juro quod non habeo aliquid de quo mihi constat unde possim expendere annuatim quinque marcas sterlingorum. Item, si contingat me scire aliqua secreta ipsius collegii sive Collegii Regalis Beatæ Mariæ de Etona, ipsa in damnum sive præjudicium eorundem collegiorum non revelabo ad extera. Item, quod ad dictorum collegiorum meliorationem, augmentationem bonorum, terrarum, possessionum, reddituum, et jurium eorundem conservationem et defensionem, promotionem ac expeditionem negotiorum dictorum collegiorum quorumcunque, ad quemcunque statum in posterum devenero, in sanis consiliis, beneficiis, favoribus, et auxiliis, quantum in me fuerit, et ad me pertinuerit, diligenter juvabo et pro iisdem fideliter laborabo quamdiu vixero in hoc mundo. Item, quod non procurabo diminutionem, translationem, mutationem, seu annulationem alicujus numeri in aliqua scientia vel facultate in presentibus statutis et ordinationibus limitati contra formam statutorum eorundem, vel ea fieri permittam contra meum posse, aut eis consentiam quovis modo. Item, quod omnia statuta et ordinationes dicta collegia concernentia per Christianissimum principem Henricum Dei gratia regem Angliæ et Franciæ, et dominum Hiberniæ, post conquestum Sextum, dictorum collegiorum fundatorem, edita et edenda secundum planum, literalem, et grammaticalem intellectum ipsorum, quantum ad me pertinet tenebo et observabo, et quantum in me fuerit faciam ab aliis teneri et observari: alioquin pœnas in non parentes in præmissis seu aliquo præmissorum, in dicti collegii ordinationibus et statutis inflictas et etiam ordinatas, aut judicio et arbitrio præpositi vel in

ejus absentia judicio et arbitrio vice-præpositi ejusdem virtute nostri statuti inferius editi, infligendas, ordinandas, sive etiam arbitrandas, subibo et me humiliter subiturum promitto. Quodque nulla alia statuta seu ordinationes, interpretationes, mutationes, injunctiones, declarationes, aut expositiones alias præsentibus ordinationibus vel qualitercunque vero intellectui eorundem repugnantes vel repugnantia, derogantes vel derogantia, contrarias vel contraria, per quemcunque vel quoscunque alium vel alios, quam per serenissimum principem Henricum fundatorem prædictum fiendas vel fienda, quomodolibet acceptabo, vel ad ea consentiam, aut ipsa aliquammodo admittam, nec eis parebo ullo tempore vel intendam, nec illis vel eorum aliquo utar in collegio prædicto vel extra tacite vel expresse. Item, quod non ero detractor, susurro, vel faciens obloquia, aut provocans iram, invidiam, discordias, contumelias, rixas, vel jurgia, aut speciales vel præcellentes prærogativas nobilitatis, generis, scientiarum, facultatum, vel divitiarum allegans, nec inter socios, capellanos, scholares, vel clericos eorundem collegiorum, aut alios universitatis Canteburgiæ scholares, australes, aquilonaes, seu boreales, aut scientiarum ad scientias, facultatum ad facultates, patriæ ad patriam, generis ad genus, nobilitatis ad nobilitatem vel ad ignobilitatem, seu alias qualitercunque comparationes, quæ odiosæ sunt in verbo vel in facto, causæ commovendi malitiose socios, capellanos, scholares, clericos, aut scientias aliquas faciam quovis modo tacite vel expresse. Item, quod nullas conventiculas, confederationes, conspirationes, seu pactiones aliquas ubicunque infra regnum Angliæ vel extra, contra ordinationes et statuta dicta collegia concernentia, vel contra ipsorum collegiorum statum, commodum, vel honorem, præpositos vel vice-præpositos, seu aliquem socium eorundem collegiorum, illicite faciam, nec ipsa procurabo seu permittam ab aliis fieri, quantum in me fuerit, quomodolibet in futurum, seu facientibus ipsa vel aliquod eorundem præstabo vel dabo auxilium, consilium, vel favorem,

aut eisdem scienter interesse præsumam, nec ipsis consentiam tacite vel expresse. Et si aliquem vel aliquos scivero contrarium aut contraria procurantes, conspirantes, seu etiam facientes, id præposito, vice-præposito, decanis, seu bursariis intimabo, et eos expresse de hoc præmuniam ore tenus vel in scriptis. Quodque tranquillitatem, pacem, utilitatem, commodum, et honorem dictorum collegiorum, et sociorum eorundem unitatem, quantum in me fuerit et ad me pertinuerit viis et modis quibus potero conservabo et ab aliis conservari et fieri procurabo. Item, promitto solenniter et sub vinculo hujus juramenti per me præstiti, quod si contingat me (quod absit) propter mea demerita juxta exigentiam præsentium statutorum a Collegio Regali prædicto expelli seu etiam removeri, nunquam ipsum collegium, præpositum, vice-præpositum, seu socium aliquem ejusdem, occasione expulsionis seu amotionis hujusmodi prosequar, molestabo, seu inquietabo, aut per me, alium, vel alios, seu ab aliis prosequi, molestari, seu inquietari quomodolibet procurabo in foro ecclesiastico vel seculari. Sed omni actioni seculari, canonicae, et civili, appellationique et querelae in ea parte fiendis, et quarumlibet literarum impetrationi, precibus principum, prælatorum, procerum, magnatum, et aliorum quorumcunque et quibuslibet juris vel facti remediis aliis per quæ me petere possem in integrum restitui vel reconciliari quantum ad jus et titulum seu possessionem in ipso Collegio Regali, vendicanda, in vim pacti renuntio expresse in præsentem, et renuntiabo in scriptis si exactus fuero in mea expulsionem prædictam. Item, quod omnia et singula ordinationes et statuta dictorum collegiorum, quatenus ipsa me concernunt fideliter observabo, alioquin poenas in non parentes in præmissis aut eorum aliquo in dictorum collegiorum ordinationibus et statutis inflictas ac etiam ordinatas, aut eorundem statutorum autoritate infligendas seu etiam ordinandas, subibo, et me humiliter subiturum promitto, ac fideliter observabo, juxta omnem vim, formam, et effectum ordinationum et statutorum dic-

torum. Item, quod non impetrabo dispensationem aliquam contra juramenta mea prædicta vel contra ordinationes et statuta de quibus præmittitur aut ipsorum aliquod, aut dispensationem hujusmodi per me alium vel alios publice vel occulte impetrari aut fieri procurabo directe vel indirecte. Et si forte aliquam dispensationem hujusmodi impetrari, vel gratis offerri seu concedi contigerit, cujuscunque fuerit auctoritate, seu si generaliter vel specialiter aut alias sub quacunque forma verborum concessa, ipsa non utar, nec eidem consentiam quovis modo, sicut me Deus adjuvet et hæc sancta Dei Evangelia.

De quo quidem juramento locoque et die præstationis ejusdem juramenti et anno Incarnationis Domini nostri Jesu Christi, una cum nominibus et cognominibus interessentium, statim fieri volumus protocollum, in instrumentum publicum redigendum per notarium publicum penes præpositum et socios perpetuo custodiendum. Et ne bona dicti nostri Regalis Collegii circa personas hujusmodi quæ literarum studio ad profectum scholasticum et divini cultus augmentum insistere non intendunt, contra nostræ intentionis propositum, ac in exclusionem seu retardationem aliorum proficere cupientium ineffaciter expendantur, Statuimus, ordinamus, et volumus, quod quilibet scholaris in Collegium nostrum Regale ad annos probationis admittendus, antequam admittatur juret, quod proponit firmiter et intendit per quinquennium ad minus in dicto Regali Collegio permanere, insistendo per idem tempus ibidem studio literarum. Et si contingat eorum aliquem a collegio prædicto infra dictum quinquennium finaliter recedere, præterquam in casibus in statutis nostris limitatis, seu absque alia causa rationabili, necessaria, et sufficienti, per præpositum, vice-præpositum, decanos, bursarios, et sex alios ejusdem Regalis Collegii socios seniores et discretiores, seu per præpositum et majorem partem eorundem, approbanda, pro communis, emolumentis, et proficuis aliis quibuscunque a dicto nostro Regali

Collegio per eum et nomine suo perceptis eidem collegio satisfacere debeat realiter et etiam teneatur. Nec admittatur aliquis electus quovismodo ad annos probationis in dictum nostrum Regale Collegium Canteburgiæ donec hujusmodi præstiterit juramentum. Quem sic ad tres annos probationis in dictum nostrum collegium electum et juratum, scholarem ejusdem Regalis Collegii non socium quoties de scholaribus in nostris statutis inferius fit mentio, volumus nuncupari, ac sic declaramus intelligi de eodem, quem infra dictos tres probationis annos existentem consiliis interesse, aut officia aliqua ipsius collegii gerere vel exercere nolumus quovismodo.

VI. De tribus Probationis annis.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod quilibet admissus in dictum Collegium nostrum Regale, tres probationis annos habeat in eodem antequam in verum socium ejusdem Regalis Collegii et perpetuum admittatur. In quibus annis probari poterit an ingenio, capacitate sensus, moribus, conditionibus, et scientia, dignus, habilis, et idoneus fuerit ad proficiendum in studio ad honorem et commodum nostri Regalis Collegii, et in eodem collegio perpetuo remanendum ac permanendum.

VII. De Admissione Scholarium in veros Socios post annos Probationis, et eorum juramento.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod statim dictis tribus probationis annis completis, convocatis per præpositum seu in absentia ejus per vice-præpositum sociis graduatis omnibus et singulis ipsius nostri Regalis Collegii tunc in universitate præsentibus, idem præpositus seu vice-præpositus quærat sigillatim vota singulorum graduatorum ipsorum palam et publice pro quolibet dictorum scholarium qui probationis annos compleverit memoratos, quo facto scholaris quilibet qui sic se habuerit et gesserit in

profectu scholastico, conditionibus, moribus, et scientia pro tempore probationis prædictæ, ac secundum conditiones et mores superius recitatos, quod juxta conscientiam, discretionem, et judicium præpositi et majoris partis graduatorum præsentium prædictorum, vel, ipso præposito absente, vice-præpositi et majoris partis prædictæ, repertus fuerit sufficiens, habilis, et idoneus, eo ipso in verum socium ipsius Collegii Regalis et perpetuum assumatur et etiam admittatur. Conscientias vero præpositi et vice-præpositi et sociorum graduatorum omnium prædictorum apud Deum sub vinculo juramenti per eos collegio præstiti in hac parte arctius et sub pœna juramenti cneramus, ut cessantibus omnimodis odio, amore, invidia, acceptione patriæ vel personæ, prece vel pretio, cæterisque coloribus, occasionibus, et causis postpositis quibuscunque, nullum alium assumant vel admittant nisi quem speraverint et firmiter crediderint in eodem Regali Collegio ad honorem Dei et profectum studii scholastici effectualiter velle et posse proficere ac debere. Et quod quemcunque scholarem post dictos probationis suæ annos sic completos, qualitates, conditiones, et dispositiones prædictas, habentes sub vinculo juramenti per eos collegio præstiti ac sub pœna perjurii admittant sine difficultate quacunque. Quod si in aliquem scholarium prædictorum modo ut præfatur non fuerit concordatum, cessante cujuscunque contradictionis obstaculo, ab ipso Regali Collegio præsentis nostri statuti vigore ipsum exclusum penitus decernimus ipso facto. Quibus omnibus sic peractis, assumptum quemlibet, statim post ipsius assumptionem antequam de communis vel aliis ab ipso nostro Regali Collegio percipiendis provideatur eidem, in præsentia præpositi et graduatorum prædictorum, seu vice-præpositi et graduatorum prædictorum, ad sancta Dei Evangelia per ipsum corporaliter tacta subscriptum volumus præstare juramentum.

Ego N. in verum et perpetuum socium Collegii Regalis Boatæ Mariæ et Sti. Nicholai Cantebrigie jam admittendus,

juro ad hæc sancta Dei Evangelia corporaliter per me tacta, quod omnia statuta et ordinationes Collegium Cantebrigiae, necnon Collegium Regale Beatæ Mariæ de Ætona, concernentia per christianissimum et excellentissimum principem Henricum Dei gratia Angliæ et Franciæ regem et dominum Hiberniæ post conquestum Sextum, fundatorem dictorum Collegiorum Regalium, edita, et per eundem edenda, ac omnia et singula in eisdem contenta, quatenus ipsa me concernunt, secundum planum, litteralem, et grammaticalem sensum et intellectum eorundem inviolabiliter tenebo et etiam observabo, et quantum in me fuerit faciam teneri ab aliis et etiam observari: alioquin poenas in non parentes in præmissis vel eorum aliquo in dictis ordinationibus et statutis inflictas et etiam ordinatas, aut judicio et arbitrio præpositi, vel in ejus absentia judicio et arbitrio vice-præpositi ejusdem virtute statuti nostri inferius editi infligendas, ordinandas, sive arbitrandas, subibo, et me humiliter subiturum promitto juxta omnem vim, formam, et effectum ordinationum et statutorum dictorum. Item, si contingat me scire aliqua secreta dicti Regalis Collegii aut Collegii Regalis B. Mariæ de Ætona, ipsa in damnum seu præjudicium eorundem collegiorum non revelabo ad externa quovismodo. Item, quod ad dictorum collegiorum meliorationem, augmentationem bonorum, terrarum, possessionum, reddituum et jurium eorundem conservationem et defensionem, promotionem et expeditionem negotiorum quorumcunque dictorum collegiorum, ad quemcunque gradum, statum, dignitatem, vel officium in posterum devenero, in sanis consiliis, beneficiis, favoribus, et auxiliis quantum in me fuerit et ad me pertinuerit diligenter juvabo, et pro eisdem fideliter laborabo, et usque ad finalem et felicem expeditionem negotiorum prædictorum collegiorum juxta posse instabo, quamdiu vixero in hoc mundo. Item, quod non procurabo limitationem, mutationem, translationem, seu annulationem alicujus numeri in aliqua scientia seu facultate, nec etiam numeri presbyterorum, clericorum,

chorustarum, aut cæterorum ministrorum ecclesiarum collegiatarum ipsorum Regalium Collegiorum præsentibus statutis et ordinationibus limitati, contra formam statutorum et ordinationum eorundem, vel ea fieri permittam secundum meum posse, aut eisdem consentiam quovismodo. Quodque nulla alia statuta et ordinationes, interpretationes, immutationes, injunctiones, declarationes, aut expositiones vel glossas alias, præsentibus ordinationibus et statutis vel qualitercunque vero sensui et intellectui eorundem repugnantibus vel repugnantia, derogantes vel derogantia, contrarias vel contraria, per quemcunque seu quoscunque alium vel alios, seu per serenissimum principem Henricum Sextum, Angliæ et Franciæ regem, eorundem collegiorum fundatorem, fiendas vel fienda, quomodolibet acceptabo, vel ad ea consentiam, aut ipsa aliquammodo admittam, nec eisdem parebo ullo tempore vel intendam, nec illis aut eorum aliquo ullo modo utar in Collegiis Regalibus prædictis vel extra tacite vel expresse, sed eis et eorum cuilibet contradicam et etiam resistam expresse, ipsaque fieri viis et modis omnibus quibus scivero impediam juxta posse. Item, quod non ero detractor, susurro, vel faciens obloquia, aut provocans invidiam, odium, iram, discordias, contentiones, rixas, et jurgia, aut speciales vel præcellentes prærogativas nobilitatis, generis, scientiarum, facultatum, aut divitiarum allegans, nec inter socios eorundem Collegiorum Regalium vel alios universitatis Canteburgiæ scholares, australes vel aquilonares seu boreales, aut scientiarum ad scientias, facultatum ad facultates, patriæ ad patriam, generis ad genus, nobilitatis ad nobilitatem vel ad ignobilitatem, seu aliter qualitercunque comparationes quæ odiosæ sunt in verbo vel in facto causa commovendi malitiose socios vel scholares, scientias seu etiam facultates, tacite vel expresse, publice vel occulte, faciam quovismodo. Item, quod nullas conventiculas, conspirationes, confederationes, seu pactiones aliquas ubicunque infra regnum Angliæ vel extra contra ordinationes vel statuta

dicta collegia concernentia, vel contra ipsorum collegiorum statum, commodum, et honorem, aut contra præpositos, vice-præpositos, vel aliquem socium eorundem Collegiorum Regalium, illicite faciam, nec ipsa procurabo vel permittam ab aliis fieri quantum in me fuerit quomodolibet in futurum seu facientibus ipsa vel eorum aliquod præstabo vel dabo consilium, auxilium, vel favorem, aut eisdem scienter interesse præsumam, nec ipsis consentiam tacite vel expresse. Item, promitto solenniter sub vinculo juramenti hujus per me præstiti, quod non impetrabo literas præcibus principum, prælatorum, seu aliorum magnatum quorumcunque, aut alia media fieri procurabo, ut ad officium præposituræ, vice-præposituræ, seu alia quæcunque officia infra idem collegium per me gerenda, ullo unquam tempore eligar vel assumar. Item, quod fidelis ero ac etiam diligens in quocunque officio ad quod me in eodem Regali Collegio Canteburgiæ deputari contigerit et assumi, illudque cum deputatus fuero admittam et pro posse meo fideliter adimplebo. Quodque dictis Regalibus Collegiis fidelis ero, damna, scandala, vel præjudicia dictorum Regalium Collegiorum quatenus in me fuerit nullatenus faciam aut quomodolibet fieri sustinebo, sed per me et alios modis quibus melius potero ne fiant impediam. Et si ipsa impedire non potero, præposito, vice-præposito, decanis, aut bursariis dicti Regalis Collegii Canteburgiæ plenarie revelabo. Præposito insuper, vice-præposito, decanis, ac meis aliis superioribus in licitis et honestis et maxime in dicti Regalis Collegii Canteburgiæ negotiis obediam, assistam, et reverentiam debitam obedienter impendam. Monitionibus vero, injunctionibus, et decretis, correctionibus et punctionibus quibuscunque, præpositi et vice-præpositi dicti Regalis Collegii quorumcunque qui pro tempore fuerint, secundum formam ordinationum et statutorum ejusdem collegii Canteburgiæ in posterum faciendorum, quantum in me fuerit et ad me pertinuerit parebo cum effectu, contrarium vero vel repugnans præmissis, in iudicio

vel extra, tacite vel expresse, non faciam seu fieri procurabo aut eidem consentiam quovis modo. Item, quod scholares Collegii Regalis Stæ. Mariæ de Ætona in hoc Collegium Regale Cantebrigie ad annos probationis assumptos, et, ipsis probationis annis elapsis, eosdem in veros socios ejusdem collegii Cantebrigie juxta formam ordinationis et statuti superius editi in hoc casu electos seu etiam eligendos, sine difficultate quacunque et sub vinculo hujus juramenti per me præstiti admittam et procurabo admitti juxta posse, sicut et prout in ordinatione et statuto prædictis superius continetur. Item, de veris et perpetuis sociis in dictum Regale Collegium Cantebrigie eligendis et admittendis fidele consilium omni favore postposito tribuam et impendam, ut de bonis personis, castis et honestis, modestis, aptis, et ad studendum et proficiendum in actibus scholasticis habilibus et idoneis juxta formam statutorum dictorum, ac proficere volentibus provideatur eidem. Item, quod non impetrabo dispensationem aliquam contra juramenta mea prædicta et contra ordinationes de quibus præmittitur, aut ipsorum aliquod, nec dispensationem hujusmodi per me, alium, vel alios, publice vel occulte impetrari aut fieri procurabo directe vel indirecte. Et si forsan aliquam dispensationem hujusmodi impetrari vel gratis offerri aut concedi contigerit, cujuscunque fuerit autoritate, seu si generaliter vel specialiter aut alias sub quacunque verborum forma concessa, ipsa non utar nec eidem consentiam quovismodo, sicut me Deus adjuvet et hæc sancta Dei Evangelia. Et si contigerit in posterum me propter contemptum, rebellionem, inobedientiam, malos mores, et alia mea demerita, seu propter causas in præsentibus ordinationibus et statutis contentas, per præpositum vel vice-præpositum corrigi et puniri, et alias a dicti Regalis Collegii sustentatione et societate ejusdem juxta formam ordinationum et statutorum dictorum ejici, expelli, privari, excludi, vel etiam amoveri, ex certa mea scientia, pure, sponte, simpliciter, et absolute, omni actione, occasione correctionis vel punishmentis,

seu privationis, exclusionis, expulsionis, aut amotionis hujusmodi, contra præpositum aut alios dicti Collegii Regalis Canteburgiæ socios qui pro tempore fuerint, conjunctim vel divisim instituendis, appellationi et querelæ in ea parte fiendis, ac quarumcunque litterarum impetrationi, precibus regum, reginarum, principum, prælatorum, procerum, magnatum, et aliorum quorumcunque quantumcunque alias mihi probitatis et vitæ merita suffragentur, et quibuscunque juris et facti remediis aliis per quæ petere possem me in integrum restitui vel reconciliari quantum ad jus, titulum, seu possessionem in dicto collegio vendicanda, aut aliam emendam quantumcunque mihi fiendam in vim pacti renuncio expresse in præsentis, et renunciabo in scriptis si requisitus seu exactus fuero in mea expulsionem, amotione, seu correctione prædicta.

Volumusque quod de juramento prædicto fiat statim instrumentum publicum signo et subscriptione alicujus notarii publici communitum, ipsius juramenti totum tenorem, diem, formam, ac nomen et cognomen ac cujus comitatus et dioceseos existat continens sic jurati, quod penes præpositum dicti Regalis Collegii Canteburgiæ et socios perpetuo remaneat sub custodia diligenti : quem sic admissum et juratum verum socium et perpetuum ipsius collegii nostri Canteburgiæ quoties de socio nostris statutis fit mentio volumus nuncupari, et sic declaramus intelligi de eodem. Item, statuimus et volumus quod fiat unum registrum de pergamento compositum et ligatum in quaternis, in quo scribantur successive nomina et cognomina omnium et singulorum tam ad annos probationis quam in veros et perpetuos socios dicti Regalis Collegii Canteburgiæ admissorum, ac sic ut præmittitur juratorum : necnon cujus comitatus, villæ, et parochiæ existunt. In quo etiam scribantur causæ propter quas præfatos socios ab eodem Regali Collegio Canteburgiæ recedere vel amoveri contigerit, cum aliis ipsius collegii Canteburgiæ munimentis fideliter conservandum.

VIII. De electione Præpositi.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod in dicto nostro Regali Collegio Canteburgiæ sit unus superior omnibus sociis, scholaribus, capellanis, clericis, ministris, et quibuscunque aliis existentibus et degentibus in eodem, qui perpetuus sit, et præpositus perpetuo nuncupetur, vir bonæ conversationis et honestæ, scientia, bonis moribus et honestis approbatus, in spiritualibus et temporalibus discretus, providus, ac etiam circumspectus, ætatis triginta annorum ad minus, ac in ordine sacerdos, in sacra theologia magister aut baccalaureus, sive in jure canonico doctor, in et de regno nostro Angliæ, ac infra corpora comitatum ejusdem oriundus. Cujus electionem et præfectionem perpetuis futuris temporibus statuimus, ordinamus, et volumus deberi fieri sub hac forma. Videlicet, quod cedente, decedente, seu amoto præposito hujusmodi, vel alias quomodolibet dicto collegio destituto præposito, infra quindecim dies a tempore notæ destitutionis hujusmodi et publicatæ in nostro Regali Collegio memorato (quam destitutionem per vice-præpositum ejusdem, seu eo absente aut legitime impedito per socium cæteris omnibus tunc præsentibus seniores, coram cæteris sociis ad hoc in unum et communiter convocatis, statim postquam de vacatione hujusmodi evidenter constiterit fieri volumus et jubemus), dictus vice-præpositus, ac omnes et singuli socii tunc in dicto nostro Regali Collegio præsentibus, non citatis absentibus, sed solum expectatis per decem dies a tempore sic ut præmittitur publicatæ destitutionis continue numerandos, in choro ecclesiæ dicti Regalis Collegii collegialiter mane ante horam septimam conveniant, ubi exposita per ipsum vice-præpositum aut alium socium sufficientem, ad hoc per ipsum si opus fuerit assignandum, causa convocationis hujusmodi, scilicet pro electione futuri præpositi facienda, pro Spiritus Sti. gratia in hac parte uberius impetranda antequam ad electionem procedant missam de eodem Spiritu Sancto, assiden-

tibus scholaribus, capellanis, clericis, et chorustis, faciant inter se solenniter celebrari : qua celebrata exclusis omnibus a choro præter socios antedictos, fiet una collatio per unum de sociis in commune, et deinde legatur tunc temporis plene et perfecte hoc præsens statutum, et hæc nostra ordinatio, etiam antequam procedatur ad electionem prædictam. Deinde ad electionem futuri præpositi in forma subscripta ulterius procedatur. Vice-præposito videlicet inchoante cæteri socii tunc præsentibus omnes et singuli tactis per ipsos et ipsorum quemlibet sacrosanctis Dei Evangeliiis corporale publice præstent juramentum, quod postpositis et cessantibus omnimodis amore et favore carnalibus, odio, timore, et invidia, partialitate, affectione consanguinitatis, affinitatis, necnon affectione personarum, patriæ, ac occasione quacunque precis et pretii, absque moræ dispendio, unum de seipsis seu de illis qui aliquando fuerunt in ipso nostro Regali Collegio socii, et ex causis licitis et honestis recesserunt, in sacra theologia magistrum aut baccalaureum, sive in jure canonico doctorem, quem juxta formam in præsentibus statutis superius limitatam in ipsorum conscientiiis magis idoneum, sufficientiorem, discretiorem, utiliorem, et aptiorem crediderint ad subeundum, gerendum, et exercendum officium præpositi ipsius nostri Regalis Collegii nominabunt; et insuper quod illum quem nominabunt sperant et firmiter credunt quod ad bonum et salubre regimen et diligentem curam ipsius collegii nostri personarum, statutorum, et bonorum ejusdem, terrarumque possessionem et reddituum spiritualium et temporalium ac jurium ejusdem, plus posse proficere ac debere. Jurabunt insuper dictus vice-præpositus et alter dicti Regalis Collegii socius cæteris omnibus in eo tunc præsentibus senior, per quos vota omnium et singulorum in hujusmodi electione præsentium scrutari volumus proximo post eos socio seniori onerante, tactis per eos sacrosanctis Dei Evangeliiis, statim ante ipsum scrutinium, quod nullum procurarunt seu procurari fecerunt aut procurabunt

vel monebunt verbo vel signo, prece vel pretio, ad alium vel aliter de seipsis vel aliis nominandum quam ipsius socii requisiti seu scrutati dictaverit justa, sana, et propria conscientia, et quod votum cujuslibet sociorum prædictorum in ipsa nominatione diligenter et fideliter examinabunt, ac votum et dictum cujuslibet socii nominantis, ipso scrutato vidente et auscultante, scribent, vel unus eorum scribet, statim ante recessum eorum examinerum, et in præsentia cujuslibet scrutati illud legent, vel unus eorum leget. Deinde vero duo scrutatores prædicti ad partem se divertent, ubi primo vice-præpositus coram altero conscrutatore suo assumente sibi proximum post eos socium ex tunc præsentibus seniore, voto suo in hac parte pure, simpliciter, et secrete emisso, ac in scriptis distincte redacto, votum alterius conscrutatoris sui cum dicto socio proximo seniori modo consimili conscrutari et in scriptis redigere distincte et fideliter teneatur. Deinde vero scrutatores antedicti communiter atque simul vota omnium atque singulorum aliorum sociorum tunc præsentium prædictorum diligenter et secrete ac sigillatim perscrutentur, ac omnia in scriptis fideliter redigi faciant, ut præfertur. In quo quidem scrutinio si contingat unam personam, ut statuta nostra et ordinationes edita superius exigunt et requirunt, per majorem partem omnium sociorum tunc præsentium (quam partem majorem secundum numerum accipi volumus) nominari et eligi, tunc unus scrutatorum ipsorum scrutinium ipsum mox publicet in communi. Si vero in dicto scrutinio in unam personam consensum non fuerit ut præfertur, absque omni tumultu, contradictione, querela, appellatione, supplicatione, seu quocunque impedimento juris vel facti electioni futuræ sive nominationi præstando, iterum consimile fiat scrutinium pro hujusmodi persona modo et forma prædictis, donec in unam personam per majorem partem ipsorum sociorum consensum fuerit et assensum. Proviso semper quod dicta nominatio sive electio semper infra duos dies completos a tempore inceptionis scrutinii prædicti continue et de momento

in momentum computandos compleatur et fiat omnimodo. Quo peracto, nullis prorsus juris ordine et processu aut solemnitate in hac parte observatis seu quomodolibet requisitis, illa persona in quam sic per majorem partem fuerit concordatum citius quo commode ex tunc fieri id potest, et infra quindecim dies ad ultimum, per unum seniores et discretiores virum socium ejusdem Regalis Collegii ad hoc per majorem partem sociorum tunc presentium nominandum, una cum literis patentibus expressam nominationis predictæ seu electionis predictæ formam, ac presentis nostri statuti, et nominati ac electi hujusmodi juramenti præstandi, tenores plenarie continentibus, sigillo communi dicti Regalis Collegii sigillatis, Lincolnensi episcopo qui pro tempore fuerit, aut ipso in remotis agente ipsius vicario in spiritualibus generali, aut sede episcopali vacante custodi spiritualitatis ejusdem, præsentetur. Quibus literis super nominatione seu electione hujusmodi, modoque et forma predictis, absque probatione alia plenam fidem volumus adhiberi. Qui quidem socius cum dicta persona in præpositum nominanda mittendus coram episcopo Lincolnensi seu illo cui dictam præsentationem fieri continget collationem facere teneatur, dictum Regale Collegium personamque in præpositum nominatam et omnes alias personas dicti Regalis Collegii eidem specialiter, decenter, et honorifice commendando. Ipse vero episcopus Lincolnensis seu ipsius vicarius aut custos spiritualitatis ejusdem cui dictam præsentationem fieri continget personam sic electam absque moræ dispendio et sine processu judiciario ac absque impugnatione electionis seu nominationis predictæ, præterquam quoad formam his nostris statutis expressam fortassis non observatam, dicti Regalis Collegii præficiat extrajudicialiter in præpositum, ac per vice-præpositum ejusdem Regalis Collegii in possessionem realem officii sui demandet induci per suas literas authentice sigillatas. Si autem episcopus supradictus, aliusve ex predictis personis ad quam dictam præsentationem fieri contingat, et ad quam dicti

præpositi præfectionem spectare volumus ut præfertur per quinque dies a tempore præsentationis prædictæ sibi factæ continue numerandos, noluerit personam in forma prædicta electam præficere in præpositum, ex tunc electus hujusmodi eo ipso præsentis nostri statuti vigore in præpositum ejusdem nostri Regalis Collegii sit præfectus, ac eadem virtute per vice-præpositum ejusdem in realem et corporalem officii sui inductus possessionem pro vero ac legitimo et perpetuo præposito inibi habeatur. Si vero socii Regalis Collegii prædicti infra duos dies prædictos non elegerint, aut præfatam electionis formam non observaverint, seu nominatum et electum infra quindecim dies hujusmodi ut præfertur non præsentaverint seu fecerint præsentari (tunc enim præter poenam perjurii quam incurrere volumus culpabiles in hoc casu declaratione quacunque inferius in capitulo finali per nos edita non obstante, potestate eligendi illa vice ipsos volumus fore privatos), potestatem providendi præfato Regali Collegio de præposito idoneo episcopo Lincolniensi vel ipsius vicario supradicto, aut illi de personis prædictis cui præsentatio facta fuerit supradicta, in dictis casibus specialiter reservantes. Ita tamen quod unum socium verum et perpetuum ipsius Regalis Collegii tunc de eodem existentem, vel qui prius fuerat in ipso Regali Collegio, et ex causis honestis recesserat ab eodem, virum utique providum, discretum, et etiam circumspectum, modo quo præmittitur graduatum, in ordine sacerdotii constitutum, triginta suæ annos ætatis habentem, quem secundum Deum ac conscientiam suam bonam ad officium præpositi hujusmodi in tanto Regali Collegio magis idoneum, aptum, et utilem esse firmiter crediderit, in casibus supradictis præficiat in præpositum infra quindecim dies ad ultimum postquam sibi de evolutione potestatis hujusmodi firmiter constiterit, eumque induci demandet per vice-præpositum ejusdem in realem et corporalem possessionem officii supradicti. Et ne per ignorantiam quæ possit in hac parte quomodolibet causari vel prætendi,

dictum nostrum Regale Collegium diutinae vacationis (quod absit) dispendium patiat, statuimus, ordinamus, et volumus, quod vice-præpositus dicti nostri Regalis Collegii, et decanus sacrae theologiae, infra quinque dies postquam eis de hujusmodi electione seu nominatione infra terminum superius limitatum non perfecta aut forma ejusdem non observata sive presentatione prout supra statuitur nequaquam execut, certitudinaliter constiterit, dictum Lincolnensem episcopum seu illum cui ut præmittitur presentatio esset facienda, per suas litteras sigillo aliquo authentico sigillatas, supra prædictis certificent, sub poena expulsionis a nostro Regali Collegio memorato, quam ipsos et utrumque eorum, in casu quo impedimento cessante legitimo hoc non fecerint, incurrere volumus ipso facto. Præpositum vero hujusmodi quemcunque qualitercunque præfectus fuerit statim post præfectionem suam, primo coram illo qui ipsum præfecit in præpositum, et subsequenter in præsentia omnium sociorum ipsius Regalis Collegii præsentium, antequam ad administrationem aliquam admitatur, tactis et inspectis per ipsum sacrosanctis Evangeliiis subscriptum volumus præstare juramentum.

Ego N., in præpositum Regalis Collegii Beatæ Mariæ et Sti. Nicholai Cantebrigie præfectus, juro tactis et inspectis per me istis sacrosanctis Dei Evangeliiis, quod dictum Regale Collegium, omnia beneficia, terras, tenementa, possessiones, redditus spirituales et temporales, jura, libertates, privilegia, et bona quæcunque ejusdem, necnon omnes et singulos socios et scholares ipsius Collegii Regalis, absque personarum, scientiarum, seu facultatum, generis aut patriæ acceptione quacunque, regam, custodiam, dirigam, et etiam gubernabo, et per alios regi, custodiri, dirigi, et gubernari faciam juxta posse; ita quod nec sociis vel scholaribus ejusdem collegii in aliqua scientiarum seu facultatum hujusmodi studentibus, occasione scientiæ seu facultatis ejusdem plus quam sociis aliis vel scholaribus in scientiis aliis seu facultatibus favens aut partialis ero, nec me partem pro aliquo aliquammodo faciam,

nec contra justitiam charitatis aut fraternitatis amorem gravamina aut molestias alicui inferam vel inferri faciam quovis modo. Quodque quantum in me fuerit, correctiones, punitiones, et reformationes debitas, veras, rationabiles, atque justas, de quibuscunque delictis, criminibus, et excessibus scholarium et sociorum dicti Regalis Collegii quorumcunque, quoties, ubi, et quando, ac prout opus erit, fuerit, juxta negotii qualitatem, omnemque vim, formam, et effectum ordinationum et statutorum prædicti collegii per dictum metuendissimum principem editorum, absque partialitate quacunque, postpositis et cessantibus omnimodis prece, pretio, amore, odio, timore, invidia, et favore, necnon affectionibus consanguinitatis et affinitatis, facultatis seu scientiæ, ac prærogativis specialibus ex quibuscunque causis prætensis etiam vel conceptis, diligenter et indifferenter faciam et exercebo, seu per alios fieri et exerceri faciam et etiam procurabo; et quæ in ea parte fuerint facienda fideliter in omnibus exequar et exequi faciam juxta posse. Et si hujusmodi correctiones, punitiones, et reformationes, ut præfertur, debite facere non potero propter metum et potentiam seu multitudinem delinquentium, ipsorum nomina et cognomina cum qualitate et quantitate delictorum et excessuum hujusmodi ex tunc quam citius potero infra mensem episcopo Lincolnensi qui pro tempore fuerit, seu ipso in remotis agente ejus vicario in spiritualitatibus generali, vel sede Lincolnensi vacante custodi spiritualitatis ejusdem, denunciabo et revelabo, et per eos hujusmodi correctiones, punitiones, et reformationes, juxta statuta et ordinationes prædicta, in omnibus solenniter et solerter fieri procurabo. Item, quod gubernationi et regimini omnium terrarum, possessionum, reddituum spiritualium et temporalium, necnon administrationi bonorum et rerum ad ipsum Regale Collegium qualitercunque pertinentium, cum omni diligentia et prudentia et providentiâ mihi a Deo concessis fideliter et diligenter intendam, ac aliquos ejusdem Regalis Collegii officarios et minis-

tros in diversis officiis et ministeriis deputatos intendere faciam juxta posse. Item, quod omnia et singula bona et catalla dicti Regalis Collegii in commodum et utilitatem ejusdem scholarium et sociorum prædictorum prout necessitas evidens exegerit, et statuta et ordinationes ejusdem metuentissimi principis Henrici Sexti in hac parte plenius dictaverint, administrabo, procurabo, et faciam utiliter et fideliter dispensari, et in omnibus administrari: et ea quæ residua fuerint et exrescent conservabo et faciam ad incrementum dicti Regalis Collegii et commodum fideliter conservari. Item, quod lites, placita, et gurgia quæcunque ipsius Regalis Collegii defendam, necnon omnia et singula negotia ipsum Regale Collegium qualitercunque concernentia prosequar diligenter: possessionesque, libertates, privilegia, et jura quæcunque ipsius Regalis Collegii manutenebo viriliter et defendam et faciam ab aliis manuteneri et defendi. *Hoc tamen salvo quod causas, placita, aut lites graves quibus verti poterit ipsius Regalis Collegii exhereditatio vel grave præjudicium, absque majoris partis sociorum seniorum dicti Regalis Collegii maturo et deliberato consilio et assensu, non incipiam nec movebo, nec inchoari vel moveri faciam quovis modo.* Item, quod ultra sexaginta dies continuos vel interpolatis vicibus discontinuos in anno aliquo a dicto Regali Collegio me non absentabo, nisi pro negotiis Regalis Collegii supradicti, vel ex urgente et justa causa per majorem partem sociorum approbanda. Item, quoties aliqua electio vel assumptio de scholaribus in præsens Regale Collegium vel Regale Collegium de Ætona fuerit facienda, ut solum tales eligantur et etiam assumantur, quos secundum condiciones et qualitates in ordinationibus et statutis dictorum Regalium Collegiorum expressas habiles et idoneos reputaverim, et quos in scientiis et facultatibus quibus insistent ad commodum et utilitatem collegiorum ipsorum plus posse proficere ac debere firmiter crediderim, sine personarum vel patriæ acceptione, odio, amore, invidia, et favore, timore, prece ac pretio, post-

positis quibuscunque, quantum ad me pertinet partes meas fideliter interponam et id fieri effectualiter procurabo. Item, in casu quo ab officio meo ob culpam meam vel etiam propter causam aliquam me amoveri contingat, vel forsitan cedam eidem, si aliqua bona dicti Regalis Collegii post amotionem vel cessationem hujusmodi recepero, vel si prius per me recepta mihi aut usui meo applicavero vel appropriavero, præter illa quæ mihi pro hujusmodi officio exequendo in dicti Regalis Collegii statutis et ordinationibus disponuntur, ipsa omnia et singula successori meo præposito dicti Regalis Collegii, et eidem collegio, integre restituam et refundam absque contradictione seu diminutione quacunque. Item, si per me seu occasione mei aliqua dissensionis materia, iræ, vel discordiæ, in dicto Regali Collegio (quod absit) suscita fuerit, si super ipsa materia per vice-præpositum, decanos, bursarios, et quinque alios dicti Regalis Collegii seniores finis rationalis seu placabilis factus non fuerit, tunc ordinationi, dispositioni, dicto, laudi, et arbitrio domini episcopi Lincolnensis qui pro tempore fuerit, seu, ipso in remotis agente, ejus vicarii in spiritualibus generali, vel, episcopali sede Lincolnensi vacante, custodis spiritualitatis ejusdem stabo, et quod eorum aliquis statuerit, ordinaverit, et definiverit in ea parte, fideliter observabo, et eisdem cum effectu parebo. Alioquin poenam in non parentes in hoc casu in dicti Regalis Collegii statutis inflictam et etiam ordinatam, cessantibus appellationibus, provocationibus, querelis, exceptionibus, et aliis juris et facti remediis quibuscunque, quibus omnibus et singulis in vim pacti renuntio in his scriptis subibo, et me humiliter et cum effectu subiturum promitto. Item, quod statutum illud de sustentatione et reparatione ecclesiæ collegiatæ et aulæ Regalis Collegii supradicti et aliorum ædificiorum ejusdem de quo inferius cavetur, et omnia in eodem statuto contenta: necnon quod omnia et singula statuta et ordinationes dicti Regalis Collegii Beatæ Mariæ et S. Nicholai et etiam Collegii Regalis Beatæ Mariæ de Ætona per dictum metu-

endissimum principem dictorum collegiorum fundatorem edita quatenus ipsa me concernunt, secundum planum, literalem, et grammaticalem sensum et intellectum eorundem diligenter tenebo, exequar, et etiam observabo, et quantum in me fuerit faciam teneri, exequi, et ab aliis observari. Item, quod secreta dictorum Collegiorum Regalium in damnum et præjudicium eorundem non revelabo ad extera quovis modo. Item, quod ad dictorum collegiorum meliorationem, augmentationem bonorum, terrarum, possessionum, reddituum, et jurium eorundem conservationem et defensionem, promotionemque et expeditionem negotiorum dictorum Regalium Collegiorum quorumcunque, ad quemcunque statum, gradum, dignitatem, et officium in posterum devenero, in sanis consiliis, beneficiis, favoribus, et auxiliis quantum in me fuerit et ad me pertinuerit diligenter juvabo et pro eisdem fideliter laborabo, et usque ad finalem et felicem expeditionem negotiorum dictorum juxta posse instabo quamdiu vixero in hoc mundo. Item, quod non procurabo diminutionem, mutationem, translationem, seu annullationem alicujus numeri in aliqua scientia seu facultate, nec etiam numeri presbyterorum, clericorum, et cæterorum ministrorum ecclesiarum dictorum Collegiorum Regalium in statutis et ordinationibus nostris limitati contra formam statutorum et ordinationum eorundem collegiorum, vel ea fieri permittam seu tolerabo secundum meum posse, seu eisdem consentiam quovis modo. Item, quod nulla alia statuta, ordinationes, interpretationes, injunctiones, declarationes, aut expositiones aut glossas alias præsentibus ordinationibus et statutis vel qualitercunque vero sensui et intellectui eorundem repugnantes vel repugnantia, derogantes vel derogantia, contrarias vel contraria, per quemcunque vel quoscunque alium vel alios quam per dictum metuendissimum principem fundatorem prædictum fiendas vel fienda quomodolibet acceptabo, vel ad ea consentiam, aut ipsa aliquammodo admittam, nec eisdem parebo ullo tempore vel intendam, nec illis vel eorum aliquo ullo modo utar in Collegiis

Regalibus prædictis vel extra, tacite vel expresse, sed eis et eorum cuilibet contradicam et etiam resistam expresse, ipsaque fieri viis et modis omnibus quibus scivero impediam juxta posse. Item, quod non ero detractor, susurro, seu faciens obloquia, aut provocans invidiam, odium, iram, discordiam, contumelias, rixas, et jurgia, aut speciales vel præcellentes prærogativas nobilitatis, generis, scientiarum, facultatum, aut divitiarum allegans, nec inter socios eorundem Regalium Collegiorum vel alios universitatis Canteburgiæ scholares, australes, aquilonares, seu boreales, aut scientiarum ad scientias, facultatum ad facultates, patriæ ad patriam, generis ad genus, nobilitates ad nobilitatem vel ad ignobilitatem, seu alias qualitercunque comparationes quæ odiosæ sunt in verbo vel in facto, causa commovendi malitiose socios seu scholares seu etiam facultates tacite vel expresse, publice vel occulte, faciam quovis modo. Item, quod nullas conventiculas, conspirationes, confœderationes, aut pactiones aliquas ubicunque infra regnum Angliæ vel extra contra ordinationes et statuta dicta collegia concernentia vel contra ipsorum Regalium Collegiorum statum, utilitatem, commodum, vel honorem, vel contra præpositum Collegii Regalis de Ætona, vel aliquem sociorum dictorum Regalium Collegiorum, illicite faciam, nec ipsa procurabo seu permittam ab aliis fieri quantum in me fuerit, quomodolibet in futurum, seu facientibus ipsa seu eorum aliquod præstabo seu dabo consilium, auxilium vel favorem, aut eisdem scienter interesse præsumam nec ipsis consentiam tacite vel expresse. Item, quod scholares Collegii Regalis de Ætona in ipsum Regale Collegium Canteburgiæ ad annos probationis assumptos, et probationis annis elapsis, eosdem habentes qualitates et conditiones in ea parte superius et inferius requisitas in veros socios Collegii Regalis Canteburgiæ juxta formam ordinationis et statuti superius editi in hoc casu electos seu etiam eligendos, sine difficultate quacunque et sub poena perjurii admittam et procurabo admitti et faciam juxta posse, sicut et prout superius in ordinatione et statuto ple-

nus continetur. Item, de veris et perpetuis sociis in dictum Regale Collegium admittendis et eligendis, fidele consilium omni favore postposita tribuam et impendam ut de bonis personis, castis, modestis, honestis, aptis, et ad studendum et proficiendum in artibus scholasticis habilibus et idoneis, juxta formam statutorum dictorum, et proficere volentibus provideatur eidem. Item, quod non impetrabo dispensationem aliquam contra juramenta mea prædicta, et contra ordinationes et statuta de quibus præmittitur aut ipsorum aliquod, nec dispensationem hujusmodi per me, alium, vel alios, publice vel occulte impetrari vel fieri procurabo directe vel indirecte. Et si forsan aliquam dispensationem hujusmodi impetrari aut gratis offerri vel concedi contigerit, cujuscunque fuerit autoritate, seu si generaliter vel specialiter aut alias sub quacunque forma verborum concessa, ipsa non utar, nec eidem consentiam quovis modo, sicut me Deus adjuvet et hæc sancta Dei Evangelia. Et si contingat in posterum me propter mea demerita seu causas in præsentibus ordinationibus et statutis contenta juxta formam ordinationum et statutorum dictorum ab officio meo expelli seu amoveri alias, ex certa mea scientia pure, sponte, simpliciter, et absolute, omni actioni occasione expulsionis seu amotionis hujusmodi contra ipsius Regalis Collegii Canteburgiæ socium vel socios quemcunque instituendæ, appellationique et querelæ in ea parte fiendis, et quorumcunque literarum impetrationi, precibus principum, prælatorum, procerum, et magnatum, et aliorum quorumcunque, necnon et quibuscunque curiæ ecclesiasticæ vel secularis, aut aliis omnibus remediis juris et facti per quas seu per quæ petere possem me reconciliari vel in integrum restitui contra præmissa quantumcunque alias mihi probitatis et vitæ merita suffragentur in vim pacti renuntio in his scriptis.

Volumusque quod de juramento prædicto fiat statim instrumentum publicum signo et subscriptione alicujus notarii publici munitum, ipsius juramenti totum tenorem diemque et formam ac nomen et cognomen præpositi ac cujus dioceseos

existat continens sic jurantis. Quod in thesauraria communi dicti nostri Regalis Collegii Canteburgiæ perpetuo remaneat sub custodia diligenti.

ix. De officio Præpositi.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod præpositus qui pro tempore fuerit in dicto nostro Regali Collegio Canteburgiæ, omnibus et singulis sociis, scholaribus, et personis ejusdem præsentibus et futuris, ministris altaris, capellanis videlicet et clericis in ecclesia collegiata dicti Regalis Collegii in divinis ministrare debentibus: necnon omnibus et singulis aliis ipsius collegii nostri officiariis ac ministris quocunque nomine censeantur præemineat atque præsit, eosdemque juxta ordinationes et statuta nostra in ea parte edita regat, dirigat, et gubernet, et eosdem omnes et singulos juxta eorum demerita dirigat, puniat, et castiget, secundum statutorum nostrorum et ordinationum formam et effectum. Idem quoque præpositus felici et salubri regimini atque curæ ipsius nostri Regalis Collegii, scholarium, sociorum, et personarum ejusdem, omniumque terrarum, possessionum, reddituum temporalium et spiritualium, ac administrationi rerum ac bonorum quorumcunque ad ipsum Regale Collegium qualitercunque pertinentium, cum omni diligentia et providentia fideliter et diligenter intendat. Ac alios ejusdem nostri Regalis Collegii officarios et ministros in diversis officiis et ministeriis deputatos et etiam deputandos intendere, et ea diligenter exercere, ad commodum, utilitatem, et honorem dicti Regalis Collegii faciat juxta posse. Ipsaque omnia et singula quantum ad ipsum pertinet fideliter gubernet et custodiat: ac per alios ipsius Regalis Collegii officarios et ministros faciat gubernari et etiam custodiri. Bonaque omnia et singula supradicta in commodum et utilitatem dicti Regalis Collegii scholariumque et sociorum ejusdem, prout necessitas plenius dictaverit, procurabit, et faciet utiliter dispensari et in omnibus administrari. Ea vero quæ residua fuerint et excrescent procurabit

et faciet ad incrementum dicti Regalis Collegii et commodum conservari. Statuimus insuper, volumus, et etiam ordinamus, quod omnia placita, tam realia quam personalia, dictum nostrum Regale Collegium et omnes possessiones ejusdem acquisitionis et etiam acquirendas qualitercunque concernentia, in quibuscunque curiis moveantur, dictus præpositus qui pro tempore fuerit ipsius præpositi nomine duntaxat prosequatur et etiam defendat, scholarium sive sociorum dicti nostri Collegii Regalis nominatione sive mentione aliqua in prosecutione seu defensione hujusmodi minime requisitis. Hoc tamen salvo, quod causas, sive lites graves, aut ardua negotia, in quibus verti poterit ipsius Regalis Collegii damnum, exhereditatio, grave præjudicium, et interesse, absque majoris partis sociorum seniorum dicti Regalis Collegii consilio et assensu incipere vel aggredi non debeat. Statuentes præterea quod ultra sexaginta dies continuos vel interpolatis vicibus discontinuos in anno, a dicto Regali Collegio sibi non liceat absentari, nisi pro negotiis collegii supradicti. Proviso semper quod sic captet tempus sive horam absentiae hujusmodi, quod in damnum sive præjudicium dicti Regalis Collegii sua absentia non redundet, et quod in solemnitatibus Natalis Domini, Paschæ, Pentecostes, Assumptionis Beatæ Mariæ Virginis, et festis omnium Sanctorum ac Sti. Nicolai, et aliis festis, sive diebus in quibus secundum statuta inferius conscripta divina tenebitur officia exequi, nisi major causa ad id urgeat, minime se absentet. Et ad præmissa in omnibus et singulis suis punctis et articulis quantum in eo est fideliter et diligenter observanda et observari facere procuranda in admissione primaria in ipsum Regale Collegium post electionem et præfectionem de eo factam in præsentia omnium sociorum ipsius Regalis Collegii præsentium antequam in præpositum admittatur, per ipsos astringetur, ut præmittitur, vinculo juramenti.

- x. De Portione Præpositi pro sustentatione sua ac aliis oneribus omnibus ei incumbentibus, necnon portionibus solvendis sociis et scholaribus nostri collegii memorati.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod præpositus dicti nostri Regalis Collegii qui pro tempore fuerit, seorsim et separatim domum suam teneat infra dictum Regale Collegium in proprio manso sibi et familiæ suæ specialiter deputato. Quod quidem mansum sic seorsim et separatim sibi fecimus ordinari, ne per ipsius occupationes varias quas circa negotia dicti Regalis Collegii præ cæteris eum oportebit subire, ipsius Collegii Regalis socii et scholares in his quæ ipsos concernunt impediuntur nimium vel graventur. Qui quidem præpositus pro honore dicti Regalis Collegii et commodo conservandis præter et ultra scholares et socios aliasque personas superius et inferius nominatas familiam secum habeat condecentem, necessariam, utilem, et honestam, videlicet ad minus unum generosum, tres valectos, et duos garsones, deservientes eidem debite sicut decet, quem etiam pro se ac pro tota familia huiusmodi, tam pro victualibus, lectisterniis, et vestitu, quam etiam pro aliis necessariis et oneribus eidem incumbentibus quibuscunque, centum libras sterlingorum ultra liberatam suam annuam panni coloris de secta sociorum et liberatas panni pro familia sua prædicta erga festum Natalis Domini, et ultra ea quæ sibi inferius limitantur de bonis communibus ipsius nostri Regalis Collegii, ad quatuor anni terminos, per manus bursariorum qui pro tempore fuerint, æqualiter persolvendas percipere volumus et etiam ordinamus. Volentes præterea quod ultra prætaxatam summam idem præpositus omnia et singula vasa pro aula sua et utensilia pro coquina sumptibus et de bonis dicti Regalis Collegii habeat competentia et honesta, non tamen nimis sumptuosa, quibus ad usum suum proprium debite, honeste, ac rationabiliter fruatur, et ea faciat debite conservari, ipsaque præfato Regali Collegio, sive in morte sive in ipsius recessu, in statu quo tunc erunt sine

diminutione aliqua dimittere præpositus tenebitur supradictus. Ordinantes insuper quod dictus præpositus præter et ultra portiones prædictos, equos habeat competentes pro se ac familia sua, ac sociis ejusdem Regalis Collegii in ipsius collegii negotiis laborantibus, dum tamen numerus hujusmodi equorum denarium non excedat: necnon sellas, frena, et harnesia necessaria pro equis eisdem, pretii competentis juxta discretionem et arbitrium ipsius præpositi, vice-præpositi, decanorum, et bursariorum, qui pro tempore fuerint, limitandi, pro quibus omnibus tam in emptionibus quam in renovationibus seu mutationibus eorundem, sicut et prout ac quoties opus fuerit, necnon pro pabulo pro equis prædictis, satisfieri volumus de bonis communibus nostri Regalis Collegii memorati, quos etiam equos, sellas, frena, et harnesia prædicta, idem præpositus, sive in morte sive in ipsius recessu, in statu quo tunc erunt Collegio Regali supradicto dimittere teneatur. Item, extraneos supervenientes, quos aliquando ex necessitate, aliquando ex curialitate, pro utilitate, commodo, et honore Collegii nostri Regalis præfatum præpositum oportebit invitare, cum ipso præposito in aula ejus si præsens fuerit recipi volumus et etiam in victualibus de bonis ipsius nostri Regalis Collegii communibus procurari. Præposito insuper in negotiis collegii juxta statuta ejusdem, seu alias de avisamento, consilio, et consensu, vice-præpositi, omniumque decanorum et bursariorum, extra villam agente, quoties id contigerit, pro omnibus expensis suis et omnium aliorum secum in dictis negotiis necessario laborantium, necnon aliorum per ipsum pro utilitate, commodo, vel honore dicti Regalis Collegii invitandorum, collegium de bonis ipsius communibus satisfaciat memoratum. Cui quidem præposito in negotiis dicti nostri collegii quibuscunque extra idem Regale Collegium prosequendis, unum socium discretum, aptum, et circumspectum, ad hoc per majorem partem sociorum tunc præsentium eligendum, assignari volumus et adjungi, quem socium præposito prædicto pro tempore hujus absentiae suæ in factis et negotiis ejusdem collegii obe-

dienter intendere et assistere volumus diligenter. Præpositus vero extraneorum supervenientium et secum in domo sua infra idem Regale Collegium comedentium parcelas omnium expensarum bursariis eodem die vel die proximo sequenti ad ultimum tradere teneatur. Parcelas vero omnium expensarum per eundem extra dictum collegium tam in supervisione maneriorum quam pro prosecutione aliorum negotiorum dicti Regalis Collegii, pro se et sociis secum laborantibus, ac omnium aliorum secum in negotiis dicti Regalis Collegii necessario existentium, necnon invitandorum omnium prædictorum, factorum, infra sex dies postquam redierit ad dictum collegium dictis bursariis in scriptis tradere teneatur sub poena amissionis expensarum omnium præmissarum, pro quibus quidem expensis omnibus deliberationem, avisamentum, et consilium ipsius præpositi, vice-præpositi, decanorum, et bursariorum, de quibus præmittitur, præter et ultra summam dicto præposito superius limitatam Collegium Regale satisfaciatur prædictum. Si vero dictus præpositus in negotiis suis propriis abfuerit, tunc de bonis suis propriis et non de expensis collegii procuretur. In absentia vero præpositi, cum aliqui fuerint invitandi pro comodo et utilitate supradicti Regalis Collegii, per vice-præpositum de consilio bursariorum qui pro tempore fuerint invitentur, et in magna aula dicti Regalis Collegii aut alio loco honesto infra dictum collegium nostrum secundum ipsorum statum debite procurentur. Et ne communæ sociorum prædictorum per tales invitatos nimis deteriorentur, volumus quod pro qualibet persona extranea in mensa sociorum sedente tres denarii singulis vicibus, pro persona vero extranea in mensa famulorum sedente duo denarii, de bonis communibus persolvantur. Insuper, ut honor nostri dicti Regalis Collegii debite conservetur, ac ne quis sociorum vel scholarium ejusdem nimia egestate laboret, statuimus, ordinamus, et volumus, quod quilibet socius ejusdem, magister in sacra theologia, aut doctor juris, vel in facultate medicinæ, quatuor marcas, baccalaureus in theologia quadraginta sex solidos et quatuor denarios,

magister in artibus quilibet quadraginta solidos, baccalaureus in artibus quilibet triginta solidos, et socius non graduatus ac scholaris quilibet viginti solidos, annis singulis ad quatuor anni terminos usuales, seu quam citius fieri poterit post quemlibet terminum hujusmodi, pro pensione sua percipiat de bonis communibus nostri Regalis Collegii memorati, per manus bur-sariorum ejusdem sibi fideliter persolvendas, ultra eorum communas septimanales, et liberatam panni, aliaque quæ eorum quilibet erit alias percepturus. Proviso semper, quod omnes et singulæ summæ sicut præmittitur inter socios et scholares singulis annis distribuendæ, summam ducentarum marcarum in toto in uno anno aliquammodo non excedant. Quod si numerus doctorum seu aliorum graduatorum in tantum aliquando excrescat, quod summa ducentarum marcarum ut unusquisque juxta summas superius diversis gradibus limitatas plenam portionem recipere valeat non sufficiat, tunc volumus quod portiones singulæ superius diversis gradibus limitatæ ab omnibus et singulis scholaribus et sociis graduatis et non graduatis, pro modo et quantitate summarum quarumlibet sibi superius limitatarum, sic proportionabiliter decrescant et realiter subtrahantur ab eisdem, quod ultra dictam summam ducentarum marcarum nostrum Regale Collegium in uno aliquo anno nullatenus oneretur. Præterea ut inter præpositum et socios supradictos charitas amplius procuretur, ac per Dei gratiam semper magis et magis abundet, statuimus, ordinamus, et volumus, quod in singulis festis subscriptis, videlicet, Natalis Domini, Sanctorum Stephani, Johannis Evangelistæ, Innocentium, Sti. Thomæ Martyris, Circumcisionis Domini, Epiphaniæ, Purificationis Beatæ Virginis, Annuntiationis ejusdem, Paschæ et in vigilia ejusdem, Ascensionis Domini, Pentecostes et in vigilia ejusdem, Trinitatis, Corporis Christi, Nativitatis, Johannis Baptistæ, Apostolorum Petri et Pauli, Translationis Sti. Martyris Thomæ, Reliquiarum, Assumptionis B. Virginis, Nativitatis ejusdem, Dedicationis Ecclesiæ, festo Omnium Sanctorum, Translationis Sti. Edwardi Con-

fessoris, ac festo Sti. Nicholai, et Conceptionis Btæ. Mariæ, præpositus in magna aula inter socios in prandio comedat, et superiorem locum in aula ut decet in alta mensa teneat, in quibus festis singulis ipsi socii et scholares ac capellani in dicto Regali Collegio lautius epulentur ultra quotidianas communas eis concessas sex solidos et octo denarios, et ultra pro præposito duos solidos si præsens in aula comederit, nomine pictantiæ, ultra communas hujusmodi de bonis communibus supradictis per manus bursariorum prædictorum qui pro tempore fuerint ministrentur. Præterea ad hoc adjiciendo, statuimus quod dictus præpositus, pro honore collegii nostri et suo, habere valeat cum dicta præpositura quæcunque beneficia ecclesiastica eidem præposituræ canonice appropriata, unita, et annexa, seu unienda, approprianda, et annectenda, necnon præbendas et quæcunque alia beneficia ecclesiastica sine cura et officia spiritualia. Proviso quod continue resideat in Collegio nostro Regali prædicto, secundum formam statutorum inde editorum.

xi. In quibus scholares et socii obedire debent et parere præposito.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod omnes et singuli socii, scholares, et personæ, ac officarii et ministri, dicti nostri Regalis Collegii Canteburgiæ quicunque, dicto præposito qui pro tempore fuerit, et, eo absente vel impedito, vice-præposito ejusdem collegii, (de quo vice-præposito inferius dicetur) in licitis et honestis mandatis et factis exercitium scholasticum statutaque nostra et ordinationes qualitercunque tangentibus obedire teneantur et debeant, ac etiam intendere et parere: nisi veram, justam, et rationabilem causam per præpositum et duos decanos, quorum unus theologicus existat, vel in absentia præpositi per vice-præpositum et duos decanos prædictos, causam approbandam ostendant per quam merito debeant excusari. Si quis vero in præmissis vel eorum aliquo rebellis vel inobediens repertus fuerit, communis suis in nostro collegio prædicto vigore nostræ præsentis ordinationis sit

ipso facto privatus quousque paruerit cum effectu : et nihilominus si ultra quindecim dies in hujusmodi rebellionem vel inobedientiam pertinaciter perduraverit, ex tunc a dicto Regali Collegio statuimus ipsum perpetuo fore privatum. Inhibentes præterea ne qui sociorum aut scholarium ipsis temporibus quibus vigore præsentis statuti seu alterius nostri statuti cujuscunque suis fuerint communis in dicto Regali Collegio privati, extra ipsum collegium sine præpositi vel in ejus absentia vice-præpositi speciali licentia prandeant, cœnent, aut pernoctent, sed de victualibus temporibus hujusmodi infra dictum Regale Collegium ipsorum sumptibus provideatur eisdem, et in cameris suis aut in aliis infra dictum Regale Collegium honestis locis extra aulam communem se reficiant humiliter et modeste. Hoc semper observato, quod eisdem temporibus unico tantum collegii socio aut scholari eisdem per præpositum aut in ejus absentia per vice-præpositum limitando contenti, nullum prorsus extraneum in refectionibus hujusmodi secum habeant, sed nec quicquam pro tempore privationis suæ hujusmodi apud eos in dicto Regali Collegio geratur aut fiat per quod poena eisdem inflicta nomen poenæ videatur amittere, seu illis in solatium transeat quovis modo.

XII. De Vice-Proposito et ejus officio.

Item, cum propter absentiam dicti præpositi, quem frequenter propter diversa dicti nostri Collegii Regalis negotia abesse forsitan oportebit, ac propter alias occupationes suas multiplices, idem præpositus singula providere non poterit, nobis videtur necessarium ac opportunum ut partem sollicitudinis suæ, et in adjutorium melioris regiminis dicti Regalis Collegii nostri et personarum ejusdem præsertim quoad supervisionem observationum et statutorum et ordinationum nostrarum, ac quoad regulas et observantias ipsorum scholarium et sociorum vitæ et disciplinæ scholasticæ directivas melius conservandas, unum constituere vice-præpositum sub ipso. Idcirco statuimus, ordinamus, et volumus, ut in collegio nostro prædicto, sub dicto

præposito semper sit unus de discretioribus et maturioribus sociis, conversatione et moribus approbatus, in quem ipse præpositus et tresdecim socii seniores ipsius Regalis Collegii consenserint, quem Vice-Præpositum volumus nuncupari. Et si prædictus præpositus cum præfatis tredecim consentire noluerit, nihilominus pro vice-præposito habeatur in quem dicti tredecim seu præpositus et major pars eorum consenserint in hoc casu. Quodque si præpositus et major pars seniorum in unam personam nequeant infra unum diem consentire, tunc pro vice-præposito habeatur in quem præpositus et major pars omnium sociorum tunc præsentium consentire voluerint. Quam electionem sive nominationis formam semper in singulis electionibus bursariorum, decanorum, et aliorum officiariorum annalium quorumcunque volumus observari. Qui quidem vice-præpositus in dicto Regali Collegio teneatur continue residere, necnon in aula inter socios prandere et etiam conversari, nisi forsitan ex maxima et urgente causa ad dicti nostri collegii negotia eum transmitti, vel alias ex causa rationabili et necessaria abesse contingat, qui circa curam et regimen conversationis et morum scholarium et sociorum ipsius Regalis Collegii ac profectus studii scholastici eorundem, necnon ministrorum ecclesiæ ejusdem collegii in divinis ministrare debentium, officiorumque et ministeriorum officiariorum, et aliorum ministrorum in dicto Regali Collegio deservientium et ministrantium, vices ipsius præpositi ipso absente, seu juste impedito, faciat, exerceat, et in omnibus suppleat diligenter. Ac etiam præposito præsentem circa præmissa et alia dicto Regali Collegio et personis ejusdem necessaria et utilia solerter insistat, negligentias et defectus, necnon crimina et excessus et delicta quæ in dictis scholaribus et sociis officiariis ac ministris dicto præposito in collegio vel in universitate præsentem noverit esse commissæ, ipse præposito cessantibus omnimodis affectione consanguinitatis et affinitatis, amore et invidia, odio et timore, denunciabit, ut per ipsum vel alios secundum ordinationes et statuta nostra

finiantur, corrigantur, et debite refoventur. Statuentes præterea, et volentes, ut dictus vice-præpositus per se possit scholares et etiam socios negligentes aut circa studium desides, vel alio modo errantes circa leviora, corripere, increpare, et si oporteat cum consensu vel assistentia decani sic delinquentis, vel si in facultate seu scientia hujusmodi decanus non fuerit, cum consensu vel assistentia decani theologiæ, punire et corrigere etiam in præsentia præpositi prædicti, dummodo ipse præpositus causas seu materias correctionis et punctionis hujusmodi ad se non duxerit advocandas. Ad quæ omnia et singula quantum ad ipsum pertinet, bene, diligenter et fideliter exequenda et etiam observanda, vice-præpositus prædictus statim post ipsius admissionem ad officium prædictum tactis sacrosanctis Evangeliiis præstet corporaliter juramentum in præsentia omnium sociorum dicti Regalis Collegii, vel majoris partis eorum tunc in eodem præsentium, præfato præposito juramenta hujusmodi exigente. Hoc etiam proviso, quod eligentes sive nominantes vice-præpositum hujusmodi tactis per eos sacrosanctis Evangeliiis præstent corporaliter juramentum, quod nullum ad hujusmodi vice-præpositi officium nominabunt, nisi quem crediderint pro hujusmodi officio exercendo in dicto Regali Collegio sufficientem, aptum, et discretum, affectione et partialitate cessantibus quibuscunque. Et insuper in omnibus electionibus in eodem Regali Collegio de quibuscunque officiariis eligendis ab electoribus ipsis consimile volumus præstari juramentum. Volumus etiam quod idem vice-præpositus habeat annis singulis sex marcas pro labore et stipendio in præmissis de bonis collegii nostri prædicti, ultra ea quæ in eodem esset alias percepturus, ipsius vice-præpositi officio hujusmodi ultra unum annum minime duraturo, quam quidem electionis formam quoties aliquem hujusmodi vice-præpositum eligi contigerit volumus observari.

XIII. De Decanis præficiendis et eorum officio.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod tres socii Regalis Collegii prædicti, de discretioribus et maturioribus, juxta discretionem et arbitrium præpositi, vice-præpositi, ac XII aliorum seniorum sociorum, unus videlicet de facultate sacræ theologiæ qui in eadem magister aut baccalaureus si talis in collegio reperiatur idoneus, alioquin scholaris ad minus in dicta facultate de senioribus et maturioribus ejusdem facultatis existat, et duo alii magistri in artibus proveciores et maturiores in sacra theologia minime graduati in decanos earundem facultatum simili modo et forma ut in proximo præcedente statuto continetur, nominentur et etiam assumantur, qui sub dicto præposito et vice-præposito tanquam eorum coadjutores, sociorum, scholarium, et ipsorum curam et regimen habeant, qualiter scilicet in studio scholastico et morum honestate proficiant, et eis superintendere ac eos delinquentes corripere et increpare, ipsorumque transgressiones, excessus, delicta, et crimina præposito et vice-præposito denunciare, et ut ipsa juxta ordinationes et statuta corrigantur et puniantur diligenter instare, juxta posse debeant et etiam teneantur. Volumus quoque quod duo dicti decani facultatis artium seu ad minus alter eorum in singulis disputationibus artistarum, et similiter decanus theologiæ in singulis disputationibus theologorum, in dicto nostro collegio exercendis a principio interesse et usque ad finem expectare et regulare impedimento cessante legitimo debeant et teneantur. Quos omnes, decanum videlicet theologiæ omnium theologorum, necnon in facultatibus jurium et medicinæ studentium quorumcunque decanum, aliosque duos omnium cæterorum in facultate artium studentium, Decanos volumus nuncupari. Et ad præmissa omnia et singula quantum ad ipsos pertinet bene, fideliter, ac diligenter, facienda, exercenda, et etiam observanda, decani prædicti statim post eorum admissionem ad officium prædictum tactis sacrosanctis Evangeliiis præsent corporaliter jura-

mentum in præsentia omnium sociorum dicti Regalis Collegii, vel majoris partis eorum tunc in eodem præsentium, præfato præposito vel in ipsius absentia vice-præposito juramentum hujusmodi exigente; et quemlibet decanorum ipsorum annuatim viginti solidos volumus percipere pro labore et stipendio pro præmissis de bonis communibus Collegii nostri Regalis prædicti, ultra ea quæ ipsorum quilibet in eodem erit alias percepturus. Ipsorum singulorum officio ultra unum annum minime duraturo. Quam quidem electionis formam, quoties aliquos hujusmodi decanos, unum vel plures, eligi contigerit, volumus observari.

XIV. Quomodo præfici debeant singulis annis tres socii de collegio, qui Bursarii debeant nuncupari.

Præterea, ut bona ipsius nostri Regalis Collegii communia securius conserventur, discretius dispensentur, meliusque regantur, statuimus, ordinamus, et volumus, quod de sociis ipsius Collegii Regalis per præpositum, vice-præpositum, decanos, et novem alios socios seniores modo et forma superius in statuto de vice-præposito et ejus officio contentis eligantur et deputentur tres socii apti, fideles, et discreti, ac etiam circumspecti, ad bursariorum officium exercendum, qui exitus, redditus, firmas, proventus beneficiorum, maneriorum, terrarum, possessionem, et redditum, bona et res ipsius collegii vel alias qualitercunque ac undecunque provenientes seu provenientia, spectantes vel spectantia, de manibus oeconomorum, ballivorum, firmariorum, præpositorum ipsius Collegii Regalis, aut aliorum quorumcunque per indenturas inter dictos bursarios et solventes hujusmodi summas faciendas, et recepta in thesauraria dicti Regalis Collegii in arcis et cistis communibus eorundem in tuto deponant securius custodienda. De quibus quidem receptis ipsi bursarii certas rationabiles summas ad communes sociorum et scholarium et alias quotidianas et minutas expensas utiles et necessarias solummodo et non alias summas in ipsos usos et non in alios, juxta discretionem, dis-

positionem, consilium, et avisamentum præpositi, vice-præpositi, et decanorum prædictorum, custodiant, dispensent fideliter, et convertant. Nolentes quod dicti bursarii aut quivis alius de residua receptorum prædictorum, seu de majoribus negotiis dicti Regalis Collegii, aut aliis solutionibus, misis, et expensis circa hujusmodi majora negotia faciendis, se quomodolibet intromittat sine consensu, discretionem, dispositionem, consilio, et avisamento præpositi, vice-præpositi, decanorum, et majoris partis sociorum nostri Regalis Collegii memorati; qui etiam bursarii provisiones et emptiones septimanales quasunque victualium et solutiones pro eisdem quaslibet faciendas supervideant, et de ipsis disponant prout iis melius videbitur expedire pro commodo, utilitate, et honore nostri collegii prædicti. Quique præter arcas prædictas communes, duas cistas habeant in communi in quibus alternatas indenturas quas inter se tam de omnibus et singulis per eos receptis quam etiam liberatis et expensis, et rotulos super præmissis factos sibi invicem correspondentes, facere teneantur, reponant et etiam conservent. Volumusque quod quoties alterum bursariorum hujusmodi per aliquot dies extra nostrum collegium absentari contigerit, clavem dictarum cistarum in sua custodia sic manentem dimittat in custodia alicujus discreti socii ejusdem Regalis Collegii, propter causas necessarias quæ interim possunt evenire, pro quo ipse tum voluerit suo periculo respondere. Ad quæ omnia et singula quantum ad ipsos pertinet bene, fideliter et diligenter facienda et etiam observanda, dictos bursarios statim post ipsorum admissionem ad officium supradictum, tactis sacrosanctis Evangeliiis, præstare volumus corporaliter juramentum præfato præposito, vel in ejus absentia vice-præposito, juramentum hujusmodi exigente. Quemlibet præterea bursariorum dictorum quadraginta solidos sterlingorum de bonis communibus dicti Regalis Collegii annuatim percipere volumus, pro labore et stipendio in officio supradicto ultra ea quæ ipsorum quilibet in eodem erit alias percepturus.

xv. Quales communas septimanatim habebunt socii, capellani, et scholares prædicti.

Item, quia contingit interdum fertilitatis et plenitudinis, interdum vero sterilitatis et caristiæ annos et tempora passim juxta divinæ dispositionis arbitrium evenire, in quibus hominum victualia nunc pro minore nunc pro majore pretio vendi, et juxta hujusmodi varietatem temporum in majori vel minori habentur copia, nunc carius nuncque facilius et copiosius poterunt obtineri: Nos igitur præmissa debite ponderantes, et in utroque casu prædicto remedium congruum quatenus possumus apponere cupientes, statuimus, ordinamus, et volumus, quod sociorum, capellanorum, et scholarium omnium et singulorum nostri collegii supradicti communæ pro victualibus sint æquales, quodque juxta varietatem temporum prædictorum, et juxta discretionem, dispositionem, et ordinationem præpositi, vice-præpositi, decanorum, et bursariorum nostri Regalis Collegii, communæ hujusmodi varientur. Statuentes præterea et etiam ordinantes, quod in fertilitatis annis et temporibus copiosis, cum victualium abundantia sive copia fuerit, pro quolibet dicti Regalis Collegii scholari ad tres probationis annos admissio, et socio etiam perpetuo, ac pro quolibet capellano in dicta ecclesia ministrante et in eodem collegio personaliter ad integras communas existente, sexdecim denarii pro suis communis septimanatim per manus bursariorum ejusdem Regalis Collegii qui pro tempore fuerint, de bonis communibus ipsius nostri Regalis Collegii, fideliter persolvantur. Quoties vero non ad integras septimanales communas, sed ad particulares aliquem vel aliquos eorundem interesse contigerit, tunc si tantum in unica refectioe, nihil, si in duabus aut ultra usque ad quinque refectioes inclusive intererit, pro quolibet sic præsentem dimidiam summam communarum tunc in collegio pro sociis currentium solummodo volumus allocari. Et hoc idem de clericis, chorustis, et servientibus volumus observari. In annis vero et temporibus

majoris caristiæ cum contigerint, communæ hujusmodi juxta temporis qualitatem et exigentiam, raritatem et caristiam victualium prædictorum, necnon secundum varietatem augmentationis pretii bladorum, usque ad septendecim et octodecim denariorum summam de bonis communibus supradictis proportionabiliter et æqualiter augmententur. Ordinantes ac etiam statuentes, quod quamdiu et quoties prima sexdecim denariorum summa prædicta pro ipsorum septimanalibus communis sufficiat, seu quovis modo possit sufficere competentem, summam non transcendant eandem, neque amplior summa pro ipsorum communis hujusmodi de bonis dicti Regalis Collegii persolvatur aut aliquammodo ministretur. Et idem de aliis summis singulis prædictis communis superius limitatis, toto et omni tempore hujusmodi statuimus, ordinamus, et volumus, firmiter et inviolabiliter observari. Demum vero cum bussellus frumenti ultra summam duorum solidorum in Cantebrigia et in mercatis circumvicinis communiter per viginti dierum spatium et ultra venditur, tunc enim, durante pretio supradicto, communas prædictas singulos socios, capellanosque, et scholares prædictos, in eodem collegio præsentem concernentes, necessitate poscente, usque ad summam viginti denariorum tantummodo et non ultra volumus augmentari. Nolentes per præmissa quod singulis sociis, scholaribus, ac presbyteris prædictis in victualibus deserviat æqualiter, quia non omnes erunt æqualis gradus meriti vel laboris. Sed volumus ut deserviat eisdem secundum ordinationem et discretionem præpositi, vice-præpositi, decanorum, et bursariorum, habendo respectum debitum ad status et gradus quos pro tunc habuerint in nostro collegio memorato, æqualitate communarum omnium prædictorum per nos edita superius non obstante. Pro quolibet vero clerico, alioque ministro valecto dicti Regalis Collegii, in eodem personaliter existente, decem denarii, pro quolibet vero chorista et alio ministro collegii ejusdem, garzone vel pagetto, octo denarii pro ipsorum communis septimanalibus singulis persolvantur. Præfatas

vero communas quoscunque socios, capellanosque, et scholares hujusmodi, necnon cæteros ministros prædictos concernentes, non per ipsorum sociorum, capellanorum, scholarium, clericorum, aut chorustarum manus, sed per bursarios, et senescallum, et clavigerum, seu dispensatorem, qui pro tempore fuerint expendi volumus et etiam ministrari. Ad hæc adjiciendo, statuimus quod ultra communas prædictas chorustis nostri collegii omnibus et singulis ministrentur continue per manus bursariorum aut alicujus alterius pro voluntate et arbitrio præpositi, de bonis communibus ejusdem, omnia alia et singula quoad vestitum et lectisternia eorundem necessaria quamdiu fuerint chorustæ in nostro collegio memorato. Dummodo alicujus eorundem chorustarum hujusmodi exhibitio, computatis eorundem communarum summis, quinque marcarum summam in uno anno aliquammodo non transcendat. Dictorum vero bursariorum, sive ejus cui hujusmodi administratio committitur, conscientias in hac parte arctius oneramus, quatenus cum omni industria pro discretione eis seu ei a Deo concessa, omnem curam atque laborem adhibeant diligentem circa provide ministranda dictis chorustis eorum necessaria hujusmodi, prout honori et utilitati ejusdem collegii nostri memorati magis viderint expedire. Quodque si quem eorum chorustarum circa honeste conservanda atque ut decet utenda hujusmodi necessaria negligentem aut inhonestum repperint, nomen ejus et culpam præposito aut vice-præposito seu eorum informatori statim denuncient, quatenus per eum pro modo culpæ suæ sine mora debite corrigatur. Statuentes præterea, quod quolibet anno ter, videlicet semel circa festum Conceptionis B. Mariæ, et semel circa festum Annuntiationis ejusdem, vel circa festum Resurrectionis Dominicæ, ac tertio circa festum Nativitatis Sti. Johannis Baptistæ, computi et particulæ omnes et singulæ tam communarum quam etiam omnium aliarum expensarum intrinsecarum hospitii dicti Regalis Collegii per præpositum, vice-præpositum, decanos, bursarios, et sex alios socios seniores ejusdem nostri collegii

tunc præsentes, audiantur et etiam videantur. Ita quod si aliquem in ea parte defectum invenerint, ipsum statim corrigant et reforment prout iis melius videbitur expedire pro utilitate et commodo Collegii Regalis prædicti. Et si quid de communis prædictis singulis anni quateriis supradictis residuum fuerit, id totum sine diminutione aliqua in utilitatem communem dicti Regalis Collegii sicut cætera bona ejusdem communia reservetur et etiam convertatur.

xvi. De mensis sociorum et scholarium, et qualiter sedere debeant ad easdem.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod ad capitalem sive principalem mensam aulæ Collegii Regalis prædicti sedeant vice-præpositus, ac in theologia magistri, et doctores alii cujuscunque scientiæ fuerint seu etiam facultatis, quorum absentiam seu defectum suppleant in theologia baccalaurei: Ita tamen quod quatuor ferculorum de sociis numerum non excedant, nisi præpositus præsens fuerit, cui in medio mensæ prædictæ sedenti soli volumus deserviri, nisi propter extraneorum præsentiam de honestate aliud fuerit faciendum. In mensis vero collateralibus ex utraque parte ipsius aulæ sedeant primo et principaliter alii socii graduati cujuscunque scientiæ fuerint vel etiam facultatis, necnon sacerdotes ecclesiæ collegiatæ; et deinde ex utraque parte aulæ prædictæ sedeant alii socii ejusdem Regalis Collegii tunc præsentes, sicut venerint, absque vendicatione propriæ, seu superioris, vel anterioris sedis vel loci cujuscunque, et absque festinantia et tumultu per ipsorum aliquem faciendis. In medio autem aulæ prædictæ sedere statuimus, ordinamus, et volumus scholares ejusdem nostri collegii infra probationis annos existentes ad aliquam mensam juxta dispositionem præpositi, seu in ejus absentia vice-præpositi, disponendam pro eisdem, et etiam aliis junioribus sociis, si oportet. In una vero alia mensa sedere volumus clericos ecclesiæ collegiatæ eis juxta præpositi, vel in ejus absentia vice-præpositi, discretionem similiter limitanda:

quibus omnibus et singulis sociis, capellanisque, scholaribus, et clericis supradictis in quiete et silentio discumbentibus, et lecturam Scripturarum Sacrarum jugiter et attente audientibus, in victualibus competenter et honeste serviri et ministrari volumus de bonis communibus dicti nostri Collegii, juxta discretionem et ordinationem præpositi, vice-præpositi, bursariorum, et senescalli aulae qui pro tempore fuerit, et secundum temporis exigentiam et communarum summam in ipsis statutis et ordinationibus per nos superius limitatam.

XVII. De lectura Bibliæ in prandio.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod omnes et singuli socii ac scholares et capellani et clerici dicti nostri Regalis Collegii, sedentes ad mensam in aula ejusdem singulis diebus, habeant Bibliam lectam publice, aut alia sanctorum patrum vel doctorum scripta coram eis lecta, per aliquem clericum ecclesiae, sive scholarem, vel socium non graduatum ejusdem Regalis Collegii, prout præposito sive vice-præposito visum fuerit, ad hoc per eundem præpositum sive vice-præpositum limitandum. Cujus lecturae omnes socii, scholares, capellani, et clerici ecclesiae sub silentio epulantes diligenter intendant: audientiamque lecturae hujusmodi per verbositates, fabulas, clamores, risus, murmurationes, vel tumultus alios inordinatos, non impediant quovis modo. Cum vero loqui aut colloqui eos contingat, tam in aula, mensa, quam in cameris, ecclesia, et alibi infra ipsum Regale Collegium clausum vel ortum ejusdem ubicunque, modesto et curiali modo loquantur. Et cum socii aut scholares locuti fuerint, Latino fruantur eloquio, nisi ad aliud ideoma extraneorum vel laicorum praesentia, seu ex alia causa rationabili, urgeantur. Nullusque ipsorum alium in ipso Collegio Regali studentem sive studere volentem, a studio, vel dormitionis tempore a dormitione vel quiete, per ludos, tumultus, et strepitus, aut per alia facta quaecunque, impediat quovis modo. Alioquin si quemquam scho-

larium vel sociorum prædictorum, post publicationem præsentis nostri statuti quam loco monitionis legitimæ in hoc casu haberi volumus, in præmissis vel eorum aliquo reum reperiri contigerit, cujuscunque status, gradus, aut conditionis existat, pro prima vice communis suis per unum diem, pro secunda vice per duos dies, pro tertia vice per septimanam, pro quarta per quindenam, et pro quinta si super hoc convictus fuerit per mensem privetur et careat ipso facto; qui si postea in præmissis vel eorum aliquo culpabilis inventus fuerit manifeste, poena hujusmodi deinceps debite aggravetur, et sic secundum discretionem et moderationem præpositi, decanorum, et bursariorum, vel, ipso præposito absente, vice-præpositi, decanorum, et bursariorum prædictorum, in hoc casu gravius puniatur.

XVIII. De mora non facienda in aula.

Item, quia post refectiones corporum per ciborum et potuum refectiones homines ad scurrilitates, turpiloquia, et quod pejus est detractiones et jurgia, necnon alia mala quam plurima et periculosa perpetranda efficiuntur communiter promptiores, minusque quam jejuno stomacho excessus hujusmodi ponderantes, animos plerumque ad lites, contumelias, et excessus alios commovent simplicium personarum, statuimus, ordinamus, et volumus, quod singulis diebus post prandium, et coenam cum coenandum fuerit, persoluta prius altissimo pro susceptis gratiarum actione, et in fine gratiarum hujusmodi antiphona aliqua de Beata Virgine Maria per discumbentes communiter decantata, ac Psalmo [De profundis] cum oratione, Absolve quæsumus, Domine, animam famuli tui regis Henrici Quinti, et etiam famulæ tuæ Katherinæ consortis suæ, ac animas famulorum tuorum regum, reginarum, pontificum, sacerdotum, etc. Et cum ab hac luce subtracti fuerimus cum eadem oratione dicenda in hunc modum, Absolve quæsumus, Domine, animam famuli tui regis Henrici Sexti fundatoris nostri, et animas famulorum tuorum regum, regi-

narum, pontificum, etc. Ac consequenter subjuncta per eum qui gratia hujusmodi dixerit hac oratiuncula, Animæ regis Henrici Quinti et Katherinæ consortis suæ, ac animæ omnium fidelium defunctorum, per misericordiam Dei in pace requiescant. Cum vero ab hac luce migraverimus in hunc modum dicendam, Anima regis Henrici Sexti, fundatoris nostri, et animæ omnium fidelium defunctorum, etc. Et deinde, sine temporis intervallo, potu charitatis bibere volentibus ministrato, et post potationes in aula hora ignitegii seniores singuli cujuscunque status aut gradus fuerint, ad studia sua vel loca alia se transferant, nec juniores alios ibidem moram facere ulterius permittant, nisi in festis principalibus, et festis majoribus duplicibus, et nisi quando consilia collegii, disputationes, aut alia negotia ardua Collegium Regale prædictum tangentia, immediate post in aula debeant pertractari, aut nisi quando ob Dei reverentiam, aut suæ matris vel alterius sancti cujuscunque, tempore hyemali ignis in aula sociis ministratur. Tunc scholaribus et sociis post tempus prandii aut cœnæ liceat gratia recreationis in aula in cantilenis et aliis solatiis honestis moram facere condecentem, et poemata, regnorum chronicas, et mundi hujus mirabilia, ac cætera quæ statum clericalem condecorant, serius pertractare.

xix. De senescallo aulæ singulis septimanis deputando.

Cæterum quia volumus quod quotidianæ expensæ omnium in dicto Regali Collegio nostro commorantium quoad esculenta et poculenta, quatenus communas concernunt, utilius et discretius fiant, ac sine dispensatoris sive clavigeri suspicione procedant, ordinamus et volumus quod pro qualibet septimana unus dicti collegii nostri verus socius et perpetuus seriatim in ordine suo sit victualium omnium pro hebdomada illa emptor, et emendorum ac etiam expensarum omnium illius hebdomadæ dispositor, ac etiam ordinator, cum supervisione et dispositione bursariorum vel ad minus duorum ipsorum qui pro tempore fuerint, et parcellas omnium et singularum

emtionum, provisionum, et expensarum quarumcunque pro illa septimana scribat vel scribi faciat, qui Senescallus Aulæ pro sua hebdomada nuncupetur, et pro illa hebdomada singulis refectionibus fercula coram tam in alta tabula quam in mensis collateralibus sedentibus disponere teneatur. Quodque omnes et singuli socii illud onus singulis suis septimanis vice sua assumere et subire teneantur et debeant, vice-præposito ac aliis qui secundum formam statuti nostri [de Mensis Sociorum] ad principalem mensam sedere debebunt, necnon junioribus sociis qui iudicio vice-præpositi, decanorum, et bursariorum, minus idonei discernuntur ad tale officium exercendum, duntaxat exceptis. Idemque socius senescallus, cum dispensatore aut clavigero prædicto, in cujuslibet septimanæ fine, die videlicet Veneris, nisi eodem die festum solenne contigerit, tunc enim in die Sabbati immediate sequente, coram tribus bursariis, aut duobus ad minus, in scriptis fideliter computet de omnibus emtionibus, provisionibus, et expensis illius septimanæ sigillatim qualibet die factis.

xx. Ex quibus causis communæ et distributiones aliæ a scholaribus et sociis subtrahantur.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod omnibus et singulis scholaribus et sociis, in dictum Regale Collegium nostrum Cantebrigiæ sub forma prædicta electis et admissis, præfatæ sustentationes annuæ præstari debeant quamdiu suis superioribus rationabiliter et humiliter obtemperantes fuerint et intenti, et cum suis sociis pacifice, tolerabiliter, et honeste ac modeste se gesserint: necnon in regiminis sui studio scholastico in scientiis seu facultatibus quibus insistent diligenter et studiose vacantes et etiam proficientes, ac etiam in divinis officiis, servitiis, et obsequiis, præsertim secundum formam præsentibus nostris ordinationibus et statutis traditam, solliciti fuerint et frequentes, ac juramentum ipsorum Collegio Regali in eorum admissione præstitum bene, fideliter, et inviolabiliter observaverint, et in bonis conditionibus et

moribus se laudabiliter habuerint et honeste. Alioquin si in præmissis vel eorum aliquo contrarium fecerint, notabiliter deliquerint, nisi ad monitionem dicti præpositi, vel vice-præpositi ipso præposito absente, effectualiter se correxerint, usque ad emendationem condignam cesset in eorum personis exhibitio communarum supradicta, et ab eisdem vigore præsentis nostræ ordinationis et statuti dicti Regalis Collegii communæ, ac distributiones, et alia commoda quæcunque, sine favore realiter subtrahantur: statutis nostris aliis, superius et inferius recitatis, hanc poenam vel aliam infligentibus in suis casibus nihilominus in suo robore permansuris.

XXI. De extraneis non introducendis ad onus Collegii Regalis.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod nullus scholarium aut sociorum dictorum, sive capellanorum aut clericorum, parentes, fratres, consanguineos, notos vel extraneos aut propinquos, unum vel plures, in ipsum nostrum Regale Collegium introducendo cuiquam sociorum, aut scholarium, capellanorum seu clericorum prædictorum, profectus studii scholastici præstet impedimentum, præjudicium, sive damnum, vel sit aliunde societati scholaribus vel sociis aliisve prædictis onerosus, præjudicialis etiam, vel damnosus. Si tamen alicujus sociorum, scholarium, capellanorum, vel clericorum prædictorum, pater, frater, nepos, consanguineus, propinquus, vel amicus, ad eorum aliquem venerit, per præsens nostrum statutum non intendimus prohibere quin ad se venientem de præpositi vel vice-præpositi licentia et consensu possit in aula vel in camera suis sumptibus propriis, sine onere communitatis ac cæterorum impedimento, vel damno sociorum vel scholarium aut aliorum prædictorum, recipere, procurare, ac pascere prout placet, tribus aut quatuor diebus duntaxat, et non ultra. Statuentes etiam quod nullus extraneus cujuscunque status, gradus, aut conditionis existat, infra dictum Regale Collegium hospitetur, nec etiam pernocket aliququaliter in eodem, nisi

prius ibidem vel in collegio nostro de Ætona gremialis fuerit, vel nisi pro negotiis aut consiliis ejusdem sit retentus, vel desideratus illuc advenerit, vel cum absque gravi scandalo vel incommodo ejusdem Regalis Collegii non poterit evitari : tunc enim talem per præpositum, aut eo absente per vice-præpositum, vel de alterius eorum licentia seu mandato, ad pernoctandum ibidem hoc casu permittimus invitari. Proviso nihilominus quod pernoctationes hujusmodi etiam in casibus quibus superius permittuntur fiant omnino sine præjudicio, damno, inquietatione, vel molestia personarum degentium in collegio memorato. Nolumus insuper quod aliquis alius dictæ universitatis aut quivis alius cujuscunque status, gradus, aut conditionis existat, ad faciendam cum iis moram infra idem Regale Collegium ultra dictos tres vel quatuor dies, seu ad ponendum vel solvendum communas aut aliquid aliud ratione communarum, vel moræ suæ longioris faciendæ ibidem, in dicto collegio recipiatur vel alias admittatur. Si quis vero dicti nostri Regalis Collegii aliquem extraneum contra tenorem præsentis statuti ad pernoctandum infra idem collegium admiserit, seu pernoctationi hujusmodi causam dederit, pro prima vice per septimanam, pro secunda vice per quindenam, pro tertia vice per mensem, communis suis privetur et careat ipso facto. Et si quis postea in ea parte culpabilis fuerit inventus, pœna ipsa contra eum debite aggravetur, secundum discretionem et moderationem præpositi, decanorum, et bursariorum nostri Regalis Collegii memorati, vel, absente præposito, vice-præpositi, decanorum, et bursariorum eorundem. Permittimus nihilominus quod vice-præpositus pro tempore officii sui, ac quilibet socius magister in theologia, aut doctor in facultate juris aut medicinæ, si quis fuerit in eodem, habere possit honestum aliquem sibi servientem infra idem Regale Collegium continue commorantem. Necnon in aula communi ejusdem cum cæteris ministris comedentem, ad custus tamen et expensas suas absque aliquo onere collegii. Inhibentes præterea ne conventicula aut contractus aliqui per aliquos fo-

raneos laicos vel clericos in causis seu negotiis forinsecis, quæ dictum collegium non concernunt, infra clausum ejusdem fiant in posterum quoquo modo.

xxii De communi annua vestium liberata.

Item, ut socii dicti nostri Regalis Collegii unanimes interius perseverent, et in charitate mutua fortius copulentur, quo ipsi se pariter uno signo exterius conspexerint signatos, ad idemque collegium nostrum affectionem majorem obtineant quo ab eodem plura subsidia et commoda in suis indigentis se noverint percepturos, et ne propter defectum vestium erubescant, seu inhonesti aliis universitatis prædictæ scholaribus videantur, ac nimia egestate laborent, statuimus, ordinamus, et volumus, quod præpositus et socii et scholares universi dicti nostri Regalis Collegii infra regnum Angliæ existentes, erga festum Nativitatis Domini annis singulis in perpetuum vestes de una et eadem secta, juxta qualitatem status et gradus ipsorum, de sufficienti panno habeant concedentes de bonis communibus nostri Regalis Collegii supradicti. Ordinantes præterea quod præpositus prædictus duodecim virgatas panni hujusmodi pro suis vestibus percipiat. Supradictis vero cæteris sociis et scholaribus de quibus præmittitur non omnibus æqualiter, sed tantum de panno hujusmodi tribuatur quantum ad uniuscujusque supertunicam sive gonam, taberdam, talarem, vel capam, et capitium, habito respectu ad percipientium gradus, status etiam, et staturas, secundum magis et minus rationabiliter sufficiet, et etiam condecenter, singulis pannis inter singulos tres socios seu scholares divisus: et quod idem pannus ante festum Omnium Sanctorum vel cito post singulis annis liberetur eisdem: quodque nulli tali liberata assignetur, qui a tempore partitionis liberatæ ipsius ante primam diem mensis Martii a dicto Regali Collegio ex quacunque causa fuerit finaliter recessurus. Ordinantes præterea, quod illi qui post dictum festum Omnium Sanctorum, et ante festum Purificationis Beatæ

Marise proximo sequens, scholares fuerint admittendi, postquam sic admissi existant, liberatam hujusmodi sicut alii socii recipiant de nostro collegio memorato. Volumus etiam quod quilibet presbyter ecclesie collegii predicti conductitius et in collegio existens et eidem deserviens, per annum integrum habeat et percipiat presbyter quilibet erga festum Natalis Domini quinque virgatas, et clericus quilibet quatuor virgatas panni de secta sociorum et scholarium annuatim. Ordinantes præterea quod tres bursarii in partitione et divisione liberatæ predictæ una cum præposito si præsens fuerit, seu ipso absente cum vice-præposito, annis singulis sint presentes. Statuentes præterea quod chorustæ dicti nostri collegii erga festum prædictum de panno similis vel prope similis coloris, cum secta sociorum, licet diversi pretii, erga idem festum Natalis Domini singulis annis vestiantur. Volentes quod tantum de panno chorustarum cuilibet tribuatur de quo unam togam talarum cum capitis sibi facere possit et debeat condecentem. Volentes insuper quod omnes panni, tam pro dictis sociis, scholaribus, capellanis, et clericis, quam pro chorustis et valectis comparandi competenter aquati, siccati, et tonsi, ac viginti quatuor virgatas in longitudine et duas vel prope duas virgatas in latitudine, vel æquivalenter, contineant, et pretium octoginta septem librarum in toto non excedant. Statuentes insuper quod nullus sociorum, scholarium, clericorum, capellanorum, aut chorustarum prædictorum, vestibus stragulatis virgatis, seu diversis coloribus partitis, aut ordini clericali minime congruentibus, aut secundum inventiones et ineptias modernorum insolentes, scissuras seu plicaturas aut super humeros farsuras habentibus, quovis modo utatur quamdiu steterit in nostro Collegio Regali supradicto: sed in togis talaribus sub honesta et plana forma juxta gravitatem et modum habitus scholaris vel clericalis antiquitus approbatos compositis omnes incedant: dictique socii et scholares distincti vadant, nisi ex aliqua causa rationabili judicio præpositi aliter in ea parte fuerit faciendum. Inhibentes præterea omnibus

et singulis sociis supradictis qui pro tempore fuerint ne pannum aut vestes hujusmodi infra biennium vendant, impignorent, donent, vel extra collegium prædictum deponant, vel quocunque alienationis titulo alienent etiam vel concedant, præterquam ipsius nostri Regalis Collegii scholaribus et sociis in casu inferius designato. Si quis vero sociorum vel scholarium prædictorum contrarium fecerit, ipsum liberata sua anni proxime tunc sequentis nostræ ordinationis vigore statuimus, ordinamus, et volumus esse ipso facto privatum. Permittentes tamen ipsius nostri collegii sociis quibuscunque, quod ipsi secundum liberatam suam præcedentem aliis ejusdem collegii sociis seu scholaribus ejusdem gratis et non aliter dare valeant liberaliter et conferre si voluerint intuitu charitatis.

XXIII. De habitu sociorum et scholarium, et de armis non portandis.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod socii et scholares universi Collegii nostri Regalis prædicti, cum ad scholas, sermones, seu actus publicos, vel ob aliam causam quamcunque ad loca quæcunque extra ipsius collegii præcinctum infra universitatem prædictam seu villam Cantebrigie, præterquam ad domum Carmelitarum, Aulas de Clare, Trinitatis, Domum Michaelis, Aulam Gunwelle, vel Aulam nostram vulgariter dictam Aulam Regium, tam diebus legibilibus quam illegibilibus ire seu redire contigerit, graduati capis, chimeris, et taberdis longis et talaribus, cum capitiis vel mantellis, pro tempore inceptionum sicut et prout eorum gradibus et statibus congruit, non graduati vero taberdis cum capitiis ejusdem panni et coloris duplicatis et eorum colla girantibus, et non aliis vestibus superius induantur. Inhibentes nihilominus ipsis omnibus et singulis cujuscunque status aut gradus existant, ne clocas, seu armilansas, aut bellas, infra universitatem aut spatium supradictum gerere, vel eis uti quovis modo, præsumant, nisi ex temporis qualitate, videlicet temporibus pluvie, grandinis, seu nivis, necessitate imminente aliud fuerit faciendum: tunc

enim clocis seu armilansis hujusmodi, aut aliis habitibus decentibus et honestis, uti juxta gradus aut temporis hujusmodi exigentiam permittantur. Nolentes tamen quod propter hoc occasionem vel causam sibi fingant capas, chimeras, mantellas, et taberda temporibus aliis dimittendi, aut præsens nostrum statutum deludant quomodolibet vel infringant. Aliis vero vestibus et calceamentis eos sub hujusmodi capis, chimeris, mantellis, et taberdis eos uti volumus sicut honestati convenit clericali, et prout dictaverint canonicæ sanctionis ac cæteræ sanctorum patrum constitutiones editæ in hac parte. Quodque non soli sine socio vel scholari dicti Regalis Collegii aut uno de communibus servantibus ejusdem vel alio ætatis maturæ comite non suspecto, modesto modo et distincti incedant, præterquam ad processiones, sermones, ecclesias, vel ad scholas, tunc enim ipsos solos ire permittimus si pro tunc comitem hujusmodi habere non poterunt bono modo. Inhibentes insuper omnibus et singulis sociis et scholaribus supradictis, ne caligis rubeis aut viridibus, sæcularibusve rostratis aut capitulis modularis, in universitate vel extra quovis modo utantur, aut gladios, longosve cultellos, seu arma invasiva vel etiam defensiva, zonas et cinctoria auro vel argento ornata, infra dictum Regale Collegium vel extra infra universitatem et villam supradictas, deferre præsumant publice vel occulte, nisi ex causa necessaria per præpositum, vel vice-præpositum, decanos, et bursarios approbanda. Statuentes præterea ne quis scholarium aut sociorum prædictorum comam nutriat neque barbam, sed quod omnes scholares et socii prædicti coronam deferant et tonsuram ipsorum ordini, gradui, et statui congruentes, honeste ac debite sicut decet. Alioquin transgressores in prædictis aut eorum aliquos si super hoc convicti fuerint eandem pœnam statuimus et decernimus subituros, quæ in capitulo de scholaribus et sociis dicti Regalis Collegii extra universitatem sine licentia devillantibus inferius irrogatur.

xxiv. Quod scholares et socii sine licentia extra universitatem non debeant devillare.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod si quis sociorum vel scholarium prædictorum ab universitate prædicta ex quacunque causa devillare voluerit, causam suam hujusmodi præposito si præsens fuerit, vel si absens sit vice-præposito, et uni decano, prius ostendat et ex tunc devillandi et proficiendi licentiam petat ab eisdem. Nolentes quod in licentia hujusmodi sociis vel scholaribus hanc petentibus concedenda dictus præpositus seu vice-præpositus vel decani se reddant nimis difficiles: sed volumus quod socio vel scholari ipsam petenti asserentique se habere veram et honestam absentandi causam non denegetur in hoc casu facultas seu licentia absentandi, præcipue magnarum et generalium vacationum temporibus: hoc adjecto, quod tunc etiam absentare volentibus, ac justas, honestas, et rationabiles causas ut præmittitur allegantibus, certum rationabile tempus absentiae præfigatur eisdem, consideratis causis allegatis, ac conditione, statu, et gradu personarum ipsam petentium licentiam, locorum distantia et temporis qualitate, infra quod ad dictum nostrum Regale Collegium et studium redire cessante impedimento legitimo debeant et etiam teneantur. Et quod dum absentes fuerint in patria, sicut decet clericos induantur, et honeste moribus conversentur, nec pro tunc aut dum in universitate præsentibus fuerint iidem scholares et socii vel alii in nostro Regali Collegio manentes quicunque tabernas, spectacula, aut alia loca inhonesta exerceant seu frequentent, sed a comitiis suspectis penitus se abstineant, ne, quod absit, ex communione inhonesta vel suspecta aut alias ex eorum insolentiis quibuscunque dicto collegio nostro, scholaribus, vel sociis ejusdem scandala, damnum, vel præjudicium eveniat aut quomodolibet generetur. Nec liceat alicui scholarium aut sociorum prædictorum extra collegium nostrum supradictum in villa Canteburgiæ aut ejus

suburbio, vel locis aliis per quatuor milliarum spatium a villa Cantebrigiae minime distantibus, seu infra, quomodolibet pernoctare, nisi ex causa necessaria, rationabili, et honesta per dictos præpositum, vice-præpositum, et decanos approbanda. Alioquin si forsitan quisquam sociorum vel scholarium prædictorum post publicationem præsentis nostri statuti, quam loco monitionis legitimæ in hoc casu haberi volumus, in præmissis vel eorum aliquo culpabilis inveniatur, cujuscunque status, gradus, aut conditionis existat, pro prima vice per septimanam, pro secunda vice per quindenam, et pro tertia vice per mensem tunc proximo secuturum communis suis careat ipso facto: qui si quarto deliquerit in hoc casu ab ipso nostro Regali Collegio præsentis vigore statuti ipsum exclusum et privatum fore decernimus eo ipso, nulla remissione præpositi prædicti aut alterius cujusque sibi valitura. Hoc etiam proviso, quod nullus sociorum aut scholarium prædictorum in uno anno ultra sexaginta dies continuos vel vicibus interpolatis discontinuos, aut aliquo festorum principalium sive majorum duplicium, sive in Stæ. Mariæ Virginis, Sti. Pontificis Nicholai, aut Edvardi Confessoris solennitatibus, a dicto Regali Collegio se absentet. Et quod una et eadem vice non detur pluribus scholaribus vel sociis ultra decem numero licentia absentandi, ne per hoc cultus divinus in dicto Regali Collegio minuatur, ac profectus studii scholastici subtrahatur, præterquam a crastino Assumptionis Beatæ Mariæ Virginis usque ad primum diem mensis Octobris ex tunc proximo sequuturum: quo tempore scholaribus et sociis supradictis usque ad numerum viginti personarum in toto ex causa rationabili et honesta ut præmittitur licentiam dari permittimus et concedi. Illis in Romana Curia vel alibi extra regnum Angliæ ex causis in nostris statutis expressis existentibus pro tempore in numero absentium hujusmodi minime computatis, nisi ex causis promotionis ipsorum, mortis vel gravis infirmitatis parentum, et in aliis casibus consimilibus, juramento hujusmodi licentiam petentium in præsentia præpositi, decanorum, et bursariorum,

qui pro tempore fuerint in Collegio Regali prædicto præsentēs, seu ipso præposito absente vice-præpositi, decanorum, et bursariorum eorundem, confirmandis.

xxv. Quod nullus scholaris vel socius, capellanus, vel clericus, seu minister alius, teneat canes aliquos, vel aves, ancipitres; jaciat, ludat, vel sagittet infra collegium vel extra, per quæ damnum eidem Collegio Regali eveniat quovis modo.

Et quoniam non convenit pauperibus et præsertim de elemosyna viventibus dare panem filiorum canibus ad manducandum; scriptumque reperiatur alibi, Væ! sit eis in peccatum qui in avibus cœli ludunt, statuimus, ordinamus, et volumus, quod nullus scholarium vel sociorum, capellanorum, clericorum, vel ministrorum quorumcunque Collegii Regalis prædicti, teneat vel habeat canes, retia ad venandum vel piscandum, vel ferrettas, nisos, vel accipitres, aut venationem aut piscationem exerceat, neque inter se in collegio nostro Regali prædicto simiam, ursum, vulpem, cervum, cervam, damam, aut taxum, seu aliquas alias rapaces bestias sive aves hujusmodi insolitas seu raro visas, quæ nec proderunt nec obesse possunt, habeat aut teneat ullo modo. Taxillorum insuper, alearum, ac pilarum, omnemque ludum noxium, inordinatum, illicitum, et inhonestum, et præsertim omnem ludum causam vel occasionem perditionis monetæ, pecuniæ, rerum, seu bonorum quorumlibet ministrantem, infra Collegium nostrum Regale prædictum, vel alibi in universitate prædicta ubicunque, ipsis penitus interdiciamus et etiam prohibemus expresse. Contrarium vero prohibitioni huic nostræ facientes, si super hoc convicti fuerint, poenam scholaribus et sociis dicti nostri collegii extra universitatem devillantibus in proximo capitulo præcedenti superius limitatam incurrere statuimus et volumus ipso facto. Volentes et etiam prohibentes firmiter et expresse ne quisquam sociorum vel scholarium prædictorum, ministrorum, vel aliorum quorumcunque jaciat, sagittet, vel projiciat lapides, pilas, ligna, terram, seu alia quæcunque, aut aliquos ludos

vel jactus faciant vel exerceant, faciat vel exercent aliquis eorundem, nec ab aliis fieri permittat infra Collegium Regale prædictum, claustrumve clausum vel hortum ejusdem, vel extra, per quæ vel eorum aliquod ecclesia, aula, vel domus aliæ, seu ædificia dicti nostri collegii in fenestris vitreis, muris, tectis, cooperturis, vel alias qualitercunque, infra vel extra, superius vel inferius, fracturas seu læsiones aut damnum aliud patiantur seu habeant quomodolibet vel jacturam. Et si quis in hoc casu deliquerit, et super hoc convictus fuerit, pro damno per ipsum sic illato satisfaciat competenter: et nihilominus per subtractionem communarum suarum per quindenam ad minus vel alio modo juxta discretionem et ordinationem præpositi, vice-præpositi, decanorum, bursariorum, et sex aliorum seniorum dicti Regalis Collegii, juxta qualitatem delicti acriter puniatur sine favore quocunque ne perpetrandi similia cæteris audacia tribuatur.

xxvi. De tempore assumendi gradus in qualibet facultate.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod quilibet socius perpetuus vel scholaris dicti nostri Regalis Collegii ad quamcunque scientiam seu facultatem deputatus, annos in ipsa scientia seu facultate juxta consuetudinem laudabilem et ordinationes ipsius universitatis Cantebrigie necessarios statutos et haberi consuetos, absque remissione temporis aut completionis formæ habeat integros et completos antequam ad statum baccalaureatus in eadem facultate vel scientia quomodolibet admittatur: quibus annis completis, si judicio præpositi, vice-præpositi, decanorum, bursariorum, ac aliorum sex seniorum Collegii Regalis prædicti, vel in ipsius præpositi absentia vice-præpositi, decanorum, bursariorum, et aliorum sex seniorum hujusmodi examinatus habilis, sufficiens, et idoneus repertus, fuerit statum baccalaureatus assumat: et ex tunc ad legendum continue vel actus alios exercendum in eadem scientia pro forma baccalaureatus illico se convertat, et statim completa forma in dicta universitate statuta et

etiam limitata, in quacunque fuerit facultate seu scientia ad recipiendum et assumendum gradum magistratus seu doctoratus in ipsa scientia seu facultate, si scientia, moribus, et ætate iudicio præpositi, omnium decanorum, et majoris partis sociorum graduatorum in dicto Collegio nostro studentuum, vel, in absentia præpositi, vice-præpositi, decanorum et majoris partis sociorum prædictorum, repertus fuerit habilis et idoneus, effectualiter sit paratus, et infra annum a tempore denunciationis præpositi, vel vice-præpositi absente præposito, continue numerandum impedimento cessante legitimo, iudicio præpositi, vel vice-præpositi, et majoris partis sociorum prædictorum etiam approbando, incipere realiter teneatur, nulla gratia super remissione temporis aut non completionis formæ, ut præmittitur (præterquam si fortassis aliquis eorundem propter infirmitatem, aut aliam justam et rationabilem et urgentem causam, iudicio præpositi, vice-præpositi, decanorum, bursariorum, et sex sociorum seniorum approbandam, solum unius termini per eum deperditi gratiam petere voluerit; et præterquam in forma canonistarum, cum quibus dispensari permittimus, ut non teneantur jurare se audivisse Decretales complete, ac etiam quod Decretorum doctores non teneantur regere in Decretis: et præterquam in forma graduandi in facultate medicinæ et jure civili et canonico, ut ipsi videlicet deficiente doctore regente in facultatibus illis possint uti gratiis concedendis eisdem super non completionem formæ in hoc casu alias requisitæ, dum tamen fraus aut dolus non interveniat) in hac parte qualitercunque ipsis concessa quomolibet valitura eisdem: qua, etsi forsitan ad instantiam, supplicationem, vel petitionem quarumcunque personarum seu alias gratuite sibi concessa, nullo modo gaudeant vel uti præsumant. Per præmissa vero non intendimus prohibere quin regentes cujuscunque fuerint facultatis de quindecim diebus in quolibet termino, ac etiam in artibus baccalaurei super additione unius libri pro aliis gratiis per universitatem concessis, eisdem libere uti valeant, juxta tamen discretionem et arbitrium præ-

positi, decanorum, bursariorum, et sex aliorum seniorum nostri Collegii Regalis memorati. Statuentes insuper quod quilibet magister in artibus, postquam in eadem facultate tribus annis rexerit, in dicta universitate anno inceptiois suæ si post festum Paschæ incepterit minime computato, ad facultatem theologiæ, jurium canonici et civilis, medicinæ seu astronomiæ, juxta statuta nostra superius edita illico se convertere debeat et etiam teneatur, proficiatque et gradus assumat in eadem, præterquam in facultate astrorum, prout superius est expressum. Volumus tamen quod pro tempore talis regentiæ in artibus, nihilominus remaneat potestas et facultas libera præposito, decanis, et sex senioribus ejusdem Regalis Collegii, et in ejus absentia vice-præposito, et eisdem decanis et sex senioribus infra tempus prædictum, magistros regentes hujusmodi et eorum quemlibet a sua regentia vocandi, eosque ad alias ut prædicatur divertere facultates, seu ad regendum ulterius si nullus alius de ipso Regali Collegio in illa facultate regens fuerit, si eis expedere videbitur compellendi. Cui quidem vocationi seu compulsioni dicti regentes tenentur, et debeant humiliter obedire. Alioquin si quis in aliquo præmissorum contraverit, et in quantum in eo fuerit præmissa in hoc statuto cujuscunque scientiæ aut facultatis existat non conservaverit, et in hoc non obediverit, et super hoc trina monitione præmissa convictus fuerit, omne jure quod habuit aut habet in eodem nostro Regali Collegio, et sustentatione ipsius, ejusdemque beneficiis, vigore præsentis nostri statuti perpetuo exclusum fore decernimus ipso facto. Ita quod nulli sic excluso liceat procurare contra suam expulsionem hujusmodi aliquod remedium juris vel facti, prout in ipsius juramenta in ejus admissione præstito plenius est expressum. Ordinantes et etiam statuentes quod quotiescunque aliquis de Collegio nostro Regali prædicto ad gradum suscipiendum licentiatu fuerit, et etiam cum realiter incepterit in quacunque fuerit facultate, omnes alii socii et scholares ejusdem Regalis Collegii tunc in universitate præsentibus impedimento cessant legitimo

per præpositum, seu in ejus absentia vice-præpositum, approbando, licentiando et incipienti hujusmodi in eundo comitivam adhibeant personalem, et in actibus ejusdem præsentis nostræ ordinationis et statuti vigore interesse personaliter teneantur.

xxvii. De portionibus solvendis annuatim pauperibus sociis in gradibus assumendis, qui non habent reditum in statutis limitatum, vel amicos qui eos de tanta summa juvare voluerint.

Item, quia plerumque accidit quod nonnulli scholares clerici, scientia et moribus approbati, qui annos et formam in scientiis et facultatibus quibus insistunt, juxta modum et formam statutorum prædictæ universitatis, laudabiliter et debite impleverunt, aliasque habiles existunt et idonei ad assumendum gradus seu status in hujusmodi scientiis seu facultatibus prædictis, status seu gradus eosdem secundum quod deceret et etiam expediret propter paupertatem, inopiam, amicorumque carentiam, et sumptuum necessariorum quos circa statuum et graduum assumptionem hujusmodi ipsos facere oportebit nequeant assumere quovis modo : sed propter carentiam amicorum et sumptuum prædictorum, postquam annos et formam ut præmittitur debite compleverint, et ad status sive gradus ut præmittitur recipiendos habiles et idonei probati fuerint ut prius, statum aut gradum aliquem nullatenus assumentes temporibus aliquotiens diuturnis in ipsorum damnum non modicum et jacturam, Nos ergo indemnitati ac etiam utilitati sociorum dicti Regalis Collegii paupertatis onere gravatorum, necnon amicorum defectum, penuriam, et inopiam patientium, in hoc parte prospicere cupientes ad conservationem status, decoris pariter, et honoris ipsius nostri Regalis Collegii, necnon ad observationem ordinationum et etiam statutorum ejusdem, et ne socii nostri Regalis Collegii causam habeant ab assumptione statuum et graduum hujusmodi excusandi temporibus in nostris ordinationibus et statutis superius limitatis, statuimus, ordinamus, et volumus, quod ejusdem Regalis Collegii socii omnes et singuli status seu gradus in scientiis seu

facultatibus hujusmodi assumpturi, paupertatem, penuriam, et inopiam, amicoscunque carentiam et defectum, ut præmittitur patientes, quo minus expensas et sumptus hujusmodi necessarios in præmissis de bonis seu possessionibus suis propriis aut ab amicis habere possint duntaxat, et non alii, dum tamen annos et formam compleverint, aliasque habiles ad hoc reperti fuerint prout superius est expressum, pro vestibus furratis et aliis eorum necessariis in hoc casu summas percipiant infra-scriptas: videlicet ad quæstionem in artibus juxta modum et formam usitatos in dicta universitate Canteburgiæ responsuri quilibet tredecim solidos et quatuor denarios, determinaturi vero in eadem facultate seu scientia quilibet tredecim solidos et quatuor denarios: incepturi præterea in eadem scientia quilibet viginti sex solidos et octo denarios; gradum vero baccalaureatus in jure canonico vel civili sive in medicinis assumpturi quilibet tredecim solidos et quatuor denarios; incepturi quoque in aliqua dictarum facultatum quilibet viginti sex solidos et octo denarios; in theologia vero gradum baccalaureatus sumpturi quilibet viginti solidos; gradum vero magistratus in eadem sumpturi quilibet viginti sex solidos et octo denarios; ultra portiones suas superius limitatas de bonis communibus dicti Regalis Collegii recipiant pro præfatis, et aliis eorum necessariis sumptibus et expensis quæ circa præmissa ipsos facere oportebit. Proviso semper quod omnes et singulæ hujusmodi summæ sicut præmittitur inter volentes gradus assumere singulis annis distribuendæ summam viginti librarum in toto, in uno anno, aliququaliter non excedant. Quodque si numerus hujusmodi gradus assumere volentium talis ac tantus sit quod viginti librarum summam, ut unusquisque, juxta summas superius diversis gradibus limitatas, plenam portionem suam recipere valeat, non sufficiat: tunc volumus quod portiones singulæ superius gradibus vel artibus limitatæ ab omnibus et singulis eas virtute præsentis statuti recipere volentibus pro modo et quantitate summarum quarumlibet superius limitatarum, sic proportionabiliter decres-

cant et realiter subtrahantur, quod ultra dictam summam viginti librarum nostrum Regale Collegium in uno anno aliquo nullatenus oneretur; præpositum, vice-præpositum, et bursarios ejusdem nostri Regalis Collegii in virtute juramenti Collegio Regali præstiti firmiter injungentes et arctius onerantes, quod ipsi summas supradictas sicut et prout limitantur separatim superius personis pauperibus prædictis et non aliis ex causis superius expressis temporibus opportunis absque difficultate quacunque integraliter liberent et persolvunt. Quam quidem paupertatem et penuriam probari volumus per hujusmodi personarum graduandarum præstandum coram dictis præposito, sive vice-præposito, et bursariis ad sancta Dei Evangelia juramentum ante liberationem et solutionem summarum pecuniæ supradictæ.

xxviii. De informatione scholarium et sociorum, ac salario informantium eosdem.

Item, diligentem et assiduam informationem sociorum et scholarium Collegii Regalis Canteburgiæ, eorundemque profectum multiplicem ac expeditionem celerem, summo et ferventi cordis desiderio affectantes, viginti marcarum summam, de bonis communibus dicti Regalis Collegii, pro informatione dictorum sociorum et scholarium, modo et forma inferius descriptis, perpetuo duximus assignandam. Statuentes proinde ac etiam ordinantes, quod sociis et scholaribus ejusdem Regalis Collegii non graduatis, omnibus et singulis, usque ad triennium a tempore primariæ admissionis eorundem in dictum Regale Collegium continue numerandum, de sociis ejusdem Regalis Collegii graduatis in facultate artium, in literarum scientia ac morum honestate idoneis et approbatis, ad informandum socios et scholares hujusmodi juniores assignetur ac etiam realiter deputetur, unus pluresve in dicta facultate notabiliter expeditus sive expediti, prout dicti Regalis Collegii præposito decanisque facultatis artium magis videbitur expedire. Ac similiter baccalaureis ejusdem facul-

tatis, postquam determinaverint in eadem ad legendum, et eosdem jugiter per triennium ex tunc proximo sequuturum in philosophicis informandum, de magistris in eadem facultate unus alius pluresve, prout præposito et decanis facultatis artium magis videbitur expedire, deputentur. Necnon insuper magistris artium postquam ad studium sacræ theologiæ translati fuerint unus alius in theologia magister aut baccalaureus in eadem scientia similiter expeditus limitetur. Ac etiam illis magistris artium qui ad facultates juris canonici vel civilis transferentur, statim postquam sic translati fuerint aut fuerit aliquis eorundem, deputetur similiter per præpositum et decanum facultatis theologiæ unus alius de intraneis, si talis inibi idoneus et sufficienter expeditus reperiatur, alioquin aliquis de universitate prædicta idoneus talis reperiatur, qui sic translatos, vel translatum, in facultatibus hujusmodi legendo instruat et informet per triennium translationem hujusmodi cujuscunque, ut præfertur, continue secuturum. Pro quolibet autem termino quo socius non graduatus hujusmodi informatus fuerit durante trium annorum termino prædicto sexdecim denarios; pro quolibet vero termino quo baccalaureus artium sic instructus fuerit per dictum triennium viginti denarios; ac pro quolibet termino quo aliquis magister artium, ad studium theologiæ, juris canonici sive civilis, translatus, sic informabitur, duos solidos et non amplius, de bonis nostri Regalis Collegii per manus bursariorum ejusdem qui pro tempore fuerint annuatim persolvi volumus temporibus perpetuo duraturis; proviso semper quod omnium et singulorum scholarium, sociorum, baccalaureorum, et magistrorum, sicut præmittitur informatorum, hujusmodi summæ sic eos informantibus persolvendæ dictam viginti marcarum summam in uno aliquo anno non excedant; quodque si numerus sic informandorum talis ac tantus fuerit quod prædicta viginti marcarum summa pro eorum lectura solvendis pro singulis terminis sicut præmittitur diversis salariis non sufficiat, Tunc volumus quod

diversa singulorum pro hujusmodi terminis limitata salaria proportionabiliter pro modo et quantitate eorundem sic decreascant et realiter subtrahantur, quod ultra dictam summam viginti marcarum nostrum Regale Collegium in uno anno nullatenus oneretur. Quilibet etiam sociorum prædictorum onus informandi ut præmittitur sibi adjunctum exequi, necnon quilibet tam scholarium et sociorum non graduatorum quam baccalaureorum et magistrorum sic translatorum dictam informationem et lecturam durante trium annorum termino hujusmodi realiter et cum effectu subire eisdemque jugiter et obedienter parere et intendere, teneantur.

XXIX. De tempore suscipiendi sacros ordines et sacerdotium per socios collegii.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod socius quilibet dicti Regalis Collegii qui in artibus inceperit, infra duos annos auditionis theologiæ, cessante impedimento legitimo per præpositum et decanos, vel in ipsius præpositi absentia per vice-præpositum et decanos, approbando, ad sacros ordines et infra annum tunc proxime sequentem ad sacerdotium se faciat promoveri. Quilibet vero canonista qui in utroque jure vel eorum altero quatuor annos habuerit, ex tunc infra unum annum sequentem ad subdiaconatus ordinem et infra quatuor annos immediate tunc sequentes impedimento cessante legitimo, modo quo præmittitur approbando, ad presbyteratus ordinem se faciat promoveri. Postea vero quam susceperint sacerdotium, se faciant omnes et singuli socii supradicti celeriter instrui ad missas devotius et frequentius celebrandas. Recipiendi tamen pecuniam, per modum annualis servitii, vel alio quovis colore, ad celebrandum alibi quam in ecclesia ipsius nostri Regalis Collegii dum fuerint ibidem socii, eorum cuilibet interdiximus et inhibemus facultatem. Annualia tamen seu cantarias temporales, etiam pro animabus aliis cum his quæ inferius exprimuntur, in ipsa nostra ecclesia collegiata celebranda, vel celebrandas, in sub-

sidium et relevamen status et sustentationis eorum, tenore præsentium ipsis celebrare permittimus et habere. Si quis vero hujus statuti nostri ad gradum sacerdotii sumendum violator extiterit, si forte per quartam partem anni postquam ut sacerdotium assumat per præpositum, aut in ejus absentia vice-præpositum, debite requisitus fuerit, in sua pertinacia perstiterit, et in ea parte juxta nostra statuta, ordinationem, et voluntatem, suum debitum effectualiter facere non curaverit, ex tunc pro non socio dicti Regalis Collegii habeatur, et a prædicto Collegio Regali præsentis statuti vigore perpetuo eum exclusum fore statuimus ipso facto.

xxx. De summa annuatim dividenda inter socios graduatos in sacerdotio constitutos.

Item, quia dicti nostri Regalis Collegii socii perpetui in ordine presbyteratus constituti in missis celebrandis, ac alii divinis officiis exequendis, plus aliis ejusdem Collegii Regalis sociis per nostras ordinationes et statuta onerantur ac arctius constringuntur : ad ipsorum igitur relevamen, onerisque prædicti remunerationem, et ne cæteri dicti Regalis Collegii socii a sacerdotio se absterneant, retrahant etiam, vel retardent, sed ad presbyteratus ordinem suscipiendum promptius animentur, ac citius excitentur, statuimus, ordinamus, et volumus, quod viginti librarum summa de bonis communibus dicti Regalis Collegii inter hujusmodi socios graduatos missas et alia divina officia in ecclesia præfati Collegii Regalis juxta statutorum nostrorum exigentiam et tenorem celebrantes et etiam exequentes, æqualiter ad quatuor anni terminos annuatim, videlicet ad festum Natalis Domini, Paschæ, Sti. Johannis Baptistæ, ac Sti. Michaelis Archangeli, ultra cætera omnia quæ iidem socii in et de eodem Collegio Regali erunt alias percepturi, per æquales portiones ac proportionabiliter dividatur, et per manus bursariorum dicti Regalis Collegii qui pro tempore fuerint persolvantur eisdem, proviso tamen quod nullus de hujusmodi sociis presbyteris de summa præ-

dicta ultra tredecim solidos et quatuor denarios sterlingorum pro portione ipsum contingente in uno et eodem anno percipiat quovis modo. Sed si quid de prædicta viginti librarum summa post distributionem prædictam remanserit, ad utilitatem ipsius Collegii Regalis sicut alia bona ejusdem fideliter conservetur. Super quibus omnibus et singulis fideliter adimplendis præpositum, vice-præpositum, decanos, et bursarios, omnesque alios dicti Regalis Collegii socios, quantum in eis fuerit in ipsorum conscientiis apud Altissimum arctius oneramus.

xxxI. De disputationibus sociorum et scholarium cujuscunque facultatis seu scientiæ in collegio faciendis.

Item, pro uberiori exercitio studii et incremento profectus studii scholastici in nostro Regali Collegio memorato, statuimus, ordinamus, et volumus, quod scholares et socii non graduati ejusdem Regalis Collegii omnes et singuli in universitate præsentés, si numerum attingant senarium, omni die profesto in pleno termino in quo justum et rationabile impedimentum non occurrit, ac in tempore magnæ vacationis usque ad festum Assumptionis, bis ad minus in hebdomada, alioquin si sex præsentés non sint, dum pauciores quam tres non fuerint, semel ad minus in hebdomada in pleno termino hujusmodi, convenient in dicti Regalis Collegii aula, aut ecclesia collegiata, aut aliquo loco competenti infra idem Regale Collegium, de quo decanis facultatis artium aut eorum uni videbitur, sophisma, ac in diebus Veneris sermones in grammatica, inter se disputent mutuo, et hinc inde. Baccalaurei vero in artibus, singulis insuper hebdomadis, in pleno termino a festo Sti. Dionysii usque ad festum Translationis Sti. Thomæ Martyris teneantur inter se duobus diebus quibus congruentius juxta discretionem alterius decanorum prædictorum fieri poterit, in aula prædicta, vel ecclesia, aut aliquo loco competenti, ut prædicatur, quæstiones seu problemata disputare. Ita videlicet quod uno die problema et alio die quæ-

tionem, vel cum vesprias et inceptions magistrorum in eadem facultate fore contigerit in utroque die unam teneant quæstionem. In temporibus vero magnæ vacationis post festum Translationis Sti. Thomæ Martyris prædictum, (quod tunc omnes baccalaureos prædictos intrinsicæ lecturæ in scientiis particularibus jugiter intendere volumus), unicam tantum disputationem in septimana, et in eisdem scientiis particularibus, usque ad festum Assumptionis B. Mariæ Virginis eos facere permittimus et tenere. Volumus tamen quod si numerus baccalaureorum hujusmodi usque ad senarium vel infra minuatur, magistri regentes in eadem facultate singuli suis vicibus cum baccalaureis prædictis disputent, eisdem modo et ordine quibus disputaverant antequam cathedram ascenderant magistralem: quos tamen magistros ut responsales fiant baccalaureis in disputationibus hujusmodi per præsens statutum nolumus coarctari. Determinaturi vero in artibus disputabunt materiam quam proponunt disputare in Quadragesima proxima tunc sequente loco problematum vel quæstionum prædictorum: et hoc inter festum Sti. Dionysii prædictum et primam dominicam Quadragesimæ toties quoties per præpositum et decanos facultatis prædictæ, seu ipso præposito absente per vice-præpositum et decanos eosdem, debite fuerint assignati. Ita quod singuli ad minus ter impedimento cessante legitimo sic disputent et determinent, si tempus prædictum præ determinatorum multitudine ad hoc sufficiat et permittit. Proviso quod in singulis hujusmodi problematibus et quæstionibus et determinationibus, omnes baccalaurei et magistri in artibus regentes et non regentes, etiam in theologia baccalaurei, necnon studentes in scientia astrorum et in arte medicinæ dummodo doctores non sint, ac similiter in uno sophismate, seu disputatione sophistarum, omnes baccalaurei prædicti artium singulis septimanis personaliter intersint, nisi causam rationabilem absentiae decano facultatis suæ ostendant per eundem approbandam. In quibus quidem disputationibus volumus et præcipimus quod

juniores et minus provectos, in his quæ gerenda, opponenda, et respondenda occurrent, decani prædicti vel in eorum absentia seniores et provectiores tunc præsentēs regulent, adjuvent, instruant, et informant. Ordinantes præterea quod unam disputationem in navi ecclesiæ ejusdem Regalis Collegii, videlicet extra chorum, vel alio loco ad hoc congruo, similiter singulis hebdomadis faciant inter se juristæ ejusdem Regalis Collegii, si tres illorum præsentēs fuerint in eodem, de quæstionibus et factis ipsorum facultatem concernentibus, temporibus supradictis usque ad festum Assumptionis Btæ. Virginis, ut præfertur. Cui disputationi omnes juristas, etiamsi doctores sint et lecturæ insistant, statuimus et præcipimus interesse, nisi propter causam rationabilem judicio senioris juristæ in Collegio præsentis, per quem hujusmodi disputationem regulari volumus, approbandam fuerint impediti. Unam etiam disputationem theologicam faciant inter se collegii nostri socii theologiæ intendentes, similiter in navi ecclesiæ, vel alio loco ad hoc congruo, una die singulis hebdomadis pleni termini excepta Quadragesima singulis annis perpetuo usque ad festum Sti. Thomæ prædictum, dum tamen eidem facultati tres præsentēs vocaverint et insistant, quam volumus regulari per decanum ejusdem facultatis, si præsens sit, alioquin per doctorem seu seniore baccalaureum vel scholarem in eadem facultate tunc præsentem. Cui disputationi teneantur omnes magistri, baccalaurei, et scholares theologiæ, cujuscunque gradus vel conditionis extiterint, interesse, nisi ex causis rationabilibus et necessariis legitime fuerint impediti. Si quis autem absque causa rationabili modo quo præmittitur approbanda fuerit absens a disputationibus quibus ut præmittitur interesse deberet, si prima vice monitus secunda vice absens fuerit, per subtractionem communarum suarum per unum diem; si tertio, per duos dies; et si quarto, per quatuor dies; et deinceps arc-tius, secundum quod præposito et decanis vel decano ejusdem facultatis, vel ipso præposito absente vice-præposito et eisdem decanis, expedire videbitur, puniatur.

xxxii. Quales expensas habebunt socii qui missi fuerint in negotiis collegii memorati.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod sociis qui pro negotiis dicti Regalis Collegii ad extra transmissi fuerint, et ea occasione extra studium egerint, expensæ de bonis ejusdem Regalis Collegii communibus utiles et necessariae, prout justum fuerit, juxta negotiorum procurandorum qualitatem, loci distantiam, et temporis exigentiam, arbitrio præpositi, decanorum, et bursariorum dicti Regalis Collegii, vel vice-præpositi dicto præposito absente decanorumque et bursariorum dictorum, ministrentur et finaliter allocentur. Ipsique socii qui sic missi fuerint ad reddendam coram personis prædictis fidelem computum de hujusmodi expensis factis in veris et certis parcellis sigillatim per eos factis, et etiam solvendum omnes pecuniarum summas quas interim receperint collegio debitas, infra quinque dies postquam domum redierint, in virtute juramenti ipsorum dicto Regali Collegio præstiti, ac in eorum conscientiis sint præsentis autoritate statuti arctius onerati, et sub pœna amissionis expensarum prædictarum. Ab illis vero sociis et scholaribus qui de licentia in negotiis propriis absentes fuerint, communæ concernentes eosdem pro tempore absentiae suæ hujusmodi sint subtractæ, et in incrementum et sustentationem dicti Regalis Collegii, ut alia bona communia ejusdem, permaneant atque cedant.

xxxiii. Quod non sint detractores, conspiratores, manutentores, susurriones, in Collegio, vel alios discordiam seminantes.

Item, quia detractores, conspiratores, manutentores, et susurriones, suscitantes sive manutenentes discordiam, invidiam, iram, rixam, lites, seu dissensionis materiam inter scholares seu socios, damna, scandala, et schismata quamplurima damnablem inducunt, odium provocant, et omnino charitatem expellunt, statuimus, ordinamus, et volumus, ac etiam firmiter

præcipimus dicto præposito omnibusque sociis et scholaribus dicti Regalis Collegii præsentibus et futuris, ac in visceribus Jesu Christi obsecramus etiam et rogamus, ac sub obtentu felicitatis vitæ præsentis et æternæ et sub obtestatione divini judicii, ut in omnibus et super omnia unitatem et mutuam inter se charitatem, pacem, concordiam, atque dilectionem fraternam, ex quo inter socios quoddam genus fraternitatis esse dignoscitur, semper habeant, teneant in omnibus fideliter, et observent, et pro eis nutriendis et fovendis anhelent pro viribus atque zelent. Quodque omnes et omnimodæ scurrilitates, verba invida, contumeliosa, brigosa, contentiosa, rixosa, damnosa, susurria, jurgia, turpiloquia, derisiones, atque alia verba nociva, tædiosa, scandalosa, et opprobriosa quæcunque, comparationesque generis ad genus, nobilitatis ad nobilitatem vel ad ignobilitatem, necnon præcellentis aut specialis prærogativæ, causa commovendi malitiose socios, expresse in ore omnium et personis singulorum cessent omnino ubique tam infra dictum Regale Collegium quam extra in publico et privato. Alioquin si quis sociorum vel scholarium prædictorum in præmissis vel eorum aliquo suspectus seu alias infamatus existat, et super eisdem vel aliquo eorundem per testes idoneos coram præposito dicti Regalis Collegii, assidentibus sibi vice-præposito, duobus decanis, et duobus hursariis, et sex aliis de senioribus ejusdem Regalis Collegii, per ejus confessionem coram eis factam, vel alias, per facti evidentiam reus iudicio omnium prædictorum vel majoris partis eorundem manifesto apparuerit, ex tunc præsentis nostræ ordinationis et statuti vigore, (cujus publicationem loco monitionis legitimæ, nulla alia monitione præmissa seu alias requisita, haberi volumus in hoc casu) pro prima vice per quindenam, pro secunda vice per unum mensem, et si tertio deliquerit per duos menses, communis suis et omnibus distributionibus et perceptionibus aliis quas de ipso nostro Regali Collegio esset alias percepturus careat ipso facto: et arctius puniatur si delicti vel facti qualitas id exposcat. Si vero in casibus detractationis, com-

parationis inter facultates, conspiracy, aut seminationis discordiæ supradictis quarta vice quis deliquerit, et in ea parte modo quo præmittitur convictus fuerit, a dicto Regali Collegio ipsum perpetuo exclusum et privatum fore ipso facto, nulla alia monitione præmissa, statuimus, volumus, et etiam ordinamus, absque cujuscunque appellationis remedio vel querelæ, nulla dicti præpositi seu alterius personæ cujuscunque remissione seu dispensatione sibi quomodolibet valitura. Et insuper ut præmissa cautius evitentur, quemlibet in ipsum nostrum Regale Collegium recipiendum ad observationem præsentis nostri statuti in ipsius receptione primaria specialiter volumus arctari sub ipsius debito juramenti.

xxxiv. De correctionibus faciendis circa leviora delicta.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod si quis sociorum aut scholarium prædictorum crimen seu delictum aliquod de levioribus commiserit, de quo probabiliter sit convictus, veluti inobedientiam levem erga præpositum, aut jurgium leve cum vice-præposito, decanis, aut aliis sociis, seu levis contentio per eum in dicto Regali Collegio vel extra fuerit suscitata, vel aliis modis quodammodo excesserit leviter sive deliquerit : per quod grave scandalum sui ipsius vel dicti Regalis Collegii minime generetur, aut circa studium suum deses seu negligens fuerit, per præpositum, vice-præpositum, decanos suos, aut per informatorem suum si de scholaribus aut junioribus sociis fuerit, corripiatur acriter de commissis, et sub poena subtractionis sustentationis quam hactenus habuit in collegio per eosdem præpositum, vice-præpositum, et decanos, moveatur attente, ne de cætero talia quomodolibet attentare præsumant : ipsumque nihilominus sic delinquentem juxta excessum et delicti qualitatem præpositus prædictus vel in ejus absentia vice-præpositus cum decano delinquentis pro suo arbitrio, et si de scholaribus aut hujusmodi junioribus sociis fuerit ejus informator, per disciplinam et verbera eum

corrigat et puniat pro commissis. Quas correctionem et punitionem culpabilis in ea parte absque contradictionis, appellationis, vel querelæ obstaculo, sustineat patienter. Et in casu quo hæc vel consimilia fecerit ex post facto arctius et arctius procedatur contra eum, prout in aliis nostris statutis et ordinationibus plenius continetur : quibus per hoc nostrum statutum nolumus in aliquo derogari, sed ipsa in suo robore volumus permanere et firmiter observari.

xxxv. Quomodo pacificari debent dissensiones in collegio.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod si aliquæ discordiæ, iræ, rixæ, jurgia, aut dissensionis materia (quod absit), suborta fuerit qualitercunque inter aliquos de sociis vel scholaribus dicti Regalis Collegii, vel inter altaris et ecclesiæ presbyteros ibidem, vel ministros, aut alios in eodem Regali Collegio servientes, officarios, vel ministros quoscunque, nisi sic dissentientes statim vel saltem infra unius diei spatium inter se concordent, ex tunc celerius, cautius, et melius quo fieri poterit per vice-præpositum, decanos, et bursarios, ac alios per quos melius videbitur expedire, infra triduum sedetur et pacificetur hujusmodi dissensio omni modo, si ipsi ad eandem sedandam absque præposito sufficiant. Sin autem, per ipsum præpositum assumptis sibi decanis et bursariis prædictis et aliis sociis ejusdem Regalis Collegii per quos hujusmodi dissensionis materia verisimiliter sedari poterit, partes prædictas sic discordantes consanguinitate vel affinitate qualicunque nullatenus attingentes, summarie et de plano, finis discordiæ, iræ, seu dissensionis et jurgii hujusmodi, sine favore, ira, odio, et invidia quibuscunque, infra sex dies lapsum dictorum trium dierum immediate sequentes, imponatur et fiat. Et quod ipsi in præmissis duxerint ordinandum per partes hujusmodi firmiter observetur, et executioni absque contradictione qualicunque demandetur. Nec liceat alicui de dicto Regali Collegio cujuscunque status aut gradus extiterit, occasione alicujus

iræ, rixæ, jurgii, aut dissensionis, infra dictum Regale Collegium ortæ vel motæ inter eosdem, instantiam aut prosecutionem facere aut litem aliquam movere, aut aliquem impetere, seu ad iudicium trahere coram aliquo iudice extrinseco ecclesiastico vel seculari. Sed omnimoda hujusmodi jurgia, iræ, rixæ, discordiæ, et dissensiones quæ per Dei gratiam raro (ut optamus et speramus) in dicto Regali Collegio debent contingere, infra idem Regale Collegium per prædictos vice-præpositum, decanos, bursarios, et alios socios prædictos, aut ut præmittitur per præpositum, decanos, bursarios, et alios socios ordinatione et concordia terminentur ac etiam decendantur. Alioquin si aliqui in contrarium fecerint, aut ordinationi eorum in præmissis parere neglexerint et contempserint, postquam ut pareant fuerint moniti communiter per eosdem, a dicto Regali Collegio, beneficiis, communis, et commodis ejusdem, tanquam contumaces et rebelles donec realiter paruerint autoritate præsentis statuti penitus excludantur. Cæterum si ipsemet præpositus, in persona sua propria vel aliis, ex factis vel gestis suis materiam dissensionis, iræ, rixæ, et discordiæ præstiterit, aut quod hujusmodi materia suscitata fuerit, principaliter sit in causa, vice-præpositus, decani, bursarii, et alii sex socii seniores, vel alii socii dicti Regalis Collegii, per quos hujusmodi dissensionis materia melius et citius verisimiliter sedare poterit, sic medient, et tanquam boni mediatores et zelatores pacis et justitiæ sic partes suas interponant, ut celerius et secretius quo fieri poterit absque dicti Regalis Collegii et personarum ejusdem incommodo et scandalo super hujusmodi dissensione et discordia rationabilis finis fiat. Et si ipsi ad faciendum bonum finem non sufficiant in præmissis, volumus quod super veritate facti per unum aut duos de dictis senioribus sociis cum litteris sigillo communi ejusdem Collegii Regalis aut alio sigillo authentico sigillatis, signo et subscriptione alicujus notarii publici communis, consulatur episcopus Lincolniensis qui pro tempore fuerit, seu ejus vicarius in spiritualibus generalis ipso in remotis agente, qui recepta infor-

matione de dissensionis seu discordiæ materia atque causa, summarie et de plano et extra judicialiter duntaxat ipsas discutiat et decidat, et super eisdem finem faciat placabilem et laudabilem, Domino disponente. Et quæ prædictus episcopus seu vicarius occasione præmissorum statuerit, ordinaverit, et definierit, dictus præpositus qui pro tempore fuerit, aliique sui, si qui cum eo fuerint in discordia seu briga, debeant observare, et eisdem teneantur omnino parere, et stare absque repugnantia et contradictione quibuscunque sub pœnis in capitulo, *Propter quæ crimina et excessus socii et scholares a dicto Regali Collegio penitus amoveri debeant et expelli*, inferius annotatis, ad quas quidem pœnas subeundas volumus prædictum præpositum in hoc casu virtute juramenti sui esse astrictum.

xxxvi. Propter quas causas præpositus debeat et possit amoveri.

Porro, cum dicti præpositi industria, discretio, circumspectio, diligentia, et honestas, eidem nostro Regali Collegio præ cæteris sint summe necessariæ ac etiam opportunæ, quod per ejus negligentiam, quod absit, seu insolentiam eidem Regali Collegio possent de facili imminere dispendia ac pericula graviora, statuimus, ordinamus, et volumus, quod dictus præpositus qui pro tempore fuerit, propter dilapidationem, alienationem terrarum, tenementorum, reddituum, possessionum temporalium seu spiritualium, seu distractionem vel alienationem illicitam bonorum et rerum ipsius Regalis Collegii, incontinentiam gravem, negligentiam intolerabilem, homicidium voluntarium, aliamque causam legitimam quamcunque ipsum præpositum omnino reddentem inhabilem, necnon propter infirmitatem contagiosam perpetuam cujus prætextu non poterit absque gravi scandalo ulterius officium occupare, ab officio amoveatur prædicto. Ad cujus amotionem taliter procedatur: videlicet quod ante processum alium contra eum faciendum, ad cedendum voluntarie et gratis ab officio suo prædicto

per vice-præpositum, decanos, bursarios, et sex alios seniores primitus invitetur. Et si sponte cedere non voluerit, vice-præpositus per consensum et testimonium omnium sociorum de eodem collegio, vel ad minus omnium graduatorum, specialiter tactis sacrosanctis Evangeliiis juratorum, ipso vice-præposito primitus juramentum subscriptum præstante, et deinde consimile juramentum ab omnibus aliis sociis hujusmodi recipiente, quod non per invidiam, malitiam, odium, vel iram, amorem, favorem, timorem, aut per conspirationem æmulorum aut confœderationem, nec ad procurationem alicujus, nec prece vel pretio, aut alio quocunque modo illicito, inducti, sed solummodo pro bono, zelo, commodo, et utilitate Collegii Regalis prædicti et pro meliori et salubriori regimine ejusdem et honore, testimonium tale perhibeat, episcopo Lincolnensi qui pro tempore fuerit, aut ipso in remotis agente ipsius vicario in spiritualibus generali, denunciât seu insinuet, per duos aut tres ipsius Collegii Regalis socios seniores, cum literis sub sigillo communi ipsius Collegii Regalis aut alio sigillo authentico sigillatis, signo et subscriptione alicujus notarii publici communitis, causas, defectus, crimina, vel excessus præpositi continentibus. Episcopus vero prædictus, vel ipso in remotis agente suus vicarius in spiritualibus generalis, de causis, criminibus, excessibus, et defectibus, contra eum præpositum summarie et de plano et extra judicialiter cognoscens, si per informationes ministratas hujusmodi suggesta quæ ad ejus amotionem sufficere debeant reperit esse vera, statim ipsum ab officio suo, et ab administratione sua, amoveat indilate, dictique Collegii Regalis sociis denunciât et injungat ut ad electionem novi præpositi ex tunc libere procedere valeant, juxta modum et formam in ordinationibus et statutis nostris superius annotatos, cessante in hac parte appellationis et querelæ ac cujuscunque alterius juris vel facti remedio, per quod hujusmodi amotio poterit impediri, prout de aliis sociis a dicto Regali Collegio amotis inferius est expressum.

xxxvii. Propter quæ crimina et delicta scholares et socii a dicto collegio penitus amoveri debent.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod si contra aliquem scholarium vel sociorum dicti nostri Regalis Collegii super hæresi, simonia, perjurio manifesto, furto notabili, homicidio voluntario, adulterio et incestu notoriis, atroci percussione socii vel scholaris læsionem enormem inferente, præsertim præpositi, vice-præpositi, alicujusve decanorum vel bursariorum, doctoris vel magistri ipsius nostri Regalis Collegii, vel super aliquo alio crimine consimiliter enormi, vel de aliis majoribus criminibus; aut quod notorius fornicator existat, aut quod conspirationes, confederationes, seu pactiones illicitas infra regnum Angliæ vel extra contra statum dicti Regalis Collegii fecerit, inierit, vel ipsas fieri procuraverit, ipsasve facientibus aut aliquam eorundem dederit aut præstiterit consilium, auxilium, vel favorem, seu eisdem interesse præsumpserit, aut aliquod factum hujusmodi perpetraverit per quod grave damnum, præjudicium, vel scandalum prædicto nostro collegio generetur, vel infamia oriatur de eodem; et præmissa vel eorum aliquod publice confessus fuerit, aut coram præposito dicti Regalis Collegii, assidentibus sibi vice-præposito, decanis, et bursariis, ac sex aliis sociis senioribus ejusdem Regalis Collegii, per testes idoneos præpositi, vice-præpositi, et aliorum nominatorum superius judicio approbandos, vel per facti evidentiam, reus manifeste apparuerit, ex tunc a dicto Regali Collegio præsentis nostræ ordinationis et statuti vigore, cujus publicationem loco monitionis legitimæ haberi volumus, nulla alia præmonitione præmissa in hoc casu, absque cujuscunque appellationis remedio vel querelæ, ipsum perpetuo exclusum et privatum fore ipso facto volumus, statuimus, et etiam ordinamus, nulla dicti præpositi seu alterius cujuscunque remissione seu dispensatione in hac parte sibi quomodolibet valitura. Et insuper ut præmissa cautius

evitentur, quemlibet in ipsum Regale Collegium admittendum ad observationem præsentis nostri statuti in ipsius receptione primaria specialiter arctari volumus sub ipsius debito jura-menti, statutis aliis hanc pœnam vel aliam infligentibus in suo robore nihilominus permansuris.

xxxviii. Propter quas causas rationabiles et honestas scholares vel socii finaliter recedere debent a collegio.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod si quis scholarium vel sociorum ipsius nostri Regalis Collegii religionem intraverit, et in ipsa per mensem steterit, quamvis in ea professionem non fecerit, aut ad alicujus obsequium transtulerit, uxoremve duxerit, vel ab ipso collegio studium animo deserendi recesserit (quod intelligi volumus esse factum eo ipso quod ipsorum aliquis ultra sexaginta dies in anno continue vel interpolatim cessante infirmitate corporali, seu negotiorum collegii, cum eum ad hoc juxta formam statuti contigerit deputari, procuratione: vel nisi ex aliqua vera et rationabili causa præposito, decanis, bursariis, et sex sociis senioribus, infra viginta dies post lapsum dictorum sexaginta dierum immediate sequentes intimanda et per eosdem approbanda, a dicto Regali Collegii, se absentaverit), seu quod patrimonium, hæreditatem, fœdum seculare perpetuum, aut pensionem annuam perpetuam, ad valorem communibus annis centum solidorum habuerit et fuerit assecutus, tunc infra sex menses a tempore assumptionis hujusmodi continue secuturos auctoritate statuti a dicto Regali Collegio, ejusque communis et commodis, privatum et amotum fore statuimus ipso facto, ac ex tunc pro non socio habeatur. Quemlibet insuper socium et scholarem ipsius dicti Regalis Collegii postquam beneficium ecclesiasticum, cum cura vel sine cura, adeptus fuerit, etiamsi litigiosum existat, per unum annum et non ultra, nisi infra eundem annum beneficium hujusmodi absque dolo, fraude, aut ingenio ejusdem evictum fuerit ab eodem, socium stare permittimus in nostro collegio memorato.

xxxix. Quomodo succurritur præposito in infirmitate incidenti.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod si præpositus Collegii nostri Regalis prædicti in infirmitatem contagiosam perpetuam (quod absit) inciderit, propter quod oporteat et deceat ipsum ab officio suo merito amoveri, tunc sibi extra Collegium Regale moraturo de bonis communibus ejusdem viginti libræ annuatim ad quatuor anni terminos principales pro sustentatione sua fideliter persolvantur, dummodo in spiritualibus, aut in temporalibus, aut simul in utrisque, ultra summam seu valorem annum viginti librarum sterlingorum promotus non existat. Præpositus vero promotus ultra summam prædictam ex quacunque causa recedens, vel ab ipsius officio amotus, nihil penitus a dicto Regali Collegio recipiat ex post facto. Et si quicquam post cessionem aut amotionem receperit de bonis Regalis Collegii, vel prius recepta sibi et usui suo applicaverit seu appropriaverit, præter illa quæ sibi pro portione sua disponuntur, ad refusionem et restitutionem eorundem per successorem suum modis et viis possibilibus compellatur. Ad quam quidem restitutionem faciendam in virtute juramenti in præfectione sua præstiti noverit se astrictum. Volumus insuper quod præpositus dicti Regalis Collegii in infirmitate temporali eidem forsitan contingente tantum percipiat sicut sanus; et interim vice-præpositus, decani, et bursarii vices ejus cum consilio ejusdem debite suppleant et exerceant, ac etiam diligenter et fideliter exequantur, præterquam in casibus ubi aliter per nostra statuta et ordinationes specialiter est provisum.

xl. Quomodo succurritur sociis et scholaribus collegii in infirmitatem incidentibus.

Item, cum debilibus et infirmis humanitatis præbere præsidium jubeat charitas et pietas interpellet, statuimus, ordinamus, et volumus, quod si quem dicti Regalis Collegii socium vel scholarem infirmari contigerit, si durante ejus infirmitate

non poterit vacare studio, aut actus alios scholasticos secundum formam statutorum nostrorum effectualiter exercere, tunc ad domum pro infirmis deputandam realiter transferatur, quousque convaluerit moraturus ibidem; si tamen juxta discretionem et arbitrium præpositi, si præsens fuerit, decanorum, et bursariorum ipsorum de reconvalescentia propinqua spes non fuerit, vel infirmitas existat perpetua, tunc quemcunque infirmum hujusmodi in domo prædicta, vel extra cum amicis suis vel alibi prout elegerit, pro tempore infirmitatis ipsius, permittimus commorari. Quos omnes communas in dicto Regali Collegio currentes pro tempore, et ultra ipsas communas robas de secta sociorum, et non amplius, dum tamen vitæ laudabilis et conversationis honestæ fuerint, percipere volumus sicut sanos de bonis communibus dicti Regalis Collegii per manus bursariorum ejusdem. Si vero morbus vel infirmitas hujusmodi contagiosus vel contagiosa fuerit, tunc infirmum quemcunque hujusmodi non infra Collegium Regale, nec in domo prædicta, sed alibi volumus morari omnimodo, communas prædictas et viginti solidos annuatim pro roba et omnibus aliis tantummodo de bonis supradictis per manus bursariorum prædictorum pro dicto infirmitatis tempore percepturum. Nostræ tamen intentionis non existit nec volumus quod scholaris aliquis dicti Regalis Collegii infra tres probationis annos existens sic infirmus ultra tempus probationis trium annorum hujusmodi, nisi forsitan post tres annos in ipsius Collegii Regalis socium juxta formam statutorum nostrorum electus fuerit et admissus, dictis perceptionibus gaudeat quovis modo. Sociis vero pro necessitate et utilitate, aut negotiis ipsius Collegii Regalis, ad loca aliqua destinatis et missis, si ipsos dum absentes fuerint infirmari contingat, sustentatio competens de bonis ipsius Collegii Regalis ministretur, juxta gradum et statum suum ac infirmitatis qualitatem; necnon secundum dispositionem et discretionem præpositi, vice-præpositi, decanorum, et bursariorum, qui pro tempore fuerint, Regalis Collegii supradicti.

xli. De precibus, et orationibus, et horis, et aliis suffragiis per dicti Regalis Collegii præpositum, socios, et scholares dicendis.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod præpositus et socii singuli, scholares, et chorustæ, singulis diebus mane cum de lectis suis surrexerint munientes de signo crucis dicant: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, Amen: statimque subjungant in honore sanctæ Trinitatis antiphonam, Libera nos, salva nos, etc., cum versiculo, Benedicamus Patrem et Filium, etc., cum oratione, Omnipotens sempiterne Deus, qui dedisti famulis tuis, etc. Deinde dicant, pro anima nostra, et animabus inclytæ recordationis patris et matris nostrorum, psalmum illum, De profundis, etc., cum Kyrie eleeson, Pater noster, et Ave Maria, ac versiculis consuetis adjuncta oratione ista, Absolve, quæsumus, Domine, animam famuli tui regis Henrici Sexti fundatoris nostri, et animas famulorum tuorum regum, reginarum, pontificum, sacerdotum, parentum, etc., adjuncta hac oratiuncula, Anima regis Henrici Sexti fundatoris nostri, et animæ omnium fidelium defunctorum, in pace requiescant. Volentes præterea quod singuli chorustæ præsentés in collegio prædicto Matutinas de die, vel post Matutinas et Primam die cantatas singulis diebus præterquam in die Parascues alternatim divisi ex utraque parte chori dicant, superpelliciis induti, sine nota, distincte et aperta voce, Matutinas et alias Horas de Beata Virgine, secundum usum et ordinale ecclesiæ Sarum. Volumusque præterea, quod hora vesperarum omnes chorustæ prædicti similiter ingrediantur chorum in prima pulsatione ad vespas vel prope, et dicant alternatim inter se similiter sine nota, distincta et aperta voce, Vespas et Completorium de Beata Virgine, quæ compleant ante finalem pulsationem ad vespas de die. Statuentes præterea, quod omnibus et singulis diebus per annum ad vesperam tempore congruentiori, secundum quod præposito, vel in ejus absentia vice-præposito, magis vidobitur conveniens, omnes chorustæ nostri Regalis Collegii præsentés,

una cum informatore in cantu intrent in ecclesiam, pulsata ad hoc campana, præterquam in Coena Domini et in die Parasques, in quibus campana pulsari non debet, ibidemque coram imagine Beatæ Virginis, accensis luminaribus, superpelliciis induti decantent solenniter et meliori modo quo sciverint unam antiphonam de Beata Virgine, cum versiculo, Ave Maria, etc., cum oratione, Meritis et precibus, etc. Ac statim pro bono statu nostro, dum fuerimus in humanis in hac vita, et benefactorum ejusdem Regalis Collegii, subjungant genuflexi, Kyrie eleeson, Christe eleeson, etc. cum Pater noster, et Ave Maria, et postea dicat unus ex iis cum nota, Et ne nos inducas, etc., Domine salvum fac regem, et Salvos fac servos tuos et ancillas tuas, et Mitte eis auxilium de sancto, et Esto eis Domine turris fortitudinis, et Nihil perficiat inimicus in eis, etc., Domine exaudi orationem meam; et cum oratione, Quæsumus omnipotens Deus ut famulus tuus Henricus Sextus, rex et fundator noster, etc. adjuncta hac oratione, Deus qui charitatis dona, etc., pro benefactoribus Regalis Collegii memorati. Post mortem vero nostram, volumus quod pro bono statu regis Angliæ, qui pro tempore fuerit, cum reges ipsos Angliæ hæredes et successores nostros singulos pro suis temporibus firmiter speremus futuros fore speciales ejusdem Regalis Collegii protectores, sicut soli ejusdem patroni et fundatores erunt: ac aliarum benefactorum ejusdem prædictorum dicant eadem suffragia absque expressione nostri nominis supradicti. Postque surgentes, dicant pro animabus omnium fidelium defunctorum psalmum De profundis, cum Kyrie eleeson, Pater noster, et Ave Maria, cum versiculis consuetis, adjuncta oratione, Absolve, quæsumus, Domine, animam famuli tui regis Henrici Sexti fundatoris nostri, etc. ut superius est expressum. Illud quoque volumus quod omnibus et singulis diebus per annum in ecclesia prædicta post altam missam et horam diei nonam, et similiter post horam Completorii die finitam dictus psalmus De profundis, cum suffragiis prædictis dicatur in communi ab inter-

essentibus tunc in choro et stantibus ante stallos antequam recedant ab eodem ; necnon quod singulis diebus post prandium, et etiam post cœnam, in aula, post gratias completas, dicatur in communi ab omnibus tunc præsentibus in perpetuum. Volumusque insuper, quod post mortem nostram quoties et quando, ut supra statuitur, dictus psalmus dicatur in ecclesia vel in aula statim post finitam dictam orationem, Absolve quæsumus, dicatur publice in audientia, Anima regis Henrici Sexti fundatoris nostri, etc. Statuentes præterea, quod omnes et singuli socii et scholares prædicti audiant quolibet die, si commode poterint, unam Missam, nisi fuerint presbyteri, qui personis propriis eam dicant. Ac quod omni die, temporibus et horis ad hoc congruis, dicant Horas Beatæ Virginis : ita quod in vespers et matutinis de eadem memoriam faciant specialem confessoris sanctissimi Nicholai, cum hac antiphona, O per omnia laudabilem virum, etc., cum versiculo, Ora pro nobis Bte. Nicholae, cum oratione, Deus qui Beatum Nicholaum pontificem tuum, etc. In fine vero cujuslibet diei volumus quod prædicti præpositus, socii, et scholares, antequam lectos ingrediantur, dicant eorum singuli privatim totum hymnum Salvator, cum versiculo, Custodi nos, etc. et psalmum Nunc dimittis, adjuncta antiphona, Salva nos, etc., et psalmum De profundis, cum versiculis consuetis, et oratione, Absolve quæsumus Domine, etc., adjuncta hac oratiuncula, Anima regis Henrici Sexti, etc. Volentes præterea, quod si aliquis prædictorum aliquo die fortassis preces prædictas aut earum aliquam non dixerit, die aliquo sequente supplere et dicere possit et debeat sic ommissa.

XLII. De modo dicendi Missas matutinas et alias Horas canonicas in ecclesia collegiata.

Item, ut Domino Deo nostro a quo cuncta bona procedunt, in Collegio Regali memorato serviatur jugiter, devoto, et honorifice in divinis, cumque in hymnis, psalmis, et canticis, et vocibus exultationis et lætitiæ in tabernaculis justorum

ipsum Deum laudari et ipsius regnum quæri primo debere sacri elogii testimonio comprobetur: statuimus, ordinamus, et volumus, quod singulis diebus per annum Vesperæ, Matutinæ, Missæ, et aliæ Horæ de die, in ecclesia Regalis Collegii cum cantu et nota per capellanos, clericos, et chorustas, ad hoc specialiter deputatos et etiam assignatos, devotius celebrentur; ac circa claustrum ejusdem collegii processiones fiant solennes, secundum usum et consuetudinem ecclesiæ cathedralis Sarum, salvis distinctionibus et ordinationibus inferius annotatis. Ulterius statuentes, quod singulis diebus Dominicis, et aliis diebus solennibus et festis inferius designatis per annum contingentibus, in primis et secundis Vesperis et Matutinis, Missis, processionibus, et aliis Horis de die, necnon in Missa, in quarta feria, in Capite Jejunii, et in Missis, Matutinis, et aliis Horis, in Cœna Domini, die Parascues, et Sabbato sancto Paschæ, ac in processionibus quæ fient in tribus diebus Rogationum, et similiter in Missis quæ tunc post finitam processionem cum nota ad summum altare juxta ordinale Sarum celebrari debebunt: necnon in Missa in vigilia Pentecostes: ac in Matutinis ac Missa in die commemorationis animarum: præpositus, nisi ex causa rationabili impeditus fuerit, vice-præpositus, necnon ejusdem collegii scholares ac socii omnes et singuli, cujuscunque status et gradus aut conditionis existant, cessante impedimento legitimo judicio præpositi si præsens fuerit, et decanorum, aut vice-præpositi et decanorum ipsorum, si præpositus absens fuerit, approbando, intersint personaliter, induti suis superpelliciis mundis et honestis. Ac omnes et singuli socii graduati cum superpelliciis suis utantur capitiis penulatis sive furratis, stallosque in choro occupent ecclesiæ prædictæ. Scholares vero qui infra annos probationis fuerint similiter intersint in divinis in ecclesia prædicta, ut prædictum est, qui etiam omnes superpelliciis integris et honestis ipsorum sump-tibus propriis induantur, ipsas Vesperas, Matutinas, et alias Horas canonicas diei hujusmodi ad invicem in personis suis propriis, dicturi, lecturi, et etiam cantaturi, omniaque et sin-

gula quæ ad Missas et processiones solenniter cum cantu et nota celebrandas pertinentia, quæ per clericos sunt dicenda, cantanda, et legenda, distincte legant, dicant, devotius cantent, atque in omnibus chorum regant. Evangelia vero et Epistolas legant aliqui sociorum vel scholarium dicti nostri Regalis Collegii, prout ad hoc intitulantur et etiam assignantur. Ea quoque omnia et singula quæ ad ipsos scholares et socios per unum decanorum in divinis officiis assignari et etiam deputari contigerit, legendo, psallendo, canendo, aliaque ministeria faciendo, in omnibus faciant, exequantur, et exerceant humiliter et devote, uno presbytero idoneo de sociis Collegii Regalis prædicti, per unum decanorum seu aliquem ipsius nomine cursorie ac circulariter nominando, Missam hujusmodi celebrante, et totum ipsius diei officium exequire. Cujus quidem intitulationis et assignationis officium ad decanos pertinere volumus, et ipsos septimanatim vicissim et circulariter exerceri. Statuimus insuper, volumus, et ordinamus, quod in festo Natalis Domini, Circumcisionis, Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, Pentecostes, Trinitatis, Corporis Christi, Reliquiarum, et quinque festis Stæ. Mariæ Virginis, ac Dedicatæ Ecclesiæ, et generaliter in omnibus principalibus et majoribus duplicibus festis, necnon in festo Translationis Sti. Edwardi regis et confessoris, et in festis Sti. Nicholai, præpositus, seu, eo juste et ex magna causa impedito, vice-præpositus, si præsens et ad id dispositus sit, alioquin unus ex principalioribus et dignioribus personis ipsius Regalis Collegii per præpositum seu vice-præpositum limitandus, in primis et secundis Vesperis, Matutinis, altis Missis, et aliis Horis de die: necnon in altis Missis, in quarta feria in Capite Jejunii, Dominica in Ramis palmarum, et in Cæna Domini, die Parasceves, et in vigiliis Paschæ et Pentecostes, et etiam in processionibus quæ secundum usum Sarum in aliquo dictorum dierum fieri debeant, divina officia solenniter in sua persona celebret ac in omnibus exequatur. In aliis vero festis infra scriptis, videlicet Sti. Stephani, Johannis Apostoli, Innocen-

tium, Sti. Thomæ Martyris, et in feria secunda, tertia, et quarta hebdomadæ Paschæ et Pentecostes, Sancti Johannis Baptistæ, Apostolorum Petri et Pauli, Translationis Sti. Thomæ Martyris, Inventionis et Exaltationis Sanctæ Crucis, Sanctorum Andreæ et Thomæ Apostolorum, Matthiæ, Georgii, et Marci Apostolorum, Philippi et Jacobi, et Sti. Jacobi Apostoli, Annæ, Laurentii, Bartholomæi, Matthæi, Michaelis, Lucæ, Simonis et Judæ, Catharinæ, et Magdalenæ, minores et inferiores personæ socii ipsius Regalis Collegii habitis relatione et consideratione debitis ad festa et personas hujusmodi secundum majoritatem, minoritatem, seu dignitatem dictorum festorum, officia modo debito exequantur. Quæ omnia prædicta singulis diebus hujusmodi per prædicti Regalis Collegii scholares et socios prædictos volumus et præcipimus exequi, fieri, et adimpleri, excepto festo Sti. Nicholai prædicto, in quo festo et nullatenus in festo Innocentium, permittimus quod pueri Vesperas, Matutinas, et alia divina officia, legendo et cantando dicere et exequi valeant, secundum usum et consuetudinem in dicto Regali Collegio hactenus usitatum. Quos etiam omnes scholares et socios prædictos diebus aliis non legibilibus in universitate prædicta contingentibus, in quibus dicitur divinum officium secundum usum Ecclesiæ Sarum, de aliquo festo ob cujus festum a lectura cessatur, altis Missis de die in dicta ecclesia celebrandis impedimento cessante legitimo per præpositum et vice-præpositum et decanos approbando volumus consimiliter hujusmodi interesse, nec ab hujusmodi Vesperis, Matutinis, Horis, Missis, et processionibus, diebus prædictis liceat alicui ipsorum recedere, nisi forsan ex causa rationabili per præpositum, vel eo absente per vice-præpositum, et aliquem decanorum ipsius Collegii Regalis merito approbanda ipsorum quenquam recedere oportebit. Volumus tamen, ordinamus, et præcipimus, quod omnes presbyteri et clerici ecclesiæ prædictæ, Vesperis, Matutinis, et processionibus, ac omnibus aliis Horis, prædictis diebus hujusmodi intersint personaliter versiculando et cantando cum

eisdem scholaribus et sociis assidue et continue ipsorum adiutorium, assistentiam, consilium, informationem, et documentum circa omnia et singula præmissa debite facturi et etiam impensuri. Reliquis vero diebus vel festis cum regimine vel sine regimine celebrandis, et aliis ferialibus diebus per totum annum, capellani ecclesiæ nostræ prædictæ Matutinas, processiones, Missas, cum collectis et memoriis specialibus superius et inferius intitulatis, et alias Horas canonicas cum cantu et nota secundum usum ecclesiæ Sarum, cum clericis et choris prædictæ ecclesiæ ad hoc specialiter deputatis, devotione debita dicant, celebrant, atque cantent. Quos etiam presbyteros ultra Horas canonicas, Placebo et Dirige cum commendationibus pro defunctis secundum usum ecclesiæ Sarum prædictæ in festis sine regimine chori ac in ferialibus diebus per totum annum dicere statuimus, ordinamus, et etiam volumus. Illud autem volumus, quod in festis quatuor doctorum ecclesiæ, ac Sti. Augustini Anglorum apostoli, vice-præpositus, aut eo impedito unusde principalibus et senioribus, altam Missam debeat celebrare. Proviso semper quod divina officia huiusmodi per nullos alios quam dicti Regalis Collegii gremiales aut habitantes in eo ullo unquam tempore, autoritate, jussu, seu mandato cujuscunque, etiamsi Regalis seu Pontificalis existat dignitatis, in dicta ecclesia quomodolibet decantentur. Permittimus tamen quod honestæ et egregiæ personæ, ut episcopi et alii regulares prælati, sicuti prior ecclesiæ Christi Cantuariensis, abbates Westmonasterii, Sti. Albani, de Burgo Sti. Edmundi, Sti. Augustini Cantuariensis, necnon beneficiati qui prius dicti Regalis Collegii, aut Collegii Regalis Stæ. Mariæ de Etona, socii vel scholares extiterunt, altam Missam ad magnum altare, et omnia alia divina officia, exequi possint, necnon in aula comedere pro recreatione sociorum et cæterarum personarum Regalis Collegii supradicti. Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod singulis diebus in perpetuum, præter diem Parasces, septem Missæ de cætero in ecclesia prædicta devotius celebrentur, quarum una Missa

erit de Sta. Maria, secundum usum ecclesiæ Sarum, et anni temporis exigentiam ad summum altare decantanda cum orationibus infrascriptis. Prima, videlicet, de Sta. Maria, adjuncta oratione, Deus cui proprium est misereri semper et parcere, propitiare animæ famuli tui Regis Henrici, fundatoris nostri, etc. Secunda oratio erit de bono statu tunc Regis Angliæ, videlicet, Quæsumus omnipotens Deus, in forma communi dicenda. Tertia, pro statu universalis ecclesiæ. Quarta, pro pace. Quinta, pro animabus inclytæ recordationis christianissimi principis Regis Henrici Quinti, patris nostri, et dominæ Catharinæ, nuper reginæ Angliæ, consortis suæ, matris nostræ: videlicet, Inclina Domine, etc. Diebus vero illis quando alta Missa erit de beata Virgine, tunc loco Missæ de Sta. Maria dicetur similiter cum nota ad summum altare prædictum Missa de Salus populi aut de Pace, hoc observato, quod quando dicitur Missa de Pace, tunc loco orationis de Pace dicetur oratio, Deus qui charitatis dona, etc., cum aliis orationibus supradictis, hanc tamen Missam de Bta. Virgine, aut de Salus populi, sive de Pace, in festis principalibus et in festo Omnium Sanctorum ac singulis festis Beatæ Virginis et Sabato sancto, non ad summum altare prædictum aut cum nota decantari, sed illam diebus prædictis ad aliud altare inferius dici volumus sine nota. Secunda vero Missa est de Requite pro anima nostra et parentum nostrorum, omniumque benefactorum dicti Regalis Collegii, cum orationibus, Deus cui proprium est, etc., dicenda cum specificatione nostri nominis supradicti, Inclina Domine, et Fidelium, quam Missam similiter ad summum altare singulis diebus per annum, festis principalibus et majoribus duplicibus ac vigiliis Paschæ et Pentecostes exceptis, cum nota decantari volumus. In dictis vero diebus supra exceptis eam dici volumus ad aliquod aliud altare inferius sine nota. Tertia vero Missa erit alta Missa de die secundum temporis exigentiam, cum orationibus secundum ordinale et usum ecclesiæ cathedralis Sarum. Quarta vero Missa Dominicis diebus erit de Trinitate, in feria secunda de Angelis,

tertia feria de Sto. Thoma martyre, quarta vero feria de Spiritu Sancto, feria quinta de Corpore Christi, sexta autem feria de Cruce et Sabbato, de hoc nomine Jesu, quam secundum formam in ea parte quibusdam libris descriptam in singulis missalibus nostri Regalis Collegii hac de causa describi volumus et haberi. In qua quidem Missa, sicut in cæteris Missis omnibus præter eam de Requite, post orationem de Missa dicatur semper sub uno Per divin. oratio, Deus cui proprium, etc., cum specificatione nostri nominis. Quinta autem Missa per totum annum in illis diebus in quibus secundum usum ecclesiæ cathedralis Sarum erit aliqua Missa dicenda in capitulo, erit ipsa Missa capitularis. In aliis vero diebus, si et quando ibi aut in locis vicinis regnaverit pestis, erit Missa contra pestem. Alias vero erit pro arbitrio dicentis eandem, quam Missam similiter dici volumus sine nota. Sexta Missa est de Annunciatione Beatæ Virginis: et septima erit pro arbitrio eam dicentis. In quibus quatuor Missis eas celebrantes dicant post Collectas de Missis hujusmodi, adjuncta sibi oratione, Deus cui proprium est misereri semper, etc., ut prædicitur, tales orationes alias quales pro sua devotione crediderint melius et magis necessarie tunc dicendas. Quas quidem septem Missas per capellanos conductitios inter se vicissim, alternatim, et cursorie limitandos volumus celebrari, nisi cum majorem Missam de die per præpositum, vel aliquem socium dicti Regalis Collegii, aut personam aliquam de qua præfertur, celebrari contingat, tunc nos de sex Missis per dictos capellanos celebrandis volumus contentari, vel cum propter absentiam, defectum numeri capellanorum, infirmitatem aut impedimentum legitimum eorundem, vel aliam causam rationabilem judicio præpositi, vel vice-præpositi, et decanorum approbandam, tot Missæ, ut præmittitur, per capellanos non poterint commode celebrari: tunc vero capellanorum dictorum vices in hac parte suppleant socii presbyteri nostri Regalis Collegii memorati, per præpositum, vice-præpositum, vel aliquem decanorum ad hoc

limitandi. Statuentes præterea, et etiam ordinantes, ut cæteri dictæ ecclesiæ capellani ac socii dicti Regalis Collegii presbyteri omnes et singuli, dictas septem missas minime celebrantes, quos singulis septimanis ter ad minus, cessante impedimento legitimo, volumus celebrare; in singulis eorum missis dicant pro anima nostra orationem, Deus cui proprium, etc., cum recitatione similiter nostri nominis supradicti, etiam cum aliquem eorum de Requie contigerit celebrari. Et nihilominus dictos presbyteros, necnon præpositum, aliosque sacerdotes extraneos quoscunque in dicta ecclesia celebraturos, quos ad hoc passim et indistincte admitti volumus sine contradictione quacunque, dummodo habeant executionem sui ordinis, et gratiam Sanctæ Matris Ecclesiæ, in singulis eorum Missis per eos celebrandis, in eorum Memento infra Canonem Missarum, hujusmodi specialem memoriam pro anima nostra, et pro animabus patris et matris nostrorum, ac pro animabus benefactorum ejusdem Regalis Collegii nostri, quorum nomina in quadam tabula conscribentur, in perpetuum facere volumus et habere. Hoc insuper statuendo adjicimus, quod dicti præpositus, vice-præpositus, socii, et scholares, qui pro tempore fuerint, cum ab hac luce, Deo volente, subtracti fuerimus, statim cum primo sciverint mortem nostram, et ex tunc annis singulis perpetuis futuris temporibus, in die obitus nostri, si tunc absque impedimento commode fieri poterit, alioquin alio die proximo tunc sequente quo impedimentum hujusmodi non occurrit, dicant in communi pro anima nostra specialiter et solenniter, et cum omni devotione debita, in dicta ecclesia exequias mortuorum, et in crastino commendationes animarum, ac postea faciant Missam de Requiem, cum orationibus et collectis subscriptis, Deus cui proprium est, cum expressione nominis nostri supradicti; Deus cui soli competit, pro animabus inclytæ recordationis patris et matris nostrorum, adjunctis orationibus, Miserere quæsumus, Domine, animabus omnium benefactorum nostrorum defunctorum, Inclina et Fidelium,

solenniter et cum devotione debita celebrari: quam celebret præpositus, si justa causa impeditus non fuerit: alioquin vice-præpositus, seu, eo legitime impedito, unus ex dignioribus sociis presbyteris ad hoc per unum decanorum limittandus: quibus insuper exequiis, commendationibus, atque Missæ, dicti præpositus, sub pœna decem marcarum, omnesque et singuli socii et scholares, sub pœna centum solidorum, capellani et clerici, sub pœna quadraginta solidorum, chorustæque in dicto Regali Collegio præsentibus, sub pœnis cuiuslibet eorum sic absenti arbitrio præpositi imponendis, impedimento cessante legitimo, personaliter interesse debeant et etiam teneantur. Quod etiam quater in anno pro anima nostra ultra diem anniversarium obitus nostri prædicti, videlicet in fine cuiuslibet quarterii, annis perpetuis futuris temporibus, aliquo die de quo convenientius id fieri poterit, in ecclesia collegiata ibidem volumus observari, et ut animæ nostræ, animarumque parentum nostrorum, ac omnium benefactorum prædictorum, inter eosdem præpositum, socios, scholares, capellanos, clericos ecclesiæ, et chorustas, specialius et devotius memoria habeatur. Volumusque quod præposito prædicto in huiusmodi exequiis, commendationibus, atque Missæ, in die obitus nostri personaliter existenti tres solidi et quatuor denarii, vice-præposito similiter præsentibus et missam ipso die obitus celebranti duo solidi, ac cuiuslibet alteri socio presbytero similiter personaliter in dicto die obitus præsentibus et pro anima nostra et animabus omnium prædictorum Missam, ut prædicitur, in crastino, cum oratione, Deus cui proprium, et cum specificatione prædicta, celebranti viginti denarii, capellanisque similiter ipso die celebrantibus sexdecim denarii; cuiuslibet vero alteri sociorum et scholarium, ac clericorum, tunc similiter præsentibus duodecim denarii: necnon cuiuslibet chorustæ sicut præmittitur tunc præsentibus sex denarii: ac pulsantibus tunc campanas tres solidi et quatuor denarii inter eos dividendi, de bonis communibus dicti Regalis Collegii, per manus bursariorum ejus-

dem, annis singulis persolvantur. Volumus quoque, quod in tempore exequiarum hujusmodi tres longæ pulsationes sibi invicem prope succedentes, sic quod longa pausa nullo modo fiat inter easdem, item, tempore commendationum et missæ, aliæ tres similes cum campanis omnibus sollemniter habeantur. Statuentes, præterea, quod annis singulis in perpetuum modo consimili, in die obitus inelytæ recordationis patris nostri Henrici Quinti, videlicet ultimo die Augusti, necnon in die obitus inelytæ memoriæ Catharinæ, consortis suæ, matris nostræ, videlicet tertio die Januarii, ac etiam in die obitus charissimæ consortis nostræ Margaretæ, videlicet quarto die Augusti, si tunc fieri commode poterit, alioquin die proximo tunc sequente quo impedimentum hujusmodi non occurret; necnon singulis annis, infra duodecim dies festum Natalis Domini proximo præcedentes, ubi congruentius fieri poterit, pro animabus omnium benefactorum ejusdem Collegii Regalis Canteburgiæ solennes exequiæ cum commendationibus atque Missa in crastino celebrentur. In quibus singulis obitibus et quatuor commemorationibus pro anima nostra singulis terminis (ut supra statuitur) celebrandis, dictos præpositum, socios, capellanos (sicut præmittitur) interessentes ac Missas celebrantes, cæterosque socios, scholares, et clericos, ac choristas, sic similiter ut prædicatur interessentes, medietatem illarum distributionum percipere volumus quas ipsi in nostro obitu interessentes, sicut prædicatur, percipere debeant et habere. Campanarum vero pulsatores similes percipiant distributiones sicut percipient in nostro obitu supradicto. Præpositus vero in prædictis obitibus singulis, nisi justa causa præpeditus sit, divinum officium in omnibus exequatur.

XLIII. De silentio tenendo in ecclesia, ne impediatur psallentes in eadem.

Item, cum domum Dei deceat sanctitudo, deceatque ut cujus in pace factus est locus, sit cum veneratione debita pacificus ei cultus, statuimus, ordinamus, et volumus, quod

scholarium et sociorum omnium prædictorum in prædicta ecclesia sit humilis, modestus, et devotus ingressus, pariter et egressus, sitque in ipsa ecclesia eorum quieta conversatio, Deo grata. Inhibentes expresse ipsis omnibus et singulis, sub poena infrascripta, ne ipsi aut quivis ipsorum matutinas aut horas aliquas per se, vel cum sociis, aut uno in choro ecclesiæ, dum psalluntur in eadem, divina officia supradicta in impedimentum aliorum dicant voce submissa, vel alias in privato. Nec murmurationes, garrulationes, derisiones, risus, confabulationes, aut strepitus indiscretos faciant quovis modo, ne per inordinatos tumultus, variosque vocum sonitus, aliave mutua colloquia eorundem, devotio aut exercitium psallentium in choro quomodolibet valeat impediri. Nec aliqua alia inibi pertractentur quam ea quæ ad divini nominis cultum spectant, dum in ipsa ecclesia divinæ laudes debent pertractari. Alioquin si quis præmissorum, vel alicujus ipsorum temerarius violator existat, et super hoc convictus fuerit, in capitulo supra *De Lectura Biblicæ* poenam ordinatam et etiam irrogatam ipsum subire volumus ipso facto.

XLIV. De numero presbyterum et aliorum ministrorum ac officiariorum, et de officiis et stipendiis eorundem.

Item, ut divina officia in dicti nostri Regalis Collegii ecclesia singulis diebus per Dei gratiam devotius, et honestius, ac perfectius compleantur et fiant, statuimus, ordinamus, et volumus, quod præter præpositum et ultra numerum septuaginta scholarium et sociorum, alii sint altaris et ecclesiæ ministri deservientes quotidie in eadem, quorum videlicet decem presbyteri seculares, et sex clerici existant, sufficientis lecturæ ac bonæ conditionis et conversationis honestæ, prout superius est statutum, qui quidem presbyteri et clerici vocem habeant competentem, et in cantu et lectura sint sufficienter instructi, quique ecclesiam ipsam quotidie officiare, sociosque et scholares ejusdem collegii nostri quando et quoties in eadem ecclesia psallere et legere debeant, in cantu, lectura,

psalmodia, juvare prout opus fuerit teneantur. Percipiant autem dicti presbyteri et clerici de bonis collegii communibus, pro ipsorum stipendiis per annum, quantum cum eisdem per præpositum, vel in ejus absentia vice-præpositum, potest pro honore et utilitate collegii melius convenire. Volentes præterea, quod unus de dictis presbyteris annis singulis, modo quo præfertur, ad cantoris officium eligatur, qui canendo, cantando, repetere et alias officium cantoris in choro ecclesiæ gerere et etiam exercere debeat. Ad quod ipsum arctari volumus per ipsius coram ipsum deputantibus præstandum juramentum. Cui etiam pro labore suo in hac parte, ultra stipendium suum prædictum de bonis communibus Collegii Regalis, quadraginta sex solidos et octo denarios sterlingorum persolvi volumus annuatim. Sit insuper unus de sociis presbyteris fidelis et diligens, per præpositum, vice-præpositum, decanos, bursarios, et sex socios seniores, annis singulis eligendus, qui libros, calices, cruces, reliquias, vestimenta, luminaria, et alia ornamenta quæcunque communi et quotidiano usui deputata, in et sub sua custodia habeat. Cui ipsa omnia et singula, per indenturam inter eum et præpositum faciendam, tradi, liberari, et committi volumus, bene, honeste, secure, et fideliter conservanda, quem Sacristam pro illo anno volumus nuncupari. Qui insuper, pro diligenti et secure custodia præmissorum, sub se habeat unum clericum providum, discretum, atque in hac parte industrium et fidelem, per præpositum, vice-præpositum, et sacristam deputandum, quem Clericum Vestiarii volumus nuncupari, ad quod officium bene, diligenter, et fideliter exercendum, tam dictum sacristam quam clericum vestiarii hujusmodi corporale coram eis eligentibus præstare volumus juramentum. Percipiat autem annis singulis dictus sacrista pro suo salario viginti solidos, et clericus vestiarii quinque marcas, ultra communas et robam, quas eum percipere volumus annuatim, sicut cæteri clerici percipiunt, de bonis communibus nostri collegii memorati. Volumus insuper et ordinamus, quod præter præpositum,

et ultra numerum septuaginta sociorum et scholarium, decem presbyterorum et sex clericorum dicti Regalis Collegii et ecclesiæ ejusdem, sedecim pueri pauperes et indigentes, bonæ conditionis et conversationis honestæ, infra ætatem duodecim annorum notorie existentes, scientes competenter legere et cantare, ad ministrandum, legendum, et cantandum in dicta ecclesia, et ad adjuvandum diebus singulis presbyteros et socios in ordine sacerdotali constitutos in dicta ecclesia celebraturos, aut alias in divinis officiis ministrandum in eodem, necnon in aula cæteros ipsius Regalis Collegii ministros adjuvandum sociis prædictis in mensa humiliter et honeste ministrando et deserviendum, in dictum nostrum Regale Collegium recipiantur et etiam admittantur per præpositum, et in ejus absentia per vice-præpositum, intuitu charitatis. Quos etiam in dicto Regali Collegio permanere volumus ad voluntatem et dispositionem ejusdem præpositi, sive in ejus absentia vice-præpositi, dum tamen bonæ conditionis et conversationis honestæ fuerint, et ad deserviendum et ministrandum in ecclesia prædicta, ut præmittitur, habiles et competentes existant. Nolentes quod aliquis dicti nostri Regalis Collegii quenquam dictorum chorustarum in villa aut alibi extra idem collegium transmittat vel secum ducat, nec iidem chorustæ extravagari quomodolibet permittantur, absque licentia præpositi, vice-præpositi, seu informatoris eorundem, sed quod circa præmissa ministeria et eorum doctrinam jugiter occupentur. Statuentes præterea, et etiam ordinantes, quod omnes capellani et clerici ecclesiæ prædictæ, necnon cæteri ministri quicunque nostri collegii memorati, jurent in eorum admissione quod secreta ejusdem Regalis Collegii nullatenus revelabunt in præjudicium ejusdem. Et si contingat eos scire aliqua pericula, damna, scandala, vel quæcunque præjudicialia eidem collegio imminere, illa præposito, vice-præposito, aut alicui decanorum, sive bursariorum, publicabunt sive intimabunt quam cito commode poterunt, absque dilatione quacunque. Quodque in aliqua causa (sua

causa propria duntaxat excepta) non erunt consilio, auxilio, vel favori contra dictum nostrum Regale Collegium, aut Collegium nostrum Regale Beatæ Mariæ de Ætona, sed eis et eorum cuilibet assistent consilio, auxilio, et favore. Juret insuper unusquisque capellanorum et clericorum prædictorum, quod per menses quatuor ante recessum suum ab eodem collegio, præmunit, vel faciet præmuniri, de recessu suo hujusmodi præpositum dicti Regalis Collegii, aut eo absente vice-præpositum ejusdem, nisi eum excuset aliqua causa rationabilis in hac parte, ut sic de alio capellano idoneo vel clerico loco ejus ante suum recessum possit debite provideri. Volumusque ac adjiciendo statuimus, quod præpositus prædictus circa provisionem dictorum capellanorum et clericorum talem adhibeat et faciat diligentiam, quod eorum prædictus numerus semper et omni tempore quatenus fieri poterit sit integer et completus. Et si eundem numerum in uno pluribusve minui contigerit, ex tunc pro quolibet capellano, qui dolo, culpa, seu negligentia præpositi defuerit ultra mensem, qualibet septimana qua sic defecerit sex solidi et octo denarii, pro vero clerico sic deficiente tres solidi et quatuor denarii, de portione præpositi effectualiter subtrahantur, communis sociorum et scholarium applicandi, quousque numerus prædictus fuerit realiter adimpletus. Vice-præpositum vero, decanos, et bursarios, in casu negligentiae præpositi prædicti in hac parte, apud Altissimum acutius oneramus, ut pro suppletionem numeri capellanorum hujusmodi diligenter pro viribus instant et insistant, viis et modis quibus magis putaverint expedire.

XLV. De modo standi in choro.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod dicti nostri Regalis Collegii præpositus in dextra parte chori ecclesiæ teneat locum primum, in sinistra vero parte dicti chori primum locum occupet vice-præpositus. Inde vero ex utraque parte dicti chori in theologia magistri, deinde decretorum,

deinceps doctores legum, et tunc medicinæ doctores, successive vero in theologia baccalaurei, subsequantur magistri artium, postea baccalaurei artium, singuli videlicet ipsorum omnium secundum quod in gradu seniores existant; et postremo cæteri socii dicti Regalis Collegii minime graduati, juxta tempus quod habent in eodem Regali collegio teneant et occupent locum, sicut decet. Quem quidem ordinem in processionibus volumus observari. Capellanos vero dictæ ecclesiæ in stallis inter socios prædictos stare volumus sicut et prout præposito, vel vice-præposito, qui pro tempore fuerit, melius videbitur expedire. Si vero numerus sociorum et capellanorum præsentium et supervenientium, forsitan venerabilium personarum, numerum stallorum excedat, tunc volumus quod socii quicunque in stallis stantes hujusmodi extraneis supradictis deferant, sicut decet, et stent inferius ante stallos in choro juxta status et gradus ipsorum, et secundum quod præposito, vel in ejus absentia vice-præposito, videbitur expedire: et consimiliter deferri volumus ad mensam in aula nostri Regalis Collegii memorati.

XLVI. Quod in majoribus collegii negotiis præpositus habet inquirere
consensum sociorum.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod in majoribus ipsius Regalis Collegii negotiis disponendis, videlicet in traditionibus firmarum, beneficiorum ecclesiasticorum, et maneriorum: præsentationibusque ad beneficia quorum advocaciones vel jus patronatus ipsi obtinent in posterumve obtinebunt, causis, controversiis, placitisque seu litibus ipsum Collegium Regale concernentibus aggrediendis seu inchoandis, aut aliis consimilibus, omnes et singuli socii dicti Regalis Collegii (tempore quo hujusmodi negotia pro utilitate ejusdem imminent disponenda), in universitate præsentem, ad vocationem et præmunitionem dicti præpositi in ecclesiam, vel alium locum infra dictum Regale Collegium competentem, insimul convocentur, ad communiter tractandum et deliberandum super

hujusmodi negotiis imminentibus, et quod in et super præmissis communiter vel per majorem partem sociorum seniorum dicti Regalis Collegii deliberatum fuerit, et consensum roboris habeat firmitatem. Ordinatio autem sive dispositio, in et super præmissis alio modo habita sive facta, pro nullo penitus habeatur.

XLVII. De bonis et possessionibus collegii non vendendis seu alienandis.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod maneria, advocaciones, patronatus ecclesiarum, terræ, tenementa, redditus, servitia, nativi aut liberi tenentes, solum vel arria bosci, seu terra in qua boscus crescit, prata, pascua, communæ vel pasturæ, seu alia bona immobilia quæcunque dicti Regalis Collegii, sive sint spiritualia sive temporalia, aut etiam jura ejusdem quæcunque, nullo modo nec ullo unquam tempore in feodum, vel ad terminum vitæ, alienentur seu vendantur: nec advocaciones seu patronatus ecclesiarum, vicariarum, capellarum, vel cantariarum, alicui in feodum ad terminum vitæ vel annorum pro aliquo tempore quantumcunque modico concedatur. Nec maneria ultra viginti annos, vel ecclesiæ appropriatæ ultra terminum decem annorum, ad firmam, nec aliquo alio modo, alicui tradantur vel etiam ad firmam dimittantur. Permittimus tamen quod terræ, tenementa, messuagia, et tenuræ quæcunque, cum eorum pertinentiis, quæ solebant teneri a tenentibus tam in civitatibus et villis quam in maneriis suis, vel ecclesiis eis appropriatis, et aliis locis quibuscunque, ad prædictum Regale Collegium qualitercunque spectantia sive pertinentia, et quæ ad manus prædictorum præpositi et sociorum per escaetam, aut per defectum hæredum seu tenentium, vel alio quovis modo, devenerint, concedi seu tradi poterint ad firmam ad terminum annorum, per rotulos curiarum juxta consuetudinem antiquitus in ea parte usitatam, vel per indenturas inter ipsos præpositum et scholares ex una parte, et recipientem vel recipientes eadem ex altera parte, sigillo communi

dicti Regalis Collegii sigillatas inde conficiendas. Ita tamen quod ultra quinquaginta vel sexaginta annos concessio seu traditio hujusmodi non excedat quovis modo. Et quod tenentes hujusmodi terras, messuagia, et tenuras, vel aliquam partem seu parcellam eorundem, non alienent, nec terminum in eis sic eisdem concessum aliis personis quibuscunque concedant seu qualitercunque tradant, sine licentia speciali et consensu præpositi et scholarium prædictorum. Statuentes præterea, quod præpositus, socii, et scholares dicti nostri Regalis Collegii, pensiones annuas, vel cantarias perpetuas, aut corrodia aliqua, nullo modo concedant, nec ad aliqua onera spiritualia vel temporalia dictum Regale Collegium in perpetuum vel ad tempus obligent quovis modo; nisi pro hujusmodi onere supportando ipsorum indemnitate et interesse in ea parte duplum in possessionibus vel redditibus in perpetuum habuerint, ad commodum et utilitatem nostri Regalis Collegii supradicti. Illud vero volumus, districteque injungimus, ac firmiter præcipiendo mandamus, debere in perpetuum firmiter observari, quod in omni donatione seu concessione terrarum, possessionum, aut reddituum, seu aliorum bonorum quorumcunque, dicto nostro Regali Collegio propter hujusmodi onera per idem collegium supportanda in posterum facienda, tales terræ, redditus, ac tenementa solummodo in perpetuum et puram elemosynam dentur semper et concedantur eidem. Prohibemusque et expresse mandamus, quod in chartis concessionum seu donationum hujusmodi, nulla alia causa exprimatur aliquo modo, propter varia pericula quæ per expressionem talium causarum possent verisimiliter evenire. In illo autem casu quo idem Regale Collegium se juxta promissa obligare velit ad aliqua hujusmodi onera spiritualia vel temporalia ut præmittitur supportanda, volumus ultra præmissa quod omnino ad id accedat consensus et authoritas Lincolnensis episcopi qui pro tempore fuerit, in ea parte specialiter requisiti.

XLVIII. De sigillo et arcis communibus.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod dicti præpositus et collegium sigillum commune habeant, et arcas seu cistas communes, in quadam domo ad modum et formam turris constructa securius reponendas. In quibus quidem domo et cista prædictis volumus ut ipsum sigillum commune, jocalia, pecuniarum summæ, necnon munimenta quæcunque dictum Regale Collegium concernentia, in forma quæ subsequitur, in salva et securissima custodia reponantur et tutissime præserventur. Videlicet, in inferiori sive bassiori camera domus prædictæ, in cistis ad hoc deputatis, reponantur et etiam custodiantur omnia registra, copię et transcripta bullarum apostolicarum, chartarum regiarum, ac aliorum dominiorum, statutorum et etiam ordinationumstrarum, munimentorum et evidentiæ quarumcunque dictum Regale collegium concernentium, necnon rotulæ computorum, tam de expensis hospitii dicti Regalis Collegii, quam de maneriis et aliis possessionibus suis spiritualibus et temporalibus quibuscunque, omnes et singulæ pecuniarum summæ quæ pro expensis septimanalibus et quotidianis quomodolibet requirentur; quarum quidem cameræ et cistarum tres diversas claves inter se habeant divisas tres bursarii qui pro tempore fuerint deputati. Sigillum vero commune infra unam dictarum cistarum, in quadam alia parva cista tribus diversis seruris serata continue includatur: quarum serurarum diversas claves habeant præpositus, et vice-præpositus, et senior decanus: sic, quod nihil sigilletur cum illo sigillo nisi quod primitus plene et aperte scribatur, ac per præpositum et majorem partem sociorum dicti Regalis Collegii super hujusmodi scripto maturius deliberatum existat, ipsumque scriptum per eosdem approbatum, in quorum præsentia dictum commune sigillum scripto hujusmodi in magna aula ipsius Collegii Regalis apponatur. Aliæ autem literæ, obli-

gationes, ac scripta quæcunque, quocunque nomine censeantur, præfato sigillo communi sigillata, omni careant robore firmitatis. Et nihilominus omnes et singuli qui contra formam præscriptam sigillum commune prædictum alicui literæ, obligationi, indenturæ, seu scripto cuicunque apposuerint, et qui ad id faciendum consenserint, realiter, præter poenam perjurii, quam ipsos incurrere volumus, ipso facto a dicto Regali Collegio pro perpetuo expellantur. Necnon ad satisfaciendum pro damnis et injuriis præfato Regali Collegio ea occasione illatis seu inferendis arctius obligentur, et ad hoc vigore præsentis nostri statuti realiter teneantur. Ordinantes præterea, quod omnia hujusmodi scripta præfato sigillanda sigillo prius registrentur in registris dicti Regalis Collegii antequam sigillentur sigillo prædicto, cessante excusatione quacunque. In secunda vero camera dictæ domus sive turris, in quadam cista ad hoc deputata, tribus seruris ærata, quarum tres claves divisas habeant inter se præpositus, vice-præpositus, et bursarius senior, ponantur et securius custodiantur omnia jocalia, vasa argentea vel aurea ad quotidianum dicti Regalis Collegii usum minime requisita, omnesque pecuniarum summæ, ultra annuales, septimanales, et quotidianas expensas, reservandæ, præter pecunias de communis subtractas, ac præter pecunias contentas in quadam minore cista inclusa in magna cista cameræ ejusdem, de quibus in hoc statuto inferius fit mentio specialis. Necnon in una alia cista omnes bullæ apostolicæ, et processus inde secuti, appropriationes ecclesiarum, ordinationes vicariorum, chartæ regię et aliorum dominiorum, liber originalis omnium ordinationum et statutorum nostrorum dicti Regalis Collegii Cantebrigię, ac liber statutorum Collegii nostri Regalis de Ætona nostris sigillis Regalibus sigillati: necnon omnia alia literæ sive scripta, ac munimenta sigillata, et originalia quæcunque dictum Regale Collegium quomodolibet concernentia, quæ extra dictam cameram portari vel extrahi ullo unquam tempore, nisi ex magna et urgente causa judicio præpositi,

vice-præpositi, decanorum, et bursariorum approbanda, expresse prohibemus, illaque originalia ex hujusmodi causa sic forsitan extracta, statim hujusmodi causa cessante, ad eandem cameram reduci et iterum portari, ac in dictacista securissime reponi debere, statuimus et volumus, sub poena perjurii quam circa hoc delinquentem quemlibet incurrere volumus ipso facto. In cujus quidem cameræ secundæ ostio sint quatuor seruræ diversæ cum quatuor clavibus eisdem pertinentibus, quarum unam præpositus continue habeat penes se, et tres alias claves tres bursarii habeant inter se divisas. In cista vero monumentorum prædicta sint totidem seruræ cum totidem clavibus, quarum unam præpositus habeat penes se, aliam vice-præpositus, et duas alias duo alii sufficientiores et discretiores socii ad hoc per majorem partem graduatorum specialiter electi, qui anno illo officarii minime fuerint. Volumus insuper, quod de omnibus bonis et jocalibus ibi conservandis semper et continue sint duo inventoria indentata sibi correspondentia, quorum una pars in cista jocalium hujusmodi, et altera penes bursarios remaneat sub custodia diligenti. Statuentes præterea, quod quolibet anno semel fiat actualis demonstratio omnium bonorum, tam ibidem quam in custodia sacristæ et custodis vestiarii existentium, in præsentia præpositi, vice-præpositi, decanorum, et bursariorum, et sic de statu eorundem bonorum illis omnibus constare valeat manifeste. Ordinantes insuper, quod in dicta secunda camera sit una alia cista, magna, fortis, et secuta, tribus seruris serata, quarum quidem serurarum tres claves diversas inter se divisas habeant tres decani, in qua ponantur omnes pecuniarum summæ de communis sociorum, scholarium, et capellanorum conductitiorum dicti Regalis Collegii absentium, seu aliter de totali numero deficientium subtractæ, quæ pro litibus et placitis defendendis, necnon pro possessionibus amplioribus, si oporteat, acquirendis, tutissime ac securissime conservari volumus. Ulterius statuentes, quod in dicta magna cista sit una alia minor

cista in qua certas pecuniarum summas, præposito, sociis, et scholaribus ipsius collegii etiam pro litibus et placitis defendendis, ac possessionibus amplioribus, si oporteat, acquirendis, ex nostra liberalitate et munificentia traditas et donatas, reponi volumus secretius et securius custodiendas. Cujus quidem minoris cistæ sint tres diversæ seruræ cum totidem clavibus, quarum unam habeat præpositus continue apud se, aliam vero vice-præpositus, et tertiam socius senior qui minime officarius fuerit illo anno; quas quidem pecunias in litibus et placitis defendendis et possessionibus, ut præmittitur, acquirendis duntaxat expendi volumus, et non aliis usibus, rebus, seu negotiis quovismodo. Hoc proviso, quod pecuniæ pro communis absentium et aliter deficientium subtractæ in prædicta camera secunda ejusdem domus, in quadam cista existente ibidem, septimanatim ponantur et custodiantur, usque ad finalem computum omnium communarum et expensarum dicti Regalis Collegii totius anni complete auditum, quo computo audito, ipsas pecunias subtractas in magna cista prædicta reponi volumus annuatim pro usibus prædictis, et non aliis, securius custodiendas. Permittimus tamen, quod de eisdem sic reponendis, et non aliis, in fine computi finaliter remanentibus, bursarii proximi sequentis anni certas et rationabiles summas recipere et mutuare valeant de advisamento præpositi et vice-præpositi, quas summas sic mutuandas per eosdem bursarios ante finem anni sui, in virtute juramenti sui per eosdem collegio præstiti, restitui volumus omni modo, causa cessante legitima, judicio præpositi, vice-præpositi, decanorum, et novem sociorum seniorum approbanda. In quo casu bursarios proximi sequentis anni infra annum suum arctari volumus ad resolvendum easdem summas, et in dicta cista reponendum, sub eorum debito juramenti. Et quia magis timeri solet quod specialiter injungitur, quam quod generaliter imperatur, præfatum præpositum, vice-præpositum, decanos, bursarios, et tres alios clavigeros prædictos, qui pro tempore fuerint singulis annis, cum officia sua seu claves

prædictas receperint, præstare volumus, tactis et inspectis sacrosanctis Dei Evangeliiis, corporaliter juramentum, quod omnes pecuniarum summas in dicta minori cista contentas, repositas, et etiam reponendas, secretius quo poterint, modo et forma quibus præfertur, conservabunt, in usus prædictos cum opus fuerit, et non alios, absque dolo, fraude, seu malo ingenio, discrete ac fideliter convertendas ac etiam exponendas. In una vero alia domo ad hoc deputanda, in cistis ad hoc ordinatis, vestimenta, calices, et alia ornamenta ecclesiastica principaliora et pretiosiora, panni aurei et serici, et alia utensilia, tam pro ecclesia, quam pro aula dicti Regalis Collegii ordinata, ponantur et securius custodiantur. Cujus quidem domus ostium tres claves habeat, quarum unam vice-præpositus, aliam decanus senior qui pro tempore fuerit, et tertiam habeat bursarius senior. Cista vero pro præmissis ordinata tres diversas seruras habeat atque claves, quarum unam dictus præpositus, secundam vero secundus decanus, tertiam vero clavem custodiat unus de discretioribus dicti Regalis Collegii graduatus non officarius, per majorem partem sociorum graduatorum eligendus. Vestimenta quoque, calices, ornamenta, et cætera jocalia in præfata domo existentia, quater in anno, videlicet semel quolibet quarterio, de cista pro eisdem deputata, tempore congruo, cum temperies grata fuerit, in præsentia personarum claves hujusmodi domus et cistæ obtinentium extrahantur, et diligenter videantur si aliqua ipsorum emendatione seu reparatione indiguerint, et quam citius commode fieri poterit emendentur, et absque mora debite reparentur. Statuentes insuper, quod continue sit in Regali Collegio prædicto unum fidele inventorium de utensilibus et bonis mobilibus quorumcunque officiorum bursarios ejusdem concernentium: quod similiter cum bonis prædictis bursarii ostendant semel in anno ad minus, post finitum computum eorundem, in præsentia præpositi et majoris partis omnium sociorum collegii tunc præsentium; illudque distincte legi faciant tunc ibidem, ita ut pro hoc

singulis annis evidenter apparere possit de excrementia et decrementia bonorum hujusmodi, ac de bona oeconomia, seu industria, necnon de bona aut mala ministracione in prae-missis. Cui quidem inventorio semper juxta innovationem, seu excrementiam, aut decrementiam utensilium et bonorum hujusmodi, additiones et subtractiones fieri, illudque cum rotulis computorum continue remanere volumus in quadam cista ad hoc per nos superius specialiter limitata.

XLIX. De cista communi ad utilitatem praepositi et singulorum sociorum et scholarium.

Quoniam distrahentis inopiae miseranda molestia scholares ad agrum Dominicum excolendum abilitandos plerumque avertit, et efficit studii desertores: nos igitur, compassionis humeros corditer supponentes, ac nostrae intentionis oculos ad praepositum, socios, et scholares Collegii nostri Regalis Cantebrigiae praedicti specialiter convertentes, ducentas libras sterlingorum ad usum singularem ipsorum praepositi, sociorum, et scholarium duximus conferendas, donandas pariter, et tradendas; ac in quadam cista ad hoc deputata securius repouendas, convertendas in utilitatem praepositi, sociorum, et scholarium praedictorum, sub forma inferius annotata, videlicet quod praedictus praepositus centum solidos, quilibet vero socius et scholaris, secundum quod in ordine primus indigentiam suam custodibus ipsius cistae exposuerit, usque ad numerum triginta quinque inclusive, quadraginta solidos. Reliqui vero singuli socii et scholares triginta tres solidos et quatuor denarios, et non ultra, de praedicta cista poterint mutuari. Volumusque, ac statuendo adjicimus, quod quilibet recipiens de pecunia supradicta dicat psalmum illum De profundis, cum Kyrie eleeson, et Oratione Dominica, et Salutatione angelica, more solito, et cum orationibus Inclina Domine, etc., cum expressione nostri nominis supradicti, et Fidelium Deus. Statuentes praeterea, ac etiam ordinantes, quod cista praedicta tres habeat diversas seruras inter se

divisas, ac dictæ cistæ custodiam habeant vice-præpositus, senior decanus, et bursarius junior dicti nostri Regalis Collegii, onerati et jurati quod nulli de dicta cista pecuniæ summam mutuo, seu quomodolibet aliter, liberabunt absque reali et sufficienti pignore, seu cautione, de vero valore, et ultra demidietatem valoris pecuniæ mutuatæ, quod quidem pignus, seu cautio, nisi infra annum mutuo accepti effectualiter luatur, redimatur, et acquietetur, statim infra mensem superannuationis, si vacatio tempore superannuationis non fuerit, distrahatur; quod si tempore superannuationis vacatio fuerit, tunc infra mensem primum proximi termini sequentis, pignus seu cautio hujusmodi venditioni publice exponatur. Et si quid post cautionis seu pignoris hujusmodi venditionem, retenta cistæ mutui summa de pretioso perfuerit, impignatori, si venerit, retradatur. Jurabit igitur quilibet recipiens de summis tempore mutui sibi facti, quod dictas pecunias ad usum suum proprium, et non alienum, absque dolo, fraude, seu fictione quacunque, mutuatur; ac etiam, quod prædictam cistam, custodesque ejusdem, quoad pignus suum sive cautionem quatenus in ipso est et ad ipsum pertinet, servabit indemnes. Necnon, quod venditionem pignoris seu cautionis hujusmodi in forma prædicta faciendum per se, vel alium, quovismodo non impediet, nisi ad luendum, redimendum, et acquietandum pignus, seu cautionem suam prædictam, venerit paratus cum pecuniis, et eas persolverit, priusquam venditio hujusmodi realiter facta sit. Hoc quoque proviso, quod si quis de personis prædictis prætaxatam sibi pecuniæ summam integram de dicta cista mutuo receperit, quousque pignus suum sive cautio hujusmodi luatur, redimatur, et acquietetur effectualiter, vel vendatur, alia summa de ipsa cista nullatenus liberetur seu mutuetur eidem. Fiat etiam in præfata cista registrum, in quo singulis annis per unum de custodibus cistæ prædictæ scribantur sigillatim nomina et cognomina illorum quibus excrescentiæ debebuntur de pignoribus seu cautionibus venditis illo anno, una cum summis excres-

centiarum debitarum singulis eorundem, ne quis cujus pignoris seu cautionis venditio forsitan facta fuerit, ultra summam mutui per ipsum de dicta causa percepti, per ipsius cistæ custodum incuriam vel negligentiam de excrescentiis hujusmodi sibi debitis quomodolibet defraudetur. Et ad præmissa omnia et singula bene, diligenter, et utiliter observanda, necnon ad fidele computum præfatæ cistæ reddendum singulis annis perpetuis futuris temporibus statim post finalem computum omnium communarum et expensarum aliarum quarumcunque hospitii dicti Regalis Collegii completum, redditum, et auditum, supradictæ cistæ custodes arctari et astringi volumus sub ipsorum debito juramenti.

L. De dispositione camerarum.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod omnes et singulæ cameræ dicti Regalis Collegii, et loca studiorum in eisdem, per præpositum et vice-præpositum prædictos, juxta ordinationem et dispositionem ipsorum, salvis tamen nostris ordinatione et moderatione infrascriptis, deputentur ac etiam assignentur. Volentes præterea, quod in superioribus cameris dicti Regalis Collegii duo socii ad minus invicem collocentur, quatenus numerus sociorum collegii sufficit et extendit. In inferioribus vero cameris dicti Regalis Collegii tria studiorum loca habentibus sint semper tres scholares vel socii collocati, quorum omnium sociorum vel scholarium dicti Regalis Collegii quilibet suum lectum habeat separatim, ac solus sine socio jaceat omni modo; quodque in singulis inferioribus cameris supradictis sit unus socius cæteris maturitate, discretionem, ac scientia provectior, qui aliis suis sociis camera libus studentibus superintendat, et de eorum moribus et conversatione studiisque profectu præpositum, vice-præpositum, et decanos, de tempore in tempus, quoties causa seu opus fuerit, sub ipso debito juramenti Collegio Regali supradicto præstiti, veraciter certificet et informet, ut hujusmodi

socii et scholares defectum in moribus patientes, negligentes, seu studiis suis desides, castigationem, correctionem, et punitionem recipiant competentes. Inhibentes præterea districtius et expresse, ne quis in superioribus cameris antedictis mingendo, caput, manus, vel pedes, aut quicquam aliud lavando, vel alias qualitercunque aquæ, vini, vel cervisiæ, vel alterius liquoris cujuscunque effusionem faciat, quovis modo, per quam socii vel scholares in inferioribus cameris existentes, in personis, bonis, vel rebus graventur vel aliquammodo molestantur.

LI. De sustentatione et reparatione ecclesiæ et aulæ collegii et aliorum ædificiorum.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, ac sub obtestatione divini judicii specialiter injungimus, mandamus, et moneamus præpositum, vice-præpositum, ac universos et singulos nostri Regalis Collegii præsentis et futuros, quod ecclesiam et aulam ejusdem collegii, singulaque alia ædificia ejusdem, sumptuose, opitulante Domino, nostris sumptibus erecta et constructa, in muris, cooperturis, fenestris vitreis, et qualibet sui parte perpetuis futuris temporibus debite, sufficienter, et congrue, de tempore in tempus quoties opus fuerit, et antequam defectus modici in majores excrecant, de bonis communibus nostri Regalis Collegii reparent et sustentent seu faciant sustentari. Superintendantque ac reparent similiter debiteque claustrum ejusdem Regalis Collegii, infra quod claustrum sive cœmeterium ædificia alia præterquam per nos de novo construi prohibemus. Permittimus tamen quod socii, scholares, capellani, et clerici, alique quos in dicto claustro et sub dio contigerit sepeliri, tumbas sive monumenta seu sepulturæ suæ loca habeant exstructa, juxta tamen avisamentum præpositi Collegii Regalis memorati. Infra ecclesiam vero ejusdem nullus sepeliatur omnino, nisi præpositus, vice-præpositus, in sancta theologia magister, aut aliqua alia facultate doctor ejusdem Regalis Collegii socius, sive aliquis nobilis vel

specialis amicus. Et si contingat quod per animalium seu stauri mortalitatem, caristiam frugum, balivorum et præpositorum incuriam, incendium vel alios casus fortuitos, quod absit, bona mobilia collegii in tantum minorari, quod non sufficiant ultra staurum maneriorum, sustentationem sociorum, et alia necessaria, ad defectus domorum ipsius nostri Regalis Collegii, si qui fuerint, congrue reparandos, statuimus, ordinamus, et volumus, quod singulis hebdomadis de singulis sociorum communis denarius unus subtrahatur, et ad restorationem reparationemque defectuum prædictorum reservetur et convertatur. Et quia domus Domini majorem exigit honestatem, statuimus, quod pro reparatione aulæ aut ecclesiæ forsitan imminente, in casibus prædictis, de singulorum communis singulis hebdomadis duo denarii reserventur, et in reparationem hujusmodi convertantur, et fideliter expendantur singuli denarii sic subtracti et reservati, donec hujusmodi defectus ecclesiæ, aulæ, et alii quicunque, sint sufficienter reparati in omnibus et perfecti. Et ad istud statutum fideliter promovendum, diligenter prosequendum, et effectualiter observandum, præpositum dicti Regalis Collegii qui pro tempore fuerit, vice-præpositum, decanos, et bursarios, et singulos socios alios ejusdem, in virtute juramenti in eorum admissione præstiti ab eis ad collegium specialiter volumus obligari. Præterea ordinamus et volumus, quod cum novæ ædificationes vel aliquæ reparationes domorum immineant faciendæ, illæ incipiantur circa principium mensis Martii, et terminentur ante festum Sanctorum Simonis et Judæ exinde proxime secuturum. Alioquin dicto adveniente festo ab operibus hujusmodi cessent omnino usque ad principium mensis Martii tunc sequentis, ædificationibus et reparationibus quæ commode absque dispendio collegii differri non poterint duntaxat exceptis.

LII. De computo ministrorum intrinsecorum omnium et extrinsecorum, et quo tempore reddi debent.

Interim statuimus, ordinamus, et volumus, quod præpositus prædictus, ac vice-præpositus, et sex alii socii seniores, omnium et singulorum officiariorum et ministrorum intrinsecorum, necnon œconomorum, balivorum, procuratorum, firmariorum, et præpositorum, ac aliorum ministrorum extrinsecorum, ratione alicujus officii computabilis ipsi Collegio Regali obligatorum, ad dictum collegium accedentium ex ordinatione et præfixione præpositi, seu vice-præpositi, et socii infra scripti ratiocinia et computum Cantebrigie in ipso Regali Collegio in domo ad hoc deputata singulis annis audiant et diligenter examinent et ea fideliter terminent. Aliorum vero œconomorum, balivorum, procuratorum, firmariorum, et præpositorum, dicti Regalis Collegii computum et ratiocinia in et de ecclesiis vel maneriis Collegii Regalis prædicti, fieri permittimus et audiri, juxta discretionem præpositi, vice-præpositi, decanorum, bursariorum, et aliorum sociorum prædictorum. Statuimus etiam, ordinamus, et volumus, quod statim post autumnum sine aliqua dilatione vel excusatione, videlicet ad ultimum ante principium mensis Octobris, fiat circuitus et progressus per ipsum præpositum, et aliquem socium discretum, aptum, et circumspectum, ad hoc per collegium eligendum, vel per vice-præpositum, et socium hujusmodi, seu ad minus per unum de sociis sicut præmittitur electum et clericum computorum ejusdem Regalis Collegii, ad omnia maneria et beneficia ac boscos quoscunque ad idem collegium spectantia, ad supervidendum statum maneriorum, beneficiorum, ac boscorum, staurumque vivum et mortuum, videlicet equos, affros, boves, vaccas, et earum vitulos, oves bidentes, et alia animalia et pecora cujuscunque generis, et ad æstimandum et æstimari faciendum blada ingrangiatia. Et quod idem præpositus, vice-præpositus, vel socius præ-

dictus, in dicto circuitu præmuniat vel præmuniri faciat omnes et singulos balivos, præpositos, firmarios, et alios ministros quoscunque, quod sint parati infra certum diem infra mensem Octobris vel Novembris, quam citius fieri poterit per ipsum præpositum, seu vice-præpositum, seu socium prædictum, pro computis suis in collegio prædicto apud Cantebriam, vel in ecclesiis seu maneriis, tunc reddendis. Volumus etiam quod, post circuitum completum, quam citius fieri poterit, absque aliquali dilatione vel excusatione, incipiatur computorum auditio, et absque aliqua dilatione sive interruptione, negligentia, et mora, debite infra eundem mensem Octobris vel Novembris quam citius fieri poterit compleatur, ne per hoc collegium in expensis majoribus oneretur seu prægravetur, et socii seu scholares prædicti Regalis Collegii in actibus suis scholasticis impediuntur. Et quod quater in anno, videlicet in fine cujuslibet quarterii anni, computus expensarum hujusmodi hospitii Regalis prædicti intrinsecarum per præpositum et omnes alias personas prædictas audiat. Ita quod in fine cujuslibet anni, post computum omnium ministrorum et officiariorum complete redditum, finalis computus communarum expensarum hospitii dicti Regalis Collegii, et aliarum quarumcunque intrinsecarum, finaliter et complete audiri ac perfici poterit et ingrossari. Item, ordinamus, quod statim post Pascha quam citius fieri poterit, sine aliquali dilatione, fiat visus de statu omnium maneriorum et ecclesiarum appropriatarum, necnon de omnibus receptis, firmis, debitis cujuscunque manerii sive beneficii, et firmarum, et aliorum exituum et proventuum quorumcunque, eidem Regali Collegio spectantium. Videantur etiam exitus grangiarum, et remanentia bladorum in grangiis tunc de novo æstimentur. Fiat insuper visus de statu et mutatione cujuslibet stauri, vivi et mortui, videlicet, de equis, et affris, et cæteris animalibus et rebus ut supra in circuitu præpositi, etc., ante principium mensis Octobris est expressum, ut de expensis, reparationibus domorum, custodia domorum, clausuris, et aliis necessariis in dictis maneriis

factis, vel faciendis, liquere poterit evidenter. Qui quidem visus infra quadraginta dies a die inceptionis ejusdem continue numerandos si commode fieri poterit terminentur. Quodque ad minus in omni biennio, dictus præpositus, rationabili cessante impedimento, per se videat beneficia, grangias, et maneria supradicta. Et quod omnes rotuli computi, visus, et aliorum memorandorum, in thesauraria ponantur et securius custodiantur, et inde evidentiae sufficientes tam pro defensione ecclesiarum suarum ut jurium maneriorum suorum, quam de valore annuo eorundem, de tempore in tempus haberi poterunt in futurum. Statuentes ulterius, quod præpositus decem, vice-præpositus quatuor, socios duorum, ultra clericum computi prædicti in hujusmodi circuitu, progressu, et visu computi ut præmittitur faciendis, equorum numerum quomodolibet non excedant.

LIII. Infra quod tempus socii et ministri qui tenentur ad computum solvere debent sua arreragia.

Præterea statuimus, ordinamus, et volumus, quod si post hujusmodi computos, ut præmittitur, redditos, ministros prædictos, vel aliquem eorundem, a retro in aliquibus arreragiis per præpositum et socios hujusmodi computi auditores reperiri contingat, ad satisfaciendum de omnibus et singulis arreragiis prædictis, in quibus reperti fuerint a retro existere, ipsi Regali Collegio debitores, infra mensam redditionis prædicti computi immediate sequentem, nisi ex aliqua justa causa per ipsum præpositum et hujusmodi socios auditores approbata, seu ex dispensatione eorundem præpositi et sociorum auditorum solutio prædictorum arreragiorum ad terminum longiorem merito fuerit differenda, authoritate nostri præsentis statuti teneantur omnino. Quod etiam observari volumus et injungimus, in persona cujuslibet alterius collegii supradicti, per quem pecunia dicti Regalis Collegii qualitercunque fuerit dispensanda sive ministranda. Ad quam quidem

solutionem arreragiorum plene, integre, et fideliter infra terminum hujusmodi faciendam, ipsos et ipsorum quemlibet sic a retro existentes, seu existentem, statim post auditionem computi hujusmodi, astringi volumus vinculo præstiti seu præstandi ad sancta Dei Evangelia juramenti.

LIV. Quomodo Auditores computi habent aliis statum collegii post computum intimare.

Subsequenter auditis, examinatis, et discussis ratiociniis et computis omnium et singulorum ministrorum prædictorum, teneantur præpositus, vice-præpositus, decani, et bursarii, ac auditores eorum prædicti, omnia in prædictis computis comperta et inventa, necnon totum statum ac verum valorem annum omnium et singulorum maneriorum, terrarum, reddituum, ecclesiarum, et possessionum, ac aliarum rerum et bonorum quorumcunque ad dictum Regale Collegium spectantium, vel quovis alio modo ad idem Regale Collegium qualitercunque provenientium, singulis annis fideliter, distincte, et expresse, tredecim sociis discretioribus et magis circumspectis de eodem collegio inscriptis apte et fideliter intimare sub ipsorum debito juramenti. Postque ipso die, vel die proximo ex tunc sequente, singulis annis, præfati præpositus et bursarii coram cæteris auditoribus prædictis ad hoc specialiter convocandis, de omnibus receptis et liberatis quorumcunque pecuniarum et bonorum dictum Regale Collegium qualitercunque concernentium, quæ ad ipsorum manus quomodolibet devenerunt, sub juramento ipsorum ipsi collegio in eorum admissione præstito fidelia ratiocinia quantum ad hujusmodi negotium quemlibet ipsorum concernit, reddere, ac recepta et recipienda pro anno pro quo tunc computatur ibidem fideliter et plene detegere debeant et etiam teneantur, ut status ipsius collegii sociis ejusdem quorum interesse vertitur in hac parte plenius innotescat.

Lv. Quomodo bursarii redditus ipsorum computis teneantur claves officiorum suorum præposito tradere.

Et quoniam in tanto ministerio dictis bursariis commisso, ipsorum fidelitas, sollicitudo, et industria summe sint necessariæ, volumus quod reddito computo eorundem statim sine mora aliqua retradant et reddant claves cistarum prædictarum et aliarum custodiarum quarumcunque præposito nostri Regalis Collegii prædicti in signum resignationis et dimissionis officiorum suorum. Decani præterea, cæterique socii, officarii, et clavigeri intrinseci omnes et singuli præter præpositum suis officiis cedere debeant et etiam teneantur. Quo facto ad vice-præpositi singulorumque officiariorum hujusmodi futurorum electionem statim procedatur, sicut et prout superius in aliis capitulis ipsorum electionis formam concernentibus plenius est expressum. Quod officium vel quæ officia nulli socio ad hoc deputato liceat refutare. Statuentes præterea, quod nulli sociorum dictorum duo officia de officiis supradictis simul et semel quomodolibet committantur.

Lvi. De indenturis computorum in computo fiendis in custodia præpositi et bursariorum remanere debentibus.

In his autem ratiociniis complete audiendis ac etiam decidendis, volumus, quod tanta adhibeatur diligentia, ut post completionem totalis computi, vel in ipsorum computorum diebus, fiant duæ indenturæ summarie de statu ipsius Collegii et de toto residuo remanente, quarum una penes præpositum qui pro tempore fuerit remaneat, alia vero in arca communi dicti Regalis Collegii reponatur. Copiasque omnium computorum balivorum et ministrorum prædictorum singulis annis penes se retineant dicti bursarii qui pro tempore fuerint. Illaque necnon et omnia memoranda ac etiam rescripta omnium placitorum, munimentorum, et memorandorum ipsius collegii status aut jura ejusdem concernentium, in cistis eorum

communibus salvo reponere et fideliter conservare, pro diversis periculis vitandis, in perpetuum teneantur. Clericum insuper, virum providum et discretum, in literatura et scriptura competenter informatum, per præpositum assumendum, in dicto nostro Regali Collegio semper esse volumus, ad scribendum registrum, rotulos, et libros bursariorum, transcribendumque et copiandum munimenta et memoranda Collegii nostri Regalis prædicti, necnon copias computorum computantium quorumcunque, quem Clericum Bursariorum nuncupari, et eis in negotiis et factis eorum officia concernentibus assistere volumus et parere; quem pro suis in hac parte laboribus, ultra communas et robam, juxta discretionem præpositi et bursariorum remunerari volumus competenter.

LVII. De servantibus collegii, et quod omnia ministeria Regalis Collegii fiant per masculos quantum possint.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, pro futuris temporibus firmiter observandum, quod singula ministeria dicto Regali Collegio et personis ejusdem competentia, præsertim infra septa mansi ejusdem collegii, fiant per masculos et non per mulieres, ut quælibet sinistra suspicio, in quantum fieri poterit, cautius evitetur: nisi sit mapparum et vestimentorum aliorum necessariorum lotrix et usualium, quæ per manus alicujus famuli jurati collegio ad hoc deputandi singula recipiat, sic lavanda in defectu lotoris masculi, quam nunquam talis ætatis talisque conditionis esse volumus in quam sinistra suspitio merito cadere debeat vel haberi, quem aut quam extra in villa manentem in fine cujuslibet termini percipere volumus pro salario prout dicti bursarii vel saltem dispensator vel mancipium cum eodem vel eadem melius poterit concordare. Ordinamus præterea, quod inter cæteros ejusdem Regalis Collegii servientes, sit semper unus sufficiens et idoneus ad deferendum libros sociorum et scholarium ad scholas, quem horis et temporibus quibus ipsum circa officium

suum hujusmodi oportuerit occupari, nolumus mitti ad extra, seu per aliqua negotia aliquialiter impediri. Volumusque quod in eodem Collegio Regali, ad ejus expensas, habeatur semper unus provisor et emptor victualium, qui cum supervisione bursariorum singulis septimanis de victualibus septimanalibus emptiones et provisiones faciat. Ac insuper unus alius, qui pincerna sit, et panis et potus dispensationi semper intendat, qui insuper una cum subserviente in panteria et buttelaria dicti nostri Regalis Collegii, ad serviendum præposito cum præsens fuerit, et in ejus absentia vice-præposito, sociis, et scholaribus ejusdem, jugiter debeat permanere. In coquina vero sit unus principalis coquus, qui, cum sibi vacaverit, provisorii prædicto in emptionibus victualium assistat, et tres secum servientes, unum valectum, unum garsonem, et alterum pagettum habeat, inventos et exhibitos similiter de bonis Collegii Regalis antedicti. Sit insuper janitor portæ ejusdem nostri Regalis Collegii claudendo et aperiendo temporibus debitis jugiter superintendens, qui per se etiam seu garsonem aliquem utilem et honestum, quem continue in officio suo sub se habeat, in eodem Regali Collegio facturam torticarum et aliorum luminarium ecclesiæ quoties opus fuerit jugiter superintendat: ac insuper barbitonsoris officium exerceat, et præpositum, socios, scholares, chorustas, ac personas alias dicti Regalis Collegii debite ac diligenter radat; eisdemque sociis et scholaribus in aula temporibus refectionum humiliter cum servientibus cæteris deserviat, ut decet. Volumusque insuper, quod sit unus alius, qui in collegio nostro curam gerat hortulani. Sintque duo alii qui pistoris gerant officium. Ac etiam unus valectus et unus vel duo garsones qui equos collegii custodiant supradicti. Præterea statuimus, ordinamus, et volumus, quod tam sub-janitor, sub-pincerna, duo sub-coqui, hortulanus, equorum custodes, debite et sufficienter juvent sacristam dictæ ecclesiæ qui pro tempore fuerit, quoties et quando opus, ac ipsi ad id per dictum sacristam aut per campanarum tinnitorem temporibus congruis ad hoc vocati

fuerint, in campanis pulsandis juxta exigentiam temporis et secundum consuetudinarium jam habitis in nostro collegio prædicto, ad quod eos omnes et singulos specialiter onerari volumus in eorum admissione ad officia sua in nostrum collegium memoratum. Pro salariis vero dictorum servientium Collegii Regalis prædicti, de bonis ejusdem communibus volumus provideri.

LVIII. De scrutiniis et capitulis ter in anno in collegio celebrandis.

Præterea, ut singuli actus, singulaque negotia, tam circa spiritualia quam temporalia Collegium nostrum Regale et personas ejusdem concernentes et concernentia, magis provide fiant, securiusque procedant, statuimus, ordinamus, et volumus, quod ad mandatum præpositi qui pro tempore fuerit, futuris temporibus, ter ad minus in anno, omnes et singuli socii et scholares, capellani, clerici, et chorustæ, in ecclesia ipsius Collegii Regalis, aliquo die congruo quo magis absque impedimento studii vel alterius actus scholastici meliusque fieri poterit, facta prius præmunitione trium dierum, insimul convocentur et conveniant semel per octos dies vel circiter ante Pascha; iterumque per octo dies vel circiter ante festum Nativitatis Domini; tertio infra octo dies post festum Translationis Sti. Thomæ. Quibus præposito et socis simul congregatis primo et ante omnia Missam de Sta. Trinitate, in qua dicantur quinque orationes subscriptæ, prima videlicet de Sta. Trinitate, secunda de Sancta Maria, tertia pro anima nostra, videlicet, Deus cui proprium, etc., cum expressione nominis nostri, quarta vero pro animabus parentum et aliorum progenitorum nostrorum, Absolve quæsumus, etc., ut in forma superius annotata, et quinta, Fidelium Deus, pro animabus omnium fidelium defunctorum, faciant solenniter inter se celebrari. Deinde præpositus, socii, et scholares prædicti, in aula communi vel aliquo alio loco congruo ordinationes et statuta nostra faciant inter se publice et distincte legi ac etiam recitari; sic quod

ordinationes et statuta nostra omnia et singula in dictis tribus scrutiniis plenarie perlegantur: quodque nullus dicti Regalis Collegii socius vel scholaris a lectura et recitatione hujusmodi, cessante impedimento legitimo, se absentet, sub pœna amissionis communarum per mensem, et robæ suæ per unum annum proximo tunc futurum, ne quis statutorum ipsorum valeat ignorantiam prætereundere vel causari. Deinde fiat scrutinium et examinatio per præpositum et unum de sociis senioribus, quem duxerint eligendum, seu præposito absente vice-præposito prædicto, melius videbitur faciendum. In quo scrutinio, de singulorum sociorum, scholarium, capellanorum, clericorum, ac choristarum, ac aliarum ejusdem collegii personarum, vita et conversatione, moribus, conditionibus, profectuque studii scholastici et observatione statutorum et ordinationum nostrarum, necnon de omnibus quæ in ipso Regali Collegio, ac personis ejusdem, correctione ac reformatione indigent, cautius et diligentius inquiratur; atque ibidem secundum quod per inquisitionem compertum fuerit corrigenda corrigantur; necnon crimina et excessus delinquentium pro modo et quantitate delicti secundum statuta et ordinationes dicti Regalis Collegii, nisi prius hoc expletum fuerit, animadversione condigna plectantur. In his insuper scrutiniis diligens habeatur tractatus communis in et de ordinandis et reformandis omnibus et singulis quæ circa spiritualia vel temporalia collegii nostri expedienda tam infra quam extra occurrent, seu utilia videbuntur. Et si ad perficienda præmissa dictorum scrutiniarum non sufficiant primi dies, ipsa continuari et prorogari volumus ad dies ultiores proximo tunc sequentes, vel alios competentes, prout rerum et negotiorum necessitas ac Regalis Collegii utilitas id exposcent. Ita quod omnia ordinationes et statuta nostra prædicta in tribus dictis scrutiniis complete legantur, et ab omnibus sociis et scholaribus supradictis plenarie audiantur. Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod correctiones, punitiones, et reformationes quæcunque omnium et singulorum

criminum, excessuum, transgressionum, defectuum, et etiam delictorum, per quoscunque scholares vel socios dicti Regalis Collegii commissorum, quam citius fieri poterit infra tres dies continuos postquam ipsa comperta fuerint, vel delata, seu alias de ipsis legitime constiterit, juxta omnem vim, formam, et effectum statutorum et ordinationum ipsius nostri Regalis Collegii, absque dilatione ulteriori, fiant debite, sicut decet, nisi forsan propter præpositi vel personæ delinquentis aut alterius cujuscunque ad hujusmodi correctionem, punitionem, et reformationem, juxta ordinationes et statuta nostra prædicta, requisiti absentiam, vel propter aliam causam urgentem, utilem, vel necessariam, correctiones, punitiones, et reformationes hujusmodi fuerint merito differendæ, seu etiam prorogandæ, seu dilationes expectant longiores, et tunc quam citius fieri poterit, absque dilatione quacunque; quodque in correctionibus et punitionibus hujusmodi de quibus in nostris ordinationibus et statutis fit mentio specialis, coram socio vel scholari puniendo, antequam puniantur, legantur statuta et capitula in quibus fit mentio de excessu, et crimine, vel delicto, pro quo fiet punitio delinquentis. Si vero in nostris ordinationibus et statutis de excessu, crimine, vel delicto, aut pœna delinquentis specialiter cautum non existat, tunc correctionem et punitionem hujusmodi juxta arbitrium illius vel illorum ad quem seu quos ipsa correctio seu punitio juxta nostra ordinationes et statuta noscitur pertinere, fieri volumus, statuimus, ac etiam ordinamus. Statuentes præterea, ac etiam ordinantes, quod sociorum nullus vel scholarium cujuscunque scientiæ seu facultatis existat alium ejusdem Regalis Collegii socium vel scholarem de aliquo crimine, excessu, vel delicto, coram præposito, vice-præposito, aut decanis impetitur, delatum, vel accusatum tueatur, defendat, manuteneat, vel assistat eidem consilio, verbo, vel facto, aut pro ipso aliquo modo alleget quominus ipsius delinquentis debita correctio seu punitio fieri valeat, juxta exigentiam ordinationum et statutorum nostrorum, ne ipsa correctio

retardetur, vel alias differatur, sub poena amotionis perpetuæ a nostro Regali Collegio memorato. Statuentes præterea, quod nullus socius vel scholaris dicti nostri collegii super criminibus, excessibus, vel delictis detectus, vel delatus, copiam compertorum et detectorum sibi tradi, edi, dari, aut liberari, seu nomina detegentium vel denunciantium sibi exponi petat, neque ipsa comperta et detecta nominare tradantur eidem, sed super compertis hujusmodi et detectis personaliter respondeat, correctionemque debitam subeat, juxta nostrorum ordinationum et statutorum exigentiam et tenorem, cessantibus quibuscunque provocationibus, appellationibus, querelis, et aliis juris et facti remediis, per quas seu quæ ipsius socii vel scholaris correctio et punitio differri valeant, seu alias quomodolibet impediri, sub poena amotionis perpetuæ a nostro Regali Collegio memorato. Statuentes insuper, quod quilibet dicti nostri Regalis Collegii socius omnia nostra ordinationes et statuta ejusdem ad minus semel in singulis annis cum bona diligentia ac deliberatione matura per se legat, et ad intelligendum eadem animum et diligentiam apponat, vel quod tres vel duo socii secundum quod ad invicem in cameris simul collocantur prædicta ordinationes et statuta permixtim, vicissim, et alternatim legant, audiant, et auscultent, sub poena dimidiæ marcæ sterlingorum communis sociorum et scholarium dicti Regalis Collegii applicandæ. Ad quam quidem poenam subeundam quemlibet dicti Regalis Collegii nostri socium culpabilem in hoc casu arctari volumus et astringi, ne socii nostri Regalis Collegii propter ignorantiam statutorum hujusmodi de facili perjurii reatum incurrant, aut ignorantiam causare valeant in eisdem, de qua quidem lectura fiat specialis inquisitio a quolibet socio in singulis scrutiniis supradictis, sub ipsius debito præstiti juramenti.

LIX. De libris collegii conservandis, et non alienandis.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod singulis annis coram præposito, et omnibus dicti Regalis Collegii

sociis, vel majori parte ipsorum tunc in dicta universitate præsentium, necnon quolibet termino semel coram præposito, seu vice-præposito, decanis, et bursariis ostendantur realiter, visibiliter, et distincte, omnes libri Ecclesiæ, ac omnes alii libri dicti Regalis Collegii, quos ex nostra liberalitate, seu aliorum pia largitione, seu legato de ipsorum emptione, aut provisione altera, habent, et eos habere contigerit in futurum, ut sic apparere poterit si aliquis liber dicti Regalis Collegii fuerit distractus, subtractus, dilaceratus, seu deturpatus. Volumus etiam, et statuimus, quod nullus liber ejusdem collegii ullo unquam tempore vendatur, donetur, permutetur, vel impignoretur, seu alio quovis modo alienetur titulo vel colore, nec alicui de eodem collegio nec de extra quaternatim tradatur pro copia extra collegium describenda: nec per præpositum, vel aliquem alium, ducatur vel portetur extra collegium prædictum, nisi ad scholas. Ita quod nullus liber de nocte remaneat extra idem collegium, nisi aliquis liber fuerit ligandus seu necessario emendandus, quo casu, quo citius fieri poterit, et absque mora, ligetur, necnon emendetur, ac, cum ligatus et emendatus fuerit, ad collegium prædictum illico reportetur. Permittimus tamen, quod libri cujuscunque facultatis scholaribus et sociis collegii indigentibus ad eorum peculiarem usum annuatim, per modum novæ electionis, poterint accommodari, dum tamen non portentur extra collegium, nisi ut superius expressum. Et quod duo libri ejusdem tenoris, sive apparatus, uni personæ in forma prædicta nullatenus liberentur. Reliquos vero libros ultra sortem sociorum remanentes volumus in libraria communi cum catenis ferreis colligatos ad sociorum communem usum continue remanere. Statuentes insuper, quod in omni donatione librorum, seu aliarum rerum quarumcunque, inter vivos sive in ultima voluntate, præfato collegio facienda, donatorum hujusmodi voluntas et dispositio in hoc casu in omnibus observetur: sic, quod proprietas et dominium librorum et rerum hujusmodi penes dictum Regale Collegium perpetuo

remaneant et consistent. Statuentes, quod in ostio domus librariæ sit una serura elikat vulgariter nuncupata, de qua quilibet socius dicti nostri Regalis Collegii habeat clavem unam : quod quidem ostium singulis noctibus serari volumus ; per diem autem in eandem domum, præposito, sociis, et aliis intraneis claves habentibus, liber pateat introitus, dummodo extraneos non inducant, nisi pro quibus ipsi inducentes voluerint suo periculo respondere.

LX. De custodia librorum statutorum collegii.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod originalis liber integer ordinationum et statutorum nostrorum Collegii nostri Regalis supradicti, necnon liber statutorum collegii de Ætona, sufficienter ligati et cooperti decenter, cum nostris sigillis regalibus sigillati, in quadam cista in una camera thesaurariæ ad hoc disposita repositi, sub salva et segura custodia cum aliis reponendis ibidem fideliter conserventur. Quorum quidem ordinationum et statutorum omnium prædictorum veram copiam in libraria dicti Regalis Collegii reponi volumus, et etiam remanere, ut ad ipsam inspiciendam, legendam, et intelligendam socii et scholares dicti Regalis Collegii, pro informatione eorum, necnon et ipsa ordinationes et statuta melius scire et observare poterint, ut tenentur, sine difficultate quacunque quoties opus fuerit, accessum habere poterunt, et ad amputandam omnem dissensionis materiam, et ad tollendum occasiones discordiæ et controversiæ cujuscunque, removendum scandala, et evitandum pericula quæ circa verum intellectum ordinationum et statutorum hujusmodi exprimendum ex opinionibus variis hominum, minus utiliter et nimis forsan subtiliter sentientium, verisimiliter poterunt evenire : statuimus, et etiam ordinamus inhibendo expresse, ne præpositus, vice-præpositus, socius, scholaris, presbyter, vel clericus, aut quivis alius dicti Regalis Collegii cujuscunque status, gradus, seu conditionis existat, communiter vel divisim dicta statuta et ordinationes, vel

aliquod capitulum eorundem alicui personæ extraneæ ostendant, seu copiam transumptum seu transcriptum statutorum et ordinationum nostrorum, seu alicujus capituli eorundem, alicui faciant, seu quomodolibet fieri faciant vel procurent, vel, quantum in eis fuerit, permittant quovismodo fieri, nisi propter necessariam defensionem ipsorum, aut ex alia causa necessaria vel utili, per majorem et seniore partem sociorum Collegii Regalis approbanda, id, necessitate cogente, vel utilitate poscente, fieri oportebit. Si vero socius vel scholaris dicti nostri Regalis Collegii, contra præmissa vel eorum aliquod quicquam fecerit, et super hoc convictus fuerit, ab ipso nostro Regali Collegio perpetuo sit exclusus. Si autem præpositus fuerit, medietate portionis suæ quam de ipso nostro collegio esset alias percepturus, in illo anno quo deliquerit, præsentis vigore statuti, omnino careat ipso facto.

LXI. De saltibus et lutationibus et aliis ludis inordinatis.

Item, quia per incautos et inordinatos ludos in ecclesia vel aula dicti nostri Regalis Collegii Canteburgiæ, ex insolentia forsitan aliquorum in eisdem fiendos, dictis ecclesia et aula in muris, stallis, picturis, et fenestris vitreis, et alias frequentius damnificari possent et etiam deformari: nos ipsorum indemnitati prospicere cupientes, jactus lapidum et pilarum, necnon rerum quarumlibet aliarum, in ecclesia collegiata, claustro, stallis, et aula prædictis, saltus insuper et lutationes, aliosque incautos et inordinatos ludos quoscunque in dictis ecclesia, claustro, et aula, ullo unquam tempore fieri districtius prohibemus, per quæ vel eorum aliquod sumptuosis opibus eorundem in materia vel forma damnum inferri poterit quomodolibet vel jactura. Si quis vero in præmissis vel aliquo præmissorum culpabilis inventus fuerit, pro damno per ipsum illato satisfaciat competenter: et nihilominus ut poena unius sit metus multorum, per subtractionem communarum vel alias juxta discretionem præpositi vel vice-præpositi dicti nostri Regalis Collegii juxta quantitatem delicti vel excessus acriter puniatur sine favore quocunque.

LXII. Quod non sit acceptio personarum per aliquem in collegio.

Item, quia in Lege Divina noscitur esse scriptum, Ita magnum judicabis ut parvum, nec erit apud Deum acceptio personarum, statuimus, ordinamus, et volumus, quod præpositus, vice-præpositus, decani, bursarii, senescallus, et cæteri Collegii nostri Regalis Canteburgiæ officarii et ministri, scholaresque, et socii universi cujuscunque gradus, status, vel conditionis existant, absque personarum, scientiarum, et facultatum, generis, aut patriæ acceptione quacunque, se invicem diligant mutua et debita charitate, ac tam in gubernationis et regiminis rectitudine, quam victualium atque bonæ doctrinæ mutuaque vicissitudinis exhibitione libera, cæterisque omnibus pertinentibus ad eosdem absque partialitate quacunque, sese indifferentes exhibeant et ostendant, ac secundum quod decet æqualiter et amicabiliter se in omnibus pertractent. Inhibentes insuper præposito, vice-præposito, decanis, bursariis, senescallo, et cæteris dicti Regalis Collegii superioribus quibuscunque, ac scholaribus et sociis ejusdem collegii, ne quisquam ipsorum personarum, scientiarum, aut facultatum quomodolibet sit acceptor, neque scholaribus vel sociis dicti Regalis Collegii in aliqua scientiarum seu facultatum studentibus occasione suæ scientiæ seu facultatis in qua sic studuerint, plusquam sociis aliis vel scholaribus in scientiis aliis seu facultatibus studentibus, in his quæ collegii ordinationes et statuta, ipsorumque executionem, concernunt favens aut partialis existat, seu partem pro aliquo aliququaliter se faciat, nec contra charitatis fraternitatisque amorem gravamina vel molestias inferat quovis modo. Et nihilominus eosdem præpositum, vice-præpositum, decanos, bursarios, senescallum, et superiores omnes et singulos qui pro tempore fuerint, in virtute ac sub debito juramenti dicto nostro Regalis Collegio per eosdem præstiti arctius oneramus, quod ipsi et eorum quilibet, quantum in eis et eorum aliquo fuerit, correctiones,

punitiones, reformationesque debitas, veras, rationabiles, atque justas, de quibuscunque transgressionibus, delictis, criminibus, excessibus, scholarium et sociorum dicti Regalis Collegii quoruncunque, quoties, ubi, et quando, ac prout opus fuerit, juxta negotii qualitatem, vimque, formam, et effectum ordinationum et statutorum nostrorum præsentium, absque partialitate quacunque, postpositis etiam et cessantibus omnimodis prece, pretio, amore, timore, odio, invidia, favore, necnon affectionibus consanguinitatis, affinitatis, facultatis, et scientiæ, necnon prærogativis specialibus ex quibuscunque causis prætensis etiam vel conceptis, diligenter et indifferenter faciant et exerceant. Ac ea quæ in ea parte pro commodo et utilitate, tranquillitate, fraterna pace, mutua charitate, et honore dicti Regalis Collegii facienda fuerint, fideliter in omnibus exequantur.

LXIII. De portis et ostiis dicti Regalis Collegii statutis temporibus claudendis seu serandis.

Statuimus præterea, ordinamus, et volumus, quod magna et principalis porta dicti nostri Regalis Collegii orientalis, ac etiam minuta porta in eadem, qualibet die post solis occasum claudantur firmiter et serentur, et sic clausæ et seratæ permanent usque ad auroram diei sequentis. Occidentalis vero porta quadrati dicti Regalis Collegii singulis noctibus statim post unam horam a solis occasu similiter claudatur et clausa maneat usque ad mane, nisi ex causa evidenti necessaria vel utili et honesta per præpositum, vel vice-præpositum, decanos, vel bursarios in ipsorum præpositi et vice-præpositi absentia, approbanda, eas medio tempore non claudi contigerit vel etiam aperiri. Quarum portarum claves in custodia præpositi cum præsens fuerit, nisi causa rationabilis impediatur, et in ipsius absentia vice-præpositi, aut in ipsius vice-præpositi absentia vel defectio in custodia singulis noctibus in perpetuum existant bursarii senioris in collegio tunc præsentis. Statuentes præterea, quod ostia in fine magnæ aulæ quæ

ducunt ad coquinam, panteriam, cellarium, et botellariam, quolibet die statim post ultimam generalem potationem sociorum et scholarium, claudantur et serentur, ac sic clausa maneant et serata usque ad mane. Et quod ostia quæ ducunt, et per quæ quis ascendere poterit, ad domum thesaurariæ et ad tecta ecclesiæ, aulæ, et aliorum ædificiorum tam superius quam inferius, claudantur et serentur, quodlibet ostium tribus seruris, et sic clausa permaneant, nisi ex causa evidenti et necessaria et utili vel honesta ipsa contigerit aperiri. Quorum ostiorum claves in custodia præpositi, vice-præpositi, et bursariorum semper existant, ita quod per prædicta ostia nulli pateat exitus neque introitus nisi de ipsorum voluntate et ex aliqua causa superius recitata.

LXIV. Quod socii perpetui non transferant se ad alia collegia secularium clericorum infra regnum Angliæ, et de pœnis delinquentium contra ipsum articulum, vel articulos alios elicitos de statutis et ordinationibus antedictis.

Cum præfatum Collegium Regale Cantebrigizæ ad honorem Dei, beatissimæ Mariæ Virginis matris suæ, cleri et divini cultus, facultatum et liberalium scientiarum augmentum, et orthodoxæ fidei fulcimentum, specialiter fundatum existat perpetuis futuris temporibus duraturum: cumque ad perficiendum numerum septuaginta scholarium clericorum ipsius Collegii Regalis per nos superius limitatum, non jam doctos, literatos, aut divites vel in scientiis instructos viros, ut alibi plerumque, conspiciamus, verum, illos solummodo et duntaxat qui quasi a cunabulis, id est, ab ipsorum pueritia, prius in nostro Regali Collegio de Ætona (quod etiam ex hac causa fundavimus et instituimus) de nostra eleemosyna continue vivere, necnon grammaticalibus rudimentis insistere ac instrui debent, imbecilles, scil. pauperes indigentes scholares, et ut seculi more loquamur, vitam suam inopem verisimiliter defendere non valentes, perpetuis futuris temporibus eligi ordinamus et assumi, quique in ipsorum juventute et usque ad eorum senec-

tam et senium facultatibus et liberalibus scientiis insistendo in duobus nostris Regalibus Collegiis supradictis de nostra eleemosyna debebunt vivere ac etiam sustentari. Ne igitur nostrum collegium Canteburgiæ prædictum (quod utique viris perfectis, literatis, provectis, circumspectis, providis, et discretis, ad sui ipsius regimen successivis temporibus indigebit) propter carentiam virorum hujusmodi vel per sociorum ingratitude aut inconsultam aut nimiam levitatem, (seu alias se ad aliud collegium transferendo, ac sic ejusdem nostri Regalis Collegii matris et educatricis ipsorum honori quem procurare in omnibus tenerentur non modice detrahendo), in spiritualibus vel temporalibus damnum, opprobrium, scandalum patiatur quomodolibet, vel jacturam, et ne (quod absit) ipsum nostrum Regale Collegium processu temporis contingat viris hujusmodi contra nostræ intentionis propositum destitui et fraudari, prohibemus, et prohibendo statuimus, ordinamus, et volumus, quod nullus dicti nostri collegii Canteburgiæ, postquam in verum et perpetuum socium ejusdem sit admissus, ad aliud collegium sæculare scholarium clericorum quodcumque in universitate, vel studio aliquo generali præsentis vel futuro infra regnum Angliæ, per viam assumptionis, electionis, nominationis, præfectionis, admissionis, aut alias qualitercunque ut eidem collegio aggregetur, transeat vel se transferat quovis modo, vel ut sic transferatur insistat etiam vel procuret per se, alium, vel alios, quomodolibet in futurum. Nec quamvis scienter vel ignoranter ad aliud hujusmodi eligatur Collegium, nominetur, admittatur, assumatur, aut præficiatur, etiam in eodem electioni, nominationi, assumptioni, præfectioni, vel admissioni hujusmodi consentiat ullo modo. Nolumus tamen per præmissa quemvis dicti nostri collegii socium ab ipso collegio recedentem (non tamen intentione fraudulenta ut ad aliud collegium transferatur), quin post lapsum septennii a tempore recessus sui, et non ante, ut omnis in hac parte fraus penitus excludatur, ad aliud collegium eligi libere valeat et assumi quomodolibet prohibere. Intentionem vero socii hujusmodi

recedentis eo ipso absque probatione alia quacunque reputari, censeri, et haberi volumus fraudulentam, ipsumque taliter recedentem dicti nostri Regalis Collegio temerarium desertorem, si infra septennium a tempore recessus sui hujusmodi a nostro collegio memorato ad aliud hujusmodi collegium transeat vel se transferat quovis modo. Quem taliter recedentem subdole transferri ad aliud collegium hujusmodi vel transire in perpetuum prohibemus. Per præmissa tamen non intendimus prohibere quin socii Regalis Collegii Canteburgiæ quicunque ad regimen vel custodiam perpetuam alterius collegii cujuscunque, absque sua vel alterius procuratore illicita, eligi valeant, præfici, et assumi. Si quis vero hujusmodi nostræ ordinationis et statuti transgressor extiterit, ne de tanta sua præsumpta malitia gloriatur, præter poenam perjurii quam ipsum incurrere volumus ipso facto, ad restitutionem et resolutionem realem omnium et singulorum per ipsum postquam in scholarem dicti Regalis Collegii primo admissus fuerit a dicto nostro collegio perceptorum, præsentis nostræ ordinationis et statuti vigore ipsi Collegio Regali firmiter obligatus existat. Quem insuper, si postquam in verum et perpetuum dicti Regalis Collegii socium sit admissus ad aliud hujusmodi collegium realiter transeat vel se transferat quovismodo, ut ingratorum præmium filiorum (qui propriam contemnentes matrem, cujus ab uberibus primo potum lacteum qua tenera ipsorum nutriebatur infantia, et successive cibum solidum quo in hominem jam transirent perfectum, tam moraliter quam corporaliter susceperunt) acquirat, ac veluti maternæ dulcedinis obliviscens acriori verberare flagelletur, ac contritione duplici conteratur, ad poenas et solutiones infra scriptas, sicut et prout inferius continetur, statuimus, ordinamus, et volumus firmiter teneri et effectualiter obligari. Quamobrem etsi omnia et singula ordinationes, jura, et statuta quæcunque per nos edita et edenda volumus ab omnibus et singulis præpositis, sociis, et scholaribus nostri Regalis Collegii supradicti, qui pro tempore fuerint, quatenus ipsos communiter vel divisim

concernunt, et statuerimus etiam, sub gravibus certis pœnis, firmiter et inviolabiliter observari, præscriptum tamen articulum, necnon cæteros articulos alios infra scriptos per nos ab aliis nostris ordinationibus et statutis elicitos, quos ex abundanti habere volumus vim statuti. Videlicet, quod quotiescunque aliqua electio pauperum scholarium clericorum in collegium nostrum Canteburgiæ immineat facienda, ipsa electio omnino fiat in Collegio nostro Regali de Ætona, et non alibi quovis modo : de personis etiam, modoque, ac forma sicut et prout in statutis et ordinationibus supra de electione scholarium in hoc casu editis plenius continetur. Item, quia per experientiam rerum magnarum comperimus evidenter quod licet in nonnullis collegiis scholarium clericorum in diversis partibus orbis terrarum diffusis, pia devotione fidelium fundatis, diversarum liberalium artium, scientiarum, ac etiam facultatum, necnon scholarium clericorum particulariter studentium in eisdem certus et determinatus numerus per eorum collegiorum fundatores (sicuti per nos jam in nostro est Regali Collegio) extiterit provide limitatus, hoste tamen antiquo humani generis procurante, processu temporum, ortis dissensionibus, discordiis, ac invidiis, inter inibi collegiatos in diversis facultatibus studio insistentes, idem numerus est non mediocriter diminutus, et in aliquibus eorundem omnino sublatus, contra ipsorum fundatorum intencionem et pium propositum in hac parte, eapropter ne, quod absit, in nostro Regali Collegio Canteburgiæ idem inconveniens accadat vel contingat, statuimus, ordinamus, et volumus, ac etiam statuendo inhibemus expresse, ne præpositus, socii, vel scholares nostri Regalis Collegii supradicti, qui pro tempore fuerint, vel postquam recesserint ab eodem, collegialiter, communiter, vel divisim, ordinationes statutave aliqua edant, statuunt, sive condant, edi, statui, sive condi, aut quicquam aliud per se vel alios quovis modo in diminutionem, sublationem, vel enervationem numeri artium, scientiarum, seu etiam facultatum, sociorum et scholarium, ac clericorum et capellanorum ecclesiæ, per nos

superius limitati, imo dictis præposito, scholaribus, et sociis quicquam collegialiter, communiter, vel divisim, circa sublationem, enervationem, diminutionem, mutationem, sive minorationem, cujuscunque numeri quarumcunque artium, scientiarum, seu etiam facultatum, aut studentium in eisdem, vel presbyterorum dictæ ecclesiæ, aut clericorum (in dicto Regali Collegio superius limitati), faciendi vel etiam attendandi omnem et omnimodam tenore præsentis statuti nostri adimimus et interdicimus potestatem ac etiam facultatem. Item, quod præpositus, socii, vel scholares dicti Regalis Collegii, qui pro tempore fuerint, vel cum ab eodem recesserint, collegialiter, seu communiter, vel divisim, ordinationes aliquas vel statuta, declarationes, interpretationes, mutationes, vel expositiones, præsentibus nostris statutis et ordinationibus, vel ipsorum plano grammaticali intellectui, quomodolibet adversantes vel adversantia, repugnantes vel repugnantia, derogantes vel derogantia, non facient, edent, statuent, sive condent, vel aliqualiter acceptabunt, nec iis utentur, publice vel occulte, directe vel indirecte. Item, quod præpositus, scholares, vel socii dicti Regalis Collegii, qui pro tempore fuerint, vel cum ab eodem recesserint, collegialiter, communiter, vel divisim, dispensationem, relaxationem, aut remissionem aliquam, contra jura menta supradicta, vel contra ordinationes et statuta nostra per nos edita et edenda, seu contra ipsorum aliquod, aut contra aliqua in eisdem contenta, nullatenus impetrabunt nec proseguendo impetrabunt. Et si hujusmodi dispensationem, relaxationem, aut remissionem impetrari vel mero motu conditigerit, cujuscunque fuerit autoritate, vel si generaliter vel specialiter, vel alias sub quacunque forma verborum concessa, ipsa non utentur nec utetur aliquis eorundem, nec etiam consentient aut consentiet quovis modo. Ad perfectionem et stabile fundamentum dicti Regalis Collegii Canteburgiæ, ab omnibus et singulis præpositis, sociis, et scholaribus ejusdem, qui pro tempore fuerint, quatenus eosdem vel eorum quemlibet concernunt et concernent in posterum, arctius et firmius

volumus observari. Et quia per non usum vel non observantiam ipsorum, substantia et vis dicti nostri Regalis Collegii et nostræ intentionis propositum citius verisimiliter enervari poterunt, seu etiam annullari, proinde decrevimus eosdem articulos gravioris pœnæ adjectione vallari. Idcirco statuimus, ordinamus, et volumus, quod si præpositus, socii, et scholares dicti Regalis Collegii Cantebriagiæ, qui pro tempore fuerint, collegialiter, communiter, vel divisim, eosdem articulos, vel eorum aliquem, seu in eisdem contenta, eorumve aliquod, in parte vel in toto violaverint, infregerint, aut eisdem quomodolibet contravenerint, seu etiam postquam ab eodem collegio recesserint quicquam in enervationem statutorum, ordinationum, seu articulorum ipsorum fecerint aut realiter attentaverint, fecerit vel attentaverit aliquis eorundem, quadraginta libras sterlingorum nobis dum in hac luce fuerimus, et postquam ab eadem recesserimus nostris successoribus et hæredibus Angliæ regibus, viginti libras sterlingorum archiepiscopo Cantuariensi, viginti libras sterlingorum episcopo Lincolnensi, et quadraginta libras sterlingorum præposito et collegio nostro Regali Cantebriagiæ prædictis, nomine pœnæ, persolvere teneantur, et persolvere teneatur ipsorum quilibet in hoc casu delinquens. Et ad prædictarum summarum solutionem ut præmittitur in casibus prædictis fideliter faciendam, præsentis nostræ ordinationis et statuti vigore quilibet præpositus, socius, et scholaris hujusmodi culpabilis eo ipso obligatus existat, pœnis aliis in nostris statutis et ordinationibus superius irrogatis necnon articulis supradictis in suo robore permansuris. Et ad proseguendum et agendum effectualiter contra delinquentes hujusmodi, unum vel plures in prædictis casibus juxta omnem vim, formam, et effectum præsentis nostræ ordinationis et statuti, quemlibet dicti Regalis Collegii præpositum (si ipse præpositus culpabilis in ea parte non existat) pro summa pecuniæ dictum Regale Collegium contingente, et quatenus ad ipsum et dictum Regale Collegium pertinuerit, arctari volumus, sub ipsius debito superius præ-

stiti juramenti. Si vero dictus præpositus circa præmissos articulos, vel eorum aliquem, deliquerit, actionem et persecutionem hujusmodi ad vice-præpositum, et in ipsius vice-præpositi defectu, vel si ipse reus fuerit in præmissis, tunc ad decanos non delinquentes et eorum quemlibet, et in illorum decanorum vel alicujus eorum defectu, vel si ipsi deliquerint aut aliquis ipsorum deliquerit in hoc casu, tunc ad cæteros decanos non delinquentes, et eorum quemlibet, necnon ad tres bursarios ejusdem Regalis Collegii et eorum quemlibet per se, in quorum defectu, vel si ipsi communiter vel divisim deliquerint in hac parte, tunc ad præpositum Collegii nostri Regalis de Ætona prosecutionem et actionem hujusmodi volumus et statuimus pertinere. Et si forsitan per dictos præpositum, vice-præpositum, decanos, bursarios nostri Regalis Collegii Cantebriგიæ, aut per præpositum nostri Regalis Collegii prædicti de Ætona, infra unum annum a tempore hujusmodi delicti sive culpæ commissæ continue numerandum, non fuerit versus quemlibet taliter delinquentem actio sive prosecutio realiter incepta et continuata debite sicut decet, statuimus, ordinamus, et volumus, quod aliquis de nostro sanguine regio prosequi volens prosecutionem et actionem hujusmodi habeat, pro recuperatione illius summæ (dictos præpositum et Collegium Regale Cantebriგიæ ut præmittitur contingentis) in usum suum proprium convertendæ. Cui in hoc casu actionem et prosecutionem hujusmodi tenore præsentium concedimus et ad eum volumus pertinere. In quo etiam casu summam hujusmodi recuperandam eidem taliter prosequenti volumus applicari. Et ne præsens nostrum statutum quoad istum articulum delusorium videatur, ab eisdem omnibus et singulis prosecutionem et actionem hujusmodi, seu summam aliquam in hoc casu debendam quomodolibet remittendi, seu quicquam in præsentis nostræ ordinationis et statuti fraudem, illusionem, aut præjudicium attentandi seu etiam faciendi, omnem et omnimodam tenore præsentium adimimus potestatem, ipsisque ac ipsorum cuilibet tenore

præsentium interdicimus facultatem: actionibus pro cæteris summis hujusmodi debendis nobis aut alicui successorum et hæredum nostrorum regum Angliæ, archiepiscopo Cantuariensi, Lincolnensi episcopo prædictis, eorum videlicet singulis prorsus interesse in hac parte nihilominus reservatis. Et ne nos, aut successores et hæredes nostri Angliæ reges, et præfati archiepiscopus et episcopus qui pro tempore fuerint, hujusmodi delinquentium inscii et ignari omittamus vel omittant, prætextu ignorantie suæ hujusmodi, prosecui contra eos, sic quod delicta hujusmodi remaneant nimis diu vel forsan perpetuo impunita: statuimus, ordinamus, et volumus, quod dictus præpositus, seu vice-præpositus, vel aliquis de decanis vel bursariis prædictis, aut, in ipsorum defectu, præpositus Collegii nostri Regalis de Ætona, infra sex menses kalendares a tempore quo delicta seu commissa hujusmodi ad eorum notitiam pervenerint, teneantur præfatis personis nuntiare ac intimare. Liceat etiam cuicunque de sanguine nostro regio pro tempore existenti, personas hujusmodi sic delinquentes, necnon delicta per ipsas vel ipsarum aliquam sic commissa, nobis aut successoribus et hæredibus Angliæ regibus, cancellario et thesaurario Angliæ, custodi privati sigilli, custodi rotulcrum in cancellaria nostra vel hæredum nostrorum, et baronibus de scaccario nostro seu hæredum nostrorum, et ad minus duabus aliis personis majoribus de consilio nostro seu hæredum nostrorum prædictorum, archiepiscopo Cantuariensi et episcopo Lincolnensi supradictis nunciare ac etiam intimare: ad quod faciendum ipsos præpositum, vice-præpositum, decanos, bursarios, necnon præpositum collegii nostri Regalis Beatæ Mariæ de Ætona, arctari volumus sub ipsorum debito juramenti. Et pro eo quod nostræ intentioni non existit, quod propter delictum, crimen, transgressionem, vel excessum singularium personarum dicti Regalis Collegii, vel per præpositum et socios quoscunque, convocato consensu totius collegii ejusdem, contra præmissa vel eorum aliquod perpetrata, res, mobilia bona et immobilia, seu se moventia, catalla, terras, tenementa, reddi-

tus, et possessiones temporales vel spirituales, aut beneficia ecclesiastica, dicti nostri Regalis Collegii, nec ipsum Regale Collegii quomodolibet obligari, impetiri, arrestari, distringi, seu executionem aliquam fieri in eisdem, statuimus, ordinamus, et volumus, quod omnia et singula, res, bona mobilia et immobilia, ac se moventia, catalla, maneria, terras, tenementa, redditus, et possessiones temporales et spirituales, necnon beneficia ecclesiastica quæcunque, ipsius nostri Regalis Collegii intacta, non impetita, indemnita, ac illæsa in omnibus, sine onere, damno, incommodo, et præjudicio quibuscunque præmissorum, intuitu aut causa, occasione, colore, vel ratione ipsorum vel alicujus articuli in hoc præsentis statuto et ordinatione contenti, permaneant et in perpetuum conserventur. Ac quod contra personam culpabilem, seu personas culpabiles, in præmissis, et bona propria, possessiones, et beneficia eorundem delinquentium, duntaxat fiat per eos ad quos pertinet executio debita in hac parte.

LXV. De visitatione episcopi Lincolniensis per se aut ejus commissarium in dicto collegio facienda.

Præterea, cum speremus firmiter quod reverendus in Christo pater Lincolniensis episcopus, qui pro tempore fuerit, sicut dicti nostri Regalis Collegii visitator ac ordinarius esse debet, sic ejusdem collegii singulariumque personarum, possessionumque spiritualium et temporalium, jurium, libertatum, et privilegiorum ejusdem, ac specialiter statutorum et ordinationum nostrorum prædictorum, favorabilis conservator erit, specialisque protector (propter quam nostram in eo confidentiam singularem, idem nostrum Regale Collegium autoritate sedis apostolicæ a jurisdictione Eliensis episcopi et aliorum eximi et subjici eidem procuravimus), idcirco, pro defectu boni regiminis, statuimus, ordinamus, et volumus, quod liceat dicto episcopo Lincolniensi qui pro tempore fuerit, quoties per præpositum nostri Regalis Collegii, vice-præpositum, decanos,

et bursarios, vel per duodecim seniores ejusdem collegii nostri, seu per communem consensum totius Regalis Collegii, fuerit requisitus, necnon etiam absque requisitione quacunque, de terminus in terminum, semel ad præfatum collegium, per se seu suos commissarios speciales, quos ad hoc duxerit deputandos (præterquam per præpositum collegii nostri Cantebrigiæ prædicti, aut per præpositum Collegii nostri Regalis Btæ. Mariæ de Ætona juxta Windesoram, vel collegiatos in eisdem aut alibi in universitate Cantebrigiæ prædicta, seu illos qui ex causa alicujus delicti, criminis, vel excessus, ab altero dictorum Collegiorum Regalium decesserint, aut per episcopum Eliensem, prioremve ejusdem ecclesiæ cathedralis, decanum sive custodum capellæ Sancti Stephani infra palatium nostrum Wesmonasterii, aut decanum sive custodem capellæ Sancti Georgii infra castrum nostrum de Windesora, sive archidiaconum Eliensem, vel cancellarium universitatis Cantebrigiæ, per quos aut per ipsorum aliquem hoc nolumus quomodolibet exerceri) libere accedere, præpositumque ac omnes et singulos scholares et socios dicti nostri Regalis Collegii in unum locum infra unum et idem collegium convocare. Cui quidem reverendo patri et commissariis suis hujusmodi, vigore præsentis nostræ ordinationis et statuti, plenam concedimus potestatem super omnibus et singulis punctis et articulis in nostris ordinationibus et statutis contentis, per præpositum omnesque et singulos socios et scholares prædictos, etiam si oporteat sub ipsorum juramento coram eis de dicendo plenam et meram veritatem præstando, si videlicet ordinationes et statuta nostra prædicta ab ipsis omnibus quantum ad eorum singulos pertinuerit debite executæ fuerint, et omnia observata. Necnon super omnibus et singulis statum, commodum, et honorem dicti Regalis Collegii concernentibus, et quæ in eodem Regali Collegio, et in personis ejusdem, noverint seu crediderint reformanda: præterquam de occultis, etiamsi super his non fuerint specialiter requisiti exactissime inquirendi: excessusque, negligentias, crimina, et delicta quorum-

cunque dicti collegii commissa juxta omnem vim ordinationum et statutorum nostrorum corrigendi et etiam puniendi, attentataque contra ordinationes et statuta prædicta debite reformanda, cæteraque omnia et singula facienda et exercenda, quæ in præmissis et circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna; etiamsi ad privationem seu amotionem præpositi, vice-præpositi, vel alterius cujuscunque ab administratione sua vel officio suo, seu ad amotionem alicujus socii vel scholaris nostri Regalis Collegii ab eodem collegio, statutis et ordinationibus nostris hujusmodi id exigentibus, procedi contingat. Quos siquidem præpositum, vice-præpositum, socios, et scholares, necnon cæteros ipsius nostri Regalis Collegii ministros quoscunque, præfatis domino episcopo et commissariis de quibus præfertur, quoad omnia et singula præmissa, volumus et præcipimus effectualiter intendere et parere. Statuentes, quod nullus in visitationibus seu scrutiniis faciendis in dicto Regali Collegio contra præpositum aut aliquem alium ipsius Collegii Regalis socium vel scholarem quicquam dicat, deponat, seu denunciât, nisi quod verum crediderit, seu de quo publica vox et fama laboraverit contra eundem: idemque in præposito volumus observari, sub debito ipsorum omnium dicto Regali Collegio præstiti juramenti. Per præmissa tamen prædictis Lincolnensibus episcopis qui pro tempore fuerint, eorumve commissariis, quoad alia in præsentis nostro statuto et aliis nostris ordinationibus et statutis contenta, in dicto Regali Collegio vel personis ejusdem aliquam aliam potestatem concedere non intendimus, aut quod possint, vel aliquis eorum possit, ratione jurisdictionis quam habent vel aliquis eorum habet in eodem vel in aliquas personas ejusdem, citare, vel facere citari, vel evocare, seu etiam evocari facere, extra dictum collegium præpositum, aut aliquem socium, capellanum, vel clericum, aliamve personam quamcunque collegiatam in eodem: sed potestatem hujusmodi eis et eorum cuilibet præsentis nostri statuti vigore adimimus omni modo. Ordinantes præterea, quod præfatus episcopus Lincolnensis

qui pro tempore fuerit, cum per se præmissa fecerit, centum solidos, aut provisionem in esculentis et poculentis pro se et triginta personis, et totidem equis ad electionem ipsorum præpositi et sociorum Regalis Collegii antedicti: cum vero per commissarios suos, unum vel plures, iidem commissarii vel commissarius quadraginta solidos, aut procurationem congruam pro eisdem et septem electionibus, ad electionem præpositi et sociorum prædictorum per manus bursariorum dicti Regalis Collegii de bonis communibus ejusdem percipiant, pro omnibus expensis et laboribus in hac parte per eosdem et eorum aliquem subeundis. Ita tamen quod dictus episcopus centum solidos, aut commissarii seu commissarius quadraginta solidorum summam, in uno eodemque anno pro actu visitationis hujusmodi non excedant. Præfatorumque reverendorum patrum episcoporum Lincolniensium et commissariorum hujusmodi quorumcunque conscientias apud Altissimum arctius oneramus, ut in faciendo et exequendo præmissa juxta doctrinam apostoli, Non quærant quæ sua sunt, sed quæ Jesu Christi, solumque Deum habentes præ oculis, favore, odio, et timore, prece et pretio, coloribus, occasionibus, et causis postpositis quibuscunque, inquisitionis, correctionis, et debitæ reformationis officium diligenter impendant et fideliter in omnibus exequantur, sicut et prout coram Deo in ipsius extremo judicio in hoc casu voluerint reddere rationem. Statuentes insuper, quod præpositus dicti Regalis Collegii super excessibus vel delictis contra eum detectis vel delatis, in visitationibus et inquisitionibus per dictum episcopum Lincolniensem vel ejus commissarios ut præmittitur faciendis, copiam compertorum et detectorum hujusmodi sibi tradi, edi, dari, aut liberari, sive nomina detegentium vel denuntiantium sibi exponi, nullo modo petat, neque ipsa comperta et detecta aut nomina hujusmodi detegentium tradantur eidem, sed super eisdem compertis et detectis statim coram ipso episcopo vel ejus commissariis personaliter respondeat, ac correctionem debitam subeat pro eisdem juxta nostrorum ordinationum et statutorum exigentiam et tenorem;

cessantibus quibuscunque provocationibus, appellationibus, querelis, et aliis juris vel facti remediis, per quas seu quæ ipsius correctio et punitio differri valeant, seu alias quomodolibet impediri, nisi ad amotionem officii, seu privationem beneficii, aut inhabitationem personæ præpositi prædicti, contra præpositum eundem agatur per episcopum eundem aut ejus commissarios prædictos. In quibus casibus omnes defensiones legitimas eidem volumus esse salvas, non obstante nostra ordinatione prædicta.

LXVI. Finis et conclusio omnium Statutorum.

Porro, quanquam nostris temporibus nonnunquam perspeximus qualiter plerisque in locis regulæ, institutiones, et statuta a suis professoribus juxta fundatorum intentiones minime ut debuerant observetur: sperantes tamen firmiter quod docti viri, scientes legem Domini, habentes Deum præ oculis, ejusque voluntatem in regulis, observationibus, et statutis observandis lucidius præ aliis intuentes, has regulas, observationes, et statuta nostra, quæ ad laudem et gloriam omnipotentis Dei fieri fecimus, illis tradita diligentius observabunt, hoc præsens nostrum Regale Collegium juxta eadem regulas, statuta, et ordinationes gubernandum esse confidenter credimus committendum. Verum quia ea quæ in fine dicuntur, velut arctius impressa cordibus, solent mentibus hominum magis commendari: ac volentes eadem statuta, regulas, et ordinationes nostras præceptis ac jussionibus regis etiam frequenter repetitis stabilire fortius et firmitus communire: et ne (quod absit) in eisdem nostris ordinationibus et statutis, sicut in aliis jam vidimus accidere, dolus aut fraus fiat in futuro, hac edictali et in perpetuum valitura lege in omnium statutorum nostrorum fine, Statuimus, ordinamus, et volumus, ac sub pœna anathematis et indignationis omnipotentis Dei arctius prohibemus, ne quis præpositus, aut quivis sociorum, aut scholarium, dicti nostri Regalis Collegii, cujuscunque gradus,

conditionis, status, scientiæ, facultatis, aut officii, extiterit, pro sua voluptate, odio, seu aliqua causa vel occasione quacun- que, quicquam ordinationum et statutorum nostrorum, sensui nostræ intentionis, ut præmittitur, contrarium vel adversum, interpretatione excitante sinistra, aut quocunque suadente colore, arte, vel ingenio, occasione data, procurata, aut etiam exquisita, affirmet, construat, vel defendat, quovis alio modo, per se vel alium quemcunque, aliter quam nostræ intentionis existit construi, interpretari, seu etiam affirmari, ex quacunque causa procuret. Si quis vero, antiquo suadente serpente, quicquam contra præmissa verbo vel facto pertinaciter præsumpserit attentare, a dicto nostro Regali Collegio, si super hoc per testes idoneos convictus fuerit, tanquam in hac parte perjurus, sine spe regressus penitus excludatur: poenis aliis in hoc casu superius irrogatis in suo robore nihilominus permansuris. Volumus nihilominus, quod non obstantibus hujusmodi nostris ordinationibus et statutis factis, ut præmittitur, in posterumve fiendis, aut aliis non obstantibus quibuscunque, nobis pro tempore nostro libera sit facultas præsentibus nostris ordinationibus et statutis addendi, ipsas ac etiam ipsam in toto vel in parte tollendi, diminuendi, vel mutandi, declarandi, vel interpretandi, corrigendi, et de novo alia ordinandi, ac cum eisdem et super eisdem et contra eas dispensandi toto tempore vitæ nostræ. Tenore etiam præsentium, statuimus, ordinamus, et volumus, quod nullo modo nec ullo tempore liceat alicui hæredum vel successorum nostrorum regum Angliæ, seu Lincolnensi episcopo qui pro tempore fuerit, aut alicui alteri archiepiscopo sive episcopo cuicunque, postquam disponente Domino subtracti fuerimus ab hac luce, neque præposito aut sociis ejusdem Regalis Collegii, qui nunc sunt vel in futurum erunt, collegialiter, communiter, vel divisim, nec alicui alteri cujuscunque dignitatis, status, gradus, aut conditionis existat, aliqua alia nova statuta, seu ordinationes, regulas, constitutiones, interpretationes, mutationes, injunctiones, declara-

tiones, aut expositiones, vel glossas alias, nostris ordinationibus et statutis per nos jam editis, in posterumve condendis, aut sano et plano intellectui eorundem, repugnantes vel repugnantia, derogantes vel derogantia, discordantes vel discordantia, contrarias vel contraria, edere, condere, ordinare, statuere, vel dictare, nec eis vel alicui alteri ipsorum liceat præmissa ordinationes et statuta, vel eorum aliqua, quocunque quæsito colore, infringere, seu alicujus statuti nostri tenorem aut substantiam demere vel mutare, nec circa ea quomodolibet dispensare. Volumus insuper, quod nunquam de cætero per aliquam dissuetudinem, consuetudinem, vel abusum, aut aliam occasionem quancunque, intentioni aut verbis ipsorum statutorum nostrorum et ordinationum in aliquo derogetur. Nolentes insuper aliquam interpretationem fieri de eisdem aut circa ea, nisi juxta planum sensum, communem intellectum, et expositionem grammaticalem et literalem, magis et aptius ad casum seu prætensum dubium de quo quæritur et agitur applaudentem. Inhibentes quoque, statuentes, et ordinantes, specialiter et expresse, ac sub interminatione Divini judicii interdicimus, nostri Regalis Collegii præposito et præpositis, ac sociis et scholaribus ejusdem universis et singulis, præsentibus et futuris, ac in virtute juramenti per eos et eorum quemlibet in admissione ipsorum ad idem Regale Collegium præstiti, admonemus et hortamur in Domino, ne ipsi collegialiter, communiter, vel divisim, aliquas alias ordinationes vel statuta, declarationes, interpretationes, mutationes, injunctiones, expositiones, vel glossas, præsentibus nostris ordinationibus, vel statutis, vel ipsorum plano et sano et grammaticali et literali intellectui quomodolibet adversantes vel adversantia, repugnantes vel repugnantia, derogantes vel derogantia, quam per nos edita acceptent, nec hujusmodi fieri procurent, aut eisdem utantur publice vel occulte, directe vel indirecte. Inhibentes præterea, statuendo ac etiam ordinando, quod nulla statuta vel ordinationes per præpositum et socios supradictos, nec per majorem aut aliquam partem ipso-

rum, contra aliquam scientiam seu facultatem Regalis Collegii supradicti, vel contra studentes in eadem, absque consilio, consensu, et assensu omnium et singulorum existentium de facultate hujusmodi, vel saltem majoris et senioris partis eorum, fiant quomodolibet in futurum : et si contra præmissa, vel contra intentionem nostram in præmissis vel in eorum aliquo, per aliquem vel aliquos (quod absit), aliquid vel aliqua statui vel ordinari, fieri aut dictari, vel dispensationem aliquam scienter vel ignoranter concedi vel haberi contigerit in futurum : auctoritate præsentis statuti decernimus, pronunciamus, declaramus, dictos præpositum, præpositos, socios, et scholares, dicti Regalis Collegii (quibus omnibus et singulis in ea parte omnem et omnimodam adimimus potestatem ad ipsa observanda) non teneri quomodolibet vel astringi, sed ea vacuum omnino et carere volumus omni robore firmitatis, aliis poenis in hoc casu inflictis superius, in sua firmitate nihilominus permansuris. Statuentes præterea, et etiam ordinantes, quod si forsitan, temporum invalescente malitia, casibus fortuitis, possessiones, redditus et proventus spirituales et temporales dicti Regalis Collegii in tantum decreverint, quod dictus sociorum, scholarium, capellanorum, et clericorum, et chorustarum numerus, per nos superius definitus, de exitibus possessionum, reddituum, et proventuum prædictorum, cæteris oneribus eidem collegio incumbenibus debite supportatis, juxta formam ordinationum et statutorum nostrorum, nequeant commode sustentari, ex tunc communæ singulorum sociorum, scholarium, et capellanorum ejusdem duodecim denariorum summam in septimana non excedant. Nec pro aliquo socio, vel scholari, aut capellano ejusdem collegii tunc præsentem, amplior quam duodecim denariorum summa pro eorum septimanalibus tunc communis de bonis dicti Regalis Collegii communibus aqualiter persolvantur. Deinde si redditus et proventus præfati Collegii Regalis præposito, sociorum et scholarium tunc præsentium et capellanorum numero prædicto, ac omnibus aliis, non sufficiant in hac parte, volumus tunc quod

decrescant pecuniarum summæ pro ipsorum pictantiis in aula superius ordinatæ. Deinde portiones illæ, gradus infra dictum Regale Collegium assumpturis, de quibus præmittitur, ministrandæ, et ex tunc salarium informatoribus sociorum et scholarium nostris ordinationibus limitatum, et proximo pecunia pro remuneratione sociorum graduatorum in ordine sacerdotali constitutorum disposita et etiam ordinata, et deinde, necessitate poscente, omnes et singulæ portiones annuæ tam præpositi, quam sociorum et scholarium quorumcunque, eisdem præposito, sociis, et scholaribus annuatim, ut supra statuitur, solvendæ decrescant, ac de singulis earum primo quarta pars tam præposito, quam sociis ac scholaribus prædictis, et eorum cuilibet realiter subtrahatur: deincepsque, si detracta hujusmodi quarta proventus et redditus prædicti, cæteris tunc oneribus incumbentibus, eidem Regali Collegio suffecturi non sint, de singulis portionibus hujusmodi tertia pars earum tam præposito, quam sociis cæteris ac scholaribus ejusdem collegii quibuscunque similiter subtrahatur. Deinde vero decrescantibus adhuc proventibus et redditibus hujusmodi, adeo quod cæteris tunc oneribus non sufficiant, volumus quod omnis liberata vestium, de qua in nostris ordinationibus et statutis fit mentio superius, præposito et sociis et scholaribus ejusdem similiter subtrahatur. Et si tunc dictæ possessiones, redditus, et proventus non sufficiant pro tanta summa communarum, stipendiis capellanorum, et aliis oneribus eidem Collegio Regali incumbentibus debite supportandis, ex tunc communæ singulorum sociorum, capellanorum, et scholarium prædictorum, usque ad decem denariorum summam decrescant, nec, hujusmodi durante miseria, pro aliquo eorum amplior summa pro eorum septimanalibus communis de bonis dicti Regalis Collegii communibus aliquammodo persolvatur. Ac insuper si urgens necessitas id exposcat, volumus quod præposito, sociis singulis, et scholaribus prædictis, suæ portiones prædictæ usque ad quartam partem earundem decrescant. Sic quod in hoc casu eorum singulis nonnisi

quarta pars omnium et singularum suarum portionum integrarum eis alias ut supra statuitur in aliis fertilitatis temporibus annuatim distribuendarum quomodolibet durante hujusmodi miseria liberetur : quo etiam casu dictæ ecclesiæ presbyteris et clericis juxta arbitrium et discretionem præpositi et vice-præpositi, decanorum, et bursariorum, tam pro eorum salario quam pro victualibus eorundem, in omnibus volumus debite provideri. Sic quod ipsorum numerus per nos superius limitatus in dicto Regalis Collegio semper integer permaneat et nullatenus imminuatur. Demum si post subtractionem omnium portionum hujusmodi, infortuniis (quod absit) invalescentibus, numerus supradictus de redditibus, exitibus, et proventibus possessionum dicti Regalis Collegii tunc existentibus, non poterit commode sustentari, permittimus quod tunc et non ante, nec alias quovismodo, juxta decrescientiam reddituum et proventuum dictorum, decrescat successive numerus sociorum et scholarium nostri Regalis Collegii supradicti, hoc ordine semper in hujusmodi numeri decrescientia specialiter observato : quod in casu prædicto, post amotionem et decrescientiam omnium et singulorum scholarium, tunc amoveantur et recedant socii, secundum quod fuerint in dicto Regali Collegio juniores. In his tamen omnibus præpositi, sociorum, et scholarium Regalis Collegii qui pro tempore fuerint, conscientias apud Altissimum arctius oneramus, ordinantes et etiam statuantes, quod si necessitatibus et infortuniis supradictis cessantibus, tempora mutantur in melius, ac possessiones, redditus et proventus, dicti nostri Regalis Collegii per Dei gratiam iterato felicia recipiant incrementa, juxta ipsorum crescentiam numerus supradictus sicut præmittitur in dictis casibus minuendus, ordine supradicto quo decrescit augeatur etiam et accrescat ; cæteræque portiones per nos in nostris statutis et ordinationibus superius limitatæ in præfatis casibus subtrahendæ distribuantur eisdem juxta crescentiam reddituum et proventuum ipsorum, vimque, formam, et effectum hujusmodi nostrorum statutorum. De-

claramus præterea, quod jurati ad observationem ordinationum et statutorum nostrorum, et in iis vel in ipsorum aliquo delinquentes, non reatu perjurii, nisi hoc in iisdem ordinationibus et statutis specialiter caveatur, sed poena specialiter in statuto nostro expresse apposita, vel si nulla sit poena in statuto expressa, tunc si de modo arbitrandi poenam in statuto hujusmodi nulla sit mentio, poena iudicio et arbitrio præpositi, seu in ejus absentia vice-præpositi, imponenda tantummodo puniatur, nisi poenam sibi sic a statuto inflictam, seu sic ut prædicitur arbitrio præpositi et vice-præpositi infligendam, contempserit adimplere. Tunc enim ipsos sic contemnentes, et eorum quemlibet similiter reatum perjurii volumus et statuimus incurrere ipso facto. Statuentes perinde, quod in singulis capitulis et articulis statutorum nostrorum, in quibus per nos poena certa sic non fuerit expresse apposita, tunc si de modo arbitrandi poenam in capitulo vel articulo hujusmodi nulla fit mentio, præpositus nostri Regalis Collegii, seu, in ejus absentia, vice-præpositus, suo iudicio et arbitrio possit in quemcunque delinquentem contra eadem poenam apponere, quam quilibet sic delinquens virtute præsentis statuti subire ac perficere teneatur. Insuper declaramus, quod ubicunque in nostris statutis fit mentio de senioribus, senioritatem ipsam attendi volumus, non penes senioritatem ætatis, sed solum penes diuturniorem et longiorem stationem in nostro Regali Collegio memorato. Volentes similiter, quod in singulis statutis nostris, ubi fit mentio de decanis et bursariis, et non fit mentio de omnibus, quod duo decanorum ipsorum seu duo bursariorum sufficiant prædictorum. Præsentia, autem, regulas, ordinationes, et statuta, sic per nos edita ad Dei laudem et gloriam, ac beatissimæ Virginis Mariæ matris ejus, et sanctissimi confessoris Nicholai, divinique cultus augmentum, ac scientiarum studii que scholastici profectum, necnon ad præsentis Collegii Regalis commodum et decorem valere, et perpetuis durare temporibus, ac robur incommutabilis firmitatis volumus obtinere. His

ergo sic per Dei gratiam salubriter ordinatis, dicti nostri Regalis Collegii præposito ac sociis, et omnibus aliis commorantibus in eodem, juxta informationem Christi, tanquam ejus discipulis, divinum obsequium commendamus, pacisque et unitatis foedus, ac perpetuæ vinculum charitatis. Amen.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod quilibet scholaris, in admissione sua in Collegium nostrum Regale prædictum, post annis probationis, juret quod non favebit opinionibus, damnatis erroribus, aut hæresibus Johannis Wycklyfe, Reginaldi Peacocke, neque alicujus alterius hæretici, quamdiu vixerit in hoc mundo, sub pœna perjurii et expulsionis ipso facto.

Item, statuimus et ordinamus, quod in festo Annuntiationis Beatæ Mariæ Virginis, singulis annis in futurum, si ab eodem festo servitium Beatæ Virginis non differatur, fiat sermo in nostro Regali Collegio prædicto, in lingua vulgari, per præpositum, vice-præpositum, vel unum de sociis ejusdem collegii per assignationem dicti præpositi pro tempore existentis limitandum.

THE WILL OF KING HENRY VI.

A.D. 1448.

[From Baker's MSS. Harl. MS. 7032, p. 289.]

Copia ultimæ voluntatis regis Henrici Sexti, pro Collegiis suis Regalibus, viz. pro Collegio B. Mariæ de Etona, et pro Collegio B. Mariæ et Sti. Nicholai de Canteburgia, perficiendis.

IN the name of the blessed Trinity, the Father, the Sonne, and the Holy Ghost, oure Lady St. Marie mother of Christ, and all the holy companie of heaven : I, Henry by the grace of God king of England, and of France, and lorde of Ireland, after the conquest of England the Sixt, for divers great and notable causes moving me at the makeing of theise presents, have do* my will and mine intent to be written in manner that followeth :

Forasmuch as I have enfeffed before this time John cardinall and archbishop of Yorke, John archbishop of Canterbury, Robert bishop of London, William bishop of Lincoln, William bishop of Saresbury, and Thomas bishop of Bathe and Welles, John Carpenter, clarke of the church of Worcester, now bishop of the same, Adam Molyns, clerck, now bishop of Chichester, Walter Lyhert, clerck, now bishop of Norwich, John Langton, clerck, late bishop of St. David, and now to God passed, John Dulaber, clerck, now bishop of St. David, William earl of Suffolk, now marques of Suffolk, Henry earle of Northumberland, John viscount Beaumont,

---

* A common phrase for *have caused*.

Walter lorde of Hungerford, Rauf lorde Cromwell, Raufe lorde of Scudely, John Beauchampe, knight, now lorde Beauchampe of Powicke, and James Fenes, esq. now lorde of Say, John Somerset, Henry Sever, Richard Andrew, Walter Sherington, clercks; Edward Hungerford and Edward Hull, knights; John Saintlo, now to God passed, John Hampton, John Norres, William Tresham, John Vampage, and Richard Aldred, now to God passed, esqrs. in divers castells, lordships, mannors, lands, tenements, rents, services, and other possessions, parcell of the duchy of Lancaster within England and Wales, as it is more specially and at large conteyned and written in diverse my letters patents hereof made, of which letters the first beareth date the last day save one of Novembre, the yeere of my reign 22; the second beareth date the 7th day of Julie the same yeere: the third beareth date the 23d of Febr. the yeere of my reign 23; the fourthe beareth date the 29th of June in the same yeere; which castells, lordships, mannors, lands, tenements, rents, services, and other possessions, be of the yerelie value of 3395 *lib.* 11 *sh.* 7 *d.* when they be discharged of the fees and annuities with which they be now charged; which letters patents and all things conteyned in them by the authority of my parlement last holden at Westminster, as by an acte of the same parlement plainly it appeareth, were authorized, approved, ratified, and confirmed, for to performe and fulfill my will, of and upon the disposition of said castells, lordships, mannors, lands, tenements, rents, services, and other possessions, by me to be made and ordeyned, and to my said feoffees, in my behalf to be declared and notified. I, by these my present letters, declare and notifie unto my said feoffees, according to the said acte, that in these my letters is conteyned my said will, which I desire to be done and performed by my said feoffees of the castells, lordships, mannors, lands, tenements, rents, services, and other possessions above sayd.

First, forasmuch as it hath pleased our Lorde God for to

suffer and graunte me grace for the primer* notable workes purposed by me after that I by his blessed sufferance tooke unto myself the rule of my said realmes, for to erect, found, and stablish unto the honour and worship of his name specially, and of the blessed Virgin our Ladie St. Marie, encrease of virtues and dilatation of conning† and stablishment of Christian faith, my two colleges roiall, one called the College Roiall of our Ladie of Eton beside Windesor, and the other called the College Roiall of oure Ladie and St. Nicholas of Cambrige, the edifications of which colleges, now by me begonn, advised, and appointed, in manner and forme as hereafter followeth, may not be perfectly accomplished without great and notable workes assigned and purveied thereunto; I will, pray, and charge mine own feoffies, that unto the time that the said edifications and other workes of bridges, conduicts, cloysters, and other thinges begonn and advised by me in either of the said colleges, be fully performed and accomplished in notable wise then any of my said realme of England; they see that my said colleges, accordinge to the form of generall graunts by me unto them made in that behalfe, have and perceive‡ yeerlie of yssues, profits, and revenues, coming of the aforesaid castells, lordships, mannors, lands, tenements, rents, services, and other possessions, by the hands of the tenants, farmers, occupiers, and receivers of the same, 2000 *lib.* for the edifications and workes abovesayd; that is to say, to the provost of my said college of Eton, for the workes there yeerlie 1000 *lib.* and to the provost of my said college of Cambrige, for the edifications and workes there yeerlie 1000 *lib.*, from the feast of St. Michael last past unto the ende of the terme of twenty yeeres then next following, and fully and compleat; and if it be so that the edifications of my said colleges, or either of them, according unto my said devise and appointment herein

* Qr. Great or important.

† Knowledge.

‡ i. e. Receive.

conteyned, shall not be fully accomplished and finished within the said tearme of twenty yeares, I will then pray and charge my said feoffees that they do graunt unto either of my said colleges 1000 *lib.* to be taken yearlie from the end of the said tearme of twenty years finished unto the time of the edifications of the one of my said colleges be fully accomplished and performed, the yssues, profits, and revenues abovesayd; and that after the finishment of the edifications of one of the said colleges, the said yearlie 2000 *lib.* in sembable wise to be granted to the other of the same colleges whose edifications shall not be then finished, to have and perceive of the issues, profits, and revenues abovesayd, unto the time of the edification of the same college, to be fully finished and performed; which edifications of my said college I have fully devised and appointed to be accomplished in this wise: that is to wit,

THE COLLEGE OF ETON.

I will that the quier of my sayd college of Eton shall conteyne in length 103 fete of assize,* whereof behinde the high altare shall be 8 feete, and from the said altare to the quier dore 95 fete. Item, the same quier shall conteyn in breadth from side to side within the respondest 22 fete. Item, the ground of wall shall be enhanced higher than they be now on the utter side, ere it come to the layinge of the first stone of the clere wall 10 fete of assize. Item, the wall of the sayd quier shall conteyn in height fro the ground workes unto the crest of the battlement 80 feet of assize. Item, in the east end of the said quier shall be sat a great gable window of 7 dayes and two butteraces, and either side of the said quier 7 windowes, every windowe of foure dayes and eight butteraces, conteyning in height from the ground workes unto the over parte of the pinnacles 100 fete of assize. Item, that the said

---

* Statuteable feet.

† Q^y. Parallel correspondent walls or sides.

groundes be so taken, that the first stone lye in the middle of the high altare, which altare shall conteyne in length 12 fete of assize, and in breadth 5 fete; and that the first stone be not removed, touched, nor stirred, in any wise. Item, the vestry to be set on the north side of the same quier, which shall conteyne in length 50 fete of assize departed into two houses, and in breadth 24 fete, and the wall in height 20 fete, with gable windowes, and side windowes convenient thereto, and the grounde workes to be sette in the height of the grounde of the cloyster. And I will that the edification of my said college of Eton proceed in large forme, cleane and substantially, well replenished with goodly windowes and vaults, laying apart superfluitie of too great curious workes of entaile and busy mouldinge. Item, in the said quier on every side 32 stalles and the roode lofte there, I will that they be made in manner and forme like the stalles and roode loft in the chappell of St. Stephen at Westminster, and of the length of 32 feete, and in breadthe clear 12 fete of assize; and as touching the dimensions of the church of my said college of Eton, I have devised and appointed that the body of the same church between the yles shall conteyne in breadth within the respondes 32 feete, and in length from the quier dore to the west dore of the said church 104 feete of assize; and so the said body of the church shall be longer than is the quier, from the reredosse* at the high altare unto the quier by 9 feete, which dimension is thought to be a right, good, convenient, and due proportion. Item, I have devised and apointed that the yle on the other side of the body of the church shall conteyn in breadth fro respond to respond 15 feete, and in length 104 feete, according to the said body of the church. Item, in the south side of the body of the church a faire large dore with a porch, and the same for christeninge of children and weddinges. Item,

---

* Screen at the back of the high altar.

I have devised and apointed six greces* to be before the high altare, with the grece called Gradus Chori, every of them conteynyn in heighth 6 ynches, and of convenient breadth, every of them as due forme shall require. Item, in the breadth of the church-yearde, from the church dore unto the wall of the church-yard within the wall of the west end, which must be take of the streete beside the high way, sixe foote of assize. Item, the ground of the cloyster to be enhaunsed higher than the olde ground 8 feete ere it come to the pavement, so that it be sett but two foote lower then the paving of the church, which cloistre shall conteyn in length east and west 200 feete, and in breadth north and south 160 feete of assize. Item, the said cloistre shall close unto the church on the north side at the west end, and at the north side at the east end of the church it shall be close unto the college, with a dore into the said college. Item, the said cloistre shall conteyne in breadth within the walls 15 fete, and in height 20 fete, with clere stories round about inward, and vawted and embattelled on both sides. Item, the space between the wall of the church and the wall of the cloister shall conteyne 38 feete, which is left for to sett in certaine trees and flowers, behovable and convenient for the service of the same church. Item, the cemetery of the same church shall be lower than the paving of the cloister 4 feete of assize, with as many greces up into the church dore as shall be convenient thereto. Item, in the middle of the west of the said cloister a great square tower, with a faire dore into the cloister, which tower shall containe cleare within the wall 20 feete, and in height with the battlement and the pinnacles 140 feete. Item, from the highway on the south side unto the wall of the college a good high wall with towers convenient thereto; and in likewise from thence by the waters side, and about the gardens, and all the precincte

---

* Steps, *gressus*.

of the place round about by the high way, untill it come to the cloyster end on the west side again. Item, that the water at Baldwyne brige be turned overthwart into the river of Thamise, with a ditch of 40 foote of breadth, and the ground between the same ditch and the college arised of a great height, so that it may at all floods be plain and dry ground, where then will be in distance from the hall to the water at all times of dry ground 80 foete.

And as touching the dimensions of the howsing of my said college of Eton, I have devised and apointed that the south wall of the precincte of the said college, which shall extend from the tenement that Heugh Dyer now holdeth and occupieth, unto the est ende of the gardens after long* the waters side, shall containe in length 1440 foete of assize, with a large doore in the same wall to the waters side. Item, the est wall of the same precincte, which shall extend from the waters side to the high way at the newe bridge at the est end of the gardens, shall containe in length 1200 foete of assize. Item, the north wall of the said precincte which shall extend fro the est end of the gardens after long the high way unto the south west corner of the same precincte, shall containe in length 1040 foete of assize, in which wall shall be a faier gate out of the utter† court into the high way. Item, the west wall of the same precincte, which shall extend fro the said west corner of the same precincte unto the said tenement, which the said Hew Dyer now occupieth, shall containe in length 1010 foete; and so the utter walls of the said precincte shall containe in length about the same precincte 4690 foete of assize. Item, betwixt the said north wall of the said precincte, and the walles of the college in the utter court of the east part of the gate and the way into the college, shall be edified diverse howses necessary for the bake-howse, brew-howse, garners, stables, hey-howse, with chambers for the

---

* Along.

† Outer.

steward, auditor, and other learned counsell and ministers of the same college, and other lodgings necessarie for such persons of the same college as shall happ to be diseased with infirmities. Item, in the west part of the same gate and the way into the college, on the north pane,* 8 chambers for the poore men, and in the west pane 6 chambers, and behind the same a kitchin, buttry, pantry, and a ground for the said poore men. Item, the north pane of the college shall containe 155 feete within the walles, in the middle of the which shall be a faier tower and a gate howse, with two chambers on either side, and two chambers above, vaulted, containing in length 40 feete, and in breadth 24 feete; and in the est side of the same gate 4 chambers, 2 beneth and 2 above, every of them in length 35 feete, and in breadth 24 feete; and in the west side of the same gate a school-howse beneath of 70 feete in length, and in breadth 24 feete. Item, the est pane in length within the walles 230 feete, in the middle whereof, directly against the entring at the cloister, a library containing in length 52 feete, and in breadth 24 feete, with three chambers above one the one side, and fower on the other side, and beneath 9 chambers, every of them in length 26 feete, and in breadth 18 feete, with five utter towers and five inner towers. Item, the west pane of the said college 230 feete in length, in the which shall be directly against the library a dorre into the cloister, and above 8 chambers, and beneth other 8 chambers, with 3 outer towers beyond the north side of the cloistre, and 5 inner towers, with a way into the quier for the ministers of the church between the vestry and the same quier. Item, the south pane in length 155 feete, in which shall stand the hall, with a vaute underneath for the buttry, a cellour, containing in length 82 feete, and in breadth 32 feete, with two bay windowes, one inward and the other outward, with a tower

---

* Side.

over the hall-doore, and at the est end of the hall a pantry, with a chambre beneath, and at the west end of the hall the provostes lodging above and beneath, containing in length 70 feete, with a corner tower inward, and another without ; and on the south side of the hall a goodly kitchin, and in the middle of the quadrant* a goodly conduit within goodly devised, for the use and profit of the said college. Item, the height fro the streete to the enhansing of the ground of the cemetery 7 feete di. and the same wall in height above that 5 feete di. with greeces out of the way into the same pane, as many as shall be convenient. Item, that the quadrant within the college, and the utter court, be but a foote lower then the cloister. Item, all the walles of the said college of the utter court, and of the walles of the precinct about the gardens, and as far as the precinct shall goe, to be made of the hard stone of Kent. And the said gardens to be enhansed with earth to the heighth of a foote lower then the cemetery of the church.

THE COLLEGE OF CAMBRIGE.

And as touching the dimensions of the church of my said college of our Lady and St. Nicholas at Cambrige, I have devised and apointed that the same church shall containe 288 feete of assise in length, without any yles, and all of the wideness of 40 feete, and the length of the same church from the west end to the altare at the quier doore, shall containe 120 feete, and from the provosts stall unto the greece called Gradus Chori 90 feete, for 36 stalles on either side of the same quire, answering to 70 fellowes and ten priests conducts, which must be *de prima forma*. And from the said stalles unto the est end of the said church 72 feete of assize : also a reredos† bearing the roodelofte departing the quier and the

---

* Quadrangle.

† *Reredos* has here a somewhat different application from what it had before, p. 176, but in both places it signifies a *screen*.

body of the church, containing in length 40 feete, and in breadth 14 feete; the walles of the same church to be in height 90 feete, imbattelled, vawted,* and chare roffed, sufficiently butteraced, and every butterace fined† with finials;‡ and in the east end of the said church shall be a windowe of nine dayes, and betwixt every butterace a windowe of five dayes, and betwixt every of the same butteraces in the body of the church, on both sides of the same church, a closet with an altare therein, containing in length 20 feete, and in breadth 10 feete, vawted and finished undre the soyle of the yle windowes: and the pavement of the church to be enhanced‡ four feete above the ground without, and the height of the pavement of the quier one foote di. above the pavement of the church, and the pavement of the altare 3 feete above that. Item, on the north side of the quier a vestry, containing in length 50 feete, and in breadth 22 feete, departed into two howses beneath and two howses above, which shall contain in height 22 feet in all, with an entrie fro the quier vawted. Item, at the west end of the church a cloistre, square, the east pane containing in length 175 feete, and the west pane as much; and the north pane 200 feete, and the south pane as much; of the which the de-ambulatory 13 feete wide, and in height 20 feete to the corbill table, with cleare stories and buttraces, with finialls, vawted and embattelled, and the ground thereof 4 fete lower then the church ground. And in the middle of the west pane of the cloistre a strong tower, square, containing 24 feete within the walles, and in height 120 feete to the corbyl table, and fower smale turrets over that, fined with pinnacles, and adore into the said cloistre inward, and outward none.

And as touching the dimensions of the howsing of the said

* Vaulted.

† Finished?

‡ *Finials* are the little spires ornamented with flower works that terminate the Gothic buttresses and turrets.

‡ Raised.

college, I have devised and appointed in the south side of the said church, a quadrant closing to both ends of the same church, the last pane whereof shall containe 230 feete in length, and in breadth within the walls 22 feete. In the same panes middle a tower for a gate howse, containing in length 30 feete, and in breadth 22 within the walls, and in height 60 feete, with three chambers over the gate, evry over other : and on either side of the same gate 4 chambers, every containing in length 25 feete, and in breadth 22 feete ; and over every of these chambers two chambers above, of the same measure or more, with two towers outward and two towers inward. The south pane shall containe in length 238 feete, and in breadth 22 feete within, in which shall be 7 chambers, every containing in length 29 feete, and in breadth 22, with a chamber, parcell of the provosts lodging, containing in length 35 feete, and with a chamber in the east corner of the same pane, containing in length 25 feet, and in breadth 22 feet ; and over every of all the same chambers two chambers, and with five towers owteward, and three towers inward. The west pane shall contain in length 230 feete, and in breadth within fourth 24 feete ; in which at the end toward the church shall be a library, containing in length 110 fete, and in breadth 24 feete, and under it a large howse for reading and disputations, containing in length 40 feete, and two chambers under the same library, every containing in length 29 feete, and in breadth 24. And over the said library an howse of the same largenes for diverse stuffe of the college. In the other end of the same pane an hall containing in length an 100 feete, upon a vault 12 feete high, ordained for the celler and buttry, and the breadth of the hall 34 feete : on every side thereof a bay window, and in the nether end of the same hall, toward the middle of the pane, a pantry and butry, every of them in length 20 feete, and in breadth 17 ; and over that two chambres for officers, and at the nether end of the hall towards the west a goodly

kitchin. And the same pane shall have inward two towers ordained for the wayes into the hall and library. And in every corner of the quadrant shall be two corner towers, one inward and one outward, more then the towers above rehearsed. And at the upper end of the hall the provosts lodging; that is to wit, mo then the chambers for him above specified, a parler on the ground, containing 34 feete in length, and 22 in breadth, two chambers above of the same quantitie, and westward closing thereto a kitchin for him, a larder house, stable, and other necessary howses and grounds. And westward beyond theise howses, and the said kitchin ordained for the hall, a bake-howse and brew-howse, and other howses of office, between which there is lefte a ground square of 80 feete in every pane for woode and such stuff. And in the middle of the said large quadrant shall be a conduit goodly devised for the ease of the said college. And I will that the edification proceed in large forme of my said college cleane and substantiall, setting apart superfluity of too great curious workes of entaile and busy moulding.

And I have devised and apointed that the precincte of my said college of our Lady and St. Nicholas, as well on both sides of the garden from the said college unto the water, as in all other places of the same precinct, be enclosed with a substantiall wall of the height of 14 feete, with a large tower at the principal entre against the middle of the east pane out of the High Streete; and in the same tower a large gate, and another tower in the middle of the west end of the New bridge. And the said wall to be crested, and embattelled, and fortified with towers, as many as shall be thought convenient thereto. And I will that both my said colleges be edified of the most substantiall and best abiding stuffe of stone, lead, glasse, and yron, that may best be had and provided thereto: and that the church of St. John, which must be taken to the enlarging of my said college, be well and sufficiently made againe in the grounde in which

the provost and schollars abovesayd now be lodged, or nigh by where it may be thought most convenient, to the intent that Divine service shall now be done therein worshipfully to the honour of God, our Blessed Lady Christes mother, St. John Baptist, and all saints. And also for the expedition of the workes abovesayd, I will that my said college of Cambridge have and receive yearely of the yssues, profits, and revenues, coming of the said castells, lordships, manors, lands, tenements, rents, services, and other possessions abovesaid, 117*lib.* 6*sh.* 10*d.* during all the time of the edification of the said college, for the yearly wages and rewards of officers and ministers longing to the workes there; that is to wit, for the master of the workes, 50*lib.*, for the clerck of the workes, 13*lib.* 6*s.* 8*d.*, for the chiefe mason, 16*lib.* 13*sh.* 4*d.*, for the chief carpenter, 12*lib.* 8*sh.*, for the chief smith, 6*lib.* 13*s.* 4*d.*, and for the purveiors, either of them at 6*d.* the day, 18*lib.* 6*s.* 8*d.* And in semblable wise, I will that my said college of Eton have and receive yearly, during the edifications thereof, of the same yssues, profit, and revenues, 124*lib.* for the yearly wages and rewards of the officers and ministers belonging to the workes there; that is to wit, for the master of the workes there 50*lib.*, for the clercke of the workes, 13*lib.* 6*s.* 8*d.*, for another clercke or comptroller of the works 13*lib.* 6*sh.* 8*d.*; the chief mason, 13*lib.* 6*s.* 8*d.*, for the chief carpenter, 10*lib.*, for the chief smith, 6*lib.* 13*sh.* 4*d.*, and for two purveyors either of them 6*d.* by the day, 18*lib.* 5*s.* 6*d.*:

Moreover, for as much as I entirely desire that all the numbers of the persons ordeined, devised, and apointed by me, for to be in both my said colleges, be fulfilled in as hasty time as they goodly may, and so the numbers for the accomplishment of my devotion to be kept always perfect, and that certain of the liveloods with which I have endowed my said colleges be yet in reversion, so that the said numbers with other charges may not sufficiently be found and supported, unless that the same college be succored otherwise,

I will, pray, and chardge, my said feffees, that my said college have and receive yearly of the yssues, profits, and revenus, coming of the castells, lordships, mannors, lands, tenements, rents, services, and other possessions abovesayd, over the said yearly 2000*li*b. to the same colleges in the forme and for the cause abovesayd assigned, the summe of a thousand markes granted unto my said colleges during the lives of certain persons specified in my letters patents severall, under the seale of my said duchy thereupon made, as it is in the said letters more clearly conteyned. Furthermore, I will, pray, and chardge my said feffees for to be delivered to my said colleges 2000*li*b. over the said yearly 2000*li*b. and yearly 1000 markes unto them, in the formes abovesayd, assigned to be taken as soon as it goodly may be arreised and had by the same feasts, of the yssues, profits, and revenues, of the said castells, lordships, mannors, lands, tenements, rents, services, and other possessions; that is to say, unto my provost and College Roiall of Eton 1000*li*b. and unto my provost and College Royall of Cambrige 1000*li*b. of sufficient and good gold, and of sufficient weight of my lawfull coine, which I have given for a treasure for them, to be kepte within them for diverse great causes, which be more plainly expresst in the statutes and ordinaunces of my said college, by me made in that behalf. And I will that my said college of Eton have of the said yssues, profits, and revenues, of the said castells, lordships, mannors, lands, tenements, rents, services, and possessions, 200*li*b. in money, for to purvey them books to the pleasure of God and weale of my same college. And in semblable wise to my other college of Cambrige 200*li*b. for to stuff them with jewells for the service of God, in the same college.

And if it like unto God to call me out of this mortal life, before that my said colleges be accomplished, and before they have such as is to them here apointed, then I will and desire that my will above rehearsed touching the

same colleges and either of them, be specially and principally accomplished, and in all points perfectly performed before all other thinges: and secundarilie, that my said feoffees, informed by them that I shall ordain to be mine executers of my testament, so farr as my goods moveable may suffer for the payment of my debts, and fulfilling of my testament and last will, doe such summes of mony sufficient and necessarie in that behalf of the yssues, profits, and revenues, coming of the lordships, castles, manors, lands, tenements, rents, services, and other possessions abovesayd, over that which is assigned to my said college, to be payd from time to time to my foresaid executers, they therof for to doe and satisfie mine exequies, memorials, and all things behoveable about my sepulture in honorable wise, and to pay my debts of my howse of my great wardrobe, and of my chambre, and to doe plain and entire execution of my last will and testament, in the which I will that the debts of my howsehold be specially preferred. And if it fortune me to decease, after that the edifications, ordinances, and apointments of my said colleges here before by me made, limited, devised, and assigned, be accomplished and performed, I will then that my said feoffees do, in satisfaction of my debts with all the yssues, profits and revenues, of the said castles, lordships, manors, lands, tenements, rents, services, and other possessions, as is aforesayd. Moreover, I will that all the foresaid castles, lordships, mannors, lands, tenements, rents, services, and other possessions, remain still in my feoffees hands untill the time that all this my will afore written, and every pointe of it, be entirely executed and perfectly accomplished; and that fully done and executed, then I will and pray my said feoffees, that the said casteles, lordships, mannors, lands, tenements, rents, services, and other possessions, wholie remain to mine heirs and successours, kings of England, for evermore, and to be annexed to the crown of England for ever, in the best forme that the said

feoffees, by advise of counsell of law, can ordre and devise; alway foreseen, that it be lawfull to me, dureing my life onely, by writing, to change this my will, and to the same for to adde, and therein for to muse in all things conteyned therein, excepte such ordinances and apointments as belonge and concerne unto my said colleges which be above rehearsed, after my discretion; which changinges, additions, and museings, if it fortune any to be, I will, chardge, and pray my said feoffees duly to execute after my will. And if it fortune, that before my debts be fully payd, and my last will plainly executed, my said feoffees die all save three, or two, or one, then I will, pray, and chardge them three, two, or one, that they in all the foresaid castles, lordships, manors, lands, tenements, rents, services, and other possessions, in my foresaid letters patents expressed, do enfeoffe 14 persons, whose names be hereafter written, that is to wit, the reverend fathers in God William bishop of Winchester, Reignald bishop of St. Asaph, Thomas earle of Devon, Richard earle of Sarum, Henry earle of Northumberland, John earle of Shrewsbury, Thomas lord Clifford, Lionel lord of Weles, Mr. John Chadworth, provost of my said college of Cambrige, William Westbury, provost of my said college of Eton, Mr. William Say, Mr. Andrew Holts, Sir Robert Roose, knight, and Sir Thomas Stanley, knight: and if it fortune that the said 14 persons, which the said three feoffees, two, or one of them, should so enfeoffe, as. in the premisses before is rehearsed at that time as such feoffement should be made, be not one alive, but passed to God all 14, then I will that the said three, two, or one of my said feoffees, shall enfeffe other 14 persons spirituall and temporall, of good fame, faith, and credence, in all the said castles, lordships, mannors, lands, tenements, and rents, services, and other possessions: foreseen alway, that if any of the first 14 persons be alive, when the said feofment should by the three feoffees, two, or one of them, be made, I will that

as many of the foresaid 14 persons as then shall be alive, be put into the said feofment before any other persons of the same state and degree they be of. And forasmuch as for the good rule and profitable governance of the said castles, lordships, mannors, lands, tenements, rents, services, and other possessions, continually hereafter to be had, and for the effectuall and expedient leve of the yssues, profits, and revenues of the same, I have ordained, and made by my letters patents severall my well-beloved William Tresham, esquire, chancellour, and Nicholas Willoughbie, general receiver and attorney of and for all the castells, lordships, manors, lands, tenements, rents, services, and other possessions abovesaid : and to the said office of chancellor have ordained, devised, and apointed, a seale to be used in that behalf, as in my said letters it plainly appeareth; I will, pray, and chardge my said feffees, that they, by there deeds sufficient in law, doe confirme and make sure the said William and Nicholas of and in the said offices to have and occupie severally for terme of their lives. And furthermore, at my nomination made under the said seale, during my life and after my decesse, the nomination of the provosts of my said college for the time being made under their seales, I will that my said feoffees doe order and make at all times hereafter needfull, as well such chancellour, generall receiver, and attorney, as stewards, particular receivers, auditors, bailiffs, feoders, and all other particular officers and ministers of the said castles, lordships, lands, mannors, rents, tenements, services, and other possessions : alway foreseene that none of the officers or ministers of my said duchy of Lancaster, during the time that he shall stand in the said office, be hereafter ordeined or made in any wise any officer or minister of the said castles, lordships, mannors, lands, tenements, rents, services, and other possessions, which shall come again into the hands of me or mine heires kinges of England : And that in every graunt which my said feoffees hereafter by their letters and scale herupon doe make, ther

be put and contened a clause specially according unto this my will in this behalf. Furthermore, for the finall performing of my said will to be put effectually in execution, I, considering the great discretion of the worshipful father in God William now bishop of Winchester, his high truth and fervent zeale, which at all times he hath had and hath unto my weale, and which I have found and proved in him, and for the great and whole confidence which I have unto him, for tho cases, will that he not only as surveiour but also as executour and directour of my said will be privy unto all and every execution of performing of my same will, and that his consent in any wise be had thereto. And if any execution of the performing of my said will, or if any part thereof, be done in any wise contrary to the tenour and effect therof, I will that it stand void and for ever to be had for none. And if it befall that there be any diverse opinions, variance, or discord, betwixt my said feoffees and mine executours, in or for any execution of the performing of my said will or of any part thereof, I give then and graunt unto the said bishop of Winchester, by these presents, plain* power and autoritie; and finally, I will that he, as umpere in that behalfe, have at all times power and auctoritie for to call and take unto him such discreet persons of my said feoffees as unto him for the accomplishment of my will seeme most disposed; and that he after their advise heard, doe make the final conclusion in that part. And I will that the power, state, title, and interest of that person, and of the persons of my said feoffees, in whom the cause of such variaunce and discord, by the said bishop of Winchester, and two other of my said feoffees, shall be founde, cease and to be void, as well in all thinges touching my said feofment, as in all things touching my said will; and if it be soe that the said bishop of Winchester passe unto God out of this mortall life, I being alive, then I will that

---

* Full, *plein*.

this auctoritie and power by me unto him in the forme abovesayd given and graunted, returne againe wholly unto me, and abide in mine own disposition. And in case I be called out of this mortall life, the said bishop of Winchester me overliving, I will then that at such time as God shall give him knowledge by likelihoode o this brief passage out of this world, my said will at that time not fully accomplished, he remembre him of the most discreet, faithfull, and true person, a lord spirituall or temporall, which the said bishop of Winchester, by experience had the meane time, shall finde and prove for to be best and most godly disposed and most fervent in zeale, to the performing of my said will : and as well unto the same lord, without inordinate affection or acception of person, as he shall in breief time streightly answeere herin before the tribunall seate of Christ, our alder saviour* and terrible judge, as unto the provosts of both my said colleges for the time being, committee wholly under his lettres and seale the said power and auctoritie, which he hath in the same forme abovesayd, of my guift and graunt made unto him in this behalfe. And if it soe be that the said lorde unto whom the said power and auctoritie shall in the forme abovesaid by the said bishop of Winchester be committed, be not profitable unto the performing of my said will ; I will that the provosts of my said colleges for the time being, have full power and auctoritie for to discharge the said lord of all power and aucturity unto him committed in this behalfe ; and thereupon the same provosts, being remembered in the manner and forme as it is above rehearsed, have full power and auctoritie for to commit under lettres and seales such power and auctoritie in this partie unto another lord, and from time to time, as by me is here in the forme abovesaid committed unto the said bishop of Winchester, in every pointe according unto the same. And semblaby,† if the said

---

* The Saviour of us all. *Alder* is the gen. pl. of *all*.

† In like manner.

lorde decease, my said will not accomplished, the said provosts, in like wise remembred and advised, shall commit the said power and auctoritie unto another lorde, and fro time to time, as often as any of those cases shall fall unto the time that my said will and every part therof be plainly and entirely accomplished and performed. And in case that any of my heires and successours, kings of England, disturb, let, or in any wise interrupt my said executors, feffees, surveieur or surveieurs, it shall be lawfull for my said feffees to sell and alienate all the said castles, lordships, mannors, lands, tenements, rents, services, and other possessions fro my said heirs and successours so letting* the execution of my said will, to such as shall be thought to my said executours, surveieur, or surveieurs, expedient. The mony thereof arising to be employed by the same executors, surveieur, or surveieurs, upon the fullfilling of my said will, and surplus (if any be) to be employed upon holie workes of pitie. And that this my said will in every pointe before rehearsed may the more effectually be executed, I not only praye and desire, but also in Christ require and chardge, all and every of my said feoffees, mine executours, and surveieur or surveieurs, in the vertue of the aspersion of Christes blood and of his paineful passion, that they having God and mine entente only before their eyne, not leteing† for dread or favour of any person living of what estate, degree, or condition that he bee, truly, faithfully, and diligently execute my said will, and every part thereof, as they will answer before the blessed and dreadfull visage of oure Lorde Jhesu, in his most fearfull and last day, when every man shall be most straightly examined and deamed with after his meritts. And furthermore, for the more sure accomplishment of this my said will, I in the most entire and most fervent wise pray my said heirs and executours, and successours, and every of them,

---

* Letting, hindering.

that they shew themselves well willing, faithful, and tender lovers of my desire in this behalf; and in the bowells of Christ our alder just and straite judge,* I exhorte them to remember the terrible comminations and full fearfull imprecations of Holy Scripture against the breakers of the law of God, and the letters of good and holy workes, the which imprecations Holy Scripture rehearseth in the booke of Deuteronomy, saying: *Quod si audire nolueris, venient super te omnes maledictiones istæ, et apprehendent te. Maledictus eris in civitate, maledictus in agro: maledictus fructus ventris tui, et fructus terræ tuæ. Maledictus eris egrediens, et maledictus ingrediens. Mittet tibi Dominus famem et esuriam, et increpationem in omnia opera tua quæ tu facies, donec conterat te et perdat velociter, propter adinventiones tuas pessimas. Adjungat tibi pestilentiam: percutiat te Dominus egestate, febris et frigore, ardore et æstu, et aere corrupto et rubigine, et persequatur donec pereas. Tradat te Dominus corruentem ante hostes, &c.*

I also, in amiable wise, exhort my said heires and successors in Christ Jesu, the liberall rewarder of good deeds, to remember the desireable blessings and most bounteous grace promitted to all such as observe the lawes of Christ, being helpers and promoters of good and vertuous desire; Scripture in the same saying to such: *Venient super te universæ benedictiones istæ, et apprehendent te. Benedictus tu in civitate, et benedictus in agro: benedictus fructus ventris tui, et benedictus fructus terræ tuæ. Benedictus eris egrediens, et benedictus ingrediens. Dabit Dominus inimicos tuos qui consurgent adversum te corruentes in conspectu tuo. Per unum viam venient contra te, et per septem fugient a facie tua. Mittet Dominus benedictionem super cellaria tua, et super omnia opera manuum tuarum. Suscitabit te Dominus sibi in populum sanctum, videbuntque omnes terrarum populi quod nomen Domini invocatum sit super te, et timebunt te gentes terrarum. Abundare te faciet Dominus omnibus bonis, &c.*

---

* The just and strict judge of us all.

And in witnes that this is my full will and entent, I have sett hereto my great seale, and the seale of my said duchy, and my seale apointed and assigned by me for the said castles, lordships, mannors, lands, tenements, rents, services, and other possessions put in the said feoffment: and also as well the signet I use in mine owne governaunce for the same duchie, as the signet of mine armes. And I have signed with mine owne handes theise present letters indented and tripartite, and doe them to be inclosed under my privy seale at my said college of Eton, the 12th of March, Anno Domini 1447, and of my raigne the 26th.

CONCESSION OF EXEMPTION,

GRANTED TO KING'S COLLEGE BY THE UNIVERSITY, A.D. 1449.

[From MS. Arundel. No. 54, fol. 155, vº.]

Concessio universitatis super agnitione exemptionis Collegii Regalis.

Universis sanctæ matris Ecclesiæ filii ad quos præsentēs literæ pervenerint, Robertus Aiscoght, universitatis Cantabrigiæ cancellarius, et regentes ac non-regentes ejusdem, salutem in authore salutis, ac fidem indubiam præsentibus adhibere. Cum christianissimus ac excellentissimus princeps Henricus Sextus, Dei gratia Angliæ et Franciæ rex, ac dominus Hiberniæ, etc., quoddam solempnissimum et Regale Collegium ad laudem, gloriam, et honorem omnipotentis Dei, venerationem et cultum peculiarem beatissimæ et semper intemeratæ Virginis Mariæ matris Christi, ac sanctissimi confessoris Nicholai, stabilimentum christianæ fidei et augmentum cleri, necnon decus et decorem militantis ecclesiæ, fundaverit et stabiliverit in universitate prædicta, idemque suum Regale Collegium nonnullis privilegiis ac indultis apostolicis, specialiter de exemptione ejusdem ac omnium et singularium

personarum in eodem collegiatarum, servientium, et familiarium suorum, ab omni dominio, potestate, et jurisdictione, tam cancellarii dictæ universitatis, quam dominorum archiepiscopi Cantuar., et episcopi ac archidiaconi Eliensis, ac insuper cum aliis pluribus franchisesiis, libertatibus, prærogativis, et privilegiis, eidem, ac præposito sociisque et scholaribus ejusdem, eorumque successoribus imperpetuum, concessis, de sua regali liberalitate et gratia, insigne et splendidum reddiderit, et autoritate trium statuum regni sui Angliæ in pleno parlamento solempniter confirmavit, nos in recti statera judicii debite ponderantes, quanta tam nobilis regia fundatio, quam dignis efferre laudibus non sufficimus, dictæ universitati, matri nostræ, jam attulit in futurumque afferet incrementa laudis magnificentiæ et honoris, volentesque proinde dictum Regale Collegium quantis possumus favoribus et beneficiis prosequi, de communi consensu et matura deliberatione nostris, ac ex certa scientia, pro nobis ac successoribus nostris imperpetuum concedimus per præsentem, quod idem Regale Collegium, præpositusque, ac singuli socii et scholares ejusdem, eorumque servientes et ministri, perpetuis futuris temporibus, absque impetitione nostra seu successorum nostrorum, habeant necnon exequantur cum effectu omnia et singula hujusmodi privilegia sibi indulta, libertates, franchisesias, et prærogativas, eis tam apostolica quam regia autoritate concessa et donata, eisque libere utantur, quantum privilegiis, prærogativis, libertatibus, aut franchisesiis dictæ universitati aliquando simili largitione concessis, statutis, vel consuetudinibus ejusdem, repugnare aut contradicere, eisve detrahere, vel aliquatenus sugillare videantur; et specialiter quod dictum Regale Collegium, præpositus, ac singuli socii et scholares ejusdem, eorumque servientes et ministri, juxta tenorem bullarum apostolicarum suarum, imperpetuum sint exempti ab omni potestate, dominio, et jurisdictione cancellarii ac vice-cancellarii, procuratorum, ministrorumque universitatis prædictæ, sic quod nec dictis cancellario, vice-

cancellario, nec procuratoribus, aut ministris, seu servientibus prædictis, præsentibus aut futuris, aliquando imperpetuum licitum sit aliquid potestatis, dominii, sive imperii meri aut mixti, vel jurisdictionis, sive notionis alicujus, exercere in dictum collegium, præpositum, socios, scholares, ministros, seu servientes eorum prædictos, præsentibus vel futuros, ratione criminis vel delicti, transgressionis, contractus, quasi-contractus, aut rei cujuscunque, ubicunque crimen, delictum, seu transgressio committatur, contractus vel quasi-contractus ineatur, aut res existat, sed quod dictis præposito, sociis, et scholaribus, eorumque servientibus et ministris prædictis, imperpetuum licitum sit impune non parere cancellario, vice-cancellario, procuratoribus, et servientibus dictæ universitatis quibuscunque prædictis attemptare et aliquammodo exercere volentibus aliquid hujusmodi potestatis, dominii, imperii, jurisdictionis, aut alicujus alterius actionis, in eosdem aut aliquem eorundem, dummodo in subscriptis quæ pacem, honorem, et commodum dictæ universitatis et suum ac propositum studii scholastici non modicum respiciunt, videlicet in lecturis ordinariis et extraordinariis audiendis et faciendis, formarum et temporum in quibuscunque scientiis et facultatibus inibi requisitarum complectionibus, præsentationibus ad gradus et lecturas, et graduum sumptionibus, respondentibus ad quæstiones in artibus, ac aliis formalibus et vesperalibus quibuscunque, inceptionibus, regentiis, convocationibus, congregationibus, disputationibus, responsionibus, variationibus, expositionibus, determinationibus, repetitionibus quibuscunque, introitibus ad scientias et in cathedras, textuum solemnizationibus, protestationibus, et submissionibus inibi fieri, sermonibus ad clerum, exequiis, missis, præterquam in illis temporibus quibus dictos præpositum, socios, et scholares interesse oportebit exequiis, missis, aut aliis divinis officiis in ecclesia seu capella collegii memorati, sermonibus ad clerum, processionibus generalibus, necnon officiis, et quibuscunque electionibus cancellarii, procuratorum, aut aliorum

officiariorum ejusdem universitatis quorumcunque, et in cæteris actibus scholasticis, et aliis quibuscunque quæ hujusmodi privilegiis, gratiis, indultis, libertatibus, franchisesiis, et prærogativis ejusdem Collegii Regalis, eis, ut præmittitur, jam concessis, non contraveniunt, aut eis alicui eorundem non contradicunt, aut videantur aliququaliter repugnare cancellario, vice-cancellario, aut procuratoribus ejusdem pro tempore existentibus, tanquam veri scholares et gremiales ejusdem universitatis, sicut scholares cæteri juxta exigentiam statutorum dictæ universitatis pareant et obediant, et quilibet eorum pareat et obediat, ratiociniis eorundem cum effectum. Ita tamen quod per incrementa dictæ universitatis in gradibus, ut præmittitur, assumendis, aut aliis actibus prædictis quibuscunque per eosdem præpositum, socios, aut scholares dicti Regalis Collegii, eorumve servientes et ministros prædictos, in futurum ad præstandum non arcentur, aut arctetur aliquis eorundem, ad statuta, libertates, privilegia, franchisesias, vel consuetudines dictæ universitatis, quatenus contraria, repugnantia, aut quovismodo obvia fuerint statutis, libertatibus, privilegiis, franchisesiis, exemptionibus, et aliis indultis eidem Regali Collegio, præposito, sociis, et scholaribus, ac eorum servientibus et ministris, jam, ut præmittitur, concessis, nisi solum in illis de quibus et prout superius est expressum, super quo licebit unicuique præposito, socio, et scholari hujusmodi sic jurato tempore juramenti sui sic qualitercunque et quandocunque per eum dictæ universitati præstandum mentionem et exceptionem facere speciales. In cujus rei testimonium, sigillum nostrum commune præsentibus apposuimus. Datum in plena congregatione nostra et domo nostra communi, ad hoc infra dictam universitatem deputata, anno Domini millesimo ccccº. quadragesimo octavo, tricesimo primo die Januarii.

Conceditur litera ista sub hiis modificationibus, quod ostendatur dominis episcopis Sarisburiensi, Lincolnensi, et Carliensi, ut ipsi judicent et decernant an aliquid obvium aut

offensum conscienciis gremialium, contra statuta, privilegia, et consuetudines laudabiles dictæ universitatis inveniatur. Quod si sic decreverint, tunc litera prædicta, gratiose concessa, omnino frustretur. Si autem non decreverint, tunc gratia obtenta in robore suo permaneat.

Ex Reg^{ro}. Mag^{ri}. Thomæ Markaunt, fol. 80.

COMPOSITION BETWEEN THE UNIVERSITY
AND KING'S COLLEGE, A.D. 1457.

[From MS. Arundel. No. 53, fol. 160, r^o.]

Compositio inter cancellarium Universitatis et præpositum Collegii Regalis beatæ Mariæ et Sancti Nicholai, super diversis materiis per regem approbata.

Rex omnibus ad quos præsentēs literæ pervenerint salutem. Inspeximus alteram partem quarundam indenturarum, sive literarum indentatarum, inter venerabiles viros Laurentium Bothe, in legibus licentiatum, cancellarium, doctores, et magistros universitatis nostræ Canteburgiæ Eliensis dioceseos, cœtumque et congregationem magistrorum regentium et non-regentium ejusdem universitatis, ex una parte, et Robertum Woodlarke, sacræ theologiæ professorem, præpositum, ac socios et scholares Collegii nostri Regalis beatæ Mariæ et Sancti Nicholai de Canteburgia, ex altera parte, super modo et forma ac potestate jurisdictionis exercendi, tam per dictum præpositum in scholares dicti Collegii, quam per dictum cancellarium in præpositum et scholares ejusdem Collegii, sigillo comuni collegii prædicti sigillatam, et penes præfatos cancellarium cœtumque et congregationem magistrorum regentium et non-regentium prædictorum remanentem, factam in hæc verba.

In Dei nomine Amen. Hæc indentura sive litera in

dentata testatur quod, orta dudum dissensionis materia inter venerabiles viros Laurentium Bothe, in legibus licentiatum, cancellarium, doctores, et magistros universitatis Canteburgiæ Eliensis dioceseos, cœtumque et congregationem magistrorum regentium et non-regentium ejusdem universitatis, ex una parte, et Robertum Woodlark, sacræ theologiæ professorem, præpositum, ac socios et scholares Collegii Regalis beatæ Mariæ et Sancti Nicholai de Canteburgia, ex altera parte, super modo et forma ac potestate jurisdictionis exercendæ tam per dictum præpositum in scholares dicti collegii, quam per dictum cancellarium in præpositum ac scholares ejusdem collegii, dissensio hujusmodi in forma quæ sequitur conquivit. Videlicet, quod præpositus præfati collegii qui nunc est, et successores sui, et eorum loca tenentes, per se et commissarios suos, de omnibus et omnimodis criminibus, transgressionibus, contractibus, et quasi delictis, et quasi ac cæteris rebus, causis, et materiis quibuscunque scholarium ejusdem collegii ac eorum familiarium ac servientium domesticorum, necnon capellanorum, conductorum, clericorum, et chorustarum in dicto collegio commorantium, et omnium aliorum ad eorum servitium deputatorum, ortum habentibus, initis, sive commissis infra procinctum dicti collegii ac hortorum et gardinorum ejusdem, habeant imperpetuum, soli et in solidum, omnem et omnimodam jurisdictionem spirituales et temporales; ipsiusque exercitium, primariam et plenariam cognitionem, decisionem, et definitionem, ac correctionem, punitionem, et reformationem; necnon testamentorum scholarium ac familiarium et servientium suorum hujusmodi, necnon capellanorum, conductorum, clericorum, et chorustarum in dicto collegio commorantium, ac omnium aliorum ad eorum servitium deputatorum infra procinctum collegii antedicti decedentium, probationem, approbationem, et insinuationem, ac bonorum sic decedentium infra procinctum dicti collegii et infra jurisdictionem dicti præpositi existentium, tam ex testato quam ab intestato, commissionem computi

quoque ac calculi ratiocinii administrationis bonorum hujusmodi petitionem ac auditionem, et quietationis potestatem, necnon cognitionem omnimodorum placitorum personalium tam debitorum, compotorum, et quorumcunque contractuum et injuriarum, quam transgressionum contra pacem et misprisionum quorumcunque, scholarium præfati collegii, ac familiarum et servientium suorum hujusmodi, necnon capellanorum, conductorum, clericorum, et chorustarum in dicto collegio commorantium, et omnium aliorum ad eorum servitium deputatorum, infra procinetum, hortos, et gardina supradicti collegii initorum, commissorum, et factorum, et ea teneant ubicunque infra procinetum dicti collegii, hortos, et gardina ejusdem, et inde executiones secundum statuta, libertates, et privilegia, ac leges et consuetudines suas, faciant.

Et quod iidem præpositus et successores sui, ac eorum loca tenentes, et commissarii prædicti, in scholares collegii antedicti ac eorum famulos et servientes, necnon capellanos, conductos, clericos, et chorustas in dicto collegio commorantes, et omnes alios ad eorum servitium deputatos, imperpetuum executionem de universis scholaribus, familiaribus, et servientibus hujusmodi, necnon capellanis, conductis, clericis, et chorustis in dicto collegio commorantibus, et omnibus aliis ad eorum servitium deputatis, de et pro hujusmodi criminibus, transgressionibus, contractibus, et quasi delictis, et quasi ac tam de et pro debitis, computis, et injuriis, quam de et pro transgressionibus contra pacem et misprisionibus, ac cæteris rebus, causis, et materiis hujusmodi quibuscunque convictis, et manutentoribus eorundem fieri faciant, secundum statuta, libertates, privilegia, leges, et consuetudines collegii antedicti. Sic tamen proviso semper, quod si oriatur dissensionis materia aut controversia, ratione contractuum vel quasi delictorum, vel quasi, inter aliquem vel aliquos universitatis prædictæ et aliquem seu aliquos collegii prædicti, infra procinetum collegii prædicti, hortos, sive gardina ejusdem, initorum sive commissorum, si aliquis vel aliqui universitatis prædictæ senserit vel

senserint se gravatum vel gravatos per aliquem seu aliquos præfati collegii, pro justitiæ plenitudine in hac parte consequenda adibit præpositum seu ejus locum tenentem, ipsumque præpositum et ejus locum tenentem habere plenam cognitionem causæ, decisionem, definitionem, punitionem, et reformationem in hac parte liceat. Si vero aliquis dicti collegii lædatur vel gravetur per aliquem dictæ universitatis, ad cancellarium seu ejus locum tenentem adibit pro justitiæ plenitudine consequenda, ipsumque cancellarium et ejus locum tenentem in hac parte habere plenam cognitionem causæ, decisionem, definitionem, punitionem, et reformationem liceat, non obstantibus quibuscunque in hac compositione contentis.

Et quod cancellarius et vice-cancellarius universitatis prædictæ ac successores sui et eorum loca tenentes, et commissarii sui in omnibus et singulis contractibus et quasi delictis et quasi ac de et pro omnimodis criminibus et transgressionibus, ac cæteris rebus, causis, et materiis quibuscunque, tam præpositi, quam vice-præpositi et eorum loca tenentium, ac sociorum et scholarium prædictorum, eorumque familiarium et servientium atque tenentium, necnon capellanorum, conductorum, clericorum, et chorustarum in dicto collegio commorantium, et omnium aliorum ad eorum servitium deputatorum, infra jurisdictionem cancellarii pro tempore existentium, cæterorumque præmissorum extra procinctum dicti collegii, hortos, et gardina ejusdem, ortum habentibus, initis, sive commissis, habeant imperpetuum soli et in solidum omnem et omnimodam jurisdictionem spirituales et temporales, ipsiusque exercitium, ac primariam et plenariam cognitionem, decisionem, et definitionem, ac correctionem, punitionem, et reformationem, secundum vim, formam, et effectum statutorum, libertatum, privilegiorum, legum, et consuetudinum universitatis prædictæ, necnon testamentorum omnium eorundem extra procinctum dicti collegii decedentium probationem, approbationem, insinuationem, et jurisdictionem, bonorumque decedentium extra procinctum dicti collegii, hortos, et gar-

dina, et infra jurisdictionem dicti cancellarii existentium, tam ex testato quam ab intestato, commissionem, compoti atque calculi ratiocinationis petitionem et auditionem, et quietationis potestatem, necnon cognitionem omnimodorum placitorum personalium tam debitorum quam compotorum, et quorumcunque aliorum contractuum et injuriarum, quam transgressionum contra pacem et misprisionum quorumcunque, præpositi, vice-præpositi, ac sociorum et scholarium præfati collegii, necnon capellanorum, conductorum, clericorum, et chorustarum in dicto collegio commorantium, et omnium aliorum ad eorum servitium deputatorum, et successorum suorum, ac familiarium et tenentium suorum prædictorum, pro tempore existentium, cæterorumque præmissorum secundum statuta, libertates, et privilegia, ac leges et consuetudines universitatis prædictæ extra procinctum dicti collegii, hortos, et gardina antedicti collegii, et infra jurisdictionem cancellarii, ortum habentium, initorum, perpetratorum, sive commissorum et factorum, et inde executiones secundum statuta, libertates, et privilegia, ac leges et consuetudines universitatis prædictæ, faciant.

Et quod idem cancellarius et vice-cancellarius, ac eorum successores et loca tenentes eorundem, habeant imperpetuum potestatem, præpositum ac vice-præpositum et eorum loca tenentes, ac quoscunque socios et scholares et servientes dicti collegii, cæterosque præmissos, pro inquisitionibus de pace fracta et testimonio ferendo in civilibus et criminalibus causis, cæterisque causis quibuscunque ad jurisdictionem præfati cancellarii pertinentibus, et aliis actus scholasticos ac juramentum eorum concernentibus, infra tamen jurisdictionem cancellarii et extra procinctum collegii antedicti, hortos, et gardina ejusdem, coram se veniendi, necnon ad veniendum ad processiones, missas, et exequias, ac congregationes et consilia dictæ universitatis, ac etiam ad assistantiam cancellarii, vice-cancellarii, ac eorum loca tenentium pro tempore existentium, et cistarum dictæ universitatis cus-

todia et conservatione, et compotum inde secundum statuta universitatis prædictæ reddendum, satisfaciendum, jurandum, præstandum, subeundum, et compellendum, et ipsos ac ipsorum quemlibet delinquentes sive culpabiles in præmissis seu aliquo præmissorum per quascunque censuras ecclesiasticas, etiam multas et pœnas, ac secundum statuta, privilegia, leges, libertates, et consuetudines dictæ universitatis compellendum, nisi pro tempore hujusmodi assistentiæ et testimonii ferendi præpositus, vice-præpositus, scholares præfati collegii, ac successores sui, ac familiares et servientes sui, et cæteri præmissi, aut eorum aliqui aut aliquis, in defensione collegii prædicti, vel in exercitio seu executione jurisdictionis suæ prædictæ, rationabiliter fuerint seu fuerit præpediti, seu præpeditus, quibus casibus sic præpediti et præpeditus pro tempore sint et sit excusati et excusatus.

Ut autem de procinctu ejusdem collegii, ac de gardinis et hortis supradictis, necnon eorum finibus, imposterum minime dubitetur, sic procinctum et fines hujusmodi determinantur et distinguuntur: videlicet totum solum ejusdem collegii jam muris lapideis ex partibus australi, boreali, et occidentali inclusum, et ex parte orientali includendum, jacens ex parte orientali aquæ vocatæ le Ee, ac hortus et gardenum ejusdem collegii, videlicet quoddam solum nuper vocatum quædam parcella pasturæ sive prati nuper de communi burgensium et communitatis villæ Cantebrigie prædictæ, cum sepibus et fossatis inclusum, jacens ex parte occidentali ejusdem aquæ vocatæ le Ee, inter certas metas et bundas, ac in longitudine et latitudine prout in quadam charta domini nostri regis nunc autoritate parlamenti apud Westmonasterium anno regni sui vicesimo septimo tenti præfatis præposito et scholaribus inter alia inde confecta plenius specificatur.

Et quod quilibet dictorum præpositi, et scholarium et successorum suorum, ac servientium et ministrorum suorum prædictorum, cæterorumque præmissorum, gradum aliquem scholasticum assumpturus ad aliquod juramentum huic composi-

tioni contrarium non astringatur, seu compellatur, sed quod æqua gaudeant libertate et capacite quoad gradus et officia suscipienda sicut cæteri ejusdem universitatis magistri et scholares. Et insuper quod nullus doctorum seu magistrorum dictæ universitatis propter effectum seu exemptionem aut jurisdictionem præfato præposito et scholaribus dicti collegii, in forma prædicta per præsentem compositionem concessas, pro aliquo præposito seu scholare, famulo vel serviente, seu cæteris suprascriptis deponere differet seu recusabit, non obstantibus quibuscunque concessionibus, actis, confirmationibus, privilegiis, sive indultis, papalibus et regalibus, sive parlamenti, necnon statutis et ordinationibus etiam universitatis et collegii prædictorum, et juramento roboratis seu roborandis, cæterisque contrariis quibuscunque, quæ omnia quatenus huic compositioni contrariantur sive contradicunt, tam præfati cancellarius, doctores, et magistri, cœtusque et congregatio regentium et non-regentium universitatis prædictæ, qui nunc sunt, pro se et successoribus suis, quam præfati præpositus et scholares dicti collegii pro se et successoribus suis, volunt et concedunt penitus non obstare, neque vigorem seu auctoritatem aliquam obtinere. Et quod quilibet in dicta universitate gradum aliquem sive officium aliquod recepturus, necnon quilibet in præpositum sive socium vel scholarem dicti collegii admittendus, corporale præstet juramentum quod neque directe vel indirecte per se vel per alios statuent, ordinabunt, procurabunt, aut statui, procurari, concedi, vel ordinari consentient, publice vel occulte, aliquod statutum, concessionem, privilegium, ordinationem, dispensationem, vel indultum, huic compositioni contrarium seu præjudiciale, neque talibus contrariis seu præjudicialibus statutis, concessionibus, privilegiis, ordinationibus, vel indultis, utentur, seu quantum in eis est ab aliis, uti, statui, concedi, vel ordinari permittent. In cujus rei testimonium, uni parti harum indenturarum penes prædictum cancellarium cœtumque et congregationem magistrorum regentium et non regentium

prædictorum remanenti sigillum commune præfatorum præpositi, et scholarium est appositum; alteri vero parti earundem indenturarum penes eosdem præpositum et scholares remanenti sigillum commune prædictorum cancellarii coetusque et congregationis magistrorum regentium et non regentium est appositum. Dat. apud Cantebrigiam, xiiij^o. die mensis Februarii, anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto, et anno regni prædicti domini nostri regis Henrici Sexti post conquestum tricesimo quinto.

Nos autem dictam alteram partem indenturarum prædictarum, ac omnia et singula in eadem contenta, rata habentes et grata, ea pro nobis et hæredibus nostris quantum in nobis est auctoritate nostra fundatoria, ac certa scientia et mero motu nostris acceptamus, approbamus, ratificamus, et confirmamus, prout pars illa rationabiliter testatur. In cujus rei testimonium has literas nostras fieri fecimus patentes. Teste meipso apud Coventrie, decimo octavo die Februarii, anno regni nostri tricesimo quinto.

Ex rotulo patentium de anno 35° regis Henrici Sexti, parte secunda, membr. 14. in Turri London. This Confirmation is printed in the quarto volume of the Univ. Statutes, p. 518—524, with these references: MS. orig. A—H. in archiv. acad. Black parchment book, fol. 113. b. Hare. vol. II. fol. 141. b.

WARRANT OF THE PRIVY COUNCIL,

For expenses in building King's College Chapel, in the 2d Richard III.,
A.D. 1485.

[From MS. Harl., No. 433, fol. 209, v^o.]

Mr Waltier Feld, hath a warrant directed to John Hayes, to content and pay unto him towards the buylding of the churche within the King's College at Cambrigge, the some of iiij^l. *li*. of the revenues of the temporalities of the bishopriche of Excestre, yeven at Westm., the last day of Fevrier, A^o. ij^{do}.

EXAMPLE OF A PRIVY SEAL,

For admission to a Fellowship, temp. Ric. III.

[MS. Harl. 433, fol. 67, v^o.]

Henry Robynson, Scoler, hath a prive seale to the maister of the Kinges Colleige of Cantebrugge, or to his leittenaunt or deputie, to admytte him felawe in the said colleige, with almaner rightes, &c., any graunt or benefice or benefices to the yerely value of xl.^s ii. or undre notwithstanding.

CLAUSE OF HENRY THE SEVENTH'S WILL.

[From MS. Harl. 7031. p. 37.]

Also where oure uncle of blissed memory, King Henry the 6th, to the laude of God, and the encrease of cunnyng and doctrine in the lawes of God, to the edification of our fayth, and the weale of Christen sowles, founded and endued a famouse colleige in the Universytie of Cambrige, called the New College, and in the same began a great and large church, for dyvyne service to be sayd and done in the same by the felaws of the said colleige, which church resteth as yet unperfited and unfynished, little or nothing done ne wrought therupon sithense the deceasse of our said uncle: saving that now of late to the honoure of God, the weale of oure sowle, and for the singler trust that we have to the prayers of oure said uncle, for the great holynes of lief and vertue that he was of in erthe, we have at oure proper costs and charges caused workmen in a good nombre to worke upon the advauncement of the buyldinge of the same church, entendinge by Gods grace incessantlye to contynue the

same, till the said church be perfytely buylded and fully fynyshed. And for the more suer performance, and perfyte fynyshing of the said church, and other the premisses, and for the more redy payment of the money necessary in that behalve, we have delyvered in redy money before the hand to the provost and scolers of oure said colleige, the summe of 5000*li*., as by wrytings indented betwixt us and them, testyfying the payment and receit, and bering date at ——— the ——— day of the monethe of ———, the 24th yere of our reign, as dooth more playnly appere, the same 5000*li*., and every parcell therof to be truly employed and bestawed by the said provost and other provousts of oure said colleige for the tyme being, upon, to, and for the buyldinge and fynyshinge of the said church, from tyme to tyme, as nede shall require, by the advise and comptrolment, and oversight of such persons, as we in oure lief, and oure executors after our decesse, yf it be not doon in oure lief, shall depute and assigne, without discontynuinge the said workes, or any part of them, till they be fully fynyshed, performed, and accomplished, as far as the said somme of money of 5000 *li*., shall extende. And that the said provoust that now is, and that hereafter shall be, bee accomptable for the employing and bestowing of the said 5000*li*., upon the said works, to us in our lief, and our executors after our decesse, for such parcell therof as shall rest not accompted for before that tyme, and not employed nor bestowed upon the said works, as often and whensoever we or they shall call hym thereunto, as it is more largely expressed in the said indentures. And in caas the said 5000*li*., shall not suffice for the hole performance and accomplishment of the said works, and every parcell of them, and that they be not perfytely fynyshed by us in oure dayes, we then wol, that our executors from tyme to tyme, as necessitie shall requyre, delyver to the said provoust for the tyme being, as moche money above the said 5000*li*., as shall suffice for the perfyte fynyshing and per-

forming of the said works and every parte of them, the same money to be employed and bestowed upon the perfite fynishing and performyng of the said works by the said provoust for the tyme being, by the foresaid advise, oversight, and comptrolment and accompte, without desisting or discontynuing the same works in any wise, till they and every parcell of them, as before is sayd, be fully and perfitey accomplished and performed in maner and forme before rehersed. And that the said provoust for the tyme being, for such summes of money as shall be delyvered to him by our executors, to thentent above rehersed, be accomptable to them as often and whensoever they shall require.

From a draft of King Henry viiith's will in Cista Fundatricis. He appoints executors, his "derest and moost entirely beloved moder Margaret Countess of Richemount," Christopher Archbp. of York, Richard Bp. of Winchester, Richard Bp. of London, Edmond Bp. of Sarum, William Bp. of Lincoln, John Bp. of Rochester, Thomas Earl of Arundell, Thomas Earl of Surrey, treasurer generall, Sir Charles Somerset, Kt., Ld. Haberd chamberlain, Sir John Fyneux, Kt., chief justice of the benche, Sir Rob. Rede, Kt. chief justice of the common pleas, "Maister John Young, maister of the rolles of chancery," Sir Thomas Lovell, Kt., treasurer of the household, Maister Thomas Rowthale, secretary, Sir Richard Empson, Kt., chancellor, of the Duchy of Lancaster, Sir John Cutte, Kt., under-treasurer-generall, Edmond Dudley, Esq., and the Archbp. of Canterbury "for the tyme being supervisor" of his will. This will is not dated, signed, or sealed, but referring to the 24th year of his reign, in all probability, it was his last, and the copy probably belonged to the foundress [of St. John's College] or the Bp. of Rochester, two of the executors here named.—BAKER.

DISPUTES BETWEEN THE FELLOWS AND PROVOST, IN 1565.

COMPLAINTS OF THE FELLOWS.

[From MS. Lansdowne, No. 8, art. 53.]

1565. Accusations of the provost of Kings by several of the college, in appeal to the visitor, the bishop of Lincoln.

First, that being bound by the visitours statutes to make exhortacion to his companie thrise in the yere, in commemoration of the founder and benefactours, he neaver did anie part of this dutie, either by himself or his substitute : neyther yet (beinge a doctour of Divinitie) hath at anie time preched in any place ellswhere, that cann be known.

Item, that he hath no regard of divinitie in others, hath used no kinde of exhortacion or encorraging of anie therto, but rather the contrarie ; hath not caused the fellowes to diverte their studies to divinitie in such time as the statute requiereth, as well appeareth by the nombre of ministres in the howse at this present, being not above five.

Item, wheras it is provided by the lawes, that in everie parissh church the hollie communion should be celebrate at the least thrise in the yere, and in collegiall churches (wher sufficient nombre of ministres is) the same to communicate together every Sunday, it is evident that no yere since the Queenes Majesties reigne, ther hath ben anie communion above twice, and most yeres but once, namely at Easter, and therewith no fault found on his part.

Item, that he receiveth no conducts or singing-men, but such as ar manifest Papistes, and also greatly to be doutd whether he exhibeth the oth of allegeaunce to the prince, at their admission.

Item, that he mainteyneth some in the howse that ar superstitiouslie minded, and apparaunt that he beareth unto

theim better countenance, then unto such as be godlie disposed, to the great discomforting and hinderaunce of such as be forward in Gods religion.

Item, that his ordinarie gests are the most suspected Papistes in all the countrie, as Mr. Bedill, Mr. Gardiner, and others, whiche weekely use to resort unto him. Also one Mr. Webb, which was his contynuall gest, untill he went over to Lovan, wher he now remayneth.

Item, that about three yeres past he used Mr. Wullward verie extreemly (who was of late one of our societie, but now a fellow of Eaton colledg) bicause he refusid to exequite the service at the communion, with his face towards the East, and his back towards the congregacion, according to the manner of the masse: at what tyme, notwithstanding one of the conductes did it, the provost being then present at church. For the which refusall, the said Mr. Wullward was nere expulsion, and had ben (as it was likely) alltogether expellid, had not the Queenes injunctions ben his warraunt.

Item, that being of late charged by some of the companie, in open assembly, with great slacknes and lacke of provision for Gods religion (which ought principallie to be regardid), he openly uttered theis woordes, for answer and discherg: I must be and wilbe a subjecte.

Item, that he enterteyned Doctour Heskyns, the famousse Papist, being brought to his table at Cambridg in the darke, and conveyed away in the darke againe.

Item, that he useth to absent himself from sermons, neither reprehendethe suche as have ben negligent in that behalf; but their be whiche have susteynid rebuke and punishment of him for their diligence therin.

Item, that he suffred horrible and blasphemous taulke at his table in London, in his presence and hearing, wher he feasted (at the colledg charge) a companie of superstitious and perverse persons. At what time, besides taulke of the

university of London and the University of Cambridge. The University of London was the first to grant a degree in the field of medicine.

From this it is perceived that the University of London was the first to grant a degree in the field of medicine. The University of Cambridge was the first to grant a degree in the field of medicine. The University of London was the first to grant a degree in the field of medicine. The University of Cambridge was the first to grant a degree in the field of medicine.

From this it is perceived that the University of London was the first to grant a degree in the field of medicine. The University of Cambridge was the first to grant a degree in the field of medicine. The University of London was the first to grant a degree in the field of medicine. The University of Cambridge was the first to grant a degree in the field of medicine.

LETTER TO SIR WILLIAM CECIL

[From MS. Lansdowne No. 6, art. 50.]

*Oratio habita a Johanne Gratiano Cecilio regi majestati a secretis et
venerabili Academiae Cantabrigiensi cancellaria.*

*Lit̃is apud nos nuper exortae fama (vir honoratissime) tam
late diffusa est et disseminata, ut ad tuas etiam aures vel jam
pervenisse, vel brevi perventuram existimemus. In magis-
tratibus deligendis, (quod quotannis apud nos est in more
positum) sociorum inter se dissentientibus suffragiis, hærere
dicitur omnia nostra controversia.*

Audax (fatemur) et indignum facinus viris etiam prudentis-
simis videbitur, homines adolescentulos (sic enim sparguntur
rumunculi) et inferiori loco constitutos, adversus eum qui dig-
nitate unus inter ceteros eminet, cuique commisse sunt re-
gendi habere, quicquam velle moliri, et ejus autoritate per
omnia non acquiescere. Verum cum non audacia perciti, non
malevolentia suffusi, sed tum ratione et consilio ducti, tum

ipsa necessitate impulsus (ut nostro, ad quem provocavimus, iudici visum iri non dubitamus), hoc quicquid est incepti aggressi fuerimus, juvenilis inconsiderantiæ ac temeritatis (indicta præsertim causa) sententiam de nobis ferri ut est iniquum, sic non potest non esse permolestum. Quapropter cum tuum (ornatissimæ Cecili) de nobis iudicium et censuram tanti esse apud nos momenti, authoritatis, ac etiam venerationis, libenter agnoscamus, tibi ut conatus nostri si minus fuerint probati, non susceptam solum causam periclitari, sed de nobis etiam ipsis actum esse putemus, et cum officio conjunctum, et hisce præsertim difficultatibus, nobis fore pernecessarium duximus, tuo honori (quantum commode liceat) rem per literas significare, et tibi nos nostramque causam unice commendare: non ut te (gravissimis reipub. negotiis nunquam non implicatum) interpellare, vel tuæ amplitudini molestiam aliquam exhibere velimus, sed abs te precibus hoc unum obnixè contendamus, ut vel candide, et in mitiorem partem, quod ausi sumus interpreteris, vel omnino potius integram, quam præjudicatam de nobis opinionem habeas, donec arbiter noster honorarius rem æqua lance libraverit, et sua auctoritate ac prudentia litem composuerit.

Controversia illa vestiaria (quæ veremur, ne nostræ causæ callidis nonnullorum susurris sit inimica) nihil hercle quicquam hac tempestate nos torquet, sed cum non solum privatis ac domesticis hac in re statutis verum augustissimæ etiam principis edicto libentissime subjiciamur, ab ejus suspiratione sumus quam remotissimi. Majora apud nos geruntur et graviora: quorum ut capita et fontes, ac nostra etiam consilia (omni fuco et simulatione posita), breviter aperiamus, quæ duæ res in omni non solum reipub. sed etiam civitate ac domo solent esse momenti maximi, de iis a nobis summo labore ac studio contenditur: religione videlicet, et civili rerum administratione. Nam et religioni (quæ nullo fere apud nos precio jamdiu fuit habita) studemus promovendæ; et res aguntur domesticæ tam graves et difficiles, ut in iis totius collegii salus verti videatur.

Fusius de istis et separatim scribere (cum tota res ex statutorum nostrorum præscripto Episcopo Lincolnensi sit demandata) nec nobis tutum, nec propter negotiorum (quibus premeris) molem, honori tuo pluribus vacare erit commodum. Deus honorem tuum quam diutissime reipub. servet incolumm. Cantabrigiæ, ex Collegio Regio, 16° calend. Januarii.

Tui honoris studiosissimi,

MYCHAELL BRYSLY
GULIELMUS WARDE
JOANNES TAILER
ROGERUS GOADE
THOMAS HATCHER
ROGERUS BROUNE

JACOBUS COLE
GULIELMUS HANNAM
HUGO BLITHE
ABRAHAM HARTWELL
NICOLAUS COLPOTTES.

Endorsed 11 Decembr. 1565.

LETTERS TO THE QUEEN AND TO CECIL.

DENYING A SUIT, A.D. 1567.

[From MS. Lansdowne, No. 10, Art. 7 and 9.]

Serenissimæ principi dominæ Elizabethæ, Angliæ, Franciæ, et Hiberniæ reginæ.

Mirum tibi fortasse videtur (serenissima princeps) tuas literas famuli tui causam nobis superiori die tantopere commendabas, plus apud nos ponderis non habuisse. Cario quidem, tuæ commendationis, ac suo etiam nomine, beneficio majori digno, non pertinacia aut inhumanitate aliqua, sed nostrarum facultatum imbecillitate coacti, id quod petiit denegavimus. Licet itaque (excellentissima Princeps) rerum inopia jamdiu nos vehementer affligerit, quod fundorum nostrorum fructus integrum non satis alerent societatis nostræ numerum, ea tamen non majore nos unquam affecit molestia, quam nunc quod non sinet eam ut haberemus, quam debuimus et volumus etiam, in Cariii causa, tuæ commendationis rationem. Verum Carius, ut famulus tuus est fidelis ac diligens, sic nos etiam regiæ majestatis alumni sumus, reginamque fide ac

omni observantia prosequimur, et studiosissime perpetuo prosequemur. Quapropter si Carius, quod tibi fideliter inservierit, qui commodum aliquod consequatur, majestati tuæ dignus videatur, regii alumni, pari studio et voluntate, regina (uti speramus) non invita, suas tuebuntur (quibus non possunt carere) commoditates. Prædium quod petiit, reliquaque ei adjuncta commoda, majores nostri, nulla laborantes rerum penuria, nullis unquam conditionibus locare aut alienare voluerunt. At nos si (difficilimis hisce temporibus) extraordinariis illius fundi careamus emolumentis, miseram certe nobis ipsi conditionem constituemus, et posteris nostris multo miseriorem relinquemus. Hæc ergo cum ita sint, ignosce quæsumus (regina augustiss.) tuis alumniis, si sibi consulentes aliiis non tradant eas, quibus ipsi egent maxime, utilitates. Quod si justa et minime ficta nostræ tenuitatis excusatio, omnem apud te deprecetur pertinaciæ et inhumanitatis suspicionem, nos illud quod optamus consecuti, præpotenti Deo vota faciemus assidue, tuam majestatem ut conservet omni prosperitate florentissimam. Vale. Datum Cantabrigiæ e Collegio Regio, Calendis Martiis, 1567.

Tuæ Majestatis supplices, præpositus et reliqua societas.

Honoratissimo viro domino Gulielmo Cecilio, equiti aurato, regię majestati a secretis, et summo Academię Cantabrigiensis cancellario.

Cum Carius in ea causa, quam tu nobis tuis literis superiori die commendabas (honoratissime Cecili) id quod voluit non sit consequutus, veremur certe ne tuam commendationem minorem, quam æquum fuit, habuisse auctoritatem arbitraris. Quæ tamen apud nos, ut semper magnum pondus habuit, sic in hoc etiam Carii negotio plurimum valuisset, si illius petitionis, sine summo nostro incommodo, rationem habere potuissemus. Fundum petit, atque ei adjuncta commoda, quibus (tanquam unico præsidio) facultatum nostrarum imbecillitas jamdiu titubans, et quasi ruitura, sustentatur. Tuam

etenim non latet amplitudinem (ornatissime Cecili) certis fundorum nostrorum fructibus justum societatis nostræ numerum satis ali non posse. Itaque cum extrinsecum nostræ tenuitati nullum remedium possit inveniri, ab agris nostris cogimur extraordinaria abradere emolumenta. Quæ cum solum ab illo nobis (quod Carius petit) prædio suppedientur, illud si locaverimus, præter perniciosam exempli novitatem, misera nobis conditio constituetur, et multo miserior posteris nostris relinquetur. Hisce ergo rationibus adducti, si nostras aliis non tradamus (quibus ipsi egemus maxime) utilitates, speramus certe apud Cecilium (hominem æquissimum ac summum literarum patronum) omnem nos posse inhumanitatis offensionem justa necessitatis excusatione deprecari. Quod si fiat, ex animo sane lætabimur. Nihil enim nobis usu venire potest optabilius, quam si Cecilio (viro sapientissimo et de literis optime merito) probare possimus facti et consilii nostri rationem. Vale. Deus te conservet quam diutissime incolumem. Datum Cantabr. ex Collegio Regio, Calendis Martiis, 1567.

Honori tuo deditissimi præpositus et reliqua societas.

COLLEGE DISPUTES IN 1569-70,

When the provost was deprived, and Dr. Goade appointed to his place.

COMPLAINTS OF THE FELLOWS.

[From MS. Harl. 7031, p. 5.]

27 Novemb. 1569. The complaint of certen fellowes of the Kings College in Cambr. against the provost.

Inprimis, we charge him with all the articles of complaint presented to my L. of Lincoln in the last visitation, especially those that concern the cause of religion.

Item, that as at the first he refused, so ever since he hath

contemptuously neglected my lords injunctions, and contrarie to his order taken therein, kepeth still, to the great offence and greef of the godly, and the infamie of our college, a great heap of popish pelfe, as masse bookes, legends, cowchers, and grailes, copes, vestments, candlesticks, crosses, pixes, and paxes, and the brazen roode itself; neither will he be perswaded, either by private intreatie or publick admonition, to make them awaie.

Item, that wheras by statute, one of the fellows should keepe the key of the vestrie, where these reliques above mentioned are reserved, and yeld an accompte yerely of his office to the provost and fellowes, he, to the ende the said popish trashe maie remaine safe and untowched to serve for a daye, kepeth the key in his own hands, not suffring anie of the companie to be privie to ought that is done there.

Item, that in a demise from the colledge, he was earnest to have a clause, wherein the farmer should be bounde to discharge the colledge against the pope, which clause being misliked of as derogateing from her majesties authoritie, he answered thus:—That which hath bin maye be againe.

Item, his guests whome he dayly enterteyneth may argue his religion, who are none but such as the whole country holdeth for notable papists, and vehement suspicion there is that he mainteyneth and relieveth Lovanistes.

Item, that he hath confessed to one who was late fellowe of the howse, that he would not alter his religion for ten provostships, and in talke with another, brake forth into these wordes:—I would everie man might kepe his conscience, and so would I doe.

Item, that his stomack is such against all those that make profession of true religion, that he holdeth them as his enemies, and greveth them continuallie by his injurious and partiall dealinge, in such sorte, that the divines labouringe and nothing prevailinge to bring the howse into better order, utterlie discouraged, have in a manner all forsaken

the colledge, though some of them not to their betteringe, whom, except speedie redress com, other minde to followe.

Item, that he hath allowed and mainteyned Mr. Clarkes absence from the communion for nine or ten yeares, licencing him to go abroad at such time as he should receive, expresslie contrarie to the statute : so that since her majesties coming to the estate, he hath not receaved in the colledge, neither any where else (as it is thought) save onlie this last, and after fearinge least this matter should hinder his sewte for the proctershipp.

Item, that owte of Mr. Clarkes window there flewe a tauntinge lettre against divines, abbasinge the Bp. of London his credit, calling the preachers in derision great gospellers, and the visitation, a visitation of devils, instead of divines.

Item, that he never preacheth at home nor abroad, which causeth all men noe less to suspect his habilitie in preachinge than his will. So long hath he waltred in idleness, and wholie served Mammon, that these words were pronounced of him in an open commencement, *pistori quam pastori similior*, to the great disgraceing of our noble foundation, which by express words of statute cutteth of so unworthy a hedd.

Item, that his rare frequentinge of sermons, and continuall absence from all disputations, is so intolerable, that in every sermon almost he is cried owte of, and sometimes towched by name, to the no small infamie of the colledge. And herein his example is so pernicious, that he hath drawen a great parte of the colledge into like contempte of the worde of God, to the great grief of a christian hart.

Item, that whereas, to the worship of the colledge, he should be a disputer at commencement, two or three dayes before he flieth the towne, so that herein he is as infamous as in his not preaching, both to the ignominie of the colledge, and our great reproche when we travaile abroad.

Item, that he hath purchased leases with the colledge

money, the colledge in the meane time wanting to supplie ther necessarie expences.

Item, that he tooke privie bribes in letting out leases, whereas the colledge receaved nothinge.

Item, that he hath kept in his hands by the space of three yeares, such fines as should have been payd to the colledge, and yet kepeth them, noe man knowinge what they are, and some monie he hath kept, ever since he was first chosen to the provostshipp.

Item, that from the poore estate, wherein he was at the last visitation, he is grown to great wealth by hireing others to purchase councellers lettres for the colledge leases, and by passinge them to his own commoditie in other mens names, some of the which he hath in his owne custodie, and unto his own use.

Item, that he rideth to keepe our courts withowte anie of the companie to assist him, expresslie contrarie to our statute, neither is he at anie time accountant to the colledge for the profits of the courts.

Item, that whereas heretofore all provosts his predecessors ridinge in the colledge affairs, were wont to spent but 3 or 4 pounds, he ridinge abroad in the like case, and tarryinge less time, commonly chargeth the colledge with the expense of 20 *lib.*, by means wherof, he hath greatly empoverisht the colledge estate.

Item, that whereas in time past, our audite or great accompte was not above the change of 4 or 5 pounds to the colledge, he hath raised it to 40 pounds, or not much less.

Item, that being desyred by the seniors and earnestly requested by my L. of Lincolne, to make plaine unto the companie the colledge estate, whereunto none of us all are privie, he hath utterlie refused to doe the same; we thinke indeed he cannot.

Item, that he offred violentlie to pull officers owte of ther places, in a tyme of common dinner, dangerouslye, as we

thinke in respect of these times, and injuriouslie towards the persons, in so much that a mutinie was made, and we dryven to complaine to her majesties officer Mr. vice-chancellour, to see the peace kept.

ALANUS PAR.
T. PRESTON.
RICH. BRIDGWATER.
JAMES COLE.

NICHOLAS COLPOTTS.
GEO. LAUGHTON.
HENR. HAIES.
MATHEUS BUST.

APPLICATION FOR THE MASTERSHIP.

[From MS. Harl. No. 7031, p. 7.]

To the Right Hon. Sir W. Cecill, Kt., chief secretary to the Q. Maj.
Febr. 1569.—(For the Provostship of K. Coll. as I presume.—BAKER.)

Being not of myn own accord, but by my Ld. of Leycesters meanes, callid to the Court, on the behalf of my cosen Mathew, whome I am bound by all honest meanes to prefer, as well in respect of his rare abilitie, as also for that he hath folowed my advise in entering the ministry, against the good will of father and mother, and other his able friends: I am now movid in a matter of myn own preferment, wherein if I may have your honors lawfull favour, assuredly you shall fynd me, all the dayes of my lyfe, a very thankfull man, redy to folowe your good direction, and most remain at your commandment. I am no stranger to it, but of the same foundation, being brought up in Eaton for 5 years together, and thence removid, as many other Cambridg men, to the Kings new crection in Oxford; the oportunitie of the place servith very well, in as much as I am plantid within less then 20 myle therof, my jurisdiction reching to Cambridg town end. If therefore I may by your good meanes procure it, beside my bownden dutie toward yow, the rest of my dispersed lyving shall be at your wisdomes disposition. I most humbly beseech you of your favor. God long preserve you.

Your honors at commandment for ever,

JA. CALFEHILL.

VISITATION OF THE COLLEGE.

[Baker's MSS. vol. 28, p. 255.]

Visitatio Collegii Regalis, etc., an. 12. Eliz. R.

Elizabetha, Dei gratia Angliæ, Franciæ, et Hiberniæ regina, fidei defensor, etc., dilectis nobis præposito et vice-præposito Collegii Regalis B. Mariæ et Sti. Nicholai Cant., vulgariter vero vocati the Kynges Colledge of our Lady and St. Nicholas in Cambridge, salutem.

Cum reverendiss. in Christo pater Mattheus, permissione divina Cantuar. archiepiscopus, ac reverendi in Christo patres Edmundus London. Jacobus Dunelm. respective episcopi, et Thomas Watts, archidiaconus Middlesex. commissionarii nostri, una cum aliis ad visitandum tam in capite, quam in membris, prædictum collegium, et vos præpositum, vice-præpositum, socios, scholares, studentes, ac ministros, capellanos, clericos, choristas, ac personas quascunque in eodem collegio commorantes, nostra auctoritate legitime deputati, mandatum nostrum cum omni diligentia perimplere studentes, collegium prædictum et vos præpositum, vice-præpositum, et cæteros ejusdem collegii quoscunque, (Deo annuente) propediem visitare proponuntur: vos præfatum præpositum et vice-præpositum, socios, scholares, studentes, ac ministros, capellanos, clericos, choristas, et personas quascunque in eodem collegio commorantes, ad diem et locum, et ad affectum infrascriptum citandum fore decreverint; vos igitur præfatum præpositum et vice-præpositum tenore præsentium citamus, cæterosque socios, scholares, studentes, ministros, capellanos, choristas, clericos, et personas quascunque in eodem collegio commorantes, per vos, omnibus viis et modis, quibus id melius et expeditius poteritis expedire, sive personaliter, sive per afflictionem præsentium in valvis ecclesiæ sive capellæ collegii prædicti, citari

volumus, et mandamus, quatenus coram præfatis commissio-
nariis nostris seu quatuor eorum collegarum, juxta tenorem
commissionis nostræ eis directæ, compareatis, compareantque
illi et illorum quilibet, in choro ecclesiæ sive capellæ collegii
prædicti die Veneris, decimo videlicet die mensis Februarii
proximo futuri, inter horas octavam et decimam ante meridiem
ejusdem diei, cum continuatione et prorogatione dierum, hora-
rum, et locorum ex tunc sequentium, si ita expediat, visitatio-
nem nostram tunc et ibidem exercendum et inchoandum debite
omnibus personaliter subitur, fundationesque, dotationes, char-
tas, indotamenta, concessiones, compotus, statuta, ordinationes,
registra, cæteraque hujusmodi generis alia omnia et singula,
vos illosque, et collegii prædicti statum quomodolibet con-
cernent, præfatis commissariis nostris, seu aliis eorum
collegis, tunc et ibidem exhibituri et ostensuri, ulteriusque
facturi et recepturi quod hujusmodi visitationis nostræ
qualitas, natura, et justitia postulant, exigunt, et requirunt,
sub poena contemptus in ea parte vobis illisque infligenda.
Cum intimatione vobis dicto præposito, vice-præposito, et
utrique vestrum, quibus per præsentem nos etiam intimamus,
ac per vos modo et forma prædictis singulis in dicto collegio
commorantibus intimari volumus, ac etiam intimamus, sive
comparuerint, sive non, vel eorum aliquis non comparuerit
die, hora, et loco prædictis coram præfatis commissariis
nostris, vel quatuor eorum collegarum, secundum commissio-
nem nostram eis (ut præfertur) directam, ipsi nihilominus
procedere intendunt contra quemlibet sic absentem aut non
comparentem, eorum absentia hujusmodi in aliquo non
obstante, usque ad effectuale amotionem cujuslibet sic
absentis, ac meritis eorum cujuslibet id exigentibus. Deque
receptione præsentium et executione earundem, deque omnium
et singulorum nominibus et cognominibus, qui per quos citati
et evocati fuerint, dignitatumque suarum, dictis commissio-
nariis nostris in quadam schedula, literis vestris certificatoriis
per vos fiendis et præsentibus annectendis, distincte dare et

absque aliqua ambiguitate tunc et ibidem certificetis seu certificari faciatis per literas vestras patentes una cum præsentibus authentice sigillatas. In cujus rei testimonium sigillum quo in hac parte utimur præsentibus apponi fecimus. Dat. 27mo die mensis Februarii, anno regni nostri 12mo.

LETTER FROM THE COLLEGE TO CECIL.

[From MS. Lansdowne, No. 12, Art. 39.]

Honoratissimo viro domino Gulielmo Cecilio, regis majestati a secretis.

Illa vera et vehemens benevolentia, qua omnes academice partes (ornatissime Cecili) et diutissime et constantissime complecteris, nos Regalis Collegii deditissimos honori tuo jam pridem erexit in spem consilii auxiliique tui. Rationes vero nostræ eum nuperrime in locum reciderunt, ut patrociniū tuum (quod hactenus semper fuit paratissimum) jam nunc etiam valde necessarium esse incipiat. Etenim Bakerus præses noster, sive voluntate sua discesserit, sive autoritate ejectus est, nos sane reliquit multis incommodis affectos, et illud præter cætera metuentes, ne a quoquam extero et non nostro illi succedatur. Habemus enim statutum, illudque omnibus regni ordinibus confirmatum, quod nos religione jurisjurandi devinctos tenet, ne cuiquam nisi alumno nostri collegii ejus præfectura patere possit. Huic nos (ut æquum est) obtemperantes, voluntate propendimus et inclinamus studia nostra in magistrum Rogerum Goadum, qui eum et pietate et prudentia et æquitate talem jamdiu cognovimus, ut inter multos non indignos solus extet et emineat, cujus præcipua ratio habenda sit. Quod institutum nostrum, si et re honestum sit, et ratione legitimum, et tempore oportuno, et Goadi virtutibus prope debitum, et nostris vulneribus salutare, et religioni (cujus ille alter ardorem restinxit) pernecessarium, et ad collegii bona, quæ dissipata sunt, utilissimum, et multis

qui injuriosius tractati sunt tutissimum, et ad sedandas omnium querelas sapientissimum, tua quoque (vir ornatissime) cura, tua gratia, et vero etiam (nisi est molestum) opera adjumentoque dignum existimato. Ita nos tibi debitori sumus, non solum quantum possumus pro perpetua humanitatis tuæ opinione, verum etiam plus quam possumus pro hoc amplissimo fructu benevolentiae tuæ. Deus te diutissime regno servet incolumem. Vale. E Collegio Regio, 28 Februarii.

Honoris tui studiosissimi vice-præpositus et reliqua societas.

Endorsed, Febr. 28, 1569-70.

There are several other letters in recommendation of Dr. Goade.

LETTER TO THE QUEEN.

[From MS. Lansdowne, No. 12, Art. 40.]

Serenissimæ dominæ dominæ Elisabethæ Angliæ et Hiberniæ reginæ.

Quanto amore Regale Collegium majestas regi a complexa sit, tametsi sæpius antehac experti sumus, ita tamen dudum universo orbi testatam in nos fecisti voluntatem tuam, illustrissima princeps, ut non majora quidem a Diis immortalibus auxilia sperare, nedum optare poteramus. Oppressos nos ipsos sensimus, misisti qui exonerarent; afflictos, misisti qui reficerent; capite et membris ægros, misisti qui et capiti et membris medicinam adhiberent. Quid tibi pro tantis meritis persolvemus, augustissima princeps? Quid, quum ne dignas quidem gratias agere possimus, pro ista tam præclara in nos voluntate tua referemus? Deo nimirum supplices erimus, ut nostram in hac parte impotentiam suppleat, et te (quod solus potest) pro dignitate tuorum in nos beneficiorum remunerare velit. Vide enim, potentissima domina, quam ad referendas gratias impares, quam inhabiles sumus, qui novum a te beneficium postulemus, priusquam pro vetere jam recepto gratias egerimus.

Capite nostro per te mulctati (quod summi beneficii loco

ducimus) en iterum supplices ad te venimus, proque altero illi substituendo humanitatem tuam imploramus. Quemadmodum enim illa navis in magno semper periculo versatur, ne vel undis submersa vel scopulis allisa intereat, quæ gubernatore destituta huc illucque fluctibus agitur; ita illam ruere tandem oportet rempublicam, quæ vel a profugo rectore deserta, vel alio quovis modo duce orbata, nec ulli legum moderationi subiaceat, nec viva magistratus voce in officio contineatur. Quod sane periculum quum nobis impendeat, quum non in tranquillo navigemus, sed procellis aliquot submersi pene jamdudum fuerimus, ignoscet nobis Majestas tua si pro eo, qui reipub. nostræ clavum moderaturus sit, solliciti simus, et pro perito gubernatore omni cura elaboremus. Quod quum nulla ratione melius quam per tuam prudentiam fieri possit, regiam celsitudinem supplices obtestamur, ut Regali Collegio hominem regium præficere, talemque nobis præesse velit, qualem statuta nostra non ferunt modo, sed etiam præscribunt. Quæ quum liberam nobis eligendi potestatem concedant, et eadem tamen aliquem ex nostris eligendi necessitatem imponant, a tua celsitudine vehementer contendimus, ut neque illam libertatem in necessitatem torquere, neque istam necessitatem velis in libertatem convertere. Neque vero ista scribimus, quod ullo modo legem tibi impositam, vel authoritati tuæ detractum velimus, sed ut mores, consuetudines, statuta denique nostra tibi nota faceremus, præscriptamque nobis eligendi præpositi formam aperiremus. Quæ omnia, ubi per literas nostras cognoveris, liberam de cætero, et in nos, et in nostra quæcunque, potestatem permittimus, omnem tibi obedientiam pollicemur. Neque enim, si quid ademeris, in damno (quum omnia tuæ potestatis sint), sed quicquid reliqueris, in lucro deputabimus, et pro summo beneficio accepturi sumus. Vale. Dominus Jhesus majestatem tuam et nobis et reipub. quam diutissime servet incolumen. Cantabrig. e Collegio Regio, pridie Calend. Martias, 1569.

Tuæ majestati supplices, vice-præpositus et reliqua societas Collegii Regii.

THE COLLEGE TO LORD BURGHEY.

[From MS. Lansdowne, No. 17, Art. 83.]

Honoratissimo domino, domino de Burgley, totius Angliæ thesaurario, et domino nostro observantissimo.

Non dubitamus (nobilissime heros) quin mirum omnibus visurum sit, si sciant cancellario ab alumnis, patrono a beneficiariis, regni totius quasi sapientiæ et consilio a rudibus et imperitis, quicquam esse denegatum. Nam et ipsi hoc profitemur, nulla nos observantiæ magnitudine, nulla officiorum pietate, tuæ in nos commemorandæ et admirabili bonitati posse respondere, necque quicquam tanti esse in nostra potestate, quod non levissimo nutu, aut tantilla significatione voluntatis tuæ, tanquam candidatus debeas impetrare. Quamobrem et isto tempore commendationi tuæ atque literis in causa magistri Kelwei scriptis lubentissime paruissemus, nisi eas priori petitione alius antevertisset : qui cum ante tres annos collegii nostri socius, tum ita doctus vir probusque fuit, ut hoc ei beneficium merito suo pene deberemus, negare sane petenti nullo modo potuissemus. Hæc ideo ad te scripsimus, ut intelligeret prudentia tua, nobis curæ esse, si quid aliquando petieris, et ut facti nostri in isto presertim tempore rationem probaremus. Dominus Jesus honorem tuum et nobis et Reip. quam diutissime servet incolumem. Datum e Coll. Regio, 24 Octobris, 1573.

Honoris tui observantissimi,
præpositus et seniores collegii.

THE COLLEGE TO LORD BURGHLEY.

[From MS. Lansdowne, No. 21, art. 47.]

Honoratissimo domino, domino de Burgley, summo totius Angliæ Thesaurario, et domino nostro observandissimo.

Ut legimus literas tuas (honoratissime domine) quibus petitionem magistri Johannis Wollei nobis commendabas, tantum hercle dolumus, quantum dolere eos par est, qui, cui summa omnia debent, et a quo maxima beneficia acceperunt, ei ne in re parva atque levi proinde ac cupiunt gratificari possint, impediri voluntates suas vident; ac profecto vehementius angeremur, nisi quantum molestiæ recusatio nostra ex cogitatione singularium tuorum in academiam nostram meritorum nobis affert, tantum spei et consolationis sapientia tua atque æquitas ex causis recusationis nostræ perspectis tibi que significatis afferret. Est enim admirabilis prorsus sapientia tua atque æquitas, cujus tum alibi clarissima monumenta a te sunt constituta, tum in literis tuis ad nos scriptis haud obscura indicia apparent; quia quod, quoquo modo se res haberet, (quæ tua est in nos potestas), quasi jure posses exigere, id tamen non aliter petis, quam ut per statuta nostra, id est (ut nos interpretamur) collegii nostri commodo, cui statuta nostra summe prospiciunt, possit concedi. Qua cum sis æquitate, petimus a te vel potius omnibus precibus oramus atque obtestamur, ut quod petis hujusmodi esse putes, in cujus concessione vel omittendum nobis sit commodum nostrum, ut dedisse beneficium videamur, quod salvis statutis nostris neque possumus nec debemus: vel ita maxime quærendum sic postulantibus collegii rationibus, ut ad ejus beneficium cui concessionem istam faciemus, multum admodum non possit redundare: ob eamque causam neque a magistro Wolleo magnopere debeat expeti, neque in eum a nobis collatum maximam gratiam possit promereri. Cumque hoc ita

sit uti dicimus, tum vero petimus ut alias item causas recusationis nostræ putes esse, quas, et quod singulorum propria sunt ac privatæ, et quod hæc quam diximus omnes complectitur, ascribendas necessario non putamus. Vehementer tamen ab honore tuo contendimus, ut comparatis cum præsentē recusatione nostris superiorum temporum, in similibus tuis postulatis, studiis ac voluntatibus, debitis illis quidem fatemur, sed tamen ad id quod cupiebas promptis semper ac paratis, ex iis cum de presente difficultate causarumque aliarum quibus movemur æquitate benigne existimes, tum de futura consequentium temporum observantia nostrā tibi gratificandi cupiditate explore judices. Nos profecto omni in re, quam non modo commodo nostro, sed etiam sine maximo incommodo efficere poterimus, omnem tibi voluntatem nostram non tam verbo pollicemur, quam re præstābimus. Deus optimus maximus honorem tuum academia nostræ totique reipublicæ quam diutissime servet incolumem. Cantabrigiæ, 5° Idus Februarii.

Honoris tui observantissimi,

Præpositus et seniores Collegii Regii,

ROGERUS GOADE, præpositus

JACOBUS COLE, vice-præpositus

RICARDUS BRIDGWATER

THOMAS WELCHE

NICHOLAUS COLPOTTES

HENRICUS HAYES

NICOLAUS HORNE

ROBERTUS CONNER

OSMUNDUS LAKES

EDWARDUS GERMIN

ROBERTUS DRAPE

CAROLUS KYRKHAM

GULIELMUS HENSONUS

ROBERTUS DUNNING.

PAPERS RELATING TO THE COLLEGE DISPUTES, IN A. D. 1576.

ANSWERS OF THE PROVOST TO THE ACCUSATION OF THE FELLOWS.

[From MS. Lansdowne, No. 23, and MS. Harl. No. 7031, p. 9. one of Baker's MSS. whose observations are given in smaller type.

Crimes wherwith I am slaunderously charged by the 4 complainants in
ther articles exhibited against mee.

1. Usury, in havinge 400*lib.* or 500*lib.* of the colledge
monny at banke. 22.

2. Corruption and bribery. 7.

3. Clokinge of perjury and uncleanes of lief, not to be
named. *Titul. de moribus.*

4. Takinge monny for my places at Eaton, and beinge a
broker of sellinge places at Cambr. 61.

5. Deludinge and glossinge with noble and honorable per-
sons. 37.

6. Hinderinge and utter clokinge of learninge contrary to
myne othe. *Titul. de doct.*

7. That I have very wyde back doores to loose and lewde
lyvinge. *ib.*

Contumelious and slaunderous speeches.

That I and the seniours consent in spoile. 26. Make a
divident of the colledge goodes. 58. Publike delapidacion
of the coll. monny. 60. Jugglinge in *fraudem collegii*. 5.
Jugglinge and trecherye. *In conclus.* 1^a. Negligence in hud-
linge up accompts to defraude the coll. 59. False dealinge
against the colledge. *In titul. de doct.* Dealinge very slyly to
beguyle the colledge. 59. Taketh such assistauntes as he
knoweth ar dead suer to conceale his wyndfalls. 19. Sleightes
used to intercept colledge monye. 26. Lodginge emptye
acquittaunces upon bursers. 24. Leavyinge monye of fermors

for releasinge of alienacions. 49. 300*lib* of the coll. rentes kept in my handes diverse tymes for the space of halfe a yere. 23. An approbatour and partaker in sellinge places at Eaton. 62. Deteyneinge the coll. monny and diverting it another way.

Unnaturally animated to the colledge. My hurtfull affection to the colledge. The seniours serve my turne. Some make wyde wayes for any drifts to passe. Some pricked in conscience in misliking my doinges. A daungerous company. A suspicious knot. The spoyle amongst us. Like to undooe the colledge. That I am an harbinger of drones and dunses. That I have hindred more good learning in my time, etc. *Conclus.* 1^a. Cockering my sectaryes with all licences and indulgences. *Titul. de moribus.* Shamefully injurynge Mr. Dunninge. *ib.*

By occasion of which slaunders I have had theis libells sett upon the owter doore of my lodginge at the colledge.

Cum quæreretur a Catone quid esset fœnerari, quid, inquit, hominem occidere?

Res familiaris quæri debet iis rebus, quibus abest turpitude, etc.

Nullum vitium tetrius est avaritia, præsertim in principibus et remp. gubernantibus.

Hic cum bonis omnibus famam et existimationem amisit.

In ther false accusacions and conspiracies again mee, they have broken ther dubble othe, *de juramento scholarium admittendor.*

Endorsed, Maii 1576. Slanders to my discredit.

What hathe ben done sence my tyme to the furtheraunce of learning in the colledge.

1. All ordinary exercises of learninge have ben dewlye observed and contynued, as well for lectures as disputacions.

2. Twoo of the younger masters of art appointed to reade philosophie lectures to the bachelers and younge fellowes,

wheras before, when that function was annexed to the deanes office, those deanes of art could neaver be brought to discharge that dutye of reading with eny diligence.

3. The statute of diversion to divinitie, lawe, and physik, was neaver so dulye exequuted as sence my tyme, as appeareth noted in our protocoll booke.

4. I have at the begynninge of everye tearme duly used to make exhortacion to the company, therby to animate and stirr them upp to their studyes.

5. I have caused a fayer newe lybrarye to be made and furnisshed with bookes, specially of divinitye, bothe of ould and new wryters : wheras, before my tyme, the library was utterly spoiled, and this coaste upon the new librarye without eny charge in the colledge accomptes.

6. For the furtheraunce of knowledge in the tongues, ther is an ordinary Greeke lecture dayly reade unto the company ; and also an Ebrew lecture for students in divinitie was first appointed and reade publikly in our chapple, and lately in myne own lodging was privately reade by one Mr. Barrow, a Frenchman, to which lecture diverse also of the company, both of the seniours, and yonge masters of art, dyd usually resort.

7. For the furtheraunce of the studie of divinitye, besyde the said Ebrew lecture, I procured a divinitie lecture to be read publikly in our commen hall, by the sayd Mr. Barrow, who had his stipend of xx^{tie} markes by the yere, gathered without eny charg to the colledge, being supplied by contribution from me and the company.

8. Myself also hathe usually reade a divinitye lecture thrise in the week at our morninge prayers in the chapple : besyde, heretofore I have for a tyme catechised unto the whole howse in the sayd chapple.

9. I have sundrye tymes in myne exhortacions used to stirr upp all the company, generally to the readinge of the scriptures ; and such as were diverted to divinitye and entred into

the ministrye, I have called forward to the exercise and practise of the same studye.

10. Whereas, at my cominge to be provost, ther was not above 4 ministers in the howse, and but one precher, nowe ther ar half-a-score ministers, and half-a-dosen of theim ar prechers.

11. Wher they laye to my charge, that I have so much choked and hinderd learning sence my tyme, it is well knowen, that not only the elder company, but also the yonger (which have growen in my tyme) ar as good schollers as have ben before tyme, or presently ar in other colloges in the universitie of the like tyme and standing.

Endorsed, May 1576.

Myne aunswer to the complaynaunts 25 new articles, in aunswering wherof, I would not have mispent tyme, being unwurthie the aunswering, but that the complaynants would otherwise have thought them to have taken some hould upon mee.

1. Launcelot Collpottes had a lease grauntyd him for 15 yeres of a small thinge in Graunceter, as it is well knowen consisting cheefly of 3 copyhoulds the coll. ther purchased, the rent of them being improved. He was not bound to pale any part of that grove, neither had eny penny allowed him therfore from the coll., nor xx^{tie} nobles wurthe in wood. He had allowed him certaine small tymbre trees toward the reparacions of the tenementes, and the loppinge of a row of trees alonge the bank of the same grove, which he employed about the fencyng therof, and made an accompt, as I have at home to shew. Thother clause for yerely hedge boote is likewyse untrew to my knowledg.

2. The bargaine of graine made with the sayd Launcelot was for 33 quarters of wheat, at 12 s^d. the quarter, (wherto he was bound in obligacion with two sufficient suertyes, which bound lieth in the treasury) to serve in the sayd wheat within

2 or 3 yeres (as also the like bargaine was made at the same tyme with one Wilkinson for 6 score quarters), of the which 33 quarters ther is yet unaunswered about 10 quarters to be brought in now this sommer. The next yere after the bargaine was made, when he servyd in 7 or 8 quarters, wheat dyd ryse to 30 *s*/*h*. the quarter, therefore it wer hard now to take the forfayture of his bound.

3, 4. I see no reason whie, in such progresse tyme, I maye not take eny freind or straunger with mee for company or otherwise (the journey for the most part being of the fermers charges); and yet Mr. Lewys was no straunger, but had ben lately a fellow and burser of the howse: whie I tooke him with mee in that first journey hath ben alleaged before my l. treas., to healpe my want of experience in those affaires (being appointed by her majesties commissioners to make certificat how I found all things). Wher they sett down, I was acquainted with those matters, havinge often rydden such progresses when I was a fellow of the howse: this is utterly untrew; I neaver rode in eny such journeys till I came to be provost.

Mr. Prestons experience that waye was then as little as myne, who rode with mee, being chosen assistaunt in that journey.

5. I sent Mr. Preston, then burser, to make a wood sale at Ogbourn, and prayd Mr. Lewys to ryde with him, and take the paynes to healpe him about the same wood sale. This was for the bursers ayd, for the colledg benefit, and nothing against statute. It is strange they will so confidently still misavouch statute.

6. It hath always ben used, that in coll. business, as about sutes in lawe, wood sales, etc., that the provost maye send one of the bursers without asking the fellowes consent, which the statute requireth only in the choise of thassaistaunt to ryde with the provost. Mr. Preston, Mr. Bridgwater, Mr. Colpottes, when thei were at severall tymes sent in those businesses thei mention, were bursers. This is nothing against statute, but allowed bothe by reason and custome.

7. My wyef is not kept within the quadrant of the colledge, (wher as yet I think she neaver came twise), but in my lodging, being separate apart from the coll., more conveniently then eny other in the town. Our owne statute hath not one word against the provosts mariage. The visitors statutes in the begynning of her majesties reign, and the university statutes lately renuyed by her majesties authoritie, do allow that heades of colleges maye marrye. What commandment ther is to the contrary by her majesties edict, as they saye, in collegiat churches, I know not ; but yf there be eny such comaundment, it toucheth not us, beinge no such collegiat church or societie. With what mynde thei still carpe thus at my mariage, I leave to the judgment of others. I would fayne know, how thei have bought by experience, as they saye, what a great inconvenience this is.

8. I have one of my servauntes lately maryed, and do gyve them leave for a tyme (being a poore couple) to sojourne in myne howse, at myne owne charges, till thei can provide themselves. For charging the coll. provision, it hathe ben aunswered before under the seniours handes. What have thei to do, what numbre I kepe in my howse, burdening the coll. thereby nothing the more.

9. I use to call all the 13 seniours together to all such graunting of dayes, who necessarily must gyve ther consentes by statute, every one that is no officer having in that case a negative voyce, so that without ther presence or consent ther can be no grant of dayes.

10. This booke for writing in the names of such as go furth, is used to good purpose, and yet not appointed by statute. If eny have omitted to write in ther names (which is more then I know), it is ther negligence, but yet this proveth not that they go furth without leave.

11. Whether Mr. Colpottes hath made eny such boast of omitting to put in his name in the said booke it is unknowen to mee ; yet this dothe nothing convince, that he or any other

who put not in ther names dyd go without leave. For myself and the deane, who by statute are to gyve such leave, can testify (though the record be not in the booke) to whom we do gyve leave.

12. This article concerneth Mr. Lyles, and doth no waye charge me, whose goinge furth was utterly without my leave or knowledge, though he entred his name in the booke, as though leave had ben graunted him.

13. This is partly answered before. If eny have kept reckoning of Mr. Colpottes dayes, and can convince that he hath taken above his 60 dayes, they maye take other advantage of him. I did never defend Mr. Colpottes, in the like daunger of his dayes, farther then right and the knowledge of the seniours, by whose consent he then had leave of absense grauntyd him.

14. If my l. of Eelyes flat comaundement openly in our chapple (wherof the compl. cannot be ignorant) being then one of her majesties commissioners, and coming with D. Whitgift, and (as I remember) D. Maye and D. Ithell, to proroge the visitacion, yf I saye that comaundement charging mee to make away the organes, maye stand for eny reason, then I hope I have both reason and warraunt for my doing in that behalf. Wheruppon I willed the bursers to sell them to the most benefit they could for the coll. This article they should rather have layd against my l. of Eelye, then have objected it to me, but that I must gyve them leave with this to healpe to make up ther 40 new articles against mee.

They cannot be ignoraunt that the copes I found at my coming to be provost were sould awaye, and the monnye trulye convertyd to the colledge use, being bestowed upon a new library and the furnishing therof with bookes, as appeareth at home by an accompt perused and examined by the seniours. Where they jest at my devocion in making away this kynd of stuff, they manifestly shew that either ther devocion is supersticion, or ther carping thus without any cause, proceedeth of evill will and malice.

15. I was requested by Mr. vice-chauncellour to preche at St. Maries the last Easter daye in the afternoone (ther being no publik sermon on that daye in the forenoone, by reason of communions), so I being to preche at after dynner, as they well know, and therefore of purpose absteyning from myne own dynner, untill I had done that busines, me thinks, knowing this reason, they should not have put down my not dyning in the hall that daye for an article against mee. And bycause they seeme to doubt it would not well serve against mee as a thing done, they turne it to a conjecturall prophecy, that I will hereafter withdraw myself from dyning in the hall upon festivall dayes. My messe of meat that daye being allowed mee by statute, whie might I not upon this occasion take it home to my dynner? There is no clause in our statute, that the vice-provost should sit with the provost at his messe, when he sitteth in the common hall.

16. I have already aunswered, and proved against ther former articles, that in my tyme ther hath ben no such spoile of horses, or any surcharge of the stable. The statute alloweth to myne own use more geldinges then I kepe: then what have thei to do, thoughe I use theim in myne own private business, either when I have occasion to ryde myself, or to send eny of the company? I am suer the statute dothe not allow them mee to stand in the stable, and not to be occupied.

17. When they sett down in what privat journeyes wee allow ourselves on the coll. coast, I will farther aunswere theim. In the meane tyme I deny this, as untrew.

18. This matter I neaver hard of before. Thei that were the doers (I doubt not) can easely aunswer yt.

19. The punisshing those 3 masters of art hath ben aunswered before. The partiall remitting punisshment, as thei terme it, to Mr. Lyles was this. He contemning to do his punisshment I enjoyned him, (wherby he incurred farther daunger of statute), when afterward, upon better advise, he would have done it, I would not accept it, being to late. If

Mr. Lakys and Mr. Dunning, the other two masters of art, had shewyd the lyke contempt in omitting ther punisshments, they should have found the like partialitie.

20. Of this taulke between Mr. Colpottes and Mr. Lakys I never was pryvye, but this I am suer, I never saw Mr. Colpottes, or eny other of the howse, so disguysed in apparrell (unmeet for a scholler) as Mr. Lakys was, when I punisshed him a weekes commens, for wearing next under his gown a cut taffety dublet of the fasshion, with the sleeves out, and a great payer of gallygastion hose. And yet this punisshment hath ever sence stuk in his mynd, as hath appeared by his sundry expostulacions with mee about that matter; such is his stout nature and impaciency to be re-proved when he doth amisse.

21. This I answer breefly by denyall, though I might uppon occasion, and with other circumstances, justify the speaking of most of those wordes.

22. I sent Mr. Colpottes, being the burser, to follow a matter in sute at an assise in Warwike, this being nothing against statute, to send a burser, in the colledge busines, without the consent of the fellowes. For the event, that the sute then went against the colledge, our counsell and attorney, being ther, do know the defect was not in the burser. Greater personages then wee sometime have the foyle in law. *Careat successibus opto, quisquis ab eventu, etc.*

23. It is untrew, that our dove-howse hath yelded no more proffit to the colledg. Thei which have eny experience know it must have a tyme to be stored, being but lately buylt. I know not of any pryvat howses that have fared the better by the dove-howse.

24, 25. Touching the Statute Booke, although I am not bound to provide them a booke, ther ould booke being torn and spoyled, which lay in the ould library, yet they have ben often aunswered to this point before my lord treasurer, that my l. of Lincoln keepeth the booke. I marvaile they

pretend such ignorance of our statutes, seing in ther former articles they avouch the statute at the least 70 times, and in theis new articles 22 tymes. If they be so rooming in the statutes without booke, I see no reason why thei should have a statute booke to blot and deface with their margenall notes, nypping at other men, but not seing ther own falts, nor learning their own duties.

Theis articles should seeme newly to be made, sence my lord treas. late comaundment, wherby they were charged to bring furthe their 40 articles, which in ther writing to my l. they sayd they had against me, which neaver came into his honours handes. They being pressed by my l. to produce those new articles, least they should seem to perform nothing of their challenge, have sett down 25: thother 15 (at the least) being shrunk. Thus thei are bould to abuse the most honourable, with threatning that they cannot performe. And these 25 they have here put down, whether they be worthie the name of one article of substance I refer to the judgment of others, being so frivolous, vayne, and ridiculous.

J. WOLLEY TO LORD BURGHLEY.

[From MS. Landsdowne, No. 23, art. 69.]

To the right honorable my espetiall good lord, my lord of Burghley,
lord treasurer of England, this be delivered.

Ryght honorable and myne espetiall good l., as your l. hathe byn enformed, so ys there sute made by some of the felowes of the Kinges College in Cambrige, for a visitation to be had in that howse, whiche as yt semethe they have very greate cause to seake for, yf there informations be trew, which they have conceyved in articles, and rode over to Tibauldes, by my direction, to have exhibited the same there to your l., not meaning to deale otherwise but by your l. notice and allowance of there suto, as ther dewties was to

do. Bicause your l. was then yll at ease and could not heare them, they arre now to attend agayne your l. good pleasure and direction, to enforme yow both of there cause and the manner of there proceeding therein. The provost in the sute wherein your l. dealte most favorablye for me (for the which I must yeld yow most humble and harty thanks), had not that respect to your l. lettres, as was fitt for him, and dealt in that cause with me uncurteouslye. The consideration whereof I referre to your l., by whose good meanes I sought to have procured me that commoditie. F'or the visitation, your l. ys to deale therein according to your best liking, who will not suffre the yonger sorte to wax wanton agaynst there heades, nor the older sorte by injurye to opresse there infereors. And so wisshing your l. from my harte all healthe and felicitye, I humblye at this tyme take my leave of the same.

At the Court, the 17 of April, 1576.

Your l. for ever most bownden,

J. WOLLEY.

THE BISHOP OF LINCOLN TO LORD BURGHELY.

[From MS. Lansdowne, No. 22, art. 89.]

To the righte honourable my especiall good lorde high treasurer of Englande, of her majesties most honourable privie counseile, at the Courte.

My duetie consydered, righte honorable, forsomuch as divers of the felowes of Kinges Coll. in Cambridge have earnestlie sued unto me to signifie unto your l. howe they have dealte with me touchinge redresse of certaine disorders in their howse, I am bolde to trouble you with thes lettres : it maie please your honour therefore to understande, that sens my late returne from London, divers of that howse have complained unto me of sondrie greate and enormous disorders, as well touchinge the state of their howse, as certaine particuler persons within the same, exhibitinge unto me manie articles drawn and set

downe to that effecte, for prooffe and redresse, wherof I the b. of Lincoln for the time beinge, beinge their visitor, they have earnestlie required at my handes a visitation. The matter exhibited when I earnestlie consydered of, the articles beinge true, as they earnestlie affirmed, I sawe they did touch the state of the howse verie neer, and therfore required speedie amendemente; notwithstanding, mine aunswere to their requeste was, that althoughe I were their visitour by their statutes apointed, yet had I no auctoritie extraordinarie to visite, my visitation beinge but *a triennio in triennium*, and the time sens my last visitacion there not yet elapsed; neither woulde I take upon me to visite them extraordinarie without auctoritie, leaste the same my proceedings mighte be frustrate and to none effecte, as before time I have had some cause to feare. And when, as by no meanes they coulde perswade me without lawfull auctoritie by statute to visite, and perceivinge that the staye of their complaintes and desire of reformaceon of the premisses, unto my ordinarie visitacion, woulde be a greate impedimente unto the state of their coll., as they saide: they further requested my leave, with greate importunitie, accordinge to the appointemente of their statute, to seeke redresse of the higher auctoritie, wherunto I in thende accordinglie condescended. What they have done, or howe they have proceeded, I knowe not; but sorie I am to see so great tumulte in an howse of studie, and especially there, where I have before time in somme parte laboured to joyne them together in unytie and concorde. In whether partie the cause of trouble is, I knowe not; but, in mine opinion, it were not evil, if by some lawfull and ordinarie meanes the matters mighte be hearde, and somme good order set betweene them. If so be both partes woulde joyne together to require me to visite, I mighte, by order of statute, deale in it; but because that hath not ben donne, neither can I orderlie nor am willinge to meddle in the matter. And in deed, for example sake, I coulde wishe they were

visited, rather by such order as statute admitteth then otherwise, if they woulde on bothe partes therunto condescende. But to move them me self unto yt I was lothe, lest I shoulde seem to somme jelous mindes to be desirous more to meddle in their matters then need is. Thus much have I thought good to signifie to your ho., and doe leave the rest to your wisdoms to consider of. Aprilis 24, 1576.

Your ho. in Chr.

THOMAS LINCOLN.

CONFESSIONS AND SUBMISSIONS OF THE COMPLAINANTS.

[MS. Lansdowne, No. 23, and MS. Harl. 7031, pp. 17—20.]

22 Maii, Fletcher, Lillesse, Johnson, their first submission.

Wee most humblie beseach your lordshipp to bee a good lorde, and to heare our humble submission. We acknowledge our indiscrete and unreverente dealinge unto your lordshipp, and howe our dutie to the colledge ought not to have made us so farr forgett our dutie to the provoste. But wee proteste before God, that verie conscience moved us to complaine, and to him wee referr the truth. And doe moste humblie submitt us to your authoritie for the faults. In manner wee have but two thinges in this pointe, our lyvinge and our honestie. To confesse generallie were to resiste our owne consciences. To lease our colledg is to undoe ourselves. Wee are poore and simple, your lordship is noble and wise to considre the truth, and to respecte our calamitie. And if it shall please your lordship to deale mercifullie with us and our colledge, wee truste it shall not repente your lordship to have sett up Mr. provostes credite, without our utter shame and undoinge. If yowe shall deale otherwise, our onlie comforte is, that wee hope God, which knowith our hartes and seeth our calamitie, in his good tyme will reveale our innocencye to your lordshipp.

Your honours moste humble oratours,

GILES FLETCHER, ROBERT LILES, ROBERT JHONSON.

[22 Maii 1576. Ægidius Fletcher.]

Testor Deum opt. max. teque simul (illustrissime domine) cujus iudicium summopere revereor, me nihil aliud in hac causa spectasse, præter domesticam pacem, utilitatemque communem. Quod si quis sit, cui domestica dissidia hæque lites academicæ summopere displiceant, is ego sum (honoratissime domine) quem et ipsa natura ad pacem composuit, et hæc studia in quibus, etsi non æque proficiam, delectari tamen majorem in modum soleo, a contentionibus semper avocarunt. De præposito nostro sane optimo viro, et (si seipso usus esset) moderatissimo homine, meum iudicium quale semper et quam singulare fuerit, pluribus dicerem, si vel ei ex meo iudicio aliquid possit ornamenti accidere, nec id antea mea perpetua observantia declarasset.

Quare siquid inique, siquid petulanter ac contumeliose dictum sit (fateor autem esse quamplurima), id non solum non consentiente me, sed et invito ac repugnante, factum esse profiteor. A quo tamen cum nulla privatim injuria lacessitus sim, inepte fecisse videor, qui illius gratiam collectam plurimis officiis temere ac imprudenter effuderim. Dicam (honoratissime domine) fretus tua prudentia et æquitate. Habet nostra familia pulcherrimum florem optimæ juventutis; vidi hanc ego pessimis exemplis depravari, nullis præmiis incendi ad studia, multorum debilitari industria, et gravioribus suppliciis vexari, aliis contra impunitatem concedi, qui nec ita literis, nec industria, nec probitate commendantur. Ignosce mihi (honoratissime domine ac optime) si cum domesticæ dignitati consulerem, eodem æstu paulo etiam longius abreptus sum, quam aut mea natura aut considerati hominis ratio postulabat. Ego, si meo instituto uti licuisset, accusassem neminem, tuum auxilium implorassem, quod se nemini solet occludere. Quod et nunc etiam vehementius imploro. Nihil habet aut fortuna tua majus quam ut possis, nec natura melius quam ut velis quamplurimis prodesse. Id autem decernere, quantum et cujusmodi sit, tuæ prudentiæ est et æquitatis.

Tuæ dignitatis humillimus supplex, ÆGIDIUS FLETCHER.

In most humble wise submitting myself before your honour, I acknowledg and confesse, that I have verye undiscreatlye, and contrary to my dutye and that good perswasion whiche I had of Mr. provost, whome I judge to be the servaunt of God, accompaigned those whiche have exhibited articles against him tending to his discreditt, and have myself very unadvisedly heelped forward that matter, in the which I see and confesse, after due examining, the most part to be verye false, tempered with unseemlye and odious wordes, others light and frivolous, for the most part not touching him, but to be referred to others, whome they concern, whiche notwithstanding I had never assented unto, if certaine abuses wherewith I found myself grieved had not moved me thereunto. In this also confessing and acknowledging my fault, that being grieved therewith, I deferred not those abuses unto him, who I am perswaded would have punished them, as the qualitie of the fault deserved. For the whiche, as well as for the rest, in most humble wise, I crave pardon, referring the reformation therof wholly to your most honourable consideration, whiche can far better judg of thes matters then we ourselves.

●

GILES FLETCHER.

Endorsed, 22 Maii, 1576.

With most humble and dew reverence to your honorable wisdomes, as I have heretofore upon tryall of the matter before your honours, confessed myselfe culpable of undiscreate and rashe complaynt agaynst Mr. provost, tendinge, in most parte, to his slaunder unjustlye, in some respect to the descryinge of myne owne unskilfulnes and folly, in that I consented to soche uncerteyne accusation, as is proved most part false, smellinge wholly of malice and envy, beinge mingled with unreverent, slaunderous, and ungodly speaches: So I do now

R

most willingly testify and confesse, that I am hartely sorry for the same my misdemeanour ; most humbly craving pardon at your honours, whome I have abused herby no lesse then Mr. provost. Onely this moreover beseching you, right honourable, that those thinges whiche beinge urged unto you I have avouched as trew, touchinge maners and learninge, I may not be constreyned to deny, against mine owne knowledge. For the matters of the state of our house, I am as ready to confesse mine oversight, as I was credulous before in followinge other mennes false informacion. That I have, accordinge as I find in mine harte, declared to your honours, I protest most freely, without respect of feare or favour, simply and truly.

For my duty sake, and dew regard of your honors estimation of mine honesty, I will shew my excuse, which is this, that the consideration of my othe and the statute moved me to prosecute complaynt generally for redresse of sondry grievances in the colledge, but the present oportunity of frendship in the court caused me to runne hedlonge into rashnes and folly, fearing lest soche occasion shold not alwayes be. Now I do earnestly beseche, with all humility and submission, that it may please your honors henceforth to regard the calamities of our coll., whiche have risen upon longe dissention, and namely the graces or procedinges of our yonge masters this yeare, who be good scholers of honest conversation. Lastly, that your honors will be so good lordes, as to respect my modesty and good name, and not to enforce me to open shame, the consequent wherof wold be my utter undoing, and that whiche is more bitter to me then a thousand deathes, I should bringe the gray head of mine old father to the grave.

Your most humble orator,

R. LILESS.

Endorsed, 22 Maii 1576.

Then follows his submission to the provost in Latin : endorsed, 23 Maii 1576.

I am not ashamed to confesse most humblie unto your honor, that I have most grevouslie offended against Mr. provest, that I did consent to the writing, bringing up, and delivering of many malitious and false articles, which are set forth and penned, with manie unseamlie, rashe, undescret termes and wordes, to the emparing of his name and fame. Besides, that in the 61 articles which concerne the estat of our colleadg, ther are manie untruthes contayned, with manie odious termes, which I never by myself wold not nor cold not have proved. And for to speke breffie of them, the are all false, for that the have not bene by examination proved true, nor cane of me be avouched, nether in part or hole.

Wherfor I most humblie submit myself unto your honor, craving pardon, for that I thus rashlie and foundlie offended against Mr. Provost, desireing also his good will and favour, which throught my rashe dealinges I have lost most deservedlie.

ROBERT JHONSON.

Endorsed, 22 Maii 1576.

---

22 Maii 1576: Robert Jhonson's confession and submission to lord Burghley.

23 Maii 1576: Rob. Jhonson's submission to the provost, in the form following.

Ornatissimo viro Mro. Goado, præposito Collegii Regalis Cant.

Dolet vere, et ex animo mihi dolet (vir ornatissime), me in te veræ religionis et summæ pietatis virum, theologiæ professorem, accusationum falsissimarum et errorum cum aliis suscepisse patrocinium: quibus tua fama et nomen perstringebatur, et illa vera quæ de te erat a viris prudentissimis concepta opinio, propter puritatem doctrinæ et Evangelii prædicationem (quam colo ex animo), in discrimen vocabatur. Quarum rerum dolor eo magis præ cæteris debet me angere,

R 2

et cruciari præcipue, quod ego in sacris studiis initiatus, theologiæ tyrunculus, et verbi minister et operarius, eis auderem inconsiderate consentire quæ erant falsa, ea deferre confiderenter quæ erant malitiosa, ea in parte defendere et probare quæ erant mihi incognita. Sed ingenue fateor charitatem, malitiam, æquitatem, voluntatem honestam, et officium, temeritatem vicisse. Nam quod charitas postulabat neglexi, quod æquitas volebat contempsi, quod officium desiderabat nequaquam in animo habui.

His etiam sunt ista adjungenda, quod eorum multa multis convitiis et maledictis contumeliosissimis erant referta, verba inusitata, et vix de aliquo affirmanda addita, vana, frivola, et nugatoria plane interposita, et (ut multis in re perspicua non utar) singula, quoad querimoniam de collegii statu intemptiva, et a veritate aliena. De cæterarum accusationum veritate conticescam. In quibus aliqua tamen reprehensione digna propter voces inopportunas fateor, aliqua etiam aliqua ex parte vera agnosco, quæ a te scio esse remotissima, tamen tua prudentia imposterum esse coercenda. Quod igitur ad institutum præsens attinet, a te (ornatissime vir) summis precibus peto, et magis ex animo petere non possum, ut mihi meam temeritatem in accusatione deferenda, scribenda, et probanda, ignoscas, ad quam temerario quodam animi impetu me excitatum fateor, non consilio adductum. Sit erranti medicina peccati confessio.

ROBERTUS JHONSON.

There are two letters from Robert Dunning, endorsed 22 Maii 1576, from his prison of the Gatehouse, professing repentance, and very submissively begging his lordship's favor. And eight letters from Mr. Stephen Lakes, endorsed Maii 22, 23, 24, 25, 26, and 28—likewise from the Gatehouse—professing his repentance, and begging pardon, for having aspersed the provost.

Ornatissimo viro Mro. Goado, præposito Collegii Regalis.

Meum iudicium de te quale semper et quam singulare fuerit (vir ornatissime) pluribus apud te testatum facerem, nisi tibi suspectum esse possit his temporibus, idque mea perpetua observantia ac plurimi sermones de te non antea declarassent. Adductus sum et privato officio, et exemplo domestico, quod in te hujusmodi semper fuit, ac optimi hominis esse debebat, et cum reliquis virtutibus instructi, tum his ornamentis inprimis ornati, quibus docti homines ad honores commendantur : et id sane vehementer lætabar, nobis ad domesticam commoditatem etiam foris ornamentum accedere. Accessit etiam et illa pietatis existimatio, integritatisque tuæ, quæ reliquum amorem mirabiliter accendit. Quæ tametsi ad totius familiæ dignitatem spectarent, mihi tamen etiam privata visa sunt ad te colendum, propriamque causam attulisse. Nam illud indignum est, cui universi plurimum debeant, eidem nolle et singulos quamplurimum debere, idque optimis rationibus, si possint, minoribus, si id assequi nequeant, ostendere. Quæ cum omnia certissime judicarem, inconstantur fecisse videor, qui nunc ejus existimationi labem asperserim, aut ab aliis violari eandem passum sum, de quo ipse tam officiose prius ac honorifice cogitarem, et hanc gratiam optimi hominis collectam plurimis officiis temere ac imprudenter effuderim. Sed ignosce mihi per humanitatem tuam, qui non tam voluntate quam errore lapsus sum, patere me vel in hac causa defensionem adhibere, in qua tamen culpam libentissime agnosco. Nunquam ego te, quem omnibus rebus ornatissimum esse cupio, nunquam ego dignitatem tuam, sed eorum importunitatem accusandam putavi, qui domesticam pacem perturbant, qui si tuam auctoritatem sequuti fuissent (cui omnia officia et privatim et publice debebant), nunquam res nostræ tantis tamque diuturnis incendiis deflagrassent.

Incredibile, inquis; quod tamen vel conscientia teste sanctissime profiteor. Ac mihi quidem illud divino beneficio accidisse visum est, ut hæc causa, quæ a nostris satis odiose jactata est contra dignitatem tuam, tandem ad honoratissimum Burliensem deveniret, quem hujus lumen ac ornamentum reipublicæ omnes agnoscunt. Nam nec tibi ad existimationem quicquam potuit optatius accidere, quam a tanto viro hanc causam intelligi, qui tuam innocentiam suo possit judicio probare, quod omnes æquissimum esse cognoscunt: nec nobis ad reliquam vitam utilius, quam deprehendi ab ejus prudentia, qui nostram temeritatem suo judicio possit ac auctoritate refellere. Neque enim tam nobis grave videri debet reprehendi a sapientibus viris, et qui reliquos dignitate antecellunt, quanquam est illud quidem peracerbum homini prudenti, quam eorum consilio, prudentia, humanitate recreari.

Sed quid facio? mihi institutum fuit, id breviter confiteri apud te, in quo jam graviter offenderim. Quod sane libentissime facio: sed ut hoc committere fuit temeritatis nostræ, ita remittere prudentiæ ac humanitatis tuæ. Agnoscimus totam hanc causam temere a nobis ac imprudentur susceptam, multa iniqua, dura, odiosa esse, ac non ferenda. In his adolescentiam nostram vix justam excusationem adferre; sed hæc suscipere imprudentiæ fuit, temeritatis defendere, agnoscere autem, quod et temere susceperis, et pertinaciter defenderis, melioris consilii ac voluntatis.

ÆGIDIUS FLETCHER.

Endorsed, 23 Maii 1576.

Ornatissimo viro Mro. Goado præposito Collegii Regalis.

[After a long preface it proceeds thus.]

—Fateor itaque, et infinitis suspiriis agnosco, me in istis infamiæ seminibus alendis et perspergendis, non parum vigilantiae et sudoris possuisse, in frequenti nostrum congressu

sententiam interposuisse meam invidiæ plenam, et multis modis tragœdiarum istarum flammæ nova materia aluisse. Quicquid enim, ex quibusvis incertorum authorum rumoribus haurire potui, id sitienter arreptum, ad molem accumulandam adjeci. Nam quamvis tanti sceleris author et parens non extiterim (in quo Deum opt. max. testem appello), natum tamen et in lucem editum moliebar, ut et meo opere nutriretur et vestiretur magis. De aliis hujus conspirationis sociis quod dicam non habeo, de me vero ipso ingenue fateor, me ad istas accusationes confirmandas, non tam firmis et certis argumentis instructum, quam suspicione ductum, et privatis odiis incitatum accessisse. Atque præter ista, quid est (ornatissime vir) quod ultra petas? reum habes seipsum confitentem, ad te supplicii voce contendentem, et sceleris perpetrati veniam a te petentem. At tantane (inquis) scelera verborum multitudine expiari? Recordare (clementissime vir) quanti animi et corporis cruciatus, præter offensionis confessionem, ad ista facinora expianda accesserunt. Arctissimi ergastuli fines, quibus ab omni hominum conspectu et lucis pene intuitu constringebar; aeris acerbitas, qua misere excruciebar; magna pecuniarum profusio, qua, si illustr. heros Burliensis suis sumptibus non allevasset, alieno ære involutus jacuissem; invisum carceris nomen, cujus mihi perpetua est inusta macula; et quod facile cætera longe superet, tremendum divini vindicis iudicium, quod in rebelles animos proposuit Deus. Hæc igitur omnia (clementissime vir) animum ad pietatem et sceleris oblivionem commoveant. Quod si mihi ex tua singulari benignitate concesseris, voveo me tibi tuisque monitis in posterum devinctissimum.

Tuus ad omnia paratissimus,

ROBERTUS DUNNINGE.

Endorsed, 24 Maii 1576.

Honoratissimo domino D^o. Burghleio Angliæ thesaurario et Cantabrigiensis
Academiæ cancellario dignissimo.

Magnum beneficium ac plane divinum accepimus a te (illustrissime Burghliensis) quod non unius epistolæ gratias, sed perpetuæ memoriæ honorem desiderat. Sed vicit officium et collegii studium, ut dignitati tuæ per literas significarem, hoc illustre beneficium erga nos et collegium nostrum, quam gratis animis prosequamur. Cum enim omni ex parte et imprudentia nostra, et adversariorum autoritate, et tua justa offensione premeremur, singularis tua et incredibilis mansuetudo et nos afflictos excitavit, et peccantes tulit, et errantes correxit. Miserum vero collegium perpetuis discordiis distractum, et literarum luce privatum, hoc tuo iudicio ita revixit, ut omnem salutem honori se tuo debere cognoscat. Quod non nobis solum ad rem præclaram, sed reliquis etiam ad exemplum fore confidimus. Nam et adolescentes nostri hac re cognita, et audita severitate tua, cavebunt atque circumspicient, et seniores æquitatem tuam videntes, ac verentes prudentiam, multo consideratius de se ac suis officiis cogitabunt. Quod ad nos ipsos attinet, etsi necesse est ut quam moderatissime in collegio vivamus, ne rumores illos confirmemus, qui ad academiam de nostra infamia multi et certissimi perferuntur, gratissimum tamen nobis est, quod ex nostro dedecore Mri. præpositi multa clariorem existimationem interpretantur, et quod multa nobis relinquuntur officiorum genera, quibus et iudicii tui fructus, et humanitatis suæ gratiam, mereamur. Oramus itaque (clarissime domine) ut cum tu solus sis, qui collegium nostrum constituere possis, tuam solum prudentiam audias, et honorificentissimum Mro. præposito decretum existimes, si tuis decretis paruerit: oramus (inquam) per Deum immortalem, ut hoc beneficium re clarissimum, autoritate tua firmissimum facias. Nos, quod gratos

homines decet, incredibilem istam munificentiam et studiose accipimus, et moderate temperabimus, et gratias Deo a quo res ipsa nata est referendas relinquemus. Nostram summam gratitudinem ingratham agnoscimus.

Dignitati tuæ humillime deditus,

ÆGIDIUS FLETCHER.

Endorsed, 28 Maii 1576.

There is a form of submission to be pronounced by Mr. Stephen Lakes, endorsed 2 Jun. 1576, but it seems to be only a first draught, and is not subscribed by him, I suppose the many long letters he wrote might satisfy. There is likewise the form of submission to be pronounced by the fellows, that subscribed the articles only, without names, thus.

The submission of those that subscribed to the generall compleint against the provost, but did not personally prosecute the same.

Whereas by subscription of our names to a generall compleint, exhibited to the right honourable the l. Burghley, l. treasurer of England, our chauncellour of the universitie, against Mr. provost, touching certain enormities supposed to be in our howse, we have consented, and to our power furthered the prosecuting of the said accusations, tending to his slaunder and discredit. Forasmuch as we cannot but confesse that they be unjust and untrewes, we acknowledg our doinge in the said subscription to be rash, unadvised, and undutefull, and are now sory that we ever consented to or were partakers in those compleintes. And therefore desire yow, Mr. provost, to forgeve us our rashenes and undutifullnes therein, promising never hereafter to offend the lyke, in any such un-reverent and undutefull dealing against yow.

Endorsed, 2 Jun. 1576.

The last letter concerning this matter is from Robert Jhonson, to lord Burghley, endorsed 3 Junii, 1576, concluding thus,

——— Est mihi in animo decretum a collegio brevi discedere, tum ut (breviter dicam) patri seni et inopi restituendo pro-sim, qui mihi puero singula nutriendo, educando, erudiendo præbuit, tum ut omnem contentionis materiam rescindam, et nullum cum ejus sociis et authoribus commercium habeam. Sat est semel picem tetigisse. Rogas quid volo? Quid sibi quærit hæc submissio? Hoc vult, hoc quærit, ut sim tuæ celsitudini in numero capellanorum et domesticorum, ut et frequenti verbi Evangelici lectioni et prædicationi vacem. In quibus fidelissime promitto meam diligentiam assiduam, et exercitationem studiosam, sic ut in me homuncionem, tuam gratiam, favorem, et munificentiam (nullo ex meo merito) contulisse non pigebit. Hæc habui ad te scribere pro nobili et eximio in me miserum et afflictum patrocinio, et sapientis animi tui propensitate, ut testatum apud honoris tui animum relinquam, neminem esse cui in obsequium et obedientiam me magis quam dignitati tuæ tradam.

Honori tuo deditissimus,

ROBERTUS JHONSON.

3 Junii 1576.

THE COLLEGE TO LORD BURGHLEY.

REFUSING A GRANT OF THE RECTORY OF BARTON.

[From MS. Lansdowne, No. 27, art. 23.]

Illustrissimo domino, domino de Burghley, &c.

Accepimus literas tuas (illustrissime domine) pro Skinnero quodam regię majestatis famulo, nudiustertius ad nos datas : in quibus non tam pro Skinnero nos rogare, quam quid e re nostra

esse possit, nobis consulere videri cupis. Agnoscimus libenter insignem hanc atque incredibilem humanitatem tuam, qua non modo universam academiam nostram, sed singulas ejus partes amanter complecteris. Cui nos et antea sæpe devinctos fuisse intelligimus, et nunc etiam plurimum debere, non inviti confitemur. Rogamus te (ornatissime Cecili) per eandem humanitatem, qua nobis antea consuluisti, ut eadem nos deinceps adjuvare, ac non nihil in hac causa perturbatos etiam sublevare velis. Regiæ majestati petitionem suam denegare non audemus; eique concedere multis de causis, quas æquitati tuæ probaturos nos esse haud desperamus, sine gravi incommodo certe non possumus. Negare non audemus quia regina est, cujus potestati omnia subjiciuntur, quæ nutu suo omnia temperat et gubernat, cui nos nostraque omnia bona, fortunas, libertatem, religionem, vitam denique istam atque auram debemus. Concedere autem, si integrum nobis foret, propter duas potissimum causas libenter recusaremus; quarum una esse potest, quod veteri colono homini certe probo, alumno olim nostro, nunc etiam nostri amantissimo, pro retinendo renovandoque jure suo, fidem nostram plerique obstrinximus: deinde vero quod alteram ejusdem rectoriæ medietatem alteri cuipiam ex iis qui nunc sunt, collegii nostri consocio, et collegium et academiam non multos abhinc dies relicturo, adde etiam de nobis bene merito, quasi amoris erga eum nostri argumentum, tacitis cogitationibus pro viatico destinavimus. Quo unico facto, et illi alumno olim nostro et huic etiamnum nobis consocio, aliquo modo prodesse ac gratum facere libenter volumus. Non dubitamus (honoratissime Burghleiensis) quin probabilis tibi hæc causa videri possit, cur liberam nobis relinqui istarum decimarum dispositionem tantopere cupiamus: et tamen est alia quæ probabilitate non minore, majore autem necessitate, niti videatur. Quæ cum reipub., seu potius ecclesiæ aliquam partem secum trahat, majore cum venia, immo approbatione audiri, admittique debet. Cum nos decimas (quæ ecclesiæ sunt patrimonium) jure nostro percipiamus, æquum certe

esse censemus, ut ecclesiæ illius utilitati quocunque possimus modo consulamus, ex qua tam uberes decimarum proventus fructusque percipimus. Cupimus ergo in Bartonensi ecclesia, cujus iste Skinnerus decimas tanto conatu studioque ambivit, idoneum verbi ministrum collocare: qui et moribus suis ad virtutem, et doctrina sua ad religionem plebiculam Bartonensem adhortari possit. Ubi cum nunc gregarius quidam, ex ganeonum officina parochus, sine spe, sine re, sine fructu delitescat, nobis certe non modo in votis, sed etiam in animis nuper fuit, atque adhuc est, tantum vicarii ibidem deservientis stipendio ac victui de nostro adjicere, quantum idoneo doctoque pastori ad sufficienter commodeque vivendum satis esse possit.

Quod cum nullo modo perfici posse videamus, nisi libera nobis ejusdem ecclesiæ administratio concedatur, humanitatem tuam enixe rogamus et obtestamur, ut si ratione niti, si non fictas aut falsas causas comminisci, sed et veras, et æquas, et pias affere nos tibi existimes, nobis (sicuti semper soles) in hac etiam causa patrocinari velis, tantumque apud regiam majestatem divina tua prudentia perficere digneris, ne id a nobis autoritate extorqueatur, quod optima ratione nobis reservari, vehementer sane multumque contendimus. Quod si nostra causa factururus sis, in tua semper potestate futuri sumus, precesque nostras divinæ majestati quotidie effundemus, ut te sub umbra alarum suarum protegat, et nobis quam diutissime incolumem servet. Vale.

Cantab. e Collegio Regio, 8° calend. Januar. 1578.

Honoris tui studiosissimi præpositus et seniores,

ROGERUS GOADE, præpositus

ROBERTUS COONNY

THOMAS PRESTONUS

RICARDUS BRIDGWATER

HENRICUS HAYES

ALEXANDER BOWNDE

CAROLUS KYRKHAM

GULIELMUS HENSON.

STEPHANUS LAKES

ÆGIDIUS FLETCHER

THOMAS RYDLEY

ROBERTUS LILLESSE

EDOARDUS SPONER

GULIELMUS DYER.

SENTENCE OF BANISHMENT OF MR. LILESSÉ.

[From MS. Lansdowne, No. 39, art. 6.]

Dus. ex officio contra Robertum Lylesse in artibus magistrum, socium Collegii Regalis in Cant.

Sententia lata per dominum Johannem Bell, sacræ theologiæ professorem, almæ universitatis Cantabr. procancell. assidentibus Dnis. Doctoribus Perne, Styll, Goade, Howland, Norgat, Tyndall, et Bynge, ac Mro. Barwell, contra Robertum Lillesse, in artibus magistrum, socium Collegii Regal., in domo regen. ejusdem universitatis, secundo die mensis Octobr. An. Dni. 1583.

In Dei nomine, Amen. Quia nos Johannes Bell, sacræ theologiæ professor, almæ universitatis Cantabr. procancellarius, te Robertum Lillesse coram nobis legitime vocatum, de notoria violatione statutorum, privilegiorum, et consuetudinum academiciæ nostræ oneratum, tam per factorum tuorum evidentiam, quam per propriam confessionem tuam, reum seu noxium deprehensum comperimus fuisse et esse, teque contra honorem dictæ universitatis, ejusdemque statuta, privilegia, et consuetudines graviter deliquisse, et presertim per gravissimam infamiam contra Thom. Moundeford, artium magistrum, injuste et malitiose suscitatum, coram extraneis iudicibus (domino procancellario, aliisque universitatis justitiariis inconsultis) in dictæ universitatis privilegiorum, statutorum, et consuetudinum gravissimum præjudicium et violationem malitiose es prosequutus : Ideirco nos procancellarius antedictus, de et cum unanimi consensu et assensu reliquorum præfectorum collegiorum, in dictæ tuæ causæ examinatione et cognitione presentium, te bannimus, ac tanquam membrum putridum a communitate universitatis nostræ prædictæ, per sententiam nostram diffinitivam in his scriptis latam, penitus segregamus, mandantes et firmiter injungentes, ut intra septem dies post litis inter te et dictum

Tho. Moundeford motæ et adhuc pendentis finem proxime sequentes, ab universitate nostra prædicta discedas, nec postmodum ut scholaris ad eandem revertaris.

Lata et lecta fuit hæc sententia anno, die, et loco prædictis, in presentia mei Matthei Stokys et Johannis Bacster, publicorum notariorum, ac Philippi Stringer bedelli.

Ita testor, Mattheus Stokys, notarius publicus.

PAPER INCLOSED TO LORD BURGHELEY WITH THE FOREGOING.

Forma antiqua bannitionis scholarium descript. in libris procuratorum.

In Dei nomine Amen. Quia nos Edw. Story universitatis Cantabr. cancellarius, per inquisitionem per nos una cum procuratoribus dictæ universitatis legitime secundum formam, vim, et effectum statutorum, privilegiorum, et consuetudinum ejusdem factam, A.B. et C.D. scholares subditos nostros comperimus fuisse diversis vicibus vagabundos cum armis in noctibus in universitate prædicta, ac arma in eadem contra pacem domini nostri regis detulisse; ac per eadem inquisitionem sic ut præmittitur factam alios scholares nostros subditos, viz. E. F. et G. etiam comperimus hujusmodi vagabundis cum armis in universitate prædicta per eosdem delatis contra pacem domini nostri regis per suum iniquum consilium favisse, atque contra honorem dictæ universitatis et ejus statuta ac privilegia et consuetudines deliquisse, propter quæ sunt ab universitate præfata pro perpetuo merito expellendi; nos dictorum statutorum, privilegiorum, et consuetudinum æquitatem servare volentes, prædictos A.B., C.D. ac etiam E.F.G., suis exigentibus demeritis tenore presentium bannimus, ac tanquam membra putrida a communitate universitatis nostræ prædictæ in his scriptis penitus segregamus, mandantes et firmiter injungentes eisdem quatenus infra tres dies prox. sequentes a die presenti computandos, ab universitate prædicta se divertant, postmodum ad eandem nullatenus reversuri. Dat. sub. sigillo officii nostri, 5°. Idus Julii.

THE COLLEGE TO LORD BURGHLEY.

REFUSAL OF A LEASE OF SAMPFORD COURTNEY TO THE QUEEN.

[From MS. Lansdowne, No. 50, Art. 49.]

Honoratissimo viro domino de Burghley, summo Angliæ thesaurario, et Cantabrigiensis Academiæ cancellario.

Quod solemus de te omnes academici prædicare (honoratissime Burliensis), fore, ut si qua res gravior ageretur, te unum haberemus presentem faventemque, cujus consilio, opera, dignitate interemur. Id certe jam regii omnes tui, præses, socii, scholares, cogimur abs te ex intimo sensu supplices contendere. Rem tenes (illustrissime Burliensis), Sampfordiam Curtnæorum putas intelligi. Est ita sane. Et in hoc uno dicam brevi, collegii nostri singulare commodum, status omnium prædiorum, prope dicam, salus nostra vertitur. Petit a nobis serenissima princeps nostra, sed de re tanquam possessa, non possidemus: tanquam de cognita, non cognoscimus. Ita nec elocare commode possumus, quod nondum possidemus, nec æstimare, quod adhuc ignoramus. Videsne igitur (honoratissime Burl.) ne hoc facere possemus, non modo utilitate nos nostra, sed ipsa etiam æquitate prohiberi? Hoc ita esse sanctissima princeps non intelligit; te, ut intelligat, rogamus. Accedit etiam, quod cæteris nostris pecuniis, vectigalibus, prædiis, reliquisque omnibus fortunis, valde hoc perniciosum exemplum futurum sit. Suscipe nos, utrinque premimur, non modo ipsa re, sed etiam ipsius rei exemplo ac documento. Sed non argumentabimur, nostrum, enim non est domino Burliensi, id est homini sapientissimo atque optimo, consilia rationesque suppeditare. Obsecramus te, pro ea qua soles esse in tuos Cantabrigienses humanitate, ut, nobis hisce de rebus non modo ad principis nostræ majestatem sed multo magis ad benevolentiam pateat aditus. Ita Deum opt. max. de tua dignitate, honoribus, sapientia, de salute denique (quod sæpe ac liben-

ter facimus) summe semperque precabimur. Christus Jesus honorem tuum nobis et reipub. quam diutissime servet incolumem. Dat. e Collegio Regio, 26° Maii, anno salutis 1586.

Omnibus officiis dignitati tuæ devinctissimi,
Præpositus et societas Collegii Regalis.

ANSWER TO THE FOREGOING REASONS.

[From MS. Lansdowne, No. 50, art. 52.]

1 Junii 1586.—The awnswere to the lettre of the provost and fellowes of Kinges Colledge in Cambrige.

Two reasons alledged by the provost and fellowes of the Kynges Colledge in Cambridge for the refusinge the graunte to her majestie of the lease of Sampford Courtney.

They doo alledge that they have it not in possession, so that they shoold lett, that they have not, and knowe not.

That it woould be an example, that her majestie may requyre the lyke of them hereafter.

AUNSWER:

To the first it may be thus answered,—

That the last Lent Mr. Cowell, one of the seniors, was sent downe by the provost to deale with the tenants for leases in reversion; but the pryce was suche as that the tenants woould not accept of the offer made. By this it doth playnely appeare that the Colledge woould have let it, though they doo alledge, *Ita nec elocare commodè possumus quod nondum possidemus, nec estimare quod adhuc ignoramus*. So this is a falce subjection, but *privatum commodum* to the provost is the onely cause, who hath the comodities for fynes of coppynholdes to himselfe.

And whereas they doo alledge that the graunte of this to her majestie woould be an example or president that her highnes mighte requyre the lyke.

This I aunswer, that her majestie in all her actions is so honorable and considerate, that she knoweth best what she hath to doo and what she may doo.

When this motion for her majestie was propounded by Mr. provost to the fellowes, there were to the number of eyght that gave their consent absolutely to her majestie, and sundry other there were that woold have willingly gyven their voyces to her majestie yf they had not afore ben perswaded by the provost that by lawe they could not passe any lease, by reason they were not in possession, contrary to his protestacion in his lettre to your lordship. By this the willingnes of the fellowes to satisfye her majesties request dothe playnely appeare, and the lettre written to your lo. in the name of all the fellowes to be subjected the practise of the provost decayfred, by forgettingte himselfe and his dewtie to her majestie.

[From MS. Lansdowne, No. 50, Art. 63.]

1586.—Reasons whie their should be a good fyne payd to the colledge for the lease of the mannor of Samford Courtney.

1. The goodnes of the mannor partlie appearing by theis particulers following:—

1. The numbre of copyholdes ar about 80, so every copyhold being filled with 3 names, the copiholders may be successively 240.

2. The quantitie and largenes of the mannor is very great, about 4000 acres, beside very large comens: and the land (by report) for the more parte very good.

3. The land very finable generallie in those partes; and the rather in this mannor bycause the rentes ar small, one acre with another bearing rent per annum about ij. d. ob. And the custome is for him to have it that will byd most. So as—

v. s. rent per annum, 20 yeres past, hath yelded	<i>li.</i>	<i>s.</i>	<i>d.</i>
fyne	66	13	4
vij.s. vj.d. per an. 35 yeres past	100	0	0
vij.s. viij.d. per an. 26 yeres past	52	13	4
vij.d. per an. 22 yeres past	15	0	0

The rent of the mannor per an. xxviij. *lib.* x. *sh.* j. *d.* viz.

Freeholders, 25 . . . . . per an.	4	6	1
Indenture hold	0	0	12
Customary tenauntes	24	3	0

4. The la. Dacres demand for her twoo yeres upon her pretendyd title, 600 or 700 *lib.*

5. The Lord Buckhurst speciall comendacion of yt both at the time of the exchaunge upon his honour, and also very lately.

II. The longe forbearing the comoditie of the exchaunge to the coll. hindraunce : the coll. having hetherto receivyd only a bare annuity for theis 17 yeres past. Wheras yf wee had reteyned Withiham, wee might have had great comoditie as well by sale of woodes (wherof their was great store) as also by a fyne and provision of graine that should have risen by a new lease.

III. The copiholdes being about 80, yt is likely the formor may fyll upp in his term of 20 yeres three names in every copiholde : the law accompting 21 yeres and three lyves a lyke.

IV. The coll. neede and want (especially in theis times of derth) the yerely ordinary expenses (before this deere yere) exceeding the receiptes, as maye appear, above one c. markes per an. And the want of meanes to make supply by benefytt of provision and fynes by other leasses, by reason that manny of our best mannors were grauntyd out so longe before in reversion.

v. The coll. charges by reason of this sute.

VI. Her majesties gracious consideracion of the coll. benefytt to be made by a fyne herof signified in her highnes lettres to the coll. for this lease.

vii. The small yerely charge the fermor shalbe at, paying in rent no more than he shall receive of the tenauntes, being per an. ut supra xxviii.*lib.* x.s. j.*d.*

So his only yerely charge shalbe the provision of graine, viz. in wheat after xx.s. the qrt^r.—xvj. qrt. dimi; mault after xj.s. the qrt^r.—xvj. qrt., will rise yeerely in cleere charges (and so he may be discharged one yere wth another) but unto xvj.*lib.* And so the fermers whole charge (besyde his fyne) per an. being but xvj.*lib.* he shall yerely reape the whole comoditie of that mannor, for the sayd yerely charge only of xvj.*lib.*

THE COLLEGE TO LORD BURGHLEY,

IN DEFENCE OF THEIR PRIVILEGES.

[In MS. Lansdowne, No. 50, art. 60.]

Honoratissimo domino, domino Burghliensi, summo totius Angliæ thesaurario, academix Cantebriensis cancellario, multum observando.

Est in universam academiam tuorum prope incredibilis præstantia meritorum, id est, certe tanta, quantam ne cogitando fere quisquam consequi potest, nedum percensere dicendo. Atque hoc non possumus diffiteri, honoratissime Burghliensis. Videmus enim in illa salutari custodia reipublicæ cui te bono publico præfici, vigilantissimum senatorem, jure lætamur, huic etiam in communes literas eximix indulgentiæ locum esse. Videmus sane quidem, et tuam in eo excellentem virtutem libenter prædicamus. Etiam quoties postulandum aliquid putemus esse de communibus studiis, toties ad te unum præcipue confugimus. Tu enim is es, cujus prudentia rationes omnes academicæ, non minus quam publicæ, niti debent, ut et autoritate tua disceptentur, et constituentur æquitate. Quare necesse est esse incredibilem,

ut diximus, præstantiam tuorum in academiam meritorum. Quam licet non assequimur, tamen ad hanc ipsam quodammodo illustrandam, e studio dignitatis Regii Collegii conservandæ per te ornandæque, nonnihil splendoris deinceps existimamus accendi posse. Cogita enim, per honorem tuum, illustrissime Burghliensis, quam gloriosum tibi futurum est, Collegium Regale, quod summis opibus excellentissimi principis Henrici Sexti fundatum est, et cunctis post eum Angliæ principibus ad eorum tutelam et fidem commendatum, ut in statutis nostræ domus habetur, singulari virtute vindicare ab injuria primum, summa deinde gratia et auctoritate ad pristinum decus revocare? Exeabit nimirum in monumentis collegii publicis domini Burghliensis, honoratissimi splendissimique in republica viri, clarissima memoria, testata insigniter, ad prædicationem maximi beneficii sempiternam. Poteramus hoc in loco tecum agere paulo liberius, idque tu, dolori tam justo præsertim et pio, quæ tua est prudentia, concedendum putares. Est enim hic dolor noster adeo cum summo officio conjunctus et sociatus, ut eum in communi infamia qui dissimulare voluerit, haud ille apud nos de Collegio Regali non improbe sensisse judicabetur. Sumus enim omnes, uti par est, erecti et alacres in retinenda tuendaque dignitate collegii publica. Qui enim ferre possumus non gravate, quibus collegiis cæteris in rebus fere omnibus pares semper hactenus existimati fuimus et jam sumus, iis non conferendis honoribus academici ac perficiendis inferiores censerî? Poterunt majores nostri inter summos primi olim numerari; nos cum iisdem æquatione dignitatum ac munerum gaudere non poterimus? Etiam præire illi, nos jam subsequi debemus. Quod ab iis decus pulcherrime conservatum accepimus, hoc nos, ereptum per injuriam, posteris nostris turpissime violatum relinquemus? Habes justissimam querelam. Sed de injuria, quam nuper insignem accepimus, tum demum, cujus sit generis et rationis, cogniturus es, cum ad sermonem adhiberi placeat eos, qui has ad honorem tuum

literas perferunt. Hoc a te pro nostra observantia, sed timide, rogamus. Facimus enim profecto inviti, ut tuam prudentiam in maximis jam reipublicæ negotiis acerrime occupatam, interpellemus. Quanquam est sane, cur tuum iudicium paulo etiam ambitiosius appetamus, propter illa summa ornamenta consilii, virtutis, et amplitudinis tuæ. Vide quantum honori tuo tribuimus, illustrissime Burghliensis. Maxime volumus, et, teipso assentiente, facillime perficiemus, ut Collegium Regale, quod ab Henrico Sexto splendide ornatum liberaliterque amplificatum accepimus, tuo non minus etiam singulari beneficio ornari possit. Ornabitur autem, modo liceat nobis, tua autoritate armatis, hanc tantam infamiam violatæ dignitatis ac imminutæ a collegio repellere. Dominus Jesus, fons omnis sapientiæ, tuis sapientissimis consiliis præsit, præclaros conatus pro salute reipublicæ susceptos fortunet, dignitatem et vitam incolumem conservet. Datum Cantabrigiæ, e Regio Collegio, 7° Calend. Octobres, 1586.

Tui honoris perpetuo observantissimi,
Præpositus et reliquus cætus
Collegii Regalis.

THE COLLEGE TO THE PRIVY COUNCIL.

REFUSAL TO GRANT A LEASE.

[From MS. Harl. 416, fol. 212.]

To the right honorable and our very good lordes the ll. of her majesties
most honorable privye counsaill.

Right honorable, our most humble duties remembred, wee are very hartelie sorrye that your honors have so hardely conceived of our answer to Mr. vice-chamberlins late request; protesting that yt proceeded not of anie want of dutie, ether in opposing, allowing, or admitting anie competitor

after suite moved by his honor, or for not redilie yeelding unto his desire (whose place and person wee do with all reverence honour) but only upon full purpose that wee had, before anye knowledge of his mynde or letter, to pleasure one of our owne societie. The which wee hope may easilie appeare unto your honors upon the view of our former letter of answere sent by some of our owne companie, conteining no peremptorie deniall at all, but onely an humble petition unto his honor, that with his good leave and likinge, wee might performe that favour unto a member of our owne, which wee had before promised, and hee enjoye that benefitt at our handes which was like to bee the greatest staye of his lyvinge. Yf it had pleased him to have accepted of this our dutyfull petition, wee should have beene much bound unto his honor, but seing hee contynueth his purpose, wee humbly beseech your honors and his favorablye to constrew our good meaninges, who upon farther signification of his honors pleasure by his owne only letter or message, were readye to have given him that answere of satisfaction, which now wee retourne unto your honors, That when our Priorie of St. James shalbee by statute within compasse of our demiseing, we shalbee willinge to make him a lease in such sort as usuallie wee have lett yt: and with such consideracions as shalbe agreed upon for the generall benefitt of our colledge, as yt pleaseth your honors in your letters to mention. And so being loth to bee farther troublesome, wee comende all and everye one of your honors unto the Almightye. From the Kinges College in Cambrige, the xviiiith of June 1589.

Your honors humble to be commaunded,

ROGER GOADE, provost

RICHARD WOODCOKE, vice-provost

JOHANNES COWELL, bursar

HENRIE SMITHE

HARRIE MOWNTLOWE, dean of arts

PHILIP AWNSHAM

JOHN CLERRE

EDWARD LISTER, bursar

RICHARD MORE, deane of divinitie

EDWARDE SHARPE

CALEB KEMPE

THOMAS MONCK, dean of arts

WILLIAM BURTON.

THE COLLEGE TO LORD BURGLEY.

REFUSAL TO GRANT A LEASE OF A MANOR.

[From MS. Lansdowne, No. 68, Art. 34.]

To the right honorable the lord of Burgley, lord treasurer of England, one of her majesties most honorable privye counsaill.

Right honorable, with humble remembraunce of our duties. As wee hoped your honor had bene satisfyed with our former answere, soe now wee are sorye (yt being farre from us to be wanting in dutye to so honorable a patrone) your l. should conceyve any offence against us, as is partely in your l. lettres signified, lately againe recommending a former sute of Mr. John Careyes for the mannour of Brisset in Suff. In this sute, as before, so now again with one common consent, wee humbly crave pardon of your honor. The tyme of lawfull passing in reversion either by publicke graunt or promise, is not yet come, and therefore we may not lawfully doe it. As for every mans privat and severall disposicion of reserving ourselves otherwise, most of us are not free, as hertofore wee have shewed your lordship, and did publickely and generally declare in our late assemblye about this busines: when, upon propounding the sute, wee delivered our severall voices, 47 dissenting and only one consenting to Mr. Careye. Fynding also, specially of late yeres, the want of preferrement abroad of such as are of continuance in the house amongst us, being fitt for livinges both ecclesiasticall and civill, and willing to depart, yf they might have convenient gratificacion for their better helpe when they come abroad, wherby, beside other inconveniences, succession is much hindered both in this coll. and that other of Aeton of the same foundation: we have before this sute entered purposed to pleasure and dispose such benefittes (which, both by the lawes of the realme and our owne statutes, are in our disposicion), upon those of the

coll. in that convenient sorte wee maye, especially at their tymes of departing and leaving the house. Having so longe and soe farre through importunity of sutes gratified strangers with theis comodities, as hath bene no small hinderance to the state of the house, beside the charges and continuall trouble to ourselves (unfitt for studentes): wherwith this our coll. hath bene of late yeres more pressed than any one coll. or company (that we can heare of) in the whole realme. In regard wherof we trust and doe humbly beseech your lordship that it will please you to have honorable consideracion of us, and receive this our humble dutye in good part. Even so commending your lordship unto the Almightye, wee humbly take our leave. From the Kinges Coll. in Cambridge, the xith of Decembre, 1591.

Your lordships bounden to be commanded,
The Provost and Societie.

LETTERS AND PAPERS

Relating to the disputes in the college, and visitation, in 1594.

LETTER FROM THE PROVOST TO LORD BURGHLEY.

[From MS. Harl. 7031, p. 27.]

To the right honorable my very good l. the l. Burghley, &c.

Right honorable, my bounden duty humbly remembred. Hearing of late by rumor, spred here from one Mr. Lyles (heretofore fellow of our coll.), that upon his complaint made to your l. against me, for expelling him the coll. unjustly, he had obteyned your l. letters to my l. of Lincoln for his restitution; I am bould in defence of myself to certify your l. that he was not expelled the coll. by eny act of any of our coll., but being by the sentence of your l. deputy vice-chan. Dr. Bell, with the consent of the heads, about 11 years past, upon his notorious violation of the university privileges, banished the university (not without your

l. privitie, being then at Mr. Chamberlaynes at Kyngstone, as at that time we wer informed), consequently could not be longer contynued a member of our coll. How the partye hath herin demeanyd himself toward your l. in the report of this case (that I say nothing of his injury therin unto me) I would altogether leave to your l. wisdome to consider, but that I being better acquainted with his troublesome course of lief, specially in this university, am to crave leave of your l. to signify somewhat of my knowledge and experience of his dealing from tyme to tyme, sence his said banishment, in troubling the quiet of our coll., and continuall solliciting the yonger sort to discontentment and faction; who, by the said sentence, ought to have ben further of from this oportunity of doing hurt. And therin, after sundry practises within these 7 yeares, not prevailing to his mynde, hath now in this late distraction of our company, entered into another plot of greater importance, touching one that should succeed in my roome, who for his strength and authoritie by his frendes should so prevail, as howsoever could not be withstood; whereof by the rejoysing in conference of hym and his adherents, about the success therof, that is come to my knowledge, which they thinke is yet secrete.

This Mr. Liles is the same partye, that about 18 yeres past, was one of the principal stirrers of the society and prosecutours of complaynts against me before your l., when it pleased the same to voutsaisf both the great paynes in examining, and also after dew tryall by authentike acts, under your l. hand, to testify my cleering, for which I am, and while I lyve shall bee, bound to your l.

Touching myne own state, at this present, for being obnoxious, I remayne, I thank God, secure, yf I may have indifferent tryall, for having so good warning, first by your former sifting of me before your l., and since again about 11 years past before bisshop Cooper, coming in visitation, by the prosecution of the said Mr. Lyles only, I have ende-

vored the more warily to cary myself, without giving the adversary eny just advantage against me.

My l. of Lincoln, our ordinary visitor, having now lately begon his visitation (whereunto he was called by our generall consent), shall I trust examyne, and shortly well end, all matters in question emongst us, in whose judgment I shall willingly rest.

Among other occasions of disagreement, yt is not unlyke your l. hath understood of the hard success of Mr. Vincent Skynners so reasonable sute, so often recommended by your l. and the rest of the ll., yet denyed by the yonger companye, opposed to provost and seniors (being in all likelihood in this matter, as in all other such occasions, blowen and kindled by ther bellowes, Mr. Lyles), yea, when the bisshop of Lincoln being here, joyned in the cause, with provost and seniors, upon lettres to him from my ll. of the counsail, and to this present ther consent cannot be gotten to the seealing, though a full agreement by provost and seniors was long sence passt, both of the fyne and conditions. Herewith, as with the other premisses, I would not have thus presumed to have troubled your l. but that in duty I took yt my part to acquaint the same, as being such occasions as disturb the quiet of colledges, wherof your l. hath such speciall care.

Her majestie having very lately written her lettres to us, for a lease formerly graunted by her highness lettres to Mr. Charles Smith, of the Robes, and now descendyd to his sonn, Mr. John Smith, her majesties servant (wherein ar yet more then half the yeres to come of our last demise), the bearers hereof do now of purpose come up to return her majestie answer, wherein we humbly crave your l. favorable assistaunce.

And so craving pardon for this my boldnes, I humbly take my leave. From the Kinges Colledge in Cambr. the 17th of Septembr. 1594.

Your lordships. bounden to be commanded,

ROGER GOADE.

THE BISHOP OF LINCOLN TO LORD BURGHLEY.

[From MS. Harl. No. 7033, fol. 293.]

Right hon. and my very good lord. According to a former letter of your lordship written on the behalf of one Robert Lyless, by sentence generally banished the university about 11 years since, and thereby particularly deprived of his fellowship in the Kings College of Cambridge, I have had care to enquire out the true manner and cause of such his removing from his fellowship there, and as was pertaining to my honest duty, would both have made that enquiry, and have certifyd your lordship much sooner of my knowledge in the matter, had not (as I think) the party himself detained your h. letter one whole month and more with him in his hands before his delivery of it unto me. But in that evill part, there was yet and is this good, that by a later letter, received the 9th of this present month from your lordship, I perceive your hon. by better instruction in the mean time, to be delivered of that opinion of the man and his wrong, wherewith by untrue and unjust report he seemed to have possessed your lordship before, and therewith both myself to be eased of that part of answere, as needless now by your perfecter information about his case, and good way made by your lordships satisfaction to the easier and likelier setlance of other your honors judgments, who by like missuggestion have likewise been carryd to undeserved pity and favor of the parties cause and condition.

Concerning myself, my hope and earnest desire is, that your lordship hath, and will have, this good opinion of me, that I am not either so ignorant of the bounds, or so indiscreet in the use of that authority, which the royal founder hath committed there unto me, to call back unto my private judgment the public sentence of any your lordships deputies,

given in a cause originally growing within the compass of your jurisdiction, and out of the precincts of their howse. Nay, in truth, my good lord, so far of am I from this, and was even before the receit of your lordships last letters, that if there had been error (which he pretendeth, but I know not any, and am persuaded there is none in the sentence of his banishment), if also he were worthy of extraordinary grace, which I hold him not to be, yet after his so many years dispossession and discontinuance thence, without all mean clayme of his place, and with the mean breache (to my knowledge) of sundry statutes there, disabling him not of reentry only, but of all appeal, sute, and endeavour for his reentrie, lastly with the necessary desseyssin and displacing of some other, that is quietly possessed and orderly interested in his roome; I might not with good conscience be inclined to yeild him either my furtherance or favour to his restitution. Wherefore also I render unto your lordship my very humble and hearty thanks on the behalf of that society, that you pleased to be informed by this, after knowledge of the truth of his avoidance, and thereupon to withdraw from him your h. encouragement, with the hope and confidence whereof he began to be swoln and puffed up. Thus beseeching the Lord God long to continue your lordships health, I rest most bounden,

Your lordships daily and faithfull orator,

GULIELMUS LINCOLN.

From Buckden, 27 Sept. 1594.

THE BISHOP OF LINCOLN TO LORD BURGHLEY.

[From MS. Harl. 7033, fol. 292, vº.]

Right ho. and my very good lord. Coming but lately to the university upon occasion to visit the Kings College by my ordinary jurisdiction, my evill hap not many dayes after was to be a sorrowfull beholder of most strange insolencies and immodesties in them of the body, both of the whole university, and of that private house, far different from the antient reverence and humility towards their superiors, chiefly their governors, which in our times your lordship and I may remember in scholers, and such as, except I had been ear and eye witness in the same, neither I could believe myself, neither would dare to inform your hon. of. But not meaning to deny my knowledge of these things I heard and saw, and finding by all former and present experience what an evill self emboldened licentiousness is, and therefore how much more dangerous the encouragement in such case by them of higher authority would be, I was not unwilling, being requested to accompany with my letters the just complaint and petition to your lordship of the vice-chancellor and other heads, by whome you shall receive more particular instruction of the late disordered practises and attempts here.

And so, not thinking good to hold your lordship long, humbly I pray you, on that behalf, that, according to the known note and wont of your wisdom on this part heretofore, you will please, in the case complained of, to strengthen the arme of their, or rather of your hon. own authority here, against them to whome it is sport and triumph to worke the grief of their rulers, by the heady contempt and defeat of the generall and particular statutes here received; who also, as I hear, and in part believe, have given forth, that no home authority shall suppress or yet repress them in the case in hand.

Herein I think your lordship shall performe a most honorable and wise care over the whole university, and to the severall companies of the same, whose good it is for to know, that in their combined knots and multitudes they can finde no support, nor may have hope of assistance from men of great place and wisdom above, against their known orders and rulers at home.

The Lord bless your hon. with long life and encrease of much honor. From Cambridge, this 11th day of Octobr. 1594.

Your lordships daily orator most bounden,

GULIELMUS LINCOLN.

INTERPRETATIONS OF SOME DOUBTS IN THE STATUTES,

BY BISHOP WICKHAM, VISITOR.

[From MS. Harl. No. 7323, p. 121.]

In the name of God, Amen. I William, by the grace of God bisshop of Lyncolne, and visitor of the colledge of blessed Marie and St. Nicholas, commonly called the Kings Colledge of our Lady and St. Nicholas, in Camebridge, by king Henry of famous memory the VIth of that name, founder of the said colledge, lawfully constituted and ordained, to all and every of the said colledge, and whomsoever else thes presents may concerne, doe send greeting in our Lord everlasting.

Wheras by your sayd founder, I have committed to my fidelity and care the favourable maintenance and protection, as well of all and singular persons, as of possessions, both spirituall and temporall, rights, libertyes, and espetially of the statutes and ordinances unto the sayd coll. belonging. And in this visitation lately begunne and still continued, have found great controversie and dissention amongst you kindled and spread, by reason of certaine doubts rising from the

46 chapter of the sayd statutes, intituled *Quod in majoribus collegii negotiis, etc.* In the fervent desire I have to sett peace in the hearts of you all and every of you, and in the true feare of God who sercheth and knoweth the secrets of all hearts (looking and fastning myne eyes only upon him in this action), I have, both by mine owne diligence and industrie, and allso by the advise and counsell of such wise and learned men as I have thought good to consult with in this cause, endeavoured to sett downe unto you the true and syncere interpretation of the sayd statute, according to the founders intention. And doe, by vertue of the said authority (which your said royall founder hath given me specially for the conservation and mayntenance of his statutes), interpret and expound the same as followeth.

First, I doe find a generall doubt by divers of you propounded, viz. who are by statute to be called together to handle and deliberate upon the waightie affaires of the colledge.

To this, therefore, I say and set downe the plaine, literall, and gramaticall sense of the sayd statute (whereunto, both I in delivering, and you in accepting interpretations, are tyed and solemnly bound), all and every felowes and fellow of the said colledge being present in the university, at the monition of the provost unto them, must be called together into the chappell or som other competent place within the sayd colledge; and at their assemblie, all and every one to be admitted *ad communiter tractandum et deliberandum super hujusmodi negotiis, etc.* so that no one fellow be debarred thereof by the said statute, for so much doth the word *communiter* import, as also the words *omnes et singuli socii*. And this I declare to be the meaning of this statute in this poynt, and so require it to be putt in practice heereafter, howsoever by long custom it hath bin otherwise (well knowne unto me both in my time and before), for that your founder would have nothing derogated from the statutes, *per consuetudinem vel desuetudinem*.

Further, I find 4 other doubts arising, and moved out of this statute.

1. Whether the provost have a necessarie consent.

2. How *communiter* is to be understood: whether the common consent of all and every the fellowes be required, or else of the more part only.

3. Whether the provost hath a choice to take with him either the community or the more part of the seniour fellowes.

And lastly, whether the *major pars sociorum seniorum* is to be understood, the more part of the 13 seniors only, or else to be extended to the more part of graduates.

To the first, I say, the provost hath a necessary consent, and that for divers sound and plaine reasons by harmonie and conference of your statutes. The first appeareth out of the 9 chap. *de Officio Præpositi*, and allso out of the provosts oath, wherby *regimen, administratio, directio, gubernatio, et defensio*, under the word *manutenebo, omnium terrarum et possessionum, etc.* being the thing exemplyfyed in the statute 46, are committed to the provost, and hee by the founder therof invested, and not taken away againe from him by any statute: wherby the provost might of himselfe deale alone, were he not by this statute restrained to take consent with him in the waightier causes. So that statutes being to be interpreted that one overthrow not the other (as if the fellowes may conclude without him, his regiment, direction, etc. must needs be excluded), the generall government given him before in the one chapter must not be taken away, but only limited by the other. So that he hath still *regimen, etc.* not to do any thing he will alone himselfe, *in majoribus, etc.*, but with the consent heere required.

2. *In traditionibus firmarum* (being the 1st branch exemplyfied in this statute), the tradition passing from provost and fellowes, or scholars, by the very styll of the college, nothing heerin without him can be concluded.

3. *Assensus majoris partis sociorum seniorum* being required to and with the provost, cap. 9, *De officio præpositi*, before he can *aggredi lites graves, etc.* (being another branch exemplified by the very grammar, and your founders plaine intention), he must have a necessarie consent; otherwise sundry absurdities, which your founder would never admitt off, and I could heere sett downe, if need were, must needs follow.

The continuall custome and practize agreeable hath all-ways so interpreted.

Touching the second, the word *communiter* doth require the generall consent of all and every fellow present, and not of the greater part only.

1. My reason out of this statute is, for that the word *communiter* being twice used in the same chapter, and in plaine and literall sense having but one signification, it must needs be taken in the second place as it is in the former. Therefore, as *omnes et singuli* must *tractare*, by vertue of this worde *communiter*, formerly heere used, so *omnes et singuli* must *consentire* by vertue of the same in the second place.

2. The statute also of Eaton Colledge (wherof for my better instruction I have made some inquiry), made by the same founder in the like case, in a manner verbatim with yours under the same title,—*Quod in majoribus collegii negotiis præpositus requirat consensum sociorum*, putteth this doubt out of all question. For therein these words being sett downe, *omnes et singuli socii, etc. si omnes tunc præsentés fuerint, alioquin octo ad minus socii hujusmodi et non pauciores, ad vocationem et præmunitionem dicti præpositi in aula etc. convocentur, ad communiter tractandum, etc. Et quod in et super præmissis communiter seu per majorem partem deliberatum et conclusum fuerit, plenam habeat roboris firmitatem.* Wherby it is playne that *communiter* must be the consent of all and every, and not of the more part, for then this absurd tautologie should be admitted,—*Et quod communiter, i.e. per majorem partem, seu per majorem partem, etc.*

To the third, the provost, by the word *vel*, which maketh an alternative speech, if he have not *communem consensum* (such as is above specified), nor yet the consent *majoris partis sociorum seniorum*, then he is restrained from concluding any thing *in majoribus*. But if he hath either *consensum communem*, or if not that, yet *majoris partis sociorum seniorum* with himselfe, then the action hath *roboris firmitatem*. The reason is, your founders intent was to have an issue of such waightie affaires of the colledge, and for the same provided two wayes of consent, viz., *communiter, vel per majorem partem sociorum seniorum*.

As for the 4th and last, I make no doubt, but resolve that *major pars sociorum seniorum* is to be understood of the 13 seniors only; and that for thes reasons, out of the statutes, 1. The words *seniores* and *socii seniores* are so taken through the body of your statutes, as may appeare cap. 3. *De electione examinatorum*, cap. 12, 13, 14. *De electione vice-præpositi, decanorum, et bursariorum*, cap. 15, 25, 26, 33, 37, 38, 44, 48, 52. And no where to be found, 14, 15, etc. seniors.

2. Where your founder will have the more part of graduates (as heere is by some thought that *socii seniores* do signifie all graduates fellowes above the young fellowes) he doth usually so expresse, viz. cap. 7, *De admissione in socios*; cap. 26, *De tempore assumendi gradus, etc.* As allso where he will have the more part of the fellowes, he doth allso usually so expresse, viz., cap. 10, 12, 14, 48, etc.

3. The knowne and common received difference in the house in my time, and since continued, confirmeth the same agreeably to *communis intellectus*, wherby the whole company of fellowes being divided into the seniour and the yunger company; by the seniors hath bin always understood the 13, and by the yonger company all the rest of the fellowes.

Thus having in all indifferencie, upon the sound grounds out of your statutes layd open unto you the true meaning of the 46 chapter, and your founders intention therin (against

which none of you may goe without great perill and danger), and as fully answered all the doubts hetherto moved heere-upon, as either I am able, or you in reason can require; and so of my part discharged that trust which your royall founder hath reposed in me, I doe, by vertue of that authority which he hath given me by your sayd statutes (as his last will and testament unto you), charge and require all and every of you from henceforth perpetually and inviolably to embrace and follow the same, upon such paine as by your said statutes may ensue upon you, or any of you, for disobedience to this my interpretation, or attempting any thing contrary to this my ordinance, which I have sett downe for a finall definition and determination of all controversies and quarells that have arisen amungst you by reason of any doubt moved upon the true sense and meaning of the said 46 statute. In wittnesse wherof, I have to thes presents set my episcopall seale, and subscribed the same with my hand. Given at Cambridge within the said Kings College, the 19 of November, in the yeere of our Lord God one thousand five hundred ninty and foure, and in the 37th yeere of the raigne of our most gracious soveraigne lady, Elizabeth, by the grace of God, of England, France, and Ireland, queene, defender of the faith, etc.

GULIELMUS LINCOLN.

Concordat cum originali manu reverendi præsulis episcopi Lincoln. prædicti subscripto et ejusdem sigillo episcopali sigillato. Ita testatur Johannes Power, notarius publicus.

INTERPRETATIONS OF THE STATUTES,

IN A. D. 1604.

[From MS. Harl. 7323. p. 126.]

Interpretations of some doubts in the Statutes, by bishop Chatterton, visitor.

William, by Gods providence byshop of Lyncolne, and visitor of the colledge of blessed Marie and St. Nicholas, commonly called Kings Colledge in Cambridge, to the provost, fellowes, and scholars of the said colledge, sendeth greeting in our Lord God everlasting.

Wheras divers controversies have lately risen in your colledge, specially by wresting and mistaking some poynts of the 46 and 48 statute, which I have bin moved in this my last visitation to interpret and determine, for the better settling of peace and unity amongst you, in the feare of God, who is the searcher of secret thoughts, and in the discharge of that trust which your royall founder hath reposed in me, in appoynting me to be your visitor, and a favorable conservator and speciall protector of his statutes, and also in regard of the charge imposed upon me by the kings most excellent majestie his letters of the 29 of December last (being entred into your register), for the redressing the originall causes of all dissensions, and for preventing all future faction and opposition, I have diligently and advisedly considered the poynts questionable in the said two statutes; and (as in my conscience I am persuaded) I have truly, and according both to your founders royall intent, and allso to the plaine and grammaticall sense of his words, interpreted and expounded the same, which my interpretations, expositions, and determinations, I doe in thes presents publish to you, the sayd provost, fellowes, and scholars, as heere followeth.

Quod in majoribus, etc.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod in majoribus ipsius collegii, etc. This statute hath bin formerly interpreted by the reverend father in God, William Wickham, late bishop of Lyncolne, my predecessor ; yet because the interpretation by many yonger fellowes of the colledge hath bin contradicted and judged faulty, and that the said fellowes have further, by petition, moved me to revise the same, as injurious to the state of this royall colledge, and hurtfull to their peaceable progresse in their severall studyes, I therfore thought it fitt diligently to read, consider of, and thoroughly to re-examine the said interpretation, which I have done accordingly. And by the perusing therof, as allso by conference of severall statutes and reasons wherupon the same is grounded, I doe in my judgment find my said predecessors interpretation to be sound and good, as allso agreeable to the plaine, grammaticall, and literall sense of the words, and to your royall founder his true intent and meaning. Besides, I have required my learned counsell diligently to consider both the statute and the interpretation aforesayd, and to relate their judgement therin, which they have done, concluding that the said interpretation is just and right. And therefore the premises considered, I doe approve and allow, and, as much as in me resteth, being your visitour, doe confirme and ratifie the same.

Moreover, for preventing all future controversie or question about the nomination or choise of university officers, namely, proctors, taxors, and scrutators, I do, by way of addition to that my predecessors interpretation, expound, order, and finally determine, that wheras the said choise is not, neither could expressly be, provided for by the founder (the nomination of them being not revolved by course unto the severall colledges), the said choise being *magus negotium* and allso *consimile presentationi ad beneficia* (for that everie of the

said officers being nominated, are to be presented to the vice-chancellour of the university), shall be continually heere-after referred wholly and only to this 46 statute, and shall be made according to the prescript forme of the same.

De sigillo, etc.

Stat. 48. *Sigillum vero commune infra unam dictarum cistarum in quadam alia, etc.* The words of this statute being well considered, I expound by the grammaticall sense therof and intent of the royall founder, thus, viz.

That the writing containing that which was before agreed upon by common consent, or (that fayling) by the consent of the provost and major part of the senior fellowes, must be diligently perused and deliberated of, to the intent to see whether the said writing distinctly engrossed truly containeth the act which was agreed upon: and if it doe, then to be sealed, and not otherwise; and that it is altogether dissonant and disagreeing to the said words, and true intent of your royall founder therin, by the same to give power to the fellowes, or greater part of them, to contradict the thing agreed upon, as aforesayd, or to alter the same in any part therof, being agreed upon before, as may appeare by such reasons as I have heere sett downe following, for the better satisfaction of such as have, or shall make question to the contrarie. And first, from the founders intention, drawne out of the words of the statutes 46 and 48.

There being upon publique deliberation *in majoribus collegii negotiis pro utilitate ejusdem disponendis*, in the end, a conclusion by consent, sett down according to the statute 46, and this kind of act being to have *roboris firmitatem* (and that *plenam* by Eaton Colledge statute), none other colledge act may or can make voyd this by the founders intention, unlesse one statute should be contrarie to another, and so a repugnant intention.

2. Allso the founder intending that colledge acts should be

disposed and made, and expressly prohibiting that any way of disposition other then this should be of any force, but that the same should be taken *pro nullo penitus*, necessarily implyeth that this should not be accounted *pro nullo*, as it must needs often be, if it may be reversed at the exhibiting to the seale.

3. Likewise the first and chiefe businesse in the 26 statute exemplified is, *traditiones firmarum et præsentationes ad beneficia*, wherein the ordination and disposition must be such as may truly make *traditionem* and *præsentationem*. But this cannot be without the seale, for that a colledge cannot speake or doe any such act but by their common seale, the founder therfore intended that those acts which are concluded by this statute should (in cases requiring seale), receive their externall strength by the sayd seale, without subjecting them to a new power of disposition.

4. Lastly, the plaine intent of the founder, and scope of that part of the statute 48, is to sett downe, not the positive power of concluding *in majoribus negotiis* which is purposely provided for in the statute 46, nor the substance of the thing to be sealed, which hath bin already *deliberatum et consensum*, and so had *roboris firmitatem*; but only the forme of sealing, therin strictly providing against abuses and fraudes prejudiciall to the colledge (against which the founder threateneth those great penaltyes), and therfore it is required in every act to be sealed, 1°. *ut primitus plene et aperte scribatur*; 2°. *et per præpositum et majorem partem sociorum super hujusmodi scripto mature deliberatum existat*; 3°. *ipsumque scriptum per eosdem approbatum*; 4°. *in quorum præsentia, etc. scripto hujusmodi sigillum apponatur*.

2. Secondly, for the grammaticall sense of the words in the statute 48. If heere he intended first such a kind of consent as is specified in the 4th statute, heere should likewise after *deliberatum* have bin added *consensum*; but it is of purpose changed into *approbatum*, the proper signification

of which word doth not necessariely carry a consent of the will, but rather a discerning by the understanding and judgement.

Moreover, though it were graunted that *approbatum* might import as much as *consensum*, yet heere the approbation is to be referred to that only wherunto it is applyed in the construction. But the whole tenure and stile of this, not only approbation, but also deliberation, standeth wholly upon the writing only, viz., *plene et aperte scribatur, super hujusmodi scripto deliberatum ipsumque scripto approbatum*, which sheweth that this care, approbation, or power, or whatsoever it is that is heere given to, or imposed upon the provost, and more part of the fellowes, is to be restrained unto the inditing and writing of the thing to be sealed.

Lastly, though it were possible that this deliberation *per præpositum et majorem partem sociorum* should extend further then to the writing, yet, by grammaticall construction, all approbation is tyed to the writing only, for the sentence is not continued in this manner, *nihil sigilletur nisi quod plene scribatur, et super hujusmodi scripto per etc. deliberatum existat, et per eosdem approbatum*; but for more evidence the relative is changed, and thus set downe,—*Ipsaque scriptum per eosdem approbatum*, to shew plainely that nothing but the very writing is to be approved *quatenus scriptum*.

3. Thirdly, for such inconveniences as follow the said negative power challenged at the sealing. If a new consent at the sealing, touching the substance before agreed upon be admitted, wherby the provost or more part of the fellowes may deny, then sometimes a former colledge act, by a second act of the colledge, must *carere roboris firmitate*, but the former must have *roboris firmitatem* by statute 46. Therefore the same acts by the statute must stand, and must not stand.

Also, there will be no issue of consultations *in majoribus negotiis*, for by this meanes the more part of the fellowes exercising a negative power at the seale, a new consultation touch-

ing the substance must be summoned, wherein the seniours must still have their power granted them by the statute 46, which the more part of the fellowes may reject *in infinitum*. And so *rerum collegiatarum erit circulus perpetuus*.

Likewise, if the more part of the fellowes have power to denie at the sealing, then though *omnes et singuli socii* doe before according to the stat. 46, *communiter consentire* (as they may and sometimes doe) yet the greater part of the same fellowes may utteriy make voyd the same thing so above consented and concluded. And so a lesse power of the same kind shall cancell that which a greater did decree.

Moreover all writings offered to the seale are then by statute to be brought, not only fairely and distinctly ingrossed, but allso registered, wherein to alter or correct some doubtfull termes, or to mend escapes which often may, and sometimes doe creepe in, *vicio scriptoris*, is not inconvenient but necessary (that being the true object of this deliberation and approbation); but that the statute should give a power of rejecting the substance and, as it were, *toto genere* denying, this were to make the colledge register not a monument of the colledge acts, but of blotts and whole defacings.

Lastly, the establishinges of two such divers and different powers in ordering or hindering the waightly businesses of the colledge, must needs become a nurse of perpetuall opposition and contention.

Therefore, seeing that an act, according to the stat. 46 duly concluded, is by the founders intent, by the grammaticall meaning of his words, and for the shunning of divers great inconveniences, not to be denied passage at the sealing, and yet an approbation of the writing itselfe by the provost and more part of the fellowes, as allso their presence at the sealing, by stat. 48 required, the manner and circumstance wherof is not expressly and plainly sett downe by the founder, I expound, ordaine, and determine, for orderly, quiet, and effectuall proceeding at sealing, that immediatly upon publike

reading and comparing the writing exhibited to the seale, the provost shall aske in generall, whether any of the fellowes then present (who ought to be at the lest the more part of all) can shew wherein the said writing doth disagree from the former act, according to which it ought to be drawne. And if any, either provost or fellow, can or will so declare in particular, and upon perusing againe and comparing that particular by the provost and the more part of those by whome the said former act was consented and concluded, according to stat. 46, be found to disagree from the substance and intent of the sayd act, then upon paine of those great penalties mentioned in this 48 stat. against violating the prescript forme of sealing, the writing ought not to be sealed before it be mended accordingly.

But if the more part of the fellowes, upon reasonable and usuall warning given, will not be present at the act of putting to the common seale; or, secondly, if the more part being present, and convenient pause made, nothing shall be alleadged in particular to be amisse in the said writing; or, lastly, if that which is alleadged shall be found to be causelesse or frivolous by the provost or more part of those who did conclude the act formerly, they also expressly testifying that the same particular, together with the rest of the writing, doth agree with their former act and true intent therin; then, for that the founders plaine intent so requireth, and for issues sake, which is necessarie in colledge businesse (every fellow being bound by expresse oath therin to assist), the common seale may lawfully and ought to be put to the said writing without danger of nullity in the act, or penaltie to the persons that shall putt to the common seale in this manner, or consent really therunto. And so I determine that this aforesayd proceeding doth sufficiently satisfie the intent of the founder, both in the said approbation and allso the presence required at sealing.

All thes my interpretations, confirmations, and ordina-

tions, made and heere premised, concerning any part of the stat. 46 and 48 (wherin I have endeavoured to discharge the trust putt in me, both by the founder and also by the kings most excellent majestie his letters as aforesayd) I doe require and charge by the same duble authority, all and every the provost and fellowes that now are, or heereafter shall succeed, duly and effectually to obey and observe, without all contradiction or elusion under what colour soever, upon perill of incurring the penalty sett downe in the stat. 66 against those that shall *pertinaciter* goe against the founders intention. And more particularly. (acording to his majesties further charge in the said letter) I doe heereby commit them unto the provost and seniours, governours of the colledge, in-joining and requiring that you putt them in due execution and perpetuall practice, and cause them to be observed of others. For a sure confirmation wherof unto thes premises, as my finall determination, I have sett my hand and seale episcopall the fift of April, in the yere of our Lord God one thousand six hundred and foure, and in the yeere of the raigne of our soveraigne lord James, by the grace of God king of England, Scottland, France, and Ireland, defender of the faith, etc. viz. of England, France, and Ireland the 2d, and of Scotland the 37th.

GULIELMUS LINCOLN.

LETTER FROM THE KING.

[From MS. Harl. No. 7323, p. 133.]

To the provost, fellowes, and schollars of our colledge called Kings Colledge
in Cambridge.

James Rex.

As not long since we, by our letters, did give direction and charge unto the reverend father in God the bishop of Lincolne your visitor, according to the purpose and intention of your founder, as appeareth by the statutes, to redresse the originall

causes of your dissentions, cheifly those that consist in mistaking of your statutes: so now, upon vew and notice taken of his indeavour therin, espetially by his interpretations made of the 46 and 48 statutes of that your colledge, under his episcopal seale, bearing date the 5th of April, 1604, we, finding by the report of those whome we have putt in trust to looke into the judgment, that the same is consonant to your founders intencion, and necessarie for the perpetuall peace of students (which we greatly affect), doe confirme and ratifie hereby whatsoever your said visitor, both by way of interpretation, confirmation, or determination, hath sett downe in the said act any way concerning the sayd two statutes or any part of them. And therefore, accordingly, we doe require and straightly charge you all and every of you to accept, practise, and effectually obey the same, without impugning or making exceptions against any thing therin contained, as you will respect, not only the danger of your locall statutes, but also our displeasure, if you presume to attempt the contrary. For the better memoriall wheroff, we will that both the said act, and also thes our letters be truly exemptyfied in the booke of your locall statutes, there to remaine for appeasing in this behalfe of all contention heereafter. Given at our pallace of Westminster, the tenth day of June, in the 2d year of our raigne of England, France, and Ireland, and of Scotland the 37.

STATE OF THE COLLEGE IN 1632.

[From Cole's MSS. Vol. xiv. p. 232.]

Samuel Collins, provost. The state of Kings College, Cambridge, sent by Mr. Thomas Rowe. Rec. July 6, 1632.

The said college since the time of this provost decaying in government and discipline, decayed also in revenues ; so that the running stocks which was at his entrance to the provostship above 2000*l.*, being in the end utterly wasted, the said college became indebted above 1000*l.*, besides the detraction of certain yearly allowances, added to sundry offices in the time of Dr. Smith, late provost of the college.

The greater part of the fellows, sensible of the utter ruin of the college now approaching, A.D. 1629, petitioned to their right reverend visitor the bishop of Lincoln, before whom the provost was charged with many particulars offered to be proved : as of bribery, simony, partiality in disposing of all matters of moment, and of intollerable negligence, a fault punishable itself alone by our local statutes with expulsion. Likewise, complaint was made of many members of the said college as dissolute livers, such, many of them, who had almost forgotten to be men.

Our right rev. visitor, not willing to redress matters by displeasing any, hath contented none, left us with a wholesome exhortation to soder as we could, since which time the state of the college is as followeth.

A shew of discipline as remissly executed upon the vicious, as most severely upon such as least deserve their rigor. Four this year denied their degrees, who, for eminent parts and civil behaviour, may compare, I say not with any of the college of their time, but of the university.

The choice of officers and all business of moment more partially and preposterously swaied now than ever before, and

offices conferred on such as are less able to discharge them, to the great prejudice of the college. Witness this late experience of one whom the visitor had taken notice of as not fit to live a fellow, since made senior bursar, and now gone away with almost 200%. of the college money in his hands.

This provost having long since encroached beyond his statute allowance, and all such additions wherewith his predecessors were contented, hath, since the visitors coming, procured of the greater part of the seniors a farther allowance of 100%. per annum.

The visitor hath caused the seniors to cease their wonted dividents, and the ordinary allowance which any fellow hath is under 5%. per annum, yet are there profusely wasted 8 hogsheads of beer and a quarter of wheat weekly, as hath been made appear, above that which will serve the hall in meals and beavers, if well ordered.

The bursar gives no account to the college for the increase coming in by the statute of provision, after the same kind in which they receive the same of the tenants, which, as it is injurious to the college, so it is likewise a cause of much waste, contrary to stat. 54 and 14.

Charitable donations are not distributed according to the wills of the donors, but to buy a party, contrary to statute 59.

Nothing almost legally done, nor with moderation, especially want of charity, and the daily increase of contention, choaking the seeds of literature and piety, well considered, may move some that are able to uphold a falling foundation.

This paper was given to me by professor Lort, July 1770.—COLE.

ORDER CONCERNING THE PROVOSTS SALARY.

[From MS. Harl. 7045, p. 477.]

Feb. 9, 1649. Agreed at a full meeting, after mature and serious deliberation, by a joint and unanimous consent, that (besides and above the provost's former receipts in money, viz. for wages 100*li*.; for bread and beer 45*li*.; for sheepe 12*li*.; for dirge money 12*li*. 3*s*. 4*d*.; for livery 10*li*.; for intertainment in audit time four marks) there shall henceforward be allowed and settled upon the provost's place yearly, one hundred and seven pounds eight pence, as an encrease according to the statute of provision, 18 Eliz., after the proportions at that time debated and concluded. Of all which summs put together, it was there and then agreed, that livery money and entertainment money shall be payd at the usuall and set time once a year (and that in term Mich.); the other, together with the encrease, shall be payd quarterly, and begin at this next Annunciation, which will be 1650.

Memorandum, that for 5 years, from Christmas 1644 till Christmas 1649, the addition of 107*li*. 8*d*. per ann. usually payd before, was not payd to me (the necessity of the colledge being alledged), which makes the summe of 535*li*. 4*sh*. 8*d*.

PAPERS RELATING TO THE DEPRIVATION OF DR. WHICHCOT, IN 1660.

LORD LAUDERDALE TO DR. WHICHCOT.

[From MS. Harl. 7045, p. 473.]

To Dr. Whichcot, provost of King's Colledge, Cambridge.

Sir,—Being unavoidably called away sooner this morning then to be able to attend you, I presume by this to acquaint you, that, thogh I cannot enjoy your company this morning,

yet I did not forget to indeavor to serve you. For I tooke ane opportunity, in presence of my lord chamberlain your chancellor, to acquaint his majesty with those excellent endowments with which God hath blesst you, and which render you so worthie of the place you enjoy (which the king heard very graciously); afterwards he spoke with my lord chamberlain about your concerns, and he and I were both clearly of opinion, that there is no fear as to your concerns; so that you need not make any particular application. I shall not faile to watch all opportunities to serve you, so I hope you will pardon the necessity layd on me to go out this morning.

I am, sir,

your affectionat servant,

LAUDERDAIL.

Tuesday, early.

THE PROVOST'S STATEMENT OF HIS CASE.

[From MS. Harl. 7045, p. 473.]

The case of Dr. Whitchcot touching the provostship of King's Colledge, together with reasons, why his majesty may if he please continue him in the provost's place of the said colledge, notwithstanding a clause in the founder's statute, *De electione præpositi*, viz. *unum eligant de seipsis*, etc.

That clause in the statute was to have a provost acquainted with the affairs of the colledge. Now the said Dr. hath had the government of the said colledge as provost, and management of its affairs above 15 years, in which time he is become well acquainted with the state thereof, made naturall thereto, few in it being of longer residence there. So that he is not now a stranger, but one of the colledge, and graduated there, and.....that this was the thing the founder aims at in the clause alledged, that the provost should be such an one as hath knowledge and experience in colledge business, the

following words in the statute do evince, viz. *Quem magis idoneum, sufficientiorem, discretiorem, utiliorem, et aptiorem ad exercendum officium præpositi crediderint*. And for his skill and care in ordering the affairs of the colledge, and the carriage of himself for 15 years past, he refers himself to the testimony of the fellows and others of place in the university. And as the said Dr. hath the same qualification, according to the reason of the statute, so he hath also other qualifications according to the letter.

2. In the same colledge, and Eton colledge of the same foundation, and mutual reference to each other, and the other clause of *unum eligant de seipsis*, there are severall instances of provosts who have not been fellows of either of the said colleges, and the kings of this realm have often by letters mandatory overruled clauses of.....statutes in this kind.

3. The king, in his letters to the said college of Jun. 22 last, sayth, that the place is of his disposition; wherefore, the clause alledged cannot be extended against his majesties pleasure and constitution in the case.

4. The said clause alledged doth not concern the present case. For the said Dr. seeks not for a new election in the college, after 15 years possession, but confirmation by his majesties grace and privilege.

5. As the case now stands, there cannot be a statuable election; but there is a necessity of the king's interposing and determination. For the form of election prescribed in the statutes cannot in these circumstances be observed.

An election by statute is to be written within 15 days after an avoidance. The doctors predecessor hath been dead many years, and the said doctor's possession quieted by his majesties proclamation of June 1, 1660.

The electors by statute are to take an oath to qualify and enable them to make an election.

They have not done so; but by being met at the publica-

tion of his majesties letter, and having read the statutes, they did declare, that they could not proceed to an election by virtue of the statute for sundry reasons in the statute.

Severall other clauses in the statute, supposing or requiring aots or things in these present circumstances not possible to be performed.

Neither did his majesties letter of June 22 last grant a dispensation, or discharge the fellows of their obligation to the statutes, or require them to do what by statute they could not do.

So that what was done by the fellows so assembled, without the provost in possession, is a nullity by the college statute, and hath not foundation in his majesties letters, which suppose an avoidance and grant no dispensation. So that the Dr. humbly conceives, that it is still *res integra*, and that his majestie may if he please confirm the said Drs. possession ; or, however, it is humbly desired and hoped, that his majestie will not interpose his authority to turn out the said Dr., who hath been 15 years in quiet possession, with good approbation of the colledge, and against whome no crime is objected.

[Dr. Whichcot's reasons for his being in King's Colledge.]

For satisfaction of my conscience in respect of my being in King's Colledge.

1. 'Twas the act of the then ruling power.
2. I am now indemnified for it by the now indubitable power.
3. 'Twas not then my contrivance, when time was.
4. I had an invitation or willing acceptance of persons interested.
5. Their necessity required me, and I served their necessity.

6. For so doing I layd down my living at Cadbury of proportionable value.

7. I satisfy'd myself with reasonable allowance, &c. about the matter of maintenance there, while I discharged the duty of the place.

8. The party ejected had by this meanes better compensation then otherwise he would have had, and in a way in part to my loss.

A common error, general supposition *pro loco et tempore*, make a title.

Copied from his own hand.—BAKER.

TESTIMONIALS IN FAVOUR OF DR. WHICHCOT.

[From MS. Harl. 7045, p. 475.]

By these I testify that Dr. Benjamin Whichcot, who for about 15 years hath been in the place of provost of King's College in Cambridge, is a worthy and learned person, of exemplary sobriety and gravity, prudent in government, and hath been very carefull of the good of that college sundry ways, as well in regard of the revenues thereof, as of the persons belonging thereto. So that the said college hath many ways thrived under his government above former ages. I farther testify that the said Dr. hath, as head in the university, been exceedingly usefull and helpfull to the management of our public affairs, for the safety of the whole body in times of our greatest danger. Lastly, I testify that he hath been always highly ready and industrious to relieve all such deserving persons as were either in trouble or danger for their duty and loyalty to the king's majesty, many particulars in which kind I am able to alledge out of my own experience.

RICH. LOVE,

Master of Corpus Xti. Coll. in Cambridge.

Julii 8, 1660.

These are to certify and declare to those whom it may concern, that whereas I, William Godman, one of the fellows of King's College in Cambridge, did lately declare to his most excellent majestie (as I was bound in duty and conscience to do), that the Rev. Dr. Benj. Whichcot is incapable of being provost of the said college according to the statutes: that as I did this without any malice or uncharitableness against him, so I do freely acknowledge, that had he been of this foundation, he had been very fit to govern this society. And I do verily believe that his great learning, prudence, and civility (whereof we of this society have had large experience), will represent him to all that know him, as a person worthy of as great, or greater, preferment and dignity than this provostship is, whereof he is incapable only by the strictness of the statutes determining it to one of the same foundation, and not by any other unfitness or demerit of his. And to this purpose I am obliged further to declare, that he is a maintainer of sober and good principles, and an encourager of learning and virtue; and that he never persecuted any of us upon difference of opinion or judgment from those that were in power in these late unhappy times; that he hath deserved well of the whole society, and extended his favours to me in particular, which I shall ever thankfully acknowledge; and I believe he is inclined to be very loyal and obedient to his most sacred majesty. Upon these grounds, I account myself obliged not to entertain any disaffection either to his worthy person, or his great abilities, or his obliging disposition; neither have I endeavoured to oppose him on any other motive but this (according to which I have, and ever shall exercise the same severity upon myself), that known laws and statutes, which have been confirmed by the highest authority, which are strictly commanded to be observed, and

which are undertaken by the oaths of those that are concerned in them, are to be preferred before the interest of any person whatsoever. This I do freely declare and testify, and hereunto I subscribe my name,

WILL. GODMAN.

July 3d, 1660.

ROYAL LETTER FOR A NEW ELECTION.

[From MS. Harl. 7045, p. 473.]

To our trusty and wellbeloved the vice-provost and fellows of King's Colledge in Cambridge.

Charles R.

Trusty and wellbeloved, we greet you well. Whereas, the provostship of our colledge called King's Colledge in Cambridge is now, according to the statutes of that colledge, become void by the death of Dr. Collins, the late provost there, which office and dignity appertaineth to our disposition, we have appointed for the supply thereof (in consideration of his learning and other virtues enabling him to a place of such dignity, and of his own capacity, by the statutes aforesaid, he having been heretofore a fellow there), Dr. James Fleetwood, one of our chaplains in ordinary. Wherefore we require you, the fellows of that society, that, assembling your selves in due manner, you procede forthwith to the election of the said provost, and to the same to name and elect him the said Dr. Fleetwood. And likewise that you do perform and put in execution all other things which appertain to you and every of you, jointly and severally, for the making up and perfecting this our determination.

Given under our signet, the 22nd day of June in the 12th year of our reigne.

By his majestie's command.

EDW. NICHOLAS.

AGREEMENT RELATING TO THE RECTORY OF MILTON.

[From MS. Harl. 7045, p. 476.]

We, whose names are here under written, the provost and senior fellows of the Kings College in Cambridge, considering the danger the college is in of loosing their right of presenting to the rectory of Milton in Cambridgeshire, we never as yet having lawfully presented thereto, do hereby promise and engage unto Dr. Benjamin Whichcote, the present incumbent there, that, if it please him to resign up his right to the aforesaid rectory into the hands of the lord bishop of Ely, we will immediately, upon the first intimation thereof from his lordship, present the foresaid Dr. Benj. Whichcote, and none other but him, unto the said rectory, under the common seal of the said colledge. In witness whereof we have hereunto set our hands this 30th day of November, in the year of our Lord 1661.

JAMES FLEETWOOD, provost

MATTHEW BARLOW, vice-provost

CHARLES NEVILLE

WILL. FAIRBROTHER

THOMAS GEARING

OLIVER DOILEY

EDM. VINTENER

WILL. GODMAN

JO. PRADMAN

RA. FLYER

ANDR. SPENCER.

Dr. Whichcot was instituted into the rectory of Milton alias Middleton in com. Cant., by Matthew bishop of Ely, Nov. 13, 1660, being presented by the provost and scholars of King's College, Cambridge.

The same Dr. Whichcot was instituted into the same rectory of Milton, &c. by Matthew bishop of Ely, the second time, Dec. 10, 1660, upon a presentation from the king by reason of lapse.

Bernardus Hale, S.T.P. archidiaconus Elien. legitime constitutus, universis rect. etc. per Dioc. Elien. ubilibet constitut. salutem in Domino. Ad inducendum vel induci faciendum dilectum nostrum Benj. Whichcot S. T. P. per rev. in Christo patrem ac dominum, dominum Matthæum permissione divina Elien. episcopum, ad rectorium sive eccl. paroch. de Milton alias Middleton Dioc. Elien. admissum et institut. etc. in realem, actualem, et corporalem possessionem dictæ rectoriæ etc. universis vobis conjunctim et divisim vices et auctoritatem nostrum committimus ac plenam in Domino tenore præsentium concedimus potestatem, etc. Dat. sub sigillo nostri officii, 14 die mensis Dec. A. D. 1660.

Dec. 15th. 1660. Mem. that, upon the above named day, reall, actuall, and corporall possession by virtue of this writing was given and delivered to tho within named Benj. Whitcot, doctor of divinity, by the hands of me,

JOHN WORTHINGTON, Dr. in divinity.

In the presence of EDW. ABNEY

SAMUEL WARREN.

PAPER RELATING TO A VISITATION OF KING'S COLLEGE IN 1674.

[From MS. Harl, No. 7031, p. 39.]

A Return of a Commission to the bishop of Lincoln concerning
King's Coll.

Reverendo in Christo patri ac domino, domino Gulielmo, permissione divina Lincoln. episcopo, Theophilus Dillingham, S.T.D., archidiaconus vestri archidiaconatus de Bedford, Jose-

phus Beaumont, S. T. D., magister sive custos collegii sive domus D. Petri in academia Cant., Johannes Boord, professor regius in jure civili, David Morton, et Johannes Standish, S.T.B., omnimodam reverentiam et obedientiam tanto reverendo patri debitam, reverentiam vestram tenore præsentium certificamus, quod die Martis existente decimo septimo die mensis Novembris, anno domini juxta computationem ecclesiæ Angl. millesimo sexcentesimo septuagesimo quarto, inter horas decimam et duodecimam antemerid. ejusdem diei, in Le Parler in domo solitæ habitationis doctoris Jacobi Fletewood præpositi Collegii B. Mariæ Virg. et Sti. Nicholai in academia Cant. vulgariter vocati, the King's Colledge in Cambridge, judicialiter pro tribunali sedent., in præsentia Matthæi Whinn, not. pub. subscript., Carolus Ashby, mandatarius, præsenteravit et exhibuit nobis prænominatis Theoph. Dillingham, Joseph Beaumont, Joh. Boord, David Morton, et Joh. Standish, literas commissionales præsentibus annexas, petiitque idem Carolus Ashby, ut nos prænominati Theoph. Dillingham, Jos. Beaumont, Joh. Boord, David Morton, et Joh. Standish, onus executionis earundem literarum commissionalium annexarum in nos acceptare dignaremur, ac procedendum fore juxta vim, formam, et effectum literarum commissionalium prædictarum decerneremus. Quas quidem literas commissionales, cum omni qua decuit reverentia, nos prænominati Theoph. Dillingham, Jos. Beaumont, Jo. Boord, David Morton, et Joh. Standish, recepimus, iisque tunc et ibidem per præfatum doctorem Joh. Boord perlectis, et per nos inspectis, ac ad plenum intellectis, nos præfati Th. Dillingham, Jos. Beaumont, Jo. Boord, David Morton, et Jo. Standish, ob reverentiam committentis, ac ad præfati Caroli Ashby petitionem et requisitionem, onus executionis earundem literarum commissionalium, in prædicti Matthæi Whinn not. pub. presentia, in nos acceptavimus : ac assumpto nobis prænominato Matthæo

Whinn in actuarium, seu registrarium nostrum, actorum nostrorum in hac parte scribam, juxta tenorem, vim, et effectum earundem literarum commissionarium procedendum fore decreverimus, et pro jurisdictione nostra declaravimus. Deinde comparuit Thomas Kidggell prædictus, et certificabat, quod juxta monitionem prædictam monuit præpositum, socios, et scholares Collegii Regalis prædicti, qui domi adfuerint, ad comparandum in Le Parler prædicto ad statim. Tunc comparuerunt Cæsar Crouch, Nathaniel Ingelo, in artibus magistri, Edm. Whitfield et Geo. Williams, in artibus bac., Collegii Regalis prædicti socii, et in eorum presentiis Dr. Theophilus Dillingham prædictus continuavit et prorogavit hanc vestram visitationem, a dicto decimo septimo die mensis Novembris prædicto usque ad diem Martis, decimum quintum viz. diem mensis Junii proxime sequentis, in præsentia Mri. Cæsar Crouch, petentis et sibi semper reservantis beneficium et privilegium, continuationem et prorogationem visitationis prædictæ, salvo ei semper jure statuorum, etc. In cujus rei testimonium sigillum Roberti King, vicarii generalis domini episcopi Eliensis, præsentibus apponi procuravimus, et nos Rob. King, vicarius generalis antedictus, ad specialem rogatum prædictorum certificantium, sigillum nostrum præsentibus apposuimus. Dat. Cantabr. vicesimo sexto die mensis Novembris, anno Domini millesimo sexcentesimo septuagesimo quarto.

Et ego Matthæus Whinn, publicus auctoritate sufficiente notarius, in registrum et actorum scribam, ut præmittitur, assumptus, quia literarum commissionarium præd. presentationi et acceptationi, cæterisque præmissis omnibus et singulis, dum sic (ut præmittitur) sub anno Domini, die, mense, et loco prædictis agebantur et fiebant, una cum commissariis prædictis præsens personaliter interfui et inactitavi. Ideo hoc præsens publicum instrumentum totum et integrum proceSSIONIS hujusmodi prædictæ in se continens manu mea propria fideliter scriptum confeci, et in hanc publicam et

authenticam formam redegi, sigilloque et subscriptione meis solitis et consuetis signavi et confirmavi, meque hic subscripsi in finem et testimonium omnium et singulorum præmissorum, ad id rogatus specialiter et requisitus.

Ex Archivis Acad. Cant.

APPENDIX.

DOCUMENTS RELATING TO THE FOUNDATION OF KING'S COLLEGE FROM THE ROLLS OF PARLIAMENT.

[Rolls of parliament, 23 Hen. VI. A.D. 1444.]

*Pro præposito et scholaribus Collegii Regalis Beatæ Mariæ et Sancti
Nicholai de Cantebriggia.*

ITEM, quædam alia petitio exhibita fuit eidem domino regi, in præsentī parlīamento, per præfatos communes, pro præposito et scholaribus Collegii nostri Regalis Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai de Cantebriggia, in hæc verba.

To the right wyse and discrete commenes of this present parlement; please hit unto your right discrete wisdoms, to considre howe the kyng oure soverayn lord, unto the honour of God, the most blessed Virgine oure Lady Saint Mary, moder of Crist, and of the glorious confessour Saint Nicholas, to the exaltation of oure moder holy churche, stabilyshement of oure feith, encrees of clergie, and destruction of heresy, hath of his especial grace, mere motion, and singuler devotion which he bereth unto oure said most blessed Lady, and to the said glorious confessour, founded in her names a college, called the College Roial of our Lady and Saint Nicholas of Cambrigge; and therupon, at the reverence of God, of oure saide blessed Lady Saint Mary, and alle the holy company of heven, of your right blessed disposition, and of

youre most benygne favour, for the perpetuel stabilisschement of the same college, to pray our said souverain lord, that hit like unto his highnesse bi thadvis and assent of the lordes espirituelx and temporelx assembled in this his present parlement, and bi thauctorite of the same parlement, for to establish, approve, and enact for ever, all tharticles and matters, and everich of hem, contened in a cedula herto annexed : and to graunt unto the provost and scolers of the said college, his graceus lettres patentz, to be made under his grete seel in due fourme, after the conteneue of the same cedulle, for the love of God, and bi weye of charyté.

Tenor vero cedulæ prædictæ sequitur in hæc verba :

R. archiepiscopis, episcopis, etc. salutem. Sciatis, quod cum nos nuper attendentes qualiter inter cætera per quæ regnantium et regnorum exaltatio procuratur, ac subditorum consulitur commodis et quieti, illud videtur attenta consideratione præcipuum, ut in ipsorum regnorum regimine, potentia et sapientia, quæ de fonte literalis scientiæ potissime derivatur, sua communicent officia et mutuo se supportent : nam potestas militaris, nisi fuerit per sapientiam hujusmodi regulata, de facili deviat, et velut navis sine gubernaculo procellis exposita, cito perit : et visum est communiter accidere, quod ubi studium scientiarum et sapientia plus invaluit, illuc floruit eminentius militia secularis, et abcedente hujusmodi studio, militiæ strenuitas occasui subjacens est secuta ; sane cum universitas nostra Cantebrigiæ, velut fontis alveus rore scientiæ literalis regnum nostrum Angliæ eminentissime resperserit, et sicut vitis abundans multos in vinea Domini procreaverit palmites fructuosos, viros videlicet literatissimos, per quos tam ipsum regnum, quam ejus sacerdotium, decoratum est et multifarie roboratum : nos, ad fructum uberrimum, quem ipsa universitas nostra, mater et altrix virorum in lege divina et humana omnibusque scientiis liberalibus mirabiliter imbutorum, in Dei ecclesia, ex semine sacræ doctrinæ, sua

fecunditate produxit, et quem nobis et regno nostro in consiliis et negotiis protulit haecenus, et allatura est in futurum, nostræ considerationis intuitum dirigentes, ac perpendentes ipsam tanto avidius velle sui seminis fructum diffundere, quanto se cognoverit alimentis propriis commodius abundare, ad honorem omnipotentis Dei, in cujus manu sunt corda regum, beatissimæ et intemeratæ Virginis Mariæ matris Christi, necnon gloriosi confessoris et pontificis sancti Nicholai, in cujus festo in hanc lucem editi sumus, extirpationemque hæresium et errorum, qui quasi totum resperguntur in orbem, et solennium regnorum ac universitatum pacem perturbant, regnumque nostrum Angliæ in aliquibus ejus suppositis violarunt, quorum ab incursionibus universitas nostra prædicta immaculatam se continue observavit, augmentum cleri, decoremque sacrosanctæ matris ecclesiæ, cujus ministeria personis sunt idoneis committenda, quæ velut stellæ in custodiis suis lumen præbeant, et populos instruant doctrina pariter et exemplo; duodecimo die Februarii, anno regni nostri decimo nono, quoddam collegium perpetuum de uno rectore et duodecim scholaribus, seu pluribus vel paucioribus prout casus eveniret, secundum ipsius collegii facultates et expensas ampliandum vel diminiendum, juxta ordinationes et statuta inde per venerabiles patres W. Lincoln. et W. Sarum episcopos, Willielmum Lyndewode, ad tunc custodem privati sigilli nostri, ac Johannem Somerseth, scaccarii nostri, et Johannem Langton, universitatis prædictæ, cancellarios, sub certis modo et forma in literis nostris prædictis plenius specificatis, condenda, statuenda, facienda, et stabilienda, super quoddam solum nostrum juxta novas scholas theologiæ et juris canonici, in vico Scholarum villæ nostræ Canteburgiæ, per metas et bundas in dictis literis nostris patentibus specificatas, duximus erigendum, ac realiter in facto tenore dictarum literarum nostrarum erexerimus, fundaverimus, fecerimus, et stabiliverimus, perpetuis futuris temporibus duraturum; ac magistrum Willielmum Millyngton sacræ paginæ professorem, rec-

torem et pro rectore ipsius collegii, Johannem Kirkeby, et Willielmum Hatteclyff, scolares residuos ejusdem collegii per nos electos et ad hoc assumptos, secundum ordinationes et statuta inde per prædictes episcopos, ac Willielmum Lyndewode, Johannem Somerseth, et Johannem Langton, ut prædicitur, facienda, regendum, corrigendum, privandum, et ammovendum, præfecerimus, creaverimus, et ordinaverimus.

Ac cum dilecti nobis cancellarius, magistri, et scolares universitatis prædictæ, quibus nuper concessimus quod manerium de Ruyslep in comitatu Midd., parcella prioratus de Okeburne alienigen., cum una placea vocata Northwode, ac etiam cum omnibus terris tenementis, redditibus, servitiis, boscis, pratis, et pasturis, agistamentis, forestariis, perquisitis curiæ, finibus, amerciamentis, pannagiis, redditibus vocatis palfrey silvere, venditione boscorum annuatim consueta, ac cum omnibus aliis proficuis, commoditatibus, et pertinentiis dicto manerio spectantibus; quod quidem manerium, una cum placea et cæteris præmissis in eisdem literis specificatis, magister Johannes Somerseth adtunc tenuit, ad terminum vitæ suæ, ex concessione nostra eidem Johanni ad eundem terminum per nos prius facta; et quod quidem manerium, una cum eisdem præmissis, ad nos et hæredes nostros post mortem ejusdem Johannis Somerseth reverti deberet; post mortem ejusdem Johannis, præfatis cancellario, magistris, et scholaribus remaneret; habendum et tenendum, sibi et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum: quibus etiam cancellario, magistris, et scholaribus nuper concessimus quod maneria de magna Okeburne et parva Okeburne, in comitatu Wiltes., alias dicta maneria de magna Okeburne et parva Okeburne, parcellæ prioratus de Okeburne, alias dicta maneria sive prioratus de Okeburne Sancti Georgii et Sancti Andreæ, seu quibuscumque aliis nominibus eadem maneria et prioratus in aliquibus recordis inde habitis censerentur; quæ quidem maneria sive prioratus, cum franchisesiis, libertatibus, warennis, escaetis, finibus, heri-

ettis, releviis, terris, tenementis, redditibus, servitiis, venditione boscorum annuatim consueta, ac cum omnibus aliis pertinentiis ad maneria et prioratus prædicta quovismodo spectantibus, dilectus nobis Johannis Saintlo, unus armigerorum pro corpore nostro, ad tunc tenuit pro termino vitæ suæ, ex concessione nostra eidem Johanni Saintlo ad eundem terminum inde facta, et quæ per et post mortem ejusdem Johannis Saintlo, seu quavis alia de causa in vita ejusdem Johannis Saintlo, ad nos et hæredes nostros reverti, accidere, seu quovismodo pertinere possent, et deberent, et quæ post mortem ejusdem Johannis seu alias in vita sua, cum ea nobis quovismodo reverti, accidere, seu pertinere possent, præfatis cancellario, magistris, et scholaribus, et successoribus suis cancellariis, magistris, et scholaribus universitatis prædictæ, cum franchisesiis, et aliis præmissis in eisdem literis specificatis, remanerent; habenda et tenenda eisdem cancellario, magistris, et scholaribus, et successoribus suis prædictis, de nobis et hæredibus nostris prædictis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum; de eisdem reversionibus, virtute concessionumstrarum prædictarum, eisdem cancellario, magistris, et scholaribus, ut præmittitur, factarum, tunc seisi, easdem reversiones, per quoddam factum suum, nobis et hæredibus nostris postea concessissent, ad intentionem quod nos easdem reversiones præfatis rectori et scholaribus collegii prælibati, habendas et tenendas sibi et successoribus suis prædictis, de nobis et hæredibus nostris prædictis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, gracie concedere dignaremur. Et nos præmissa debite ponderantes, de gratia nostra speciali, et ad effectum quod iidem rector et scholares et eorum successores in eruditionibus suis, ac piis eorum orationibus, melius manuteneri valerent et sustentari, concesserimus præfatis rectori et scholaribus collegii prænotati, quod dictum manerium de Ruyslep, una cum dicta placea vocata Northwode, ac cum omnibus aliis præmissis in dictis literis nostris patentibus præfato Johanni

Somerset, ut præmittitur, confectis specificatis, quibuscunque nominibus dictum manerium, et placea, et cætera præmissa, vel aliqua præmissorum, in aliquibus recordis inde habitis, vel alio modo, censerentur; quod idem Johannes Somerset, virtute concessionis nostræ sibi inde ut præmittitur factæ, adhuc tenet ad terminum vitæ suæ, et quod ad nos et hæredes nostros, per mortem ejusdem Johannis, virtute dictæ concessionis nobis, ut præmittitur, factæ, reverti deberet, remaneret præfatis rectori et scholaribus collegii prædicti, et successoribus suis, post mortem ejusdem Johannis, seu quacumque alia de causa ad nos et hæredes nostros in vita ipsius Johannis accidere seu pertinere posset vel deberet; habendum et tenendum sibi et successoribus suis prædictis, de nobis et hæredibus nostris prædictis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum. Ac etiam concesserimus eisdem rectori et scholaribus, quod dicta maneria de magna Okeburne et parva Okeburne, sive prioratus de Okeburne, quibuscunque nominibus maneria illa sive prioratus ille, ut præmittitur, censerentur sive censeretur, una cum franchisesiis et cæteris præmissis, quæ præfatus Johannes Saintlo, ut præmittitur, tenet ad terminum vitæ suæ, et quæ post mortem ejusdem Johannis Saintlo ad nos et hæredes nostros reverti deberent, post mortem ejusdem Johannis Saintlo, seu alias in vita sua, cum ea nobis quovismodo reverti, accidere, seu pertinere possent vel deberent, eisdem modo et forma præfatis rectori et scholaribus dicti collegii et successoribus suis remanerent; habenda et tenenda sibi et successoribus suis prædictis, de nobis et hæredibus nostris prædictis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, absque aliquo nobis vel hæredibus nostris inde reddendo, prout in literis patentibus prædictis plenius continetur.

Et, tricesimo primo die Julii extunc proximo sequente, per alias literas nostras patentes concesserimus prædictis rectori et scholaribus, et successoribus suis, reversionem firmæ

et redditus centum solidorum, de exitibus, proficuis, reversionibus, et fructibus, omnium maneriorum sive dominiorum, terrarum, tenementorum, reddituum, et possessionum, abbatiae de Lucerna alienigen., per nos concessi carissimo avunculo nostro, Humfrido duci Gloucestriae, ad terminum vitae suae, post mortem ejusdem avunculi nostri cum acciderit; reversionem manerii de Willoughtone, cum pertinentiis, quod fuit abbatis et conventus Sancti Nicholai Andegaviae in partibus transmarinis, cujus quidem manerii custodiam Johannes Middleton habet ad terminum annorum, reversione inde post eundem terminum cuidam Johanni Hardyng pro termino vitae suae, ex concessione venerabilium patrum Henrici tunc Cantuariensis archiepiscopi, Johannis Bathoniensis et Wellensis, Johannis Assaviensis, et Willielmi Sarum, episcoporum, Willielmi tunc comitis Suffolciae, Johannis Somerseth, Thomae Bekyngton, Ricardi Andrewe, et Adæ Moleyns, clericorum, Johannis Hampton, Jacobi Fenys, tunc armigerorum, et Willielmi Tresham, de licentia nostra inde habita spectante, post mortem ejusdem Johannis Hardyng cum acciderit; reversionem prioratus alienigen. de Allerton Mawlevere in comitatu Ebor., quem Robertus Osbern, unus clericorum de signeto nostro, habet pro termino vitae suae ex concessione nostra, post mortem ejusdem Roberti cum acciderit; reversionem firmæ et redditus centum solidorum, de annuo apportu quem prior prioratus de Wenloke in comitatu Salopiæ domui caritatis de Cluny alienigen. quondam reddere consuevit, per nos concessum prædicto avunculo nostro, habendum et tenendum ad terminum vitae suae, post mortem ejusdem avunculi cum acciderit; reversionem maneriorum sive dominiorum de Monkeston et Combe, cum suis pertinentiis, in comitatu Suthamt., quæ Johannes Ryvel, clericus et secretarius noster, habet ad terminum vitae suae ex concessione nostra, post mortem ejusdem Johannis cum acciderit; reversionem annuæ pensionis centum solidorum, quam Johannes Mershton habet annuatim pro termino vitae suae, ex

concessione domini H. nuper regis Angliæ, patris nostri, de ecclesia de Westkyngtone in archidiaconatu de Wiltes., in decanatu de Malmesbury, et quam pensionem abbas de Fulgiis, alias de Fugeriis, qui est de potestate et dominio Franciæ, et prædecessores sui, quondam habuerunt in eadem ecclesia, post mortem prædicti Johannis Mershton cum acciderit; reversionem firmæ, redditus, sive pensionis, viginti librarum, quas abbas de Rouford nobis per annum solvere tenebatur, de quodam apportu quem abbati de Clara Valle alienigen. annuatim solvere consuevit, pro custodia medietatis ecclesiæ de Roderham in comitatu Ebor. cujus medietatis custodiam Henricus Beaumont habet pro termino vitæ suæ ex concessione nostra, in valorem viginti librarum per annum, post mortem ejusdem Henrici cum acciderit; annuam firmam sive pensionem quadraginta solidorum, quam prior prioratus de Blida in comitatu Notingh., et successores sui, nobis debent per annum, de quodam apportu ad capitalem domum prioratus prædicti in partibus transmarinis quondam debito; reversionem prioratus de Priaulx, sive reversionem manerii de Stoure Priaulx, et omnium terrarum, tenementorum, reddituum et servitiorum, possessionum, pensionum, feodorum, advocacionum, franchisesiarum, elemosinarum, privilegiorum, et custumarum, abbatissæ et conventui de Seint Legier in Priaulx in Normannia, quondam pertinentium, quorum quidem prioratus sive manerii, terrarum, tenementorum, reddituum et servitiorum, possessionum, pensionum, feodorum, advocacionum, franchisesiarum, elemosinarum, privilegiorum, et custumarum custodiam Radulphus Rotheford, miles, jam defunctus, nuper habuit et tenuit ex concessione dicti patris nostri, ad terminum quadraginta annorum, cum acciderit; habenda et tenenda et percipienda omnia et singula prioratus, maneria, possessiones, portiones, pensiones, terras, tenementa, reversiones, annuas firmas, redditus, et apportus, supradicta, cum advocacionibus prioratuum prædictorum, ac feodis militum, et advocacionibus ecclesiarum et aliorum beneficiorum ecclesiastico-

rum quorumcumque in manibus nostris existentibus, nuper dictis prioratibus, maneriis, possessionibus, terris, tenementis, et cæteris præmissis, seu alicui parcellæ eorundem, pertinentibus sive spectantibus; simul cum omnibus et omnimodis libertatibus, franchisesiis, immunitatibus, privilegiis, et proficiis ac commoditatibus, eisdem prioratibus, maneriis, possessionibus, portionibus, pensionibus, terris, tenementis, reversionibus, annuis firmis, redditibus, et apportibus, seu alicui eorundem, ullo modo pertinentibus sive spectantibus, adeo plene et integre in omnibus, et per omnia, sicut illæ personæ religiosæ, quibus prioratus, maneria, possessiones, portiones, pensiones, terræ, tenementa, reversiones, annuæ firmæ, redditus, et apportus, supradicta quondam pertinuerunt, illa umquam liberius tenuerunt seu habuerunt, præfatis rectori et scholaribus, et successoribus suis imperpetuum, pro eorum sustentatione in victu et vestitu, ac aliis omnibus eisdem rectori et scholaribus, seu successoribus suis, qualitercumque incumbentibus, de nobis et hæredibus nostris, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, prout in literis patentibus prædictis plenius continetur.

Et quintodecimo die Martii, anno regni nostri vicesimo, per alias literas nostras patentes, dederimus et concesserimus prædictis rectori et scholaribus, prioratum nostrum de Monte Sancti Michaelis in Cornubia, cum pertinentiis; manerium nostrum de Tyleshyde, quod quondam fuit parcella abbatiæ de Cadamo, cum omnibus suis juribus et pertinentiis; manerium nostrum et rectoriam nostram de Felstede cum pertinentiis in comitatu Essex., quæ quondam fuerunt parcellæ prædictæ abbatiæ de Cadamo; omnia terras et tenementa nostra, ac possessiones, quæ quondam fuerunt abbatiæ Sancti Nicholai Andegaviæ, in Spaldyng in comitatu Lincoln., cum suis pertinentiis; ac omnimodos fructus provenientes de ecclesia de Cosham in comitatu Wiltes., cum eorum pertinentiis, appendentiis, sive commoditatibus, et proficiis quibuscumque; una cum omnimodis hundredis, letis curiis, wapentachiis,

visibus franciplegii, maneriis, terris, tenementis, possessionibus, redditibus, servitiis, sectis, villania, ecclesiis, portionibus, pensionibus, elemosinis, feodis militum, advocacionibus ecclesiarum, vicariarum, capellarum, prioratum, hospitalium, cantariorum, et aliorum beneficiorum ecclesiasticorum quorumcumque, libertatibus, franchisesiis, et aliis commoditatibus et proficuis quibuscumque, dictis prioratui de Monte Sancti Michaelis, manerio de Tyleshyde, manerio et rectorie de Felstede, omnibus terris, tenementis, et possessionibus, quæ quondam fuerunt abbatiæ Sancti Nicholai Andegaviæ in Spaldyng prædicta, et omnimodis fructibus provenientibus de prædicta ecclesia de Cosham, qualitercumque pertinentibus, appendentibus, sive spectantibus; habenda et tenenda, prædictis rectori et scholaribus, et eorum successoribus, de nobis et hæredibus nostris, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, absque aliquo nobis vel hæredibus nostris inde reddendo, prout in eisdem literis nostris plenius continetur.

Ac etiam, septimo die Junii, anno regni nostri vicesimo primo, per alias literas nostras patentes, concesserimus præfatis rectori et scholaribus, manerium de Bryghteston Dewere, alias dictum Brygtiston Devere, in comitatu Wiltes., cum curiis letis, franchisesiis, libertatibus, et feodis militum, cum omnibus aliis pertinentiis, quod fuit parcella prioratus de Okeburne, qui fuit prioratus alienigen., cum omnibus stauro, bonis, et catallis in dicto manerio existentibus nobis spectantibus; habendum et tenendum manerium prædictum, cum curiis letis, franchisesiis, libertatibus, feodis militum, et omnibus aliis pertinentiis, cum dicto stauro, bonis, et catallis, præfatis rectori et scholaribus, et eorum successoribus, in puram et perpetuam elemosinam imperpetuum, prout in eisdem literis nostris plenius continetur.

Cumque etiam nos, decimo die Julii, anno regni nostri vicesimo primo, instinctu Spiritus Sancti ad id ut speramus inducti, fixo et immutabili proposito concluderimus, quod

pauperes indigentesque scolares Collegii nostri Regalis Beatæ Mariæ de Etona, Lincoln. dioceseos, postquam forent primum ibidem grammaticæ rudimentis sufficienter imbuti, ad præfatum collegium nostrum Cantebrigiæ, quod de cætero Collegium Regale Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai de Cantebrigiæ nuncupari voluerimus, transfererentur, studiis ibidem liberalibus ac aliis scientiis et facultatibus perfectius imbuendi; et ut dicta collegia nostra, quæ de propitio mutui amoris fraterni perpetuo fœdere connecterentur, eo perfectiori ampliorique unitate et delectione mutua solidius firmentur, quo personæ dictorum collegiorum, et præsertim præsidentes in eis, sicut unius dumtaxat fundatoris auctoritate fulcirentur, sic unius dignitatis seu officii absque differentia seu dissimilitudine nomen seu titulum sortirentur, præfatique rector et scolares nobis humiliter supplicaverint, quatenus vellemus ea consideratione nomen rectoris dicti collegii nostri Cantebrigiæ penitus abrogare, et nomen illud in nomen præpositi transferre, et collegium illud Collegium Regale Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai de Cantebrigia facere et ordinare perpetuo nominari, et ut quælibet persona principalis collegii illius supremum regimen ejusdem collegii Cantebrigiæ habens et gerens, extunc aliquammodo in futurum ad instar collegii nostri prædicti de Etona, sub nomine, et per nomen, præpositi Collegii Regalis Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai de Cantebrigia, et collegium illud Collegium Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai de Cantebrigia, imperpetuum vocarentur et benignissime providere.

Et nos præmissa omnia et singula interna meditatione merito contemplantes, et ut idem collegium nostrum Cantebrigiæ, per nos, ad laudem Dei, ac in honorem beatissimæ Virginis Mariæ, et gloriosi confessoris Sancti Nicholai fundatum, perpetuum sui debiti regiminis perciperet fulcimentum, prospicere volentes, de assensu rectoris et scholarium collegii illius, et ad eorum speciales instantiam et supplicationem nobis factas, et de gratia nostra ac certa scientia nostra,

præfatum Willielmum Millyngton, ad tunc rectorem collegii illius, de nomine rectoris ejusdem collegii penitus exuerimus, et dictum nomen rectoris in nomen præpositi transtulerimus et transmutaverimus, ac ipsum Willielmum Millyngton præpositum collegii illius, tenore earundem literarum, præfecerimus, ordinaverimus, et creaverimus, ipsumque et quemlibet successorem suum, principale regimen ejusdem collegii et scolarium inibi existentium pro tempore gerentem, pro præposito collegii illius teneri, reputari, et haberi, ac præpositum ejusdem collegii nuncupari et censeri voluerimus, concesserimus, ordinaverimus, et decreverimus, et non sub nomine rectoris quovis modo: voluerimus insuper et concesserimus per easdem literas nostras, quod præpositus et scolares collegii nostri Cantebrigie supradicti, pro tempore ibidem existentes, ac eorum successores imperpetuum, præpositus et scolares Collegii Regalis Beate Mariæ et Sancti Nicholai de Cantebrigia extunc imperpetuum nuncuparentur. Et ulterius voluerimus et concesserimus, quod præpositus et scolares collegii illius simul pro tempore existentes, et successores sui, per nomen et sub nomine præpositi et scolarium ejusdem collegii, essent personæ habiles, capaces, et perpetuæ in lege, ad impetranda, recipienda, et adquirenda terras et tenementa, redditus, servitia, advocaciones ecclesiarum, jura, possessiones, proficua, commoditates, et emolumenta spiritualia et temporalia, quæcumque, tam de nobis, hæredibus et successoribus nostris, quam de aliis quibuscunque, licet ea immediate de nobis vel hæredibus nostris, per servitium militare, aut alio modo quocumque, tenerentur; habenda et tenenda, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis imperpetuum, statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis edito non obstante; et quod iidem præpositus et scolares, et eorum successores imperpetuum, haberent unum sigillum commune, pro negotiis, causis, et agendis suis servitutum; ac insuper quod ipsi et successores sui prædicti, per nomen illud placitare possent et implacitari,

ac prosequi et defendere omnimodas causas, querelas, et actiones, reales, personales, et mixtas, cujuscunque generis forent vel naturæ, ac eis respondere et in eisdem responderi valerent, sub nomine illo, coram nobis et hæredibus nostris, ac etiam coram justiciariis et iudicibus secularibus et ecclesiasticis quibuscunque.

Et ulterius dederimus et concesserimus, pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, quod ipsi prædictum solum nostrum juxta novas scholas theologiæ et juris canonici, in Vico Scholarum villæ nostræ Canteburgiæ, tam pro domibus et ædificiis dicto collegio nostro Canteburgiæ necessariis, quam pro eorum mansis sive mansionibus, et aliis necessariis suis in et super eodem solo construendis et faciendis, haberent et tenerent, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum. Et licet statuta et ordinationes per nos condenda, statuenda, facienda, et stabilienda, sic per nos imposterum condita, statuta, facta, et stabilita forent, et aliqua fortassis reformatione indigerent vel non indigerent, nos nihilominus potestatem ordinationes et statuta hujusmodi corrigendi, emendandi, reformandi, seu totaliter mutandi, et eisdem addendi et retrahendi seu diminuendi, et quoque interpretandi et declarandi, et cum eis dispensandi, ac nova ordinationes et statuta, si opus nobis visum foret, pro bona et sana gubernatione collegii illius, juxta quæ præpositus et scholares ejusdem collegii pro tempore existentes regi et gubernari, privari aut amoveri deberent, condendi, faciendi, ordinandi, et stabiliendi, nobis quamdiu egerimus in humanis specialiter reservaverimus. Ac etiam concesserimus pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, præfatis præposito et scholaribus, quod ipsi et eorum successores imperpetuum essent quieti et exonerati, erga nos, hæredes et successores nostros, ac ipsos præpositum et scholares, et successores suos hujusmodi, realiter et de facto exoneraverimus et acquietaverimus, de omnimodis

corrodiis, pensionibus, annuitatibus, ac aliis præstationibus quibuscumque, alicui personæ seu aliquibus personis, ad rogatum seu mandatum nostrum, hæredum seu successorum nostrorum aliquo qualiter concedendis, solvendis, seu reddendis; quæ ipsi ad hujusmodi rogatum seu mandatum, hujusmodi personæ seu personis concedere,olvere, seu reddere tenerentur, si præsens concessio nostra eisdem præposito et scolariibus, et successoribus suis, totaliter facta non extitisset.

Et insuper, de uberiori gratia nostra, concesserimus pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, eisdem præposito et scolariibus, et successoribus suis imperpetuum, quod quotienscumque et quandocumque collegium illud, perpetuis futuris temporibus, de præposito, per mortem, cessionem, privationem, ammotionem, resignationem, aut alio modo quocumque, vacare contigerit, scolares collegii illius pro tempore existentes plene haberent et perciperent omnimoda exitus, reventiones, proventus, fructus, oblationes, obventiones, decimas, proficua, et emolumenta quæcumque, tam de maneriis, prioratibus, mesuagiis, terris, et tenementis prædictis, et cæteris præmissis, quam de aliis terris et tenementis, redditibus et servitiis, ac aliis possessionibus spiritualibus seu temporalibus quibuscumque, eidem collegio, seu præposito et scolariibus ejusdem collegii et successoribus suis, concessis sive concedendis, durante hujusmodi vacatione provenientia, secundum statuta et ordinationes prædicta per nos, ut præmittitur, condenda et disponenda, quæ ad nos et hæredes nostros ratione vacationis hujusmodi pertinerent seu pertinere possent quoquo modo, si præsens concessio nostra eis facta non existeret; absque molestatione, impetitione, seu impedimento nostri, vel hæredum seu successorum nostrorum, aut aliorum quorumcumque, et absque compoto seu aliquo alio nobis vel hæredibus seu successoribus nostris inde reddendo; et ipsos præpositum et scolares, et successores suos, inde exoneraverimus et acquietaverimus imperpetuum. Ac insuper, concesserimus de uberiori gratia

nostra, præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, quod si aliqua concessio, præfatis nuper rectori et scholaribus tantum, seu eis et eorum successoribus, per nos aut aliquem alium ante hæc tempora facta fuerit, quæ nondum plenarie seu in aliqua ejus parte executæ existeret, bene liceat eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, concessionem illam per nomen et sub nomine præpositi et scholarium dicti collegii plenarie exequi; habenda et tenenda omnia et singula quæ per ipsos præpositum et scolares, aut eorum successores, sic executæ fore contigerit, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, in eorum sustentationem imperpetuum; prout in literis nostris patentibus, prædicto decimo die Julii, anno regni nostri vicesimo primo, inde confectis, plenius continetur.

Ac etiam, undecimo die Junii, anno regni nostri decimo septimo, concesserimus dilecto consanguineo nostro Humfrido comiti Stafford, manerium de Atherston cum pertinentiis, in comitatu Warr., quod fuit parcella prioratus de Okebourne alienigen. in comitatu Wiltes., ut dicitur; habendum et tenendum eidem consanguineo nostro, a secundo die Maii, anno regni nostri sextodecimo, pro termino vitæ suæ, reversione manerii prædicti cum pertinentiis ad nos et hæredes nostros spectante. Ac nos, duodecimo die Decembris, anno regni nostri vicesimo secundo, per alias literas nostras patentes concesserimus, quod manerium prædictum cum pertinentiis, quod ad nos et hæredes nostros per et post mortem prædicti consanguinei nostri reverti deberet, dictis præposito et scholaribus, et successoribus suis, remaneret, habendum et tenendum, sibi et successoribus suis prædictis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum. Et ulterius per easdem literas nostras patentes dederimus et concesserimus præfatis præposito et scholaribus, prioratum de Wotton cum pertinentiis, in comitatu Warr. et Wigorn., ac manerium de West Wortham in comitatu Norff., et manerium de Molkeley in prædicto comi-

tatu Warr., in manibus nostris tunc existentia, habenda et tenenda, præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis prædictis, prædicta prioratum et maneria de West Wortham et Molkeley, necnon omnia alia terras et tementa, redditus, servitia, portiones, pensiones, procurationes, boscos, molendina, prata, pasturas, pascua, aquas, vias, semitas, et piscarias, simul cum feodis militum, et advocacionibus ecclesiarum et aliorum beneficiorum ecclesiasticorum quorumcumque, ac aliis possessionibus et pertinentiis quibuscumque, ad dicta prioratum et maneria de West Wortham et Molkeley, seu aliquod eorumdem, qualitercumque infra regnum nostrum Angliæ pertinentia sive spectantia; una cum omnimodis reventionibus, commoditatibus, et emolumentis, ad eadem prioratum et maneria de West Wortham et Molkeley, seu eorum aliquod, pertinentibus, et de eisdem provenientibus, ac franchesiis, privilegiis, libertatibus, quietantiis, juribus, et consuetudinibus, ad dicta prioratum et maneria de West Wortham et Molkeley, seu aliquod eorum, ab antiquo habitis et usitatis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum; quæ quidem prioratus et maneria de West Wortham et Molkeley, et alia terræ et tenementa prædicta cum pertinentiis, ab antiquo fuerunt, ut dicitur, parcellæ possessionum abbatis de Conches, ac abbatibiæ sive domus de Conches alienigen., et in manibus domini H. nuper regis Angliæ, patris nostri, extiterunt; prout in eisdem literis nostris patentibus inde confectis, prædicto duodecimo die Decembris, anno regni nostri vicesimo secundo, plenius continetur.

Cumque etiam, sexto die Julii, dicto anno vicesimo secundo, per alias literas nostras patentes, dederimus et concesserimus præfatis præposito et scholaribus, duo dolia vini de Vascon., habenda et percipienda, dictis præposito et scholaribus, et successoribus suis, imperpetuum, singulis annis, de vinis nostris in portu civitatis nostræ London., inter festum Sancti Martini in hyeme, et festum Paschæ extunc proximo sequens,

per manus capitalis pincernæ nostri Angliæ, hæredum et successorum nostrorum, pro tempore existentis, seu ejus deputati in portu civitatis prædictæ pro tempore existentis, prout in eisdem literis nostris plenius continetur. Necnon cum Edmundus Hungerford, miles, Johannes Langton, clericus, Willielmus Walesby, clericus, Johannes Waller, armiger, Drugo Barentyne, gentylman, et Johannes Skyrmot, gentylman, habeant et teneant, ad terminum vitæ Johannis Delabere, clerici, magni elemosinarii nostri, ex concessione ejusdem Johannis, prioratum Sancti Jacobi juxta Exon. in comitatu Devon. cum pertinentiis, ita quod post mortem ipsius Johannis Delabere, prioratus prædictus cum pertinentiis nobis et hæredibus nostris remaneret; ac Radulphus Botiller, dominus de Seudeley, Johannes Beauchamp, miles, Rogerus Fenys, miles, et Thomas Stanle, miles, habeant et teneant ad terminum vitæ Jacobi Fenys, armigeri, et Emelinæ uxoris suæ, et alterius eorum diutius viventis, ex concessione ejusdem Jacobi, manerium de Withiham cum pertinentiis, alias dictum manerium de Withihamme, alias dictum manerium de Withiham, alias dictum Withihamme vocatum Monkencourt, alias Monkecourt, cum pertinentiis, portionibus, et pensionibus, una cum advocacione ecclesiæ ejusdem, et omnibus aliis suis pertinentiis, feodis militum, redditibus, servitiis, visibus franciplegii, franchisesiis, libertatibus, weyf, streyf, apportubus, decimis, oblationibus, obventionibus, proficuis, emolumentis, wardis, maritagiiis, releviis, escaetis, et aliis commoditatibus quibuscumque, eidem manerio qualitercumque pertinentibus sive spectantibus quovis modo: ita quod post mortem eorundem Jacobi et Emelinæ, manerium illud cum pertinentiis, una cum advocacione et cæteris præmissis eidem manerio, ut præmittitur, pertinentibus sive spectantibus, nobis et hæredibus nostris remaneret; et nos, quintodecimo die Julii, anno regni nostri vicesimo secundo prædicto, per alias literas nostras patentes, concesserimus præfatis præposito et scholaribus, quod prioratus prædictus cum pertinen-

tiis, quem præfati Edmundus, Johannes Langton, Willielmus, Johannes Waller, Drugo, et Johannes Skyrmot, tenent ad terminum vitæ præfati Johannis Delabere in forma prædicta, et qui post mortem ejusdem Johannis nobis et hæredibus nostris remanere deberet, post mortem ejusdem Johannis præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, remaneret imperpetuum: et quod manerium prædictum cum pertinentiis, portionibus, et pensionibus, una cum advocacione prædicta, et omnibus aliis suis pertinentiis, feodis militum, redditibus, servitiis, visibus franciplegii, franchisesiis, libertatibus, weyf, streyffe, apportubus, decimis, oblationibus, obventionibus, proficuis, emolumentis, wardis, maritagiiis, releviis, escaetis, et aliis commoditatibus quibuscumque, eidem manerio qualitercumque pertinentibus sive spectantibus, quod quidem manerium cum pertinentiis, et cæteris præmissis eidem manerio, ut præmittitur, pertinentibus sive spectantibus, præfati Radulphus Botiller, Johannes Beauchamp, Rogerus Fenys, et Thomas Stanle, tenent ad terminum vitæ præfatorum Jacobi et Emelinæ in forma prædicta, et quod post mortem ipsorum Jacobi et Emelinæ nobis et hæredibus nostris remanere deberet, post mortem eorundem Jacobi et Emelinæ præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, remaneret; habendum et tenendum prioratum prædictum cum pertinentiis, post mortem præfati Johannis Delabere, et prædictum manerium cum pertinentiis, et cæteris præmissis eidem manerio, ut præmittitur, pertinentibus sive spectantibus, post mortem præfatorum Jacobi et Emelinæ, præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, de nobis, hæredibus et successoribus nostris, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, absque aliquo compoto seu aliquo alio nobis vel hæredibus nostris inde reddendo, faciendo, vel solvendo, prout in prædictis literis patentibus plenius continetur.

Et cum in memorandis scaccarii nostri contineatur, qualiter nuper vicecomitibus nostris London. et Midd. per breve

nostrum dedimus in mandatis, quod distringerent abbatissam domus de Syon juxta Braynford in comitatu Midd., ad reddendum nobis compotum de exitibus manerii, ac omnium terrarum, tenementorum, et possessionum abbatiæ Sancti Nicolai Andegav. in Spaldyng et Pinchebek in comitatu Lincoln.; ac in memorandis scaccarii prædicti similiter continueatur, qualiter audito compoto Johannis Sothill, alias dicti Johannis Sotill, nuper vicecomitis dicti comitatus Lincoln., de exitibus omnium terrarum et tenementorum, cum omnibus suis pertinentiis, in Spaldyng et Pynchebek in dicto comitatu Lincoln., parcellæ prioratus de Cosham alienigen., debitæ erant nobis quatuor libræ; ac in quadam ligula de inquisitionibus terrarum religiosarum alien. in dicto comitatu Lincoln. continueatur, quod abbas de Angers nuper habuit, in villa de Spaldyng et Pyncebek, de terris dimissis ad firmam, et de redditibus assisæ, per annum centum et decem et septem solidos, quatuor denarios, unum obolum, et quadrantem; et qualiter idem abbas nuper habuit ibidem curiam de tenentibus suis, valoris trium solidorum per annum, ac etiam quod idem abbas nuper habuit in Repyngehole, quandam portionem decimæ valoris sex solidorum et octo denariorum per annum; et qualiter etiam idem abbas nuper habuit in Wihirton, quandam portionem decimæ valoris quindecim solidorum per annum; et nos, tertio die Maii, anno regni nostri vicesimo tertio, per alias literas nostras patentes concesserimus præfatis præposito et scholaribus dictum manorium, et omnia terras, tenementa, et possessiones, abbatiæ Sancti Nicolai Andegav. in Spaldyng et Pynchebek in comitatu Lincoln., in dicto brevi nuper vicecomitis London. et Midd., ut præmittitur, directo, specificata, ac dicta terras et tenementa cum suis pertinentiis in Spaldyng et Pynchebek in dicto comitatu Lincoln., parcellam prioratus de Cosham alienigen., in dicto compoto dicti Johannis Sothill, alias dicti Johannis Sotill, ut præmittitur, specificata, ac dictas terras ad firmam dimissas, et redditus assisæ in dicta villa de Spaldyng et Pynce-

bek, valoris centum et decem et septem solidorum, quatuor denariorum, unius oboli, et quadrantis per annum, una cum curia ibidem de tenentibus suis tenenda, necnon dictam portionem decimæ, valoris sex solidorum et octo denariorum per annum, quam dictus abbas de Angers nuper habuit in Repynghale, ac dictam portionem decimæ, valoris quindecim solidorum per annum, quam idem abbas nuper habuit, ut præmittitur, in Wybyrton, seu sub quibuscumque aliis nominibus maneria, terræ, tenementa, redditus, possessiones, portiones, et curia prædicta censerentur seu nuncuparentur; habenda et tenenda omnia et singula maneria, terras, tenementa, possessiones, portiones, et curiam supradicta, cum omnibus suis juribus et pertinentiis, appendentiis, commoditatibus, et proficuis quibuscumque, una cum omnimodis hundredis, letis curiis, wapentachiis, visibus franciplegii, maneriis, terris, tenementis, possessionibus, redditibus, servitiis, sectis, villanis, ecclesiis, portionibus, pensionibus, elemosinis, feodis militum, advocationibus ecclesiarum, vicariarum, capellarum, prioratum, hospitalium, cantariarum, et aliorum beneficiorum ecclesiasticorum quorumcumque, libertatibus, franchesiis, ac aliis commoditatibus et proficuis quibuscumque, dictis maneriis, terris, tenementis, redditibus, possessionibus, portionibus, et curiis qualitercumque pertinentibus, appendentibus, sive spectantibus, a quintodecimo die Maii, anno regni nostri vicesimo, præfatis præposito et scholaribus, et eorum successoribus, de nobis et hæredibus nostris, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, absque aliquo nobis vel hæredibus nostris inde reddendo, prout in prædictis literis nostris plenius continetur.

Ac nos, sexto die Augusti, anno regni nostri vicesimo tertio, per alias literas nostras patentes, sub sigillo ducatus nostri Lancastriæ, concesserimus præfatis præposito et scholaribus advocationem ecclesiæ de Prestecote in comitatu Lancastriæ, Coventren. et Lich. dioceseos; habendam et tenendam, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis

imperpetuum, prout in dictis literis patentibus plenius continetur. Ac etiam, sexto die Novembris, anno regni nostri vicesimo quarto, per alias literas nostras patentes, concesserimus et confirmaverimus præfatis præposito et scholaribus dictam advocacionem ecclesiæ de Prestecote in comitatu Lancastriæ, Coventren. et Lich. dioceseos, habendam et tenendam, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis imperpetuum, prout in prædictis literis patentibus plenius continetur.

Et ulterius, cum dilectus nobis Petrus Stucle, clericus, habeat ad terminum vitæ suæ, ex concessione nostra, decanatum Sanctæ Berianæ, alias dicti Sanctæ Burianæ, alienigen. in Cornubia, per nomen decanatus de Seynt Buryen, alias Seynt Beryene, in Cornubia, Exon. dioceseos, cum suis juribus et pertinentiis quibuscumque, qui quidem decanatus de nostro patronatu existit; ac undecimo die Novembris, anno regni nostri vicesimo quarto, per alias literas nostras patentes, concesserimus eisdem præposito et scholaribus, decanatum prædictum, habendum et tenendum eundem decanatum, cum omnibus et singulis membris et pertinentiis suis, terris, tementis, decimis, oblationibus, obventionibus, advocacionibus ecclesiarum, vicariarum, et præbendarum, ac aliis juribus, proficiis, et emolumentis quibuscumque, eidem decanatu qualitercumque pertinentibus sive spectantibus, præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, immediate post cessionem sive . . . . . præfati Petri, aut aliam vacationem prædicti decanatus quamcumque, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, prout in prædictis literis nostris plenius continetur.

Ac septimo die Februarii, anno regni nostri vicesimo quarto, per alias literas patentes, concesserimus ac confirmaverimus præfatis præposito et scholaribus, unam acram terræ cum pertinentiis in Ryngwode, parcellam manerii de Ryngwode, simul cum advocacione ecclesiæ de Ryngwode, Wynton. dioceseos, eidem acræ pertinente, habendam et tenendam, eis-

dem præposito et scholaribus, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, prout in prædictis literis patentibus plenius continetur. Neenon, septimo die Februarii, anno regni nostri vicesimo quarto, per alias literas nostras patentes, dederimus et concesserimus præfatis præposito et scholaribus, unum dolium vini de Vascon., habendum et percipiendum, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis imperpetuum, singulis annis, in portu villæ de Lenn Episcopi, seu in portu civitatis nostræ London., ad eorum libitum, quandocumque eis placeret, post adventum vindemiæ sive vinetagii, ad portus prædictos, seu eorum alterum, dictum dolium vini eis per nos, ut præmittitur, concessum exigere et demandare, per manus capitalis pincernæ regni nostri Angliæ, hæredum et successorum nostrorum, pro tempore existentis, seu ejus deputati vel deputatorum, in portubus prædictis seu eorum altero pro tempore existentis, prout in prædictis literis patentibus plenius continetur.

Nos autem omnes et singulas donationes, concessiones, acceptationes, approbationes, literas, confirmationes, ratificationes, relaxationes, quietas clamationes, perquisitiones, et cætera præmissa, rata habentes et grata, ea de avisamento et assensu dominorum spiritualium et temporalium, ac communitatis regni nostri Angliæ, in præsentī parlīamento nostro existentium, auctoritate ejusdem parlīamenti nostri acceptamus, approbamus, ratificamus, et tenore præsentium confirmamus, et ea omnia et singula, eadem auctoritate, prædictis præposito et scholaribus, et eorum successoribus, quibuscumque nominibus censeantur, damus imperpetuum et concedimus per præsentēs; habenda, tenenda, exercenda, et exequenda ea omnia et singula et eorum quodlibet, per nomen præpositi et scholarium Collegii Regalis Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai de Cantebrigia, plene, libere, et quiete, absque impetitione, impedimento, perturbatione, molestatione, seu gravamine nostri vel hæredum seu successorum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, senes-

callorum, ballivorum, aut aliorum officiariorum vel ministro-
rum nostrorum, hæredum seu successorum nostrorum, aut
aliorum quorumcumque.

Et nos ulterius accipientes Henricum Somer, et Ricardum
Alrede, habere et percepere annuatim ex concessione nostra,
durante vita sua, et alterius eorum diutius viventis, quadra-
ginta libras, per manus abbatis, prioris, et conventus de
Sancto Edmundo de Bury, alias dictorum abbatis, prioris,
et conventus de Bury Sancti Edmundi, pro tempore existen-
tium, ad terminos Paschæ et Sancti Michaelis per æquales
portiones; quas quidem quadraginta libras annuas, dicti
abbas, prior, et conventus, nobis et hæredibus nostris, de cus-
todia abbatiæ illius et omnium temporalium ejusdem abbatiæ,
annuatim solvere tenebantur; et quas quidem quadraginta
libras annuas, nuper per literas nostras patentes concessimus
remanere, post mortem prædictorum Henrici Somere, et
Ricardi Alrede, præfatis præposito et scholaribus, et successo-
ribus suis; habendas et percipiendas, singulis annis, eisdem
præposito et scholaribus, et successoribus suis, in eorum sus-
tentationem, ac in liberam, puram, et perpetuam elemosinam
imperpetuum, a tempore mortis eorundem Henrici et Ricardi,
per manus abbatis, prioris, et conventus ejusdem loci de
Sancto Edmundo de Bury, seu de Bury Sancti Edmundi,
pro tempore existentium, ad terminos prædictos per æquales
portiones, prout in eisdem literis patentibus plenius contine-
tur; volentes eisdem præposito et scholaribus, et successori-
bus suis, gratiam facere ampliorum, ad laudem Dei, et
honorem beatissimæ Virginis Mariæ matris suæ, et gloriosi
confessoris Sancti Nicholai, exaltationemque sacrosanctæ
ecclesiæ, ac robur fidei, et augmentum cleri, de avisamento et
assensu prædictis, auctoritateque ejusdem parlamenti, con-
cessimus eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis,
quod ipsi dictas quadraginta libras annuas, eis modo et forma
supradictis concessas, habeant et percipiant, sibi et successo-
ribus suis, tam virtute earundem literarum nostrarum paten-

tium, quam auctoritate præsentis parlamenti nostri, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum.

Concessimus etiam, auctoritate supradicta, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, prioratum de Brysett in comitatu Suff., sive omnia illa domos, ædificia, solum, mansiones, et possessiones, quæ prioratus de Brysett nuper vocabantur, cum omnibus maneriis, dominiis, terris, tenementis, pratis, pascuis, pasturis, piscariis, aquis, viis, semitis, boscis, visibus franciplegii, curiis letis, warennis, feriis, mercatis, redditibus, servitiis, portionibus, pensionibus, apportibus, feodis militum, advocacionibus ecclesiarum, capellarum, cantariarum, vicariarum, ac aliorum beneficiorum ecclesiasticorum quorumcumque, ad dictum prioratum sive illa domos, ædificia, solum, mansiones, et possessiones, quæ prioratus de Brysett prædictus nuper vocabantur, maneria, dominia, terras, tenementa, et cætera præmissa qualitercumque pertinentibus sive spectantibus, habendum et tenendum, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis: quoddam tenementum sive hospitium nuper Edmundi Goldyngton, in villa Cantebriggia, jacens in parochia Sancti Edwardi, inter tenementum nuper Johannis Colbroke ex parte boreali, et tenementum nuper Agnetis Jacob ex parte australi; necnon quoddam mesuagium sive cotagium nuper prædicti Edmundi, in dicta villa Cantebriggia, abuttans super Le High Strete, et jacens inter tenementum præfatæ Agnetis ex parte boreali, et tenementum Johannis Duxworth ex parte australi: ac etiam advocacionem Sancti Johannis Baptistæ villæ prædictæ: et licentiam dedimus eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, quod ipsi ecclesiam illam appropriare possint, et eam sic appropriatam sibi et successoribus suis in proprios usus tenere imperpetuum: necnon quoddam tenementum, mansionem, sive hospitium, eidem ecclesiæ contiguum, vocatum Saynt Johanes Hostel: ac etiam quoddam aliud tenementum, mansionem, sive hospitium in villa prædicta, jacens inter venellam vocatam Pyronlane, et tenementum nuper

Willielmi Lincolne ex parte boreali, et dictum tenementum nuper Johannis Colbroke ex parte australi, quod quidem tenementum, mansio, sive hospitium, nuper Seint Edwards Hostel vocabatur; habenda et tenenda prædicta tenementum sive hospitium, ac dictum mesuagium sive cotagium nuper præfati Edmundi Goldyngton, necnon advocacionem, et alia tenementa, mansiones sive hospitia prædicta, cum suis pertinentiis, præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis edito non obstante. Concessimus etiam, auctoritate supradicta, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, quandam parcellam vici, strætæ, sive venellæ, villæ nostræ Cantebriggæ, vocati Milnestrete, alias Seynt Johanes Strete, se extendentem versus austrum a venella jacente subtus murum fratrum Carmelitarum vocata Cholleslane, alias Whitefrerelane, usque Aulam de Clare versus boream, ac quamdam parcellam vici vocati Scolelanes, se extendentem versus occidentem ab Alta Strata, continentem in longitudine centum quaterviginti et quinque pedes: ac etiam totam venellam vocatam Pyronlane, necnon venellam vocatam Strawelane, una cum quadam ripa vocata Saltthith, ac toto solo nostro communi jacente inter prædictam venellam vocatam Cholleslane, alias Whitefrerelane, ex parte australi, et prædictam Aulam de Clare ex parte boreali, et inter prædictum vicum, stratam, sive venellam, vocatum Mylnestrete alias Seint Johanes Strete ex parte orientali, et altam ripariam ex parte occidentali: quas quidem parcelas vici, strætæ, sive venellæ, ac venellas, cum ripa et solo prædictis, nuper perquisivimus de majore, burgensibus, et communitate villæ nostræ Cantebriggæ prædictæ; habendas et tenendas dictas parcelas vici, strætæ, sive venellæ, et venellas, una cum ripa et solo prædictis, eisdem præposito et scholaribus, et eorum successoribus, imperpetuum, in elargitionem collegii prædicti. Et eisdem præposito et scholaribus,

et eorum successoribus, quod ipsi dictas parcelas vici, stratae, sive venellae, ac venellas cum ripa et solo praedictis, includere, et ea sibi et successoribus suis in separalitate tenere possint imperpetuum, auctoritate praedicta, similiter licentiam dedimus specialem.

Concessimus etiam, eadem auctoritate, eisdem praeposito et scholaribus, et successoribus suis, unum tenementum sive hospitium jacens in parochia Sancti Johannis in villa Cantebriggiae praedicta, abuttans super vicum de Mylnestrete, vocatum Seint Edmunds Hostell; ac aliud tenementum sive hospitium scituatum in parochia praedicta, abuttans super vicum supradictum, vocatum Seint Nicholas Hostel; quae quidem tenementa sive hospitia nuper perquisivimus de Simone Dallyng, clerico; habenda et tenenda praedicta tenementa sive hospitia, cum suis pertinentiis, praefatis praeposito et scholaribus, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum. Et ulterius concessimus auctoritate supradicta, praefatis praeposito et scholaribus, et successoribus suis, quoddam tenementum sive hospitium vocatum Le Boreshede, situatum in dicta villa Cantebriggiae, inter venellam vocatum Nutlane ex parte boreali, et tenementum Thomae Mast, et tenementum nuper Roberti Couper ex parte australi; necnon unum tenementum sive mesuagium jacens in parochia Sancti Botulphi dictae villae Cantebriggiae, inter tenementa Collegii Beatae Mariae et Corporis Christi ex utraque parte, et abuttans super Smalebruggestrete ejusdem villae; ac etiam quatuor mesuagia sive cotagia situata in Newenham juxta Cantebriggiam, inter tenementa praedicti Thomae Mast ex parte boreali, et tenementa dicti Collegii Beatae Mariae et Corporis Christi ex parte australi; necnon duas acras terrae jacentes in campo vocato Caroine juxta Newenham praedictum, inter terram Ricardi Secrestayne ex parte orientali, et terram dicti Collegii Beatae Mariae et Corporis Christi ex parte occidentali; ac dimidiam acram terrae jacentem in eodem campo, inter terram Johannis Belton ex

parte orientali, et terram abbatisse et conventus de Denney ex parte occidentali; ac etiam unam rodam terræ jacentem in eodem campo inter terram dictæ abbatisse et conventus de Denney ex parte orientali, et terram prædicti Collegii Beatæ Mariæ et Corporis Cristi ex parte occidentali; necnon dimidiam acram terræ in eodem campo, jacentem inter terram cantariæ ecclesiæ Beatæ Mariæ extra Trumpyngton-gatez ex utraque parte; ac etiam duas acras terræ jacentes in Newenham-croft ex parte australi terræ Johannis Tybbey; necnon duas acras terræ jacentes in campo de Grauncestre, inter tenementa Henrici Somer ex utraque parte; ac etiam tres rodas terræ jacentes apud Newenham-crosse, inter viam regiam ex parte australi, et terram Johannis Belton ex parte boreali: quæ quidem tenementa, hospitia, mesuagia, cotagia, et terras, nuper perquisivimus de præfato Edmundo Goldyngton; habenda et tenenda omnia prædicta tenementa, hospitia, mesuagia, cotagia, et terras, cum suis pertinentiis, præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum.

Et nos vero et hæredes nostri, omnia et singula supradicta prioratus, domos, dominia, maneria, terras, tenementa, redditus, reversiones, servitia, pensiones, portiones, et apportus, et alias possessiones supradictas, ac omnia alia præmissa, cum suis pertinentiis, per nos præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, ut præfertur, concessa, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, auctoritate supradicta, warrantizabimus et imperpetuum defendemus. Et volumus, ac eadem auctoritate concedimus eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, quod si contingat prædicta prioratus, domos, dominia, maneria, terras, tenementa, redditus, reversiones, servitia, pensiones, portiones, apportus, et possessiones, vel alia præmissa, seu aliquam parcellam eorundem, a præfatis præposito et scholaribus, seu

successoribus suis, quovismodo imposterum evinci vel ipsos inde expelli; tunc nos et hæredes nostri, immediate post hujusmodi evictionem seu expulsionem habitam, præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, alia terras, tenementa, redditus, reversiones, et servitia, ejusdem valoris annui prout prioratus, domus, dominia, maneria, terræ, tenementa, redditus, reversiones, servitia, pensiones, portiones, apportus, et possessiones prædicta, seu aliqua præmissa, vel aliqua parcella eorundem, sic evinci vel ipsos inde expelli contingentia existunt, concedimus; habenda, tenenda, et gaudenda, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum. Et pro majori securitate ipsorum præpositi et scolarium, et successorum suorum, in hac parte, volumus, et auctoritate prædicti præsentis parliamenti nostri concedimus, pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, quod præfati præpositus et scholares, et successores sui, habeant tantam et talem pecuniæ summam annuam, qualem et quantam hujusmodi prioratus, domus, dominia, maneria, terræ, tenementa, redditus, reversiones, servitia, pensiones, portiones, apportus, et possessiones, ac cætera præmissa, vel eorum aliqua parcella, ab eis ut præfertur evinci vel ipsos inde expelli contingentia, annuatim valent, percipiendam sibi et successoribus suis, ad receptam scaccarii nostri, hæredum et successorum nostrorum, per manus thesaurarii et camerarii nostri, hæredum et successorum nostrorum, ibidem pro tempore existentium, a die hujusmodi evictionis quousque iidem præpositus et scholares, seu successores sui, alia terras, tenementa, redditus, servitia, et possessiones, ejusdem annui valoris, ex concessione nostra, vel hæredum et successorum nostrorum, in forma prædicta habuerint; et quod iidem thesaurarius et camerarius, qui pro tempore fuerint, habeant plenariam auctoritatem et potestatem auctoritate prædicta solvendi hujusmodi annuam summam præfatis præposito et scholaribus, et succes-

soribus suis, in forma prædicta, absque aliquo alio waranto seu mandato nostri, hæredum seu successorum nostrorum, in hac parte sibi dirigendo seu deliberando.

Concessimus insuper et licentiam dedimus, pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, auctoritate prædicta, Johanni Langton, clerico, Henrico Somer, armigero, Waltero Tail-lard, et Johanni Coote, clerico, quod ipsi et eorum quilibet, pro elargatione, ampliacione, et aisiamento collegii prædicti, omnimoda illa tenementa, mesuagia, ædificia, mansiones, gardina, curtilagia, territoria, et solum in villa Cantebrigiæ, quæ ipsi vel eorum aliquis habent vel habet, seu ipsi vel eorum aliquis sunt vel est legitime habituri vel habiturus, in feodo simplici, sibi et hæredibus suis, prout jacent divisim et parcellatim inter venellam vocatam Scolelanes, jacentem sub-tus collegium vocatum Gunwilhall, et tenementum prioris et conventus de Anglessey, nuper in tenura Rogeri Dodde defuncti, ex parte boreali, et venellam vocatam Nutlane ex parte australi, et inter Le Hyghstrete ex parte orientali, et vicum vocatum Mylnestrete ex parte occidentali, et inter eundem vicum vocatum Milnestrete et communem ripariam, ac inter Aulam de Clare ex parte boreali, et venellam vocatam Cholleslane, alias Whitefrerelane, ex parte australi, dare et concedere possint et possit, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum; et eisdem præposito et scholaribus, quod ipsi et successores sui tenementa, mesuagia, ædificia, mansiones, gardina, curtilagia, territoria, et solum, prædicta, a præfatis Johanne Langton, Henrico Waltero, et Johanne Coote, seu ab eorum aliquo, recipere, et ea sibi et successoribus suis habere et tenere possint, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, auctoritate prædicta, similiter licentiam dedimus specialem, dicto statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis in contrarium edito non obstante.

Concessimus etiam, auctoritate prædicti parlamenti nostri, priori et conventui prioratus Sancti Ægidii de Bernewell, et eorum successoribus, quod ipsi quamdam parcellam terræ, sive soli, vocatam Holwelle, jacentem apud Madyngley in comitatu Cantebriggæ, in campo ejusdem, prope quamdam grangiam prædicti prioris et conventus vocatam Morebernes, continentem in longitudine triginta pedes, et similiter in latitudine triginta pedes, dare et concedere possint præfatis præposito et scholaribus; habendam et tenendam, sibi et successoribus suis imperpetuum, ad quemdam aquæductum subterraneum ibidem faciendum, et a terra sive solo prædicta usque collegium prædictum aquam ducendum: necnon licentiam dedimus, auctoritate prædicta, præfatis priori et conventui, ac cuilibet ligeo nostro, quod iidem prior et conventus, et successores sui, in quibuscumque terris sive solis et aquis suis, ac quilibet ligeus noster, hæredum et successorum nostrorum, in quibuscumque terris sive solis, locis, et aquis suis, jacentibus inter prædictam parcellam terræ sive soli, et prædictum collegium, ac ad voluntatem eorundem præpositi et scholarium, et successorum suorum, a prædicto collegio usque ad alia loca quæcumque infra villam Cantebriggæ suburbia, et libertates ejusdem, dare et concedere possint et possit, præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, licentiam, auctoritatem, et potestatem sufficientes, pro fistulis et pipis plumbeis, ac aliis rebus dicto aquæductui congruis et necessariis, ponendis et faciendis; ac pro salva conservatione hujusmodi aquæductus, necnon pro reparatione ejusdem, quotiens et quando opus fuerit et necesse, per ministros ipsorum præpositi et scholarium, et successorum suorum, fodere possint, et terram inde projicere, et, post hujusmodi reparationem factam, terram illam reponere et emendare imperpetuum. Et quod iidem præpositus et scholares, et successores sui, dictam parcellam terræ sive soli, cum omnibus et singulis commoditatibus dicto aquæductui congruis, ac licentiam, auctoritatem, et potestatem sufficientes, sibi et successoribus

suis, faciendi, exercendi, et exequendi omnia et singula ad hujusmodi aquæductum necessaria, seu quomodolibet oportuna, a præfatis priore et conventu, vel eorum successoribus, et a quolibet ligeo nostro, hæredum et successorum nostrorum, recipere, habere, et tenere, ac eis modo et forma supradictis uti et gaudere possint imperpetuum, auctoritate prædicta, similiter licentiam dedimus specialem, dicto statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis in contrarium edito non obstante. Concessimus etiam et licentiam dedimus, auctoritate prædicta, præfatis præposito et scolariis, quod ipsi et successores sui, in omnibus viis, vicis communibus, stratis, et aquis nostris, pro fistulis et pipis plumbeis, ac aliis rebus dicto aquæductui congruis et necessariis, ponendis et faciendis, ac pro salva conservatione dicti aquæductus, necnon pro reparatione ejusdem, quotiens et quando opus fuerit et necesse, per ministros ipsorum præpositi et scholarium, et successorum suorum, fodere et terram inde projicere, et, post hujusmodi reparationem factam, terram illam reponere et emendare, possint imperpetuum.

Concessimus etiam, auctoritate supradicta, Henrico Grey, militi, domino de Powys, quod ipse prioratum de Kersey in comitatu Suff., sive omnia illa domos, ædificia, solum, mansiones, et possessiones, quæ prioratus de Kersey nuper vocabantur, una cum omnibus maneriis, dominiis, terris, tenementis, pratis, pascuis, pasturis, redditibus, servitiis, piscariis, aquis, viis, semitis, boscis, visibus franciplegii, curiis letis, warrenis, feriis, mercatis, franchisesiis, libertatibus, portionibus, pensionibus, apportibus, feodis militum, advocacionibus ecclesiarum, vicariarum, capellarum, cantariarum, ac aliorum beneficiorum ecclesiasticorum quorumcumque, ad dictum prioratum sive illa domos, ædificia, solum, mansiones, et possessiones prædicta, quæ prioratus de Kersey nuper vocabantur, vel aliquam parcellam eorundem, ac maneria, dominia, terras, tenementa, et cætera præmissa, qualitercumque pertinentibus sive spectantibus, dare et concedere possit præfatis

præposito et scholaribus ; habendum et tenendum, sibi et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum ; et eisdem præposito et scholaribus, quod ipsi dictum prioratum, sive omnia illa domos, ædificia, solum, mansiones, et possessiones, una cum omnibus maneriis, dominiis, terris, tenementis, pratis, pascuis, pasturis, redditibus, servitiis, piscariis, aquis, viis, semitis, boscois, visibus franciplegii, curiis letis, franchesiis, libertatibus, warennis, feriis, mercatis, portionibus, pensionibus, apportibus, feodis militum, advocationibus ecclesiarum, vicariarum, capellarum, cantariorum, ac aliorum beneficiorum ecclesiasticorum quorumcumque, de prædicto Henrico Grey recipere, et ea sibi et successoribus suis habere et tenere possint, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, auctoritate prædicta, similiter licentiam dedimus specialem ; dicto statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis in contrarium edito non obstante.

Et insuper, ut iidem præpositus et scholares collegii nostri prædicti, et eorum successores, in eorum victu et vestitu, aliisque eorum necessariis, melius sustententur, ac onera quæ de verisimili inibi incumbere necessario oportebit competentius valeant supportare, de uberiori gratia nostra et auctoritate prædicta, concessimus et licentiam dedimus, pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, quod ipsi perquirere possint terras et tenementa, ad valorem centum librarum per annum, ultra prædicta maneria, terras, tenementa, prioratus, et cætera præmissa, de quibuscumque personis sibi ea dare volentibus, de terris et tenementis quæ tam de nobis in capite, quam de aliis tenentur, absque prosecutione alicujus brevis de Ad quod dampnum, seu aliquorum brevium super perquisitione sive concessione hujusmodi de cætero facienda ; habenda et tenenda, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis imperpetuum ; statuto prædicto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis, aut aliquibus

aliis statutis, restrictionibus, sive ordinationibus, in contrarium editis, non obstantibus.

Et nos uberiores gratias præfatis nunc præposito et scolariis, et successoribus suis, fieri volentes, ad laudem et honorem Dei, et gloriosæ Virginis Mariæ genitricis suæ, necnon gloriosi confessoris Sancti Nicholai, ne bona et catalla eorundem præpositi et scolarii, firmariorum, hominum, et tenentium suorum, integre et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium quorumcumque, tam de et in terris et tenementis, quam de et in feodis et possessionibus, eisdem præposito et scolariis, tam ad nunc collatis, quam exnunc eis et successoribus suis, per nos vel alios quoscumque ullo modo conferendis, per provisores, emptores, seu captores victualium, aut aliarum rerum pro hospitio, usu, opere, vel aliquo interesse, nostri, hæredum vel successorum nostrorum, aut per provisores, emptores, seu captores victualium, aut aliarum rerum, pro hospitio, usu, vel opere reginæ consortis nostræ, sive pro hospitibus aliquorum filiorum nostrorum, hæredum vel successorum nostrorum, seu aliquorum magnatum regni nostri Angliæ, vel aliunde, sive aliarum quarumcumque personarum, cujuscumque præeminentiæ, status, seu conditionis fuerint, capiantur seu dissipentur: dictos præpositum et scolares, ac firmarios, homines, et tenentes suos, integre tenentes et non integre tenentes, residentes et non residentes, et alios residentes prædictos, necnon eorum terras, tenementa, feoda, et possessiones supradicta, eisdem præposito et scolariis jam collata et impostorum eis vel successoribus suis conferenda, danda, vel assignanda, ac bona et catalla collegii illius, seu prædictorum præpositi et scolarii, firmariorum, hominum, et tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, et aliorum residentium prædictorum, ubicumque infra dictum regnum nostrum Angliæ existentium, in nostrum protectionem, auctoritate præsentis parliamenti nostri, suscepimus specialem. Volentes et concedentes, eadem auctoritate, quod de

bladis, fœnis, equis, bobus, vaccis, ovibus, agnellis, porcellis, pulletria, aut alias victualibus quibuscumque, carectis, bigis, navibus, batillis, cariagiis, aut aliis bonis, catallis, seu rebus ipsius collegii, seu prædictorum præpositi et scholarium, vel successorum suorum, seu firmariorum, hominum, et tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium prædictorum, per provisores, emptores, seu captores hujusmodi, aut alios ministros seu ballivos nostros, hæredum vel successorum nostrorum, aut reginæ consortis nostræ, seu reginarum hæredum vel successorum nostrorum, sive filiorum nostri, hæredum vel successorum nostrorum, seu aliquorum magnatum vel personarum prædictarum, contra voluntatem eorundem præpositi et scholarium, seu successorum suorum, aut firmariorum, hominum, seu tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium prædictorum, seu alicujus eorundem, quicquam minime capiatur, abducatur, vel aliiqualiter asportetur. Et volumus, ac de avisamento, assensu, et auctoritate illis concessimus præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, quod si hujusmodi provisores, emptores, seu captores, vel eorum aliquis, infra dicta terras, tenementa, feoda, et possessiones, ipsorum præpositi et scholarium, seu successorum suorum, aut firmariorum, hominum, vel tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium prædictorum, aut alibi infra quæcumque loca seu locum quemcumque infra dictum regnum nostrum Angliæ, tam infra libertates quam extra, ad aliquas providentias seu provisiones hujusmodi faciendas, de bonis et catallis ipsorum præpositi et scholarium, vel successorum suorum, aut firmariorum, hominum, vel tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, ac aliorum residentium prædictorum, ingressi fuerint vel ingressus fuerit, et hujusmodi res contra voluntatem dictorum præpositi et sco-

larium, vel successorum suorum, aut alicujus firmariorum, hominum, seu tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, seu aliorum residentium prædictorum, in terris, tenementis, feodis, et possessionibus, aut in aliquibus aliis locis vel alio loco quocumque infra regnum nostrum prædictum ceperint, abduxerint, vel asportaverint, ceperit, abduxerit, vel asportaverit, quod tunc iidem provisores, emptores, seu captores, et eorum quilibet, pro hujusmodi ingressu, captione, abductione, seu asportatione, victualium, rerum, et cæterorum præmissorum, et eorum alicujus parcellæ, coram nobis in banco nostro, vel coram justiciariis de communi banco nostro, hæredum seu successorum nostrorum, ad sectam et electionem prædictorum præpositi et scolarium, seu successorum suorum, aut firmariorum, hominum, seu tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium prædictorum, vel eorum alicujus, a quo vel a quibus hujusmodi victualia, res, seu cætera præmissa, aut eorum aliqua parcella, sic capta, abducta, vel asportata, fuerint vel fuerit, puniantur vel puniatur. Et quod processus in hac parte fiat versus ipsos provisores, emptores, et captores, et eorum quemlibet, per breve de transgressionibus vi et armis factis: proviso semper, quod post primum breve de cap. retornat., si iidem provisores, emptores, et captores non comparuerint, vel eorum aliquis non comparuerit, in hujusmodi sectis, statim in exigendis ponantur vel ponatur, et sic pro non apparentiis utlagentur vel utlagetur. Et quod literæ nostræ, hæredum seu successorum nostrorum, patentes de protectione, cum clausula Volumus, aut cum clausula Nolumus, hujusmodi emptoribus, provisoribus, seu captoribus, aut eorum alicui, in hujusmodi sectis vel actionibus minime valeant nec allocentur quovis modo, nec aliquod auxilium a nobis, hæredibus seu successoribus nostris, aut essonium de servitio nostro, hæredum vel successorum nostrorum, aut aliquod aliud essonium in hac parte habeant, gaudeant, seu

optineant, licet hujusmodi literæ sibi per nos, hæredes seu successores nostros, concessæ et factæ fuerunt, aut hujusmodi auxilium sive eassonium a nobis, hæredibus seu successoribus nostris, per ipsos calumpnietur, petatur, seu impetretur. Et si hujusmodi provisores, emptores, et captores, vel eorum aliquis, ad hujusmodi sectam et prosecutionem prædictorum præpositi et scolarium, seu successorum suorum, aut firmariorum, hominum, seu tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium supradictorum, vel alicujus eorumdem, debite convicti fuerint vel convictus fuerit, tunc reddant iidem provisores, emptores, et captores, et eorum quilibet reddat, parti gravatæ dampna sua in triplo.

Et etiam, de eisdem avisamento, assensu, et auctoritate, concessimus præfatis præposito et scolariis, quod ipsi et successores sui, ac firmarii, homines, et tenentes sui, integre tenentes et non integre tenentes, residentes et non residentes, ac alii residentes prædicti quicumque, habeant et teneant omnia et singula domos, mansiones, et ædificia sua, quæ infra dictum regnum nostrum Angliæ nunc habent, et exnunc eos habere contigerit, quæta de liberatione et hospitacione senescallorum, marescallorum, hospitatorum, hostiariorum, et aliorum ministrorum tam nostri, hæredum seu successorum nostrorum, quam reginæ consortis nostræ, aut reginarum, vel aliquorum filiorum nostrorum, hæredum seu successorum nostrorum, necnon mariscallorum, provisorum, et ministrorum magnatum regni nostri Angliæ, aut aliunde, et aliorum quorumcumque, cujuscumque præeminentia, gradus, status, seu conditionis fuerint; ita quod senescalli et marescalli, vel alii ministri nostri, hæredum seu successorum nostrorum, reginæ consortis nostræ, aut reginarum, vel aliquorum filiorum nostrorum, hæredum seu successorum nostrorum, vel hujusmodi magnatum, aut aliorum quorumcumque, in eisdem alicubi hospitacionem seu liberationem aliquam ad opus nostrum, seu alicujus eorumdem, non faciant, contra

voluntatem dictorum præpositi et scolarium, et successorum suorum, seu firmariorum, hominum, aut tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium prædictorum, vel eorum alicujus. Et quod nullus dux, marchio, comes, baro, seu magnas dicti regni, aut aliunde, nec senescallus, marescallus, seu escaeti, vicecomites, coronatores, aut alii ballivi seu ministri nostri, hæredum seu successorum nostrorum, seu ballivi et ministri eorumdem escaetorum, vicecomitum, coronatorum, aut aliorum quorumcumque, vel quivis alius, cujuscumque status vel conditionis fuerit, contra voluntatem et assensum eorumdem præpositi et scolarium, et successorum suorum, seu firmariorum, hominum, et tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium prædictorum, aut alicujus eorumdem, colore aliquo, in dictis domibus, mansionibus, et ædificiis hospitetur vel hospitentur, moretur vel morentur.

Concessimus insuper, auctoritate ejusdem præsentis parliamenti nostri, præfatis præposito et scolaribus, quod ipsi et successores sui imperpetuum sint quieti de omnimodis auxiliis, subsidiis, contributionibus, tallagiis, et quotis quibuscumque, quæ ab ipsis, ratione dominiorum, terrarum, tementorum, reddituum, feodorum, et possessionum suorum, aut bonorum et catallorum suorum, quæ dicti præpositus et scolares jam habent, et ipsi ac successores sui exnunc sunt habituri, per nos, hæredes seu successores nostros, aut ballivos seu ministros nostros, hæredum seu successorum nostrorum, quoscumque, ad opus nostrum, hæredum seu successorum nostrorum, exigì deberent seu possent in futurum, si prædicta concessio eis facta minime extitisset. Et quod quandocumque clerus regni nostri Angliæ, aut Cantuariensis provinciæ per se, vel Eboracensis provinciæ per se, decimam seu partem decimæ, aut aliam quotam quamcumque sive subsidium, de bonis et possessionibus suis ecclesiasticis, spirituali-

bus, et temporalibus, vel temporalibus spiritualibus suis annexis concesserit, vel communitates comitatum dicti regni nostri, aut cives seu burgenses civitatum et burgorum dictorum comitatum ipsius regni, decimam, quintamdecimam, seu aliam quotam quamcumque, de bonis suis temporalibus seu mobilibus, aut terris, tenementis, seu redditibus suis, aut de personis suis, nobis, hæredibus seu successoribus nostris, qualitercumque concesserint, seu nos, vel hæredes aut successores nostri, dominia nostra per Angliam fecerimus talliari, aut dominus summus pontifex, qui pro tempore fuerit, decimam seu quotam aliam vel subsidium clero regni nostri prædicti, aut Cantuariensis vel Eboracensis provinciarum prædictarum imposuit, et ea, vel aliquam partem eorundem, nobis, hæredibus, aut successoribus nostris concesserit : prædicta dominia, terræ, tenementa, redditus, feoda, et possessiones, ac dicta bona et catalla, prædictorum præpositi et scolarium, et successorum suorum, necnon quæcumque bona et catalla firmariorum, hominum, et tenentium suorum, infra eadem dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones ipsorum præpositi et scolarium, et successorum suorum, existentia, seu existere contingentia, ac etiam personæ tam eorundem præpositi et scolarium, et successorum suorum, quam firmariorum, hominum, et tenentium suorum prædictorum, ad opus nostrum, hæredum seu successorum nostrorum, non taxentur, nec aliquid de decimis, quintisdecimis, aut aliis quotis, subsidiis, seu tallagiis prædictis, quoquomodo ad opus nostrum, hæredum seu successorum nostrorum, leveter ; nec iidem præpositus et scolares, nec eorum successores, in terris, tenementis, seu bonis suis prædictis, nec firmarii, homines, seu tenentes sui prædicti, hiis occasionibus distringantur, molestantur in aliquo, seu graventur, sed de omnimodis decimis et quintisdecimis, ac aliis talagiis, et quotis, subsidiis, sive taxis quibuscumque hujusmodi, nobis ante hæc tempora concessis, aut nobis vel hæredibus seu successoribus nostris ex nunc concedendis, sint quieti, et exonerati imperpetuum, licet ipsi

præpositus et scolares, seu eorum successores, aut dicti firmarii, homines, et tenentes sui prædicti, seu eorum hæredem et successorum, aut eorum aliquis, hujusmodi concessionibus sint vel fuerint partes, agentes, consentientes, vel concedentes, sit vel fuerit pars, agens, consentiens, vel concedens; et licet hujusmodi concessio vel concessionibus, sint vel fuerint, aut sit vel fuerit, facta vel factæ, sub istis verbis et terminis, de locis exemptis et non exemptis, sive de locis exemptis non exceptis, quibuscumque modo, forma, seu aliis verbis sive terminis consimilis vigoris seu effectus, hujusmodi concessionibus sive concessio factæ fuerint vel facta fuerit, non obstantibus.

Concessimus etiam, auctoritate supradicta, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, quod ipsi imperpetuum habeant catalla tam omnium hominum suorum, quam omnium tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium quorumcumque, tam de terris et tenementis, quam de feodis et possessionibus, eisdem præposito et scholaribus, tam adnunc per nos collatis, quam exnunc eis aut eorum successoribus, per nos seu alios quoscumque ullo modo conferendis, dandis, seu assignandis, felonum, fugitivorum, utlagatorum, dampnatorum, attinctorum, et convictorum, et cujuslibet eorundem. Ita quod si quis hominum vel tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium hujusmodi, pro delicto suo vitam vel membrum debeat amittere, vel fugeret et judicio stare noluerit, vel aliud quodcumque delictum fecerit, pro quo bona et catalla sua debeat perdere, ubicumque justitia de eo fieri debeat, sive in curia nostra, vel hæredum seu successorum nostrorum, sive in alia curia, ipsa bona et catalla sint ipsorum præpositi et scholarium, et successorum suorum; et quod liceat eis seu ministris suis, sine impedimento nostri, vel hæredum seu successorum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, coronatorum, aut aliorum ballivorum seu ministrorum nostrorum, vel hæredum seu successorum nostrorum, quorumcumque, ponere

se in seisinam de catallis prædictis, et ea ad opus et usus ipsorum præpositi et scolarium, et successorum suorum, retinere ; licet eadem bona et catalla, per nos seu ministros nostros, aut hæredum seu successorum nostrorum, antea seisisa fuerint.

Et ulterius concessimus, auctoritate prædicta, præfatis præposito et scolaribus, quod ipsi et successores sui, ac tam omnes homines quam omnes tenentes sui, necnon quicumque residentes, tam de terris et tenementis, quam de feodis suis prædictis, quieti sint imperpetuum de theoloneo, pavagio, pontagio, kaiagio, muragio, passagio, poiagio, lestagio, stalagio, tallagio, cariagio, pesagio, picagio, terragio, ac scotto et geldo, hidagio, scutagio, ac de operationibus castrorum, parcorum, et pontium, clausurarum, et domorum regalium edificatione, necnon de sectis comitatum, hundredorum, et wapentachiorum, et de omnimodis auxiliis regum, ac vicecomitum et ballivorum suorum, de vigiliis, finibus certis, et præsentationibus arrentatis, visu franciplegii, et de denariis ad visum franciplegii pertinentibus ; necnon de quibuscumque denariorum summis, redditibus, sive præstationibus, pro aliquo præmissorum, nobis, hæredibus vel successoribus nostris, solvendis, ac de murthero, et de communi misericordia, quando contingeret, comitatus sive villatæ, coram nobis, hæredibus seu successoribus nostris, seu coram nobis, hæredibus seu successoribus nostris, in cancellaria nostra, hæredum et successorum nostrorum, vel aliquibus justiciariis nostris, hæredum seu successorum nostrorum, de banco, vel itinerantibus, seu ad placita forestæ, seu coram senescallo et marescallo, seu clerico mercati hospitii nostri, seu hæredum vel successorum nostrorum, seu coram quibuscumque aliis justiciariis, officialiis, seu ministris nostris, hæredum seu successorum nostrorum, in misericordiam nostram, seu hæredum vel successorum nostrorum, incidere ; et de omni alia hujusmodi consuetudine per totum regnum et potestatem nostra.

Concessimus insuper, auctoritate prædicta, præfatis præposito et scolaribus, quod nec ipsi nec successores sui fiant de

cætero taxatores, assessores, sive collectores alicujus taxæ, quotæ, seu subsidii, aut quintædecimæ et decimæ, sive alterius taxæ, impositionis, aut tallagii cujuscumque, nobis, hæredibus aut successoribus nostris, per communitatem regni nostri Angliæ concedendi; sed quod ipsi inde totaliter sint quieti et exonerati. Et similiter, quod nec ipsi nec successores sui ullo modo per nos, hæredes seu successores nostros, aut alios quoscumque, fiant seu deputentur collectores alicujus decimæ seu partis decimæ, doni, seu contributionis cujuscumque, nobis, hæredibus aut successoribus nostris, per clerum regni nostri prædicti concedendæ; sed inde totaliter exonerentur. Et quod statim post exhibitionem sive demonstrationem præsentis cartæ nostræ, sive irrotulamenti ejusdem, in quibuscumque curiis nostris, hæredum et successorum nostrorum, iidem præpositus et scolares, et successores sui, occasionibus prædictis, seu aliqua earumdem, ulterius minime distringantur, sed ab eisdem curiis occasione quieti dimittantur. Et quod ipsi de taxationibus, assessionibus et collectionibus hujusmodi omnino exonerentur, et processus quicumque in hac parte fiendus omnino cesset, absque aliquo brevi nostro superinde proseguendo. Et si contingat, super homines comitatum regni nostri, vel alicujus eorumdem comitatum, aut aliorum locorum ipsius regni, seu ipsorum terras, possessiones, vel bona, aliquas pecuniæ summas, pro munitione et apparatibus hominum ad arma, hobelariorum, saggitariorum, seu peditum quorumcumque, pro obsequio nostro, hæredum seu successorum nostrorum, imposterum eligendorum, et in hujusmodi obsequium ad quascumque partes et ex quacumque causa mittendorum, vel pro custodia maritima faciendorum, assideri, vel per ipsos hiis occasionibus concedi, aut alia hujusmodi onera super ipsos, per nos, vel hæredes seu successores nostros, imponi, aut eosdem homines, vel ipsorum aliquem, fines seu finem pro remissione expensarum pro hujusmodi hominibus ad arma, hobelariis, sagittariis, et aliis peditibus sic eligendis, seu aliorum hujusmodi

onerum quocumque modo facere; volumus et concedimus, pro nobis, hæredibus, et successoribus nostris, quod terræ, possessiones, et bona dictorum præpositi et scholarium, et successorum suorum, ubicumque existentia, ad expensas et onera supradicta facienda vel supportanda, dictos fines vel finem solvendo nullatenus onerentur: nec quod dicti præpositus et scolares, seu successores sui, ratione terrarum, possessionum, seu bonorum suorum prædictorum, hujusmodi expensis, oneribus, et finibus, cum aliis contribuant nec contribuere aliquo teneantur; sed inde imperpetuum sint quieti. Concessimus etiam, auctoritate supradicta, præfatis præposito et scholaribus, et eorum successoribus, quod ipsi imperpetuum sint quieti et exonerati erga nos, hæredes et successores nostros, de omnimodis oneribus, annuitatibus, apportubus, redditibus, exactionibus, firmis, et arreragiis firmarum et apportuum, quæ de ipsis ratione sive causa omnium et singulorum terrarum et tenementorum, reddituum, ecclesiarum, portionum, pensionum, et possessionum spiritualium et temporalium, quæ eisdem præposito et scholaribus, per nos ad præsens collata, data, concessa, vel assignata existunt; et similiter quæ iidem præpositus et scolares, et eorum successores, ex collatione, donatione, concessione, vel assignatione nostra, hæredum vel successorum nostrorum, aut aliorum quorumcumque, de cætero sunt habituri seu obtenturi.

Et etiam concessimus, auctoritate prædicta, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, quod ipsi imperpetuum habeant visus franciplegii, et quicquid ad hujusmodi visus pertinet, ac omnia bona et catalla quæ dicuntur wayf, et etiam omnia bona et catalla quæ vocantur stray, necnon thesaurum inventum, de et in dominiis, maneriis, terris, tenementis, et feodis suis prædictis, quæ jam habent et exnunc sunt habituri; ac bona et catalla vocata manuopera, capta seu capienda cum aliqua persona ubicumque infra dominia, maneria, terras, tenementa, et feoda prædicta, coram quocumque iudice per eandem personam deadvocata. Et quod

iidem præpositus et scolares, et eorum successores, habeant catalla felonum qualitercumque dampnatorum seu convictorum, felonum de se, escapia felonum, ac fines quoscumque pro eisdem escapiis, in quibuscumque curiis nostris, hæredum seu successorum nostrorum, tam coram nobis, hæredibus et successoribus nostris, quam aliis justiciariis nostris, hæredum et successorum nostrorum, quibuscumque assidendis vel faciendis; ac etiam catalla quarumcumque personarum in exigendis pro felonis positarum, necnon catalla utlagatorum et waiviatarum, et catalla qualitercumque confiscata, tam omnium hominum suorum, quam omnium tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium quorumcumque, tam infra dominia, terras, tenementa, et possessiones, quam feoda prædicta; quamquam dicti tenentes non sint integre tenentes ipsorum præpositi et scolarium, aut successorum suorum, seu iidem tenentes aut dicti homines sive dicti residentes, officarii seu ministri nostri, hæredum seu successorum nostrorum, existant seu aliquis eorum existat; et quod iidem præpositus et scolares, et eorum successores, habeant imperpetuum wreccum maris in quibuscumque costeris et brachiis maris, dominiis, maneriis, terris, tenementis, feodis, et possessionibus suis spiritualibus et temporalibus, tam adnunc eis datis quam exnunc eis conferendis adjacentibus qualitercumque contingens, ac omnia et singula ad hujusmodi wreccum pertinentia sive spectantia. Et quod iidem præpositus et scolares, et eorum successores, per se vel ministros suos, hujusmodi catalla vocata wayf, stray, thesaurum inventum, catalla vocata manuopera, catalla felonum, dampnatorum, seu convictorum, catalla quarumcumque personarum in exigendis pro felonis positarum, catalla utlagatorum et waviatarum, et catalla qualitercumque confiscata, ac hujusmodi wreccum, et omnia hujusmodi wreccum pertinentia sive spectantia, seisiire et capere possint ad opus eorum, absque perturbatione, molestatione, seu impedimento nostri, hæredum seu successo-

rum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, coronatorum, seu aliorum ballivorum nostri, hæredum seu successorum nostrorum, aut aliorum quorumcumque; licet ea antea per nos, hæredes seu successores nostros, aut aliquos ballivos, officarios, seu ministros nostros, hæredum seu successorum nostrorum, seisita fuerint. Et insuper, quod præfati præpositus et scolares, et successores sui, habeant retorna omnium brevium, præceptorum, mandatorum, et billaram nostrorum quorumcumque, et executiones eorundem, per eorum ballivum proprium, tam infra dominia, maneria, terras, tenementa, et possessiones, quam feoda prædicta, præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, jam collata seu imposterum per nos seu per alios quoscumque conferenda: licet tangant nos, hæredes, vel successores nostros, vel prædictos præpositum et scolares, et eorum successores. Et quod nullus vicecomes, coronator, seu aliquis minister noster, hæredum seu successorum nostrorum, de hujusmodi returno sive executione ullo modo se intromittat, seu dicta dominia, maneria, terras, tenementa, possessiones, et feoda, ea occasione quovis modo ingrediatur, sub gravi forisfactura nostra; nec clericus mercati hospitii nostri, hæredum seu successorum nostrorum, dominia, maneria, terras, tenementa, possessiones, et feoda illa, seu aliquam parcellam eorundem, ad aliquid quod ad officium suum pertinet inibi exercendum quovis modo ingrediatur, nec se de aliquo infra eadem, seu aliquam parcellam eorundem, colore officii sui prædicti aliquid intro-mittat.

Concessimus etiam, auctoritate prædicta, præfatis præposito et scholaribus, quod ipsi et successores sui habeant tot et talia et totidem breviam, quot et qualia eis fore viderint necessaria seu opportuna prosequi nomine suo, tam in cancellaria nostra, hæredum et successorum nostrorum, quam coram nobis, hæredibus et successoribus nostris, ac in quibuscumque curiis nostris, hæredum et successorum nostrorum, absque aliquo feodo sigilli, seu pro sigillatione eorundem, nobis,

hæredibus et successoribus nostris, ad usum nostrum, hæredum seu successorum nostrorum, solvendo. Concessimus etiam, auctoritate supradicta, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, quod ipsi omnia et singula brevia, cartas, literas patentes, mandata, et waranta quaecumque, sub magno sigillo nostro, seu quocumque alio sigillo nostro, ac hæredum et successorum nostrorum, in cancellaria nostra, ac hæredum et successorum nostrorum, et in quacumque alia curia nostra, ac hæredum et successorum nostrorum, seu alio loco quocumque, pro eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, confecta et imposterum conficienda, absque fine et feodo ad usum seu opus nostrum, vel hæredum et successorum nostrorum, pro eisdem seu aliquo eorundem capi-endo vel solvendo, prosequi possint, et realiter prosequantur, habeant et obtineant; aliquo statuto, ordinatione, sive actu in contrarium edito seu edendo, non obstante.

Et ulterius, de gratia nostra speciali, ac de avisamento, assensu, et auctoritate supradictis, pardonavimus, remisimus, et relaxavimus, tam delectis nobis in Cristo præposito et scholaribus prædictis, quam aliis personis quibuscumque, omnimodas transgressiones, offensas, mesprisiones, impetitiones, et contemptus, per ipsos, seu eorum aliquos vel aliquem, in . . . . . seu prosecutione, receptione, acceptatione, lectione, publicatione, notificatione, seu quacumque executione, aliquarum literarum bullatarum, seu aliarum literarum quarumcumque domini summi pontificis, ad usum vel quodcumque interesse præpositi et scholarium prædictorum, contra formam statutorum de provisoribus ante hæc tempora editorum, ante duodecimum diem Martii ultimum præteritum qualitercumque factos sive perpetratos. Et insuper, eadem auctoritate concessimus et licentiam dedimus, pro nobis et hæredibus nostris, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, quod ipsi omnes et omnimodas litteras bullatas, ac alias literas quascumque, eis juxta eorum seu consilii sui discretionem necessarias et oportunas, tam per se, quam per alios, ab eodem summo pontifice et successoribus suis prosequi, ac

eas recipere, acceptare, legere, publicare, notificare, et exequi valeant et quilibet eorum valeat, licite et impune, absque occasione, impetitione, perturbatione, molestatione, impedimento, seu gravamine nostri, hæredum seu successorum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, coronatorum, aut aliorum ballivorum seu ministrorum nostrorum, hæredum seu successorum nostrorum, quorumcumque, imperpetuum; nolentes quod iidem præpositus et scolares, seu successores sui, aut aliquæ aliæ personæ seu aliqua alia persona, pro seu in prosecutione, receptione, acceptatione, lectione, publicatione, notificatione, seu executione literarum illarum, per nos vel hæredes nostros, aut alios quoscumque, de cætero occasionentur, impetantur, perturbentur, molestentur, impediuntur in aliquo, seu graventur, occasionentur, impetatur, perturbetur, molestetur, impediatur in aliquo, seu gravetur; aliquibus hujusmodi statutis de provisoribus, aut aliquibus aliis statutis sive ordinationibus ante hæc tempora superinde editis sive ordinatis, non obstantibus.

Et ulterius concessimus, de avisamento, assensu, et auctoritate dicti præsentis parlamenti nostri, præfatis nunc præposito et scholaribus, quod ipsi et successores sui imperpetuum habeant et teneant omnia terras, tenementa, feoda, et possessiones sua eis jam collata, et de cætero per nos conferenda, tam in bosco quam in plano, tam de feodis nostris quam alienis, deafforestata et extra potestatem omnium justiciariorum, senescallorum, custodum, forestariorum, viridariorum, regardatorum, balivorum, et aliorum officiariorum seu ministrorum nostrorum, hæredum vel successorum nostrorum, forestarum sive chacearum nostrarum, hæredum vel successorum nostrorum, quarumcumque. Et quod prædicti præpositus et scolares, et successores sui, et eorum ministri, necnon tenentes sui et eorum ministri, necnon tenentes sui residentes infra dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones ipsorum præpositi et scolarium, et successorum suorum, coram quibuscumque justiciariis aut custodibus forestarum nostrarum, hæredum seu successorum nostrorum, sive chacearum aliorum quorum-

cumque, forestariis, viridariis, senescallis, regardatoribus, aut aliis ministris nostris, hæredum seu successorum nostrorum, forestarum sive chacearum quarumcumque, vel eorum aliquo, pro aliquibus infra dicta dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones factis, vel fiendis, venire seu comparere ullo modo compellantur; nec quod ipsi nec successores sui, ministri, tenentes, et residentes sui prædicti, in aliquibus juribus sive inquisitionibus, coram hujusmodi justiciariis, custodibus, forestariis, viridariis, senescallis, regardatoribus, aut aliis ministris nostris, hæredum seu successorum nostrorum, forestarum sive chacearum prædictarum, capiendis, aut summonitionibus quibuscumque, ponantur seu eorum aliquis ponatur, nec ea occasione perturbentur, molestantur in aliquo, seu graventur, nec eorum aliquis molestetur, perturbetur in aliquo, seu gravetur, nec ea de causa dampnum aliquod seu perditionem quovis modo incurrant nec incurrat; sed quod ipsi et eorum quilibet inde totaliter sint exonerati et quieti, exoneratus et quietus imperpetuum. Et quod ipsi et successores sui, et ministri, tenentes, et residentes prædicti, erga nos, hæredes et successores nostros, exonerati sint imperpetuum et quieti de chiminagio, expeditatione canum, et de sustentatione et putura forestariorum et aliorum ministrorum nostrorum, hæredum seu successorum nostrorum, forestarum nostrarum sive chacearum quarumcumque; ac de usu et ministerio, necnon de omnibus aliis oneribus, feodis, et curialitatibus, gallinis, ovis, et aliis quæ ad forestas sive chaceas, forestarios, viridarios, et eorum ministros, aliquo modo pertinent seu ipsis pertinere clamant quovis modo, et quæ hujusmodi forestarii, seu alii ministri forestarum nostrarum sive chacearum quarumcumque, ante hæc tempora exigere vel vindicare potuerunt, seu consueverunt, aut imposterum poterunt ullo modo. Et quod præfati nunc præpositus et scolares, et successores sui, homines et tenentes sui, ac residentes quicumque, infra dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones, quæ iidem nunc præpositus et scolares jam habent, seu ipsi et

successores sui de cætero sunt habituri, ad intendendum sive obediendum aliquibus præceptis sive mandatis admiralli Angliæ, seu aliquorum officiariorum seu ministrorum suorum, seu coram eis aliquo modo comparere, pro aliquibus officium suum tangentibus, aut officio suo pertinentibus sive spectantibus, in aliquo loco non teneantur; sed inde omnino sint quieti et exonerati imperpetuum; ita quod admirallus noster, hæredum seu successorum nostrorum, pro tempore existens, aut aliquis officiariorum seu ministrorum suorum, dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones, prædictis præposito et scholaribus jam collata, seu ipsis et successoribus suis exnunc conferenda, aut aliquam parcellam eorundem, ad aliqua placita ibidem tenenda, aut quicquid aliud quod ad officium suum admirallitatis pertinet seu pertinere poterit in futurum faciendum, nullatenus ingrediatur; sed habeant et teneant præfati nunc præpositus et scolares, et successores sui, omnia et omnimoda hujusmodi placita, ac alia quæcumque quæ ad officium et curiam admirallitatis qualitercumque pertinent sive spectant, de omnibus et singulis causis, querelis, actionibus, et demandis, dictos nunc præpositum et scolares, et successores suos, terras, tenementa, feoda, et possessiones sua, homines et tenentes suos residentes tangentia emergentibus, et ea adeo plenarie in eorum curia per senescallos et ballivos suos, una cum finibus, amerciamentis, exitibus, et aliis proficuis quibuscumque inde provenientibus sive emergentibus, habeant, percipiant, et exequantur, prout admiralli nostri, hæredum seu successorum nostrorum, et ministri sui, haberent, perciperent, et exequerentur, si præsens concessio nostra inde præfatis præposito et scholaribus per nos facta non fuisset.

Et similiter, de eisdem assensu et auctoritate concessimus, pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, præfatis nunc præposito et scholaribus, quod ipsi et successores sui imperpetuum habeant omnimoda deodanda, necnon wreccum maris, et omnia quæ ad hujusmodi wreccum et deodanda pertinent,

in omnibus dominiis, terris, tenementis, feodis, et possessionibus suis, sibi jam collatis, et de cætero conferendis, ubicumque fuerint : et quod hujusmodi wreccum maris et deodanda sint imperpetuum ipsorum nunc præpositi et scholarium, et successorum suorum : et quod bene liceat eis de hujusmodi wrecco et deodandis, in omnibus dominiis, terris, tenementis, feodis, et possessionibus suis prædictis, quotiens et quando acciderint, per se, vel per eorum ballivos et ministros, ponere se in plenam seisinam et possessionem, sine impedimento vel occasione nostri, hæredum seu successorum nostrorum, seu aliquorum ministrorum nostrorum, hæredum seu successorum nostrorum, ac sine impedimento vel occasione elemosinarii nostri, hæredum seu successorum nostrorum, aut admiralli Angliæ, aut aliorum ministrorum suorum quorumcunque. Concessimus etiam, de assensu et avisamento illis, eademque auctoritate, eisdem præposito et scholaribus, quod nec ipsi, nec successores sui, homines et tenentes sui, aut alii residentes, infra dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones, eisdem præposito et scholaribus jam collata, aut eis et successoribus suis de cætero conferenda, per vicecomites, ballivos, seu alios ministros nostros, hæredum seu successorum nostrorum, quoscunque, vel eorum aliquem, extra dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones, prædicta, virtute alicujus brevis, præcepti, waranti, seu mandati nostri, hæredum seu successorum nostrorum, summoneantur, distringantur, attachientur, nec capiantur, nec eorum aliquis summoneatur, distringatur, attachietur, nec capiatur, nec aliqua executio hujusmodi brevis, præcepti, waranti, sive mandati, versus prædictos præpositum et scolares, seu successores suos, homines, tenentes, seu alios residentes prædictos, vel eorum aliquem, extra dicta dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones fiat ; dummodo alias executio hujusmodi brevis, præcepti, waranti, sive mandati, infra dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones, prædicta, per proprios ballivos eorundem præpositi et scholarium, et successorum suorum,

fieri poterit; licet aliqui vicecomites, ballivi, seu alii ministri prædicti, præfatos præpositum et scolares, seu successores suos, aut homines, tenentes, seu alios residentes prædictos, extra dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones, prædicta inveniant, infra comitatum ubi sic sunt residentes; sed mandetur ballivis prædictorum præpositi et scolarium, et successorum suorum, ad executionem inde faciendam, si non fuerit in defectu ipsorum præpositi et scolarium, seu successorum suorum, aut ministrorum eorum: ac etiam, quod prædicti præpositus et scolares, et successores sui, habeant imperpetuum, auctoritate præsentis parliamenti nostri, omnes fines pro transgressionibus, offensis, mesprisioibus, negligentis, ignorantis, falsitatibus, deceptionibus, concealamentis, at aliis delictis quibuscumque, et etiam fines pro licentia concordandi, ac omnia amerciamenta, redemptiones, exitus, et pœnas, forisfacta exnunc forisfienda, annum, diem, vastum, et streppum, et omnia quæ ad nos, hæredes seu successores nostros, pertinere poterunt, de hujusmodi anno, die, vasto, et streppo, tam de omnibus hominibus suis, quam de omnibus tenentibus suis, integre tenentibus et non integre tenentibus, residentibus et non residentibus, quibuscumque, tam de et in terris et tenementis, quam de et in feodis et possessionibus quibuscumque, eisdem præposito et scolaribus tam adnunc per nos collatis, quam exnunc eis aut eorum successoribus per nos seu alios quoscumque dandis, conferendis, vel assignandis, in quibuscumque curiis nostris, hæredum et successorum nostrorum, homines vel tenentes, residentes et non residentes, et alios residentes hujusmodi, tam coram nobis, hæredibus et successoribus nostris, ac coram nobis, hæredibus et successoribus nostris, in cancellaria nostra, hæredum et successorum nostrorum, ac coram thesaurariis et baronibus nostris, hæredum et successorum nostrorum, de scaccario, et coram baronibus nostris, hæredum et successorum nostrorum, de eodem scaccario, necnon coram justiciariis nostris, hæredum et successorum nostrorum, de banco, ac coram senes-

callo et marescallo, ac clerico mercati hospitii nostri, hæredum et successorum nostrorum, qui pro tempore fuerint, ac aliis curiis nostris, hæredum et successorum nostrorum, quam coram justiciariis itinerantibus ad placita coronæ, communia placita, et placita forestæ, et quibuscumque aliis justiciariis et ministris nostris, hæredum et successorum nostrorum, tam in præsentia nostra, hæredum et successorum nostrorum, quam in absentia nostra, hæredum et successorum nostrorum, fines facere et amerciari, exitus et poenas forisfacere, annum, diem, vastum, et streppum, et forisfacturas hujusmodi adjudicari contigerit; quæ fines, amerciamenta, redemptiones, exitus, et poenæ, annus, dies, vastum, et forisfacturæ, ad nos, hæredes et successores nostros, possent pertinere, si præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis prædictis, concessa non fuissent. Ita quod iidem præpositus et scolares, et successores sui, per se vel per ballivos et ministros suos, fines, amerciamenta, redemptiones, exitus, poenas, forisfacturas, tam hujusmodi hominum, quam hujusmodi tenentium, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium quorumcumque; et omnia quæ ad nos, hæredes et successores nostros, pertinere poterunt de anno, die, et vasto, et estreppamento prædictis, levare, percipere, et habere possint imperpetuum, sine occasione vel impedimento nostri, vel hæredum seu successorum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, coronatorum, aut aliorum ballivorum seu ministrorum nostrorum, seu hæredum aut successorum nostrorum, quorumcumque; licet iidem homines seu tenentes, integre tenentes et non integre tenentes, residentes et non residentes, et alii residentes, sint vel fuerint officarii vel ministri nostri, hæredum et successorum nostrorum, aut alibi de nobis, hæredibus seu successoribus nostris, aut de aliis, tenuerint. Et quod præfati præpositus et scolares, et successores sui, habeant imperpetuum, eisdem assensu et auctoritate, omnimoda escapia felonum et murdratorum, in dominiis, terris, tenementis, feodis, et possessionibus,

eisdem præposito et scholaribus jam collatis, et exnunc eis et eorum successoribus conferendis, et omnia alia quæ ad nos, vel hæredes seu successores nostros, pertinere possent vel deberent, tam de hujusmodi escapiis felonum et murdratorum, quam de omnibus et singulis hominibus et tenentibus suis, integre tenentibus et non integre tenentibus, residentibus et non residentibus, et aliis residentibus quibuscumque, tam de et in terris et tenementis, quam de et in feodis et possessionibus suis prædictis: ac tam omnium ministrorum et officiariorum nostrorum, vel hæredum et successorum nostrorum, quam aliorum quorumcumque: ac etiam villatarum et hundredorum, de et in villis, dominiis, terris, tenementis, feodis, et possessionibus prædictis; licet tales homines, tenentes, residentes et non residentes, ac alii residentes, alibi teneant de nobis vel hæredibus nostris, seu de aliis quibuscumque: necnon omnia et omnimoda fines, amerciamenta, redemptiones, exitus, et pœnas, forisfacta et forisfienda, tam de se ipsis, quam de omnibus et singulis villatis dominiorum, feodorum, et possessionum prædictorum, in omnibus et singulis locis et curiis nostris, hæredum et successorum nostrorum, coram quibuscumque iudiciis sive justiciariis nostris, hæredum et successorum nostrorum, sive coram baronibus nostris, hæredum et successorum nostrorum, de scaccario; quæ escapia, fines, amerciamenta, redemptiones, exitus, et pœnæ, ad nos, hæredes et successores nostros, possent pertinere, si præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis prædictis, concessa non fuissent. Ita quod iidem præpositus et scolares, et successores sui prædicti, per se vel per ballivos et ministros suos, hujusmodi escapia, fines, amerciamenta, redemptiones, exitus, et pœnas, levare, percipere, et habere possint, sine occasione vel impedimento nostri, vel hæredum seu successorum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, coronatorum, aut aliorum ballivorum seu ministrorum nostrorum, vel hæredum seu successorum nostrorum quorumcumque; licet iidem præpositus et scolares, vel successores sui,

aut homines seu tenentes sui, integre tenentes et non integre tenentes, residentes et non residentes, et alii residentes, seu ministri et officarii quicumque prædicti, alibi de nobis vel hæredibus seu successoribus nostris, aut de aliis tenuerint. Et quod nec præfati nunc præpositus et scolares, seu successores sui, nec officarii, ministri, homines, seu tenentes sui, et alii residentes, infra dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones sua, eis jam collata et de cætero conferenda, in placitum quodcumque, coram senescallo et marescallo hospitii nostri, hæredum seu successorum nostrorum, vel eorum altero, licet nos seu personam nostram, hæredes seu successores nostros, tangat, ullo modo deducantur seu trahantur; nec quod ipsi seu eorum aliquis, per præfatos senescallum et marescallum seu ministros eorundem arrestentur, attachientur, molestentur in aliquo, seu graventur, arrestetur, attachietur, molestetur in aliquo, seu gravetur. Et quod prædicti præpositus et scolares, seu successores sui, aut officarii, ministri, homines, tenentes, vel residentes prædicti, ratione alicujus præsentationis sive querelæ, coram dictis senescallo et marescallo factæ vel captæ, seu imposterum fiendæ vel capiendæ, ad comparandam coram eisdem senescallo et marescallo, virtute alicujus brevis, præcepti, seu mandati, comparere, respondere, vel quovis modo obedire minime teneantur. Et quod præfati præpositus et scolares, et successores sui, imperpetuum habeant et constituent sibi coronatores, in omnibus et singulis dominiis, terris, tenementis, feodis, et possessionibus suis, sibi jam collatis et de cætero conferendis, et quod iidem coronatores et eorum quilibet habeant et habeat plenariam potestatem et auctoritatem faciendi et exercendi in dictis dominiis, terris, tenementis, feodis, et possessionibus prædictorum præpositi et scholarium, et successorum suorum, omnia et singula quæ ad officium alicujus coronatoris nostri, et hæredum et successorum nostrorum, pertinent faciendæ et exercendæ. Ita quod nullus coronator nostri, hæredum seu successorum nostrorum, ad aliquid quod

ad hujusmodi officium coronatoris pertinet faciendum, in dicta dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones, seu eorum aliquod, aliququaliter ingrediatur vel se in aliquo inde intromittat. Et quod prædicti nunc præpositus et scolares, et successores sui, imperpetuum habeant liberam warrenam in omnibus dominiis et terris suis dominicalibus, sibi jam collatis, et de cætero conferendis, ubicumque fuerint; ac etiam liberam chaceam in omnibus dominicis et boscis suis, quæ ipsi jam habent, ac ipsi et successores sui exnunc sunt habituri; licet eadem dominia, terræ dominicales, et bosci, sint vel fuerint infra metas forestarum nostrarum; ita quod nullus forestarius, officarius, vel minister nostri, hæredum vel successorum nostrorum, nec aliquis alius, intret dominia et terras seu boscos illa ad fugandum in eis, vel ad aliquid capiendum quod ad warrenam vel chaceam pertinet, seu aliquid quod ad officium forestarii vel alicujus alterius officarii seu ministri nostri, hæredum seu successorum nostrorum, forestarum sive chacearum nostrarum, seu hæredum vel successorum nostrorum, pertinet sive pertinere poterit ullo modo, sine licentia ipsorum præpositi et scolarium, et successorum suorum. Et quod præfati nunc præpositus et scolares, et successores sui, imperpetuum habeant wardas et custodias terrarum, tenementorum, omnium et singulorum tenentium suorum, de ipsis per servitium militare tentorum, hæredibus suis infra ætatem existentibus; ac cum releviis, escaetis, forisfacturis, et aliis proficuis, exitibus, et emolumentis quibuscumque; licet iidem tenentes de nobis in capite ut de corona, vel de aliis alibi teneant quoquo modo.

Concessimus etiam, de avisamento, assensu, et auctoritate illis, pro nobis et successoribus nostris, præfatis præposito et scolaribus, quod ipsi et successores sui omnia et singula brevia, cartas, literas patentes, mandata, et warranta quæcumque, sub magno sigillo nostro, seu sub quocumque alio sigillo nostro, ac hæredum et successorum nostrorum, in cancellaria nostra, ac hæredum et successorum nostrorum, et in

quacumque alia curia nostra, hæredum seu successorum nostrorum, pro eisdem præposito et scholaribus, et eorum successoribus, imposterum concedenda et conficienda, absque fine seu feodo, ad usum seu opus nostrum, vel hæredum seu successorum nostrorum, pro eisdem, aut aliquo eorundem, seu pro sigillo sive pro sigillatione eorundem, seu eorum alicujus, capiendi seu solvendo, prosequi possint et totaliter habeant et obtineant imperpetuum.

Concessimus etiam, de eisdem assensu et auctoritate, pro nobis et hæredibus nostris, præfatis nunc præposito et scholaribus, et successoribus suis, quod si quis sociorum, clericorum, scolarium, chorustarum, vel aliquis alius serviens vel minister ipsorum præpositi et scolarium, seu successorum suorum, vel alicujus eorundem, infra limites seu septa dicti collegii vel habitationes eorundem præpositi et scolarium, et successorum suorum, manus violentas in alterum ejusdem collegii servientum seu ministrorum prædictorum injecerit, ita quod non sit mahemium, ipse præpositus collegii prædicti et successores sui inde habeat et habeant plenariam cognitionem, correctionem, et punitionem, coram eodem præposito et successoribus suis, vel eorum locum tenente : ita quod nullus officiariorum seu ministrorum nostrorum, hæredum seu successorum nostrorum, ullo modo se intromittat. Et quod iidem nunc præpositus et scholares, et successores sui, imperpetuum habeant et teneant omnia et singula dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones, eis jam collata, et per nos vel hæredes seu successores nostros imposterum conferenda, libera, quietas, et exonerata de omnibus et omnimodis oneribus, redditibus, servitiis, exactionibus, et demandis, ad nos vel hæredes seu successores nostros aliquo modo pertinentibus sive spectantibus, et absque aliquo pro aut de eisdem dominiis, terris, tenementis, feodis, et possessionibus, nobis, hæredibus seu successoribus nostris, reddendo vel faciendo ; eo quod onera, redditus, servitia, exactiones, et demandæ, prædicta, in præsentibus per verba specialia minime expressantur ; aut

eo quod dominia, terræ, tenementa, feoda, et possessiones, prædicta, aut eorum aliqua parcella, quondam prioratus vel possessiones alienigen. extiterunt vel existunt; eo etiam quod auctoritate parlamenti apud Leycestriam tempore domini H. nuper regis Angliæ patris nostri tenti, ordinatum fuit, quod omnes possessiones prioratuum alienigenarum, exceptis prioratibus conventualibus, et aliis in quodam actu ejusdem parlamenti exceptis, sibi et hæredibus suis remanerent, sub certa forma in eodem actu contenta; seu eo quod pax inter Angliæ et Franciæ regna reformata existit vel existit; aut eo quod in præsentibus non fit mentio de vero valore annuo omnium et singulorum præmissorum, seu de aliis donis sive concessionibus per nos præfatis nunc præposito et scolaribus, seu alicui prædecessorum suorum ante hæc tempora factis, juxta formam statutorum inde editorum; aut quacumque omissione, variatione, seu superfluitate nominationis seu recitationis prioratuum, dominiorum, terrarum, et tenementorum, feodorum, et possessionum prædictorum, seu eorum alicujus, facta vel imposterum fienda quovis modo; aut aliquo alio jure, titulo, vel interesse, quæ nobis in hac parte competunt, aut nobis vel hæredibus seu successoribus nostris competere poterunt in futurum; aut statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis edito, aut aliquibus aliis statutis vel ordinationibus de hujusmodi prioratibus et possessionibus alienigenis factis vel fiendis, non obstantibus. Et quod pro aliquo judicio seu aliqua transgressionem vel offensione personali prædictorum nunc præpositi et scolarium, seu successorum suorum, aut alicujus ministrorum, hominum, seu tenentium suorum, unquam de cætero capiantur libertates prædictæ in manum nostram, vel hæredum seu successorum nostrorum. Et quod iidem præpositus et scolares, et eorum successores, de cætero habeant processus suos, recuperationes et executiones suas, versus quoscumque abbates, priores, decanos, rectores, et vicarios, abbatiarum, prioratuum, decanatum, ecclesiarum, vicariarum, ac

alias personas quascumque, et eorum quemlibet, pro quibuscumque annuitatibus, pensionibus, portionibus, et apportibus, et qualibet parcella eorumdem, eisdem præposito et scholaribus, et eorum successoribus, debite solvendis, pertinentibus sive spectantibus, tam per brevia de debito vel annuitate, in quibuscumque curiis nostris, hæredum seu successorum nostrorum, quam per breve de Scire facias, vel Fieri facias, in scaccario nostro, hæredum et successorum nostrorum, ad libitum et electionem ipsorum præpositi et scholarium, et successorum suorum, quotiens et quodcumque contigerit hujusmodi annuitates, pensiones, portiones, et apportus, aut eorum aliquam parcellam, a retro fore in parte vel in toto post aliquem terminum quo solvi debeant vel debeat, non solutos vel non solutam. Et habeant etiam iidem præpositus et scolares, et successores sui, super hujusmodi recuperationibus, dampna sua, tam pro injusta detentione annuitatum, pensionum, portionum, et apportuum prædictorum, et cujuslibet parcellæ eorumdem, quam pro misis, expensis, et custagiis suis circa hujusmodi reparationes factis et habitis rationabiliter adjudicandis.

Volumus insuper et concedimus, de avisamento, assensu, et auctoritate prædicti præsentis parlamenti nostri, pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, quod super exhibitione sive demonstratione præsentis actus parlamenti nostri prædicti, sive exhibitione vel demonstratione exemplificationis ejusdem actus, necnon super sola exhibitione vel demonstratione quarumcumque aliarum literarum patentium nostrarum, in dicto actu specificatarum, de donis, concessionibus, confirmationibus, relaxationibus, et quietis clamationibus, prioratum, dominiorum, maneriorum, terrarum, tenementorum, feodorum, possessionum, reddituum, reversionum, servitiorum, firmarum, annuitatum, advocacionum, pensionum, portionum, apportuum, libertatum, franchisesiarum, privilegiorum, quietancium, et immunitatum prædictorum, per nos ac alios quoscumque præfatis præposito et scholaribus, et successoribus

suis, aut præfatis rectori et scholaribus, et successoribus suis, per quodcumque nomen vel per quæcumque nomina, in forma prædicta concessorum factarum, sive irrotulamenti inde in curia nostra de recordo, sive exemplificatione eorundem, tam coram nobis in cancellaria nostra, hæredum et successorum nostrorum, quam coram justiciariis de utroque banco nostro, hæredum et successorum nostrorum, ac tam coram thesaurario et baronibus de scaccario nostro, hæredum et successorum nostrorum, et coram baronibus ejusdem scaccarii nostri, hæredum et successorum nostrorum, quam coram quibuscumque justiciariis et commissionariis nostris, hæredum et successorum nostrorum, tam in omnibus et singulis curiis nostris, hæredum et successorum nostrorum, et locis de recordo, quam in quibuscumque aliis curiis et locis per totum regnum nostrum Angliæ prædictæ, pro aliquo sive aliquibus in eisdem contentis sive specificatis; statim et immediate præfatis nunc præposito et scolaribus, et successoribus suis, valeant et allocentur. Et quod iidem nunc præpositus et scolares, et successores, ab omnibus et omnimodis oneribus et demandis versus ipsos, contra donationes, concessiones, confirmationes, relaxationes, quietas clamationes, libertates, franchises, privilegia, quietantias, et immunitates prædicta, in hujusmodi curiis et locis exactis, ab eisdem curiis et locis, virtute exhibitionis sive demonstrationis hujusmodi, erga nos, hæredes et successores nostros, ac alios quoscumque, quieti recedant, absque mora seu processu aliquo superinde ulterius proseguendo vel faciendo, aliqua varietate, incertitudine, discrepantia, contrarietate, repugnantia, negligentia, omissione, mesprisione, indebita vel minus vera recitatione, sive superfluitate nominum, verborum, literarum, sive sillabarum, aliquorum prioratum, pensionum, portionum, annuitatum, firmarum, appertuum, maneriorum, terrarum, tenementorum, advocacionum, vel aliorum præmissorum vel alicujus ipsorum, tam in præsentī actu, quam in prædictis literis patentibus et earum qualibet, contentis et specificatis, aliter quam in bre-

vibus, recordis, rotulis, sive memorandis nostris, in scaccario nostro, hæredum seu successorum nostrorum, sive aliis curiis nostris, hæredum seu successorum nostrorum, quibuscumque continetur, seu imposterum contineri potest, vel alia re, causa, vel materia quacumque, non obstantibus. Et pro majori securitate et stabilimento libertatum, franchisesiarum, quietantiarum, et immunitatum prædictarum, dictis nunc præposito et scholaribus, et successoribus suis, ut præmittitur, per nos concessarum, et ut iidem nunc præpositus et scolares, et eorum successores, temporibus futura, libertatibus, franchisesiis, quietantiis, et immunitatibus prædictis quietius et magis secure uti valeant et gaudere, de gratia nostra uberiori, et de eisdem assensu et auctoritate, concessimus, pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, eisdem nunc præposito et scholaribus, et successoribus suis, quod licet ipsi, vel eorum successores, aliquibus libertatum, franchisesiarum, quietantiarum, et immunitatum prædictarum, eis ad præsens per nos concessarum, et per nos, hæredes vel successores nostros, imposterum concedendarum, de cætero aliquo casu emergente non usi vel abusi fuerint, bene tamen licebit eisdem nunc præposito et scholaribus, et successoribus suis, eisdem libertatibus, franchisesiis, quietantiis, et immunitatibus postmodum uti et gaudere, absque impetitione, impedimento, perturbatione, molestatione, seu gravamine nostri, hæredum seu successorum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, aut aliorum ballivorum seu ministrorum nostrorum, vel hæredum seu successorum nostrorum quorumcumque.

Quare, de avisamento et assensu prædictis et auctoritate supradicta, volumus, concedimus, et firmiter præcipimus, pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, quod præfati nunc præpositus et scolares, et successores sui, imperpetuum habeant et teneant omnes et singulas donationes, concessionem, libertates, quietantias, franchisesias, et immunitates prædictas, ac omnia et singula præmissa, eis et eorum quolibet plene gaudeant et utantur, sicut prædictum est, sine impedi-

mento nostri, vel hæredum seu successorum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, admirallorum, elemosinariorum, senescallorum, marescallorum, coronatorum, aut aliorum ballivorum seu ministrorum nostrorum, hæredum seu successorum nostrorum, quorumcumque : eo quod expressa mentio de vero valore annuo aliquorum prioratuum, dominiorum, maneriorum, terrarum, tenementorum, advocationum, portionum, pensionum, apportuum, possessionum, libertatum, franchisesiarum, et proficuorum, ac cæterorum præmissorum, vel alicujus eorum, sive de aliis donis et concessionibus eisdem præposito et scholaribus, per quodcumque nomen sive per qusecumque nomina per nos ante factis vel concessis, in præsentibus seu in præsentī actu minime facta existit, non obstante. Proviso semper, quod prætextu dictarum concessionum nostrarum, auctoritate præsentis parliamenti nostri, dictis præposito et scholaribus, et successoribus suis, confectarum, præpositus et collegium nostrum Regale Beatæ Mariæ de Etona juxta Wyndesoram, nec successores sui, de aliquibus prioratibus, maneriis, terris, tenementis, redditibus, firmis, reversionibus, libertatibus, franchisesiis, sive possessionibus quibuscumque, eis per nos collatis sive concessis, nec aliquis alius ligeus noster Anglicus, de aliquibus annuitatibus, firmis, sive redditibus, de prædictis terris, tenementis, sive possessionibus, præposito et scholaribus seu successoribus suis prædictis, ut prædicitur, concessis, aliquid præcludatur ; sed quod idem ligeus noster habeat idem remedium, et eandem actionem ad petendas, exigendas, et habendas, hujusmodi annuitates, firmas, sive redditus, si qui fuerint, prout haberet, si præsens concessio nostro, auctoritate supradicta, prædictis præposito et scholaribus et successoribus suis facta non fuisset. Quæ quidem omnia et singula præmissa, per nos, de avisamento et assensu dominorum spiritualium et temporalium, ac communitalis regni nostri Angliæ in dicto præsentī parlamento nostro apud Westmonasterium, vicesimo quinto die Februarii, anno regni nostri vicesimo tertio, incepto, et usque præsen-

tem sextumdecimum diem Martii, anno regni nostri vicesimo quarto, durante existentium, ac auctoritate ejusdem parliamenti nostri, eodem sextodecimo die Martii confirmata, approbata, ratificata, data, et concessa existunt. Hiis testibus, etc.

Quibus quidem petitione et cedula, in parlamento prædicto lectis, auditis, et plenius intellectis, de avisamento et assensu prædictis, responsum fuit eisdem in forma subsequenti :

Responsio.

Le Roy, de l'advys et assent de lez seignurs espirituels et temporels, et les communes, esteantz en cest present parlement, ad graunté tout le contenue en icels petition et cedula ; et q'il soit fait en toutz pointz sicome il est désiré.

PARLIAMENT OF 25 HEN. VI. A. D. 1447.

Pro præposito et collegio Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai de Cantebrigia.

Item, quædam alia petitio exhibita fuit eidem domino regi, in parlamento prædicto, per præfatos communes, pro præposito et Collegio Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai de Cantebrigia, simul cum quadam cedula eidem petitioni annexa, in hæc verba.

Prayen the comons, that it please youre highnes, of youre most especiall and habundaunt grace, by thadvys and assent of the lordes spirituall and temporell in this present parlement assembled, and by auctorité of the same parlement, to graunte to youre provost and College Roial of oure Blessed Lady and Saint Nicholas of Cantebrigge, youre gracious letters patentes undre youre grete seal, in maner and fourme that folowethe.

Tenor vero cedulæ prædictæ sequitur in hæc verba :

Rex, archiepiscopis, episcopis, etc. salutem. Sciatis, quod cum nos quinto decimo die Februarii ultimo præterito, per

litteras nostras patentes, concesserimus dilectis nobis in Cristo præposito et scholaribus Collegii nostri Regalis Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai de Cantebrigia, fundum et solum bosci nostri vocati Blakeley, alias dicti Blakholhey, parcellam sive membrum forestæ nostræ de Waltham in comitatu Essexiæ, necnon eundem boscum cum omnibus suis pertinentiis; habenda et tenenda, fundum, solum, et boscum illa, adeo plene, ample, et large, prout infra metas et bundas perambulationis forestæ nostræ ibidem jacentia existunt, et prout sæpibus et fossatis includuntur, præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, absque aliquo inde nobis vel hæredibus nostris reddendo. Voluerimus ulterius, et eisdem præposito et scholaribus, pro nobis et hæredibus nostris, per prædictas litteras nostras concesserimus, quod ipsi et successores sui haberent et tenerent fundum, solum, et boscum prædicta extunc imperpetuum, intime et omnino deafforestata, et extra potestatem justiciariorum, senescallorum, custodum, forestariorum, viridariorum, regardatorum, ballivorum, et aliorum officiariorum seu ministrorum nostrorum, vel hæredum seu successorum nostrorum forestæ quorumcumque: ita quod nullus hujusmodi justiciariorum, senescallorum, custodum, forestariorum viridariorum, regardatorum, ballivorum, aut aliorum officiariorum vel ministrorum nostrorum, fundum, solum, et boscum prædicta, aut aliquam parcellam inde, pro aliquibus quæ ad forestam pertinent faciendis vel exequendis, aut pro aliquibus ad eorum officia vel ad officium cujuslibet eorum quoquomodo pertinentibus sive spectantibus, ingrederetur, prout in literis prædictis plenius continetur. Et vicesimo tertio die Februarii extunc proxime sequente, per alias litteras nostras patentes, concesserimus præfatis præposito et scholaribus, omnia illa hospitium, mansiones, domos, ædificia, terras, et tenementa, cum gardinis, et omnibus suis pertinentiis, quæ Humfridus dux Gloucestriæ, defunctus, habuit et tenuit in parochia Sancti Andreæ, in

warda de Baynardescastell in civitate nostra London., quæ ad nos per et post mortem præfati ducis jure hæreditario descenderunt sive descendere deberent; habenda et tenenda, præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, in augmentationem sustentationis eorundem, et in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum; absque aliquo inde nobis vel hæredibus nostris reddendo, prout in eisdem literis plenius continetur. Et ulterius, cum Humfridus dux Buckinghamiæ nuper per cartam suam dederit et concesserit nobis unum clausum continens in se tres acras terræ, ac quoddam orreum in eodem clauso existens, necnon omnia terras et tenementa sua in Fordyngbrigge, ac advocacionem sive patronatum ecclesiæ de Fordyngbrigge prædictæ, cum pertinentiis, in comitatu Suthamt., habenda et tenenda nobis et hæredibus nostris imperpetuum; et nos, ob specialem et internam devotionem quam ad gloriosam et intemeratam Virginem Mariam Dei genitricem et gloriosum confessorem Sanctum Nicholaum gerimus et habemus, primo die Martii extunc proxime sequente, per alias literas nostras patentes, concessimus præfatis præposito et scholaribus dicta clausum et orreum et cætera terras et tenementa prædicta, necnon dictam advocacionem sive patronatum dictæ ecclesiæ de Fordyngbrigge; habenda et tenenda, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum. Et ulterius concesserimus, et licentiam dederimus, pro nobis et hæredibus nostris, quantum in nobis fuit, eisdem præposito et scholaribus, quod ipsi dictam ecclesiam de Fordyngbrigge appropriare, et eam sic appropriatam in proprios usus tenere possint, sibi et successoribus suis imperpetuum; statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis edito, aut eo quod expressa mentio de vero valore annuo clausi, orrei, terrarum, et cæterorum præmissorum, seu de aliis donis et concessionibus per nos eisdem præposito et scholaribus, sub quocumque nomine seu quibuscumque nominibus factis, in dictis literis nostris facta non extiterit, non obstante. Proviso semper,

quod vicaria ecclesiæ prædictæ bene et sufficienter dotaretur, et quod quædam competens summa pecuniæ, per discretionem ordinarii loci illius assignanda, inter pauperes parochianos ecclesiæ illius singulis annis distribueretur, juxta formam statuti inde editi et provisi, prout in eisdem literis plenius continetur. Nos autem omnes et singulas donationes et concessionem prædictas, ac cætera præmissa rata habentes et grata, ea, de avisamento et assensu dominorum spiritualium et temporalium, ac communitalis regni nostri Angliæ, in præsentem parlamento nostro existentium, et ad requisitionem ejusdem communitalis, ac auctoritate ejusdem parlamenti nostri, acceptamus, approbamus, ratificamus, concedimus, et confirmamus. Et ulterius, ex assensu et auctoritate prædictis, volumus, concedimus, ordinamus, et stabilimus per præsentem, quod prædicti præpositus et scolares habeant et teneant, sibi et successoribus suis, tam solum, fundum, et boscum prædicta cum pertinentiis, in dicta parochia Sancti Andree, in dicta warda de Baynardescastell, necnon clausum, orreum, terras, tenementa, et advocationem sive patronatum prædicta cum pertinentiis in Fordyngbrigge, imperpetuum, absque aliquo inde nobis, hæredibus seu successoribus nostris, reddendo, faciendo, vel solvendo; et quod liceat eis dictam ecclesiam appropriare, et eam sic appropriatam in proprios usus tenere, sibi et successoribus suis imperpetuum, in forma supradicta. Damus etiam, et concedimus, de assensu et auctoritate prædictis, præfatis præposito et scholaribus, quandam domum lapideam situatam in villa Cantebriggie, vocatam Mertonehalle, quatuordecim tofta, unum molendinum aquaticum, duas piscarias separales, ducentas sexaginta acras terræ arabilis, viginti octo acras prati, decem acras pasturæ, centum et quindecim solidatas et octo denaratas redditus assise, libertatem dimidiæ faldæ, triginta et septem capones reddituales, dimidiam libram piperis, dimidiam libram cimini, novem precarias, necnon quandam annuum redditum, pensionum, sive consuetudinem, vocatum warpeny, cum suis perti-

nentiis, in Cantebrigia, Newenham, Howys, Grytton, Grancete, Coton, Over, Chesterton, et Bernewell, in comitatu Cantebrigie; quæ de antiqua fundatione collegii sive domus scholarium de Merton Oxoniæ fuerunt; et quæ Johannes Somerseth, cancellarius scaccari nostri, et Johannes Langton, cancellarius universitatis Cantebrigie, nuper habuerunt ex concessione Eliæ Holcote, custodis dicti collegii sive domus scholarium, ad usum prædictorum præpositi et scholarium dicti Collegii nostri Regalis beatæ Mariæ et Sancti Nicholai, et successorum suorum, habenda et tenenda, prædicta domum, tofta, molendinum, piscaria, terras, prata, pasturas, redditus, libertatem, precarias, pensionem sive consuetudinem, et servitia prædicta, cum omnibus suis pertinentiis, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum. Præterea, cum Elizabeth nuper uxor Johannis Norbury defuncti, habeat et teneat ad terminum vitæ suæ dominium sive manerium de Chesthunt in comitatu Hertford cum pertinentiis, una cum advocacione sive patronatu ecclesiæ de Chesthunt prædicta, reversione inde post mortem ejusdem Elizabeth, ad Henricum Norbury, militem, pro termino vitæ suæ spectante; post ejus mortem, dominium sive manerium prædictum, una cum advocacione sive patronatu prædicta, ad nos et hæredes nostros reverti debet; nos, de assensu et auctoritate prædictis, concessimus quod prædictum dominium sive manerium, una cum advocacione sive patronatu prædicta, quæ post mortem prædictorum Elizabeth et Henrici, ad nos et hæredes nostros, ut prædictum est, reverti debent, remaneant immediate post mortem ipsorum Elizabeth et Henrici præfatis præposito et scholaribus; habenda et tenenda, sibi et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum. Et nos vero et hæredes nostri, omnia et singula præmissa et eorum quodlibet, per nos præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, ut præfertur, concessa, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, auctoritate prædicti præ-

sentis parlamenti nostri, contra omnes gentes warantizabimus et defendemus imperpetuum. Et si contingat præmissa vel aliquam parcellam eorundem, a præfatis præposito et scholaribus, seu successoribus suis, quovis modo legitimo imposterum evinci : tunc nos, hæredes et successores nostri, immediate post hujusmodi evictionem habitam, præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, alia terras, tenementa, redditus, et possessiones, ejusdem valoris annui prout præmissi sic evinci contingentia existunt, concedemus, habenda, tenenda, et gaudenda, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum : prædicto statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis edito, eo etiam quod expressa mentio de vero valore annuo præmissorum, vel eorum alicujus, aut de aliis donis et concessionibus per nos præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, sub quocumque nomine, seu quibuscumque nominibus, ante hæc tempora factis, aut quod status prædictorum Elizabeth et Henrici de et in dicto dominio sive manerio de Chesthunt, una cum advocacione sive patronatu de Chesthunt prædicta, cum pertinentiis, aliter quam de facto existit in præsentibus recitetur, aut quod, de quo, vel de quibus, dominium, sive manerium illud, cum eodem advocacione sive patronatu cum pertinentiis, et per quæ servitia tenetur, in præsentibus expressa non sit mentio, aut alia causa, re, vel materia quacumque ante hæc tempora habita, facta, seu perpetrata, in aliquo non obstantibus. Proviso semper, quod prætextu dictarum concessionum nostrarum, auctoritate præsentis parlamenti nostri, dictis præposito et scholaribus, et successoribus suis, confectarum, nullus ligeus noster Anglicus, de aliquibus annuitatibus, firmis, seu redditibus, de prædictis terris, tenementis, sive possessionibus legitime sibi debitis, aliquo qualiter præcludatur ; sed quod idem ligeus noster habeat idem remedium, et eandem actionem, ad petenda, exigenda, et habenda hujusmodi annuitates, firmas, sive redditus, si quæ fuerint, prout haberet si præsens conces-

sio nostra, auctoritate supradicta, dictis præposito et scolari-bus, et successoribus suis, facta non fuisset. Quæ quidem omnia et singula præmissa, per nos, hac instanti tertia die Martii, de avisamento et assensu dominorum et communitatis prædictorum, ad requisitionem supradictam, et auctoritate dicti præsentis parlamenti nostri, apud Bury Sancti Edmundi, decimo die Februarii, videlicet, in festo Sanctæ Scolasticæ Virginis ultimo præterito, inchoati et tenti, et usque dictum tertium diem Martii durantis, accepta, approbata, ratificata, concessa, et confirmata existunt, in forma supradicta. Hiis testibus, etc.

Quibus quidem petitione et cedula in parlamento prædicto lectis, auditis, et plenius intellectis, eisdem petitioni et cedulæ, de avisamento et assensu prædictis, taliter fuit responsum :

Responsio.

The king, by thadvys and assent of the lordes spirituelx and temporelx, and the commons of this his noble roialme of Englund, beyng in this present parliament, atte the speciall request of the same commons, and by thauctorité of the same parlement, hathe graunted that it be doone after the strengthe, fourme, and effect of this petition, and the cedula therto annexed.

PARLIAMENT OF 27 HENRY VI, A.D. 1449.

Provost and Scholars of the Royal College of our Lady and St. Nicholas
at Cambridge.

Soit baillé as seinurs.

To the kyng, oure soverain lord ; prayen the comones of this present parlement ; that hit pleas your highnesse of youre moost especial and habundant grace, by thavis and assent of the lordes spirituell and temporell in this same parlement assembled, and by auctorité of the same parlement, for to graunte to youre provost and scolers of your Colledge

Royal of our Blessed Lady and Saint Nicholas of Cambrigge, your gracious lettres patentez, to be made in due forme under your grete seal, according to the tenour here following.

Rex, omnibus ad quos, etc., salutem. Sciatis, quod cum nos, tertio decimo die Septembris ultimo præterito, per litteras nostras patentes concesserimus et confirmaverimus dilectis nobis in Christo præposito et scholaribus Collegii nostri Regalis Beatae Mariæ et Sancti Nicholai de Canteburgia, advocationem sive patronatum præbendæ de Chalk, alias dictæ præbendæ vocatæ Chalk in Comitatu Wiltes.; quam vel quem quidem advocationem sive patronatum nuper habuimus ex dono et concessione dilectarum nobis in Christo abbatissæ et conventus de Wilton in eodem comitatu; dederimus etiam, et concesserimus, et per easdem litteras nostras confirmaverimus, eisdem præposito et scholaribus, advocationem sive patronatum præbendæ de Ewern, juxta Shaftesbury, alias dictæ præbendæ vocatæ Ewern, juxta Shaftesbury, in comitatu Dorset.; quam vel quem quidem advocationem, sive patronatum, nuper habuimus ex dono et concessione dilectarum nobis in Christo abbatissæ et conventus de Shaftesbury: habendas et tenendas prædictas advocationes, sive patronatus, cum suis juribus et pertinentiis universis, præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum: statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis edito non obstante. Præterea de gratia nostra uberiori concesserimus, et tenore earundem litterarum nostrarum licentiam dederimus, pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, quod ipsi præbendas prædictas, et earum alteram, cum suis juribus et pertinentiis, appropriare, et eas sic appropriatas in proprios usus tenere sibi et successoribus suis imperpetuum, in augmentationem sustentationis eorum, valerent licite et impune, absque impedimento vel perturbatione nostri, hæredum seu successorum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, corona-

torum, aut aliorum ballivorum vel ministrorum nostrorum, hæredum seu successorum nostrorum, quorumcumque, prout in literis prædictis plenius continetur. Cumque etiam nos, decimo die Februarii tunc proxime sequente, per alias literas nostras patentes, dederimus, concesserimus, et confirmaverimus præfatis præposito et scholaribus, quoddam tenementum situatum in parochia Beatæ Mariæ juxta forum Cantebrigie, in Alta Strata, inter tenementum Roberti Lincolne, ex parte australi, et tenementum nostrum nuper magistri et confratrum domus et hospitalis Sancti Johannis Evangelistæ Cantebrigie, ex parte boreali; ac etiam quendam fundum sive solum jacentem in Cantebrigie, in Lez Scolelanes, inter tenementum nostrum nuper magistri et scholarium Domus sive Collegii Corporis Christi et Beatæ Mariæ de Cantebrigia, ex parte orientali, et alium fundum sive solum nuper Roberti Lincolne, ex parte occidentali; necnon quendam alium fundum sive solum jacentem in Lez Scolelanes prædictos, subtus gardinum collegii vocati Gunwilhalle, inter quoddam solum sive fundum nostrum nuper magistri sive custodis et scholarium Domus Sancti Michaelis Cantebrigie, ex parte orientali, et quoddam gardinum nuper custodis, sociorum, et scholarium Aulæ Sanctæ Trinitatis universitatis Cantebrigie, ex parte occidentali; quæ quidem tenementa, fundos, sive sola, nuper habuimus ex dono et concessione Willelmi Sida et Johannis Bunne, custodum ecclesiæ parochialis Beatæ Mariæ juxta forum Cantebrigie, ac parochianorum ejusdem ecclesiæ. Dederimus etiam, concesserimus, et confirmaverimus dictis præposito et scholaribus, unum mesuagium cum suis pertinentiis, situatum in parochia Sancti Edwardi villæ nostræ Cantebrigie, inter tenementum nostrum nuper magistri et confratrum Domus et Hospitalis Sancti Johannis Evangelistæ Cantebrigie, ex una parte, et tenementum nuper Thomæ Fordham, ex alia parte, abuttans ad unum caput super tenementum nuper præfati Thomæ Fordham, et ad aliud caput super viam nostram regiam; quod quidem mesuagium, cum suis pertinentiis, nuper ha-

buimus ex dimissione et liberatione Ricardi Gybbes de Cantebrigia, Thomæ Fordham et Roberti Joynour, de eadem villa. Dederimus ulterius, concesserimus, et confirmaverimus præfatis præposito et scholaribus, totum illud messuagium cum pertinentiis, situatum in prædicta villa nostra Cantebrigie, in parochia nuper Sancti Johannis Baptistæ, in Milnestrete, inter tenementum Johannis Goldyngton, ex parte boreali, et tenementum nuper Roberti Tyller, ex parte australi, et unum caput abuttans super Mylnestrete prædictum, et aliud caput super tenementum dicti Johannis Goldyngton; quod quidem mesuagium cum pertinentiis nuper habuimus ex dono et concessione Hugonis Tapton et Andreæ Dokett, clericorum. Dederimus insuper, concesserimus, et confirmaverimus, eisdem præposito et scholaribus, unum gardinum cum pertinentiis, jacens in villa nostra Cantebrigie, juxta hospitium Sancti Edwardi, quod nuper fuit in tenura Roberti Joynour; necnon aliud gardinum jacens in eadem villa nostra, juxta communem ripariam, et nuper in tenura Johannis Wellys, clerici; ac etiam quoddam tenementum cum pertinentiis, vocatum Le Horshede, situatum in Alto Vico in dicta parochia Beatæ Mariæ juxta forum dictæ villæ nostræ Cantebrigie, abuttans super vicum vocatum Scolelane ex parte boreali, et super tenementum supradictorum magistri et confratrum Domus et Hospitalis Sancti Johannis Evangelistæ prædicti ex parte australi, et super parcellam cujusdam fundi nostri ex parte occidentali; necnon aliud tenementum nuper in tenura Galfridi Nevill, cum pertinentiis, situatum in eadem villa nostra Cantebrigie in Milnestrete, abuttans super fundum nuper ejusdem Galfridi Nevill ex parte boreali, et tenementum Agnetis Jacob ex parte australi; ac insuper quendam fundum cum pertinentiis, jacentem in dicta villa nostra Cantebrigie in Milnestrete prædicto, nuper in tenura Willelmi Lincolne; necnon quoddam cotagium sive domum et gardinum cum pertinentiis, situatum et jacens in prædicta nostra villa Cantebrigie, juxta Pluteslane, alias dictum Nutlane, inter

tenementa nostra quæ fuerunt Agnetis Jacob ; quæ quidem gardinum, tenementa, fundum, cotagium sive domum et gardinum, cum suis pertinentiis, nuper habuimus ex dono et concessione dilectorum nobis in Christo magistri et scholarium Domus sive Collegii Corporis Christi et Beatæ Mariæ de Cantebrigia.

Dederimus ulterius, concesserimus, et confirmaverimus, præfatis præposito et scholaribus, quoddam mesuagium sive hospitium, vocatum Seynt Austyns Hostel, cum gardino et aliis tenementis eidem hospitio adjacentibus, in Mylnestrete, in parochia nuper Sancti Johannis Baptistæ in villa nostra Cantebrigiæ, situatum inter cimiterium nuper ejusdem ecclesiæ, ex parte boreali, et aliud tenementum quod nuper fuit Hospitium Sancti Edmundi, ex parte australi ; quod quidem mesuagium, sive hospitium, cum gardino ac tenementis prædictis, et suis pertinentiis, nuper habuimus ex dono et concessione dilectorum nobis in Christo magistri et sociorum Aulæ sive Domus de Clare in Cantebrigia. Dederimus etiam, concesserimus, et confirmaverimus, dictis præposito et scholaribus, unum tenementum cum pertinentiis in prædicta villa nostra Cantebrigiæ, situatum in Milnestrete in dicta parochia nuper Sancti Johannis Baptistæ, inter venellam vocatam Pyronlane, ex parte boreali, et quoddam tenementum priorissæ et monialium domus Sanctæ Mariæ et Sanctæ Radegundis de Cantebrigia, ex parte australi ; necnon quandam parcellam fundi sive soli jacentem infra procinctum Collegii nostri Regalis supradicti, et nuper hospitio Sancti Edwardi Cantebriggæ adjacentem ; quæ quidem tenementum et parcellam fundi sive soli, nuper habuimus ex dono et concessione dilectorum nobis in Christo prioris et canonicorum capelli Sancti Edmundi in Cantebrigia, ordinis Sancti Gilberti de Sempringham.

Ac etiam dederimus, concesserimus, et confirmaverimus, prædictis præposito et scholaribus, quoddam tenementum cum pertinentiis, situatum in villa nostra Cantebrigiæ, in paro-

chia Sanctæ Mariæ juxta forum ejusdem villæ, inter tenementum magistri et scholarium Domus sive Collegii Corporis Christi et Beatæ Mariæ, ex parte boreali, et tenementum nostrum nuper cantariæ in ecclesia Sanctæ Mariæ juxta forum prædicta, ex parte australi; necnon quoddam aliud tenementum in eadem villa nostra, in parochia Sancti Edwardi, situatum inter tenementum nostrum, ex parte boreali, et aliud tenementum nostrum ex parte australi; quæ quidem tenementa cum suis pertinentiis, nuper habuimus ex dono et concessione dilectorum nobis in Christo magistri et confratrum domus et hospitalis Sancti Johannis Evangelistæ Cantebrigiæ. Ac insuper dederimus, concesserimus, et confirmaverimus, supradictis præposito et scholaribus, unum tenementum cum pertinentiis, situatum in villa nostra Cantebrigiæ, in Pluteslane, alias dicto Nutlane, inter tenementum nostrum nuper Agnetis Jacob, ex parte occidentali, et quoddam tenementum magistri et scholarium Domus sive Collegii Corporis Christi et Beatæ Mariæ prædictorum, ex parte orientali; quod quidem tenementum cum pertinentiis nuper habuimus ex dono et concessione dilectarum nobis in Christo abbatissæ et monialium monasterii de Denney, ordinis Sanctæ Claræ, alias dictarum abbatissæ et sororum minorissarum de monasterio de Denney.

Dederimus ulterius, concesserimus, et confirmaverimus, eisdem præposito et scholaribus, quoddam solum sive fundum jacens in villa nostra Cantebrigiæ, prope scholas theologiæ in eadem villa inter vicum vocatum Scolelanes, ex parte orientali, et quoddam gardinum nostrum nuper cantariæ in ecclesia Beatæ Mariæ juxta forum Cantebrigiæ, ex parte occidentali; quod vel quem solum sive fundum cum pertinentiis, nuper habuimus ex dono et concessione dilectorum nobis in Christo magistri sive custodis et scholarium Domus Sancti Michaelis Cantebrigiæ. Dederimus insuper, concesserimus, et confirmaverimus, præfatis præposito et scholaribus, quoddam mesuagium vocatum The Hert on the Hope, cum perti-

nentiis, situatum in Huntyngdon, in Le Highstrete, inter venellam vocatam Saint Mary-lane, ex una parte, et tene-mentum Ricardi Brigges, ex parte altera; quod quidem mesuagium cum pertinentiis nuper habuimus ex dimissione, liberatione, et confirmatione dilectorum nobis Radulphi Babthorp, Roberti Stonham, Thomæ Wesenham, armigerorum, et Walteri Taillard. Et similiter dederimus, concesserimus, et confirmaverimus præfatis præposito et scholaribus, quan-dam vacuam placeam terræ in Huntyngdon, prout jacet in Huntingdon, in comitatu Huntingdon, in latitudine inter tene-mentum sive hospitium vocatum Le Hert, ex parte australi, et tenementum Johannis Somersette, barbitonsoris, ex parte boreali, et abuttat ad caput orientale super terram nuper Radulphi Babthorp, et ad caput occidentale super communem viam nostram regiam; quam quidem vacuam placeam terræ nuper habuimus ex dono et concessione Ricardi Brigges de Huntingdon, mercere.

Et ulterius dederimus, concesserimus, et confirmaverimus, eisdem præposito et scholaribus, quædam tenementa nostra, sive quasdam parcelas fundi sive soli, cum suis pertinentiis, insimul jacentia in villa nostra Cantebrigie, in parochia nuper Sancti Johannis Baptistæ, de novo superædificata, modo vocata Seynt Austyns Hostel, inter tenementum magistri et scholarium Domus sive Collegii Corporis Christi et Beatæ Mariæ de Cantebriggia, ex parte orientali, et vicum vocatum Mylnestrete, ex parte occidentali, ac quandam venellam vocatam Nutlane, alias Pluteslane, ex parte aus-trali, et quandam novam venellam jacentem subtus dictum Collegium nostrum Regale, ex parte boreali, et continet in longitudine per dictam venellam vocatam Nutlane, alias Pluteslane, ducentos triginta et quinque pedes: ac etiam in longitudine per dictam novam venellam, ducentos et quin-que pedes; et continet in latitudine ad finem orientalem inter prædictas venellas, sexaginta et tres pedes, ac etiam ad finem occidentalem, in latitudine inter easdem venellas, nona-

ginta et sex pedes; quæ quidem tenementa, sive parcelas fundi sive soli, cum pertinentiis, nuper habuimus ex donis et concessionibus supradictorum magistri et scolarium Domus sive Collegii Corporis Christi et Beatæ Mariæ, necnon abbatissæ et monialium monasterii de Denny, ordinis Sanctæ Claræ, alias dictarum abbatissæ et sororum minorissarum de monasterio de Denny, ac Agnetis Jacob, et Johannis Wering de Cantebrigia; habenda et tenenda, omnia et singula hospitia, mesuagia, terras, tenementa, et cætera præmissa, cum omnibus suis pertinentiis, præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, prout in eisdem literis nostris patentibus plenius apparet.

Ac cum nos, sexto die Februarii ultimo præterito, per alias literas nostras patentes dederimus, concesserimus, et confirmaverimus, præfatis præposito et scholaribus, patronatum sive advocationem prioratus de Borden in comitatu Essex, ac totum jus nostrum ejusdem prioratus, necnon statum, titulum, et interesse, quæ in prioratu prædicto, cum omnibus et omnimodis terris, tenementis, redditibus, serviitiis, et possessionibus, tam spiritualibus quam temporalibus, et cæteris suis juribus et pertinentiis quibuscumque quæ habuimus seu habere poterimus quovis modo: habendum et tenendum, prædictum advocationem sive patronatum, ac cætera præmissa, cum suis juribus et pertinentiis, præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, prout in eisdem literis plenius continetur.

Præterea, cum Tomas Crosse nuper major villæ nostræ Cantebrigie defunctus, ac burgenses et communitas ejusdem villæ, per quoddam scriptum suum, datum apud Cantebrigiam prædictam, penultimo die Octobris, anno regni nostri vicesimo sexto, dederint, concesserint, et per scriptum illud confirmaverint, præfatis præposito et scholaribus, quandam parcelam pasturæ sive prati nuper de communi suo, cum sepibus et fossatis inclusam, jacentem infra communam suam

ejusdem villæ inter ripam sive aquam vocatam Le Ge, ex parte orientali, et terram nuper collegii vocati Merton College, in universitate nostra Oxoniæ, ex parte occidentali, et continet in longitudine, ab exteriori parte fossati prædicti pasturæ sive prati, ex parte australi, usque exteriorem partem fossati ejusdem pasturæ sive prati, ex parte boreali, juxta ripam sive aquam prædictam, octingenta et decem pedes, et juxta Lez Willoughs continet, inter utraque fossata prædicta, in longitudine, octingenta et quinquaginta pedes; et continet etiam in latitudine, in fine australi, tricentos quaterviginti et decem pedes, et in latitudine, in fine boreali, tricentos quaterviginti et sex pedes: habendam et tenendam prædictam parcellam pasturæ sive prati, cum fossatis prædictis, et omnibus aliis suis pertinentiis, præfatis præposito et scolariibus, et successoribus suis, in augmentationem et elargitionem situs eorum, et pro perpetuo loco recreationis eorundem, et in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, prout in eodem scripto plenius continetur. Nos autem omnia et singula prædicta donationes, concessiones, confirmationes, litteras, scripta, et cætera præmissa, rata habentes et grata, ea, de avisamento et assensu dominorum spiritualium et temporalium, ac ad requisitionem communitatis regni nostri Angliæ, in præsentī parlīamento nostro existentium, auctoritate ejusdem parlīamenti nostri, acceptamus, approbamus, ratificamus, et tenore præsentium confirmamus, et ea omnia et singula, eadem auctoritate, prædictis præposito et scholaribus damus et concedimus per præsentēs: habenda et tenenda sibi et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum: prædicto statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis edito, eo etiam quod expressa mentio de vero valore annuo præmissorum vel eorum alicujus, aut de aliis donis et concessionibus per nos præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, aut eorum prædecessoribus, ante hæc tempora factis, in præsentibus minime facta existit, juxta formam statutorum inde

editorum, quibuscumque etiam aliis statutis sive ordinationibus ante hæc tempora editis, factis, sive ordinatis, non obstantibus. Et nos vero, et hæredes nostri, omnia et singula prioratum, advocaciones sive patronatus, hospitia, mesuagia, terras, tenementa, cotagia, gardina, sola, fundos, ædificia, et cætera præmissa, cum suis pertinentiis, præfatis præposito et scolariis, et successoribus suis, ut præfertur, concessa, eisdem præposito et scolariis, et successoribus suis, auctoritate prædicta, warantizabimus et imperpetuum defendemus. Et volumus, ac eadem auctoritate concedimus eisdem præposito et scolariis, et successoribus suis, quod si contingat prædicta prioratum, advocaciones sive patronatus, hospitia, mesuagia, terras, tenementa, cotagia, gardina, sola, fundos, ædificia, mansiones, et cætera præmissa, vel aliquam parcelam eorundem, a præfatis præposito et scolariis, seu successoribus suis, quovis modo imposterum evinci, vel ipsos inde expelli, tunc nos et hæredes nostri, immediate post hujusmodi evictionem seu expulsionem habitam, eisdem præposito et scolariis, et successoribus suis, alia terras, tenementa, redditas, et servitia, ejusdem annui valoris prout prioratus, advocaciones sive patronatus, hospitia, mesuagia, terræ, tenementa, cotagia, gardina, sola, fundi, ædificia, mansiones, et cætera præmissa, vel aliqua parcella eorundem, sic evinci vel ipsos inde expelli contingentia existunt, concedimus; habenda, tenenda, et gaudenda, eisdem præposito et scolariis, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum. Et pro majori securitate ipsorum præpositi et scolarii, et successorum suorum, in hac parte, volumus, et auctoritate prædicti præsentis parliamenti nostri concedimus, pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, quod iidem præpositus et scolares, et successores sui, habeant talem et tantam pecuniæ summam annuam qualem et quantam hujusmodi prioratus, advocaciones sive patronatus, hospitia, mesuagia, terræ, tenementa, cotagia, gardina, sola, fundi, ædificia, mansiones, et cætera præmissa,

vel eorum aliqua parcella, ab eis, ut præfertur, evinci vel ipsos inde expelli contingentia, annuatim valent; percipiendam sibi et successoribus suis ad receptam scaccarii nostri, hæredum et successorum nostrorum, per manus thesaurarii et camerarii nostri, hæredum et successorum nostrorum, ibidem pro tempore existentium, a die hujusmodi evictionis quousque iidem præpositus et scolares, seu successores sui, alia terras et tenementa, redditus, servitia, et possessiones, ejusdem annui valoris, ex concessione nostra, hæredum seu successorum nostrorum, in forma prædicta habuerint. Et quod iidem thesaurarius et camerarius qui pro tempore fuerint, habeant plenariam auctoritatem et potestatem, auctoritate prædicta, solvendi hujusmodi annuam summam præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, in forma prædicta, absque aliquo alio warranto seu mandato nostri, hæredum seu successorum nostrorum, in hac parte sibi dirigendo seu deliberando. Proviso semper, quod prætextu dictarum concessionum nostrarum, auctoritate præsentis parliamenti nostri dictis præposito et scholaribus et successoribus suis confectarum, nullus ligeus noster Anglicus de aliquibus annuitatibus, firmis, sive redditibus, de prædictis terris, tenementis, sive possessionibus, præposito et scholaribus, et successoribus suis prædictis, ut prædicatur, concessis, aliququaliter præcludatur; sed quod idem ligeus noster habeat idem remedium et eandem actionem ad petendas, exigendas, et habendas hujusmodi annuitates, firmas, sive redditus, si qui fuerint, prout haberet si præsens concessio nostra auctoritate supradicta prædictis præposito et scholaribus, et successoribus suis, facta non fuisset.

Et cum nos, duodecimo die Februarii, anno regni nostri decimo nono, per quasdam literas nostras patentes, Collegium nostrum Regale Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai de Cantebriggia, per nomen cujusdem collegii perpetui, de uno rectore, et duodecim scholaribus, seu pluribus vel paucioribus, prout casus eveniret, secundum ipsius collegii facultates et expensas ampliandis vel diminuendis, juxta ordinationes et statuta inde

per venerabiles patres W. Lincoln. et W. Sarum episcopos, Willelmum Lyndewode, defunctum, adtunc custodem privati sigilli nostri, et Johannem Somersette, scaccarii nostri, et Johannem Langton defunctum, universitatis nostræ Cantebriegiæ cancellarios, sub certis modo et forma in literis nostris prædictis plenius specificatis, caudanda, statuenda, facienda, et stabilienda, super quoddam solum nostrum, juxta novas scholas theologiæ et juris canonici, in vico scholarum villæ nostræ Cantebriegiæ prædictæ, per metas et bundas in dictis literis nostris patentibus specificatas, duxerimus erigendum, ac realiter et in facto tenore dictarum literarum nostrarum erexerimus, fundaverimus, facerimus, et stabiliverimus, perpetuis futuris temporibus duraturum, prout in literis prædictis inter alia hujusmodi erectioni, foundationi, et stabilimento consona et oportuna plenius continetur. Et postmodum, videlicet decimo die Julii, anno regni nostri vicesimo primo, per alias literas nostras patentes, certis causis nos specialiter ad hoc moventibus, rectorem collegii illius adtunc existentem de nomine rectoris ejusdem collegii penitus exuerimus, ac dictum nomen rectoris in nomine præpositi transtulerimus et transmutaverimus, ac ipsum rectorem in præpositum collegii illius tenore earundem literarum præfecerimus, ordinaverimus, et creaverimus, ipsumque et quemlibet successorem suum principale regimen ejusdem collegii et scholarium inibi existentium pro tempore gerentem, pro præposito collegii illius teneri, reputari, et haberi, ac præpositum ejusdem collegii nuncupari et censi voluerimus, concesserimus, ordinaverimus, et decreverimus, et non sub nomine rectoris quovis modo, prout in eisdem literis per nos, auctoritate parlamenti nostri apud Westmonasterium, vicesimo quinto die Febr., anno regni nostri vicesimo tertio, tenti, acceptatis, approbatis, ratificatis, et confirmatis, inter alia plenius apparet. Ac postmodum præfati præpositus et scholares, attendentes qualiter ad numerum ipsorummet et aliorum ad collegium prædictum indies confluentium, dictum solum juxta novas scholas pro situ col-

legii prædicti, ac eorum habitationibus et mansionibus, propter soli illius parvitatem, minus sufficiens existebat, nobis humillime supplicarunt, quatinus pro ampliori fundo, super quo ipsi et successores sui hujusmodi mansiones et habitationes suas, pro eorum quiete, commodo, et utilitate magis ad largum ædificare possent, eis providere dignaremur; et nos eorundem præpositi et scholarium supplicationi favorabiliter inclinati, eorumque mansiones et habitationes amplioribus modis et formis quibus poterunt, pro quiete, commodo, et utilitate ipsorum præpositi et scholarium, et successorum suorum, ædificare intime desiderantes, quendam fundum jacentem inter Altam Stratam villæ prædictæ, ex parte orientali, et communem ripariam ejusdem villæ, ex parte occidentali, et inter venellam vocatam Whitefrerelane, et novam venellam juxta hospitium modo vocatum Seynt Austyns Hostel, ex parte australi, et inter Aulam de Clare et orientalem partem de Lez Scolelanez, ex parte boreali, continentem in latitudine, in orientali fine, quadringentos et decem pedes, et in occidentali fine, tricentos quaterviginti et quatuor pedes, et in longitudine septingentos pedes, separatim perquirentes de diversis personis nominatis in prædictis literis nostris, datis decimo die Februarii supradicto, et aliis, et fundum illum, ad hujusmodi mansiones et habitationes dictorum præpositi et scholarium, et successorum suorum, super illum ædificandas et construendas, ordinantes et disponentes, eundem fundum per easdem literas nostras, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, ad hos finem et effectum dedimus, concessimus, et confirmavimus, ac ad eandem intentionem, primævum lapidem ecclesiæ ejusdem collegii, ad instantiam et ex assensu eorundem præpositi et scholarium, in eodem fundo, ad laudem, gloriam, et honorem Dei ac Beatissimæ Virginis Mariæ matris Christi, necnon gloriosi confessoris et pontificis Sancti Nicholai, propriis manibus nostris nuper posuerimus. Et nos majorem securitatem præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, in hoc parte fieri cupientes, de gratia

nostra uberiori, et de assensu et auctoritate prædictis, concessimus, quod præfati præpositus et scolares, et successores sui, tam ecclesiam collegii prædicti, quam omnes et singulas mansiones et inhabitationes suas in dicto fundo sibi per nos ad hoc, ut prædictum est, dato et concesso, ædificare et construere, ac in eodem fundo pro perpetuo legitime manere et habitare valeant, eosque in eodem fundo manere et habitare in adeo bono statu, forma, et effectu, vel meliori, quibus iidem præpositus et scolares, vel eorum prædecessores temporibus retroactis, in prædicto solo juxta novas scolas manserunt et habitaverunt, auctoritate prædicta volumus, concedimus, et decernimus per præsentés. Hiis testibus, etc. Dat. etc.

Responsio.

At the reverence of Almyghty God, and of the most gloriouse virgyn oure Lady Seint Marie, and for the devoute zeles that the kyng hath to the chyrch, consideryng also that this devout collage is of his mere foundation, the kyng, by advise and assent of the lordes spirituall and temporell of his roialme of England, beyng in this present parlement, and at the request of the comyns of his seide roialme, also beyng in this seide parlement, and by auctorité of the same parlement, grauntith gladly and with a gode hert this petition, as it is desired, perpetuely to endure.

PARLIAMENT OF 38 HENRY VI., A.D. 1459.

Pro Collegio Regali Cantebrigiæ.

Item, quædem alia cedula exhibita fuit eidem domino regi, in dicto parlamento, ex parte præpositi Collegii Regalis Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai de Cantebriggia, hanc seriem verborum continens :

Rex, archiepiscopis, episcopis, etc. salutem. Sciatis, quod

cum nos nuper, ad laudem, gloriam, et honorem Omnipotentis Dei, in cujus manu corda sunt regum, ac beatissimæ et intermeratæ Virginis Mariæ, matris Christi, necnon gloriosi confessoris et pontificis Sancti Nicholai, quoddam collegium in universitate nostra Cantebrigie, Collegium Regale Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai de Cantebrigia nuncupatum, de uno præposito et certo numero scolarium, erexerimus, fundaverimus, fecerimus, et stabiliverimus, perpetuis temporibus futuris duraturum; ac illud auctoritatibus diversorum parliamentorum nostrorum, inter alia, acceptaverimus, approbaverimus, ratificaverimus, et confirmaverimus; præfatisque præposito et scolaribus, pro eorum sustentatione in victu et vestitu, ac aliis oneribus eisdem præposito et scolaribus, et successoribus suis, qualitercumque incumbentibus, eisdem auctoritatibus dederimus, et concesserimus, tam diversa prioratus, dominia, maneria, terras, et tenementa, reversiones, redditus, annuas firmas, portiones, pensiones, apportus, et possessiones, cum pertinentiis, una cum advocationibus prioratum, ecclesiarum, vicariarum, capellarum, hospitalium, et aliorum beneficiorum ecclesiasticorum; habenda et tenenda, sibi et successoribus suis, de nobis et hæredibus nostris, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum; quam diversa privilegia, libertates, franchises, quietantias, et immunitates; habenda, tenenda, utenda, et gaudenda, sibi et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum; prout in diversis actibus et literis nostris patentibus, præfatis præposito et scolaribus, et successoribus suis, de et super præmissis separatim factis, plenius continetur; cumque præfati præpositus et scolares præterea habeant et teneant diversa alia prioratus, dominia, maneria, terras, et tenementa, reversiones, portiones, pensiones, redditus, apportus, et possessiones, una cum advocationibus ecclesiarum, vicariarum, capellarum, hospitalium, et aliorum beneficiorum ecclesiasticorum, tam ex dono et concessione nostris, quam ex dono, concessione, relaxatione, et confirmatione diversorum

aliorum : habenda et tenenda sibi et successoribus suis, in augmentationem sustentationis eorundem præpositi et scholarium, et successorum suorum, imperpetuum ; prout tam in diversis separalibus literis nostris patentibus, quam in aliis separalibus cartis, scriptis, et literis diversorum aliorum prædictorum plenius liquet :

Nos, de gratia nostra speciali, omnia et singula donationes, concessionem, auctoritates, actus, literas, cartas, scripta, relaxationes et confirmationes, privilegia, libertates, franchises, quietantias, et immunitates, ac cætera omnia et singula cum suis pertinentiis, in auctoritatibus, actibus, literis, cartis, scriptis, relaxationibus, et confirmationibus, ac in eorum quolibet, contenta seu specificata, ac præfatis præposito et scholaribus, et successoribus suis, et alicui prædecessorum suorum, et eorum successoribus, qualitercumque concessa, rata habentes et grata, ea, de avisamento et assensu dominorum spiritualium et temporalium, ac ad requisitionem communitatis regni nostri Angliæ, in præsentem parlamento nostro existentium, auctoritate ejusdem parlamenti, acceptamus, approbamus, ratificamus, ac præfatis nunc præposito et scholaribus et successoribus suis confirmamus, et ea omnia et singula eadem auctoritate eisdem præposito et scholaribus damus et concedimus per præsentem ; habenda, tenenda, utenda, et gaudenda, sibi et successoribus suis, una cum exitibus et proficuis omnium et singulorum præmissorum, et eorum cujlibet, similiter eadem auctoritate, secundum formas et tenores cartarum, literarum, auctoritatum, actuum, scriptorum, relaxationum, et confirmationum prædictorum, eisdem præposito et scholaribus, et successoribus suis, et alicui prædecessorum suorum, et eorum successoribus superinde, separatim confectorum, adeo plene, libere, et quiete, sicut nos ea seu eorum aliquod si in manibus nostris extitissent vel extitisset haberemus, seu ea vel eorum aliquod alicui personæ, seu aliquibus personis, auctoritate illa dare et concedere possumus, et meliori modo quo erga nos et hæredes nostros

intelligi poterit, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, absque impetitione, impedimento, perturbatione, molestatione, seu gravamine nostri, vel hæredum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, coronatorum, vel aliorum ballivorum, officiariorum, seu ministrorum nostrorum, vel aliorum quorumcumque; et absque aliquo compoto, seu aliquo alio nobis vel hæredibus nostris pro præmissis vel aliquo præmissorum quomodolibet reddendo, solvendo, vel faciendo: statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis edito, seu quibuscumque aliis statutis, actibus, sive ordinationibus, aut consuetudinibus editis, factis, sive ordinatis, seu usitatis, aut imposterum edendis, fiendis, sive ordinandis, non obstantibus.

Qua quidem cedula in parlamento prædicto lecta, audita, et plenius intellecta, de avisamento et assensu dominorum spiritualium et temporalium, ac communitatis regni Angliæ, in eodem parlamento existentium, respondebatur eidem in forma sequenti:

Responsio.

Le Roy, de l'advis et assent des seignurs espirituels et temporels, et les communes, en cest son parlement tenuz à Coventré, le vintisme jour de Novembre, l'an de son reigne trent oeptisme assemblez, et par l'auctorité de mesme le parlement, ad grauntée tout le continue en cest cedula especifiez: et sur çeo ad commaundé son chartre à faire en due fourme.

Provided alwey, that noon acte made ne to be made in this present parlement, strecche, extend, ne be prejudiciall to the wardeyn, or maister, and scolers, and thaire successors, of the college of Valence Marie, commynly called Pembroke-hall, within the universitee of Cantebrigge, of any graunte made by the kyng oure soverayn lord, to the said wardeyne, or maistre, and scolers, and thair successors, of the priorye aliene of Lynton, with all the rightes and appurte-

naunces therto longyng, and of the advouson of the vicariage of the same; ne to any graunte by oure seid soverayne lord the kyng made, to the seid wardeyne, or maistre, and scolers, and thair successours, of a pension, the which thabbot of Rialliene late paied unto thabbot of Pynne, otherwise called Pyn aliene, beyonde the see, for the chirche of Saham, and the tenements and glebe therto perteynyng, or any of theym, or oute of the chirche, tenementa, or glebe aforesaid, or any of thayme.

PARLIAMENT OF 5 HENRY VII. A.D. 1489.

Pro Collegiis Regalibus Cantebrigie et Etonæ.

Item, quædam alia petitio porrecta est domino regi in parlamento prædicto, per præpositum et scolares Collegii Regalis Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai in Cantebriggia, cujus tenor sequitur et est talis.

To the kyng our sovereygne lord, and to his lordes spirituall and temporall, and the commens, in this present parliament assembled; in the moost humble wise beseceth youre highnes, youre continuall oratours, the provost and scolars of youre College Roiall of our Blessed Lady and Seynt Nicholas of Cambrige, and the provost and college of youre College Roiall of oure Blessed Lady of Eton besyde Wyndesore, to have in youre said blessed remembraunce and tender consideration, howe that the most Crystyn prynce of blessed memorie kyng Henry the VIth, youre great uncle, of his vertuose and blessed disposition, for thencease of vertu, connyng, and Cristen faith, established and founded youre said colleges; that is to say, youre said college of Cambrige, of a provost, lxx scolers, to be elected frome your said college of Eton, to be lerned in all liberall sciences, astronomy, phisik, civile, canon, and holy dyvynyte, x prestes conductes, vi clerkes,

and xvi children queresters, with servauntes for theym conveyent and necessarie; and in like wise established and founded youre said college of Eton, of a provost, x prestes, felowes graduate, sufficiently to be lerned in dyvynyte, a master of grammar, an usher, lxx children scolers, x prestes conductes, vi clerkes, xiii almosmen, and xiii pover children, with servauntes to them conveyent and necessarie; and for their sustentation, exhibition, and fyndyng necessarie, by his severall letters patentes, graunted unto either of your said colleges severally, and also caused to be given and graunted to theym severally, divers lordships, manors, londes, tenements, rentes, reversions, servyces, priouries alienees, deanries, hospitalles, howses, halles, knyghtes fees, advowsons, annuytees, fermes, apportes, pensions, porcions, tythes, and other possessions and hereditaments, with thap-purtenaunces, with dyvers libertees, fraunchises, and immu-nytes, in the same lettres patentes, gyftes, and grauntes, conteyned and specified: to have and to hold to them severally and their successours for evermore: by reason wherof, your seid oratours and their predecessours, were severally therof seased in their demeane as of fee, in the right of their said colleges. Nevertheless, gracious sovereigne lorde, it is soo, that great parte and many of the said lordshippes, manors, landes, tenements, and other premysses, sithen that have been seased and taken from youre said oratours, by dyvers other persones, and long tyme have been and yet be by theym so occupied and withholden from your said oratours, ayenst all right and conscience, contrarie to the foundation of youre said colleges, as well to the derogation and brech of the holy will of your said uncle, as to the great decaie and ympoverysch-yng of youre said colleges: wherfore yt may please youre highnesse, of youre most gracious and blessed disposition, to have the premysses in youre tender consideration, and that yt may please youre highness, that it may be ordeyned, established, and enacted by youre highnesse, and the lordes spirituall and

temporall, and the comens, in this present parliament assembled, and by auctorité of the same, that the most reverent fader in God John archbisshop of Canterbury, chauncellor of England, Thomas archbisshop of Yorke, John bisshop of Ely, John bisshop of Lincolne, Thomas erle of Arundell, John erle of Oxenford, Thomas erle of Derby, John Dynham lorde Denham, knyght, tresorour of England, William Huse, knyght, and Thomas Bryan, knyght, or ix, viii, vii, vi, or v of theym, so that the said archebisshopp of Canterbury be one of theym, have full auctorité and power to call or warne, or els to cause to be warned or called, to come before theym, or ix, viii, vii, vi, or v of theym, so that the said archebisshop of Canterbury be one of theym, by severall writts of subpena in due forme to be made, all such other persones and every of theym, as have, hold, or occupie, or shall have, hold, or occupie, any of the said lordships, manors, landes, tenements, and other premysses, or any parcell of theym, seased, taken, or withholden from your said oratours or their predecessours, or any of theym; and to shewe by what right, title, or interesse, the same other persones or any of theym, have, hold, or occupie the same lordshipes, manors, landes, tenements, or other premysses, or any parcell of theym, and whie youre said orators shall not be severally restored into the same, accordyng to the lettres patentes, yeftes, and grauntes, toctheym severally therof made. And that the said archbisshopps, bishops, erles, John Denham, William, and Thomas Bryan, or ix, viii, vii, vi, or v of theym, so that the said archebisshop of Canterbury be one of theym, by the said auctorité of this present parliament, have full auctorité and power, to here and examine, and also by thassent and agreement of you, sovereigne lorde, and by their discreussions, by such wayes and meanes as by their discretions shall be thought convenyent and necessarie, adjuge, and fynally determyne the right, title, possession, and intresse, of the said parties and every of theym, of and in the said lordshipes,

manors, londes, tenements, and other premysses, and every parcell therof, and therupon awarde, ordeyne, and adjuge such execution for the said parties, as by their discretions shall be seyn convenyent and necessarie.

Provided alwey, that the said jugement and determynation be had and made byfore the begynnyng of the next parlement. And that yt may be also ordeyned, stablished, and enacted by the said auctorité of this present parliament, that no acte made ne to be made in this present parliament, extend not, nor be in any wise prejudiciall ne hurtfull unto this present acte; and youre said oratours shall contynually pray to God for the preservation of youre moost noble and roiall estate.

Quæ petitio perlecta et intellecta est, et eidem per dominum regem, assensu et auctoritate prædictis, taliter ut sequitur responsum est.

Responsio.

Soit faite come il est désiré.

ETON COLLEGE.

GRANTS AND CHARTERS RELATING TO ETON COLLEGE.

[From the Rolls of Parliament.]

PARLIAMENT OF 20 HEN. VI. A.D. 1442.

Pro præposito et Collegio Regali Beatæ Mariæ de Eton juxta Wyndesore.

ITEM, quædam alia petitio exhibita fuit eidem domino regi, in præsentî parlîamento, per præfatos communes, pro præposito et Collegio Regali Beatæ Mariæ de Eton juxta Wyndesore, in hæc verba :

To the wyse and discrete communes of this present parlement ; please it to youre wise discretions, consideryng the most blissid and gracious disposition of oure most Cristien soveraigne lorde the kynge, in the fundation of his college of Eton, called the Kynges College of oure Lady of Eton beside Wyndesore, to pray oure saide soveraigne lorde, to graunte

his lettres patentz undre his grete seal, by thadvys and assent of the lordes spirituall and temporell in this present parlement assembled, and by auctoritie of the same parlement, to the provost and the college of the same place, and to theire successors, after the fourme and effect of a cedula to this bille annexed.

Tenor vero cedulæ prædictæ sequitur in hæc verba:

R. archiepiscopus, episcopus, etc. salutem. Inspeximus literas nostras patentes nuper factas in hæc verba.

Henricus, Dei gratia, rex Angliæ et Franciæ, et dominus Hiberniæ, omnibus ad quos præsentis literæ pervenerint, salutem. Regnans in excelsis triumphans ecclesia, cui præsidens est Pater æternus, cuique ministrant sanctorum agmina, et laudis gloriam angelorum chori decantant, in terris vicariam sibi constituit ecclesiam militantem, quam unigenitus ejusdem Dei filius sic sibi in æterni amoris fœdere copulavit, ut eam dignaretur sponsam ejus dilectissimam nominare, cuique, juxta dignitatem tanti nominis, tanquam verus et amantissimus sponsus contulit dotes tam amplissimas gratiarum, quod omnium in Cristo renascentium mater ac domina vocaretur et esset, habens potestatem in singulos tanquam mater, cunctique fideles ipsam velut matrem et dominam honorarent in obedientia filiali: hac namque digna consideratione divi retro principes, et perquam maxime nostri progenitores, eandem ecclesiam sacrosanctam summo honore, atque devota veneratione, semper adeo studuerunt excolere, ut præter alia pleraque virtutum opera gloriosa, in ejus laudem et sponsi ejus gloriam, insignia nonnullis in locis cœnobis, basilicas, et alia pia loca, nedum hoc in nostro regno Angliæ, verum in exteris quibusdam regionibus, eorum devotio regia fundaret, in possessionum ac rerum affluentia copiosius stabilita: unde et nos, qui eodem rege regum, per quem omnes regnant reges, disponente, utriusque regni nostri gubernationem in manus nostras jam suscepimus, ab ipsis

maturæ ætatis nostræ auspiciis, sedula mentis cogitatione versare cœpimus, quomodo qualiterve quali regio munere, juxta modum devotionis nostræ, et nostrorum more majorum, eidem dominæ et sanctissimæ matri nostræ congruum facere possemus honorem, in tanti complacentiam sponsi ejus; tandemque nobis intima meditatione talia cogitantibus, resedit in corde, ut in honorem ac fulcimentum tantæ tamque sanctissimæ matris, in ecclesia parochiali de Etona juxta Wyndesoram, quæ a nostræ nativitatis loco non longe remota est, unum collegium fundaremus. Nolentes igitur tam sanctum nostræ cogitationis spiritum extinguere, ac summa ope desiderantes ei per omnia placere, in cujus manu sunt omnium corda principum, quo graciosius illuminet ipse cor nostrum, ut deinceps perfectius in suo beneplacito nostros actus regios dirigamus, ac sic sub ejus vexillo in præsentī ecclesia militemus, quatinus post hanc, cum illa quæ in cœlis est, mereamur ejus adjuti gratia fœliciter triumphare: ad laudem, gloriam, et honorem ejusdem crucifixi, gloriosissimæ Virginis Mariæ matris ejus exaltationem, ac stabilimentum ecclesiæ sacrosanctæ, ut prædicitur, ejus sponsæ, quoddam collegium, juxta tenorem præsentium regendum et etiam gubernandum, in et de numero unius præpositi, ac decem sacerdotum, quatuor clericorum, et sex puerorum choristarum, inibi divino cultui indies deservire debentium, et viginti et quinque pauperum et indigentium scolarium grammaticam addiscere debentium, ac insuper viginti et quinque pauperum ac debiliū virorum, pro salubri statu nostro dum vixerimus, ac anima nostra cum ab hac luce migraverimus, animabusque illustrium principis Henrici patris nostri, nuper Angliæ et Franciæ regis, necnon clarissimæ memoriæ dominæ Katerinæ, nuper consortis suæ, matris nostræ, cunctorumque progenitorum nostrorum, ac omnium fidelium defunctorum, debebunt in eodem loco jugiter exorare; necnon unius magistri, sive informatoris in grammatica, qui dictos indigentes scolares, aliosque quoscumque et undecumque de regno nostro Angliæ ad dictum colle-

gium confluentes, in rudimentis grammaticæ gratis, absque pecuniæ aut alterius rei exactione, debeat informare ; quos, præpositum quemcumque pro tempore existentem, sacerdotesque, et clericos, pueros, indigentes scholares, pauperes, et magistrum sive informatorem, omnes et singulos successive suis temporibus ibi existentes, juxta tenorem ordinationis et statutorum in hac parte edendorum eligi, præfici, institui, regi, dirigi, et gubernari, corrigi, puniri, amoveri, destitui, et privari, volumus, in ecclesia prædicta, et in quodam fundo contiguo et adjacente cimiterio ejusdem ecclesiæ, ex parte boreali ejusdem, continente trescentos pedes in longitudine, et ducentos et sexaginta in latitudine, cujus quidem ecclesiæ patronatum sive advocationem ad hos finem et effectum nuper perquisivimus, tenore præsentium, de consensu omnium quorum interest, fundamus, erigimus, ac etiam stabilimus, perpetuis futuris temporibus duraturum : ac Henricum Sever, clericum, præpositum et pro præposito ipsius collegii, necnon Johannem Kette, clericum, Willielmum Haston et Willielmum Dene, socios, sacerdotes, Gilbertum Grefe et Johannem Moddyng, clericos, et Rogerum Fleknore, Willielmum Kente, Johannem Helewyn, alias dictum Gray, Henricum Cokkes, pueros choristas, ac Willielmum Stokke et Ricardum Cokkes, scholares indigentes, cum uno magistro sive informatore in grammatica, Johanne Burdon et Johanne de Evesham, pauperibus viris, secundum statuta et ordinationes nostra, et hæredum nostrorum regum Angliæ, imposterum plenius in hac parte edenda, ut præfertur, regendum, corrigendum, privandum, et ammovendum, præficimus, creamus, et etiam ordinamus ; salva semper nobis et specialiter reservata libera potestate quamdiu egerimus in humanis, prædicto numero, ac cæteris omnibus et singulis præmissis, addendi seu detrahendi, ac ea et eorum quodlibet mutandi seu corrigendi, quotiens et quando nobis videbitur expedire. Præterea volumus et concedimus, quod præpositus et socii antedicti, et eorum successores imperpetuum, præpositus et

Collegium Regale Beatæ Mariæ de Eton juxta Wyndesoram nuncupentur : et quod sint unum corpus in se, et, per nomen et sub nomine præpositi et Collegii Regalis Beatæ Mariæ de Eton juxta Wyndesoram, sint personæ habiles, capaces, et perpetuæ, ad impetranda, recipienda, et acquirenda terras, tenementa, redditus, servitia, advocaciones ecclesiarum, et alia emolumenta quæcumque, jura et possessiones spiritualia et temporalia, tam de nobis et hæredibus nostris, quam de aliis personis quibuscumque ; licet ea immediate de nobis et hæredibus nostris teneantur per servitium militare, aut alio modo quocumque ; habenda et tenenda, eisdem præposito et collegio nostro, ac successoribus suis imperpetuum. Ac insuper, quod ipsi per nomen prædictum implacitare possint, et implacitari, ac prosequi omnimodas causas, querelas, et actiones, reales et personales ac mixtas, cujuscumque sint generis vel naturæ, ac respondere valeant et defendere sub nomine prædicto in eisdem, coram judicibus secularibus et ecclesiasticis quibuscumque ; et quod iidem præpositus et collegium, et eorum successores imperpetuum, habeant unum sigillum commune, pro negotiis et factis suis sigillandis. Damusque ulterius et concedimus, pro nobis et hæredibus nostris, præposito et collegio nostro, ac successoribus suis prædictis, patronatum sive advocacionem ecclesiæ parochialis de Etona prædicta ; habendum et tenendum, eisdem præposito et collegio nostro, eorumque successoribus, in perpetuam et puram elemosinam imperpetuum ; ac quod prædicti præpositus et collegium nostrum, et eorum successores, possint, cum auctoritate diocesani loci illius, ac assensu et consensu eorum quorum in hac parte interest, eandem ecclesiam modo parochialem erigi, transferri, et commutari in collegiatam, necnon eisdem præposito et collegio nostro appropriari, uniri, annecti, et incorporari facere et procurare ; ac etiam eam sic appropriatam, incorporatam, unitam, et annexam, in usus proprios tenere, sibi et successoribus suis prædictis imperpetuum ; eo quod expressa mentio de vicario in ecclesia

prædicta, de fructibus ejusdem dotando et ordinando, seu de competenti summa inter pauperes parochianos ejusdem ecclesie annuatim distribuenda, juxta formam statuti inde editi, in præsentibus facta non existit, non obstante. Insuper de gratia nostra speciali, concessimus et licentiam dedimus per præsentis, pro nobis et hæredibus nostris, quantum in nobis est, eisdem præposito et collegio, ac suis successoribus prædictis, quod ipsi et successores sui perquirere possint terras et tenementa, ac advocaciones ecclesiarum, ad valorem mille marcarum per annum, tam de terris et tenementis quæ de nobis in capite, quam de aliis tenentur; habenda, tenenda, et approprianda, eisdem præposito et collegio nostro, ac successoribus suis prædictis, pro sustentatione et eorum victu et vestitu, aliisque necessariis eorum agendis imperpetuum, absque molestatione vel impetitione nostri, vel hæredum nostrorum, aut aliorum quorumcumque; statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis, seu eo quod prædicti advocatio et patronatus de nobis forte tenentur in capite, seu aliquo alio statuto, sive ordinatione, in contrarium facto sive edito non obstantibus: et hoc absque aliquo feodo, magno seu parvo, aut alio fine quocumque nobis aut hæredibus nostris reddendo vel faciendo, pro præmissis seu aliquo præmissorum. Et ulterius de uberiori gratia nostra, pro nobis et hæredibus nostris, quantum in nobis est relaxamus eisdem præposito et collegio nostro, ac successoribus suis imperpetuum, omnimoda corrodia, pensiones, annuitates, et alias præstationes quascumque, quæ nos vel hæredes nostri, aut aliquis alius ad nostrum rogatum sive mandatum, ratione foundationis nostræ antedictæ, ab eisdem præposito et collegio nostro, et successoribus suis prædictis, exigere possemus aut posset in futurum, et eos inde quietos ac immunes fore volumus et concedimus per præsentis perpetuis temporibus duraturos. Insuperque de ampliori gratia nostra, concedimus pro nobis et hæredibus nostris, eisdem præposito et collegio, ac suis successoribus prædictis imperpetuum, quod quotiens-

cumque et quandocumque collegium illud perpetuis futuris temporibus, de præposito per mortem, cessionem, privationem, amotionem, seu resignationem, aut alio modo quocumque vacare contigerit, socii ejusdem collegii pro tempore existentes, habeant plene et percipiant omnimoda fructus, proficua, et emolumenta, de terris, tenementis, redditibus, servitiis, et rectoriis, ac aliis possessionibus quibuscumque ejusdem collegii nostri, seu eidem collegio spectantibus, durante hujusmodi vacatione provenientia, secundum ordinationes et statuta prædicta disponenda, quæ alias tempore aut ratione vacationis hujusmodi, ad nos vel hæredes nostros pertinerent, vel quoquo modo pertinere possent in futurum, absque molestatione vel impetitione nostri, vel hæredum nostrorum, aut aliorum quorumque, et absque compoto, seu aliquo alio nobis vel hæredibus nostris proinde reddendo. Ita quod nos, et hæredes nostri, ab omni custodia, guardia, seisinâ, seu possessione, aut jure, ejusdem collegii, terrarum et tenementorum, reddituum, servitorum, rectoriarum, et aliarum possessionum quarumcumque, eorundem præpositi et collegii, seu eisdem spectantibus, durante hujusmodi vacatione sumus exclusi imperpetuum per præsentem. In cujus rei testimonium, has literas nostras fieri fecimus patentes. Teste me ipso, apud manerium nostrum de Shene, undecimo die Octobris, anno regni nostri decimo nono.

Inspeximus etiam quasdam alias literas nostras patentes, similiter factas, in hæc verba.

Henricus, Dei gratia rex Angliæ et Franciæ, et dominus Hiberniæ, omnibus ad quos præsentem literæ pervenerint, salutem. Sciat, quod cum nos nuperrime, juxta nostrum quod ab ineuntis maturæ ætatis nostræ auspiciis in animo gessimus votum, quoddam collegium, ad gloriam et honorem nominis crucifixi, laudemque et venerationem Beatissimæ Virginis matris suæ, exaltationem et decus ecclesiæ militantis, sanctissimæ matris nostræ, ac stabilimentum fidei Cristianæ, in ecclesia ejusdem Beatæ Virginis Mariæ de Etona juxta

Wydesoram, nostræ nativitatis locum, et in quodam fundo eidem contiguo, Collegium Regale Beatæ Mariæ de Etona juxta Wydesoram, vulgariter vero, the Kynges College of oure Lady of Eton besyde Windesore, nuncupandum, instituerimus, fundaverimus, ac de auctoritate, licentia, et assensu omnium quorum interest, prout in literis inde confectis plenius continetur, stabiliverimus, per Dei gratiam, ut summe speramus, perpetuis futuris temporibus duraturum : nos, ne, quod omnino nollemus, hoc tam pium nostri affectus initiatum jam opus debitæ consummationis defraudetur effectu, aut aliquando, quod absit, propter congruæ dotis seu rei familiaris carentiam, a perpetuitate sua decidat vel onera eidem incumbentia nequeat supportare, de mera liberalitate nostra, ex certa scientia et mero motu nostris, dedimus, concessimus, et hac nostra præsentī carta confirmavimus, delectis nobis in Cristo, Henrico Sever, jam præposito collegii prædicti et ejusdem loci collegio, et successoribus suis, annuam pensionem decem et octo marcarum, percipiendam de vicaria de Mortone, alienigen.; annuam pensionem quadraginta solidorum, percipiendam de ecclesia de Alveley in comitatu Essex.; annuam pensionem quadraginta solidorum, percipiendam de ecclesia de Fulbourne, in comitatu Cantebrigie, provenientem prioratui de Paunfeld in eodem comitatu Essex., alienigen., ab antiquo pertinentem et appendentem ; omnimodas decimas infra villatam de Seint Marie Berwes in dicto comitatu Essex., eidem prioratui de Paunfeld similiter nuper pertinentes ; annuam firmam duodecim marcarum, quam prior prioratus de Monte-acuto, et successores sui, annuatim nobis tenentur reddere de antiquo apportu, nuper pertinente ad capitalem domum ejusdem prioratus tempore pacis in partibus transmarinis ; annuam firmam viginti solidorum, quam prior de Goldecliva, et successores sui, de antiquo apportu ad capitalem domum illius prioratus, in partibus transmarinis, quondam debitam reddere et solvere consueverunt ; prioratum et manerium de Toftes alienigen., cum pertinentiis,

in comitatu Norff. ; prioratum de Sporle alienigen., cum omnibus suis pertinentiis, in eodem comitatu Norff. ; prioratum de Brymmesfeld in comitatu Glouc. alienigen., cum pertinentiis ; manerium de Blakenham, cum pertinentiis, in comitatu Suff., parcellam prioratus de Okebourne alienigen. ; manerium de Cotesford, in comitatu Oxoniæ, parcellam ejusdem prioratus ; prioratum de Modbury, in comitatu Devon., cum membris et pertinentiis suis quibuscumque ; omnia maneria, terras, tenementa, redditus, et possessiones, cum pertinentiis, in comitatu Wiltes., nuper ad decanatum de Morteigne pertinentia ; annuam firmam tresdecim solidorum et quatuor denariorum, quos prior et conventus de Thetford, de quodam apportu domui de Cluny nuper debito, tempore pacis reddere consueverunt ; firmam et redditum octo librarum, tresdecim solidorum, et octo denariorum, quos Willielmus dominus de Lovell, miles, pro custodia prioratus de Mynstre Lovell alienigen., cum omnibus suis juribus et pertinentiis universis, sibi per nos commissa, in comitatu Oxoniæ, habenda a tempore mortis Johannæ nuper reginæ Angliæ, usque finem decem annorum extunc proxime sequentium plenarie complendorum, nobis annuatim reddere tenetur, cum reversione ejusdem prioratus cum acciderit ; firmam et redditum undecim librarum, quos Robertus Roos, miles, pro custodia omnium terrarum et tenementorum, cum pertinentiis, in comitatu Glouc. quondam abbatiæ de Bailbek alienigen, sibi per nos commissa, habenda a festo Sancti Michaelis, anno regni nostri decimo octavo, usque finem septem annorum tunc proxime sequentium plenarie complendorum, nobis annuatim reddere tenetur, cum reversione eorundem cum acciderit ; firmam et redditum sexaginta et decem librarum, et duodecim denariorum, quos Johannes Styward, miles, pro custodia maneriorum de Estwortham in comitatu Norff., et Bledlowe in comitatu Buk. cum pertinentiis, alienigen., sibi per nos commissa, habenda a festo Sancti Michaelis, anno regni nostri decimo septimo, usque finem septem anno-

rum tunc proxime sequentium plenarie complendorum, nobis annuatim reddere tenetur, cum reversione eorundem cum acciderit; firmam et redditum viginti marcarum, quos Thomas Tudenham, miles, pro custodia prioratus de Dokkyng alienigen., cum pertinentiis, sibi per nos commissa, habenda a tempore mortis Johannæ nuper reginæ Angliæ, usque festum Sancti Michaelis tunc proxime sequens, et abinde usque finem septem annorum tunc proxime sequentium plenarie complendorum, nobis annuatim reddere tenetur, cum reversione ejusdem cum acciderit; firmam et redditum triginta librarum, quos Willielmus Phelip, miles, pro custodia prioratus de Cretyng et Everdon alienigen., cum pertinentiis, pensionibus, portionibus, et aliis juribus eidem prioratui qualitercumque spectantibus, in comitatibus Suff. et Northamt., sibi per nos commissâ, habenda a festo Sancti Michaelis, anno regni nostri sexto decimo, usque finem decem annorum tunc proxime sequentium plenarie complendorum, nobis annuatim reddere tenetur, cum reversione ejusdem cum acciderit; firmam et redditum triginta et quatuor solidorum, quos Willielmus York, pro custodia unius molendini aquatici apud Goryng, cum pertinentiis, in comitatu Oxoniæ, parcelle possessionum prioratus de Okebourne alienigen., quondam cellæ Abbatæ Beatæ Mariæ de Becco Herlewini in Normania, sibi per nos commissa, habenda a festo Natalis Domini, anno regni nostri quintodecimo, usque finem decem annorum tunc proxime sequentium plenarie complendorum, nobis annuatim reddere tenetur, cum reversione ejusdem cum acciderit; firmam et redditum undecim marcarum, quos Johannes Cheser, et Johannes Bernyngham, clericus, pro custodia prioratus de Stratfeld Say alienigen., cum omnibus suis juribus, pensionibus, et pertinentiis universis, in comitatu Berk., eis per nos commissa, habenda a festo Sancti Michaelis, anno regni nostri quarto, usque finem viginti annorum tunc proxime sequentium plenarie complendorum, nobis annuatim reddere tenentur, cum reversione ejusdem cum acci-

derit ; firmam et redditum sexdecim librarum, quos Edmundus Clere, armiger, pro custodia manerii sive prioratus de Lesyng-ham alienigen., cum pertinentiis, in comitatu Norff., sibi per nos commissa, habenda a festo Sancti Michaelis, anno regni nostri sextodecimo, usque finem viginti annorum tunc proxime sequentium plenarie complendorum, nobis annuatim reddere tenetur, cum reversione ejusdem cum acciderit ; firmam et redditum tresdecim librarum, sex solidorum, et octo denariorum, quos Willielmus dominus de Lovell, miles, pro custodia prioratus de Cogges alienigen., cum omnibus suis juribus et pertinentiis, in comitatu Oxoniæ, sibi per nos commissa, habenda a tempore mortis Johannæ nuper reginæ Angliæ, usque finem decem annorum tunc proxime sequentium plenarie complendorum, nobis annuatim reddere tenetur, cum reversione ejusdem cum acciderit ; firmam et redditum decem et novem librarum, quos Johannes Arderne, armiger, pro custodia manerii de Totyngbek alienigen., cum suis pertinentiis, in comitatu Surr., sibi per nos commissa, habenda a festo Sancti Michaelis, anno regni nostri decimo octavo, usque finem decem annorum tunc proxime sequentium plenarie complendorum, nobis annuatim reddere tenetur, cum reversione ejusdem cum acciderit ; firmam et redditum quinque librarum, quatuordecim solidorum, et duorum denariorum, quos Walterus Striklond, armiger, pro custodia omnium terrarum, tenementorum, reddituum, et servitiorum, cum pertinentiis, in Northmundam, Compton, et Welegh, in comitatibus Sussex. et Suthamt., quæ quondam fuerunt abbatis de Lucerna in Normania, alias dictæ Mundam vocata Lucerne, sibi per nos commissa, habenda a festo Sancti Michaelis, anno regni nostri decimo octavo, usque finem septem annorum tunc proxime sequentium plenarie complendorum, nobis annuatim reddere tenetur, cum reversione ejusdem cum acciderit ; firmam et redditum octo librarum, quos Walterus Veer, armiger, pro custodia prioratus Sanctæ Elenæ, in Insula Vecta, cum pertinentiis, in comitatu

Suthamt., sibi per nos commissa, habenda a festo Sancti Michaelis, anno regni nostri decimo octavo, usque finem decem annorum tunc proxime sequentium plenarie complendorum, nobis annuatim reddere tenetur, cum reversione ejusdem cum acciderit; firmam et redditum quadraginta librarum, quos Walterus Everard et Ricardus Fourbur, pro custodia prioratus de Chatford, cum omnibus suis membris et pertinentiis quibuscumque, in comitatu Wiltes., sibi per nos commissa, habenda a festo Sancti Michaelis, anno regni nostri decimo octavo, usque finem septem annorum tunc proxime sequentium plenarie complendorum, nobis annuatim reddere tenentur, cum reversione ejusdem cum acciderit; firmam et redditum viginti et duarum librarum, quos Johannes Staunfore de Russhale, pro custodia manerii de Charleton, cum pertinentiis suis, in comitatu Wiltes., alienigen., sibi per nos commissa, habenda a festo Sancti Michaelis, anno regni nostri decimo octavo, usque finem septem annorum tunc proxime sequentium plenarie complendorum, nobis annuatim reddere tenetur, cum reversione ejusdem cum acciderit; firmam et redditum novem marcarum, et quatuor denariorum, quos Johannes Arderne, armiger, et Walterus Eston, clericus, pro custodia prioratus de Elyngham alienigen., cum pertinentiis, in comitatu Suthamt., sibi per nos commissa, habenda a festo Paschæ, anno regni nostri primo, usque finem viginti et quatuor annorum tunc proxime sequentium plenarie complendorum, nobis annuatim reddere tenentur, cum reversione ejusdem cum acciderit; firmam et redditum septem librarum, quos Henricus Barette, pro custodia unius mesuagii, unius carucatæ, viginti et sex acrarum terræ, et septem acrarum bosci, et octo marcarum redditus in Endeston, in comitatu Somerset, quæ quondam fuerunt prioratus Sancti Severi alienigen., sibi per nos commissa, habenda a festo Sancti Michaelis, anno regni nostri decimo octavo, usque finem septem annorum tunc proxime sequentium plenarie complendorum, nobis annuatim reddere tenetur, cum reversione eorum-

dem cum acciderit; firmam et redditum triginta et unius librarum, sex solidorum, et octo denariorum, quos Robertus Chauntery, persona ecclesiæ de Longebrudy in comitatu Dors., pro custodia fructuum et proventuum ecclesiæ de Sturmynstre Marchall, ac quorumcumque terrarum et tenementorum, cum pertinentiis, in comitatu prædicto, quæ fuerunt domus hospitalis Sancti Ægidii de Ponte Adomeri in Normannia alienigen., sibi per nos commissa, habenda a festo Paschæ, anno regni nostri decimo octavo, usque finem septem annorum tunc proxime sequentium plenarie complendorum, nobis annuatim reddere tenetur, cum reversione eorundem cum acciderit; firmam et redditum centum solidorum, quos Johannes Iwardeby et Johanna Lynde, nuper uxor Willielmi Lynde defuncti, pro custodia portionis priorissæ de Claro Rivolo alienigen., in ecclesia de Mapelderham, alias dicta Mapildram, in comitatu Oxoniæ, cum fructibus, proventibus, proficiis, et emolumentis, eidem portioni spectantibus, sibi per nos commissa, habenda a festo Sancti Michaelis, anno regni nostri decimo septimo, usque finem sexdecim annorum tunc proxime sequentium plenarie complendorum, nobis annuatim reddere tenentur, cum reversione ejusdem cum acciderit; firmam et redditum viginti et quinque librarum, sex solidorum, et octo denariorum, quos Robertus Vise, monachus, et Walterus Sergeant, pro custodia prioratus de Stokecoursy alienigen., cum omnibus suis juribus, pensionibus, et pertinentiis universis, in comitatu Somers., sibi per nos commissa, habenda a festo Sancti Martini in hyeme, anno regni nostri octavo, usque finem triginta annorum tunc proxime sequentium plenarie complendorum, nobis annuatim reddere debent, cum reversione ejusdem cum acciderit; firmam et redditum viginti et trium librarum, sexdecim solidorum, et quatuor denariorum, quos Rogerus Fenys, miles, thesaurarius hospitii nostri, pro maneriis de Hoo et Preston, cum pertinentiis, in comitatu Sussex, sibi per nos ad terminum vitæ suæ concessis, annuatim nobis

reddere tenetur, cum reversione eorundem cum acciderit, post mortem ejusdem Rogeri ; firmam et redditum quatuordecim librarum, octo solidorum, et quatuor denariorum, quos Robertus Parfite, clericus, pro dominio de Hynepidell, alias dicto Pidelhyngton, cum suis pertinentiis, in comitatu Dors., sibi ad terminum vitæ suæ per nos concessio, nuper prioratui de Mortayn alienigen. pertinente, nobis annuatim reddere tenetur, cum reversione ejusdem cum acciderit, post mortem ejusdem Roberti ; reversionem prioratus de Leomynstre alienigen., cum pertinentiis, in comitatu Sussex., quem Walterus Striklond, armiger, tenet ad terminum vitæ suæ, ex concessione nostra, post mortem ejusdem Walteri cum acciderit ; reversionem manerii de Horstede, cum pertinentiis, in comitatu Norff., quod Willielmus dominus de Bardolf tenet ad terminum vitæ suæ, ex concessione Henrici archiepiscopi Cantuariensis, Johannis episcopi Bathoniensis et Wellensis, Johannis episcopi Assavensis, et Willielmi episcopi Sarum, Willielmi comitis Suffolciæ, Johannis Somerssette, Thomæ Bekyngton, Ricardi Andrewe, et Adæ Moleyna, clericorum, Johannis Hampton, Jacobi Fenys, et Willielmi Tresham, feoffatorum nostrorum, post mortem prædicti Willielmi cum acciderit ; quinquaginta tres libras, sex solidos, et octo denarios redditus servitii annuatim exeuntis de manerio de Bekforde, alias dicto prioratu de Bekford, in comitatibus Glouc. et Lincoln., solvendos per manus Johannis Beauchamp, militis, hæredum et assignatorum suorum, tenentium ejusdem manerii de Bekford, alias dicti prioratus de Bekford, post mortem Roberti Roos, militis, qui illud tenet ad terminum vitæ suæ, ex concessione nostra ; reversionem unius hospitii, et quatuor shoparum eidem adjacentium, cum pertinentiis, in suburbiis London. existentium, in parochia Sancti Botholphi, in warda de Aldrichegate, parcellæ prioratus de Okebourne alienigen., quæ Gilbertus Par, armiger, hostiarius cameræ nostræ, et Agnes uxor ejus, tenent ad terminum vitæ eorum, et alterius eorum diutius viventis, ex

concessione nostra, post mortem eorundem Gilberti et Agnetis cum acciderint; reversionem firmæ et redditus centum solidorum, de annuo apportu quem prior de Lewes reddere tenetur, per nos concesso Jacobo Fenys, armigero, habendo et percipiendo ad terminum vitæ suæ, post mortem ejusdem Jacobi cum acciderit; reversiones etiam firmarum, pensionum, et reddituum subscriptorum, post mortem Humfridi ducis Gloucestræ carissimi avunculi nostri, qui illos habet ex concessione nostra, ad terminum vitæ suæ, videlicet, duarum marcarum per annum de pensione quam prior et monachi prioratus de Horsham Sanctæ Fidis, ordinis Sancti Benedicti, in comitatu Norff., et prædecessores sui, abbatæ de Conches, pro recognitione superioritatis, reddere solebant, quadraginta solidorum per annum de apportu prioratus de Tikford juxta Neuport Paynell, in comitatu Buk., quatuor librarum per annum de antiquo apportu prioratus de Folkston alienigen., viginti et sex librarum, tresdecim solidorum, et quatuor denariorum per annum, quos prior de Farlegh monialibus de Montegamato alienigen. reddere solebat; ac undecim librarum, sex solidorum, et octo denariorum, de annua firma, ultra dictas viginti et sex libras, tresdecim solidos, et quatuor denarios, quos idem prior de Farlegh reddere solebat, necnon septem librarum, decem et octo solidorum, et quinque denariorum, quos prior de Suthwik in comitatu Suthamt., pro firma de Colemere annuatim reddere tenetur; habenda, tenenda, et percipienda, omnia et singula prioratus, maneria, possessiones, portiones, pensiones, terras, tenementa, reversiones, annuas firmas, redditus, et apportus supradicta, cum advocacionibus prioratuum prædictorum, ac feodis militum, et advocacionibus ecclesiarum et aliorum beneficiorum ecclesiasticorum quorumcumque, in manibus nostris existentibus, nuper dictis prioratibus, maneriis, possessionibus, terris, tenementis, et cæteris præmissis, seu alicui parcellæ eorundem, pertinentibus sive spectantibus, simul cum omnibus et omnimodis libertatibus, franchisesiis, immuni-

tatibus, privilegiis, proficiis, et commoditatibus, eisdem prioratibus, maneriis, possessionibus, portionibus, pensionibus, terris, tenementis, reversionibus, annuis firmis, redditibus, et apportibus, seu alicui eorumdem, ullo modo pertinentibus sive spectantibus, adeo plene et integre in omnibus et per omnia, sicut illæ personæ religiosæ, quibus prioratus, maneria, possessiones, portiones, pensiones, terræ, tenementa, reversiones, annuæ firmæ, redditus, et apportus supradicta quondam pertinuerunt, illa unquam liberius tenuerunt seu habuerunt, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis imperpetuum, pro eorum sustentatione in victu et vestitu, ac aliis oneribus eisdem præposito et collegio, seu successoribus suis, qualitercumque incumbentibus, de nobis et hæredibus nostris, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum; statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis edito, seu eo quod in præsentī concessione reversionum prædictarum superius facta, status sive terminus tenentium sive occupatorum prioratum, maneriorum, possessionum, portionum, pensionum, terrarum, tenementorum, reversionum, annuarum firmarum, reddituum, et apportuum prædictorum, minus certe aut aliter quam de facto existit recitetur, aut eo quod possessiones prædictæ possessiones alienigen. existant, aut unquam fuerunt, seu eo quod expressa mentio de vero valore annuo præmissorum, seu de aliis donis sive concessionibus eisdem præposito et collegio, et successoribus suis, per nos ante hæc tempora factis, in præsentibus facta non existit, aut eo quod aliqua maneriorum prædictorum per nomen prioratus nuncupentur, seu per idem nomen ad firmam dimittantur, vel eo quod aliqui prioratum superius recitatorum maneria nuncupentur, vel per nomen manerii ad firmam dimittantur, seu aliqua omissione, seu recitatione nominum aliquorum firmarum, prioratum, maneriorum, et possessionum prædictorum, aut aliqua alia materia sive causa, seu aliquibus statutis sive ordinationibus in contrarium factis sive editis, non obstanti-

bus. Et nos vero et hæredes nostri omnia et singula prioratus, maneria, terras, tenementa, redditus, et alias possessiones supradictas, cum suis pertinentiis, per nos præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, ut præfertur, concessa, eisdem præposito et collegio, et successoribus suis, warantizabimus et imperpetuum defendemus. Et si contigerit prædicta prioratus, maneria, terras, tenementa, redditus, et possessiones, seu aliquam parcellam eorundem, a præfatis præposito et collegio, seu successoribus suis, quovis modo legitimo imposterum evinci, tunc nos et hæredes nostri, immediate post hujusmodi evictionem habitam, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, alia terras, tenementa, redditus, et possessiones, ejusdem valoris annui, prout terræ, tenementa, redditus, et possessiones sic evinci contingentia existunt, concedimus: habenda, tenenda, et gaudenda, eisdem præposito et collegio, et successoribus suis, in puram et perpetuam elemosinam imperpetuum. In cujus rei testimonium, has literas nostras fieri fecimus patentes. Teste me ipso, apud castrum nostrum de Wyndesore, vicesimo quinto die Martii, anno regni nostri decimo nono.

Nos autem utrasque literas prædictas, ac omnia et singula in eis contenta et specificata sive nominata, rata habentes et grata, ea, de avisamento et assensu dominorum spiritualium et temporalium, ac communitatis regni nostri Angliæ, in præsentī parlamento existentium, auctoritate ejusdem parlamenti acceptamus, approbamus, ratificamus, et confirmamus, ac ea auctoritate prædicta, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, damus et concedimus per presentes: salvis omnibus et singulis ligeis nostris Anglicis jure, titulo, et interesse suis in prioratibus et possessionibus alienigen. supradictis, si quæ habeant eisdem. Ac volentes eisdem præposito et collegio, et successoribus suis, gratiam facere ampliorem, ad laudem Dei, et honorem gloriosissimæ Virginis Mariæ matris suæ, exaltationemque sacrosanctæ ecclesiæ, de avisamento et assensu prædictis, auctoritate parlamenti prædicti,

concessimus, et hac carta nostra confirmavimus, eisdem præposito et collegio, et successoribus suis, quod ipsi imperpetuum habeant catalla tam omnium hominum suorum, quam omnium tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium quorumcumque, tam de terris et tenementis, quam de feodis et possessionibus, eisdem præposito et collegio, tam adnunc per nos collatis, quam exnunc eis aut eorum successoribus, per nos seu alios quoscumque ullo modo conferendis, dandis, seu assignandis, felonum, fugitivorum, utlagatorum, dampnatorum, attingentium, et convictorum, et cujuslibet eorundem: ita quod si quis hominum vel tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium hujusmodi, pro delicto suo vitam vel membrum debeat amittere, vel fugerit, et judicio stare noluerit, vel aliud quodcumque delictum fecerit, pro quo bona et catalla sua debeat perdere, ubicumque judicia de eo fieri debeat, sive in curia nostra, vel hæredum seu successorum nostrorum, sive in alia curia, ipsa bona et catalla sint ipsorum præpositi et collegii, et successorum suorum; et quod liceat eis seu ministris suis, sine impedimento nostri, vel hæredum seu successorum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, coronatorum, aut aliorum ballivorum seu ministrorum nostrorum, vel hæredum seu successorum nostrorum quorumcumque, ponere se in seisinam de catallis prædictis, et ea ad opus et usus ipsorum præpositi et collegii, et successorum suorum, retinere, licet eadem bona et catalla per nos seu ministros nostros, aut hæredum seu successorum nostrorum, antea seisita fuerint. Ac etiam quod habeant imperpetuum, auctoritate parliamenti prædicti, omnes fines pro transgressionibus, offensis, mesprisionibus, negligentis, ignorantis, falsitatibus, deceptionibus, conclamentis, et aliis delictis quibuscumque; et etiam fines pro licentia concordandi, ac omnia amerciamenta, redemptiones, exitus, et poenas, forisfacta ac forisfienda, annum, diem, vastum, et streppum, et omnia quæ ad nos, et

hæredes seu successores nostros, pertinere poterunt de hujusmodi anno, die, vasto, et streppo, tam de omnibus hominibus suis, quam de omnibus tenentibus suis, integre tenentibus et non integre tenentibus, residentibus et non residentibus, ac aliis residentibus quibuscumque, tam de terris et tenementis quam de feodis et possessionibus quibuscumque, eisdem præposito et collegio tam adnunc per nos collatis, quam exnunc eis, aut eorum successoribus, per nos seu alios quoscumque dandis, conferendis, seu assignandis, in quibuscumque curiis nostris, hæredum et successorum nostrorum, homines vel tenentes, residentes et non residentes, et alios residentes hujusmodi, tam coram nobis, hæredibus et successoribus nostris, ac coram nobis, hæredibus et successoribus nostris, in cancellaria nostra, hæredum et successorum nostrorum, ac coram thesaurariis et baronibus nostris, hæredum et successorum nostrorum, de scaccario, et coram justiciariis nostris, hæredum et successorum nostrorum, de banco, ac coram senescallo et marescallo ac clerico mercati hospitii nostri, hæredum et successorum nostrorum, qui pro tempore fuerint, et aliis curiis nostris, ac hæredum et successorum nostrorum, quam coram justiciariis itinerantibus ad placita coronæ, communia placita, et placita forestæ, et quibuscumque aliis justiciariis et ministris nostris, hæredum et successorum nostrorum, tam in præsentia nostra, hæredum et successorum nostrorum, quam in absentia nostra, hæredum et successorum nostrorum, fines facere et amerciari, exitus et pœnas forisfacere, annum, diem, et vastum, et forisfacturas hujusmodi, adjudicari contigerit, quæ fines, amerciamenta, redemptiones, exitus, pœnæ, annus, dies, vastum, sive streppum, et forisfacturæ, ad nos, hæredes et successores nostros, possent pertinere, si præfatis præposito et collegio, et successoribus suis prædictis, concessa non fuissent: ita quod iidem præpositus et collegium, et successores sui prædicti, per se vel ballivos et ministros suos, fines, amerciamenta, redemptiones, exitus, pœnas, et forisfacturas, tam hujusmodi homi-

num, quam hujusmodi tenentium, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium quorumcumque, et omnia quæ ad nos, hæredes et successores nostros, pertinere poterunt, de anno, die, et vasto, et estreppamento prædictis, levare, percipere, et habere possint, sine occasione vel impedimento nostri, vel hæredum seu successorum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, coronatorum, aut aliorum ballivorum seu ministrorum nostrorum, seu hæredum aut successorum nostrorum quorumcumque : licet iidem homines seu tenentes, integre tenentes et non integre tenentes, residentes et non residentes, et alii residentes quicumque hujusmodi, alibi de nobis, hæredibus seu successoribus nostris, aut de aliis, tenuerint; et quod iidem præpositus et collegium et successores sui, ac tam omnes homines, quam omnes tenentes sui, necnon quicumque residentes, tam de terris et tenementis, quam de feodis suis prædictis, quieti sint imperpetuum de theoloneo, pavagio, pontagio, kaiagio, muragio, passagio, paiagio, lestagio, stallagio, tallagio, cariagio, pesagio, picagio, terragio, ac scotto et geldo, hidagio, scutagio, ac de operationibus castro-
rum, parcorum, et pontium, clausurarum, et domorum regalium ædificatione : necnon de sectis comitatuum, hundredorum, et wapentachiorum, et de omnimodis auxiliis regum, ac vicecomitum et ballivorum suorum, de vigiliis, finibus certis, et præstationibus arrentatis, visu franciplegii, et de denariis ad visum franciplegii pertinentibus : necnon de quibuscumque denariorum summis, redditibus, sive præstationibus, pro aliquo præmissorum, nobis, hæredibus vel successoribus nostris, solvendis : ac de murdro et de communi misericordia, quando contigerit comitatibus sive villatis, coram nobis, hæredibus seu successoribus nostris, seu coram nobis, hæredibus seu successoribus nostris, in cancellaria nostra, hæredum et successorum nostrorum, vel aliquibus justiciariis nostris, hæredum seu successorum nostrorum, de banco, vel itinerantibus, seu ad placita forestæ, seu coram

senescallo et marescallo seu clerico mercati hospitii nostri, seu hæredum vel successorum nostrorum, seu coram quibuscumque aliis justiciariis, officiariis, seu ministris nostris, hæredum seu successorum nostrorum, in misericordiam nostram, seu hæredum vel successorum nostrorum, incidere, et de omni alia hujusmodi consuetudine, per totum regnum et potestatem nostra. Concessimus insuper, de avisamento et assensu prædictis, auctoritate prædicta, præfatis præposito et collegio, quod ipsi et successores sui imperpetuum sint quieti de omnimodis auxiliis, subsidiis, contributionibus, tallagiis, et quotis quibuscumque, quæ ab ipsis ratione terrarum, tenementorum, et reddituum, aut bonorum et catallorum suorum, quæ nunc habent, et exnunc sunt habituri, per nos, hæredes seu successores nostros, aut ballivos seu ministros nostros, hæredum seu successorum nostrorum quoscumque, ad opus nostrum, hæredum seu successorum nostrorum, exigi deberent, seu possent in futuram, si præsens concessio eis facta minime extitisset: et quod quandocumque clerus regni nostri, aut Cantuariensis provinciæ per se, vel Eboracensis provinciæ per se, decimam seu partem decimæ aut aliam quotam quamcumque de bonis suis spiritualibus et ecclesiasticis, vel communitates comitatum regni nostri, aut cives seu burgenses civitatum et burgorum dictorum comitatum ipsius regni, decimam, quintamdecimam, seu aliam quotam quamcumque, de bonis suis temporalibus seu mobilibus, aut terris, tenementis, seu redditibus suis, aut de personis suis, nobis, hæredibus seu successoribus nostris, qualitercumque concesserint, seu nos, vel hæredes aut successores nostri, dominica nostra per Angliam fecerimus talliari, aut dominus summus pontifex qui pro tempore fuerit, decimam seu quotam aliam clero regni prædicti, aut Cantuariensis vel Eboracensis provinciarum prædictarum imposuerit, et eam vel aliquam partem ejusdem, nobis hæredibus aut successoribus nostris, concesserit, terræ, tenementa, redditus, ac bona et catalla, ipsorum præpositi et collegii et successorum suorum quæcumque, ad opus nostrum, hæredum

seu successorum nostrorum, non taxentur, nec aliquid de decimis, quintisdecimis, aut aliis quotis seu tallagiis prædictis, quoquo modo ad opus nostrum, hæredum seu successorum nostrorum, levetur, nec iidem præpositus et collegium, nec eorum successores, in terris, tenementis, seu bonis suis prædictis, hiis occasionibus distringantur, molestentur in aliquo, seu graventur, sed de decimis, quintisdecimis, ac aliis quotis et tallagiis hujusmodi, imperpetuum sint quieti; et quod nec ipsi, nec successores sui, fiant de cætero taxatores, assessores, sive collectores alicujus taxæ, quotæ, seu subsidii, aut quintædecimæ et decimæ, sive alterius taxæ, impositionis, aut tallagii cujuscumque, nobis, hæredibus aut successoribus nostris, per communitatem regni nostri Angliæ concedendæ, sed quod ipsi inde totaliter sint quieti et exonerati; et similiter, quod nec ipsi, nec successores sui, ullo modo per nos, hæredes seu successores nostros, aut alios quoscumque, fiant seu deputentur collectores alicujus decimæ, seu partis decimæ, doni, seu contributionis cujuscumque, nobis, hæredibus aut successoribus nostris, per clerum regni nostri prædicti concedendi, sed inde totaliter exonerentur; et quod statim post exhibitionem sive demonstrationem præsentis cartæ nostræ, sive irrotulamenti ejusdem, in quibuscumque curiis nostris, hæredum et successorum nostrorum, iidem præpositus et collegium, et successores sui, occasionibus prædictis, seu aliqua earundem, ulterius minime distringantur, sed ab eisdem curiis ea occasione quieti dimittantur; et quod ipsi de taxationibus, assessionibus, et collectionibus hujusmodi omnino exonerentur; et processus quicumque in hac parte fiendus omnino cesset, absque aliquo brevi nostro superinde proseguendo. Et si contingat super homines comitatum regni nostri, vel alicujus eorundem comitatum, aut aliorum locorum ipsius regni, seu ipsorum terras, possessiones, vel bona, aliquas pecuniæ summas pro munitione et apparatus hominum ad arma, hobelariorum, sagittariorum, seu peditum quorumcumque, pro obsequio nostro, hæredum seu successorum nostrorum,

imposterum eligendorum, et in hujusmodi obsequium, ad quascumque partes, et ex quacumque causa mittendorum, vel pro custodia maritima faciendorum, assideri, vel per ipsos hiis occasionibus concedi, aut alia hujusmodi onera super ipsos per nos, vel hæredes seu successores nostros, imponi, aut eosdem homines vel ipsorum aliquem, fines seu finem, pro remissione expensarum pro hujusmodi hominibus ad arma, hobelareis, sagittareis, et aliis peditibus sic eligendis, seu aliorum hujusmodi onerum quocumque modo facere; volumus et concedimus pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, quod terræ, possessiones, et bona prædictorum præpositi et collegii, et successorum suorum, ubicumque existentia, ad expensas et onera supradicta facienda vel supportanda, seu dictos fines vel finem solvendo, nullatenus onerentur; nec quod dicti præpositus et collegium, seu successores sui, ratione terrarum, possessionum, seu bonorum suorum prædictorum, hujusmodi expensis, oneribus, et finibus, cum aliis contribuant, nec contribuere aliquo modo teneantur, sed inde imperpetuum sint quieti. Concessimus etiam, de avisamento et assensu prædictis, auctoritate prædicta, præfatis præposito et collegio, et eorum successoribus, quod ipsi imperpetuum sint quieti et exonerati, erga nos, hæredes et successores nostros, de omnimodis oneribus, annuitatibus, apportubus, redditibus, exactionibus, firmis, et arreragiis firmarum et apportuum, quæ de ipsis ratione sive causa omnium et singulorum terrarum et tenementorum, reddituum, ecclesiarum, portionum, pensionum, et possessionum spiritualium et temporalium, quæ eisdem præposito et collegio per nos ad præsens collata, data, concessa, vel assignata existunt, et similiter quæ iidem præpositus et collegium, et eorum successores, ex collatione, donatione, concessione, vel assignatione nostri, hæredum vel successorum nostrorum, aut aliorum quorumcumque, de cætero sunt habituri seu optenturi. Et etiam, de avisamento et assensu prædictis, auctoritate prædicta, concessimus eisdem præposito et collegio, et successoribus

suis, quod ipsi habeant visus franciplegii, et quicquid quod ad hujusmodi visus pertinet, ac omnia bona et catalla quæ dicuntur wayf, et etiam omnia bona et catalla quæ vocantur stray, necnon thesaurum inventum de et in dominiis, maneriis, terris, tenementis, et feodis suis prædictis, quæ habent et exnunc sunt habituri, ac bona et catalla vocata manuopera capta seu capienda cum aliqua persona ubicumque infra dominia, maneria, terras, tenementa, et feoda prædicta, coram quocumque iudice, per eandem personam deadvocata : et quod iidem præpositus et collegium, et eorum successores, habeant catalla felonum qualitercumque dampnatorum seu convictorum, felonum de se, escapia felonum, ac fines quoscumque pro eisdem escapiis, in quibuscumque curiis nostris, hæredum seu successorum nostrorum, tam coram nobis, hæredibus et successoribus nostris, quam aliis justiciariis nostris, hæredum et successorum nostrorum quibuscumque, assidenda vel facienda ; ac etiam catalla quarumcumque personarum in exigendis pro feloniam positarum, necnon catalla utlagatorum et waiviatorum, et catalla qualitercumque confiscata, tam omnium hominum suorum, quam omnium tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium quorumcumque, tam infra dominia, terras, tenementa, et possessiones, quam feoda prædicta, quamquam dicti tenentes non sint integri tenentes ipsorum præpositi et collegii, aut successorum suorum, seu iidem tenentes, aut dicti homines sive dicti residentes, officarii, seu ministri nostri, hæredum seu successorum nostrorum, existant, seu aliquis eorum existat : et quod iidem præpositus et collegium, et eorum successores, per se, vel per ministros suos, hujusmodi catalla vocata wayf, stray, thesaurum inventum, catalla vocata manuopera, catalla felonum qualitercumque dampnatorum seu convictorum, catalla quarumcumque personarum in exigendis pro feloniam positarum, catalla utlagatorum et waiviatorum, et catalla qualitercumque confiscata, seisire et capere possint ad

opus eorum, absque perturbatione, molestatione, seu impedimento nostri, hæredum seu successorum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, coronatorum, seu aliorum ballivorum nostri, hæredum seu successorum nostrorum, aut aliorum quorumcumque, licet ea antea per nos, hæredes seu successores nostros, aut aliquos ballivos, officarios, seu ministros nostros, hæredum seu successorum nostrorum, seisita fuerint; et insuper, quod præfati præpositus et collegium, et successores sui, habeant returna omnium brevium, præceptorum, mandatorum, et billarum nostrorum quorumcumque, et executiones eorundem per eorum ballivum proprium, tam infra dominia, maneria, terras, tenementa, et possessiones, quam feoda, prædicta, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, jam collata, seu imposterum per nos, seu per alios quoscumque, conferenda, licet tangant nos, seu hæredes vel successores nostros, vel prædictos præpositum et collegium, seu eorum successores; et quod nullus vicecomes, coronator, seu aliquis minister noster, hæredum vel successorum nostrorum, de hujusmodi returno sive executione ullo modo se intromittat, seu dicta dominia, maneria, terras, tenementa, possessiones, et feoda, ea occasione quovis modo ingrediatur, sub gravi forisfactura nostra; nec clericus mercati hospitii nostri, hæredum seu successorum nostrorum, dominia, maneria, terras, tenementa, possessiones, et feoda illa, seu aliquam parcellam eorundem, ad aliquid quod ad officium suum pertinet inibi exercendum quovis modo ingrediatur, nec se de aliquo infra eadem, seu aliquam parcellam eorundem, colore officii sui prædicti aliququaliter intromittat.

Concessimus etiam, de avisamento et assensu prædictis, auctoritate prædicta, et hac carta nostra confirmavimus, præfatis præposito et collegio, quod ipsi et successores sui imperpetuum habeant et teneant collegium prædictum, et omnia domos, mansiones, et ædificia, quæ ibidem, seu alibi infra regnum nostrum, jam habent, et exnunc ipsos habere continget, quita de liberatione et hospitalione tam senescallo-

rum, marescallorum, hospitatorum, et aliorum ministrorum nostrorum, hæredum et successorum nostrorum, quam marescallorum, provisorum, et ministrorum magnatum regni nostri, et aliorum quorumcumque : ita quod senescalli et marescalli, et alii ministri nostri, hæredum seu successorum nostrorum, seu magnatum, aut aliorum prædictorum quorumcumque, in eisdem alicubi hospitationem seu liberationem aliquam ad opus alicujus non faciant, contra voluntatem dictorum præpositi et collegii, et successorum suorum prædictorum ; et quod nullus comes, baro, seu magnas dicti regni aut aliunde, nec senescalli, marescalli, seu escaetores, vicecomites, coronatores, aut alii ballivi seu ministri nostri, hæredum seu successorum nostrorum, seu ballivi et ministri eorumdem escaetorum, vicecomitum, coronatorum, aut aliorum quorumcumque, vel quivis alius, cujuscumque status vel conditionis fuerit, contra voluntatem et assensum eorumdem præpositi et collegii, et eorum successorum, colore aliquo in eisdem domibus, mansionibus, et ædificiis, hospitetur vel moretur, hospitentur vel morentur ; et ne bona et catalla collegii prædicti, quæ iidem præpositus et collegium jam habent, vel ipsi aut successores sui sunt de cætero habituri, per provisos seu captos victualium aut aliarum rerum pro hospitio nostro, hæredum seu successorum nostrorum, aut aliorum quorumcumque, capiantur seu dissipentur, dictos præpositum et collegium, et successores suos, necnon terras, tenementa, et possessiones, eisdem præposito et collegio jam collata et exnunc eis vel successoribus suis conferenda, danda, vel assignanda, ac bona et catalla collegii illius ubicumque existentia, in nostram protectionem suscepimus specialem, auctoritate prædicta : volentes et concedentes, de avisamento et assensu prædictis, auctoritate supradicta, quod de bladis, fœnis, equis, carectis, cariagiis, victualibus, aut aliis bonis, catallis, seu rebus ipsius collegii, seu prædictorum præpositi et collegii, vel successorum suorum, seu hominum suorum, ad opus nostrum, vel hæredem seu successorum nostrorum, aut aliorum quorumcumque, con-

tra voluntatem eorundem præpositi et collegii, seu successorum suorum, per provisores seu captores hujusmodi, aut alios ministros seu ballivos nostros, hæredum seu successorum nostrorum, quoscumque, aut alterius cujuscumque, quicquam minime capiat, abducatur, vel aliquo modo asportetur; et quod iidem præpositus et collegium, et successores sui, habeant tot, talia, et totidem brevia, quot et qualia eis fore viderint necessaria sive oportuna prosequi nomine suo, tam in cancellaria nostra, hæredum et successorum nostrorum, quam coram nobis, hæredibus et successoribus nostris, ac in quibuscumque curiis nostris, hæredum et successorum nostrorum, absque aliquo feodo sigilli, seu pro sigillatione eorundem nobis, hæredibus vel successoribus nostris, ad usum nostrum, hæredum seu successorum nostrorum, solvendo. Et ulterius, de uberiori gratia nostra, pro majori securitate et stabilitate libertatum, franchisesiarum, et immunitatum prædictarum, dictis præposito et collegio, et eorum successoribus, per nos ut præmittitur concessarum; et ut iidem præpositus et collegium, et eorum successores, temporibus futuris, libertatibus, franchisesiis, et immunitatibus prædictis, quietius et magis secure uti valeant et gaudere; concessimus eisdem præposito et collegio, auctoritate prædicta, quod licet ipsi, seu successores sui, aliquibus libertatum, franchisesiarum, et immunitatum prædictarum de cætero non usi vel abusi fuerint, bene tamen licebit eisdem præposito et collegio et successoribus suis eisdem libertatibus, franchisesiis, et immunitatibus postmodum uti et gaudere, hujusmodi non usu seu abusu in aliquo non obstante. Volumus etiam et concedimus, de avisamento et assensu prædictis, auctoritate prædicta, quod præfati præpositus et collegium, et eorum successores, omnes et singulos prioratus et possessiones alienigen. supradictos, necnon omnes et singulas libertates, franchisesias, et immunitates prædictas, habeant et teneant, ac eis gaudeant et utantur, sibi et successoribus suis imperpetuum; salvis semper quibuscumque ligeis nostris Anglicis jure,

titulo, et interesse suis, si quæ habeant in eisdem. Hiis testibus, etc. Dat. per manum nostram, etc.

Quibus quidem petitione et cedula in parlamento prædicto lectis, auditis, et plenius intellectis, de avisamento et assensu prædictis, responsum fuit eisdem in forma subsequenti :

Responsio.

Le roy, de l'advys et assent de les seignurs espirituelx et temporelx, et les communes, esteantz en cest present parlement, ad graunté tout le contenue en iceles petition et cedula; et q'il soit fait en toutz pointz sicome il est désiré.

PARLIAMENT OF 23 HEN. VI. A. D. 1444.

Pro præposito et Collegio Regali Beatæ Mariæ de Eton juxta Wydesoram.

Item, quædam alia petitio exhibita fuit eidem domino regi, in præsentî parlamento, per præfatos communes, pro præposito et Collegio nostro Regali Beatæ Mariæ de Etona juxta Windesoram, in hæc verba :

To the ryght wise and discrete communes of this present parlement; please hit unto youre right wise discretions for to considre, how the kyng oure soverayn lord, of his high and singuler devotion which he bereth unto oure moost blessed Lady Sainte Marie, hath unto the honeur of God, and of oure saide most blessed Lady his moder, to the exaltation of our moder holy chirch, stablishement of our faith, and augmentation of clergie, founded in her name a college, called the Kynges College of oure Lady of Eton beside Wyndesore; theruppon, atte the reverens of God, of oure saide Lady Sainte Marie, and alle the holy company of heven, of youre ryght blessud deposicion, and youre moost benyng favour, for the perpetuell stablesment of the same college, for to beseche our said souveraine lord, by thadvyse and assent

of the lordes espirituelx and temporelx assembled in this his saide parlement, by thauctorité of the same, for to stablysh, approve, and enact for ever, all the articles and matiers, and everiche of theyme, conteyned in the cedula herto annexud ; and theruppon for to graunte his chartre to be made undre his grete seall, after the contenue of the same cedula, in due forme ; for the love of God, and in deed of charitee.

Tenor vero cedulæ prædictæ sequitur in hæc verba :

Rex, archiepiscopis, episcopis, etc. salutem. Sciatis quod cum, de avisamento et assensu dominorum spiritualium et temporalium, ac communitatis regni nostri Angliæ, in parlamento nostro apud Westmonasterium, in die conversionis Sancti Pauli, anno regni nostri vicesimo, tento, auctoritate ejusdem parlamenti, inter alia acceptaverimus, approbaverimus, ratificaverimus, et confirmaverimus, et eadem auctoritate dederimus et concesserimus, dilectis nobis in Christo tunc præposito et Collegio nostro Regali Beatæ Mariæ de Etona juxta Windesoram, diversa prioratus, maneria, portiones, pensiones, terras, tenementa, reversiones, annuas firmas, redditus, apportus, et possessiones alienigen., cum advocacy eorumdem prioratum, ac feodis militum, et advocacy ecclesiarum et aliorum beneficiorum ecclesiasticorum quorumcumque, nuper dictis prioratibus, maneriis, possessionibus, terris, tenementis, seu alicui parcellæ eorumdem, pertinentibus sive spectantibus ; habenda et tenenda et percipienda, sibi et successoribus suis imperpetuum, pro eorum sustentatione in victu et vestitu, ac aliis nominibus, eisdem præposito et collegio, seu successoribus suis, qualitercumque incumbentibus, de nobis et hæredibus nostris, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum. Et ulterius, de avisamento et assensu prædictis, auctoritate parlamenti prædicti, concesserimus et confirmaverimus præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, diversa privilegia, libertates, franchises, quietantias, et immunitates, in quo-

dam actu ejusdem parlamenti nostri recitata et nominata ; habenda et tenenda, sibi et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum. Et cum, quarto decimo die Januarii, eodem anno vicesimo, per literas nostras patentes concesserimus dilectis nobis in Cristo tunc præposito et Collegio Regali Beatæ Mariæ de Etona juxta Wyndesoram, duo dolia vini rubei Vascon. ; habenda et percipienda annuatim, eisdem præposito et collegio, et successoribus suis imperpetuum, in portu civitatis nostræ London., per manus capitalis pincernæ nostri et hæredum nostrorum pro tempore existentis, seu ejus deputati ibidem, prout in literis prædictis plenius continetur. Et ultimo die Januarii extunc proxime sequenti, per alias literas nostras patentes concesserimus præfatis præposito et collegio, unum curtilagium in Etona prædicta cum pertinentiis, jacens ex parte boreali cimiterii ecclesiæ collegii prædicti, continens sexaginta pedes in longitudine, et triginta pedes in latitudine, vocatum Hundercombesgardyne ; quod quidem curtilagium nuper perquisivimus de Willielmo Whaplade, Nicholao Clopton, et Johanne Faryndon : et unum tenementum cum pertinentiis, quod quondam fuit Johannis Rolff, vocatum Rolve-shawe, jacens inter tenementum nostrum ex parte australi, et terram collegii nostri prædicti vocatam Le Werde ex parte boreali, et extendit se a via regia ducente de Wyndesore versus le South, usque curtilagium ejusdem collegii : ac unum curtilagium cum pertinentiis, jacens inter tenementum quondam Walteri Clay ex parte australi, et tenementum nuper Roberti Goodgrome ex parte boreali : et novem denariatus annui redditus, exeuntis de dicto tenemento ejusdem Roberti, et sex denariatus annui redditus, exeuntis de tenemento nuper Thomæ Peet et Aliciæ uxoris ejus ; quæ quidem tenementa, curtilagium, et redditus, nuper perquisivimus de Thoma Jourdelay, filio et hærede Johannis Jourdelay, de Etona prædicta : ac etiam duo tenementa cum suis pertinentiis insimul jacentia in eadem villa, quorum unum quondam

fuit Ricardi Knyght, et aliud Willielmi Haryes, et jacent inter cimiterium dictæ ecclesiæ ex parte australi, et terram quondam Walteri Clay ex parte boreali, et extendunt se a regia via ducente per medium de Etona ex parte occidentali, usque dictum curtilagium quondam Johannis Underico ex parte orientali; quæ quidem tenementa nuper perquisivimus de Hugone Aylewyn, alias dicto Dyer: et similiter unum mesuagium cum uno curtilagio adjacente, cum pertinentiis, in Etona prædicta, situatum inter mesuagium quondam Willielmi Symond ex una parte, et mesuagium quondam Petri Eltham ex parte altera in latitudine, et extendit se in longitudine a prædicta via ducente per medium de Etona, usque quandam venillam nuper ducentem versus collegium nostrum prædictum; quod quidem mesuagium cum curtilagio nuper perquisivimus de præfato Roberto Goodgrome, alias dicto Benorthe; necnon medietatem unius curtilagii cum pertinentiis, in dicta villa de Etona, jacentam inter tenementum præfati Walteri Clay ex parte australi, et tenementum nuper præfati Roberti Goodgrome ex parte boreali, et continet in se in longitudine, a prædicta via ducente per medium de Etona, quaterviginti pedes, et in latitudine viginti et quatuor pedes; quam quidem medietatem nuper perquisivimus de Alicia quondam uxore Johannis Honesworth, et Margareta quondam uxore Johannis Water, de Etona prædicta; et etiam unum mesuagium cum pertinentiis, in eadem villa, situatum inter terram quondam Willielmi Rolff ex parte orientali, et prædictam viam ducentem per medium de Etona ex parte occidentali, et inter terram quondam ejusdem Willielmi ex parte australi, et dictam venillam nuper ducentem versus collegium nostrum prædictum ex parte boreali; quod quidem mesuagium nuper habuimus ex recognitione, remissione, et quieta clamatione prædicti Thomæ Peet et Aliciæ uxoris ejus, nobis inde in curia nostra apud Westmonasterum, in octabis Sancti Michaelis tunc ultimo præterito, coram Ricardo Neweton et sociis suis justiciariis nostris ibidem, per

finem in eadem curia levatum factis; habenda et tenenda omnia et singula tenementa, mesuagia, curtilagia, medieta-tem, et redditus prædicta, cum omnibus suis pertinentiis, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, in puram et perpetuam elemosinam imperpetuum, absque aliquo inde nobis vel hæredibus nostris reddendo, prout in eisdem literis plenius continetur.

Ac etiam, octavo die Martii, anno regni nostri vicesimo primo, per alias literas nostras patentes pardonaverimus, remiserimus, et relaxaverimus, tam dilectis nobis in Cristo tunc præposito et collegio prædictis, quam aliis personis quibuscumque, omnimodas transgressionibus, offensas, mesp-ri-siones, impetitiones, et contemptus, per ipsos seu eorum aliquos vel aliquem, aut per prædecessores eorundem præpositi et collegii, in seu pro prosecutione, receptione, accep-tatione, lectione, publicatione, notificatione, seu quacumque executione aliquarum literarum bullatarum, seu aliarum lite-rarum quarumcumque domini summi pontificis, ad usum vel quodcumque interesse præpositi et collegii prædictorum, con-tra formam statutorum de provisoribus ante hæc tempora editorum, ante vicesimum diem Februarii tunc ultimo præte-ritum qualitercumque factos sive perpetratos. Et insuper, per easdem literas nostras, concesserimus et licentiam dede-rimus pro nobis et hæredibus nostris, eisdem præposito et collegio, et successoribus suis, quod ipsi omnes et omnimodas literas bullatas, ac alias literas quascumque eis, juxta eorum seu consilii sui discretiones, necessarias et opportunas, tam per se quam per alios, ab eodem summo pontifice et suc-cessoribus suis prosequi, ac eas recipere, acceptare, legere, publicare, notificare, et exequi, valerent licite et impune, absque occasione, impetitione, perturbatione, molestatione, impedimento, seu gravamine nostri, vel hæredum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, coronatorum, aut aliorum ballivorum seu ministrorum nostrorum, vel hære-dum nostrorum; nolentes, quod iidem præpositus et colle-

gium, seu successores sui, aut aliquæ aliæ personæ, seu aliqua alia persona, pro seu in prosecutione, receptione, acceptance, lectione, publicatione, notificatione, seu executione literarum illarum, per nos vel hæredes nostros, aut alios quoscumque, occasionarentur, impetirentur, perturbarentur, molestarentur, impedirentur in aliquo, seu gravarentur, occasionaretur, impetiretur, perturbaretur, molestaretur, impediretur in aliquo, seu gravaretur, aliquibus hujusmodi statutis de provisoribus, aut aliquibus aliis statutis sive ordinationibus ante hæc tempora editis seu ordinatis, non obstantibus; prout in eisdem literis plenius continetur.

Necnon, nono die Augusti extunc proximo sequente, per alias literas nostras patentes concesserimus præfatis præposito et collegio, quandam placeam terræ in Etona prædicta, in qua capitale mesuagium nostrum situatum fuit, continentem unam acram et tres rodas terræ, per perticam baronum mensuratas: et decem acras terræ cum pertinentiis, simul jacentes ex parte orientali dicti collegii, in quodam clauso vocato Le Worthe, alias dicto Le Warde, alias Le Kynges Warde, inter aquam Thames. ex parte orientali, et altam viam quæ ducit de Etona versus Le Slough ex parte occidentali: ac etiam unam acram terræ arrabilis jacentem in Lyme-croft, in Le Southfeld in Etona prædicta, inter terram Johannis Water ex parte boreali, et terram nostram ex parte australi, et extendit se a terra nostra ex parte occidentali usque altam viam quæ ducit de Eton versus Le Wyke ex parte orientali; quam quidem acram, simul cum advocacione ecclesiæ ejusdem villæ, nuper habuimus ex dono et concessione Willielmi Whaplade, Nicholai Clopton, et Johannis Faryndon, armigerorum; habendas et tenendas placeam et acram prædictas, cum omnibus suis pertinentiis, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, in augmentationem situs et sustentationis eorundem, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, absque aliquo nobis

vel hæredibus nostris pro præmissis, seu aliquo eorundem, reddendo, prout in eisdem literis plenius continetur.

Et similiter, quintodecimo die Februarii, anno regni nostri vicesimo secundo, per alias literas nostras patentes concesserimus, quod manerium de Bekforde, cum pertinentiis, in comitatibus Glouc. et Lincoln., quod dilectus et fidelis noster Willielmus Robertus Roos habuit et tenuit ex concessione nostra, ad terminum vitæ suæ, et quod post mortem ejusdem Roberti ad nos et hæredes nostros reverti debuisset, post decessum ipsius Roberti integre remaneret præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, imperpetuum; cum omnibus membris et pertinentiis universis eidem manerio de Bekford, (alias dictum prioratum de Bekford,) ullo modo spectantibus sive concernentibus, absque aliquo inde nobis vel hæredibus nostris reddendo, prout in eisdem literis plenius continetur. Et ulterius, sextodecimo die Decembris, eodem anno regni nostri vicesimo secundo, per alias literas nostras patentes concesserimus, quod manerium de Wedonbeke, alias dictum manerium de Wedonbek cum pertinentiis, in comitatu North., parcella prioratus de Okebourne alienigen., quod carissimus consanguineus noster Humfridus comes Stafford tunc habuit et tenuit ex concessione nostra, ad terminum vitæ suæ, et quod post mortem ejusdem comitis ad nos et hæredes nostros reverti debuisset, post decessum ipsius comitis remaneret præfatis præposito et collegio; habendum et tenendum, sibi et successoribus suis, manerium prædictum, cum cæteris præmissis, in augmentationem sustentationis eorundem, et in liberam, puram, et perpetuam elemosinam, imperpetuum, absque aliquo inde nobis vel hæredibus nostris reddendo, prout in eisdem literis plenius continetur.

Ac vicesimo die Junii extunc proximo sequente, per quandam cartam nostram concesserimus et confirmaverimus præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, ac omnibus et singulis personis villam et parochiam Beatæ Mariæ de

Etona prædicta adtunc inhabitantibus, ac extunc aliququaliter successive imperpetuum inhabitaturis, quod ipsi sub talibus protectione, tuitione, et defensione nostris, hæredum et successorum nostrorum imperpetuum essent, videlicet, quod nullus captor seu provisor victualium, aut aliarum rerum quarumcumque pro hospitio nostro, hæredum seu successorum nostrorum, aut aliorum quorumcumque, nec aliquis aliis officarius, serviens, seu minister noster, hæredum seu successorum nostrorum, aut aliorum quorumcumque, quicquam de bladis, fœnis, equis, bobus, ovibus, vaccis, porcis, porcellis, pulletria, piscibus, aut aliis victualibus quibuscumque, bigis, carectis, batellis, cariagiis, per terram aut per aquam, stramine, litera, aut aliis bonis et rebus quibuscumque eorundem præpositi et collegii, seu successorum suorum, seu earundem personarum villam et parochiam prædictas, ut præmittitur, inhabitantium seu inhabitatorum, caperet seu provideret contra voluntatem suam, aut alicujus eorundem, quoquo modo, sub gravi indignatione nostra, et forisfactura decem librarum, quarum medietatem ad opus nostrum levare et retineri, et aliam medietatem pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, præfatis præposito et collegio, et eorum successoribus, levare voluerimus, et eorum usibus applicari. Et ulterius concesserimus, et dicta carta nostra confirmaverimus, eisdem personis prædictis villam inhabitantibus seu inhabitaturis, quod ipsi sub talibus protectione, tuitione, et defensione nostris, hæredum et successorum nostrorum, imperpetuum similiter essent, videlicet, quod nullus hospitator, captor, seu provisor hospitii nostri, seu pro hospitio nostro, hæredum et successorum nostrorum, aut aliorum quorumcumque, nec aliquis alius officarius, serviens, seu minister noster, hæredum seu successorum nostrorum, aut aliorum quorumcumque, aliquam personam vel aliquas personas, infra villam et parochiam prædictas, contra voluntatem præpositi collegii nostri prædicti, aut ejusdem præpositi vicem gerentis in ejus absentia pro tempore existentis, aliququaliter hospitaretur, sed essent

et remanerent omnia et omnimoda hospitia, domus, et mansiones, infra villam et parochiam prædictas, pro pueris et scolaribus illuc pro eorum disciplina confluentibus, ac pro aliis personis similiter illuc ex causa quacumque collegium nostrum prædictum concernente confluentibus, ad ipsos in eisdem hospitiiis, domibus, et mansionibus, juxta discretionem præpositi collegii nostri prædicti, aut hujusmodi præpositi vicem gerentis in ejus absentia, hospitandos specialiter reservata, sic quod nulla persona, quæcumque esset, se aut aliquam aliam personam, seu aliquas alias personas quascumque, sub aliqua alia forma, in eisdem hospitiiis, domibus, sive mansionibus hospitari auderet nec præsumerit quovis modo, sub gravi indignatione nostra, et forisfactura prædicta in forma prædicta ad opus nostrum levanda et retinenda, ac præfatis præposito et collegio, et eorum successoribus, levanda et eorum usibus, ut prædictum est, applicanda, prout in eadem carta plenius continetur.

Et etiam vicesimo primo die Januarii, anno regni nostri vicesimo tertio, per alias literas nostras patentes concesserimus, quod quidam gurges in riva Thames. vocatus Hevedewere, in piscaria ejusdem, et omnibus pertinentiis suis, quem Johannes Byrkyn habet et tenet ad terminum vitæ suæ, ex concessione nostra, et qui post mortem ejusdem Johannis ad nos et hæredes nostros reverti debuisset, post decessum ipsius Johannis remaneret præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, in augmentationem sustentationis eorum, et in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, absque aliquo inde nobis vel hæredibus nostris reddendo vel faciendo, prout in eisdem literis plenius continetur. Ac etiam eodem die, per alias literas nostras patentes, concesserimus præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, unum dolium vini rubei Vascon., habendum et percipiendum, sibi et successoribus suis imperpetuum, in portu civitatis nostræ London., per manus capitalis pincernæ nostri et hæredum nostrorum pro tempore existentis, seu ejus deputati

ibidem, prout in eisdem literis plenius continetur. Necnon duodecimo die Martii extunc proximo sequente, per alias literas nostras patentes, concesserimus præfatis præposito et collegio, omnia terras, tenementa, redditus, et servitia, quæ tunc habuimus in villa et parochia de Etona prædicta, una cum omnibus communibus aisiamentis, commoditatibus, franchisesiis, libertatibus, et privilegiis prædictis, a festo Sancti Michaelis tunc ultimo præterito, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, in augmentationem sustentationis eorumdem, et in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, absque aliquo nobis vel hæredibus nostris, pro wardis castri nostri de Wyndesore, hidagio, pulcro placito, auxilio vicecomitum, seu quacumque alia de causa, inde reddendo, prout in eisdem literis plenius continetur.

Et cum Willielmus Mountford, et Willielmus Peyto, milites, Johannes Verney, clericus, Johannes Naufau, Johannes Bовille, Thomas Huggefьrd, armigeri, et Robertus Stanschawe, per quoddam scriptum suum, cujus datum est in festo Annunciationis Beatæ Mariæ Virginis, dicto anno vicesimo tertio, recitantes qualiter Alicia uxor Willielmi marchionis Suffolciæ, nuper uxor Johannis Phillyp, militis, defuncti, virtute cujusdam concessionis Willielmi Phillyp, militis, Thomæ Chaucers, armigeri, Thomæ Derham, Johannis Throkmarton, et Johannis Wode, eidem Aliciæ et dicto Johanni Phillyp nuper viro suo, et hæredibus de corporibus eorum legitime procreatis, factæ, habeat et teneat ad terminum vitæ suæ, ut tenens in feodo talliato exitu extincto, domum, manerium, sive dominium de Grovebury in comitatu Bed., alias dictum domum, manerium, sive dominium de Leghton Busard, cum omnibus terris et tenementis in Stodeham, in eodem comitatu; Neweford et Blandford, in comitatu Dors.; Stukelay, Northalle, Edelesburgh, et Rodemache, in comitatu Buk.; Compton Saint John, Portesmouth, et Burhegge, in comitatibus Sussex. et Suthamt.; Rundale et Bierlingismyle, in comitatu Kant.; necnon omnia alia dominia, terras, tenementa, red-

ditus, servitia, portiones, pensiones, boscos, et molendina, prata, pasturas, pascuas, aquas, vias, semitas, et piscarias, simul cum feodis militum, et advocacionibus ecclesiarum ac aliorum beneficiorum ecclesiasticorum quorumcumque, necnon alias possessiones quascumque, cum suis pertinentiis, ad dictum dominium, manerium, sive dominium de Grovebury qualitercumque infra comitatibus prædictis pertinentibus sive spectantibus; una cum ecclesia de Tyntagell in comitatu Cornubiæ, cum omnibus reventionibus et emolumentis ad eandem ecclesiam pertinentibus, et de eadem ecclesia provenientes; cum franchisesiis, libertatibus, privilegiis, quietantiis, juribus, et consuetudinibus, ad prædictum domum, manerium, sive dominium de Grovebury, ac ad alia dominia, terras, tenementa, et ecclesiam prædicta, vel ad aliquam parcellam eorundem, pertinentibus sive spectantibus, vel ab antiquo aut ex concessione vel confirmatione regis vel regum Angliæ, quovis modo habitis et usitatis, reversione inde post mortem dictæ Aliciæ, virtute alterius concessionis prædictorum Willielmi Phillyp, militis, Thomæ Chaucers, armigeri, Thomæ Derham, Johannis Throkmarton, et Johannis Wode, eisdem Willielmo Mountford, Willielmo Peyto, Johanni Verney, Johanni Naufau, Johanni Boville, Thomæ Huggefurd, et Roberto Stanshawe, simul cum Ricardo de Bello Campo nuper comite Warr., Johanne Merbury, armigero, Roberto Andrewe, armigero, et Willielmo Stowghton, defuncto, hæredibus et assignatis suis, inde factæ, plene et integre spectantibus, concesserint, quod prædictum domus, manerium, sive dominium de Grovebury, alias dictum domus, manerium, sive dominium de Leghton Busard, ac etiam omnia prædicta alia dominia, terræ, tenementa, redditus, servitia, portiones, pensiones, bosci, molendina, prata, pasturæ, pascuæ, aquæ, viæ, semitæ, et piscariæ, simul cum prædictis feodis militum, et advocacionibus ecclesiarum ac aliorum beneficiorum ecclesiasticorum quorumcumque supra specificatorum, necnon aliæ possessiones quæcumque supradictæ, cum suis pertinen-

tiis, una cum prædicta ecclesia de Tyntagell, cum omnibus prædictis reventionibus et emolumentis ad eandem ecclesiam pertinentibus et de eadem ecclesia provenientiibus, cum omnibus suis pertinentiis, et cum omnibus omnimodisque franchiseis, privilegiis, libertatibus, quietantiis, juribus, et consuetudinibus supradictis, quæ prædicta Alicia, ut prædictum est, tenet, ad terminum vitæ suæ, et quæ ad eosdem Willielmum Mountford, Willielmum Peyto, Johannem Verney, Johannem Naufau, Johannem Boville, Thomam Huggefurd, et Robertum Stanschawe, post mortem dictæ Aliciæ remansissent, integre et plenarie post mortem ejusdem Aliciæ, nobis, hæredibus, et assignatis nostris remanere debuissent, prout in dicto scripto eorundem Willielmi Mountford, Willielmi Peyto, Johannis Verney, Johannis Naufau, Johannis Boville, Thomæ Huggefurd, et Roberti Stanschawe, plenius continebatur. Et nos dicto undecimo die Aprilis, eodem anno vicesimo tertio, per alias literas nostras patentes concesserimus, pro nobis et hæredibus nostris, quod prædictum domus, manerium, sive dominium de Grovebury, alias dictum domus, manerium, sive dominium de Leghton Busard, ac etiam omnia prædicta alia dominia, terræ, tenementa, redditus, servitia, portiones, pensiones, bosci, molendina, prata, pasturæ, aquæ, viæ, semitæ, et piscariæ, simul cum prædictis feodis militum, et advocacionibus ecclesiarum ac aliorum beneficiorum ecclesiasticorum prædictorum, necnon aliæ possessiones quæcumque supradictæ, cum suis pertinentiis, una cum ecclesia prædicta de Tyntagell, cum omnibus suis pertinentiis, et cum omnibus omnimodisque franchiseis, privilegiis, libertatibus, quietantiis, juribus, et consuetudinibus supradictis, quæ prædicta Alicia, ut prædictum est, tenet ad terminum vitæ suæ, et quæ ad nos et hæredes nostros, virtute concessionis prædictorum Willielmi Mountford, Willielmi Peyto, Johannis Verney, Johannis Naufau, Johannis Boville, Thomæ Huggefurd, et Roberti Stanschawe, in forma prædicta factæ, post mortem dictæ Aliciæ remanere debuissent, immediate post mortem

ejusdem Aliciæ præfatis præposito et collegio plene et integre remanerent ; habenda et tenenda, sibi et successoribus suis, in augmentationem sustentationis eorundem, et in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, absque aliquo nobis vel hæredibus nostris reddendo, prout in eisdem literis plenius continetur.

Et similiter, eodem undecimo die Aprilis, per alias literas nostras patentes pardonaverimus, remiserimus, et relaxaverimus, tam venerabili in Christo patri Roberto London. episcopo, et dilectis nobis abbatibus de Sancto Albano et Westmonasterio, quibuscumque nominibus censeantur, quam præfatis præposito et collegio, necnon aliis personis quibuscumque, omnes et omnimodas transgressiones, offensas, mesprisiones, impetitiones, et contemptus, per ipsos seu eorum aliquos vel aliquem, aut prædecessores eorundem præpositi et collegii, in seu pro prosecutione, receptione, acceptatione, lectione, publicatione, notificatione, seu quacumque executione, aliquarum literarum bullatarum, seu aliarum literarum quarumcumque domini summi pontificis, ad usum vel aliquod interesse præpositi et collegii prædictorum, contra formam statutorum de provisoribus ante hæc tempora editorum, ante eundem undecimum diem qualitercumque factos sive perpetratos. Et insuper, per easdem literas nostras, concesserimus, et licentiam dederimus, pro nobis et hæredibus nostris, tam eisdem præposito et collegio, et successoribus suis, quam præfatis episcopo et abbatibus, et successoribus suis, necnon quibuscumque aliis personis, seu cuicumque aliæ personæ, quod ipsi omnes et omnimodas literas bullatas, et alias literas quasumque, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, juxta eorum seu consilii sui discretionem necessarias et oportunas ad usum, commodum, et interesse eorundem præpositi et collegii, et successorum suorum, ab eodem summo pontifice et successoribus suis prosequi, et eas percipere, acceptare, legere, publicare, notificare, et exequi valerent, et quilibet eorum valeret, licite et impune, absque occasione.

impetitione, perturbatione, molestatione, impedimento, seu gravamine nostri, vel hæredum seu successorum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, coronatorum, aut aliorum ballivorum seu ministrorum nostrorum, vel hæredum seu successorum nostrorum, quorumcumque; nolentes quod iidem episcopus et abbates, seu successores sui, aut præfati præpositus et collegium, seu successores sui, seu aliqua alia personæ vel aliqua alia persona, pro seu in prosecutione, receptione, acceptatione, lectione, publicatione, notificatione, seu executione literarum illarum, per nos, vel hæredes seu successores nostros, aut alios quoscumque, occasionarentur, impetirentur, molestarentur, impedirentur in aliquo, seu gravarentur, aliquibus hujusmodi statutis de provisoribus, aut quibuscumque aliis statutis sive ordinationibus ante hæc tempora superinde editis sive ordinatis, non obstantibus, prout in eisdem literis plenius continetur.

Et similiter, nono die Julii extunc proximo sequente, per quandam cartem nostram concesserimus et confirmaverimus præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, quod ipsi imperpetuum haberent duas ferias apud Etonam prædictam, in quodam solo suo vocato Mychelmyldeshey, et in aliis locis infra villam et parochiam de Etona prædicta, ubi per assignationem dictorum præpositi et collegii, et successorum suorum, melius videretur expedire, singulis annis per novem dies duraturas, videlicet, per tres dies proximo sequentes diem Carniprivii, et sex dies proximo sequentes tertium decimum diem mensis Augusti, cum omnibus libertatibus et liberis consuetudinibus ad hujusmodi ferias pertinentibus sive spectantibus; nisi feriæ illæ sint ad nocumentum vicinarum feriarum; nolentes quod aliqui provisores, emptores, captores, vel ministri nostri, hæredum seu successorum nostrorum, reginarum, filiorum nostrorum, aut filiorum hæredum seu successorum nostrorum, procerum, magnatum, aut aliorum quorumcumque, quicquam in feriis illis sive ad eas veniendo seu ab eisdem retornando, capiant quovis modo, vel

alias prisas faciant in eisdem, contra voluntatem prædictorum præpositi et collegii, et successorum suorum, seu hominum ad dictas ferias confluentium, sub poena imprisonment corporum suorum, quod per ministros dictorum præpositi et collegii, et successorum suorum, in feriis illis statim pro hujusmodi transgressionibus perpetratis fieri volumus; in eorum prisonis moraturorum, quousque de hujusmodi transgressionibus emendas fecerint competentes. Concesserimus etiam, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, quod ipsi imperpetuum haberent cognitionem omnium et omnimodorum placitorum, tam transgressionum et contractuum, quam aliorum quorumcumque, ad et infra ferias prædictas emergentium, de omnibus et singulis ad easdem ferias confluentibus, tenendam ibidem in curia ipsorum præpositi et collegii, et successorum suorum, coram senescallis vel ballivis eorum, ad hoc per ipsos ordinandis et deputandis: ita quod nullus justiciarius, escaetor, vicecomes, senescallus, vel marescallus marescalciæ nostræ, coronator, clericus mercati nostri, aut alius ballivus seu minister noster, hæredum seu successorum nostrorum, aut aliorum quorumcumque, dictas ferias pro aliquo ad officia sua pertinente sive spectante in eisdem agendo vel exequendo, ullo modo ingrederetur, sed essent omnes et singuli ad dictas ferias confluentes, in veniendo, ibidem morando, et abinde redeundo, liberi et quieti de omnimodis arrestationibus et perturbationibus justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, senescallorum, coronatorum, clericorum, ballivorum, et aliorum ministrorum nostrorum, hæredum seu successorum nostrorum, prædictorum, tam de et in corporibus suis, quam de et in bonis et catallis suis, ad dictas ferias adducendis et afferendis, seu ab eisdem abducendis et asportandis, prout in carta prædicta plenius continetur.

Præterea, cum dominus E. nuper rex Angliæ primus post conquestum, progenitor noster, per literas suas patentes datas apud Windesoram decimo die Septembris, anno regni

sui nono, concessisset, pro se et hæredibus suis, tunc burgensibus et probis hominibus villæ prædictæ, eandem villam, habendam, sibi et hæredibus vel successoribus suis, ad firmam imperpetuum: reddendo inde per annum ad scaccarium suum decem et septem libras, unam videlicet medietatem ad scaccarium suum Paschæ, et aliam medietatem ad scaccarium suum Sancti Michaelis, prout in literis prædictis plenius continetur; ac septimo die Julii, anno regni nostri vicesimo primo, tunc burgenses et probi homines villæ sive burghi de nova Wyndesore prædicta, per quandam cartam suam, licentia nostra mediante, dedissent, concessissent, et eadem carta nostra confirmassent, præfatis præposito et collegio, totas illas aquas et piscarias in riva Thames., una cum solo et fundo earumdem aquarum et piscariarum, ac omni eo quod ad easdem ullo modo pertinet, quas iidem burgenses et probi homines habuerunt et tenuerunt, inter alia, sibi, et hæredibus vel successoribus suis, prætextu firmæ prædictæ, de dicta villa sive burgo, eis ut præfertur per prædictum dominum E. concessæ, habendas et tenendas, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, absque aliquo inde nobis vel hæredibus nostris, aut præfatis burgensibus et probis hominibus, et hæredibus seu successoribus suis, quovis modo reddendo: pontagio sive passagio, supra et subtus pontem dictæ villæ sive burghi, cum libera fixione maeremii ejusdem pontis, temporibus facturæ et reparationis ejusdem, assaia et assisa omnimodorum victualium ex parte ejusdem villæ, et omnibus aliis libertatibus sibi, hæredibus seu successoribus suis, per nos concessis, in omnibus semper salvis et exceptis, et eis specialiter et omnino reservatis. Præterea, iidem burgenses et probi homines, per eandem cartam suam remisissent et relaxassent, et omnino de et pro ipsis, hæredibus seu successoribus suis, imperpetuum quæta clamassent, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, totum statum, jus, clameum, titulum, et interesse sua, quæ habuerunt seu quovis modo habere

potuerunt, de et in prædictis aquis, piscariis, solo, fundo, et aliis præmissis, cum suis pertinentiis, prout in carta prædicta plenius continetur. Ac nos, primo die Octobris, anno regni nostri vicesimo quarto, per alias literas nostras patentes, donationem, concessionem, remissionem, relaxationem, et quietam clamationem prædictas, necnon jus, statum, et possessionem, quæ præfati præpositus et collegium, et successores sui, in dictis aquis, piscariis, solo, et fundo, cum pertinentiis, habent, rata habentes et grata, ea pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, acceptaverimus, approbaverimus, ratificaverimus, et confirmaverimus, prout in eisdem literis plenius continetur.

Et cum Alianora Hull, et Edwardus Hull, habeant et percipiant ex concessione nostra per literas nostras patentes, datas vicesimo die Februarii, anno regni nostri vicesimo, annuatim ad terminum vitæ eorum, et eorum alterius diutius viventis, quinquaginta marcas per manus abbatis et conventus Sancti Albani pro tempore existentium, ad terminos Sancti Michaelis, et Paschæ, per æquales portiones, prout in literis prædictis plenius continetur; et quæ quidem quinquaginta marcæ annuæ, post decessum prædictorum Alianoræ et Edwardi, ad nos et hæredes nostros reverti debuissent; ac nos, vicesimo quarto die Novembris ultimo præterito, per alias literas nostras patentes concesserimus, pro nobis et hæredibus nostris, quod prædictæ quinquaginta marcæ annuæ, quæ ad nos et hæredes nostros post mortem prædictorum Alianoræ et Edwardi, ut prædictum est, reverti debuissent, post decessum eorundem Alianoræ et Edwardi remanerent præfatis præposito et collegio, habendæ et percipiendæ, sibi et successoribus suis, per manus dictorum abbatis et conventus Sancti Albani, et successorum suorum, ad hujusmodi terminos supradictos, in augmentationem sustentationis eorundem præpositi et collegii, et successorum suorum, et in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, prout in eisdem literis plenius continetur. Et etiam cum Henricus Percy, comes Northumbriæ, et Alianora uxor ejus, Henricus

Percy, miles, et Thomas Percy, miles, filii eorundem comitis et Alianoræ, per quendam finem in curia nostra apud Westmonasterium in crastino Animarum ultimo præterito, coram Ricardo Neweton et sociis suis, justiciariis nostris de banco, licentia nostra mediante, recognoverint unam acram terræ cum pertinentiis in Petteworth, parcellam manerii de Petteworth cum pertinentiis in comitatu Sussex., et advocationem ecclesiæ beatæ Mariæ de Petteworth, dictis manerio et uni acræ terræ, ut parcellæ ejusdem manerii, pertinentem, in Petteworth prædicto, esse jus dilectorum nobis in Christo præpositi et collegii nostri Regalis Beatæ Mariæ de Etona juxta Wyndesoram, ut illas quas iidem præpositus et collegium habuerunt de dono prædictorum comitis et Alianoræ, Henrici Percy, militis, et Thomæ, habendas et tenendas, eisdem præposito et collegio, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum. Et præterea, iidem comes et Alianora, Henricus Percy, miles, et Thomas, concesserint, pro se et hæredibus ipsius Alianoræ, quod ipsi warantizabunt, prædictis præposito et collegio, et successoribus suis prædictis, terram cum pertinentiis, et advocationem prædictam, contra omnes homines imperpetuum, prout in recognitione et fine prædictis plenius liquet de recordis. Et nos, dicto vicesimo quarto die Novembris, per alias literas nostras patentes, omnia et singula in recognitione et fine illis contenta rata habentes et grata, ea pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, approbaverimus, ratificaverimus, et tenore earundem literarum confirmaverimus, prout in eisdem literis plenius continetur. Et similiter, primo die Februarii ultimo præterito, per alias literas nostras patentes concesserimus eisdem præposito et collegio, quandam insulam vocatam Le Eyte, sive Le Heyte, in Etona prædicta, in comitatu Buk., jacentem inter aquam Thames. ex parte australi, et collegium prædictum ex parte boreali, quæ quidem insula abutatur ad finem orientalem super filum aquæ prædictæ, et ad finem occidentalem super quoddam

croftum vocatum Millecroft, quondam Hundercombescroft ; habendam et tenendam insulam prædictam, cum pertinentiis suis, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, in augmentationem situs collegii prædicti, et in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, absque aliquo nobis, vel hæredibus seu successoribus nostris, inde reddendo, prout in eisdem literis plenius continetur. Præterea, eodem die, per alias literas nostras patentes concesserimus præfatis præposito et collegio, tres campos insimul jacentes, cum cuniculari, vocatos Hullefelde, Shepcotefelde, and the Lee, ac alium campum vocatum Denefelde, simul cum uno gardino vocato Colverhousegardeyn, ac etiam quandam peciam terræ arrabilis jacentem in quodam campo vocato Pioreslymore, ac quoddam clausum vocatum Leycroft, unum pratum vocatum Corneweylslitilmede, ac unam virgatam terræ jacentem in prato vocato Bossemede, et quoddam virgultum vocatum Hullebushes, in villa et campis de Huchenden juxta Wycombe in comitatu Buk., quæ et quas Bernardus Saunderden quondam habuit in villa et campis de Huchendene prædicto, vocatis Cornewaleslondes ; et quæ campos, cuniculare, gardinum, peciam terræ, clausum, pratum, virgultum, boscos, pascua, et pasturas supradicta, cum commoditatibus suis, nuper habuimus ex dono et concessione Johannis Colsulle de Huchendene prædicto ; habenda et tenenda omnia prædicta campos, cunicularé, gardinum, peciam terræ, clausum, pratum, virgultum, boscos, pascua, et pasturas, cum commoditatibus suis prædictis, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, in augmentationem sustentationis eorundem, et in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, absque aliquo nobis vel hæredibus nostris inde reddendo, prout in eisdem literis plenius continetur.

Et cum dilecti nobis in Christo prior ecclesiæ Beatæ Mariæ de Merton, et ejusdem loci conventus, per quandam cartam suam indentatum, cujus datum est octavo die Junii, anno regni nostri vicesimo primo, licentia nostra mediante, dede-

rint et concesserint, et eadem carta sua confirmaverint, dilectis nobis in Christo præposito et Collegio Regali Beatæ Mariæ de Etona juxta Wyndesoram, quendam gurgitem situatum in et super rivam Thames., infra parochiam de Uptone in comitatu Buk., ab antiquo vocatum Bullokeslok, cum tota piscaria et aquis in dicta riva eidem gurgiti pertinentibus sive spectantibus, videlicet, ab orientali angulo terræ sive clausi nostri vocati Le Werde ex parte occidentali, usque piscariam in eadem riva vocatam Cokkeshole ex parte orientali, et cum quatuor heytes et omnibus aliis pertinentiis suis: ac omnia illa terras, tenementa, prata, pascuas, et pasturas, cum torrentibus et omnibus suis pertinentiis, vocata Michimyl, Wardeshey Millepond alias Milledam, Cowepennyng, insimul inclusis et jacentibus juxta Etona in comitatu prædicto, videlicet, inter dictam rivam Thames. ex parte orientali, et altam viam quæ ducit de Nova Wyndesore usque Le Slough inter dictam terram nostram vocatam Le Werde ex parte australi, et viam quæ ducet de Spitilbrigge versus Daget ex parte boreali, et extendunt se per ripam dictæ rivæ Thames., a dicta terra vocata Le Werde, per quadraginta pedes ultra dictum solum vocatum Cowepennyng ex parte occidentali; quæ quidem gurgitem, piscarias, aquas, terras, tenementa, prata, pascuas, et pasturas, cum suis pertinentiis, præfatis prior et conventus tenuerunt sibi et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam; habenda et tenenda, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis imperpetuum. Ac postmodum prædicti prior et conventus, per quoddam scriptum suum indentatum, cujus datum est octavo die Februarii, anno regni nostri vicesimo secundo, similiter dederint, concesserint, in eodem scripto suo pro se et successoribus suis confirmaverint, præfatis præposito et collegio omnimodas decimas prædiales, quæ eisdem priori et conventui, jure sive titulo ejusdem villæ parochialis de Uptone prædictæ, pertinerunt

seu pertinere possent quovis modo, de gurgite, piscariis, aquis, terris, tenementis, pratis, pascuis, et pasturis prædictis, cum suis pertinentiis; habendas et tenendas, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, prout in eodem scripto inde similiter confecto plenius continetur. Et similiter, iidem præpositus et collegium, licentia nostra mediante, concesserint, et dicta carta nostra confirmaverint, præfatis priori et conventui, centum solidos annuos, quos abbas de Redyng et successores sui, de annua firma, pro terris et tenementis in Esthenryth, eisdem præposito et collegio, et successoribus suis, reddere tenebantur; et quos quidem centum solidos iidem præpositus et collegium habuerunt ex concessione nostra eis inde facta; habendos et percipiendos, præfatis priori et conventui, et successoribus suis imperpetuum, prout in eadem carta similiter plenius continetur. Nos autem donationem, concessionem, et confirmationem prædictorum prioris et conventus, de gurgite, aquis, piscariis, terris, tenementis, pratis, pascuis, pasturis, et decimis prædictis, cum pertinentiis, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis factas, ratas habentes et gratas, eas pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, de avisamento et assensu dominorum spiritualium et temporalium, ac communis regni nostri Angliæ, in præsentis parlamenti nostro existentium, auctoritate ejusdem parlamenti, acceptamus, approbamus, ratificamus, et tenore præsentium confirmamus, et gurgitem, piscarias, aquas, terras, tenementa, prata, pascuas, pasturas, et decimas illa, cum pertinentiis, eisdem præposito et collegio, et successoribus suis, eadem auctoritate damus et concedimus per præsentem. Et similiter donationem, concessionem, et confirmationem prædictorum præpositi et collegii, de dictis centum solidis annuis, præfatis priori et conventui, et successoribus suis factas, ratas habentes et gratas, eas, de avisamento, assensu, et auctoritate illis, acceptamus, approbamus, ratificamus, et tenore præsentium confirmamus: et

eosdem centum solidos annuos præfatis priori et conventui, et successoribus suis, eadem auctoritate damus et concedimus per præsentēs.

Et ulterius, tam omnes et singulas alias prædictas donationes, concessionēs, acceptationes, approbationes, ratificationes, confirmationes, relaxationes, quietas clamationes, et perquisitiones prædictas, de dietis prioratibus, domibus, dominiis, maneriis, terris, tenementis, portionibus, pensionibus, reversionibus, annuis firmis, redditibus, feodis firmis, apportubus, et possessionibus alienigenis, et cæteris præmissis, per nos seu alios quoscumque præfatis nunc præposito et collegio, et successoribus suis, seu alicui prædecessorum suorum, factas, quam omnia et singula prædicta privilegia, libertates, franchises, quietantias, licentias, immunitates, et cætera præmissa, eisdem præposito et collegio, et successoribus suis, per nos concessa, rata habentes et grata, ea, de avisamento et assensu dominorum spiritualium et temporalium, ac communitatis regni nostri Angliæ, in præsentī parlamento nostro existentium, auctoritate ejusdem parliamenti, acceptamus, approbamus, ratificamus, et tenore præsentium confirmamus, et ea omnia et singula eadem auctoritate prædictis præposito et collegio, et eorum successoribus, damus et concedimus per præsentēs; habenda, tenenda, exercenda, et exequenda ea omnia et singula et eorum quodlibet, plene, libere, et quiete, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum; absque impetitione, impedimento, perturbatione, molestatione, seu gravamine nostri, vel hæredum nostrorum, successorum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, ballivorum, aut aliorum officiariorum vel ministrorum nostrorum, hæredum seu successorum nostrorum, aut aliorum quorumcumque.

Et nos ulterius, ut prædictum collegium nostrum possit onera eidem incumbētia melius supportare, de mera liberalitate nostra, et ex certa scientia et mero motu nostris, de gratia nostra speciali, et de avisamento et assensu prædicto-

rum dominiorum spiritualium et temporalium, ac communitatis regni nostri prædicti, in dicto præsentī parlīamento nostro existentium, auctoritate ejusdem parlīamenti nostri, concessimus præfatis nunc præposito et collegio viginti et sex libras, tresdecim solidos, et quatuor denarios per annum, quos prior de Ferlegh, alias dicto Farle, reddere solebat monialibus de Mortigmato, alias dicto Mortigamato, pro firma et pensione maneriorum de Welby, Welleby, et Navenby, in comitatu Lincoln.; Slaghteneford et Alynton, in comitatu Wiltes.; ac undecim libras, sex solidos, et octo denarios de eisdem firma et pensione, ultra dictos viginti et sex libras, tresdecim solidos, et quatuor denarios, quos idem prior præfatis monialibus similiter reddere solebat; habendos, tenendos, et percipiendos, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, in augmentationem sustentationis eorundem, et in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum. Et etiam, de eisdem assensu et auctoritate, damus et concedimus præfatis nunc præposito et collegio hospitale Beati Petri juxta Wyndesoram, habendum sibi et successoribus suis, cum suis juribus et pertinentiis quibuscumque, immediate post mortem Willielmi Normanton, clerici, qui illud ex concessione nostri habet ad terminum vitæ suæ. Et similiter concessimus, eisdem assensu et auctoritate, præfatis præposito et collegio manerium vocatum Le Mote, ac omnia illa terras et tenementa, redditus, reversiones, et servitia, simul cum boscis, pratis, pascuis, pasturis, et omnibus aliis suis pertinentiis, quæ nuper perquisivimus, ex dono et concessione Willielmi marchionis Suffolciæ, Johannis Noreys, Willielmi Parkyns, Ricardi Verney, et Johannis Pury, armigerorum, in Nova Wyndesore, Veteri Wyndesore, et Clewer, in comitatu Berk.; habenda et tenenda prædictum manerium, ac omnia prædicta terras et tenementa, redditus, reversiones, et servitia, cum suis pertinentiis, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, absque aliquo nobis vel hæredibus

seu successoribus nostris inde reddendo. Necnon similiter, eadem auctoritate, concessimus eisdem præposito et collegio prioratum de Stratfeld Mortimer, cum pertinentiis, in comitatu Suthamt., alienigen. ; prioratum sive manerium de Hulla-
lavyngton, cum pertinentiis, in comitatu Wiltes., alienigen. ; omnia terras, tenementa, redditus, et servitia, cum pertinentiis, in Beartonstacy, in comitatu Suthamt., dudum parcella prioratui sive manerio de Clatford, in dicto comitatu Wiltes., alienigen. ; omnia terras, tenementa, redditus, servitia, et possessiones, cum pertinentis, in Middilton, in eodem comitatu ; dudum parcella et pertinentia prioratui de Brymmesfeld, in comitatu Glouc., alienigen. ; et omnia terras et tenementa, redditus, servitia, pensiones, et possessiones, cum pertinentiis, in comitatu Suthamt., nuper parcella et pertinentia prioratui de Stratfeldsay, in comitatu Berk., alienigen. ; habenda et tenenda prioratus, maneria, terras, tenementa, redditus, servitia, pensiones, et possessiones prædicta, simul cum omnibus et singulis advocacionibus ecclesiarum et aliorum beneficiorum ecclesiasticorum, dictis prioratibus, maneriis, et possessionibus pertinentiis sive spectantibus, feodis militum, et aliis pertinentiis suis quibuscumque, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, in augmentationem sustentationis eorumdem, et in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, absque aliquo inde nobis vel hæredibus nostris reddendo ; statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis edito, aut eo quod expressa mentio de vero valore præmissorum aut eorum aliqujus, vel de aliis donis sive concessionibus præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, seu alicui prædecessorum suorum, et eorum successoribus, ante hæc tempora factis, juxta formam statutorum inde editorum in præsentibus minime facta existit, non obstantibus. Et nos vero et hæredes nostri, omnia et singula prioratus, domus, dominia, maneria, terras, tenementa, redditus, reversiones, servitia, pensiones, feodas firmas, apportus, et alias possessiones, supradicta,

cum suis pertinentiis, per nos præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, ut præfertur, concessa, eisdem præposito et collegio, et successoribus suis, auctoritate dicti præsentis parliamenti nostri, warantizabimus et imperpetuum defendemus. Et si contingat prædicta prioratus, domus, dominia, maneria, terras, tenementa, redditus, reversiones, servitia, pensiones, portiones, feodas firmas, apportus, et possessiones, seu aliquam parcellam eorundem, a præfatis præposito et collegio, seu successoribus suis, quovis modo impostum evinci, seu ipsos ab eisdem expelli, tunc nos et hæredes nostri, immediate post hujusmodi evictionem vel expulsionem habitam, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, alia terras et tenementa, redditus, et possessiones, ejusdem valoris annui prout prioratus, domus, dominia, maneria, terræ, tenementa, redditus, reversiones, servitia, portiones, pensiones, feodæ firmæ, apportus, et possessiones, sic evinci vel ipsos inde expelli contingentia, existunt, concedemus; habenda, tenenda, et gaudenda, eisdem præposito et collegio, et successoribus suis, in puram et perpetuam elemosinam imperpetuum. Et pro majori securitate ipsorum præpositi et collegii, et successorum suorum, in hac parte, volumus et auctoritate prædicta præsentis parliamenti nostri concedimus, pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, quod præfati præpositus et collegium, et successores sui, habeant talem et tantam pecuniæ summam annuam, qualem et quantam hujusmodi prioratus, domus, dominia, maneria, terræ, tenementa, redditus, reversiones, servitia, pensiones, portiones, feodæ firmæ, apportus, et possessiones, ab eis ut præfertur evinci vel ipsos inde expelli contingentia, annuatim valeant, percipiendam sibi et successoribus suis, ad scaccarium nostrum, hæredum et successorum nostrorum, per manus thesaurarii et camerarii nostri, hæredum et successorum nostrorum, ibidem pro tempore existentium, a die hujusmodi evictionis vel expulsionis, quousque iidem præpositus et collegium, seu successores sui, alia terras et tenementa, redditus, et posses-

siones, ejusdem annui valoris, ex concessione nostra vel hæredum nostrorum in forma prædicta habuerint; et quod iidem thesaurarius et camerarius, qui pro tempore fuerint, habeant plenariam auctoritatem et potestatem solvendi hujusmodi annuam summam præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, in forma prædicta, absque aliquo alio waranto seu mandato nostri, hæredum seu successorum nostrorum, in hac parte sibi dirigendo seu deliberando.

Et nos uberiores gratias præfatis nunc præposito et collegio, et successoribus suis, fieri volentes, ad laudem et honorem Dei, et gloriosæ Virginis Mariæ genitricis suæ, ne bona et catalla collegii prædicti, seu firmariorum, hominum, vel tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium quorumcumque, tam de et in terris et tenementis, quam de et in feodis et possessionibus, eisdem præposito et collegio tam adnunc collatis, quam exnunc eis et successoribus suis per nos vel alios quoscumque ullo modo conferendis, per provisores, emptores, seu captores victualium, aut aliarum rerum pro hospitio, usu, opere, vel aliquo interesse nostri, hæredum vel successorum nostrorum, aut per provisores, emptores, seu captores victualium, aut aliarum rerum pro hospitio, usu, vel opere reginæ consortis nostræ, sive pro hospitio reginarum, aut pro hospitiiis aliquorum filiorum nostrorum, hæredum seu successorum nostrorum, vel aliquorum magnatum regni nostri Angliæ, vel aliunde, sive aliarum quarumcumque personarum, cujuscumque præeminentiæ, status, seu conditionis fuerint, capiantur seu dissipentur, dictos præpositum et collegium, ac firmarios, homines, et tenentes suos, integre tenentes et non integre tenentes, residentes et non residentes, et alios residentes prædictos, necnon eorum terras, tenementa, feoda, et possessiones supradicta, eisdem præposito et collegio jam collata, et imposterum eis vel successoribus suis conferenda, danda, vel assignanda, ac bona et catalla collegii illius, necnon omnium firmariorum, hominum, et tenentium suorum,

integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium prædictorum, ubicumque infra dictam regnum nostrum Angliæ existentia, in nostram protectionem, auctoritate præsentis parliamenti nostri, suscepimus specialem; volentes et concedentes eadem auctoritate, quod de bladis, fœnis, equis, bobus, vaccis, ovibus, agnellis, porcellis, pulletria, aut aliis victualibus quibuscumque, carectis, bigis, navibus, batellis, carriagiis, aut aliis bonis, catallis, seu rebus, ipsius collegii, seu prædictorum præpositi et collegii, vel successorum suorum, seu firmariorum, hominum, et tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium prædictorum, per provisores, emptores, seu captores hujusmodi, aut alios ministros seu ballivos nostros, hæredum vel successorum nostrorum, aut reginæ consortis nostræ, seu reginarum hæredum vel successorum nostrorum, sive filiorum nostri, hæredum vel successorum nostrorum, seu aliquorum magnatum vel personarum prædictarum, contra voluntatem eorumdem præpositi et collegii, seu successorum suorum, aut firmariorum, hominum, seu tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium prædictorum, seu alicujus eorumdem, quicquam minime capiatur, abducatur, vel aliquialiter asportetur. Et volumus, ac de avisamento, assensu, et auctoritate illis concedimus præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, quod si hujusmodi provisores, emptores, seu captores, seu eorum aliquis, infra dicta terras, tenementa, feoda, et possessiones ipsorum præpositi et collegii, seu successorum suorum, aut firmariorum, hominum, vel tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium prædictorum, aut alibi infra quæcumque loca seu locum quemcumque, infra dictum regnum nostrum Angliæ, tam infra libertates quam extra, ad aliquas providentias seu provisiones hujusmodi faciendas, de bonis et

catallis ipsorum præpositi et collegii, vel successorum suorum, aut firmariorum, hominum, vel tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium prædictorum, ingressi fuerint vel ingressus fuerit, et hujusmodi res, contra voluntatem dictorum præpositi et collegii, vel successorum suorum, aut alicujus firmariorum, hominum, seu tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, seu aliorum residentium prædictorum, in terris, tenementis, feodis, et possessionibus, aut in aliquibus aliis locis vel alio loco quocumque infra regnum nostrum prædictum ceperint, abduxerint, vel asportaverint, ceperit, abduxerit, vel asportaverit, quod tunc iidem provisores, emptores, seu captores, et eorum quilibet, pro hujusmodi ingressu, capitione, abductione, seu asportatione victualium, rerum, et cæterorum præmissorum, et eorum alicujus parcellæ, coram nobis in banco nostro, vel coram justiciariis de communi banco nostro, hæredum seu successorum nostrorum, ad sectam et electionem prædictorum præpositi et collegii, seu successorum suorum, aut firmariorum, hominum, seu tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium prædictorum, vel eorum alicujus, a quo vel a quibus hujusmodi victualia, res, seu cætera præmissa, aut eorum aliqua parcella, sic capta, abducta, vel asportata fuerint vel fuerit, puniantur et puniatur. Et quod processus in hac parte fiat versus ipsos provisores, emptores, et captores, et eorum quemlibet, per breve de transgressionibus vi et armis factis. Proviso semper, quod post primum breve de cap. retorn., si iidem provisores, emptores, et captores, non comparuerint vel eorum aliquis comparuerit in hujusmodi sectis, statim in exigendis ponantur vel ponatur; et sic pro non aparentiis suis utlagentur vel utlagetur. Et quod literæ nostræ, hæredum seu successorum nostrorum, patentes de protectione, cum clausula Volumus, aut cum clausula Nolumus, hujusmodi emptoribus, provisori-

bus, seu captoribus, aut eorum alicui, in hujusmodi sectis vel actionibus minime valeant nec allocentur quovis modo, nec aliquod auxilium a nobis, hæredibus seu successoribus nostris, aut essonium de servitio nostro, hæredum seu successorum nostrorum, in hac parte habeant, gaudeant, seu optineant, licet hujusmodi literæ sibi per nos, hæredes seu successores nostros, concessæ et factæ fuerint, aut auxilium sive essonium a nobis, hæredibus seu successoribus nostris, per ipsos calumniatur, petatur, seu impetretur. Et si hujusmodi provisores, emptores, et captores, vel eorum aliquis, ad hujusmodi sectam et prosecutionem prædictorum præpositi et collegii, seu successorum suorum, aut firmariorum, hominum, seu tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium supradictorum, vel alicujus eorundem, debite convicti fuerint vel convictus fuerit, tunc reddant iidem provisores, emptores, et captores, et eorum quilibet reddat, parti gravatæ damna sua in triplo.

Et etiam, de eisdem avisamento, assensu, et auctoritate, concessimus præfatis præposito et collegio, quod ipsi et successores sui, ac firmarii, homines, et tenentes sui, integre tenentes et non integre tenentes, residentes et non residentes, ac alii residentes prædicti quicumque, habeant et teneant omnia et singula domos, mansiones, et edificia sua, quæ infra dictum regnum nostrum Angliæ nunc habent et exnunc eos habere contigerit, quieta de libertatione et hospitacione senescallorum, marescallorum, hospitatorum, et aliorum ministrorum, tam nostri, hæredum seu successorum nostrorum, quam reginæ consortis nostræ, aut reginarum, vel aliquorum filiorum nostrorum, hæredum seu successorum nostrorum, necnon marescallorum, provisorum, et ministrorum magnatum regni nostri Angliæ, aut aliunde, et aliorum quorumcumque, cujuscumque gradus, status, seu conditionis fuerint; ita quod senescalli et marescalli, aut alii ministri nostri, hæredum seu successorum nostrorum, reginæ consortis nostræ, aut regina-

rum, vel aliquorum filiorum nostrorum, hæredum seu successorum nostrorum, vel hujusmodi magnatum, aut aliorum quorumcumque, in eisdem alicubi hospitationem seu liberationem aliquam, ad opus nostrum, seu alicujus eorundem, non faciant contra voluntatem dictorum præpositi et collegii, et successorum suorum, seu firmariorum, hominum, aut tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium prædictorum, vel eorum alicujus. Et quod nullus dux, marchio, comes, baro, seu magnas dicti regni nostri, aut aliunde, nec senescalli, marescalli, seu escaetores, vicecomites, coronatores, aut alii ballivi seu ministri nostri, hæredum seu successorum nostrorum, seu ballivi et ministri eorundem escaetorum, vicecomitum, coronatorum, aut aliorum quorumcumque, vel quivis alius, cujuscumque status vel conditionis fuerit, contra voluntatem et assensum eorundem præpositi et collegii, et successorum suorum, seu firmariorum, hominum, et tenentium suorum, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium prædictorum, aut alicujus eorundem, colore aliquo, in dictis domibus, mansionibus, et ædificiis hospitetur vel hospitentur, moretur vel morentur.

Concessimus insuper, auctoritate ejusdem præsentis parliamenti nostri, præfatis præposito et collegio, quod ipsi et successores sui imperpetuum sint quieti de omnimodis auxiliis, subsidiis, contributionibus, tallagiis, et quotis quibuscumque, quæ ab ipsis ratione dominiorum, terrarum, tenementorum, reddituum, feodorum, et possessionum suorum, aut bonorum et catallorum suorum, quæ dicti præpositus et collegium jam habent, et ipsi et successores sui extunc sunt habituri, per nos, hæredes seu successores nostros, aut balivos seu ministros nostros, hæredum seu successorum nostrorum, quoscumque, ad opus nostrum, hæredum seu successorum nostrorum, exigere deberent seu possent in futurum, si prædicta concessio eis facta minime extitisset. Et quod, quandocumque clerus

regni nostri Angliæ, aut Cantuariensis provinciæ per se, vel Eboracensis provinciæ per se, decimam seu partem decimæ, aut aliam quotam quaecumque, de bonis et possessionibus suis ecclesiasticis, spiritualibus, et temporalibus, vel temporalibus spiritualibus suis annexis, concesserit, vel communitates comitatum dicti regni nostri, aut cives seu burgenses civitatum et burgorum dictorum comitatum ipsius regni, decimam, quintamdecimam, seu aliam quotam quaecumque, de bonis suis temporalibus seu mobilibus, aut de terris, tenementis, seu redditibus suis, aut de personis suis, nobis, hæredibus seu successoribus nostris, qualitercumque concesserint, seu nos, vel hæredes aut successores nostri, dominia nostra per Angliam fecerimus talliari, aut dominus summus pontifex qui pro tempore fuerit decimam seu quotam aliam clero regni nostri prædicti, aut Cantuariensis vel Eboracensis provinciarum prædictarum, imposuerit, et eam vel aliquam partem ejusdem nobis, hæredibus aut successoribus nostris, concesserit, prædicta dominia, terræ, tenementa, redditus, feoda, et possessiones, ac dicta bona et catalla prædictorum præpositi et collegii, et successorum suorum, necnon quaecumque bona et catalla firmariorum, hominum, et tenentium suorum, infra eadem dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones ipsorum præpositi et collegii, et successorum suorum, existentia seu existere contingentia; ac etiam personæ tam eorumdem præpositi et collegii, et successorum suorum, quam firmariorum, hominum, et tenentium suorum prædictorum, ad opus nostrum, hæredum seu successorum nostrorum, non taxentur, nec aliquid de decimis, quintisdecimis, aut aliis quotis seu tallagiis prædictis, quoquo modo ad opus nostrum, hæredum seu successorum nostrorum, levetur; nec iidem præpositus et collegium, nec eorum successores, in terris, tenementis, seu bonis suis prædictis, nec firmarii, homines, seu tenentes sui prædicti, hiis occasionibus distringerentur, molestarentur in aliquo, seu gravarentur; sed de omnimodis decimis et quintisdecimis, ac aliis tallagiis, quotis, sive taxis qui-

buscumque hujusmodi, nobis ante hæc tempora concessis, aut nobis vel hæredibus seu successoribus nostris exnunc concedendis, sint quieti et exonerati imperpetuum, licet ipsi præpositus et collegium, seu eorum successores, aut dicti firmarii, homines, et tenentes sui prædicti, seu eorum hæredes et successores, aut eorum aliquis, hujusmodi concessionibus sint partes, agentes, consentientes, vel concedentes. Et licet hujusmodi concessio sive concessionem sint vel fuerint, aut sit vel fuerit, facta vel factæ, sub istis verbis et terminis, de locis exemptis et non exemptis, sive de locis exemptis non exemptis, quibuscumque modo, forma, seu aliis verbis sive terminis, consimilis vigoris seu effectus, hujusmodi concessionem sive concessio factæ fuerint vel facta fuerit, non obstantibus.

Et ulterius concessimus, de avisamento, assensu, et auctoritate dicti præsentis parliamenti nostri, præfatis nunc præposito et collegio, quod ipsi et successores sui habeant et teneant omnia terras, tenementa, feoda, et possessiones suas, eis jam collata, et de cætero per nos conferenda, tam in bosco quam in plano, tam de feodis nostris quam alienis, deafforestata et extra potestatem omnium justiciariorum, senescallorum, custodum, forestariorum, viridariorum, regardatorum, ballivorum, et aliorum officiariorum seu ministrorum nostrorum, hæredum vel successorum nostrorum, forestarum sive chacearum nostrarum, hæredum vel successorum nostrorum, quarumcumque. Et quod prædicti præpositus et collegium, et successores sui, et eorum ministri, nec non tenentes sui residentes infra dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones ipsorum præpositi et collegii, et successorum suorum, coram quibuscumque justiciariis, aut custodibus forestarum nostrarum, hæredum seu successorum nostrorum, sive chacearum aliorum quorumcumque, forestariis, viridariis, senescallis, et regardatoribus, aut aliis ministris nostris, hæredum seu successorum nostrorum, forestarum sive chacearum quarumcumque, vel eorum aliquo, pro aliquibus infra prædicta dominia, terra, tenementa, feoda, et possessiones, factis vel

fiendis, venire seu comparare nullo modo compellantur; nec quod ipsi, nec successores sui, ministri, tenentes, et residentes sui prædicti, in aliquibus juribus sive inquisitionibus, coram hujusmodi justiciariis, custodibus, forestariis, senescallis, regardatoribus, aut aliis ministris hæredum seu successorum nostrorum, forestarum sive chacearum prædictarum, capiendis, aut summonitionibus quibuscumque ponantur, nec eorum aliquis ponatur, nec ea occasione perturbentur, molestantur in aliquo, seu graventur, nec eorum aliquis molestetur, perturbetur in aliquo, seu gravetur, nec ea de causa damnum aliquod seu perditionem quovis modo incurrant neque incurrat, sed quod ipsi et eorum quilibet inde totaliter sint exonerati et quieti, exoneratus et quietus imperpetuum. Et quod ipsi et successores sui, et ministri et tenentes et residentes prædicti, erga nos, hæredes et successores nostros, exonerati sint imperpetuum et quieti de chiminagio, expeditatione canum, et de sustentatione et putura forestariorum, et aliorum ministrorum nostrorum, hæredum seu successorum nostrorum, forestarum nostrarum sive chacearum quarumcumque, ac de usu et ministerio, necnon de omnibus aliis oneribus, feodis, et curialitatibus, gallinis, ovis, et aliis quæ ad forestas sive chaceas, forestarios, viridarios, et eorum ministros, aliquo modo pertinent seu ipsos pertinere clamant quovis modo; et quæ hujusmodi forestarii, seu alii ministri forestarum nostrarum sive chacearum quarumcumque, ante hæc tempora exigere vel vindicare potuerunt seu consueverunt, aut imposterum poterunt ullo modo. Et quod præfati nunc præpositus et collegium, et successores sui, homines et tenentes sui, ac residentes quicumque infra dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones, quæ iidem nunc præpositus et collegium jam habent, seu ipsi et successores sui de cætero sunt habituri, ad intendendum sive obediendum aliquibus præceptis sive mandatis admiralli Angliæ, seu aliquorum officiariorum seu ministrorum suorum, seu coram eis aequaliter comparere, pro aliquibus officium suum tangen-

tibus, aut officio suo pertinentibus sive spectantibus, in aliquo loco non teneantur; sed inde sint omnino quieti et exonerati imperpetuum. Ita quod admirallus noster, hæredum seu successorum nostrorum, pro tempore existens, aut aliquis officiorum seu ministrorum suorum, dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones, prædictis præposito et collegio jam collata, seu ipsis et successoribus suis exnunc conferenda, aut aliquam parcellam eorumdem, ad aliqua placita ibidem tenenda, aut quicquid aliud quod ad officium suæ admirallitatis pertinet seu pertinere poterit in futurum facienda, nullatenus ingrediatur; sed habeant et teneant præfati nunc præpositus et collegium, et successores sui, omnia et omnimoda hujusmodi placita, ac alia quæcumque quæ ad officium et curiam admirallitatis qualitercumque pertinent sive spectant, de omnibus et singulis causis, querelis, actionibus, et demandis, dictos nunc præpositum et collegium, et successores suos, terras, tenementa, et feoda, et possessiones sua, homines et tenentes suos, vel residentes prædictos, tangentia emergentibus; et ea adeo plenarie in eorum curia, per senescallos et ballivos suos, una cum finibus, amerciamentis, exitibus, et aliis proficuis quibuscumque inde provenientibus sive emergentibus, habeant, percipiant, et exequantur, prout admiralli nostri, hæredum seu successorum nostrorum, et ministri sui, haberent, perciperent, et exequerentur, si præsens concessio nostra inde præfatis præposito et collegio per nos facta non fuisset. Et similiter, de eisdem assensu et auctoritate, concessimus, pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, præfatis nunc præposito et collegio, quod ipsi et successores sui imperpetuum habeant omnimoda deodanda, necnon wreccum maris, et omnia quæ ad hujusmodi wreccum et deodanda pertinent, in omnibus dominiis terris, tenementis, feodis, et possessionibus suis, sibi jam collatis, et de cætero conferendis, ubicumque fuerint; et quod hujusmodi wreccum et deodanda sint imperpetuum ipsorum præpositi et collegii et successorum suorum; et quod bene liceat eis, de hujusmodi wrecco et deodandis, in

omnibus dominiis, terris, tenementis, feodis, et possessionibus suis prædictis, quotiens et quando acciderint, per se vel per eorum ballivos et ministros ponere se in seisinam et possessionem, sine impedimento vel occasione nostri, hæredum seu successorum nostrorum, seu aliquorum ministrorum nostrorum, hæredum seu successorum nostrorum; ac sine impedimento vel occasione elemosinarii nostri, hæredum seu successorum nostrorum, aut admiralli Angliæ prædicti, aut aliorum ministrorum suorum quorumcunque.

Concessimus etiam, de assensu et avasamento illis eademque auctoritate, eisdem præposito et collegio, quod nec ipsi nec successores sui, homines et tenentes sui, aut alii residentes infra dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones, eisdem præposito et collegio jam collata, aut eis et eorum successoribus de cætero conferenda, per vicecomites, ballivos, seu alios ministros nostri, hæredum seu successorum nostrorum, quoscumque, vel eorum aliquem, extra dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones prædicta, virtute alicujus brevis, præcepti, waranti, sive mandati nostri, hæredum seu successorum nostrorum, summoniantur, distringantur, attachiantur, nec capiantur, nec eorum aliquis summoneatur, distringatur, attachietur, nec capiatur, nec aliqua executio hujusmodi brevis, præcepti, waranti, sive mandati, versus dictos præpositum et collegium, seu successores suos, homines, tenentes, seu alios residentes prædictos, vel eorum aliquem, extra dicta dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones, dummodo alias executio hujusmodi brevis, præcepti, waranti, seu mandati, infra dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones prædicta, per proprios ballivos eorundem præpositi et collegii, et successorum suorum, fieri poterit, licet aliqui vicecomitis ballivi, seu alii ministri prædicti, præfatos præpositum et collegium, seu successores suos, aut homines, tenentes, seu alios residentes prædictos, extra dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones prædicta inveniant, infra comitatum ubi sic sunt residentes; sed mandetur bal-

livis prædictorum præpositi et collegii, et successorum suorum, ad executionem inde faciendam, si non fuerit in defectu ipsorum præpositi et collegii, seu successorum suorum, aut ministrorum eorum. Ac etiam quod prædicti præpositus et collegium, et successores sui, habeant imperpetuum, auctoritate præsentis parliamenti nostri, omnes fines pro transgressionibus, offensis, mesprisionibus, necligentiis, ignorantiiis, falsitatibus, deceptionibus, concelamentis, et aliis delictis quibuscumque : et etiam fines pro licentia concordandi, ac omnia amerciamenta, redemptiones, exitus, et pœnas, forisfacta, et exnunc forisfienda, annum, diem, vastum, et streppum, et omnia quæ ad nos, hæredes seu successores nostros, pertinere poterunt, de hujusmodi anno, die, vasto, et streppo, tam de omnibus hominibus suis, quam de omnibus tenentibus suis, integre tenentibus et non integre tenentibus, residentibus et non residentibus, et aliis residentibus quibuscumque, tam de et in terris et tenementis, quam de et in feodis et possessionibus quibuscumque, eisdem præposito et collegio tam adnunc per nos collatis, quam exnunc eis aut eorum successoribus per nos seu alios quoscumque dandis, conferendis, vel assignandis, in quibuscumque curiis nostris, hæredum et successorum nostrorum, homines et tenentes, residentes et non-residentes, et alios residentes hujusmodi, tam coram nobis, hæredibus et successoribus nostris, ac coram nobis, hæredibus et successoribus nostris, in cancellaria nostra, hæredum et successorum nostrorum, ac coram thesaurariis et baronibus nostris, hæredum et successorum nostrorum, de scaccario ; et coram baronibus nostris, hæredum et successorum nostrorum, de scaccario, et coram baronibus, nostris, hæredum et successorum nostrorum de eodem scaccario, necnon coram justiciariis nostris, hæredum et successorum nostrorum, de banco, ac coram senescallo et marescallo, ac clerico mercati hospitii nostri, hæredum et successorum nostrorum, qui pro tempore fuerint, ac aliis curiis nostris, hæredum et successorum nostrorum, quam coram justiciariis itinerantibus ad placita coronæ, com-

munia placita, et placita forestæ, et quibuscumque aliis justiciariis et ministris nostris, hæredum et successorum nostrorum, quam in absentia nostra, hæredum et successorum nostrorum, fines facere et amerciari, exitus et poenas forisfacere, annum, diem, vastum, streppum, et forisfacturas hujusmodi adjudicari contigerit; quæ fines, amerciamenta, redemptiones, exitus, poenæ, annus, dies, vastum, et forisfacturæ, ad nos, hæredes et successores nostros, possent pertinere, si præfatis præposito et collegio et successoribus suis prædictis concessa non fuissent: ita quod iidem præpositus et collegium, et successores sui, per se vel per ballivos et ministros suos, fines, amerciamenta, redemptiones, exitus, poenas, et forisfacturas, tam hujusmodi hominum, quam hujusmodi tenentium, integre tenentium et non integre tenentium, residentium et non residentium, et aliorum residentium quorumcumque, et omnia quæ ad nos, hæredes et successores nostros, pertinere poterunt de anno, die, vasto, et estreppamento prædictis, levare possint, percipere, et habere, sine occasione vel impedimento nostri, vel hæredum seu successorum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, coronatorum, aut aliorum ballivorum seu ministrorum nostrorum, seu hæredum aut successorum nostrorum quorumcumque; licet iidem homines seu tenentes, integre tenentes et non integre tenentes, residentes et non residentes, et alii residentes, sint vel fuerint officarii vel ministri nostri, hæredum et successorum nostrorum, aut alibi de nobis, hæredibus seu successoribus nostris, aut de aliis, tenuerint. Et quod præfati præpositus et collegium, et successores sui, habeant imperpetuum, eisdem assensu et auctoritate, omnimoda escapia felonum et murdratorum, in dominiis, terris, tenementis, feodis, et possessionibus, eisdem præposito et collegio jam collatis, et ex nunc eis et eorum successoribus conferendis, et omnia alia quæ ad nos, vel hæredes seu successores nostros, pertinere possent vel deberent, de hujusmodi escapis felonum et murdratorum, de omnibus et singulis hominibus et tenentibus suis, integre

tenentibus et non integre tenentibus, residentibus et non residentibus, et aliis residentibus quibuscumque, tam de et in terris et tenementis, quam de et in feodis et possessionibus suis prædictis : ac tam omnium ministrorum et officiariorum nostrorum, vel hæredum et successorum nostrorum, quam aliorum quorumcumque : ac etiam villatarum et hundredorum de et in villis, dominiis, terris, tenementis, feodis, et possessionibus prædictis ; necnon omnia et omnimoda fines, amerciamenta, redemptiones, exitus, et pœnas, forisfacta et forisfienda, tam de se ipsis, quam de omnibus et singulis villatis dominiorum, feodorum, et possessionum prædictorum, in omnibus et singulis locis et curiis nostris, hæredum et successorum nostrorum, coram quibuscumque iudicibus sive justiciariis nostris, hæredum et successorum nostrorum, sive coram baronibus nostris, hæredum et successorum nostrorum, de scaccario ; quæ escapia, fines, amerciamenta, redemptiones, exitus, et pœnæ, ad nos, hæredes et successores nostros, possent pertinere, si præfatis præposito et collegio, et successoribus suis prædictis, concessa non fuissent. Ita quod iidem præpositus et collegium, et successores sui prædicti, per se vel per ballivos et ministros suos, hujusmodi escapia, fines, amerciamenta, redemptiones, exitus, et pœnas levare, percipere, et habere possint, sine occasione vel impedimento nostri, vel hæredum seu successorum nostrorum, justiciarium, escaetorum, vicecomitum, coronatorum, aut aliorum ballivorum seu ministrorum nostrorum, vel hæredum seu successorum nostrorum, quorumcumque, licet iidem præpositus et collegium, vel successores sui, aut homines seu tenentes sui, integre tenentes et non integre tenentes, residentes et non residentes, et alii residentes seu ministri et officarii quicumque prædicti, alibi de nobis, vel hæredibus seu successoribus nostris, aut de aliis, tenuerint. Et quod nec præfati nunc præpositus et collegium, nec successores sui, nec officarii, ministri, homines, seu tenentes sui, et alii residentes infra dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones sua, eis jam

collata, et de cætero conferenda, in placitum quodcumque, coram senescallo et marescallo hospitii nostri, hæredum seu successorum nostrorum, licet nos, seu personam nostram, hæredes seu successores nostros, tangat ullo modo, deducantur seu trahantur; nec quod ipsi, seu eorum aliquis, per præfatos senescallum et marescallum, seu ministros eorundem, aresentur, attachientur, molestentur in aliquo, seu graventur. Et quod prædicti præpositus et collegium, seu successores sui, aut officarii, ministri, homines, tenentes, vel residentes prædicti, ratione alicujus præsentationis sive querelæ coram dictos senescallum et marescallum factæ vel captæ, seu impostorum fiendæ vel capiendæ, ad comparandum coram eisdem senescallo et marescallo, virtute alicujus brevis, præcepti, seu mandati, comparere, respondere, vel quovis modo obedire minime teneantur. Et quod præfatus præpositus et collegium, et successores sui, imperpetuum habeant et constituent sibi coronatores in omnibus et singulis dominiis, terris, tenementis, feodis, et possessionibus suis, sibi jam collatis, et de cætero conferendis. Et quod iidem coronatores, et eorum quilibet, habeant et habeat plenariam potestatem et auctoritatem faciendi et exercendi, in dictis dominiis, terris, tenementis, feodis, et possessionibus, prædictorum præpositi et collegii, et successorum suorum, omnia et singula quæ ad officium alicujus coronatoris nostri, hæredum et successorum nostrorum, pertinent facienda et excercenda; ita quod nullus coronator noster, hæredum et successorum nostrorum, ad aliquod quod ad officium hujusmodi coronatoris pertinet faciendum, in dicta dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones, seu eorum aliquod, aliququaliter ingrediatur, vel se in aliquo inde intromittat. Et quod prædicti nunc præpositus et collegium, et successores sui, imperpetuum habeant liberam warennam in omnibus dominiis et terris suis dominicalibus, sibi jam collatis, et de cætero conferendis, ubicumque fuerint: ac etiam liberam chaceam in omnibus dominiis et boscis suis, quæ ipsi jam habent, ac ipsi et successores

sui exnunc sunt habituri, licet eadem dominia, terræ dominicales, et bosci, sint vel fuerint infra metas forestarum nostrarum; ita quod nullus forestarius, officarius, vel minister noster, hæredum seu successorum nostrorum, nec aliquis alius, intret eadem dominia et terras seu boscos, ad fugandum in eis, vel ad aliquid capiendum quod ad warennam vel chaceam pertinet, seu aliquid quod ad officium forestarii, vel alicujus alterius officarii seu ministri nostri, hæredum seu successorum nostrorum, forestarum sive chacearum nostrarum, seu hæredum vel successorum nostrorum, pertinet sive pertinere poterit ullo modo, sine licentia ipsorum præpositi et collegii et successorum suorum. Et quod præfatus nunc præpositus et collegium, et successores sui, imperpetuum habeant wardas et custodias terrarum et tenementorum omnium et singulorum tenentium suorum, de ipsis per servitium militare tentorum, hæredibus suis infra ætatem existentibus, ac cum releviis, escaetis, forisfacturis, et aliis proficiis, exitibus, et emolumentis quibuscumque, licet iidem tenentes de nobis in capite ut de corona, vel de aliis alibi, teneant quoquo modo. Concessimus etiam, de avisamento, assensu, et auctoritate illis, pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, præfatis præposito et collegio, quod ipsi et successores sui omnia et singula brevia, cartas, literas patentes, mandata, et waranta quæcumque, sub magno sigillo nostro, seu sub quocumque alio sigillo nostro, ac hæredum et successorum nostrorum, in cancellaria nostra, ac hæredum et successorum, et in quacumque alia curia nostra, hæredum seu successorum nostrorum, pro eisdem præposito et collegio, et eorum successoribus imposterum, concedenda et conficienda, absque fine seu feodo ad usum seu opus nostrum, vel hæredum seu successorum nostrorum, pro eisdem, aut aliquo eorundem, seu pro sigillo sive sigillatione eorundem, seu eorum alicujus, capiendo seu solvendo, prosequi possint, et totaliter habeant et optineant imperpetuum.

Concessimus etiam, de eisdem assensu et auctoritate, pro

nobis et hæredibus nostris, præfatis nunc præposito et collegio, et successoribus suis, quod si quis sociorum, clericorum, scolarium, choristarum, vel aliquis alius serviens vel minister ipsorum præpositi et collegii, seu successorum suorum, vel alicujus eorundem, infra limites seu cepta dicti collegii, vel habitationis eorundem præpositi et collegii, vel successorum suorum, vel infra villam de Etona prædicta, manus violentas in alterum ejusdem collegii, servientum, seu ministrorum prædictorum injecerit; ita quod non sit mahenium; ipse præpositus collegii prædicti et successores sui inde habeat et habeant plenariam cognitionem, correctionem, et punitionem, coram eodem præposito et successoribus suis, vel eorum locumtenente; ita quod nullus officiariorum seu ministrorum nostrorum, hæredum seu successorum nostrorum, ullo modo se inde intromittat. Et quod iidem nunc præpositus et collegium, et successores sui, imperpetuum habeant et teneant omnia et singula dominia, terras, tenementa, feoda, et possessiones eis jam collata, et per nos, vel hæredes seu successores nostros, imposterum conferenda, libera, quieta, et exonerata de omnibus et omnimodis oneribus, redditibus, servitiis, annuitatibus, apportubus, firmis, et arreragiis firmarum et apportuum, exactionibus, et demandis, ad nos, vel hæredes seu successores nostros, aliquo modo pertinentibus sive spectantibus; et quæ de ipsis, ratione vel causa eorundem dominiorum, terrarum, tenementorum, feodorum, et possessionum, ad nos, hæredes seu successores nostros, pertinent seu pertinere poterint, absque aliquo pro aut de eisdem dominiis, terris, tenementis, feodis, et possessionibus, nobis, hæredibus seu successoribus nostris, reddendo vel faciendo, et eo quod onera, redditus, servitia, exactiones, annuitates, apportus, firmæ, arreragia, et demandæ prædicta, in præsentibus per verba specialia minime expressantur; aut eo quod dominia, terræ, tenementa, feoda, et possessiones prædicta, aut eorum aliqua parcella, quondam prioratus vel possessiones alienigen. extiterunt vel existunt; eo etiam quod auctoritate parlamenti

apud Leycestriam, tempore domini H. nuper regis Angliæ, patris nostri, tenti, ordinatum fuit, quod omnes possessiones prioratuum alienigen., execeptis prioratibus conventualibus, et aliis in quodam actu ejusdem parliamenti exceptis, sibi et hæredibus suis remanerent, sub certa forma in eodem actu contenta; seu eo quod pax inter Angliæ et Franciæ regna reformata existit vel existet; aut eo quod in præsentibus non fit mentio de vero valore omnium et singulorum præmissorum, seu de aliis donis sive concessionibus per nos præfatis nunc præposito et collegio, seu alicui prædecessorum suorum ante hæc tempora factis, juxta formam statutorum inde editorum; aut quacumque omissione, variatione, seu superfluitate nominationis sive recitationis prioratuum, dominiorum, terrarum, tenementorum, feodorum, et possessionum prædictorum, seu eorum alicujus, facta vel imposterum fienda quovis modo; aut aliquo alio jure, titulo, vel interesse, quæ nobis in hac parte competunt, aut nobis vel hæredibus seu successoribus nostris competere poterunt in futurum; aut statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis edito; aut aliquibus aliis statutis vel ordinationibus de hujusmodi prioratibus et possessionibus alienigen. factis vel fiendis, non obstantibus. Et quod pro aliquo judicio, seu aliqua transgressione vel offensione personali prædictorum nunc præpositi et collegii, seu successorum suorum, aut alicujus ministrorum, hominum, seu tenentium suorum, unquam de cætero capiantur libertates prædictæ in manum nostram, vel hæredum seu successorum nostrorum.

Concessimus etiam, eadem auctoritate, præfatis præposito et collegio, quod nec ipsi nec successores sui, nec ministri sui, vel eorum aliquis, occasione emptionis seu captionis aliquorum victualium venalium, tam vivorum quam mortuorum, per villam et parochiam de Etona prædicta ductorum seu ducendorum, cariatorum seu cariatorum, tam ingrediendo quam exeundo, in quorumcumque manibus inventorum sive inve- niendorum, pro denariis ipsorum præpositi et collegii, seu

successorum suorum, rationabiliter in hac parte solvendis, ad eorum usum, per se vel per hujusmodi ministros suos factæ seu fiendæ, ullo modo impetantur, perturbentur, occasionentur, molestentur in aliquo, seu graventur, impetatur, perturbetur, occasionetur, molestetur in aliquo, seu gravetur, nec ea occasione aliquod dampnum seu perditionem incurrant, nec eorum aliquis incurrat quovis modo; sed inde omnino liberi et quieti sint, et eorum quilibet sit, imperpetuum. Et quod iidem præpositus et collegium, et eorum successores, de cætero habeant processus suos, recuperationes et executiones suas, versus quoscumque abbates, priores, decanos, rectores, et vicarios, abbatiarum, prioratum, decanatum, ecclesiarum, vicariarum, ac alias personas quascumque, et eorum quemlibet, pro quibuscumque annuitatibus, pensionibus, portionibus, feodis firmis, et apportubus, et qualibet parcella eorumdem, eisdem præposito et collegio, et eorum successoribus, debitis, solvendis, pertinentibus, sive spectantibus, tam per brevia de debito vel annuitate, in quibuscumque curiis nostris, hæredum et successorum nostrorum, quam per breve de Scire facias, vel Fieri facias, in scaccario nostro, hæredum et successorum nostrorum, ad libitum et electionem ipsorum præpositi et collegii, et successorum suorum, quotiens et quandocumque contigerit hujusmodi annuitates, pensiones, portiones, feodas firmas, et apportus, aut eorum aliquam parcellam, a retro fore, in parte vel in toto, post aliquem terminum quo solvi debeant vel debeat, non soluti vel non soluta. Et habeant etiam iidem præpositus et collegium, et successores sui, super hujusmodi recuperationibus damna sua, tam pro injusta detentione annuitatum, pensionum, portionum, feodarum firmarum, et apportuum prædictorum, et cujuslibet parcellæ eorumdem, quam pro misis, expensis, et custagiis suis circa hujusmodi recuperationes factis rationabiliter adjudicanda. Volumus insuper et concedimus, de avisamento, assensu, et auctoritate prædicti præsentis parliamenti nostri, pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, quod super ex-

hibitione seu demonstratione præsentis cartæ nostræ, et cujuslibet inde particulæ, de donis, concessionibus, confirmationibus, relaxationibus, et quietis clamationibus, prioratum, domorum, dominiorum, maneriorum, terrarum, tenementorum, feodorum, possessionum, reddituum, reversionum, servitiorum, firmarum, annuitatum, advocacionum, pensionum, portionum, feodarum, firmarum, apportuum, libertatum, franchisesiarum, privilegiorum, quietantium, et immunitatum prædictorum, per nos præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, in forma prædicta concessorum factis, sive irrotulamenti inde in curia nostra de recordo, sive exemplificationis ejusdem cartæ nostræ, et cujuslibet particulæ inde, tam coram nobis in cancellaria nostra, hæredum et successorum nostrorum, quam coram justiciariis de utroque banco nostro, hæredum et successorum nostrorum, ac tam coram thesaurario et baronibus de scaccario nostro, hæredum et successorum nostrorum, et coram baronibus ejusdem scaccarii nostri, hæredum et successorum nostrorum, quam coram quibuscumque justiciariis et commissionariis nostri, hæredum et successorum nostrorum, tam in omnibus et singulis curiis nostris, hæredum et successorum nostrorum, et locis de recordo, quam in quibuscumque aliis curiis et locis per totum regnum nostrum Angliæ prædictæ, pro aliquo sive aliquibus in eadem carta contentis, sive specificatis, statim et immediate præfatis nunc præposito et collegio, et successoribus suis, carta illa allocetur. Et quod iidem nunc præpositus et collegium, et successores sui, ab omnibus et omnimodis oneribus et demandis versus ipsos, contra donationes, concessiones, confirmationes, relaxationes, quietas clamationes, libertates, franchisesias, privilegia, quietantias, et immunitates prædictas, in hujusmodi curiis et locis exactis, ab eisdem curiis et locis, virtute exhibitionis sive demonstrationis hujusmodi, erga nos, hæredes et successores nostros, aut alios quoscumque, quieti recedant, absque mora seu processu aliquo superinde ulterius prosequendo. Et pro majori securitate et stabilimento libertatum, franchisesiarum,

quietantium, et immunitatum prædictarum, dictis nunc præposito et collegio, et successoribus suis, ut præmittitur, per nos concessarum; et ut iidem nunc præpositus et collegium, et eorum successores, temporibus futuris libertatibus, franchisesiis, quietantiis, et immunitatibus prædictis, quietius et magis secure uti valeant et gaudere, de gratia nostra uberiori, et de eisdem assensu et auctoritate, concessimus, pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, et hac carta nostra confirmavimus, eisdem nunc præposito et collegio, et successoribus suis, quod licet ipsi vel eorum successores aliquibus libertatum, franchisesiarum, quietantiarum, et immunitatum prædictarum, de cætero aliquo casu emergente non usi vel abusi fuerint, bene tamen licebit eisdem nunc præposito et collegio, et successoribus suis, eisdem libertatibus, franchisesiis, quietantiis, et immunitatibus, postmodum uti et gaudere, absque impetitione, impedimento, perturbatione, molestatione, seu gravamine nostri, vel hæredum seu successorum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, aut aliorum ballivorum seu ministrorum nostrorum, vel hæredum seu successorum nostrorum quorumcumque. Quare volumus et firmiter præcipimus, pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, quod præfati nunc præpositus et collegium, et successores sui, imperpetuum habeant et teneant omnes et singulas donationes, concessionones, libertates, quietantias, franchisesias, et immunitates prædictas, et eis et earum qualibet plene gaudeant et utantur sicut prædictum est, sine impedimento nostri, vel hæredum seu successorum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, admirallorum, elemosinariorum, senescallorum, marescallorum, coronatorum, aut aliorum ballivorum seu ministrorum nostrorum, hæredum seu successorum nostrorum, quorumcumque. Proviso semper, quod prætextu dictarum concessionumstrarum, auctoritate præsentis parlamenti nostri dictis præposito et collegio et successoribus suis confectarum, nullus ligeus noster Anglicus de aliquibus annuitatibus, firmis, seu redditibus, de præ-

dictis, terris, tenementis, sive possessionibus legitime sibi debitis, aliquo modo præcludatur, sed quod idem ligeus noster habeat idem remedium et eandem actionem ad petendas, exigendas, et habendas hujusmodi annuitates, firmas, sive redditus, si qui fuerint, prout haberet si præsens concessio nostra, auctoritate supradicta, dictis præposito et collegio, et successoribus suis, facta non fuisset. Quæ quidem omnia et singula præmissa per nos, de avisamento et assensu dominorum spiritualium et temporalium, et communitatis regni nostri Angliæ, in dicto præsentī parlamento nostro apud Westmonasterium, vicesimo quinto die Februarii, anno regni nostri vicesimo tertio incepto, et usque præsentem quintum diem Martii, anno regni nostri vicesimo quarto durante, existentium, ac auctoritate ejusdem parlamenti nostri, eodem quinto die Martii, confirmata, approbata, ratificata, data, et concessa existunt. Hiis testibus, etc.

Quibus quidem petitione et cedula in parlamento prædicto lectis, auditis, et plenius intellectis, de avisamento et assensu prædictis, responsum fuit eisdem in forma subsequenti :

Responsio.

Le roy, de l'advys et assent de les seignurs espirituels et temporels, et les communes, esteantz en cest present parlement, ad graunté tout le contenue en iceles petition et cedula; et q'il soit fait en toutz pointz sicome il est désiré.

PARLIAMENT OF 25 HEN. VI. A. D. 1447.

Pro præposito et Collegio Regali Beatæ Mariæ de Eton.

Item, quædam alia petitio exhibita fuit eidem domino regi, in parlamento prædicto, per præfatos communes, pro præposito et Collegio Regali Beatæ Mariæ de Eton, simul cum duabus cedulis eidem petitioni annexis, in hæc verba :

Prayen the commons, that it please your highnes of youre

most especiall and habundant grace, by thadvys and assent of the lordes spirituall and temporell in this present parlement assembled, and by auctorité of the same parlement, to graunte to youre provoste and College Roial of oure blessed Lady of Eton, your gracious letters patentez under youre grete seal, in maner and fourme that folowith.

Tenor vero primæ cedulæ sequitur in hæc verba:

Rex, archiepiscopis, episcopis, etc. salutem. Sciatis quod de avisamento et assensu dominorum spiritualium et temporalium, ac communitatis regni nostri Angliæ, in præsentī parlīamento nostro existentium, ac auctoritate ejusdem parlīamenti nostri, concessimus quod Hugo Maugason, commonachus Sancti Dionisii in Francia, alienigen., prior prioratus de Derhurst, qui in eodem prioratu prior institutus et inductus existit, ut dicitur, habeat et teneat prioratum prædictum, una cum omnibus maneriis, terris, tenementis, redditibus, reversionibus, servitiis, feodis militum, advocacionibus ecclesiarum, rectoriarum, vicariarum, capellarum, et cantariarum, necnon portionibus, pensionibus, annuitatibus, juribus, rebus, possessionibus, et emolumentis, ac franchisesiis, libertatibus, privilegiis, et aliis commoditatibus quibuscumque, eidem prioratui pertinentibus, ad terminum vitæ suæ tantum, absque impetitione vasti. Et volumus et concedimus, ex avisamento, assensu, et auctoritate prædictis, quod immediate post mortem dicti prioris, vel quam cito dictum prioratum ex quacumque causa vacare contigerit, quod dilecti nobis in Christo præpositus et Collegium nostrum Regale Beatæ Mariæ de Etona juxta Windesoram, in Comitatu Buk., in eundem prioratum, una cum omnibus dictis maneriis, terris, tenementis, redditibus, reversionibus, servitiis, feodis militum, advocacionibus ecclesiarum, rectoriarum, vicariarum, capellarum, et cantariarum prædictarum, necnon portionibus, pensionibus, annuitatibus, juribus, rebus, possessionibus, et emolumentis, ac franchisesiis, libertatibus, privilegiis, ac aliis commodita-

tibus quibuscumque prædictis, dicto prioratui qualitercumque pertinentibus, ingredi possunt et intrare; et quod iidem præpositus et collegium prioratum prædictum, necnon omnia dicta maneria, terras, tenementa, redditus, reversiones, servitia, feoda, advocaciones, et cætera præmissa quæcumque, habeant, gaudeant, et teneant, sibi et successoribus suis, in augmentationem sustentationis eorundem, ac in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum. Et ulterius, de avisamento, assensu, et auctoritate prædictis, concessimus pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, præfatis præposito et collegio, manerium de Langley Marreys in comitatu Buk., cum pertinentiis suis; manerio de Wyrardesbury, membro ejusdem manerii de Langley, quod Johannes Fray, capitalis baro scaccarii nostri, habet ex concessione nostra, ad terminum vitæ suæ, cum pertinentiis ejusdem manerii de Wirardesbury, pro dicto termino vitæ suæ, omnino excepto; quod quidem manerium de Langley cum membris suis ad manus domini Edwardi nuper regis Angliæ post conquestum Primi progenitoris nostri, ratione minoris ætatis Radulphi Plaiz, consanguinei et hæredis Avelinæ Montfichet, devenit, et in manibus nostris ea occasione adhuc existit; et quod ad Elizabeth uxorem Johannis comitis Oxoniæ, ut consanguineam et hæredem prædicti Radulphi, dinoscitur pertinere, prout per petitionem dictorum comitis et Elizabeth uxoris suæ, nobis in præsentī parlīamento nostro exhibitam, plenius poterit apparere; habendum et tenendum, dictum manerium de Langley, una cum omnibus terris, tenementis, redditibus, reversionibus, feodis militum, et servitiis, ac aliis pertinentiis suis quibuscumque, eidem manerio qualitercumque pertinentibus; exceptis præexceptis; præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, in augmentationem sustentationis eorundem, ac in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum. Necnon etiam cum dictus Johannes Fray habeat dictum manerium de Wyrardesbury cum pertinentiis, ex concessione nostra, ut prædicitur, pro termino

vitæ suæ, prout in literis nostris patentibus inde sibi confectis plenius continetur; reversione inde post mortem ejusdem Johannis præfatis præposito et collegio, et successoribus suis spectante, prout in aliis literis nostris patentibus inde eisdem præposito et collegio, et successoribus suis, similiter confectis plenius continetur; nos, de avisamento, assensu, et auctoritate prædictis, reversionem dicti manerii de Wyrardesbury cum pertinentiis concessimus pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, præfatis præposito et collegio, habendum et tenendum, dictum manerium de Wyrardesbury, una cum omnibus et singulis terris, tenementis, redditibus, reversionibus, servitiis, feodis militum, et advocacionibus ecclesiarum, eidem manerio qualitercumque pertinentibus, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, immediate post mortem dicti Johannis Fray, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum. Et insuper, ex avisamento et assensu prædictis, auctoritate prædicta, concessimus præfatis præposito et collegio, omnia illa dominium, terras, tenementa, redditus, reversiones, feoda militum, et servitia, nuper Roberti Hungreford, militis, domini de Moleyns, in villa et campis de Etona juxta Windesoram, in dicto comitatu Buk., ac in villis de Nova Windesore et Veteri Windesore in comitatu Berk., quæ eidem Roberto pertinebant ut de jure Alianoræ, uxoris suæ, filiæ et hæredis Willielmi Moleyns, militis, nuper domini de Moleyns, patris ejusdem Alianoræ jam defuncti; habenda et tenenda, omnia et singula dicta dominium, terras, tenementa, redditus, reversiones, feoda, et servitia, cum pertinentiis suis, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum. Et nos vero, et hæredes nostri, omnia et singula prioratum, dominium, maneria, terras, tenementa, redditus, reversiones, feoda, et servitia, ac cætera præmissa, cum omnibus et singulis pertinentiis suis, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, ut præfertur, concessa, eisdem præposito et collegio, et successoribus suis, auctoritate

dicti præsentis parliamenti nostri, erga omnes gentes warantizabimus et defendemus imperpetuum. Et si contingat prædicta prioratum, dominium, maneria, terras, tenementa, redditus, reversiones, feoda, servitia, ac cætera præmissa cum pertinentiis, vel aliquam parcellam eorundem, a præfatis præposito et collegio, seu successoribus suis, quovis modo legitime imposterum evinci, tunc nos, hæredes et successores nostri, immediate post hujusmodi evictionem habitam, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, alia terras, tenementa, redditus, et possessiones, ejusdem valoris annui, prout prioratus, dominium, maneria, terræ, tenementa, redditus, reversiones, feoda, et servitia illa, seu cætera præmissa, sic evinci contingentia existunt, concedimus; habenda, tenenda, et gaudenda, eisdem præposito et collegio, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum: statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis edito; aut eo quod prioratus prædictus quocumque alio nomine in aliquibus recordis nostris, seu progenitorum nostrorum, vocitetur, recitetur, aut reperitur, conventualisve extiterit; sive eo quod prædictus nunc prior indigena ad præsens existat; vel eo quod prædictus nunc prior vel prædecessores sui, seu prædecessor suus, instituti seu inducti, institutus seu inductus, in dicto Prioratu fuerint vel fuerit; aut aliqua alia causa, re, vel materia, habita, facta, seu quovis modo perpetrata, in aliquo non obstantibus. Ac etiam, de avisamento et assensu prædictis, ac auctoritate prædicta, concessimus pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, quod ipsi et successores sui, habeant singulis annis imperpetuum duas ferias infra dominium suum de Leghton Busard in comitatu Bed., ubicumque eis placuerit infra idem dominium tenendas, unam videlicet in vigilia Ascensionis Domini, in festo Ascensionis Domini, et per tres dies idem festum immediate sequentes; et alteram, in vigilia Sancti Edwardi, regis et confessoris, in festo ejusdem Sancti

Edwardi, et per quatuor dies idem festum immediate sequentes; cum omnibus libertatibus, et liberis consuetudinibus, ad hujusmodi ferias pertinentibus sive spectantibus; nisi feriæ illæ sint ad nocumentum aliarum feriarum vicinarum. Proviso semper, quod prætextu dictarum concessionum nostrarum, auctoritate præsentis parlamenti nostri, dicto priori, sive præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, confectarum, nullus ligeus noster Anglicus de aliquibus annuitatibus, firmis, seu redditibus, de prædictis terris, tenementis, sive possessionibus legitime sibi debitis, aliquallyter præcludatur; sed quod idem ligeus noster habeat idem remedium, et eandem actionem, ad petendos, exigendos, et habendos hujusmodi annuitates, firmas, sive redditus, si qui fuerint, prout haberet si præsens concessio nostra dicto priori, aut præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, facta non fuisset. Proviso etiam, quod quodocumque prædictus prioratus, per mortem dicti prioris ejusdem prioratus, seu quocumque alio modo vacaverit, tunc præpositus et scolares Collegii Regalis Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai de Cantebrigia, et successores sui, habeant sibi et successoribus suis, auctoritate prædicta, maneria, terras, et tenementa cum pertinentiis, parcelas dicti prioratus, seu alias possessiones ejusdem prioratus, ad valorem centum marcarum per annum, eis per episcopum Lincoln. pro tempore existentem limitanda.

Tenor vero secundæ cedulæ sequitur in hæc verba:

Proviso etiam, quod quodocumque dictum prioratum de Derhurst, per mortem dicti nunc prioris, vel alio modo quocumque, vacare contigerit, tunc præpositus et scolares Collegii Regalis Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai de Cantebrigia habeant maneria, terras, et tenementa, cum pertinentiis, parcelam dicti prioratus de Derhurst, vel alias possessiones ejusdem prioratus, ad valorem centum marcarum per annum, ultra onera et reprisas; tenenda sibi et successoribus imperpetuum, limitanda et assignanda per episcopum Lincoln. pro

tempore existentem, vel per ejus in hac parte deputatum sufficientem auctoritatem habentem, et per dictum episcopum, vel per ejus in hac parte commissarium, per literas suas sigillo suo signandas, in cancellariam domini regis certificandas. Et quod dicti præpositus et scolares prædicti Collegii Regalis de Cantebrigia, pro tempore existentes, immediate post limitationem, assignationem, et certificationem hujusmodi, maneria, terras, et tenementa, sive alias possessiones, sic limitata et assignata, auctoritate prædicta, ingredi valeant; et ea tenere sibi et successoribus suis imperpetuum, quita de præfatis præposito et Collegio Regali Beatae Mariæ de Etona juxta Wyndesoram, et successoribus suis. Hiis testibus, etc.

Quibus quidem petitione et cedulis, in parlamento prædicto lectis, auditis, et plenius intellectis, eisdem petitioni et cedulis, de avisamento et assensu prædictis, taliter fuit responsum.

Responsio.

The kyng, by thadvys and assent of the lordes spirituelx and temporelx, and the communes of this his noble roialme of Englund, beyng in this present parlement, atte the speciall request of the same communes, and by thauctorité of the same parliament, hath graunted, that it be doone after the strengthe, fourme, and effecte of this petition and the cedulae therto annexed.

PARLIAMENT OF 27 HENRY VI, A.D. 1449.

Provost and college of Eton.

Soit baillé as seinurs.

To the king oure souverain lorde; prayen the comones, that hit please your highnes of your most especial and habundant grace, by thadvyse and assent of the lordes spirituelx

H H

and temporelx in this present parlement assembled, and by auctorité of the same parlement, for to graunte unto your provost and College Roial of our blessed Lady of Eton, your gracieux lettres patentez to be made under your grete seale in due and effectuel forme, after the conteneue that foloweth.

Rex, archiepiscopis, episcopis, etc., salutem. Sciatis, quod cum nos, nono die Aprilis, anno regni nostri vicesimo quarto, per literas nostras patentes concesserimus dilectis nobis in Christo tunc præposito Collegii nostri Regalis Beatæ Mariæ de Eton juxta Windesoram, et eidem collegio, tam reversionem illarum duarum partium Crane et Wharne, ac terrarum et tenementorum in warda Vinetrie London. cum pertinentiis, quas Derike Pile adtunc tenuit ex concessione nostra ad terminum vitæ suæ, reversione inde ad nos et hæredes nostros adtunc spectante, quam reversionem tertiæ partis earundem Crane et Wharne, ac omnium terrarum et tenementorum prædictorum cum pertinentiis, quam Jaquetta nuper uxor ducis Bedford adtunc tenuit in dotem, reversione inde ad nos et hæredes nostros adtunc similiter spectante; habendas et tenendas reversiones prædictas, præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, et absque aliquo inde nobis vel hæredibus nostris reddendo, prout in eisdem literis nostris inde dictis præposito et collegio et successoribus suis factis plenius continetur. Ac nos postmodum, quartodecimo die Novembris ultimo præterito, per cartam nostram, recitantes qualiter burgenses et homines villæ sive burgi de Nova Wyndesore, habentes ex concessione nostra, per quandam aliam cartam nostram, decimo nono die Maii, anno regni nostri decimo septimo factam, diversa privilegia, libertates, franchisesias, immunitates, et quietantias in carta illa specificata, habenda, tenenda, utenda, et gaudenda, sibi, hæredibus et successoribus suis, infra villam sive burgum prædictum, ac metas et procinctum ejusdem, privilegia, libertates, franchisesias, immunitates, et quietantias illa, quoad

totas illas aquas et piscarias in riva Thames., una cum solo et fundo earumdem aquarum et piscariarum, ac de, in, et super eisdem aquis, piscariis, et ripis earumdem, ac solo et fundo prædictis, quæ iidem burgenses et homines nuper habuerunt, nobis et hæredibus nostris dimiserint, liberaverint, et sursum reddiderint, necnon totum statum, titulum, clameum, possessionem, et interesse, quæ adtunc habuerint seu quovis modo extunc habere potuerint, de et in privilegiis, libertatibus, franchisesis, immunitatibus, et quietantiis prædictis, quantum ad aquas, piscarias, solum, et fundum prædicta, nobis et hæredibus nostris prædictis, per scriptum suum remiserint, relaxaverint, et imperpetuum quietos clamaverint, prout in scripto illo plenius continetur; concesserimus dilectis nobis in Christo nunc præposito collegii nostri prædicti, et eidem collegio, quod ipsi et successores sui imperpetuum haberent omnia et singula talia privilegia, libertates, franchisesias, immunitates, et quietantias, infra aquas et piscarias prædictas, ac ripas earumdem, necnon solum et fundum prædicta, ac de, in, et super eisdem aquis, piscariis, ripis, solo, et fundo, qualia præfati burgenses et homines, prætextu dictæ concessionis nostræ, seu alicujus concessionis aliquorum progenitorum nostrorum eis ante tempora illa factæ, in dictis aquis, piscariis, ripis, solo, et fundo habuerunt sive habere potuerunt vel debuerunt. Et quod iidem præpositus et collegium, et successores sui, omnia et singula præmissa, per se, seu eorum ministros per ipsos ad hoc deputandos, exequi possent et habere, ac ipsis et eorum quolibet gaudere valerent imperpetuum, sine impedimento nostri, vel hæredum seu successorum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, coronatorum, aut aliorum ballivorum seu ministrorum nostrorum, hæredum seu successorum nostrorum, quorumcumque, prout in carta nostra prædicta inde præfatis nunc præposito et collegio et successoribus suis facta plenius continetur. Et nos postea, vicesimo primo die Novembris ultimo præterito, per alias literas nostras patentes concesserimus, quod tam mane

ria de Benestede et Wauton super montem, cum parco et wareнна ibidem, cum omnibus aliis terris, tenementis, redditibus, servitiis, et reversionibus, eisdem maneriis pertinentibus sive spectantibus, ac omnia terræ et tenementa in Charlewode infra comitatu Surr. cum pertinentiis, quam advocatio ecclesiæ de Wauton supra montem prædicta, quæ dilectus armiger noster Johannes Merston et Rosa uxor ejus adtunc tenuerunt ex concessione nostra, ad terminum vitæ eorundem Johannis et Rosæ, et eorum alterius diutius superviventis, reversione inde ad nos et hæredes nostros post mortem eorundem Johannis et Rosæ adtunc spectante, immediate post mortem eorundem Johannis et Rosæ remanerent præfatis nunc præposito et collegio nostro; habenda et tenenda, sibi et successoribus suis, in augmentationem sustentationis eorundem, et in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, prout in eisdem literis plenius continetur. Subsequenterque nos, sexto die Februarii ultimo præterito, per alias literas nostras patentes concesserimus præfatis nunc præposito et collegio nostro illam mansionem in dicta villa de Eton cum pertinentiis in qua Johannes Spicer nuper manebat: quam quidem mansionem cum pertinentiis nuper habuimus ex traditione et confirmatione Johannis Wolfe, Hugonis Dyer, et Ricardi Burton: habendam et tenendam mansionem prædictam cum pertinentiis, eisdem præposito et collegio, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, et absque aliquo inde nobis vel hæredibus seu successoribus nostris reddendo, prout in eisdem literis plenius continetur. Et similiter, eodem sexto die Februarii, per alias literas nostras patentes, acceptaverimus, ratificaverimus, et approbaverimus, præfatis nunc præposito et collegio nostro Regali Beatæ Mariæ de Eton prædicta, donationem, concessionem, et confirmationem illas, quas Hugo Ayllewyn de Eton prædicta, per cartam suam, cujus datum est primo die mensis Aprilis ultimo præterito, fecerit præfatis nunc præposito et Collegio nostro

Regali Beatae Mariae de Eton praedicta, de illo mesuagio dicti Hugonis, in quo idem Hugo nuper manebat in Eton praedicta, una cum omnibus tenementis, shopis, et domibus eidem mesuagio annexis, cum pertinentiis : habendum et tenendum, eisdem praeposito et collegio, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, prout per cartam dicti Hugonis inde dictis praeposito et collegio et successoribus suis factam plenius liquet ; necnon mesuagium praedictum, una cum omnibus tenementis, shopis, et domibus praedictis, nunc praeposito et collegio, et successoribus suis, tenore earundem literarum nostrarum confirmaverimus, prout in dictis literis plenius continetur. Et ulterius, nos, nono die Februarii ultimo praeterito, per alias literas nostras patentes concesserimus praefatis praeposito et collegio, quod mesuagium illud in Eton praedicta, in quo Johannes Moddyng nuper manebat, una cum domibus et gardino eidem mesuagio adjacentibus ; quod quidem mesuagium cum domibus et gardino praedictis, Agnes quae fuit uxor dicti Johannis tenet ad terminum vitae suae, ex traditione, dimissione, et confirmatione Johannis Wolfe, Hugonis Ayllewyn alias Dyer, et Ricardi Burton, reversione inde post mortem dictae Agnetis, virtute concessionis eorumdem Johannis Wolfe, Hugonis, et Ricardi, de mesuagio, domibus, et gardino praedictis nobis factae, ad nos et haeredes nostros spectante, prout in carta eorumdem Johannis Wolfe, Hugonis, et Ricardi, nobis facta plenius continetur, immediate post mortem dictae Agnetis remanerent eisdem praeposito et collegio : habenda et tenenda, sibi et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, et absque aliquo inde nobis vel haeredibus seu successoribus nostris reddendo, prout in literis illis plenius continetur. Et nos similiter, eodem nono die Februarii, per alias literas nostras patentes, concesserimus praefatis nunc praeposito et collegio, illas quindecim acras terrae cum pertinentiis in Eton praedicta, nuper parcellam propartis Ricardi Lovell, armigeri, adtunc

defuncti, filii et hæredis Margaretæ sororis et unius hæredum Johannis Hundrecombe, militis, quæ jacent inter toftum vocatum Coldnorton, ex parte occidentali, et regiam viam ducentem a villa de Eton prædicta usque hamelettum vocatum Le Slowe, ex parte orientali, et terram eorundem præpositi et collegii quondam Oliveri de Burdeux, ac terram Nicholai Whaddon, ex parte australi, et terram prioris et conventus de Merton, ac fossatum vocatum Coldnortondyche, ex parte boreali; quas quidem quindecim acras terræ cum pertinentiis habuimus ex dimissione, traditione, redditione, liberatione, et confirmatione Nicholai Clopton: habendas et tenendas, præfatis nunc præposito et collegio nostro, et successoribus suis, in augmentationem situs ejusdem collegii, ac in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, et absque aliquo inde nobis vel hæredibus seu successoribus nostris reddendo, prout in eisdem literis plenius continetur. Ac etiam, undecimo die Februarii extunc proximo sequenti, per alias literas nostras patentes, concesserimus præfatis nunc præposito et collegio illas duas acras et dimidium terræ cum pertinentiis in Eton prædicta, quas nuper habuimus ex dono et concessione Ricardi Grove et Elizabethæ uxoris suæ, nobis et hæredibus nostris factis, prout in quodam fine inde nobis per eosdem Ricardum et Elizabetham in curia nostra levato plenius continetur: habendas et tenendas, eisdem præposito et collegio, et successoribus suis, in augmentationem situs ejusdem collegii, ac in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, absque aliquo inde nobis, hæredibus vel successoribus nostris, reddendo, prout in eisdem literis plenius continetur. Nos autem omnes et singulas donationes, concessiones, acceptationes, ratificationes, approbationes, et confirmationes prædictas, tam de dictis duabus partibus Crane et Wharne prædictis, quam de dicta reversione tertiæ partis earundem, necnon de maneriis, parco, wareнна, terris, tenementis, redditibus, reversionibus, serviitiis, advocacione, mansionem, mesuagiis, shopis, et domibus

prædictis, cum pertinentiis, ac etiam de licentiis, privilegiis, libertatibus, franchises, immunitatibus, et quietantiis prædictis, ac cæteris præmissis quibuscumque, per nos seu alios quoscumque, tam præfatis tunc præposito et collegio, et successoribus suis, quam præfatis nunc præposito et collegio et successoribus suis, ut præfertur, factas; necnon omnia et singula in literis et cartis nostris prædictis contenta et specificata, rata habentes et grata, ea, de avisamento et assensu dominorum spiritualium et temporalium, ac ad requisitionem communitalis regni nostri Angliæ, in præsentī parlīamento nostro existentium, necnon auctoritate ejusdem parlīamenti nostri, acceptamus, approbamus, ratificamus, et tenore præsentium confirmamus, et ea omnia et singula, eadem auctoritate, præfatis nunc præposito et collegio, et eorum successoribus, damus et concedimus per præsentēs; habenda, tenenda, gaudenda, exercenda, et exequenda, ea omnia et singula et eorum quodlibet, libere, plene, et quiete, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, absque impetitione, impedimento, perturbatione, molestatione, seu gravamine nostri, vel hæredum seu successorum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, coronatorum, ballivorum, aut aliorum officiariorum vel ministrorum nostrorum, hæredum seu successorum nostrorum, aut aliorum quorumcumque. Et nos vero, et hæredes nostri, omnia et singula maneria, terras, tenementa, redditus, reversiones, et servitia prædicta, ac alias possessiones supradictas quascumque, cum pertinentiis, per nos tam præfatis tunc præposito et collegio, et successoribus suis, quam præfatis nunc præposito et collegio, et successoribus suis, ut præfertur, concessa, dictis nunc præposito et collegio, et successoribus suis, auctoritate dicti præsentis parlīamenti nostri, warrantizabimus, et imperpetuum defendemus. Et si contingat prædicta maneria, terras, tenementa, redditus, reversiones, et servitia, sive alias possessiones supradictas, seu aliquam parcellam eorundem, a præfatis nunc præposito et collegio, seu successoribus suis, imposterum evinci,

seu ipsos ab eisdem expelli, tunc nos et hæredes nostri, immediate post hujusmodi evictionem vel expulsionem habitam, præfatis nunc præposito et collegio, et successoribus suis, alia terras et tenementa, redditus, et possessiones, ejusdem valoris annui prout maneria, terræ, tenementa, redditus, reversiones, et servitia, sive aliæ possessiones supradictæ, sic evinci vel ipsos inde expelli contingentia existunt, concedemus: habenda, tenenda, et gaudenda, eisdem præposito et collegio, et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum. Et pro majori securitate ipsorum præpositi et collegii, et successorum suorum, in hac parte, volumus et auctoritate prædicti præsentis parliamenti nostri concedimus, pro nobis, hæredibus et successoribus nostris, quod præfati præpositus et collegium, et successores sui, habeant talem et tantam pecuniæ summam annuam, qualem et quantam hujusmodi maneria, terræ, tenementa, redditus, reversiones, et servitia, ac aliæ possessiones, ab eis ut præfertur evinci vel ipsos inde expelli contingentia, annuatim valent; percipiendam annuatim sibi et successoribus suis ad scaccarium nostrum, hæredum et successorum nostrorum, per manus thesaurarii et camerarii nostri, hæredum et successorum nostrorum, ibidem pro tempore existentium, a die hujusmodi evictionis vel expulsionis quousque iidem præpositus et collegium, seu successores sui, alia terras et tenementa, redditus, et possessiones, ejusdem annui valoris, ex concessione nostra vel hæredum nostrorum, in forma prædicta habuerunt. Et quod iidem thesaurarii et camerarii, qui pro tempore fuerint, habeant auctoritatem et potestatem solvendi hujusmodi annuam summam præfatis præposito et collegio, et successoribus suis, in forma prædicta, absque aliquo alio warranto seu mandato nostri, hæredum seu successorum nostrorum, in hac parte sibi dirigendo seu deliberando. Proviso semper quod prætextu dictarum concessionum nostrarum, auctoritate præsentis parliamenti nostri dictis nunc præposito et collegio nostro et successoribus suis confec-

tarum, nullus ligeus noster Anglicus de annuitatibus, firmis, redditibus, seu officiis, de prædictis terris, tenementis, sive possessionibus legitime sibi debitis, aliquo modo præcludatur; sed quod idem ligeus noster habeat idem remedium et eandem actionem, ad petenda, exigenda, et habenda hujusmodi annuitates, firmas, redditus, seu officia, si quæ fuerint, prout haberet si præsens concessio nostra auctoritate supradicta dictis præposito et collegio, et successoribus suis, facta non fuisset. Hiis testibus, etc. Dat. etc.

Responsio.

At the reverence of Almighty God, and of the most glorious virgin our Lady Seint Marie, and for the devoute zeale that the kyng hath to the chirch, consideryng also that this devout collage is of his mere foundacion; the kyng, by advise and assent of the lordes spirituall and temporell of his roialme of England, beyng in this present parlement, and at the request of the comyns of his seide roialme, beyng also in this seide parlement, and by auctorité of the same parlement, grauntith gladly and with a gode hert this petition, as it is desired, perpetuelly to endure.

PARLIAMENT OF 38 HEN. VI. A.D. 1459.

Pro collegio de Eton.

Memorandum, quod quedam cedula exhibita fuit præfato domino regi, in præsentì parlamento, ex parte præpositi Collegii Regalis Beatæ Mariæ de Eton juxta Wyndesoram, sub eo qui sequitur tenore:

Rex, archiepiscopis, episcopis, etc. salutem. Sciatis, quod cum nos nuper, ad laudem, gloriam, et honorem Omnipotentis Dei, in cujus manu corda sunt regum, ac beatissimæ et intemeratæ Virginis Mariæ matris Christi, quoddam collegium

in Etona juxta Wyndesoram, Collegium Regale Beatæ Mariæ de Eton juxta Wyndesoram in comitatu Buk. nuncupatum, de uno præposito et certo numero sociorum et scolarium, erexerimus, fundaverimus, fecerimus, et stabiliverimus, perpetuis temporibus futuris duraturum; ac illud auctoritatibus diversorum parliamentorum nostrorum, inter alia, acceptaverimus, approbaverimus, ratificaverimus, et confirmaverimus; præfatisque præposito et collegio, pro eorum sustentatione in victu et vestitu, ac aliis oneribus eisdem præposito et collegio, et successoribus suis, qualitercumque incumbentibus, eisdem auctoritatibus dederimus et concesserimus tam diversa prioratus, dominia, maneria, terras, et tenementa, reversiones, redditus, pensiones, portiones, apportus, et possessiones, cum pertinentiis, una cum advocationibus prioratum, ecclesiarum, vicariarum, capellarum, hospitalium, et aliorum beneficiorum ecclesiasticorum, habenda et tenenda, sibi et successoribus suis, de nobis et hæredibus nostris, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum; quam diversa privilegia, libertates, franchises, quietantias, et immunitates; habenda, tenenda, utenda, et gaudenda, sibi et successoribus suis, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum; prout in diversis actibus et literis nostris patentibus, præfatis præposito et collegio et successoribus suis de et super præmissis separatim factis, plenius continetur. Cumque præfati præpositus et collegium præterea habeant et teneant diversa alia prioratus, dominia, maneria, terras, et tenementa, annuas firmas, reversiones, portiones, pensiones, redditus, apportus, et possessiones, una cum advocationibus ecclesiarum, vicariarum, capellarum, hospitalium, et aliorum beneficiorum ecclesiasticorum, tam ex dono et concessione nostris, quam ex dono, concessione, relaxatione, et confirmatione diversorum aliorum: habenda et tenenda, sibi et successoribus suis, in augmentationem sustentationis eorundem præpositi et collegii et successorum suorum imperpetuum; prout tam in diversis literis nostris patentibus separalibus, quam in aliis

separalibus cartis, scriptis, et literis diversorum aliorum prædictorum plenius liquet :

Nos, de gratia nostra speciali, omnia et singula donationes, concessionones, auctoritates, actus, literas, cartas, scripta, concessionones, relaxationes, et confirmationes, privilegia, franchises, libertates, quietantias, et immunitates, ac cætera omnia et singula cum suis pertinentiis, in auctoritatibus, actibus, literis, cartis, scriptis, relaxationibus, et confirmationibus prædictis, ac in eorum quolibet, contenta seu specificata, qualitercumque concessa præfatis præposito et collegio, rata habentes et grata, ea, de avisamento et assensu dominorum spiritualium et temporalium, ac ad requisitionem communitatis regni nostri Angliæ, in præsentī parlīamento nostro existentium, auctoritate ejusdem parlīamenti, acceptamus, approbamus, ratificamus, ac præfatis præposito et collegio et successoribus suis confirmamus, et ea omnia et singula, eadem auctoritate, eisdem præposito et collegio damus et concedimus per præsentēs ; habenda, tenenda, utenda, et gaudenda, sibi et successoribus suis, una cum exitibus et proficiis omnium et singulorum præmissorum, et eorum cujuslibet, similiter eadem auctoritate, juxta tenores cartarum, literarum, auctoritatum, actuum, scriptorum, relaxationum, et confirmationum prædictorum, eisdem præposito et collegio et successoribus suis, aut alicui prædecessorum suorum et eorum successoribus, superinde separatim confectorum, adeo plene, libere, et quiete, sicut nos ea et eorum quodlibet, si in manibus nostris extitissent vel extitisset haberemus, seu ea vel eorum aliquod alicui personæ, seu aliquibus personis, auctoritate illa dare et concedere possimus, et meliori modo quo erga nos et hæredes nostros intelligi poterit, in liberam, puram, et perpetuam elemosinam imperpetuum, absque impetitione, impedimento, perturbatione, molestatione, seu gravamine nostri, vel hæredum nostrorum, justiciariorum, escaetorum, vicecomitum, coronatorum, vel aliorum ballivorum seu ministrorum nostrorum quorumcumque, et absque aliquo nobis vel

hæredibus nostris pro præmissis vel eorum aliquo reddendo, solvendo, vel faciendo: statuto de terris et tenementis ad manum mortuam non ponendis edito, ac quibuscumque aliis statutis, actibus, sive ordinationibus, editis sive factis, non obstantibus.

Qua quidem cedula in parlamento prædicto lecta, audita, et plenius intellecta, de avisamento et assensu dominorum spiritualium et temporalium, ac communitatis regni Angliæ, in eodem parlamento existentium, respondebatur eidem in forma sequenti:

Responsio.

Le roy, de l'avis et assent des seignurs espirituels et temporels, et les communes, en cest son parlement tenuz à Coven-tré, le vintisme jour de Novembre, l'an de son reigne trente oeptisme, assemblez, et par l'auctorité de mesme le parlement, ad grauntée tout le contenue en cest cedula especifiez; et sur ceo ad commaundé son chartre à faire en due fourme.

STATUTES OF ETON COLLEGE.

[From MS. Sloane, No. 4844.]

1. Mens et institutum fundatoris.

IN nomine sanctæ ac individuæ Trinitatis, Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, necnon beatissimæ Mariæ Virginis gloriosæ, omniumque sanctorum Dei, nos Henricus Dei gratia rex Angliæ et Franciæ, ac dominus Hiberniæ, post conquestum Sextus, de summi rerum opificis bonitate confisi, qui vota cunctorum in eo fidentium cognoscit, dirigit, et disponit, cupientes regios temporales in æternos transferre thesauros, de bonis quæ in hac vita nobis de suæ plenitudinis gratia tribuit abundanter, duo perpetua collegia, unum videlicet, collegium perpetuum pauperum et indigentium scholarium clericorum in studio universitatis nostræ Canteburgiæ Eliensis diocesis in diversis scientiis et facultatibus studere et proficere debentium, Collegium Beatæ Mariæ et Sti. Nicholai Canteburgiæ, vulgariter vero The Kynges College of our Lady and Seynt Nicholas in Cambrige, perpetuo nuncupatum: et quoddam aliud collegium perpetuum aliorum pauperum et indigentium scholarium clericorum grammaticam addiscere debentium, ac aliarum personarum quæ inferius describuntur, in villa Etonæ prope Windesoram nostræ nativitatis locum, Collegium Regale Beatæ Mariæ de Etona juxta Windesoram, vulgariter vero The Kynges College of our Ladye of Eton besyde Windesore, similiter nuncupatum, ad laudem, gloriam, et honorem nominis crucifixi ac gloriosissimæ Virginis Mariæ matris ejus, sustentationem et exaltationem fidei Christianæ, ecclesiæ sanctæ profectum, divini cultus liberaliumque artium, scientiarum, et facultatum augmentum, auctoritate apostolica et nostra regia ordinavimus, instituimus, fundavi-

mus, et stabilivimus, prout in bullis apostolicis, ac cartis et literis nostris patentibus, super ordinationibus, institutionibus, et foundationibus collegiorum ipsorum confectis, plenius continetur.

Unde nos volentes aliqua quæ in præsentī nostræ occurrunt memoriæ statuere ac etiam ordinare, quæ in dicto nostro Regali Collegio Beatæ Mariæ de Etona, scholaribus, clericis, presbyteris perpetuis, et personis aliis, ac possessionibus et bonis ejusdem Regalis Collegii, necnon salubri regimini eorundem, necessaria et utilia reputamus, et quæ doctrinam, incrementum, et profectum ipsorum respicere dignoscuntur, Christi nomine primitus invocato ad futuram et perpetuam rei memoriam ad ea procedimus in hunc modum.

II. De totali numero scholarium, clericorum, presbyterorum, et personarum aliarum in eodem.

Inprimis siquidem statuimus, ordinamus, et volumus, dictum nostrum Regale Collegium B. M. de Etona in et de numero unius præpositi qui omnibus ejusdem collegii personis, possessionibus, rebus, et bonis ipsius, secundum ordinationes et statuta nostra infrascripta, præmineat atque præsit, septuagintaque pauperum et indigentium scholarium grammaticali scientiæ intendere debentium, decem presbyterorum sociorum, decem capellanorum, et totidem clericorum, conductitiorum et remotivorum, ac sedecim puerorum choristarum, ecclesiæ collegiatæ ibidem in divinis officiis servire debentium; unius etiam magistri informatoris in grammatica, ac unius alterius instructoris sub eo, hostiarii scholarium vulgariter nuncupandi, circa informationem, instructionem, et eruditionem dictorum scholarium assidue et diligenter vacare et intendere debentium, conductitiorum et etiam remotivorum; ac tredecim pauperum debilium virorum semper subsistere debentium et perpetuis futuris temporibus permanere.

III. Qui et quales sunt eligendi in scholares ad nostrum Regale Collegium prædictum.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod omnes et singuli ad idem Collegium nostrum Regale in scholares eligendi, sint pauperes, indigentes, bonis moribus ac conditionibus perornati, ad studium habiles, et conversatione honesti, in lectura, plano cantu, et Donato competenter instructi. Nul-
lusque in dictum collegium nostrum eligatur, qui octavum ætatis suæ annum non compleverit, vel duodecimum ætatis suæ annum excesserit, nisi infra decimum septimum ætatis suæ annum constitutus taliter forsitan in grammatica fuerit informatus, quod ante decimum octavum ætatis suæ annum completum, judicio eligentium, in grammatica poterit suffi-
cienter expediri. Statuentes præterea quod pauperes et indigentes scholares de locis et parochiis in quibus possessiones spirituales et temporales ipsius Collegii nostri Regalis B. M. de Etona, ac nostri Regalis Collegii B. M. et Sti. Nicholai de Cantebrigia existunt; dummodo infra regnum nostrum Angliæ nati sint, primo; ac deinde oriundi de comitatibus Bokyngham et Cantebrigie; ac postea de comitatibus quibus-
cumque regni nostri Angliæ oriundi; si secundum condi-
tiones et qualitates superius et inferius recitatas, habiles et idonei reperti fuerint ad dictum Collegium nostrum Regale B. M. de Etona et non alii eligantur, nominentur, vel etiam admittantur. Illud vero volumus quod in quibuscumque electionibus ac nominationibus hujusmodi perpetuis futuris temporibus nominantes et eligentes, in eisdem debitum respectum habeant ad choristas tam collegii nostri prædicti de Etona quam Collegii nostri Regalis B. M. et Sti. Nicholai in Cantebrigia, quos propter labores et obsequia dictis Regali-
bus Collegiis præstita, dignum est, juxta eorum merita, cæteris, quibus in conditionibus et qualitatibus supradictis pares fuerint, anteferri. Volentes præterea quod omnes et singuli scholares et choristæ dicti nostri Regalis Collegii

primam tonsuram habentes, tonsuram deferant condecens. Et si qui eorum tempore admissionis suæ primam tonsuram hujusmodi non habuerint, ipsos ad eam recipiendam infra annum proximum tunc sequentem aretari volumus et astringi, sub poena expulsionis finalis eorundem a nostro collegio supradicto. Nolentes tamen quod aliquis qui natus sit, aut illegitime natus fuerit, sive qui morbo incurabili laboraverit, vel qui mutilationem membrorum enormem et apparentem seu defectum patitur corporalem, vel alium ex suo facto vel culpa proveniente propter quem redditur omnino inhabilis ad sacros ordines suspiciendos, in dictum nostrum Collegium Regale quomodolibet admittatur, Quod si fortasse aliquis per mendacium vel errorem electus sive nominatus fuerit, qui tamen juxta prædicta eligi seu nominari non debuit, ipsum, comperta rei veritate, si nondum receptus sit, omnino recipi seu assumi nolumus; si vero receptus sit in ipsum collegium, tunc etiam, ne dolus seu fraus sibi patrocinium præstet, statim eum expelli volumus ab eodem. Ordinantes insuper, quod nullus scholaris, habens terras vel tenementa, vel alias possessiones spirituales vel temporales, quorum proventus quinque marcarum sterlingorum valorem annum excesserint, in ipsum collegium nostrum eligatur aut quomodolibet nominetur. Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod scholares prædicti, omnes et singuli, cum decimum octavum ætatis suæ annum compleverint, sive expediti fuerint in grammatica, sive non, a dicto nostro Collegio Regali pro perpetuo expellantur, nisi forte aliquis eorum ad Collegium nostrum Regale Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai Canteburgiæ pro numero ibidem supplendo fuerit nominatus, et in indenturis, de quibus in proximo statuto sequenti fit mentio, scriptus existat. Tunc vero scholarem hujusmodi quemcunque sic nominatum et scriptum, usque ad decimum nonum ætatis suæ annum completum, et non ultra, stare permittimus in nostro Regali Collegio supradicto.

- iv. De electione scholarium in Collegium nostrum Regale B.M. de Etona, et Collegium nostrum Regale B.M. et Sancti Nicholai Cantebrigiae, singulis annis facienda in nostro collegio memorato.

Item, quum inter alia nostri Regalis Collegii B.M. et Sancti Nicholai Cantebrigiae, statuta et ordinationes sub rubrica de forma electionis scholarium Collegii Regalis de Etona ad collegium nostrum Cantebrigiae, statuerimus et etiam ordinaverimus sub hac forma: "Item statuimus, ordinamus, et volumus, quod singulis annis, perpetuis futuris temporibus, inter festum Translationis Sancti Thomae martyris et festum Assumptionis Beatae Mariae, praepositus dicti nostri collegii Cantebrigiae, et duo ejusdem collegii socii, ad minus artium magistri, ad hoc per praepositum, vice-praepositum, tres decanos, tres bursarios, et sex alios socios, in dicto collegio tunc de praesentibus seniores, vel, dicto praeposito legitime aut rationabiliter impedito, ipsius Regalis Collegii vice-praepositus, et duo socii electi praedicti, sumptibus collegii nostri Cantebrigiae, accedant ad collegium nostrum de Etona ibidem sumptibus ejusdem (dummodo novem aut decem equorum numerum non excedant) pro tempore electionis seu nominationis inibi faciendae, quam infra quinque dierum spatium omnino, causa cessante legitima, finiri volumus honeste procurandi. Volentes praeterea quod dictus praepositus Cantebrigiae, vel in ejus absentia vice-praepositus ejusdem, per literas suas sigillatas, et certum eorum nuncium literas hujusmodi deferentem, praemoneat in dicto Collegio nostro Regali de Etona, et non alibi, praepositum, si praesens fuerit, et magistrum informatorem collegii nostri praedicti, aut, ipso praeposito absente, vice-praepositum et magistrum informatorem praedictum, de duobus diebus infra praedicta duo festa in diversis hebdomadis, in quorum altero, per dictum praepositum aut vice-praepositum de Etona eligendo, ut infra statuitur, ad electionem, de qua inferius fit mentio, procedere voluerit, per septem hebdomadas antequam ad Etonam perveniat

pro eadem. Quibus quidem literis præmonitionis per eosdem receptis, idem præpositus, sive vice-præpositus, et magister informator, præfatum præpositum, sive vice-præpositum, collegii nostri Canteburgiæ de die receptionis literarum hujusmodi, et quem de dictis duobus diebus elegerit per eundem nuncium literatorie certificet indilate. Et ut scholares dicti nostri collegii de Etona, necnon qui prius scholares fuerant in eodem, aliique ad eandem de quibuscunque comitatibus regni nostri Angliæ scholares pauperes confluere volentes, interesse valeant tempore electionis prædictæ examinationem, ut prædicitur, subituri, eos de tempore electionis hujusmodi per præpositum vel vicepræpositum et magistrum informatorem prædictum per scedulas in valvis majoris hostii occidentalis ecclesiæ collegiatæ ibidem, necnon in valvis majoris portæ nostri collegii de Etona, affigendas, infra duos dies a die receptionis literarum prædictarum continue numerandos, volumus præmonere. Quo quidem electionis et nominationis tempore veniente, volumus quod primo dicti præpositus seu vice-præpositus et socii Regalis Collegii Canteburgiæ, una cum præposito, vicepræposito, et magistro informatore præfati collegii nostri de Etona, quos omnes in examinatores et electores ad dicta nostra collegia eligendorum et nominandorum præsentis statuti vigore specialiter præficimus et creamus, in magna camera sive parlura dicti præpositi convenientes, primo et antequam ad examinationem et electionem seu nominationem hujusmodi procedant, indenturas in et de proxima præcedenti electione et nominatione factas coram se legi faciant, ut sic eis apparere possit, an et quomodo in eisdem conscripti eo ordine quo scripti fuerint debite sint expediti. Quas insuper indenturas statim tunc coram eisdem cancellari præcipimus, nominatione et electione in eisdem descripta, cæteris nominatis tunc non expeditis, de cætero minime valitura. Volentes et etiam statuantes quod præpositus sive vice-præpositus Collegii Regalis Canteburgiæ, necnon socii ejusdem pro electione et nominatione prædictis, ut præmittitur,

eligendi, necnon præpositus, vicepræpositus et magister informator nostri Regalis Collegii de Etona prædicti, statim antequam ad examinationes et electiones hujusmodi procedatur ulterius, quod omnia et singula superius in statuto *Qui et quales*, et in statuto de electione scholarium in collegium nostrum de Etona facienda, recitata, odio et favore, invidia et timore, prece ac pretio, postpositis quibuscunque (quantum ad ipsos pertinet), fideliter facient, et etiam diligenter exercebunt. Quodque non obstantibus instantiis, rogatibus, et requestis regum, reginarum, principum, prælatorum, magnatum, procerum, et aliorum quorumcunque, illos solum nominabunt et eligent, quos secundum qualitates et condiciones in præsentī statuto et statutis Collegii Regalis de Etona habiles et idoneos crediderint, tactis et inspectis per eos et eorum quemlibet sacrosanctis Dei evangeliiis præsent corporaliter juramentum. Quo facto, volumus quod si totalis numerus scholarium et sociorum in dicto nostro collegio Canteburgiæ nostris statutis limitatus in uno, duobus, aut pluribus etiam quocunque, fuerit diminutus, tunc electores prædicti pauperes scholares de dicto nostro collegio de Etona (et si opus fuerit alios qui prius fuerant in eodem) diligenter et fideliter examinent super sufficientia literaturæ in grammatica, in conditionibus, moribus, ac qualitatibus superius recitatis. Qua examinatione sic facta, et habilitate sufficientiaque ipsorum scholarium in præmissis omnibus et singulis per communem consensum dictorum examinantium approbatis, de ipsis scholaribus habilibus et idoneis tot eligant prædicti examinantes ad dictum collegium nostrum Canteburgiæ, quot possunt supplere deficientem numerum in eodem, secundum ordinem personarum et locorum, modumque et formam in proximo præcedenti statuto plenius recitatos, et eisdem in omnibus observatis. Et ut totalis numerus nostri Collegii Regalis Canteburgiæ citius et facilius impleatur, ac semper integer conservetur, statuimus, ordinamus, et volumus, quod si in examinatione prædicta ultra numerum ad dictum collegium nostrum

Cantebrigie requisitum, plures de scholaribus ipsius collegii nostri de Etona et aliis qui prius fuerant in eodem reperiantur habiles et idonei ad ipsum collegium nostrum Cantebrigie, si opus esset, merito eligendi, ad ipsum collegium nostrum Cantebrigie nominentur, et de nominibus et cognominibus omnium scholarium eorundem inter præpositum collegii nostri Cantebrigie et socios electos et juratos prædictos, seu ipso præposito absente, inter vice-præpositum ejusdem collegii et socios prædictos, ex una parte, et præpositum præfati collegii nostri de Etona ac vice-præpositum et magistrum informatorem prædictum, ex parte altera, tempore prædicto annuatim fiant mutue indenturæ; ita videlicet ut eorum nomina et cognomina eo ordine in dictis indenturis scribantur, quo ad idem fuerint nominati, secundum ordinem, conditiones, et qualitates supra in statuto proximo recitatas; ut si forsan ante tempus electionis inibi proximo faciendæ numerum dicti nostri Collegii Regalis Cantebrigie minui contigerit, ad intimationem præpositi vel vice-præpositi, ejusdem præposito seu vice-præposito ac magistro informatori collegii nostri de Etona faciendam, quam infra decem dies ad maximum a tempore diminutionis prædictæ fieri volumus et statuimus, de personis eisdem numerus sic deficiens statim absque electione alia poterit et debet adimpleri. Quas quidem examinationem et electionem scholarium et indenturas singulis annis dictis examinationum temporibus fieri volumus, quamvis totalis numerus scholarium et sociorum collegii nostri Cantebrigie tempore examinationis prædictæ non fuerit diminutus. Dictis vero literis intimationis per præpositum seu vice-præpositum collegii nostri de Etona et magistrum informatorem prædictum receptis, idem præpositus seu vice-præpositus et magister scholares in dictis indenturis nominatos, ordine illo quo scripti fuerint in indenturis prædictis, infra tres dies a tempore receptionis literarum hujusmodi, absque dolo et fraude seu malo ingenio, personaliter et ore tenus, si præsentibus existant, alioqui per scedulas in valvis hostii occidentalis ejusdem ecclesiæ collegiatæ affi-

gendas, præmoneant, quod infra viginti dies proximo tunc sequentes ad idem collegium nostrum Cantebrigiae, ut inibi admittantur, sine ulteriori dilatione quacumque personaliter accedant, sub poena amissionis juris, si quod ratione electionis sive nominationis sibi quæsitum prætereendere valeant. Idemque præpositus sive vice-præpositus et magister informator collegii nostri de Etona præposito seu vice-præposito collegii nostri Cantebrigiae per suas literas, nomina et cognomina scholarium quos transmittunt, ac illorum pro quibus eis scriptum fuerat in casu quo alios miserint causam missionis suæ, continentes distincte certificent, et aperte ipsas literas per eosdem scholares transmittentes. Quos quidem scholares sic nominatos et alios scholares tempore electionis et nominationis prædictæ electos sive nominatos, cum ad collegium nostrum Cantebrigiae accesserint, præpositus et socii ejusdem collegii, seu in ipsius præpositi absentia vice-præpositus et iidem socii, infra tres dies proximo sequentes post adventum eorum ad maximum, in virtute juramenti dicto collegio Cantebrigiae per eos præstiti, in scholares ipsius collegii Cantebrigiae ad annos probationis admittere debeant, et etiam teneantur. Proviso semper quod de nominatis hujusmodi venientibus ad collegium Cantebrigiae illi primo admittantur, qui in indenturis et literis responsivis hujusmodi primo scripti fuerint et etiam nominati. Quo insuper electionis et nominationis tempore choristæ ecclesiæ collegiatæ nostri Regalis Collegii de Etona, et choristæ ecclesiæ collegii nostri Cantebrigiae, necnon alii pueri de quibuscunque comitatibus Angliæ ad electionem et nominationem hujusmodi confluentes, in lectura, plano cantu, et Donato competenter instructi, et infra ætatem nostris statutis limitatam constituti, per prædictos examinatores et electores examinentur; et qui habiles et idonei reperti fuerint, elegantur; de quibus numerus scholarium ibidem tunc deficiens impleatur; cæterorumque puerorum, sicut præmittitur, instructorum et examinatorum, ac ad supplendum numerum scholarium in eodem

Collegio Regali de Etona usque ad tempus electionis proximæ fortassis minuendum nominatorum et electorum, nomina et cognomina in indenturis prædictis scribantur; quos ordine illo quo in indenturis scripti et nominati fuerint in dictum collegium nostrum de Etona per præpositum vel in ejus absentia vice-præpositum et magistrum informatorem prædictos recipi volumus loco scholarium ad collegium nostrum Cantebrigiae, ut præmittitur, mittendorum, decedentium, seu alias recedentium ab eodem. Et si forsan numerus septuaginta sociorum et scholarium in collegio Cantebrigiae limitatus, per sex vel plures ante primum diem mensis Maii proximo tunc sequentem fuerit diminutus, et per prænominatos in dictis indenturis nequeat adimpleri, statuimus, ordinamus, et volumus, quod tunc præpositus collegii nostri Cantebrigiae, ac duo socii ejusdem in hoc casu forma qua præmittitur electi etiam et jurati, vel ipso præposito absente, seu alias impedito, vice-præpositus et socii prædicti, ad collegium nostrum de Etona accedant pro electione scholarium facienda in forma, qua prædicitur, ad numerum scholarium collegii nostri Cantebrigiae supplendum modo et forma superius limitatis; facta primitus quindecim dierum præmonitione per dictum præpositum nostrum Cantebrigiae vel in ejus absentia per vice-præpositum ejusdem, per suas litteras præposito vel vice-præposito collegii nostri de Etona, de die adventus eorundem ad idem collegium, et electionis tempore memoratæ, sic quod ante finem mensis Maii prædicti totalis numerus scholarium collegii nostri Cantebrigiae effectualiter et realiter impleatur. Item statuimus, ordinamus, et volumus, quod quotienscunque aliqua electio pauperum scholarium clericorum ad collegium nostrum Cantebrigiae de personis quibuscunque eligendis immineat facienda, ipsa electio omnino fiat in collegio nostro de Etona modo et forma superius recitatis, et non alibi quoquomodo; quodque nullus cujuscunque status fuerit, vel conditionis, aut generis, aliter vel alio modo eligatur, recipiatur, assumatur, aut ibidem moretur tanquam

scholaris sive socius, nec quicquam percipiat de dicto collegio Canteburgiæ ullo modo, quocunque exquisito titulo vel colore."

Nos præmissa omnia et singula in hujusmodi ordinatione et statuto contenta, a præposito et sociis collegii præfati nostri de Etona, quatenus eosdem concernunt, præcipimus et statuimus per ipsos inviolabiliter observari. Ac eisdem adjiciendo statuimus et ordinamus, quod præfati scholares in collegium nostrum de Etona loco scholarium ad collegium nostrum Canteburgiæ mittendorum, seu in eodem collegio nostro de Etona decedentium, seu alias recedentium ab eodem, ut præmittitur, admittendi, quam citius fieri poterit infra octo dies a tempore missionis, decessus, vel recessus scholarium hujusmodi continue numerandos, recipiantur et etiam admittantur sine difficultate quacumque, eo tamen ordine quo scripti fuerint in indenturis prædictis, si superstites et præsentés existant; alioqui, si mortui sint, pueros alios præsentés in eisdem indenturis proxime nominatos; absentes vero per scedulas in valvis ecclesiæ collegiatæ ibidem affixas dictus præpositus aut vice-præpositus et magister informator prædictus præmoneant, quod infraviginti dies proximo tunc sequentes ad dictum collegium nostrum de Etona, ut inibi admittantur, sine ultiori dilatione quacumque, sub poena amissionis juris, quod in nominatione sive electione hujusmodi sibi quæsitum prætereendere valeant, personaliter accedant. Quos quidem sic nominatos, necnon alios tempore electionis et nominationis electos, cum ad dictum collegium, sicut præmittitur, venerint, præpositus, seu in ejus absentia vice-præpositus ejusdem, primo die adventus eorum dicto præposito aut vice-præposito cogniti, vel infra tres dies tunc proximo sequentes ad ultimum, in virtute juramenti dicto collegio per eum præstiti, in scholares dicti collegii nostri de Etona admittere teneatur. Statuentes insuper quod si examinatores prædicti, in electione aliqua sive nominatione scholarium in collegium nostrum Canteburgiæ seu de Etona facienda, super probatione habilitatis et

sufficienciæ scholarium hujusmodi inter se discordent, et in hiis infra tempus unius diei consentire nequeant quovis modo, tunc ille et illi habeantur in moribus aliisque prænotatis probati, habiles, et electi, in quem, vel quos, major pars ipsorum examinantium consenserit in hac parte.

Adhuc volumus, quod si aliquis examinatorum prædictorum durante examinationis et electionis tempore, vel mori, aut sic graviter infirmari, sive ex urgenti causa abesse præpedirive contingat, quod cum cæteris examinatribus et electoribus procedere nequeat, quod tunc procedere volentes, juxta formam in præsentibus comprehensam procedant, morte, absentia, vel impedimento hujusmodi non obstante.

v. Quod prædicta collegia in causis, litibus, et negotiis mutuo se juvent.

Item, quum præfata duo collegia nostra, licet locis situata diversis, ex una stirpe prodeant, originaliterque ab uno fonte procedant, in substantia etiam non discrepent, quorum naturaliter non est diversus effectus, convenit, congruit, expedit, atque decet, ut quæ cognatione mutua congaudent, unius ejusdemque nominis seu vocabuli titulo præsignantur, quotiens opus fuerit, mutuis se prosequantur suffragiis et favoribus sibi invicem subveniant opportunis: ideoque statuimus, ordinamus, et volumus, quod in actionibus, litibus, causis, et controversiis, in quibuscumque curiis et locis, coram quibuscumque judicibus ecclesiasticis, secularibus, aut aliis amabilibus compositoribus, per collegiorum dictorum præpositos, vel eorum alterum, seu contra eosdem præpositos vel eorum alterum, occasione bonorum, possessionum, aut jurium spiritualium aut temporalium, seu rerum mobilium aut immobilium, ad dicta Collegia Regalia vel ipsorum alterum spectantia, motis seu movendis, in sanis consiliis, auxiliis, et favoribus opportunis ipsa Collegia Regalia se invicem præveniant et mutuis subventionibus ac patrociniis sibi succurrant. Præpositique, socii, et scholares omnes et singuli collegiorum ipsorum præsentis et futuri, ad favores, consilia, et

auxilia hujusmodi, sicut et prout ac quotiens opus fuerit, cum super hiis congrue requisiti fuerint, alterutrum impendenda presentis nostra ordinationis et statuti vigore arctius obligati existant, et in virtute præstandi, sive præstiti, per eosdem dictis collegiis juramenti efficaciter teneantur: sicque gaudeant se mutua defensione munitos, quos, in origine identitas, in numero paritas, in nominibus æqualitas, et, annuente Domino, mutue ac perpetue charitatis integritas, conformiter decorarunt. Nolentes quod aliquis de collegiis prædictis, prætextu alicujus præsidii seu impensæ favoris in casibus hujusmodi, quicquam præter expensas rationabiles et necessarias exigat quovis modo. Ordinantes præterea quod præpositi, socii, et scholares utriusque nostri collegii supradicti ordinationes et statuta integra alterutrius collegii per nos edita et edenda penes se alterutrum habeant nostris sigillata sigillis, quæ omnia et singula iidem præpositi, socii, et scholares, omnes et singuli, quatenus ipsa ordinationes et statuta eos communiter vel divisim seu singulariter concernunt, diligenter imperpetuum observare arctius teneantur et debeant; et ad ea, sicut præmittitur, observanda tam præpositos quam etiam omnes et singulos dictorum collegiorum socios et scholares arctari volumus sub ipsorum debito juramenti.

vi. De juramento scholarium collegii de Etona, statim post quintum decimum annum completum, præstando.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod scholaris quilibet in collegium nostrum de Etona admissus, statim postquam sextum decimum ætatis suæ annum attigerit, in præsentia præpositi, vice præpositi, et sociorum presbyterorum dicti Collegii Regalis, tactis per ipsum corporaliter sacrosanctis Evangeliiis, juret publice et personaliter, sub hac forma:

Ego N. in Collegium Regale Sanctæ Mariæ de Etona admissus, juro, quod non habeo aliquid de quo mihi constat, unde possum expendere annuatim ultra quinque marcas sterlingorum. Item, si contingat me scire aliqua secreta dicti

collegii, ipsa in damnum sive præjudicium ipsius non revelabo ad extra. Item, quod ad dicti collegii meliorationem, augmentationem bonorum, terrarum, possessionum, reddituum, et jurium ejusdem conservationem et defensionem, promotionemque, ac expeditionem negotiorum dicti collegii quorumcumque, ad quemcumque statum in posterum devenero, in sanis consiliis, beneficiis, favoribus, et auxiliis, quantum in me fuerit et ad me pertinuerit, diligenter juvabo, et pro eisdem fideliter laborabo, quamdiu vixero in hoc mundo. Item, quod non procurabo diminutionem, mutationem, seu annulationem alicujus numeri in præsentibus statutis et ordinationibus limitati, vel ea fieri permittam secundum meum posse, aut eisdem consentiam quovis modo. Item, quod omnia statuta dictum Collegium Regale concernentia per Christianissimum et excellentissimum principem Henricum Sextum, Dei gratia Angliæ et Franciæ regem, fundatorem ipsius collegii, edita et per eundem edenda, et non alia, secundum planum, literalem, et grammaticalem intellectum ipsorum, quantum ad me pertinet, tenebo et diligenter observabo; quodque nulla alia statuta seu ordinationes, interpretationes, injunctiones, et immutationes, declarationes, aut expositiones alias, præsentibus ordinationibus et statutis, vel qualitercumque vero intellectui eorundem, repugnantes vel repugnantia, derogantes vel derogantia, contrarias vel contraria, per quemcumque seu quoscunque alium vel alios, quam per eundem metuendissimum principem fundatorem prædictum, fiendas vel fienda, quomodolibet acceptabo, vel ad ea consentiam, aut ipsa aliquialiter admittam, nec eisdem parebo ullo tempore, nec intendam, nec illis vel eorum aliquo utar in collegio vel extra tacite vel expresse. Item, quod non ero detractor, susurro, vel faciens obloquia, aut provocans odium, iram, discordias, invidiam, contumelias, rixas, vel jurgia, aut speciales aut præcellentes prærogativas nobilitatis, generis, scientiarum, facultatum, aut divitiarum allegans; nec inter socios, capellanos, clericos ejusdem nostri collegii,

aut alios dicti nostri collegii scholares australes, aquilonares, seu boreales, aut patriæ ad patriam, generis ad genus, nobilitatis ad nobilitatem vel ad ignobilitatem, seu alias qualitercumque comparationes, quæ odiosæ sunt in verbo vel in facto, causa commovendi maliciose socios vel scholares, faciam quovis modo tacite vel expresse. Item, quod nullas conventiculas, conspirationes, confœderationes, seu pactiones aliquas ubicunque infra regnum Angliæ vel extra, contra ordinationes et statuta dictum collegium concernantia, vel contra ipsius collegii statum, commodum, vel honorem, præpositum, vice-præpositum, vel magistrum informatorem, aut hostiarium, vel aliquem socium seu scholarem ejusdem collegii, illicite faciam, nec ipsa procurabo quomodolibet in futurum, seu facientibus ipsa vel aliquod eorundem præstabo seu dabo consilium, auxilium, vel favorem, aut eisdem scienter interesse præsumam, nec ipsis consentiam tacite vel expresse; et si aliquem vel aliquos sciverim contrarium vel contraria procurantes, conspirantes, seu etiam facientes, id præposito, vice-præposito, aut bursariis intimabo, et eos expresse præmuneam ore tenus vel in scriptis. Quodque tranquillitatem, pacem, commodum, et honorem dicti collegii, et sociorum ejusdem unitatem, quantum in me fuerit et ad me pertinuerit, viis et modis quibus potero, conservabo, et ab aliis conservari et fieri procurabo. Item, si contingat me (quod absit) propter mea demerita juxta exigentiam præsentium statutorum a prædicto collegio expelli, seu etiam removeri, nunquam ipsum collegium, præpositum, vice-præpositum, seu aliquem socium vel magistrum informatorem, vel hostiarium ejusdem, occasione expulsionis seu remotionis hujusmodi, prosequar, molestabo, seu inquietabo per me, alium, vel alios, seu ab aliis prosequi, molestari, seu inquietari quomodolibet procurabo in foro ecclesiastico seu seculari; sed omni actioni seculari, canonicæ, vel civili, appellationique et querelæ in ea parte fiendis, et quarumlibet literarum impetrationi, precibus principum, prælatorum, procerum, magnatum, et aliorum quorumcunque, et quibuslibet

juris vel facti remediis aliis per quæ me petere possem in integrum restitui vel reconciliari, quantum ad jus et titulum seu possessionem in collegio vendicandam, in vim pacti renuncio expresse in præsentî, et renunciabo in scriptis, si exactus fuero in mea expulsionem prædicta. Item, quod omnia et singula ordinationes et statuta dicti collegii, quatenus ipsa me concernunt, fideliter observabo ; alioqui pœnas in non parentes in præmissis, vel eorum aliquo, in dicti collegii ordinationibus et statutis inflictas, et etiam ordinatas, aut judicio et arbitrio præpositi, vel, in ejus absentia, judicio et arbitro vice-præpositi ejusdem, virtute statuti nostri inferius editi infligendas, ordinandas, sive etiam arbitrandas, subibo, et me subiturum promitto, et fideliter observabo, juxta omnem vim, formam, et effectum ordinationum et statutorum dictorum. Item, quod non impetrabo dispensationem aliquam contra juramenta mea prædicta, vel contra ordinationes et statuta, de quibus præmittitur, aut ipsorum aliquod ; nec dispensationem hujusmodi per me, alium vel alios, publice vel occulte impetrari aut fieri procurabo, directe vel indirecte ; et si forsitan aliquam dispensationem hujusmodi impetrari, vel gratis offerri vel concedi contigerit, cujuscunque fuerit auctoritate, seu, si generaliter vel specialiter, aut alias, sub quacunque forma verborum concessa, ipsa non utar, nec eidem consentiam quovis modo. Sic me Deus adjuvet, et hæc sancta Dei Evangelia.

De quo quidem juramento, locoque, die præstationis ejusdem juramenti, et anno incarnationis Domini nostri Jhesu Christi, una cum nominibus et cognominibus interessentium, statim fieri volumus prothocollum in instrumentum publicum, redigendum per aliquem notarium, penes præpositum et socios prædictos perpetuo custodiendum. Nec alicui scholari sextum decimum ætatis suæ annum attingenti, dicti nostri collegii communæ aut alia hujusmodi beneficia ministrentur, donec supradictum, quum exactum fuerit ab eodem, præstiterit juramentum. Quod si omnino præstare recusaverit,

a dicto nostro collegio pro perpetuo expellatur; necnon beneficio nominationis suæ ad Collegium nostrum Regale de Canteburgia, si ad idem nominatus fuerit, ipso facto privetur.

VII. De electione præpositi nostri collegii memorati, ac juramento ejusdem.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod Collegio nostro Regali prædicto præposito quacumque vacationis forma destituto, vice-præpositus et omnes socii presbyteri in eodem, statim infra duos dies a tempore destitutionis seu vacationis hujusmodi in ipso collegio nostro publicatæ et notæ continue numerandos, simul conveniant in ecclesia collegiata ibidem de die electionis futuri præpositi ejusdem Collegii Regalis fiendæ, ut convenit, tractaturi; quem electionis diem, quam citius fieri poterit infra quindenam ex tunc immediate sequentem, pro electione hujusmodi facienda per vice-præpositum et voluntatem majoris partis ipsorum statuunt et præfigant, præfatum terminum taliter moderando, quod infra mensem a tempore notæ destitutionis prædictæ in Collegio ipso Regali electionem ipsam faciant finaliter omnimodo. Hoc tamen proviso, quod socios absentes per decem dies a tempore præmonitionis infrascriptæ eis fiendæ priusquam ad electionem futuri præpositi procedant, teneantur et debeant expectare. Præfatusque vice-præpositus, si præsens fuerit, alias socius senior tunc præsens, omnes et singulos dicti Regalis Collegii socios tunc absentes per scedulas unam vel plures in hostio ecclesiæ occidentali, et exteriori porta ejusdem collegii nostri, affigendas faciat præmoneri, ut ipsi una cum aliis dicti collegii nostri sociis tunc præsentibus mane in die pro hujusmodi electione assignato in ecclesia collegiata ejusdem nostri Regalis Collegii pro novo præposito ejusdem eligendo intersint personaliter, sub pœna amissionis communarum suarum, quas per mensem continuum in et de dicto nostro collegio essent alias percepturi; quam pœnam ipsos et alios dicti nostri collegii socios quoscunque de dicta electione præmonitos, ut

præfertur, si cessante ignorantia minime affectata, vel legitimo impedimento tempore assignato, non veniant, et electioni prædictæ non interfuerint, incurrere volumus ipso facto. Quibus die et loco ipsis insimul congregatis, exposita per dictum vice-præpositum vel alium socium sufficientem causa convocationis hujusmodi, scilicet pro electione futuri præpositi ibidem facienda, pro Spiritus Sancti gratia in hac parte uberius impetranda antequam ad electionem procedant missam de eodem Spiritu Sancto faciant inter se solemniter celebrari: assistentibus sibi magistro informatore, capellanis, hostiario, clericis, scholaribus, choristis, xiii. juvenibus, et pueris commensalibus in eodem; tredecim pauperibus viris interim in navi ecclesiæ collegiæ ejusdem assidue Deum deprecantibus pro eadem. Qua missa celebrata, statim fiat una collatio per dictum vice-præpositum aut alium socium publice in communi; et deinde exclusis omnibus a dicto choro, præter socios presbyteros antedictos, legatur tunc temporis plene et perfecte hoc præsens statutum, et hæc nostra ordinatio, etiam antequam procedatur ad electionem supradictam. Deinde ad electionem futuri præpositi collegii nostri de Etona, præmonitorum, ut præmittitur, absentia non obstante, in forma infrascripta ulterius procedatur: viz. vice-præposito inchoante, si præsens fuerit, omnes alii socii prædicti, tactis per ipsos et ipsorum singulos sacrosanctis Evangeliiis, coram vice-præposito prædicto corporale juramentum præstabunt tunc ibidem, quod, postpositis et cessantibus omnimodis amore, favore, odio, timore, invidia, partialitate, affectione consanguinitatis et affinitatis, necnon acceptione personarum, patriæ, vel occasione quacunque precis aut pretii, cum omni celeritate, qua poterunt et absque moræ dispendio, unum de seipsis, aut de sociis nostri Collegii Regalis Cantebrigie, aut de illis qui aliquando fuerunt in aliquo Collegiorum nostrorum Regalium prædictorum, et ex causis licitis et honestis recesserunt ab eisdem, in theologia magistrum, seu ad minus baccalaurium in eadem, vel in jure canonico doctorem, et in

artibus magistrum, in ordine sacerdotii constitutum, triginta ætatis suæ annos habentem, infra corpora comitatum regni nostri Angliæ oriundum, virum in spiritualibus et temporalibus providum et circumspectum, quem in ipsorum concientias magis idoneum, sufficientiorem, discretiorem, utiliorem, aptiorem ad subeundem, gerendum, faciendum, exercendum præpositi officium ejusdem nostri Regalis Collegii de Etona nominabunt; necnon quod illum quem nominaverint sperant et firmiter credunt quoad bonum et salubre regimen ac diligentem curam ipsius nostri collegii de Etona, personarum, statutorum, ac bonorum ejusdem, terrarumque, possessionum, et reddituum, spiritualium et temporalium, ac jurium eorundem, plus posse proficere et debere. Jurabunt insuper vicepræpositus et alter dicti Collegii Regalis socius senior omnibus tunc præsentibus (per quos vota omnium et singulorum in hujusmodi electione præsentium scrutari volumus) quod nulum procurarunt seu procurari fecerunt, procurabunt seu procurari facient, verbo vel signo, prece vel pretio, ad alium vel aliter de seipsis vel aliis nominandum, quam ipsius socii quisiti seu scrutati dictaverit justa, et sana, et propria conscientia: et quod votum cujuslibet prædictorum sociorum in ipsa nominatione diligenter et fideliter examinabunt; et quod votum cujuslibet socii nominantis, ipso scrutato vidente, scribent, aut alter eorum scribet, et in præsentia ipsius scrutati statim illud legent, vel unus eorum leget. Deinde scrutatores prædicti ad partem se divertent, ubi primo vicepræpositus coram altero conscrutatore suo, assumente sibi alium socium, cæteris sociis tunc præsentibus seniorem, voto suo in hac parte pure, simpliciter, et secrete emisso, ac in scriptis distincte redacto, votum alterius conscrutatoris sui cum dicto proximo socio seniore modo consimili scrutari et in scriptis redigere distincte et fideliter teneatur. Deinde vero iidem duo scrutatores communiter ac simul vota omnium et singulorum aliorum sociorum prædictorum diligenter, et secrete, et singillatim etiam perscrutentur. Ac votum et

dictum cujuslibet socii examinati, ipso vidente, scribant, vel unus eorum scribat; statimque ante recessum ipsorum scrutatorum examinantium, et in præsentia cujuslibet examinati, votum illud legant, vel legat alter eorundem. In quo quidem scrutinio, facta collatione inter se numeri ad numerum duntaxat, si invenerint unam personam vota majoris partis omnium sociorum hujusmodi tunc præsentium habere, ipsum scrutinium de hujusmodi nominata persona mox per unum ipsorum publicent in communi. Qua publicatione sic facta illa persona prænominata in præpositum habeatur, in quam major pars omnium sociorum prædictorum tunc præsentium consenserit supradicta. Si vero in dicto scrutinio in unam personam consensum non fuerit, ut præfertur, tunc iterato absque omni tumultu, contradictione, querela, appellatione, supplicatione, seu quocunque alio juris vel facti impedimento, electioni futuræ sive nominationi præstando fiat consimile scrutinium, modo et forma prædictis, donec in unam personam ad officium præpositi per majorem partem omnium sociorum prædictorum consensum fuerit et assensum. Quibus omnibus et singulis sic peractis, nullo alio juris ordine seu processu aut solemnitate in hac parte observatis seu requisitis, illa persona in præpositum collegii nostri de Etona sic in scrutinio finaliter nominata, citius quo commode fieri poterit, per unum de senioribus sociis ipsius Collegii nostri Regalis de Etona, una cum literis formam electionis præfatæ, necnon præsentis nostri statuti et nominati hujusmodi juramenti præstandi tenores plenarie continentibus, sigillo communi dicti collegii nostri sigillatis, episcopo Lincoln., qui pro tempore fuerit, vel, ipso in remotis agente, ipsius in spiritualibus vicario generali, aut sede episcopali vacante custodi spiritualitatis ejusdem, præsentetur. Quibus quidem literis super electione seu nominatione hujusmodi ipsiusque modo et forma, absque probatione alia, plenam fidem volumus adhiberi. Qui quidem socius cum dicta persona in præpositum ejusdem nostri Regalis Collegii de Etona nominata mittendus, coram episcopo prædicto, seu

illo cui dictam præsentationem fieri continget, collationem facere teneatur, dictum nostrum collegium, personamque nominatam, et omnes alias personas dicti Regalis Collegii eidem specialiter, decenter, et honorifice commendando. Ipse vero dictus episcopus Lincolnienſis, ſeu ipſius vicarius generalis, aut cuſtos ſpiritualitatis prædictus, cui dictam præsentationem fieri continget, electionem ſic factam abſque moræ diſpendio, et ſine proceſſu judiciario, et abſque impugnatione electionis ſive nominationis prædictæ, confirmet; curamque animarum parochianorum dictæ eccleſiæ collegiatæ committat eidem. Si autem episcopus ſupradictus, aliſve ex prædictis perſonis ad quem dictam præsentationem fieri contingeret, per quinque dies a tempore præsentationis prædictæ ſibi factæ continue numerandos noluerit electionem de perſona prædicta in forma prædicta et infra menſem prædictum factam, confirmare; extunc hujusmodi electus eo ipſo præſentis noſtri ſtatuti vigore in præpoſitum dicti noſtri Regalis Collegii ſit præfectus, curaſque omnium animarum prædictarum intelligatur ſibi fore commiſſa, et extunc pro vero præpoſito ejusdem noſtri Regalis Collegii perpetuo habeatur. Si vero ſocii dicti noſtri collegii infra menſem ſupradictum non elegerint, aut præfatam electionis formam non obſervaverint, tunc omni poteſtate eligendi illa vice ipſos volumus fore privatos; ac poteſtatem providendi præfato noſtro collegio de Etona de præpoſito idoneo episcopo Lincolnienſi, vel ipſius vicario, aut cuſtodi ſupradicto, cui præſentatio facta aut alias faciendâ fuerit ſupradicta, in dictis caſibus concedimus per præſentes. Ita tamen quod unum ſocium verum et perpetuum ipſius collegii, ſeu unum ex ſociis noſtri Regalis Collegii Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai Canteburgiæ, vel qui prius fuerat ſocius perpetuus in altero collegiorum noſtrorum prædictorum, et ex cauſis honeſtis reſceſſerat ab eodem, virum utique idoneum et diſcretum, providum et etiam circumſpectum, modo quo præmittitur graduatum, in ordine ſacerdotii conſtitutum, triginta

ætatis suæ annos habentem, et infra corpora comitatum regni nostri Angliæ, ut prædicitur, oriundum, quem secundum Deum et conscientiam suam bonam ad officium præpositi hujusmodi nostri collegii de Etona idoneum, aptum, et utilem esse crediderit in casibus supradictis, infra quindenam extunc immediate sequentem præficiat in præpositum, eidemque committat curam animarum omnium parochianorum ecclesiæ supradictæ. Volumus autem quod in casu devolutionis hujusmodi, vice-præpositus et conscrutator suus prædicti infra quinque dies postquam eis de hujusmodi electione seu nominatione, ut prædicitur, non perfecta, aut non observata forma electionis certitudinaliter constiterit, dictum Lincolnæ episcopum, aut ejus vicarium, seu custodem spiritualitatis ibidem, cui juxta casus prædictos electio hujusmodi deberet præsentari, per suas literas aliquo sigillo autentico sigillatas certificent super prædictis, sub poena expulsionis a nostro collegio memorato, quam ipsos et eorum quemlibet in casu quo impedimento cessante legitimo hoc non fecerint, aut fecerit, incurrere volumus ipso facto. Præpositum vero hujusmodi qualitercumque confirmatus sive præfectus fuerit, statim post confirmationem seu præfectionem suam, primo coram illo qui eum confirmaverit vel præfecerit in præpositum, et subsequenter coram sociis presbyteris dicti nostri Regalis Collegii de Etona, antequam ad administrationem aliquam admittatur, tactis et inspectis per ipsum sacrosanctis Evangeliiis, subscriptum volumus præstare juramentum.

Ego N. in præpositum Collegii Regalis Sanctæ Mariæ de Etona prope Windesoram præfectus juro, tactis et inspectis per me istis sacrosanctis Evangeliiis, quod dictum collegium, terras, tenementa, possessiones, redditus spirituales et temporales, jura, libertates, privilegia, et bona ejusdem quæcumque, necnon omnes et singulos scholares, socios, et personas ipsius Regalis Collegii, juxta statuta et ordinationes Christianissimi et excellentissimi principis Henrici Sexti Angliæ et Franciæ regis ac domini Hiberniæ, fundatoris ipsius collegii,

absque personarum, generis, aut patriæ acceptione quacumque, regam, custodiam, dirigam, et etiam gubernabo, et per alios regi, custodiri, dirigi, et gubernari faciam juxta posse. Item, quod non magis uni quam alteri presbyterorum sociorum, scholarium, capellanorum, clericorum, aut aliarum personarum dicti collegii, injuste favens aut partialis ero; nec me partem pro aliquo alicqualiter faciam contra justitiam, aut contra charitatis et fraternitatis amorem, gravamina vel molestias alicui quomodolibet per me vel per alium inferendo: quodque quantum in me fuerit correctiones, punitiones, et reformationes debitas, rationabiles, atque justas, de quibuscumque delictis, criminibus, et excessibus sociorum, scholariumque, ac cæterarum personarum dicti Collegii Regalis quorumcumque, quotiens, ubi, et quando, ac prout opus fuerit, juxta negotii qualitatem, omnemque vim, formam, et effectum ordinationum et statutorum dicti collegii per dictum metuendissimum principem editorum seu in posterum edendorum, absque partialitate quacumque, postpositis et cessantibus omnimodis prece, pretio, amore, timore, odio, invidia, et favore, necnon affectionibus consanguinitatis et affinitatis, prærogativisque specialibus, ex quibuscumque causis prætensis etiam et conceptis, diligenter et indifferenter faciam et exercebo, seu per alios fieri et exerceri faciam et etiam procurabo, et ea quæ in ea parte fuerint facienda fideliter in omnibus exequar et exequi faciam juxta posse; et si hujusmodi punitiones et reformationes, ut præfertur, debite facere non potero, propter metum et potentiam seu multitudinem delinquentium, ipsorum nomina et cognomina cum qualitate et quantitate delictorum, criminum, et excessuum hujusmodi extunc quam citius potero infra duos menses domino Lincolnensi episcopo, seu ipso in remotis agente, ipsius vicario in spiritualibus generali, seu, sede episcopali vacante, custodi spiritualitatis ibidem, denunciabo et revelabo, et per eos hujusmodi correctiones, punitiones, et reformationes, juxta statuta et ordinationes prædicta in omnibus solerter et celeriter, qua-

tenus in me fuerit, fieri procurabo. Item, quod gubernationi et regimini terrarum, possessionum, et reddituum spiritualium et temporalium, nec non administrationi bonorum et rerum ad ipsum collegium qualitercumque pertinentium, cum debita diligentia et providentia mihi a Deo concessis fideliter et diligenter intendam; ac alios ejusdem collegii officarios et ministros deputatos, et deputandos, eorum officiis et ministeriis intendere faciam juxta posse. Item, quod bona et catalla dicti collegii ad commodum et utilitatem ejusdem, prout necessitas evidens exegerit, ac statuta et ordinationes dicti illustrissimi principis in hac parte dictaverint, administabo eaque procurabo et faciam utiliter et fideliter ab aliis ministrari: et quæ residua fuerint et excrescent conservabo et faciam ad incrementum dicti Regalis Collegii et commodum fideliter conservari. Item, quod lites et placita quæcumque ipsius collegii defendam, necnon omnia et singula negotia ipsum collegium qualitercumque concernentia prosequar diligenter; possessionesque, libertates, privilegia, et jura quæcumque ipsius collegii manutenebo viriliter et defendam, et ab aliis manuteneri faciam et defendi: ita tamen quod causas, placita, aut lites graves, in quibus verti poterit ipsius collegii exhæredatio vel grave præjudicium, absque omnium dicti collegii sociorum presbyterorum, vel majoris partis eorundem, maturo et deliberato consensu non incipiam, vel movebo, nec inchoari vel moveri faciam quovis modo. Item, quod ultra sexaginta dies continuos, vel interpolatis vicibus discontinuos, in anno aliquo a dicto collegio absens non ero, nisi in et pro negotiis collegii supradicti, vel ex urgenti et justa causa per majorem partem omnium sociorum dicti collegii tunc præsentium approbanda. Item, quotiens aliqua electio de scholaribus in Collegium Regale Canteburgiæ, vel in Collegium Regale de Etona de sociis scholaribus seu viris pauperibus, immineat facienda, ut solum tales eligantur, quos secundum conditiones et qualitates in ordinationibus et statutis dictorum collegiorum expressatas, habiles et idoneos

reputaverim, et quos in scientiis et facultatibus quibus insistent, ad commodum et utilitatem collegiorum ipsorum plus posse proficere ac debere firmiter crediderim, sine personarum vel patriæ acceptione, amore, odio, invidia, et favore, timore, prece, ac pretio postpositis quibuscumque, quantum ad me pertinet, partes meas fideliter interponam, et id fieri effectualiter procurabo. Item, ut dicto Regali Collegio et scholaribus ac choristis ejusdem de bonis honestis sufficientibus et idoneis magistro informatore et hostiario sub ipso, pro informatione dictorum scholarium, necnon de uno honesto virtuoso clerico, vel presbytero, in cantu organico et aliis bene et sufficienter instructo, qui choristas ejusdem Regalis Collegii in cantu hujusmodi instruendos instruat et informet, provideatur, debitam diligentiam faciam et apponam : ipsosque circa eorum officia insistere, et iisdem diligenter vacare, et ea fideliter exercere, quantum in me fuerit, et ad me pertinet, faciam et etiam procurabo ; ipsos etiam circa eorum officia negligentes, culpabiles, vel alias inutiles, prout pro commodo, utilitate, et honore dicti collegii magis expedire videbitur, corripiam, puniam, vel alias ab eorum officiis amovebo. Item, in casu quo ab officio meo ob culpam meam, vel etiam ob aliam causam me amoveri contingat, vel si forsitan officio cedam eidem, bona dicti collegii quæ post amotionem vel post cessionem hujusmodi recepero, et quæ per me prius recepta, mihi aut usui meo applicavero, præter illa quæ mihi pro hujusmodi officio in dicti collegii de Etona statutis et ordinationibus disponuntur, successori meo præposito dicti Regalis Collegii de Etona et eidem collegio restituam integre et refundam absque contradictione seu diminutione quacumque. Item, si per me vel occasione mei aliqua dissensionis materia, iræ vel discordiæ, in dicto collegio de Etona (quod absit) suscitata fuerit, si super ipsa materia per socios presbyteros et magistrum informatorem scholarium finis rationabilis factus non fuerit, tunc ordinationi, dispositioni, dicto, laudo, et arbitrio episcopi Lincolnensis qui pro tem-

pore fuerit, seu, ipso in remotis agente, ejus vicarii in spiritualibus generalis, vel, episcopali sede vacante, custodis spiritualitatis ejusdem, stabo, et quod eorum aliquis statuerit, ordinaverit, et definierit in ea parte, fideliter observabo, et eisdem cum effectu parebo, et me humiliter subiturum promitto; cessantibus appellationibus, provocationibus, querelis, exceptionibus, et aliis juris et facti remediis quibuscumque, quibus omnibus et singulis in vim pacti renuncio in hiis scriptis. Item, quod ordinationes et statuta dicti Collegii Regalis de Etona, necnon et Collegii B. M. et Sancti Nicholai Cantabrigiæ, per prædictum excellentissimum et Christianissimum principem Henricum Sextum Angliæ et Franciæ regem, ipsorum Collegiorum Regalium fundatorem, edita et edenda, quatenus ipsa me concernunt, secundum planum, literalem, et grammaticalem sensum et intellectum eorundem diligenter tenebo, exequar, et etiam observabo, et quantum in me fuerit faciam teneri, exequi, et ab aliis observari. Item, quod secreta dictorum Collegiorum Regalium in damnum et præjudicium eorundem non revelabo ad extra quovis modo. Item, quod ad dictorum collegiorum meliorationem, augmentationem bonorum, terrarum, possessionum, reddituum, et jurium eorundem conservationem et defensionem, promotionemque et expeditionem negotiorum dictorum collegium quorumcumque ad quemcumque statum, gradum, dignitatem, vel officium in posterum devenero, in sanis consiliis, beneficiis, favoribus, et auxiliis, quantum ad me fuerit, et ad me pertinuerit, diligenter juvabo, et pro eisdem fideliter laborabo, et usque ad finalem et felicem expeditionem negotiorum dictorum juxta posse instabo, quamdiu vixero in hoc mundo. Item, quod non procurabo diminutionem, mutationem, translationem, seu annulationem alicujus numeri scholarium in aliqua scientia vel facultate, nec etiam numerorum presbyterorum, capellanorum, clericorum, aut cæterorum ministrorum ecclesiarum dictorum collegiorum, statutis et ordinationibus eorundem limitati, contra formam statutorum et ordinationum collegi-

orum eorundem, vel ea fieri permittam, seu tolerabo secundum meum posse, seu eisdem consentiam quovis modo. Item, quod nulla alia statuta, seu ordinationes, interpretationes, immutationes, injunctiones, declarationes, aut expositiones, vel glossas alias, præsentibus ordinationibus et statutis, vel qualitercumque vero eorum intellectui et sensui eorundem repugnantes vel repugnantia, derogantes vel derogantia, contrarias vel contraria, per quemcumque seu quoscumque alium vel alios, quam per dictum excellentissimum principem Henricum Sextum fundatorem prædictum fiendis vel fienda quomodolibet acceptabo, vel ad ea consentiam, aut ipsa aliquammodo admittam, nec eisdem parebo ullo tempore vel intendam; nec illis vel eorum aliquo ullo modo utar in collegiis prædictis vel extra, tacite vel expresse; sed eis et eorum cuilibet contradicam, et etiam resistam expresse, ipsaque fieri viis et modis omnibus quibus scivero impediam juxta posse. Item, quod non ero detractor, susurro, seu faciens obloquia, aut provocans invidiam, odium, iram, discordias, contumelias, rixas, vel jurgia, aut speciales vel præcellentes prærogativas nobilitatis, generis, scientiarum, facultatum, aut divitiarum allegans; nec inter socios, capellanos, clericos, scholares, seu alios ministros eorundem collegiorum, vel alios universitatis Canteburgiæ scholares australes, aquilonares, seu boreales, aut scientiarum ad scientias, facultatum ad facultates, patriæ ad patriam, generis ad genus, nobilitatis ad nobilitatem seu ignobilitatem, seu aliter qualitercumque comparationes, quæ odiosæ sunt, in verbo vel in facto, causa commovendi malitiose socios, capellanos, vel scholares, scientias vel etiam facultates, tacite vel expresse, publice vel occulte, faciam quovis modo. Item, quod nullas conventiculas, conspirationes, confederationes, aut pactiones aliquas ubicunque infra regnum Angliæ, vel extra, contra ordinationes vel statuta dicta Regalia Collegia concernentia, vel contra ipsorum collegiorum statum, commodum, vel honorem, aut contra præpositum Regalis Collegii

de Cantebrigia, vel aliquem sociorum dictorum collegiorum, illicitam faciam, nec procurabo seu permittam ab aliis fieri, quantum in me fuerit, quomodolibet in futurum, seu facientibus ipsa, vel ipsorum aliquod, præstabo seu dabo consilium, auxilium, vel favorem; aut eisdem scienter interesse præsumam, nec ipsis consentiam tacite vel expresse. Item, quod scholares dicti Regalis Collegii B. M. de Etona in prædictum Regale Collegium B. M. et Sancti Nicholai Cantebrigie ad annos probationis juxta formam ordinationis et statuti superius editi in hoc casu electos sive nominatos, eligendos sive nominandos, procurabo admitti et faciam juxta posse, sicut et prout superius in ordinatione et statuto prædictis plenius continetur. Item, quod non impetrabo dispensationem aliquam contra juramenta mea prædicta, et contra ordinationes et statuta, de quibus præmittitur, aut ipsorum aliquod, nec dispensationem hujusmodi per me, alium, vel alios, publice vel occulte impetrari aut fieri procurabo directe vel indirecte. Et si forte aliquam dispensationem hujusmodi impetrari vel gratis offerri contigerit, cujuscumque fuerit autoritate, seu si generaliter, vel specialiter, aut alias sub quacumque forma verborum concessa, ipsa non utar nec eidem consentiam quovis modo, sic me Deus adjuvet et hæc sacra Dei Evangelia. Et si contingat in posterum me propter mea demerita, seu causas in præsentibus ordinationibus et statutis contentas, juxta formam ordinationum et statutorum dictorum, ab officio meo expelli, seu alias amoveri, ex certa mea scientia pure, sponte, simpliciter, et absolute, omni actioni occasione expulsionis seu amotionis hujusmodi contra dicti Regalis Collegii B. M. de Etona socios vel socium quemcumque instituendæ, appellationi et quærelæ in ea parte fiendis, aut quarumcumque literarum impetrationi precibus principum, prælatorum, procerum, magnatum, et aliorum quorumcumque, necnon et quibuscumque curiæ ecclesiasticæ seu secularis, aut aliis omnibus remediis juris et facti, per quas aut quæ petere pos-

sem me reconciliari, vel in integrum restitui contra præmissa, quantumcumque alias mihi prohibitis et vitæ merita suffragentur, in vim pacti renuncio in hiis scriptis.

Volumus quod de juramento prædicto statim fiat instrumentum publicum, signo et subscriptione alicujus notarii publici munitum, ipsius juramenti tenorem, diemque et formam, ac nomen et cognomen, necnon cujus diocesis existat, continens sic jurantis; quod in thesauraria communi dicti nostri Regalis Collegii de Etona infra octo dies post juramentum sic præstitum reponatur, et ibidem imperpetuum remaneat sub custodia diligenti.

VIII. De officio præpositi Collegii nostri Regalis de Etona.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod præpositus dicti collegii nostri qui pro tempore fuerit, omnibus et singulis sociis presbyteris, magistro informatori scholarium in grammatica, hostiario sub ipso, capellanis, clericis, scholaribus, choristis, juvenibus, ac viris pauperibus, necnon omnibus aliis et singulis ipsius collegii personis, officiariis, et ministris, quocumque nomine censeantur, præmineat, atque præsit; eosque juxta ordinationes et statuta nostra in ea parte edita, et nostris temporibus per nos edenda, regat, dirigat, et gubernet; et eosdem omnes et singulos juxta eorum demerita corrigat, puniat, et castiget, secundum nostrorum statutorum et ordinationum ipsius nostri Regalis Collegii vim, formam, et effectum: quodque idem præpositus felici et salubri regimini atque curæ ipsius nostri collegii et personarum ejusdem, terrarumque, possessionem, reddituum spiritualium et temporalium Collegii Regalis supradicti; curæ insuper animarum tam personarum ipsius collegii quam omnium et singulorum parochianorum ecclesiæ collegiatæ ibidem; necnon administrationi rerum ac bonorum quorumcumque ad ipsum collegium qualitercumque pertinentium, cum debita diligentia et prudentia fideliter et diligenter intendat: ac alios ejusdem nostri collegii officiarios et ministros, in diversis officiis et

ministeriis deputatos et etiam deputandos, eorum officiis et ministeriis intendere, et ea diligenter exercere, ad commodum, utilitatem, et honorem dicti collegii, faciat juxta posse; ipsa quoque omnia et singula, quantum ad ipsum pertinet, fideliter custodiat et gubernet, ac per alios ejusdem Collegii Regalis officarios et ministros faciat gubernari et etiam custodiri; bonaque omnia et singula supradicta in commodum et utilitatem dicti collegii, prout necessitas evidens exegerit et ordinationes ac statuta nostra in hac parte plenius dictaverint, procuret et faciat utiliter dispensari, et in omnibus ministrari. Ea vero quæ residua fuerint et excrescent, procuret et faciat ad incrementum dicti Regalis Collegii fideliter conservari. Statuimus insuper, volumus, et etiam ordinamus, quod omnia placita tam realia quam personalia dictum nostrum collegium de Etona, et omnes possessiones ejusdem adquisitas, et etiam adquirendas, qualitercumque concernentia, in quibuscumque curiis moveantur, præpositus ejusdem collegii qui pro tempore fuerit, ipsius præpositi et collegii nomine duntaxat, prosequatur etiam et defendat; sociorum aut scholarium aut aliarum personarum dicti Collegii Regalis de Etona nominatione vel mentione aliqua in prosecutione seu defensione hujusmodi minime requisitis. Ita tamen quod lites graves, vel ardua negotia, in quibus verti poterit ipsius Collegii Regalis grave damnum sive præjudicium, absque omnium dicti nostri collegii sociorum, seu majoris partis eorundem, consilio et assensu incipere vel aggredi non attemptet. Statuentes præterea quod ultra sexaginta dies continuos, vel interpolatis vicibus discontinuos, in anno idem præpositus a dicto Regali Collegio nullatenus se absentet, nisi in negotiis collegii supradicti et ex urgente et ardua causa per majorem partem omnium sociorum dicti collegii tunc præsentium, ad hoc specialiter convocandorum, approbanda. Proviso semper, quod cum sicut præmittitur eum abesse oportebit, sic captet tempus sive horam absentiae hujusmodi quod in damnum sive præjudicium dicti Regalis Collegii sua absentia non

redundet ; et quod in solennitatibus Natalis Domini, Paschæ, Penthecostes, et Assumptione B. Virginis, aut aliis festis seu diebus in quibus secundum statuta inferius conscripta divina tenebuntur officia exequi, nisi major et evidentior causa ad id urgeat, minime se absentet.

ix. De moda et forma eligendi socios perpetuos in collegium, et juramento præstando per eosdem.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod in dicto collegio nostro de Etona, præter et ultra numerum dictorum præpositi et septuaginta scholarium, sint semper et continue, ut prædictum est, decem presbyteri seculares socii perpetui, sufficientis literaturæ, legendi et cantandi peritiam et habilitatem habentes, per præpositum et socios presbyteros communiter eligendi et assumendi ; sic videlicet quotiens locum alicujus de dicto presbyterorum sociorum perpetuorum numero vacare contigerit, præpositus et presbyteri socii perpetui omnes et singuli tunc præsentés, citius quo poterint, in ecclesia collegiata dicti Regalis Collegii pro novo socio presbytero providendo conveniant, et præstito per ipsorum presbyterorum sociorum quemlibet, præposito eos onerante, ad sancta Dei Evangelia corporali juramento, quod cessantibus amore, odio, favore, partialitate, et affectione sinistris quibuscumque, tales in hac parte nominabunt et eligent, quos, pro honore, utilitate, et commodo dicti collegii bene et notabiliter dispositos crediderint : præposito primitus coram dictis presbyteris consimile juramentum præstante, vice-præposito juramentum hujusmodi exigente, vel socio presbytero alio seniore. Idem præpositus et socii alium presbyterum seu presbyteros loco deficientis socii presbyteri hujusmodi, seu sociorum presbyterorum deficientium, de sociis Collegii nostri Regalis Cantabrigiæ, vel de hiis qui prius fuerant in eodem et ex causis licitis et honestis recesserunt ab ipso, vel de presbyteris conductitiis ejusdem collegii de Etona, vel de hiis qui prius fuerant in eodem et ex causis licitis et honestis recesserunt ab

ipso, habilem et sufficientem ; aut alias de collegiis vel locis aliis, juxta ipsorum discretionem nominent et eligant presbyterum, vitæ laudabilis, morum ac conditionis ac conversationis honestæ, in temporibus providum, et in spiritualibus circumspectum, sufficientis literaturæ, legendi et cantandi peritiam et habilitatem habentem, ac in facultate sacræ theologiæ magistrum seu baccalaureum, aut in jure canonico doctorem, qui prius tamen in artibus rexit, seu ad minus in artibus magistrum. Hoc etiam adjecto, quod cum nominationem et electionem hujusmodi fieri contigerit, tot nominentur personæ, habentes conditiones et qualitates prædictas, quod verisimile sit ex ipsis nominatis suppleri debere presbyterorum numerum requisitum. Quibus quidem nominatione et electione sic factis, prædictus præpositus et socii presbyteri dicti collegii de Etona, citius quo commode poterint, infra sex dies nominationem eandem sequentes, presbyteris sic nominatis et electis seriatim ordine illo quo fuerint nominati, et prout opus fuerit, pro suppletionem numeri prædicti, per ipsorum literas sigillo communi dicti collegii de Etona sigillatas intimare celeriter teneantur ; quorum quemlibet taliter nominatum, citius quo poterit, infra decem dies a tempore intimationis sibi factæ, suum, si consentire voluerit nominationi et electioni de se factis, consensum præstare, ac præpositum vel vice-præpositum collegii nostri de Etona certificare literatorie volumus in hac parte, sub poena amissionis juris, seu tituli, ei ex nominatione seu electione hujusmodi quomodolibet adquisiti. Proviso semper, quod cujuscumque presbyteri hujusmodi nominatio, electio, et admissio ejusdem in collegium nostrum de Etona, infra unius mensis spatium a tempore vocationis prædictæ continue numerandum modo et forma prædicta finaliter terminentur ; alioqui si dictorum præpositi et sociorum negligentia, dolo, culpa, seu malo ingenio quocumque, infra tempus prædictum hujusmodi numerus non fuerit realiter perimpletus, tunc præter poenam perjurii, quam ipsorum quemlibet hoc casu culpabilem incurrere vo-

lumus ipso facto, facultatem tunc amplius, vice illa, ad locum vel loca vacantem vel vacantia eligendi eis adimimus potestatem omnimodam ; loco seu locis hujusmodi tunc providendi, ad episcopum Lincolnensem, qui pro tempore fuerit, seu ipso in remotis agente, ad ejus vicarium in spiritualibus generalem, seu, sede Lincolniae vacante, ad custodem spiritualitatis ejusdem transferentes. In quo casu volumus, quod dictus praepositus et vice-praepositus per literas suas patentes aliquo sigillo autentico sigillatas dictum Lincolnensem episcopum, seu, eo agente in remotis, ejus vicarium in spiritualibus generalem, seu, sede Lincolniae vacante, custodem spiritualitatis ejusdem, de devolutione hujusmodi modoque et forma ejusdem, infra decem dies a tempore quo eis de eadem devolutione certitudinaliter constiterit, certificent, sub poena perjurii, quam eos, et eorum utrumque in hac parte delinquentes, seu delinquentem, incurrere volumus ipso facto. Jurabunt autem sic nominati, et electi, seu provisi hujusmodi, ad sancta Dei Evangelia antequam in Collegium nostrum Regale de Etona realiter admittantur sub hac forma :

Ego N., presbyter, in socium perpetuum Collegii Beatæ Mariæ de Etona nominatus et electus, juro ad hæc sancta Dei Evangelia per me corporaliter tacta, quod omnia statuta et ordinationes dictum collegium de Etona, necnon Regale Collegium Beatæ Mariæ et Sancti Nicolai Cantebrigiae, concernentia, per Christianissimum et excellentissimum principem Henricum Sextum Dei gratia Angliæ et Franciæ regem, etc. Collegiorum Regalium prædictorum fundatorem, edita et edenda, ac omnia et singula in eisdem contenta, quatenus ipsa me concernunt, secundum planum, literalem, et grammaticalem sensum et intellectum eorundem, diligenter tenebo et etiam observabo ; et faciam etiam, quantum in me fuerit, ab aliis teneri et etiam observari ; alioquin poenas in non parentes in præmissis, vel eorum aliquo, in dicti Collegii Regalis de Etona ordinationibus et statutis inflictas et etiam ordinatas, aut judicio et arbitrio præpositi, vel in ejus absentia

judicio et arbitrio vice-præpositi, ejusdem virtute statuti nostri inferius editi, infligendas, ordinandas, seu etiam arbitrandas subibo, et me humiliter subiturum promitto, juxta omnem vim, formam, et effectum ordinationum et statutorum prædictorum. Item, si contingat me scire aliqua secreta Collegiorum Regalium prædictorum, ipsa non revelabo ad extra in damnum sive præjudicium eorundem. Item, quod ad dicti Collegii Regalis de Etona meliorationem, augmentationem honorum, terrarum, possessionum, reddituum, et jurium ejusdem conservationem, defensionem, promotionemque, et expeditionem negotiorum dicti collegii quorumcumque, ad quemcumque statum, gradum, dignitatem, vel officium in posterum devenero, in sanis consiliis, beneficiis, favoribus, et auxiliis, quantum in me fuerit, et ad me pertinuerit, diligenter juvabo, et pro eisdem fideliter laborabo, et usque ad finalem et felicem expeditionem negotiorum prædicti collegii juxta posse instabo, quamdiu vixero in hoc mundo. Item, quod non procurabo diminutionem, mutationem, seu annulationem numeri scholarium presbyterorum aut ministrorum ecclesiæ ipsius collegii præsentibus statutis et ordinationibus limitati, contra formam statutorum et ordinationum eorundem; vel ea fieri permittam, secundum meum posse, aut eisdem consentiam quovis modo: quodque nulla alia statuta, ordinationes, interpretationes, mutationes, injunctiones, declarationes, aut expositiones, vel glossas alias, præsentibus nostris ordinationibus et statutis, vel qualitercumque vero sensui et intellectui eorundem repugnantes, vel repugnantia, derogantes vel derogantia, contrarias vel contraria, per quemcumque seu quoscumque alium vel alios, quam per eundem metuendissimum principem fundatorem prædictum fiendas, vel fienda, quomodolibet acceptabo vel ad ea consentiam quovis modo, aut ipsa aliquialiter admittam, nec eisdem parebo ullo modo, nec intendam, nec illis vel eorum aliquo ullo modo utar in collegio vel extra, tacite vel expresse; sed eis et eorum cuilibet contradicam, et etiam

resistam expresse; ipsaque fieri viis et modis omnibus quibus scivero impediam juxta posse. Item, quod non ero detractor, susurro, vel faciens obloquia, aut provocans invidiam, odium, iram, discordias, contumelias, rixas, vel jurgia; aut speciales vel præcellentes prærogativas nobilitatis, generis, aut divitiarum allegans; nec inter socios vel scholares ejusdem Collegii de Etona, patriæ ad patriam, generis ad genus, nobilitatis ad nobilitatem vel ad ignobilitatem, seu alias qualitercumque comparationes quæ odiosæ sunt in verbo vel in facto, causa commovendi maliciose socios vel scholares, tacite vel expresse, publice vel occulte faciam quovis modo. Item, quod nullas conventiculas, conspirationes, confœderationes, seu pactiones aliquas ubicumque infra regnum Angliæ vel extra, contra ordinationes vel statuta dictum collegium de Etona concernentia, vel contra ipsius collegii statum, commodum, vel honorem, aut contra præpositum, vice-præpositum, vel aliquem socium ejusdem collegii, illicite faciam, nec ipsa procurabo seu permittam ab aliis fieri, quantum in me fuerit quomodolibet in futurum, nec facientibus ipsa vel eorum aliquod præstabo seu dabo consilium, auxilium, vel favorem, aut eisdem scienter interesse præsumam, nec ipsis consentiam tacite vel expresse. Item, quod non impetrabo literas aut preces principum, prælatorum, aut aliorum magnatum quorumcumque, seu alia media fieri procurabo, ut ad officium præposituræ, vice-præposituræ, seu alia quæcumque officia infra idem collegium per me gerenda ullo unquam tempore eligar vel assumar: quodque fidelis ero ac etiam diligens in quocumque hujusmodi officio, ad quod me absque literarum aut precum hujusmodi impetrationibus sive modis illicitis in eodem collegio eligi et assumi contigerit; illudque, cum debite electus et sic assumptus fuero, admittam, et pro posse meo fideliter adimplebo. Quodque dicto collegio fidelis ero; damna, scandala, vel præjudicia dicti collegii, quatenus in me fuerit, nullatenus faciam, nec quomodolibet fieri sustinebo, sed illa per me et alios, modis quibus potero, im-

pediam ; et si ipsa impedire non potero, præposito, vice-præposito, aut bursariis dicti collegii revelabo. Præposito insuper, ac in ejus absentia, vel eo legitime impedito, vice-præposito ; et eis fortassis ex necessaria et urgente causa absentibus, socio seniori tunc præsentī in licitis et honestis, et maxime in dicti collegii negotiis, obediam et assistam, et reverentiam debitam obedienter impendam ; monitionibusque et injunctionibus et decretis, correctionibus et punishmentibus quibuscumque præpositi et vice-præpositi dicti collegii quorumcumque, qui pro tempore fuerint, secundum formam ordinationum et statutorum ejusdem collegii in posterum faciendis, quantum in me fuerit, et ad me pertinuerit, parebo humiliter cum effectu : contrarium vero vel repugnans præmissis in judicio vel extra, tacite vel expresse, non faciam seu fieri procurabo, aut eisdem consentiam quovis modo. Item, quod de veris et perpetuis sociis presbyteris in dictum collegium de Etona eligendis et admittendis, fidele consilium et auxilium omni favore postposito tribuam et impendam, ut de bonis personis, castis, modestis, honestis, aptis juxta formam statutorum prædictorum provideatur eidem. Item, quod non impetrabo dispensationem aliquam contra jura-menta mea prædicta, vel contra ordinationes et statuta de quibus præmittitur, aut ipsorum aliquod ; nec dispensationem hujusmodi per me, alium vel alios, publice vel occulte impetrari aut fieri procurabo directe vel indirecte : et si forte aliquam dispensationem hujusmodi impetrari vel gratis offerri vel concedi contigerit, cujuscumque fuerit autoritate, seu si generaliter vel specialiter, aut alias sub quacumque forma verborum concessa, ipsa non utar, nec eidem consentiam quovis modo ; sic me Deus adjuvet, et hæc sancta Dei evangelia. Et si contingat in posterum me propter contemptum, rebellionem, inobedientiam, malos mores, vel alia mea demerita, seu propter causas in præsentibus ordinationibus et statutis contentas, per præpositum vel vice-præpositum, juxta formam ordinationum et statutorum dictorum corrigi vel puniri, aut

alias a dicto collegio ejici, expelli, privari, excludi, vel etiam amoveri, ex certa mea scientia, pure, sponte, simpliciter, et absolute, omni actioni occasione correctionis vel punctionis, privationis, exclusionis, expulsionis, seu amotionis hujusmodi, contra præpositum aut alios dicti collegii socios, qui pro tempore fuerint, conjunctim vel divisim quomodolibet instituendæ, appellationique et querelæ in ea parte fiendis, ac quarumcumque literarum impetrationi, precibus principum, prælatorum, procerum, magnatum, et aliorum quorumcumque, necnon et quibuscumque curiæ ecclesiasticæ vel secularis ac omnibus remediis juris et facti, per quos aut quæ petere possim me reconciliari vel in integrum restitui contra præmissa, quantumcumque alias mihi probitatis et vitæ merita suffragentur, in vim pacti renuncio in hiis scriptis.

Volumus quod de juramento prædicto fiat statim instrumentum publicum, signo et subscriptione alicujus notarii publici munitum, ipsius juramenti tenorem, diem, et formam, ac nomen et cognomen, ac cujus comitatus et diocesis existat, continens sic jurantis; quod penes præpositum dicti collegii perpetuo remaneat sub custodia diligenti. Quem sic admissum et juratum verum et perpetuum socium presbyterum ipsius collegii nostri volumus nuncupari.

x. De numero capellanorum, clericorum, et choristarum: et de officiis, servitiis, et stipendiis eorundem.

Item, ut divina officia nostri Regalis Collegii in ecclesia collegiata singulis diebus devotius ac perfectius compleantur, statuimus, ordinamus, et volumus, quod præter præpositum, socios, et scholares prædictos, sint semper et continue in eodem decem capellani seculares, remotivi, viri bonæ conditionis et conversationis honestæ, in aliqua facultate graduati, si tales commodè haberi valeant; alioquin, qui convenientis et laudabilis literaturæ ac in cantu sufficienter instructi fuerint, in vocibus ad deserviendum et cantandum quotidie in choro ibidem convenienter et bene dispositi. Qui capellani ipsam

L L

ecclesiam collegiatam quotidie officiare sociosque et scholares ejusdem collegii nostri, quando et quotiens in eadem ecclesia psallere et legere debeant, in cantu, lectura, et psalmodia juvare, prout opus fuerit, teneantur. Et pro labore eorum ac stipendio de bonis communibus ejusdem collegii percipiant per annum quilibet centum solidos stirlingorum, ultra omnes communas septimanales quas percipient sicut socii nostri collegii memorati, ac liberatam panni, prout inferius est expressum. Sintque insuper in eodem Regali Collegio quatuor clerici, honesti viri, ac bonis moribus perornati, legendi et psallendi, seu canendi etiam cantu organico, peritiam habentes, in vocibus similiter bene dispositi; quorum unus ad minus sciat jubilaré in organo; quem solum de clericis nostri collegii prædicti, si alius commode haberi non possit, conjugatum esse permittimus. Ultra quos sit insuper unus clericus parochialis similiter honestus et vir clericalis, primam tonsuram habens, ac in lectura et cantu, necnon in ordinali Sarum, ac consuetudinario dicti collegii, sufficienter instructus, aut in brevi instruendus; quem assumi volumus de scholaribus nostræ scholæ grammaticalis ibidem, si talis reperiatur idoneus in eadem qui vel ituscipere hujusmodi clerici officium. Quod officium specialiter consistet in diligenti opera quam faciet circa sacramenta, et sacramentalia parochianis ministranda, necnon in campanis pulsandis, et generaliter in omnibus illis quæ ad officium clerici parochialis solent pertinere. Sitque insuper unus alius honestus clericus sextus, ad custodiam vestiarii specialiter deputatus, similiter in lectura et cantu instructus, vocem habens competentem, quem clericum vestiarii volumus appellari. Quos quidem quatuor clericos in cantu organico instructos, ultra eorum septimanales communas, et alia quæ erunt aliter in dicto nostro Regali Collegio percepturi, instructorem videlicet choristarum sex libras; alios tres similiter instructos, quemlibet eorum sex marcas; clericum vestiarii ultra communas et liberatam panni quinque marcas; clericum parochialem præter et ultra

ea, quæ erit alias de parochianis percepturus, et ultra communas septimanales ac liberatam, similiter quinque marcas percipere volumus de bonis nostri Regalis Collegii antedicti. Volumusque quod dicti quatuor clerici in cantu organico instructi in primis refectionibus sedeant ad aliquam mensam generosorum, nisi ex aliqua causa præposito, aut in ejus absentia vice-præposito, aliter visum fuerit faciendum. Clericum vero parochialem et clericum vestiarii, cum quatuor clericis aliis, de quibus infra statuitur, in refectionum temporibus in aulo præsentem esse volumus ad adjuvandum cæteros dicti nostri collegii ministros in serviendo præposito, vice-præposito, cæterisque sociis, cum debita reverentia et honore; ac de post in secundis refectionibus cum cæteris collegii servantibus eos prandere volumus et cenare. Illud autem manifeste prohibemus, ne aliquis qui claudus aut mancus sit, vel alias mutilatus, vel defectum notabilem alium patiat in corpore, quovis modo admittatur ad prædictum numerum clericorum aut xiii. juvenum pauperum prædictorum. Statuentes insuper, quod de capellanis supradictis per præpositum, vice-præpositum, et præcentorem eligatur annis singulis unus in succentorem dietæ ecclesiæ collegiatæ, qui in absentia præcentoris, et specialiter in ferialibus diebus, canendo, cantando, repetere et alias in choro ejusdem cantoris officium in omnibus et singulis quæ ad idem officium pertinent gerere, debeat, et etiam teneatur; quem singulis annis xxvi. viii. percipere volumus de bonis communibus nostri Regalis Collegii pro suo in ea parte stipendio et labore. Ordinantes insuper quod capellani conductitii prædicti, magister informator, et hostiarius, ac omnes clerici ecclesiæ collegiatæ ibidem, pueri choristæ, xiii. juvenes, necnon pueri commensales in eodem, qui annum suæ ætatis quintum decimum attigerint, ac alii officarii et ministri dicti Collegii Regalis, cujuscumque conditionis extiterint, jurent: Quod secreta ipsius collegii nullatenus revelabunt. Et si contingat eos scire aliqua pericula, damna, sive præjudicia collegio prædicto futura sive

imminentia, illa præposito, vice-præposito, et bursariis ejusdem collegii nostri publicent et revelent quam cito commodè poterint absque dilatione quacumque. Juretque eorum quilibet, quod præposito ejusdem Regalis Collegii, et in ejus absentia vice-præposito, in licitis et honestis mandatis obediens erit; quodque in aliqua causa (sua propria duntaxat excepta) nullo unquam tempore scienter erit consilio vel favore, verbo aut facto, contra dictum nostrum collegium aut Collegium Regale B. M. et Sancti Nicholai Canteburgiæ, sed eisdem et eorum cuilibet assistet suis auxilio, consilio, et favore quamdiu vixerit in hoc mundo. Ordinantes insuper quod capellani conductitii et clerici prædicti jurent, quod nullo unquam tempore a dicto Regali Collegio recedent, ea de causa, vel ea intentione, ut post recessum suum hujusmodi fiant vicarii vel clerici in aliquo collegio, capella, vel ecclesia collegiata, infra septem miliaria a nostro Regali Collegio prædicto, sub poena perjurii et restitutionis omnium et singulorum per ipsos ab ipso nostro Regali Collegio perceptorum toto tempore quo capellani vel clerici steterint in eodem: quodque per quatuor menses ante recessum suum finalem ab eodem, præmoneat de recessu suo hujusmodi præpositum dicti Regalis Collegii, aut, eo absente, vice-præpositum ejusdem, nisi eos excuset aliqua causa rationabilis in hac parte, ut sic de alio capellano idoneo vel clerico ejus loco ante suum recessum commodè possit provideri. Volumusque quod dictus capellanus ad succentoris officium, ut præmittitur, electus, juret coram eum eligentibus quod hujusmodi officium juxta discretionem ei a Deo datam diligenter et fideliter in omnibus exequetur. Statuimus insuper, et ordinamus, quod præter præpositum, et ultra numerum septuaginta scholarium, decem capellanorum, et sex clericorum dicti collegii prædictorum, sedecim pueri pauperes et indigentes, bonæ conditionis, conversationis honestæ, infra ætatem duodecim annorum notorie existentes, scientes competenter legere et cantare, choristæ nuncupandi, ad ministrandum, legendum,

et cantandum in dicta ecclesia collegiata, et ad adjuvandum diebus singulis presbyteros in eadem ecclesia celebraturos, ac alias in divinis officiis ministrandi in eadem, recipiantur et etiam admittantur in dictum Regale Collegium, intuitu charitatis: nolentes, quod aliquis dicti Collegii Regalis, cujuscumque fuerit conditionis, quemcumque dictorum choristarum in villam vel ad alia loca extra dictum collegium transmittat, vel secum ducat, aut dicti choristæ ibidem aut alibi evagentur, absque licentia præpositi, vice-præpositi, seu informatoris eorundem; sed volumus quod circa præmissa ministeria juxta vices suas diligenter versentur, ac temporibus ad hoc congruis circa eorum doctrinam jugiter occupentur. Statuimus insuper, quod sint semper et continue quatuor alii clerici vocem similiter competentem ac legendi et canendi scientiam convenientem habentes, quos divinis officiis in choro cotidie deservire, et eorum duos custodem vestiarii in factis suis, alios vero duos clericum parochialem, principaliter in pulsandis campanis, juvare volumus. Ac insuper permittimus quod sint xiii. juvenes pauperes qui tempore assumptionis suæ quintum decimum ætatis suæ annum compleverint, et vicesimum non excesserint, per præpositum ejusdem collegii, seu de ejus avisamento, assumendi de extraneis scholaribus nostræ scholæ grammaticalis ibidem, si tot habiles et idonei illic reperiantur; alioquin in locis aliis, ubi melius inveniri poterunt; qui jugiter semper intendant pulsationibus campanarum, clericum parochialem in pulsando easdem, quum et quotiens opus fuerit, juvent, ac insuper in temporibus refectorum in aula præposito, vice-præposito, et sociis diligenter ac debite deserviant, circaque mundationem ecclesiæ, aulæ, aliarumque domorum et locorum ejusdem collegii, hortumque ibidem mundandum, cum hoc eis per præpositum aut vice-præpositum injunctum fuerit, operas suas effectualiter apponant. Quos juvenes prædictos post duos, quos sibi ad suos usus et occupationes prælegerit dictus præpositus, limitari et distribui volumus per eundem singulariter inter singulos

socios et magistrum in grammatica nostri collegii prædicti, ad deserviendum eisdem in suis cameris et ad singula eorum negotia quæ eis injunxerint exercenda; quorum opera tamen et ministerio eis sub eo moderamine uti permittimus et volumus, quod a pulsationibus campanarum temporibus quibus circa hoc, ut supra statuitur, versari debeant, nullatenus subtrahantur, aut quomodolibet impediuntur: ac quod tum per eorum instructionem, tum per exercitium scholæ nostræ grammaticalis ibidem, sic congruenter ac sufficienter instrui valeant infra *xxv^{um}* annum ætatis suæ, quod tunc idonei in scientia ad suscipiendos sacros ordines, ad quos eos in nostrum Collegium Regale specialiter et præcipue admittendos duximus, habeantur. Ultra quem annum nulli eorum in dicto nostro collegio stare permittimus in illo genere officii, nisi in arte scriptoria sufficienter instructi ad transcribendum libros præposito aut alicui sociorum juxta limitationem voluerint tempore competenti salario deservire. Pro quorum juvenum sic inter prædictos præpositum, socios, et magistrum informatorem distribuendorum septimanalibus communis et robis, quas singulis annis percipient de secta valectorum clericorum, de bonis nostri collegii communibus satisfieri volumus. Pro reliqua vero sustentatione eorum per prædictos præpositum, socios, et magistrum informatorem, quibus, ut prædicatur, singulariter deservient, volumus provideri. Illos vero clericos duos qui juvabunt custodem vestiarii, et duos alios qui juvabunt clericum parochialem ut prædicatur, ultra communas suas, et robas annuas, quas percipient de secta valectorum, tantum percipere volumus pro salario et stipendio quantum potest inter præpositum et eosdem rationabiliter conveniri. Volumusque præterea, quod præposito collegii prædicti, per quem dictos capellanos, clericos, choristas, ac dictos tredecim pauperes pueros, omnes et singulos provideri volumus et assumi, necnon in absentia ejusdem præpositi vice-præposito, licitum sit eosdem capellanos, clericos, choristas, juvenes, omnes et singulos circa ministeria sua desides

seu etiam negligentes corripere et punire; ac si dicto præposito videbitur, eos et eorum quemlibet ab eorum officiis et ministeriis ac insuper a nostro collegio prædicto expellere et pro perpetuo amovere. Quod si dictus clericus parochialis in hiis, quæ officium suum concernunt, negligens repertus fuerit, si prima vice monitus secunda vice deliquisse convinctur, ipsum pro quolibet vice qua deliquerit per subtractionem unius aut duorum denariorum de suo salario, juxta discretionem præpositi, aut in ejus absentia vice-præpositi, coerceri volumus et puniri. Si vero in suo officio totiens deliquisse convictus fuerit, ut omnino inutilis et incorrigibilis videatur, eum ab officio suo per præpositum penitus amoveri volumus et expelli. Præfatum vero præpositum arctius oneramus, ut de talibus sicut prædicitur personis, et non aliis, cum locus alicujus capellanorum seu clericorum prædictorum vacaverit, cessantibus prece vel pretio, odio, favore, et malo ingenio quibuscumque, citius quo poterit provideat infra mensem. Adjiciendo insuper statuimus, quod si eundem numerum in uno pluribusve minui contigerit, extunc pro quolibet capellano, qui dolo, culpa, negligentiave præpositi prædicti ultra mensem defuerit, quolibet mense quo sic defuerit, vis. vii^{d.} pro quolibet vero clerico sic deficiente iiii^{s.} iiii^{d.} de portione præpositi effectualiter subtrahantur, communis sociorum et scholarium applicandi, quousque numerum capellanorum et clericorum hujusmodi effectualiter contigerit adimpleri. Socios vero ejusdem collegii arctius oneramus, ut apud præpositum, et in ejus absentia vice-præpositum, pro supplementatione sic deficientis numeri capellanorum aut clericorum hujusmodi diligenter insistant, et partes suas penes eundem præpositum faciant viis et modis quibus magis putaverint expedire.

x1. In quibus socii presbyteri, capellani, clerici, scholares, et alii ministri obedire debent præposito.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod omnes et singuli socii, capellani, scholares, clerici, et personæ aliæ quæcumque, ac officarii et ministri, collegii nostri prædicti præposito ejusdem, qui pro tempore fuerit, et in ejus absentia vice-præposito ejusdem Regalis Collegii, in licitis et honestis mandatis et factis quibuscumque, ejusdem nostri collegii providentiam et statum, regimen ac ipsius commodum et honorem, statutaque nostra et ordinationes qualitercumque tangentibus, obedire teneantur et debeant, et etiam intendere et parere; nisi veram, justam, et rationabilem causam coram præposito, vel eo absente vice-præposito, ac per eundem præpositum seu in ejus absentia vice-præpositum, approbandam ostendant, per quam merito debeant excusari. Si quis vero in præmissis vel in eorum aliquo rebellis vel inobediens repertus fuerit, communis suis in nostro collegio prædicto, vigore præsentis nostræ ordinationis, sit ipso facto privatus, quousque in eisdem paruerit cum effectu: et nihilominus si infra quindecim dies in hujusmodi rebellionem seu inobedientiam perduraverit, et de inobedientia alicujus sociorum agatur, extunc volumus, quod si causa per eum, sicut prædicitur, ostensa judicio præpositi, vice-præpositi, et trium aliorum sociorum ejusdem nostri Regalis Collegii tunc præsentium, si de vice-præpositi rebellionem et inobedientiam non agatur; alioquin, si judicio ipsius præpositi et quatuor sociorum ejusdem nostri Regalis Collegii causa per vice-præpositum prædictum allegata, minus justa et rationabilis, vel minus vera videatur; quod hujusmodi socius sic inobediens et rebellis dicto nostro Regali Collegio sit ipso facto privatus ac penitus exclusus imperpetuum ab eodem. Inhibentes præterea, ne qui dictorum sociorum presbyterorum, vel capellanorum, ipsis temporibus quibus vigore præsentis statuti seu alterius nostri statuti cujuscumque fuerint suis communis in dicto collegio privati,

extra ipsum collegium sine præpositi vel in ejus absentia vice-præpositi licentia prandeant, cœnent, aut pernoctent, sed de victualibus hujusmodi temporibus infra prædictum collegium ipsorum sumptibus propriis sibi faciant provideri ; et in cameris suis, aut aliis infra idem Collegium Regale honestis locis, extra aulam communem, nisi eidem præposito aliter visum sit, dictis temporibus se reficiant humiliter et modeste. Hoc semper observato, quod eisdem temporibus unico tantum dicti Collegii Regalis socio eis per præpositum aut in ejus absentia vice-præpositum limitando contenti, nullum extra-neum omnino in refectionibus hujusmodi, nisi de licentia præpositi aut in ejus absentia vice-præpositi, secum habeant. Sed nec quicquam pro tempore privationis suæ hujusmodi apud eos in dicto collegio geratur aut fiat, per quod poena eisdem inflicta nomen poenæ amittat, seu in solatium transeat quovis modo.

XII. De vice-præposito, et præcentore, et sacrista, et eorum officiis atque juramentis.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod perpetuis futuris temporibus sit in dicto nostro Regali Collegio unus vice-præpositus de numero dictorum decem presbyterorum sociorum perpetuorum, ad officium hujusmodi per præpositum et eosdem socios ejusdem Collegii Regalis, seu majorem partem eorundem, quolibet anno eligendus sive nominandus, qui vices præpositi, ipso absente vel alias legitime impedito, suppleat et exerceat : necnon eidem præposito præsentem in hiis quæ curam parochianorum et regimen dicti nostri collegii et personarum ejusdem concernunt, diligenter assistat, et ejus vices in eisdem, quotiens et quando opus fuerit, supplere teneatur. Volumus insuper, quod ex sociis supradictis unus idoneus in hac parte sub forma prædicta in præcentorem dictæ collegiatæ ecclesiæ annis singulis eligatur, qui canendo cantanda repetere, et alias in choro dictæ collegiatæ ecclesiæ præcentoris officium in omnibus et singulis quæ ad idem pertinent

gerere, debeat et etiam teneatur : et alius fidelis et diligens, qui libros, calices, cruces, reliquias, vestimenta, luminaria, et alia ornamenta quaecumque communi et quotidiano usui deputata, in et sub sua custodia habeat ; cui ipsa omnia et singula per indenturam inter eum et præpositum faciendam tradi, liberari, et committi volumus, bene, honeste, secure et fideliter conservanda ; quem sacristam volumus nuncupari ; qui insuper pro diligenti et secure custodia præmissorum sub se habeat unum clericum providum, discretum, atque in hac parte industrium et fidelem, per præpositum, vice-præpositum, et sacristam deputandum, quem clericum vestiarii volumus nuncupari. Hoc etiam proviso, quod eligentes sive nominantes vice-præpositum, præcentorem, et sacristam huiusmodi, antequam ad electionem vel nominationem huiusmodi procedant, oneret præpositus in virtute iuramenti per eos collegio præstiti, quod nullum ad huiusmodi vice-præposituræ, aut præcentoris, vel sacristæ officium eligent vel nominabunt, nisi quem crediderint pro huiusmodi officio in dicto collegio exercendo fidelem et discretum, affectione et partialitate sinistris cessantibus quibuscumque : et insuper in omnibus electionibus in dicto Regali Collegio de quibuscumque officiariis et aliis eligendis sive nominandis, eligentes prædictorum consimiliter volumus onerari. Volumus autem quod vice-præposito decem libræ, præcentori quinque marcæ, et sacristæ xxviis. viii^d. singulis annis pro labore et stipendio eorundem de bonis dicti nostri Collegii Regalis persolvantur, ultra ea quæ in eodem erunt alias percepturi.

XIII. De bursariis et eorum officio.

Item, ut bona nostri Regalis Collegii de Etona communia securius conserventur, discretius dispensentur, meliusque regantur, statuimus, ordinamus, et volumus, quod de presbyteris sociis perpetuis ipsius collegii nostri per præpositum, vice-præpositum, et eosdem presbyteros socios, seu maiorem partem eorundem, annis singulis eligantur et deputentur duo

socii fideles et discreti ad bursariorum officium in eodem Regali Collegio exercendum: qui exitus, redditus, firmas, proventus beneficiorum, maneriorum, terrarum, possessionum, et reddituum, bona et res ipsius collegii nostri, vel alias qualitercumque ac undecumque provenientes seu provenientia, et ad dictum Regale Collegium spectantia, de manibus œconomorum, ballivorum, procuratorum, firmariorum, præpositorum ipsius nostri collegii, ac aliorum quorumcumque, per indenturas inter dictos bursarios et solventes summas hujusmodi, ipsarum solutionum mentionem plenariam facientes, recipiant, et recepta in thesauraria dicti Regalis Collegii in archis et cistis communibus eorundem reponant securius custodienda. De quibus quidem receptis ipsi bursarii certas rationabiles summas ad communas sociorum et scholarium, capellanorumque et clericorum, ac alias quotidianas expensas utiles et necessarias solummodo, et non alias, in ipsos usus, et non alios, juxta discretionem, dispositionem, consilium, et avisamentum præpositi, vice-præpositi, et sociorum prædictorum custodiant, dispensent fideliter, et convertant. Nolentes quod dicti bursarii, aut quivis alius, de residua parte receptorum dictorum, seu de majoribus negotiis dicti Regalis Collegii de Etona, aut aliis solutionibus, misis, et expensis circa hujusmodi majora negotia facienda, se quomodolibet intromittant, sine consensu, discretionem, dispositionem, consilio, et avisamento præpositi, vice-præpositi, et majoris partis sociorum nostri Regalis Collegii prædicti. Qui etiam bursarii provisiones ac emptiones necessarias victualium, et solutiones quaslibet pro eisdem faciendas, supervideant et de ipsis disponant, prout videbitur expedire pro commodo, utilitate, et honore nostri collegii memorati, ac degentium in eodem. Quique præter archas prædictas unam cistam habeant de communi, cujus claves habeant inter se divisas, in qua alternatas indenturas, si quas inter se et alios, tam de omnibus et singulis per eos receptis, quam etiam liberatis et expensis, facere teneantur, et rotulos super præmissis factos sibi invi-

cem correspondentes, reponant etiam et conservant. Volumusque quod quotiens alterum bursariorum hujusmodi per aliquot dies extra nostrum collegium se absentare contigerit, clavem dictæ cistæ in sua custodia sic manentem dimittat in custodia alicujus discreti socii ejusdem Regalis Collegii, propter causas necessarias quæ interim fortasse poterint evenire. Quemlibet præterea bursariorum prædictorum quinque marcas de bonis communibus dicti nostri collegii annuatim percipere volumus pro labore et stipendio eorundem, ultra ea quæ ipsorum uterque in eodem Regali Collegio erit alias percepturus.

xiv. De magistro informatore et hostiario sub eodem, et eorum juramentis.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod in dicto nostro Regali Collegio sit perpetuis futuris temporibus, unus magister informator, in grammatica sufficienter eruditus, habens docendi peritiam, in artibus magister, si talis commodè adquiri possit, minime conjugatus, aut in aliquo collegio, capella, vel ecclesia curata infra spatium septem miliarium a dicto collegio nostro de Etona intitulatus; vir bonæ famæ et conversationis honestæ, conductitius, et etiam remotivus, per præpositum et socios ipsius Regalis Collegii ordinandus sive providendus; qui scholares dicti collegii nostri, ac pueros choristas, scholas grammaticæ exercentes, necnon alios quoscumque de regno nostro Angliæ, ad scholas grammaticales dicti Regalis Collegii gratia discendi grammaticam pro tempore accessuros, in scientia grammaticæ diligenter et assidue instruat et informet, ac eis diligenter intendat; ipsorumque vitam et mores, maxime scholarium et choristarum ejusdem nostri collegii grammaticam addiscentium, mature et attente supervideat, et eos circa eorum doctrinam desides, negligentes, seu alias delinquentes, absque personarum acceptione seu alia partialitate quacunque corripiat ac debite puniat et castiget. Hac adhibita semper cautela, quod in castigando modum nequaquam excedat. Nomina

vero scholarium qui ejus castigationem et punitionem subire noluerint, ac eorum quos castigare non poterit, præposito dicti nostri collegii, aut in ejus absentia vice-præposito, ut ab eis vel eorum altero correctionem debitam recipiant, denunciēt sine mora. Ordinantes præterea, quod in dicto Regali Collegio, sub dicto magistro informatore sit alius instructor, similiter conductitius ac etiam remotivus, per præpositum et socios prædictos pariter ordinandus, in grammatica sufficienter eruditus, nequaquam conjugatus, nec in sacris ordinibus constitutus, baccalarius artium, si talis commode haberi poterit, vir bonæ famæ ac conversationis honestæ, qui prædicto magistro præsentī in præmissis diligenter assistat, et in ejus absentia ipsius in prædictis omnibus vices suppleat atque gerat, quem hostiarium volumus nuncupari. Inhibentes præterea eisdem magistro et hostiario, ne ab aliquo scholarium aut choristarum dicti nostri Regalis Collegii, aut aliorum undecumque ex regno nostro Angliæ ad dictas scholas, ut præmittitur, accidentium, aut parentibus vel amicis eorum aut alicujus eorundem, pro labore suo circa dictos scholares, causa seu occasione instructionis hujusmodi impensis seu etiam impendendis, quicquam exigere, petere, aut vindicare quovis modo præsumant. Ad quæ omnia et singula supradicta, et quæcumque alia præsentibus nostris statutis inserta, facienda et fideliter observanda, eosdem magistrum et hostiarium quatenus ipsa vel ipsorum utrumque singulariter concernunt, in ipsorum admissione primaria coram præposito et vice-præposito prædictis præstare volumus tactis sacrosanctis Evangeliiis corporaliter juramentum. Et ne scholares dicti nostri collegii ob defectum vel carentiam magistri hujusmodi instructoris sua doctrina fraudentur, statuimus, ordinamus, et volumus, quod magister informator, qui pro tempore fuerit, seu hostiarius sub ipso, ex quacunque causa finaliter recessurus, si causa recessus sui sibi innotescat, præpositum ejusdem Regalis Collegii per sex, hostiarius vero per tres, menses ante recessum suum præmoneant; et

similiter præmoneatur idem magister vel hostiarius per tres menses ab eodem præposito, si insufficiens et inidoneus reperiatur, vel ex alia causa legitima et justa ab ipso collegio fuerit expellendus. In quo casu de magistro seu hostiario alio in grammatica sufficienter instructo, qui scholares dicti collegii nostri in grammatica informet, infra tres dies a tempore recessus hujusmodi continue numerandos sub forma quo præfertur volumus provideri, et ibidem personaliter collocari. Si vero prædictus magister informator seu hostiarius sub ipso decesserit, seu alias casu fortuito a dicto nostro collegio eum subito recedere oporteat, vel alias propter aliquod enorme amoveatur ab ipso, tunc de alio magistro in grammatica sufficienter erudito, seu hostiario sub ipso, quam citius fieri poterit, volumus ut prædicatur provideri. Prohibemus insuper, ne quisquam dicti collegii socius scholarem ipsius Collegii Regalis quemcumque, contra præfatum magistrum instructorem hostiariumve verbo vel facto manuteneat, tueatur, aut defendat, quo minus castigetur et corrigatur debite per eundem; nec aliquem de dictis scholaribus aut choristis a studio vel doctrina impediat, seu ad extra ducat, præter præpositi, aut in ejus absentia vice-præpositi, seu magistri informatoris, aut in ejus absentia hostiarii sui prædicti licentiam specialem. Adhuc adjiciendo statuimus, quod dictus magister grammaticæ instructor, seu, eo absente aut alias legitime impedito, hostiarius sub ipso, in navi dictæ collegiatæ ecclesiæ, seu in claustro ejusdem, aut alio loco ibidem ad hoc apto, faciant annis singulis in die translationis Sancti Thomæ Martyris per aliquem scholarem dicti nostri Regalis Collegii provectum disputationem in grammatica in præsentia omnium puerorum grammaticam addiscentium, et cæterorum illuc adventantium quorumcumque, publice teneri, et per alium scholarem provectum pro tunc responsalem solenniter responderi.

xv. Quales communas septimanatim habebunt præpositus, socii, capellani, et aliæ personæ dicti Regalis Collegii.

Cæterum, quia contingit interdum fertilitatis et plenitudinis, interdum sterilitatis et caristiæ, annos et tempora passim juxta divinæ dispositionis arbitrium evenire, in quibus hominum victualia nunc pro minori nunc pro majori pretio comparari et vendi, ac juxta hujusmodi varietatem temporum in majori vel minori habentur copia, nunc carius, nuncque facilius et copiosius poterint obtineri. Nos igitur præmissa debite ponderantes, et in utroque casu prædicto remedium congruum quatenus possumus apponere cupientes, statuimus, ordinamus, et volumus, quod vice-præpositi, sociorum perpetuorum, et magistri informatoris prædicti nostri collegii communæ pro victualibus sint æquales; quodque juxta varietatem temporum prædictorum, et juxta discretionem, dispositionem, et ordinationem præpositi, vice-præpositi, et bursariorum dicti Regalis Collegii, communæ hujusmodi varientur. Statuentes præterea et etiam ordinantes, quod in fertilitatis annis et temporibus copiosis, cum victualium abundantia sive copia fuerit, pro vice-præposito et quolibet dicti collegii socio presbytero ac magistro informatore prædicto ibidem personaliter existente, xviii^d. pro suis communis septimanatim, illis videlicet temporibus quum ad integras communas ibi personaliter sint præsentis, per manus bursariorum ipsius nostri collegii, qui pro tempore fuerint, de bonis communibus ipsius nostri collegii fideliter persolvantur. Quotiens vero non ad integras septimanales communas, sed ad particulares aliquem seu aliquos eorundem interesse contigerit, tunc si tantum in unica refectione nihil, si in duabus aut ultra usque ad quinque refectionis inclusive intererit, pro quolibet socio presbytero sic præsentis dimidiam summam communarum tunc in collegio pro sociis currentium solummodo volumus allocari; et hoc idem quantum ad ratam hujusmodi pertinet de capellanis, hostiario, clericis, et choristis, ac cæteris ipsius

Collegii Regalis ministris volumus observari. In annis vero et temporibus majoris caristiæ, cum contigerint communæ hujusmodi juxta temporum qualitatem et exigentiam, raritatemque ac caristiam victualium prædictorum, necnon secundum varietatem augmentationis pretii bladorum, usque ad *xxd.* et, necessitate poscente, ad *xxiīd.* summam de bonis communibus supradictis proportionaliter et aliquantulum augmententur. Ordinantes, ac etiam statuantes, quod quamdiu et quotiens prima *xviii d.* summa pro ipsorum septimanatim communis sufficiat, seu quovis modo possit sufficere competenter, summam non transcendant eandem, neque amplior summa pro ipsorum communis hujusmodi de bonis communibus dicti Regalis Collegii persolvatur, nec aliter ministretur: et idem de aliis summis singulis pro dictis communis superius limitatis toto et omni tempore statuimus, ordinamus, et volumus firmiter et inviolabiliter observari. Demum vero cum bucellus frumenti ultra summam duorum solidorum in Etona et in mercatis circumvicinis communiter per *xxiv.* dierum spatium et ultra venditur, tunc enim, durante pretio supradicto, communas supradictas vice-præpositum, perpetuos socios presbyteros, et magistrum informatorem prædictum, in dicto Collegio Regali præsentibus concernentes, necessitate hujusmodi cogente, usque ad summam *xxiv d.* tantummodo et non ultra volumus augmentari. Statuentes ulterius, quod præposito dicti nostri Regalis Collegii de bonis communibus ejusdem ad duplam summam, quæ pro communis sociorum allocatur septimanatim de bonis collegii nostri commune ministrentur; ut sic eidem, prout statui suo convenit, honestius in victualibus serviatur. Capellanos vero, hostiarium, et quatuor clericos generosos ad septimanales communas *xiv d.* tam fertilitatis quam caristiæ annis stare volumus et non ultra. Pro quolibet vero aliorum clericorum, scholari, vel chorista, aliove ministro dicti Regalis Collegii quocumque in eodem personaliter existente, temporibus fertilitatis et caristiæ *xd.* tantum pro ipsorum communis septimanis singulis persolvantur. Ut tamen prædicta com-

munæ tam fertilitatis quam caristiæ temporibus, earumque onera, semper et omni tempore pro honore dicti nostri Regalis Collegii valeant et convenientius et uberius supportari, ordinamus, et de speciali gratia nostra volumus, quod fructus, redditus, et proventus omnes et singuli, tam de manerio vocato vulgariter De le Mote cum pasturis vocatis Mildenale, quam de vinario et piscaria vocata Mertones Were, ac etiam de tota aqua quam de villa nostra de Windesore perquisivimus, simul cum omnibus pasturis infra præinctum collegii jacentibus, eisdem communis annis singulis imperpetuum applicentur. Volentes præterea, quod onus reparationis dicti manerii De le Mote, et pasturarum vocatarum Mildenale prædictarum, de fructibus, redditibus, et proventibus eorundem, et non de aliis redditibus vel bonis nostri Collegii Regalis memorati, imperpetuum supportetur. Præfatas vero communas omnes et singulas, non per eorum manus, sed per manus bursariorum, qui pro tempore fuerint, expendi volumus et etiam ministrari. Volentes insuper ac etiam ordinantes, quod scholares et choristæ nostri collegii diebus et temporibus debitis et consuetis jentacula sua habeant de suis communis supradictis. Adhuc adjiciendo statuimus, quod ultra communas prædictas, scholaribus et choristis nostri collegii prædicti omnibus et singulis ministrentur continue per manus bursariorum aut magistri informatoris, aut alicujus alterius administratoris per præpositum ad hoc deputandi, de bonis communibus ejusdem collegii omnia alia et singula quæ ad vestitum et lectisternia eorundem, aliaque eis necessaria, pertinent, quamdiu fuerint scholares aut choristæ in nostro collegio memorato; dummodo totalis exhibitio omnium scholarium et choristarum prædictorum præter et ultra eorum communas septimanales et liberatas puerorum centum marcas in uno anno aliquallyter non transcendat. Dictorum vero bursariorum, seu magistri informatoris, ac alterius administratoris hujusmodi, conscientias in hac parte arctius oneramus, quatenus cum omni industria pro discretione eis a Deo

concessa, omnem curam atque laborem adhibeant diligentem circa provide ministranda dictis scholaribus et ministris hujusmodi eorundem necessaria, prout honori et utilitati ejusdem Regalis Collegii magis viderint expedire. Quodque si quem eorundem scholarium aut choristarum circa honeste conservanda atque ut decet utenda hujusmodi necessaria sibi ministrata negligentem aut inhonestum repperint, nomen ejus et culpam magistro informatori scholarium aut choristarum statim denuncient, quatenus per eum pro modo culpæ suæ sine mora debite puniatur. Dicti vero bursarii, magister informator, aut alius administrator hujusmodi, in fine anni cujuslibet, tempore videlicet illo quo fiet compotus generalis omnium expensarum hospitii dicti Regalis Collegii, de et super administratione sua in præmissis teneantur seu teneatur fideliter computare. Computantes autem bursarios, seu computationem hujusmodi facientem, magistrum informatorem vel alium, viginti solidos pro labore suo in hac parte percipere volumus de bonis communibus nostri collegii memorati. Statuentes præterea, quod ter in quolibet anno computus et particulæ omnes et singulæ tam communarum quam etiam omnium aliarum expensarum intrinsecarum hospitii dicti Regalis Collegii, per præpositum, vice-præpositum, et tres socios seniores ipsius collegii audiantur et etiam videantur; ita quod si aliquem defectum in ea parte invenerint, ipsum statim corrigant et reforment, prout eis melius videbitur expedire pro utilitate et commodo collegii supradicti. Et si quid de communis prædictis singulis quarteriis prædictis residuum fuerit, id totum sine diminutione aliqua in utilitatem communem dicti Regalis Collegii, sicut cætera bona ejusdem communia, reservetur et etiam convertatur. Extraneos vero supervenientes, quos aliquando ex necessitate aliquando ex curialitate pro utilitate, commodo, vel honore dicti Regalis Collegii, præfatum præpositum oportebit forsitan invitare, in aula communi, vel in camera, recipi permittimus et etiam in victualibus procurari; pro quorum expensis per deliberatio-

nem, avisamentum, et consilium ipsius præpositi, vice-præpositi, et bursariorum, de quibus præmittitur, faciendum, præter et ultra omnes communas superius limitatas collegium satisfaciat supradictum. In absentia vero dicti præpositi, quum aliqui fuerint invitandi pro commodo vel honore collegii supradicti, per vice-præpositum, de consilio bursariorum qui pro tempore fuerint, invitentur, et in aula communi prædicta, si expediat, secundum ipsorum statum debite procurentur. Illud autem omnino prohibemus, ne aliquando præpositus aut vice-præpositus prædictus convivias faciat, aut extraneos ab extra vocet ad graves seu magnas collegii expensas, absque bursariorum vel majoris partis sociorum ejusdem consensu pariter et assensu.

xvi. De modo sedendi: quomodo præpositus, vice-præpositus, socii, capellani, scholares, et clerici ac choristæ, sedere debeant in mensa, ac lectura Bibliæ.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod præpositus, vice-præpositus, presbyteri socii, magister informator, capellani, hostiarius, clerici, scholares, choristæ, et pueri commensales, ac omnes alii ministri et servientes dicti Regalis Collegii, prandeant quotidie in aula communi, et, cum cœnare debeant, cœnent in eadem; nisi dictus præpositus ex causa infirmitatis, aut alia necessaria seu rationabili causa, seorsum prandendum duxerit vel cœnandum: aut nisi vice-præpositum vel aliquem presbyterorum sociorum, magistrum informatorem, hostiarium, aut capellanorum clericorumve aliquem, ex causis hujusmodi per prædictum præpositum, seu, ipso absente, vice-præ-præpositum approbandis, in locis aliis prandere oporteat aut cœnare. Et cum in ipsa aula idem præpositus comederit, habeat secum in mensa vice-præpositum, et alium ex discumbentibus, si quem duxerit assumendum, nisi fuerint in eodem collegio aliqui in theologia magistri, seu aliquis in theologia magister, aut in jure canonico doctor, quos et quem, si præsentibus fuerint aut fuerit, tempore quo cæteri in mensa dis-

cumbent cæteris graduatis post vice-præpositum volumus in sedendo præferri, et nisi aliter fortassis propter extraneorum præsentiam, aut alia justa et rationabili causa, faciendum sit. Post quos cæteros socios et magistrum informatorem in eadem mensa sedere volumus absque vendicatione superioris vel anterioris sedis aut loci proprii cujuscumque. In aliis vero mensis collateralibus ex utraque parte ipsius aulæ discumbant capellani, hostiarius, quatuor clerici generosi, et generosorum filii pueri commensales, qui pro suorum desideriis amicorum stabunt ad communas illas quæ pro tempore in Collegio Regali prædicto allocabuntur pro capellanis collegii nostri supradicti. Ac deinceps in aliis mensis cæteri scholares et choristæ dicti Regalis Collegii, et pueri commensales sicut venerint, etiam absque vendicatione superioris vel anterioris sedis, aut loci proprii cujuscumque, et absque tumultu per ipsorum aliquem faciendo. Quibus sic in aula comedentibus, reliquos ecclesiæ collegiatæ clericos valectos, ac xiii. juvenes, cum cæteris servientibus collegii nostri volumus ministrare; qui postea cum dictis servitoribus et ministris comedere debent in aula prædicta. Habeant autem sic, ut præmittitur, discumbentes unum de dictis scholaribus per magistrum informatorem deputandum, Bibliam, Vitas Patrum, dicta doctorum, vel aliquod sacræ scripturæ, tempore prandii legendum, quem in silentio epulantes audiant et diligenter auscultent. Volumus insuper, quod unus de clericis prædictis, seu alius per præpositum seu in ejus absentia per vice-præpositum limitandus, si opus fuerit, coram dicto præposito et sociis, ac ad capellanorum mensam sedentibus, fercula deponere debeat; ac quod magister informator grammaticæ præficiat singulis septimanis unum de scholaribus qui fercula coram suis sociis similiter deponere teneatur.

xvii. De mora non facienda in aula post prandium et cœnam.

Item, quia post refectionem corporum per ciborum et potuum sumptionem, homines ad scurrilitates et turpiloquia,

et, quod pejus est, ad detractones, jurgia, necnon ad alia mala quamplura et periculosa perpetranda, efficiuntur communiter promptiores, minusque tunc quam jejuno stomacho excessus hujusmodi ponderantes, animos plerumque ad lites, contumelias, et excessus alios commovent simplicium personarum, statuimus, ordinamus, et volumus, ut singulis diebus post prandium et, cum cœnandum fuerit, post cœnam, persoluta prius altissimo per præpositum, vice-præpositum, magistrum informatorem, socios, capellanos, et hostiarium, interim in mensa sua sedentes, et pauperes scholares ante mensas suas ordinatim stantes, pro appositis et susceptis gratiarum actione, et in fine gratiarum hujusmodi antiphona aliqua de Beata Maria per ipsos communiter decantata, et psalmo De profundis, cum oratione, Absolve quæsumus, Domine, animam famuli tui regis Henrici Quinti, animam famulæ tuæ Katherinæ consortis suæ, ac animas famulorum tuorum regum, reginarum, pontificum, sacerdotum parochianorum, amicorum et benefactorum nostrorum, quamdiu nos egerimus in humanis; et cum ab hac luce subtracti fuerimus, cum eadem oratione dicenda in hunc modum, Absolve quæsumus, Domine, animam famuli tui regis Henrici Sexti, fundatoris nostri, et animas famulorum tuorum regum, reginarum, pontificum, etc. Et in fine is, qui ad dicendas gratias hujusmodi fuerit per præpositum, vice-præpositum, aut magistrum informatorem prædictum assignatus, dicat hanc oratiunculam, Animæ regis Henrici Quinti et Katherinæ consortis suæ, et animæ omnium fidelium defunctorum, per misericordiam Jesu Christi in pace requiescant; cum vero ab hac luce migraverimus, in hunc modum dicendam, Anima regis Henrici Sexti, fundatoris nostri, ac animæ omnium fidelium defunctorum, &c. Deinde vero, sine temporis intervallo, potu charitatis bibere volentibus ministrato, et post potationes in aula hora ignitegii, socii presbyteri, capellani, clerici, et scholares, nisi ex causa aliqua legitima, aliud præposito, seu in ejus absentia vice-præposito, visum fuerit faciendum, ab aula recedant, nec alias

ibidem moras facere ulterius permittant : nisi in festis principalibus et majoribus duplicibus, et nisi quando concilia domus, et alia negotia ardua collegium tangentia, immediate inibi debeant tractari; aut quando ob reverentiam Dei, ac suæ Matris, vel alterius sancti cujuscumque, tempore hyemali ignis in aula sociis et scholaribus ministratur, tunc scholaribus et sociis post tempus prandii aut cœnæ liceat gratia recreationis in aula in cantilenis et aliis solatiis honestis moram facere condecentem, et poemata, regnorum chronicas, et mundi hujus mirabilia, ac cætera quæ statum clericalem condecorant, serius pertractare.

xviii. De extraneis non introducendis ad onus collegii.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod nullus scholarium aut quivis alius parentes, fratros, consanguineos, vel extraneos, notos aut propinquos, unum vel plures, in ipsum nostrum collegium introducendo cuiquam sociorum aut scholarium prædictorum profectus studii scholastici præstet impedimentum, præjudicium, sive damnum, vel sit aliunde societati, scholaribus, aut sociis onerosus, præjudicialis etiam, vel damnosus. Si tamen alicujus sociorum, capellanorum, vel clericorum prædictorum pater, frater, nepos, consanguineus, propinquus, vel amicus, ad eorum aliquem venerit, per præsens nostrum statutum non intendimus prohibere, quin venientem ad se, de præpositi, vel in ejus absentia vice-præpositi, licentia et consensu possit in aula vel in camera suis sumptibus propriis sine onere communitatis et cæterorum impedimento, vel dampno sociorum vel scholarium, recipere, procurare, aut pascere, prout placet, sex diebus duntaxat, et non ultra. Statuentes præterea, ut nullus extraneus cujuscumque status aut conditionis existat, infra dictum Regale Collegium hospitetur, nec etiam pernoctet aliquid in eodem, nisi prius ibidem vel in collegio nostro Canteburgiæ gremialis fuerit, vel nisi pro ejusdem collegii negotiis vel consiliis retentus, vel desideratus, illuc advenerit; vel nisi ad audien-

dum confessiones, indulgentiarum temporibus si admissus fuerit, vel cum absque incommodo vel scandalo Collegii Regalis prædicti honeste non poterit evitari; talisque per præpositum vel de ipsius mandato aut licentia, aut per vice-præpositum in ejus absentia, ad pernoctandum ibidem recipiatur. Nolumus insuper, quod aliquis alius cujuscumque status, gradus, aut conditionis existat, ad faciendum cum eis moram infra dictum Regale Collegium ultra dictos sex dies, vel ad ponendum seu solvendum cum eis communas vel aliquid aliud, ratione commissarum, vel moræ suæ longioris ibidem faciendæ in dicto nostro collegio recipiatur vel etiam admitatur. Si quis vero dicti collegii nostri aliquem extraneum ad pernoctandum infra dictum nostrum collegium contra tenorem præsentis nostri statuti admiserit, seu pernoctationi hujusmodi causam dederit, pro prima vice per septimanam, pro secunda vice per quindenam, et pro tertia vice per mensem, communis suis privetur et careat ipso facto. Et si quis postea in ea parte culpabilis inventus fuerit, pœna ipsa contra eum debite aggravetur secundum discretionem et moderationem præpositi, et in ejus absentia vice-præpositi et bursariorum nostri Regalis Collegii memorati. Permittimus tamen quod filii nobilium seu valentium personarum dicti nostri collegii specialium amicorum, et etiam cæteri per personas nobiles seu valentes hujusmodi pietatis intuitu exhibendi, quos præpositus dicti collegii nostri pro honore et utilitate ejusdem duxerit acceptandos, usque ad numerum vicenarium infra idem Regale Collegium ad communas et ad moram recipi, et ibidem in grammatica instrui valeant, et etiam informari, absque onere nostri Regalis Collegii supradicti; præterquam in libera informatione grammaticæ, quam eis gratis ministrari volumus, ad onus dicti collegii nostri, sicut cæteris venientibus aliunde. Ita tamen quod ea occasione præjudicium, damnum, vel scandalum præposito, presbyteris sociis, capellanis, aut clericis, sive scholaribus, vel alicui ministrorum ejusdem Regalis Collegii, non fiant aut eveniant quo-

vis modo. Inhibentes præterea, ne conventiculæ aut tractatus aliqui per aliquos foraneos, laicos vel clericos, infra dictum Regale Collegium fiant in posterum quovis modo.

xix. Quod socii et scholares se non absentent, nec canes teneant, armare portent, aut ludos inhonestos exerceant seu damnosus.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod nullus de scholaribus sociis perpetuis, capellanis conductitiis, nec magister informator, vel hostiarius, se absentet a dicto nostro collegio ultra sex septimanas in anno aliquo continuas, vel interpolatis vicibus discontinuas, sub poena expulsionis perpetuæ ab eodem: nisi ex causa vera et legitima per præpositum et vice-præpositum dicti Collegii Regalis, aut, ipso præposito absente, per vice-præpositum et socium presbyterum seniorem tunc præsentem approbanda. Quodque nullus scholaris aut chorista dicti Regalis Collegii, sine licentia præpositi, vel in ejus absentia vice-præpositi, et magistri informatoris, si chorista grammaticam addiscens sit, aut præpositi seu vice-præpositi et instructoris in cantu, si chorista sit grammaticum non addiscens, collegium exeat, vel in villam Etonæ aut Windesoræ extra præsentiam præpositi, vice-præpositi, vel informatoris sui prædicti, vadat quovis modo. Si vero aliquis ex sociis, scholaribus, choristis, capellanis, clericis, seu ministris aliis quibuscumque Collegii Regalis antedicti, ex causa quacumque devillare voluerit, a præposito, si præsens fuerit, vel, si absens sit, a vice-præposito, et si scholaris aut chorista grammaticam, ut præfertur, addiscens sit, etiam a magistro informatore, licentiam obtineat devillandi. Illud autem volumus, injungimus, et mandamus, quod se absentaturi semper absentiarum suarum tempora taliter captent et moderent, quod absque urgenti et necessaria causa præpositum, aut, eo absente, vice-præpositum approbanda, in festis principalibus aut majoribus duplicibus, sive aliquo festo B. Virginis, vel in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, vel Sanctorum Petri et Pauli, translationis Sancti Thomæ

Martyris, translationis Sancti Edwardi Confessoris, aut sanctissimi confessoris Nicholai, vel in die Cinerum, Dominica in Ramis Palmarum, aut aliqua vigiliarum Paschæ et Penthecostes nullatenus se absentent. Statuentes præterea, quod nullus scholaris, aut socius presbyter, capellanus, vel minister alius, seu serviens nostri collegii prædicti, teneat vel habeat canes venaticos, retia ad venandum, ferettos, nisos, vel ancipitres, aut venationem exercent: neque inter se, neque in Collegio Regali prædicto, simiam, ursum, vulpem, cervum, cervam, damam, aut taxum, seu aliquas alias rapaces bestias hujusmodi insolitas, sive raro visas, quæ non prosunt aut obesse poterunt, habeant aut teneant ullo modo. Volumus etiam et statuimus, quod nullus sociorum in loco aliquo extra Collegium Regale prædictum infra distantiam quinque miliarium ab eodem pernocket; nisi ex causa necessaria, rationabili, et honesta, coram dicto præposito, vel, in ejus absentia, vice-præposito et bursariis probanda, et per eosdem, si oporteat, approbanda. Interdicimus insuper sociis, capellanis, clericis, scholaribus, et choristis ipsius nostri Regalis Collegii universis, ne comam nutriant sive barbam; neque sotularibus rostratis, aut capiciis modulatis utantur; aut, nisi devillent, secum gladios, cultellosve longos, seu arma alia deferant; nec tabernas, spectacula, aut alia loca inhonesta exercean aut frequentent; sed a locis hujusmodi et comitiis suspectis omnino se abstineant. Quibus insuper presbyteris sociis, capellanis, clericis, scholaribus, et choristis caligas rubeas, virides, ac albas interdicimus omni modo.

xx. Quales expensas habebunt socii qui missi fuerint in negotiis collegii memorati.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod sociis presbyteris, qui pro negotiis dicti Regalis Collegii ad extra transmissi fuerint, expensæ de bonis ejusdem nostri collegii communibus utiles et necessariae, prout justum fuerit juxta negotiorum procurandorum qualitatem, loci distantiam, et

temporis exigentiam, arbitrio præpositi, vel vice-præpositi, et bursariorum dicti collegii, ministrentur, et finaliter allocentur. Ipsique socii, qui sic missi fuerint, ad reddendum coram personis prædictis fidelem compotum de hujusmodi expensis factis in veris et certis parcellis singulatim per eos factis, ac etiam solvendum omnes pecuniarum summas quas interim receperint collegio debitas, infra quinque dies postquam domum redierint, sub poena amissionis expensarum omnium hujusmodi, sint præsentis auctoritate statuti arctius onerati. Ab illis vero sociis, capellanis, clericis, et scholaribus, cæterisque ejusdem Collegii Regalis personis, qui de licentia in negotiis propriis absentes fuerint, communæ concernentes eosdem, pro tempore absentiae suæ hujusmodi, sint subtractæ, et in incrementum et sustentationem dicti collegii nostri, ut alia bona communia, permaneant atque cedant.

XXI. Quod non sint detractores, conspiratores, manutenentes, et susurrone in collegio nostro prædicto.

Item, quia detractores, conspiratores, manutenentes, et susurrone, seminantes, suscitantes, procurantes, vel manutenentes discordiam, invidiam, iram, rixam, lites, seu dissensionis materiam, damna, scandala, et schismata quamplura damnabiliter inducunt, odium provocant, et omnino charitatem expellunt; statuimus, ordinamus, et volumus, et firmiter præcipimus præposito omnibusque sociis et scholaribus, ac aliis quibuscumque personis dicti nostri Regalis Collegii de Etona præsentibus ac futuris, ac in visceribus Jhesu Christi obsecramus etiam et rogamus, ac sub obtentu felicitatis vite præsentis pariter et æternæ, et sub obtestatione divini judicii, ut in omnibus et super omnia unitatem et mutuam inter se charitatem, pacem, concordiam, ac dilectionem fraternam (ex quo inter socios quoddam genus fraternitatis esse dinoscitur) habeant, semper teneant in omnibus, et observent, ac pro eis nutriendis et fovendis anhelent pro viribus atque zelent: quodque omnes et omnimodæ scurrilitates, verba invida, con-

tumeliosa, et brigosa, contentiosa, rixosa, damnosa, susurria, jurgia, turpiloquia, derisiones, atque alia verba nociva, tædiosa, scandalosa, et opprobriosa quaecumque, comparationesque generis ad genus, nobilitatis ad nobilitatem vel ad ignobilitatem, necnon speciales vel præcellentes prærogativæ, causa commovendi malitiose socios, in ore omnium et personis singulorum cessent omnino ubique tam infra dictum collegium quam extra in publico et privato. Alioquin, si quis presbyterorum sociorum prædictorum, in præmissis, vel eorum aliquo, suspectus seu alias infamatus existat, et super eisdem vel aliquo eorundem per testes idoneos coram præposito dicti nostri collegii, assedentibus sibi vice-præposito, præcentore, bursariis, et sacrista, per ejus confessionem coram eis factam, vel alias per facti evidentiam, reus judicio omnium vel majoris partis ipsorum manifeste apparuerit, extunc præsentis nostræ ordinationis et statuti vigore, cujus publicationem loco monitionis legitimæ, nulla alia monitione præmissa seu alias requisita, haberi volumus in hoc casu, pro prima vice per quindenam, pro secunda vice per unum mensem, et si tertio deliquerit, per duos menses, communis suis et omnibus distributionibus ac perceptionibus aliis, quas de ipso nostro Regali Collegio medio tempore esset alias percepturus, careat ipso facto; et arctius puniatur si delicti vel facti qualitas id exposcat. Si vero quarta vice quis deliquerit in hoc casu, et in ea parte, modo quo præmittitur, convictus fuerit, a dicto nostro Regali Collegio ipsum perpetuo exclusum et privatum fore ipso facto, nulla alia monitione præmissa, statuimus, volumusque, et etiam ordinamus, absque cujuscumque appellationis remedio vel querelæ, nulla dicti præpositi, seu alterius personæ cujuscumque remissione, seu dispensatione sibi quomodolibet valitura. Et insuper, ut præmissa arctius evitentur, quemlibet presbyterum socium in ipsum collegium nostrum recipiendum ad observationem præsentis nostri statuti, in ipsius receptione primaria specialiter arctari volumus sub ipsius debito juramenti.

xxii. De correctionibus faciendis circa delicta leviora.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod si quis scholarium seu choristarum Collegii nostri Regalis de Etona quartumdecimum ætatis suæ annum excedens, aut sociorum presbyterorum, capellanorum, clericorum, seu xiii. juvenum pauperum ejusdem, crimen vel delictum aliquod de levioribus commiserit, de quo probabiliter sit convictus; veluti inobedientiam levem erga præpositum, aut jurgium breve cum vice-præposito, bursariis, aut aliis sociis, seu magistro informatore, vel hostiario; vel levis contentio per eum in dicto Regali Collegio, vel extra, fuerit suscitata: vel si in ipsa ecclesia collegiata inordinate se habeat psallendo divina, aut habitum honestum non gerat, vel aliis modis quodammodo leviter excesserit seu deliquerit, per quod grave scandalum sui ipsius vel dicti Regalis Collegii minime gereretur, per præpositum, si præsens fuerit, vel, eo absente, per vice-præpositum, et bursarios prædictos, corripiatur acriter de commissis, et sub pœna subtractionis sustentationis quam hactenus habuit in collegio per eosdem moneatur attente, ne de cætero talia quomodolibet attentare præsumat, ipsumque nihilominus sic delinquentem, juxta excessum et delicti qualitatem præpositus prædictus, vel, in ejus absentia, vice-præpositus, corrigat et puniat pro commissis. Quas correctionem et punishmentem culpabilis in ea parte absque contradictionis, appellationis, et querelæ obstaculo sustineat patienter. Et in casu quo hæc vel consimilia fecerit ex post facto, arctius et arctius procedatur contra eum prout exegerit contumacia delinquentis.

xxiii. Quomodo succurritur presbyteris sociis, scholaribus, capellanis, clericis, et choristis, aliisque personis ejusdem Regalis Collegii, in infirmitatibus eorundem.

Item, quum debilibus et infirmis humanitatis præbere præsidium jubeat charitas et pietas interpellet, statuimus, ordi-

namus, et volumus, quod quilibet socius presbyter dicti collegii nostri, si eum contigerit infirmari, pro tempore hujusmodi infirmitatis suæ, dummodo perpetua et incurabilis non fuerit, in et de dicto collegio tantum percipiat quantum ipse sanus esset alias percepturus. Si vero infirmitate perpetua et contagiosa sic laboraverit quod omnino reddatur inhabilis ad debitum ministerii sui in dicto Regali Collegio gerendum, tunc volumus quod socius talis extra dictum Collegium Regale omnino in aliquo honesto loco moraturus, si, cessante dolo, fraude, et malo ingenio tantum in beneficio ecclesiastico, hæreditate, patrimonio, aut feodo seculari, vel pensione perpetua, decem libras annuatim non habuerit, summam decem librarum de bonis dicti collegii nostri per manus bursariorum pro tota et omni exhibitione sua annis singulis realiter percipiat, et non ultra. Si vero in beneficio, hæreditate, patrimonio, vel seculari feodo seu pensione hujusmodi aliam minorem summam quantumcumque et quacumque sibi obvenientem obtinuerit, tunc volumus quod pro rata summæ hujusmodi obvenientis sibi dicta summa decem librarum ei decrescat et realiter subtrahatur. Si quis vero capellanorum, scholarium, clericorum, aut choristarum, sive xiii. juvenum pauperum prædictorum, aliqua infirmitate laboraverit per unum mensem, si tanto tempore duret ejus infirmitas, communas in et de collegio nostro percipiat sicut sanus. Si vero post mensem duret ejus infirmitas, et spes tunc non fuerit evidens de ipsius propinqua reconvalescentia, nec beneficium habeat vel redditum unde possit sustentari, nec amicos qui eidem velint et valeant subvenire, tunc ipsum extra Collegium Regale prædictum in loco honesto volumus commorari, percipiendo in et de collegio per tres menses tunc immediate sequentes communas in pecunia pro eodem, sicut si sanus fuisset in eodem nostro collegio tunc assignatas, si per tantum tempus ejus duraverit infirmitas supradicta. Volumusque quod omnes illi, quorum infirmitas ulterius duraverit, si spes tunc de propinqua reconvalescentia non fuerit, extunc desinant esse capellani, scholares, clerici,

aut choristæ, sive de numero xiii. juvenum pauperum nostri Regalis Collegii memorati; aliique loco eorundem ad dictum nostrum collegium de Etona, quam citius fieri poterit, admittantur; ne numerus aliquis in dicto collegio statutus diu remaneat diminutus. Si vero de scholarium numero fuerant, qui ita de nostro Regali Collegio esse desierant, alii loco eorundem infra viginti dies admittantur omnino, ut numerus sociorum et scholarium nostri Regalis Collegii Canteburgiæ quandocumque ipsum minui contigerit, de scholaribus collegii nostri de Etona prædicti sufficienter instructis et idoneis semper poterit adimpleri, juxta ordinationes nostras et statuta edita in hac parte. Illud vero omnino volumus et etiam ordinamus, quod in casu quo aliquis de præmissis personis, cujuscumque fuerit conditionis, aliqua infirmitate contagiosa laboraverit, in quoddam loco extra dictum Collegium Regale pro infirmis per nos specialiter fabricato pro tempore infirmitatis suæ maneat, nisi præposito, aut in ejus absentia vice-præposito, aliter visum fuerit faciendum.

xxiv. Propter quas causas possit et debeat præpositus a collegio amoveri, et de modo et forma removendi eundem, et qualiter succurritur eidem ex causis honestis amoto.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod dictus præpositus Collegii nostri Regalis de Etona propter dilapidationem, alienationem terrarum, tenementorum, reddituum, possessionum spiritualium et temporalium, seu distractionem vel alienationem illicitam bonorum et rerum ipsius Collegii Regalis, incontinentiam gravem, negligentiam intolerabilem, homicidium voluntarium, aliamque causam legitimam quamcumque ipsum præpositum omnino reddentem inhabilem; necnon propter infirmitatem contagiosam perpetuam, cujus prætextu non poterit absque gravi scandalo ulterius officium hujusmodi occupare, ab officio amoveatur prædicto: et tunc ante processum alium contra eum faciendum ad cedendum voluntarie et gratis officio suo prædicto per vice-præpositum.

assistentibus sibi bursariis et tribus aliis dicti Regalis Collegii sociis, effectualiter inducatur et etiam requiratur. Et si sponte idem præpositus collegii nostri de Etona cedere noluerit, tunc vice-præpositus de consensu, assensu, et sub testimonio omnium sociorum dicti collegii, vel ad minus majoris partis eorum, specialiter tactis sacrosanctis Evangeliiis juratorum, ipso vice-præposito primitus juramentum subscriptum præstante, et deinde consimile juramentum ab omnibus aliis sociis hujusmodi recipiente, quod non per invidiam, malitiam, vel odium, vel amorem, favorem, timorem, nec propter conspirationem æmulatorum, aut per confederationem, nec ad procurationem alicujus, nec prece, nec pretio, aut alio quocumque modo illicito inducti, sed solummodo pro bono zelo, commodo, et utilitate collegii prædicti, et pro meliori et salubri regimine et honore ejusdem, testimonium tale perhibeant, ipsius præpositi crimina, defectus, vel excessus, vel causam amotionis ejusdem episcopo Lincolnensi qui pro tempore fuerit, seu, ipso in remotis agente, ipsius vicario in spiritualibus generali, aut, sede Lincolnæ vacante, custodi spiritualitatis ejusdem, per duos ipsius Collegii Regalis socios discretiores, ad hoc per vice-præpositum et socios ipsius collegii nostri electos, cum literis communi sigillo ejusdem Regalis Collegii, si absque difficultate haberi possit, alioquin alio sigillo autentico sigillatis, signoque et subscriptione alicujus notarii publici communis, defectus, crimina, et excessus, seu causam hujusmodi continentibus, denuncient et insinuent sine mora. Episcopus vero, vicarius, aut custos spiritualitatis prædictæ, de criminibus, defectibus, et excessibus, vel aliis causis hujusmodi summarie et de plano ac extra-judicialiter cognoscens, si per probationes vel sufficientes informationes ministratas hujusmodi denunciata seu suggesta, quæ ad præpositi prædicti amotionem sufficere debeant, repererit esse vera, statim ipsum ab officio suo et ab omni administratione ejusdem amoveat indilate; dictique collegii nostri sociis denunciet et injungat, ut ad electionem novi præpositi proce-

dant, juxta modum et formam in statutis et ordinationibus nostris superius annotatas ; cessantibus in hac parte appellationis et querelæ ac aliis quibuscumque juris et facti remediis, per quæ hujusmodi amotio qualitercumque valeat impediri. Cui quidem olim præposito sic, ut præfertur, cedenti vel amoto, dum tamen non propter crimina vel excessus cesserit, vel amotus fuerit, si aliunde ultra valorem *xx. lib.* in spiritualibus vel temporalibus promotus non fuerit, extra collegium moretur, et *xx. lib.* annuatim ad quatuor anni terminos principales pro sustentatione sua pro omnibus sibi necessariis de bonis collegii nostri annis singulis ministrentur. Præpositus vero promotus ultra summam *xx. lib.* prædictam ex quacumque causa cedens vel amotus, nihil penitus percipiet de bonis collegii ex post facto. Et si forsitan quicquam post cessionem vel amotionem hujusmodi recipere de bonis Collegii Regalis supradicti, vel prius recepta sibi et usui suo applicaverit, præter illa quæ sibi et officio suo pro portione sua disponuntur, ad refusionem et restitutionem eorundem per successorem suum modis et viis possibilibus compellatur. Ad quam quidem restitutionem faciendam in virtute juramenti in præfectione sua præstiti etiam noverit se astrictum.

xxv. Propter quas causas rationabiles et honestas presbyteri socii perpetui debeant finaliter a collegio recedere memorato.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod si quis presbyterorum sociorum ipsius nostri Regalis Collegii religionem intraverit, et in ipsa per mensem steterit, quamvis in ipsa professionem non fecerit, seu ad alicujus obsequium se translulerit, vel ab ipso nostro collegio ultra sex septimanas in anno aliquo continuas, vel interpolatis vicibus discontinuas, nisi in negotiorum dicti Regalis Collegii prosecutione, seu ex alia causa necessaria vera et legitima per præpositum et majorem partem sociorum presbyterorum dicti Regalis Collegii approbanda, se absentaverit, ipsum autoritate præsen-

tis statuti a dicto collegio nostro ejusque communis et communis privatum et amotum fore decernimus ipso facto, ac extunc pro non socio habeatur. Statuentes præterea, quod quicumque sociorum presbyterorum prædictorum volens ex causis aliis a dicto nostro Regali Collegio voluntarie finaliter recedere, præpositum vel vice-præpositum per sex menses ante recessum suum de ipsius recessu, si sibi per tantum tempus de eo constiterit, præmoneat sub ipsius debito juramenti, ut interim de alio presbytero idoneo loco ejusdem debite valeat provideri. Adhuc statuimus, ordinamus, et volumus, quod si aliquis sociorum hujusmodi patrimonium, hæreditatem, feodumve seculare perpetuum, aut annuam perpetuam pensionem, ad valorem communibus annis decem librarum assecutus fuerit, tunc per lapsum sex mensium tempus assecutionis hujusmodi immediate sequentium dicto nostro Regali Collegio sit ipso facto privatus absque alia quacumque monitione seu processu alio in hac parte. Si vero aliquis sociorum hujusmodi prædictorum beneficium ecclesiasticum aut officium perpetuum, cum cura vel sine cura, adeptus fuerit, per unum annum a tempore adeptionis hujusmodi continue computandum in dicto nostro collegio eum stare permittimus et non ultra; nisi sit tale beneficium vel officium in quo vinculo juramenti, aut ordinatione aliqua speciali per eum jurata, teneatur continue residere; quo casu eum statim post assecutionem beneficii seu officii hujusmodi ipso facto exclusum et privatum esse volumus nostro Regali Collegio memorato. Volentes, ac etiam ordinantes, quod nisi post lapsum anni prædicti infra eundem ipsum beneficium effectualiter dimiserit, etiam si litigiosum fuerit, ipso facto pro non socio habeatur.

Illud autem volumus, quod nullus sociorum prædictorum ullo unquam tempore aliquod acceptat beneficium ecclesiasticum, cum cura animarum, quod situm est infra quinque milliaria a nostro Regali Collegio prædicto; aut præbendam vel beneficium aliud sine cura (nisi archidiaconatus fuerit) quod

N N

situm est infra septem milliaria ab eodem, sub pœna perjurii, et restitutionis omnium et singulorum per ipsum a nostro collegio prædicto perceptorum toto tempore quo socius fuerit in eodem.

xxvi. Propter quas causas scholares et choristæ a dicto Collegio Regali debeant amoveri.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod si quis scholarium dicti Regalis Collegii quartum decimum ætatis suæ annum excedens, super furto notabili, perjurio manifesto, homicidio voluntario, adulterio notorio, aut incestu, vel atroci percussione præpositi, vice-præpositi, magistri informatoris in grammatica, seu hostarii sub ipso, aut alicujus socii presbyteri, clerici, scholaris, vel choristæ collegii, læsionem enormem inferente, convictus extiterit, aut quoquo modo in sua persona sit mutilatus, vel quicquam aliud passus fuerit propter quod ad sacros ordines omnino reddatur inhabilis, vel aliquod aliud malum perpetraverit, per quod grave damnum vel scandalum dicto nostro collegio generetur; seu si quis ipsorum cujuscumque ætatis fuerit, professionem in aliqua religione fecerit, matrimoniumve contraxerit, seu a scholis ipsius Collegii Regalis ultra unum mensem in anno continuum vel discontinuum, a dicto nostro collegio absque causa rationabili per præpositum ejusdem Regalis Collegii et magistrum informatorem in grammatica approbanda se absentaverit; vel postquam aliquis scholarium prædictorum possessiones spirituales vel temporales annui valoris centum solidorum pacifice adeptus fuerit; extunc a dicto nostro Regali Collegio expellatur, ejusque communis et commodis præsentis nostræ ordinationis et statuti vigore, nulla alia monitione præmissa, absque cujuscumque appellationis aut alio juris seu facti remedio, perpetuo sit privatus et exclusus.

xxvii. Propter quæ crimina, delicta, et excessus, presbyteri socii a dicto Regali Collegio penitus amoveri debeant et expelli.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod si contra aliquem presbyterorum sociorum dicti nostri Regalis Collegii infamia oriatur super hæresi, arte magica, simonia, perjurio manifesto, furto notabili, homicidio voluntario, adulterio notorio, vel incestu, percussione præpositi, socii perpetui, vel capellani, magistri, seu hostiarii sub ipso, aut scholaris dicti nostri collegii, læsionem enormem inferente, in casu a jure non permissso, vel super aliquo de criminibus majoribus, aut quod notorius fornicator existat, seu quod conventiculas, conspirationes, confœderationes, seu pactiones illicitas contra statuta dicti nostri collegii fecerit, inierit, aut ipsas fieri procuraverit, vel aliud factum perpetraverit, per quod grave damnum, prejudicium, vel scandalum prædicto nostro Regali Collegio generetur; et de præmissis, vel eorum aliquo, coram præposito dicti nostri collegii, assidentibus sibi quinque de aliis presbyteris sociis dicti nostri collegii senioribus, per ipsius confessionem, aut testes idoneos, ipsorum præpositi et presbyterorum sociorum judicio approbandos, seu per facti evidentiam, convictus fuerit; extunc ipsum a nostro Regali Collegio præsentis nostræ ordinationis et statuti vigore, expelli volumus, ac ipso facto pro perpetuo fore privatum eodem; præpositi prædicti aut alterius cujuscumque remissione seu dispensatione, ipsiusve convicti appellatione seu querela, aut alio juris remedio in hac parte, sibi minime valituris. Et insuper, ut præmissa cautius evitentur, quemlibet presbyterum in dicti nostri collegii socium perpetuum admittendum ad observationem præsentis nostri statuti, omniumque et singulorum statutorum et ordinationum ejusdem nostri Regalis Collegii de Etona, in ipsius receptione primaria specialiter arctari volumus sub ipsius debito juramenti.

xviii. De portione præpositi, presbyterorum sociorum, ac aliorum ministrorum dicti collegii.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod præpositus Collegii nostri Regalis de Etona, pro labore et officio suo prædicto, nomine stipendii, præter et ultra xxv*lib.* quas ipse singulis annis percipiet de bonis ejusdem Collegii nostri Regalis, et in plenam recompensam omnium et singulorum fructuum, decimarum, et oblationum ac emolumentorum quorumcumque dictæ collegiatæ ecclesiæ, ipsum, ratione curæ quam gerit in eadem, alias concernentium; quos proventus omnes nos ipsi nostro Regali Collegio, et ad communem utilitatem ejusdem, solum applicari volumus: et præter ea quæ sibi inferius limitantur, percipiat singulis annis quinquaginta libras sterlingorum de bonis communibus nostri collegii memorati, æquis portionibus ad quatuor anni terminos usuales, seu quam citius fieri poterit post quemlibet terminorum hujusmodi, per manus bursariorum dicti Regalis Collegii fideliter persolvendas. Quilibet etiam de presbyteris sociis perpetuis prædictis decem libras, magister informator xxiv. marcas, hostiarius vero sub ipso decem marcas, ultra quotidianas communas et robas suas, et alia quæ recipient in et de Collegio Regali supradicto, habebunt ad quatuor anni terminos, vel prope, similiter persolvendas. Ordinantes præterea, quod de decem vel novem equis competentibus, una cum sellis et aliis necessariis harnesiis pro eisdem, dictum Regale Collegium, juxta tamen discretionem præpositi, provideatur be bonis ipsius collegii communibus, ad opus præpositi et aliorum in negotiis dicti nostri collegii equitantium; quibus quidem equis de fœno et pabulo de bonis prædictis similiter volumus provideri. Volentes insuper, quod præpositus prædictus tres secum habeat proprios servientes, quorum unus sit generosus, vel domicellus, alii vero duo valecti existent, qui sicut cæteri familiares dicti Regalis Collegii, de bonis ejusdem communibus, juxta statum et conditionem ipsorum, in victualibus

procurentur ; necnon liberatam annuam et competentem, et stipendium percipiant de communibus bonis collegii nostri supradicti ; ita tamen, quod non plus quam xls. pro clerico generoso sive domicello, pro quolibet vero valecto xxviii. s. allocentur seu quomodolibet persolvantur. Quo quidem præposito in negotiis dicti collegii juxta statuta ejusdem, seu alias de avisamento, consilio, et assensu vice-præpositi et bursariorum ejusdem, extra villam agente, quotiens id contigerit, in omnibus expensis suis, et omnium aliorum secum in dictis negotiis laborantium, necnon aliorum per ipsum pro utilitate, commodo, et honore dicti Regalis Collegii invitandorum, collegium de ipsius bonis communibus satisfaciat memoratum. Si autem in negotiis suis propriis absens fuerit, tunc de bonis suis propriis procuretur. Insuper, ut honor dicti nostri Regalis Collegii debite conservetur, charitasque in eodem amplius procuretur, et per Dei gratiam magis ac magis abundet, statuimus, ordinamus, et volumus, quod in singulis festis infrascriptis, videlicet, in festis Natalis Domini, Sanctorum Stephani, Johannis Evangelistæ, Innocentium, et Sancti Thomæ Martyris Cantuariensis archiepiscopi, et Circumcisionis Domini, Epiphaniæ Domini, Purificationis Beatæ Mariæ, Annunciationis Beatæ Mariæ, Paschæ, Ascensionis Domini, Penthecostes, Trinitatis, Corporis Christi, Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, Apostolorum Petri et Pauli, Translationis Sancti Thomæ, Reliquiarum, Assumptionis Beatæ Mariæ, et Nativitatis ejusdem, Translationis Sancti Edwardi regis et confessoris, Omnium Sanctorum, Nicholai, Conceptionis Beatæ Mariæ, et Dedicationis ecclesiæ collegiatæ ibidem, præposito, sociis presbyteris, capellanis conductitiis, magistro informatori, hostiario, clericis, et scholaribus, ut in diebus hujusmodi lautius epulentur, ultra quotidianas communes eis concessas vis. viii. s. de bonis communibus per manus bursariorum, qui pro tempore fuerint, ministrentur. Præterea adhuc adjiciendo statuimus, quod dictus præpositus, pro honore collegii nostri, et suo, habere

valeat simul cum dicta præpositura beneficia ecclesiastica eidem præposituræ cononice appropriata, unita, et annexa, seu unienda, approprianda, et annectenda, necnon quæcunque alia beneficia ecclesiastica sine cura animarum, præbendas, aut officia spiritualia, unum vel plura, dummodo corporalem residentiam in eisdem, seu eorum aliquo, non requirant; neque situata fuerint infra spatium septem milliarum a nostro collegio memorato, qualia eum habere cum dicta præpositura nolumus quoquo modo.

xxix. De communi annua vestium liberata.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod præpositus et decem presbyteri socii perpetui Collegii nostri Regalis de Etona, ac decem capellani conductitii, magister informator scholarium in grammatica, clerici, scholares, et choristæ, ac xiii. juvenes pauperes, erga festum Nativitatis Domini annis singulis imperpetuum de bonis communibus dicti Regalis Collegii de panno similis vel prope similis coloris, licet juxta disparitatem statuum disparis bonitatis, liberatam habeant, seu vesturam condecentem. Et quod præpositus habeat pro parte sua duodecim' virgatas panni; quilibet sociorum ac magister informator grammaticæ sex virgatas; quilibet vero capellanorum et hostiarius quinque virgatas; pretii cujuslibet integri panni, continentis ad minus xxiv. virgatas sufficienter aquati, siccati, et tonsi, iv *lib.* in toto, aut infra. Statuentes, quod præpositus secundum status et gradus sui condecentiam, cæteri vero presbyteri socii, et alii conductitii, ac magister et hostiarius prædicti, robas talaresh sibi confici faciant condecentes. Statuentes præterea, quod scholares dicti Regalis Collegii universi, et clerici, ac choristæ, necnon xiii. pauperes juvenes prædicti, erga dictum festum Natalis Domini singulis annis imperpetuum, de bonis communibus ejusdem collegii, de panno, ut præfertur, similis aut prope similis coloris, licet diversi pretii, vestiantur. Ita tamen, quod pan-

nus hujusmodi de albo vel nigro russeto, vel glauco colore, aut rubro, non existat; et quod tantum de panno hujusmodi ipsorum cuilibet tribuatur, de quo unam togam talarum cum capicio sibi facere poterit condecenter: et quod quilibet pannus pro dictis scholaribus, clericis, choristis, et xiii. juvenibus comparandus, aquatus, siccatus, et tonsus, xxiv. virgatas ad minus contineat, et pretium sexaginta solidorum non excedat; et quod nullus scholaris liberatam suam hujusmodi illo anno quo ipsam percepit, nisi in diebus Dominicis et festivis, aut in processionibus, vel in convocationibus solemnibus, aut alias ex causa rationabili, per præpositum vel vice-præpositum approbanda, se induat quovis modo. Statuentes insuper, quod nullus scholarium, clericorum, choristarum, aut xiii. juvenum prædictorum, vestibus stragulatis, virgatis, seu diversis coloribus partitis, aut ordini clericali minime congruentibus, quovis modo utatur, quamdiu steterit in collegio supradicto; sed in togis talaribus sub honesta et plana forma, juxta gravitatem et modum in habitu clericali approbatos compositis, incedant. Dictique scholares et choristæ distincti vadant, nisi ex aliqua rationabili causa aliter in ea parte præposito, aut in ejus absentia vice-præposito, visum fuerit faciendum. Inhibentes insuper omnibus et singulis presbyteris sociis perpetuis, et capellanis conductitiis, necnon magistro informatori, hostiario sub ipso, qui pro tempore fuerint, ne togas liberatarum suarum dicti collegii infra annum a tempore receptionis liberatæ vendant, impignorent, sive donent, vel extra collegium prædictum deponant, seu alio quocumque alienationis titulo alienent, vel etiam concedant. Scholaribus etiam dicti nostri Regalis Collegii inhibemus ne liberatam suam prædictam infra triennium, a tempore receptionis ejusdem computandum, vendant, impignorent, donent, vel extra collegium prædictum deponant, seu alio quocumque alienationis titulo alienent, vel concedant.

xxx. De precibus et orationibus ac aliis suffragiis, per præpositum ac socios presbyteros perpetuos, et capellanos, clericos, scholares, et choristas, singulis diebus dicendis.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod præpositus dicti collegii nostri de Etona, necnon presbyteri socii perpetui, capellani, clerici, scholares, ac choristæ ejusdem omnes et singuli, qui pro tempore fuerint in eodem Regali Collegio, singulis diebus cum de lecto surrexerint, aut aliis horis diei vel noctis, si dictis temporibus aliqua justa et honesta de causa fuerint impediti, in honore sanctissimæ et individuae Trinitatis dicant illam antiphonam de Trinitate, *Libera nos, etc.* cum versiculo, *Benedicamus Patrem et Filium*; cum oratione de Trinitate consueta, videlicet, *Omnipotens, sempiternus Deus, qui dedisti famulis tuis*; et dum fuerimus in hac vita, cum oratione conjuncta quæ sequitur, *Quæsumus, omnipotens Deus, ut famulus tuus Henricus Sextus, rex et fundator noster, qui in tua miseratione*; quum vero subtracti fuerimus ab hac luce, adjuncta illa oratione, *Absolve quæsumus, Domine, animam famuli tui regis Henrici Sexti, fundatoris nostri, et animas famulorum tuorum regum, reginarum, pontificum, sacerdotum, parentum, etc.* Dicat etiam eorum quilibet quolibet die hora qua voluerit, pro bono statu nostro, dum egerimus in humanis, illum psalmum, *Domine, in virtute tua lætabitur rex, et postea dicant, loco versiculi, Domine, salvum fac regem, etc., Domine, exaudi orationem meam*; juncta oratione, *Quæsumus, omnipotens Deus, ut famulus tuus Henricus Sextus, rex et fundator noster, ut supra.* Quum vero ab hac luce migraverimus, dicant pro anima nostra, et animabus inclytæ recordationis patris et matris nostrorum, psalmum illum, *De profundis, cum Kyrieleyson, Pater noster, et Ave Maria, ac versiculis consuetis*; juncta oratione, *Absolve quæsumus, ut prædicatur dicenda.* Item, volumus et ordinamus, quod omnibus et singulis diebus per annum in ecclesia collegiata ibidem, post altam missam, et

horam diei nonam, et horam Completorii dicatur in choro a singulis qui tunc interesse tenebuntur in divinis, in communi stando ante recessum eorundem a choro, prædictus psalmus, De profundis, etc. cum oratione Dominica, et Salutatione angelica, necnon oratione, Absolve quæsumus, Domine, animas famuli tui regis Henrici Quinti, et famulæ tuæ Katherinæ, consortis suæ, et animas famulorum tuorum regum, reginarum, pontificum, etc. ut supra, quamdiu egerimus in humanis; et cum ab hac luce migraverimus, dicenda in hunc modum, Absolve quæsumus, Domine, animam famuli tui regis Henrici Sexti, fundatoris nostri, et animas famulorum tuorum regum, reginarum, pontificum, etc. ut supra. Quibus sic dictis et completis, dicat executor officii tunc præsens publice in audientia; Animæ regis Henrici Quinti et Katherinæ consortis suæ, et animæ omnium fidelium defunctorum in pace requiescant, quamdiu egerimus in humanis; post mortem vero nostram, dicat eadem persona publice sub hac forma, Anima regis Henrici Sexti, fundatoris nostri, et animæ omnium fidelium defunctorum in pace requiescant. Consimiliterque prædictum psalmum cum orationibus prædictis post prandium, et etiam post cœnam, in aula post gratias completas dici volumus singulis diebus imperpetuum. Volentes præterea, quod singuli choristæ prædicti præsentés in collegio prædicto ante Matutinas de die, vel post Matutinas et Primam de die decantatas sive dictas singulis diebus, præterquam in die Parasceues, alternatim divisi ex utraque parte chori, dicant, superpelliciis induti, sine nota, distincte et aperta voce, Matutinas, et alias Horas de Beata Virgine, secundum usum et ordinale Sarum Ecclesiæ. Scholares vero ejusdem Collegii Regalis similiter de mane, statim postquam surrexerint, sternentes lectos suos, dicant similiter Matutinas de Beata Virgine secundum ordinale Sarum; quas sic compleant, ut ante finalem pulsationem ad matutinas completam, vel statim post, ingrediantur scholas. Ubi statim, antequam aggrediantur aliquos actus scholasticos, hostiarius

simul cum eis alternatim dicat illum psalmum, Deus, misereatur nostri, cum Kyrieleyson, Pater noster, Ave Maria; adjunctis versiculis, Et ne nos, etc. et, Veniat super nos misericordia tua, Domine, etc. et, Respice in servos tuos, et in opera tua, etc. et, Sit splendor Domini Dei nostri super nos; cum orationibus, Omnipotens sempiterne Deus, dirige actus nostros, etc. et Actiones nostras quæsumus, Domine, aspirando præveni, etc. Postea vero quum ad levationem corporis Christi et tempore altæ Missæ pulsatum fuerit, volumus quod scholares collegii, ac choristæ scholæ nostræ prædictæ, ingrediantur ecclesiam ibique genuflexi devotius adorent corpus Christi, dicentes versiculum, Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi, adjunctis orationibus, Domine Jhesu Christe, fili Dei vivi, etc. ac oratione, Quæsumus, omnipotens Deus, ut famulus tuus Henricus Sextus, rex et fundator noster, etc. ut supra, dum fuerimus in humanis; quum vero ab hac luce subtracti fuerimus, loco prædictæ orationis, Quæsumus, omnipotens Deus, dicant illam collectam, Absolve quæsumus, Domine, animam famuli tui regis Henrici Sexti, fundatoris nostri, et animas famulorum tuorum regum, reginarum, pontificum, sacerdotum, parentum, etc. Volumusque præterea, quod hora vesperarum choristæ prædicti similiter ingrediantur chorum ecclesiæ in prima pulsatione ad vesperas, vel statim post, et dicant alternatim inter se superpelliciiis induti, et sine nota distincte et operta voce Vesperas et Completorium de Beata Virgine, quæ etiam compleant ante Vesperas de die inchoatas. Scholares vero prædicti cum fuerint scholas finaliter singulas diebus exituri, solenniter decantent inter se unam antiphonam de Beata Virgine, cum versiculo, Ave Maria, gratia, etc. et oratione, Meritis et precibus, aut, In omni tribulatione, etc., vel famulorum tuorum etc.; post quæ dicant sine nota, pro animabus omnium fidelium defunctorum, psalmum, De profundis, cum Kyrieleyson, Pater noster, et Ave Maria, ac versiculis consuetis, juncta oratione, Absolve quæsumus, Domine, etc., ut in vita nostra;

et post mortem nostram ut in forma superius annotata est. Posteaque antequam ad cœnam suam ingrediantur aulam, aut alia hora competenti, juxta discretionem præpositi, vice-præpositi, aut magistri informatoris, dicant Vesperas de Beata Virgine secundum ordinale Sarum. Volentes præterea, ac etiam ordinantes, quod singulis diebus ad vesperam tempore congruentiori, secundum quod præposito, vel in ejus absentia vice-præposito, magis videbitur conveniens, omnes choristæ nostri Regalis Collegii et singuli, si præsentés sint, xvi. bini et bini superpelliciis induti, et in loco absentium volumus quod assumantur aliqui de numero scholarium, sic semper quod sint in numero sedecim bini ac bini superpelliciis induti, ordinate et devote intrent ecclesiam, informatore choristarum eos comitante; pulsataque ad hoc campanula, præterquam in Cœna Domini et Parasceues, in quibus campana pulsari non debet, ibidem, postquam genuflexi coram imagine crucifixi dixerint, Pater noster, surgentes decantent coram imagine Beatæ Virginis, in tempore Quadragesimali, (in quo tempore simul cum eisdem omnes scholares nostri Regalis Collegii, saltem in diebus profestis, præsentés esse volumus, superpelliciis indutos), antiphonam illam, Salve Regina, cum suis versiculis. Extra vero Quadragesimam, et etiam in diebus festivis in Quadragesima, unam aliam antiphonam de eadem Beata Virgine meliori modo quo sciverint similiter xvi. pueri prædicti decantent, cum versiculo, Ave Maria, etc., et oratione, Meritis et precibus, etc., ac statim subjungant genuflexi, Kyrieleyson, Christeleyson, Kyrieleyson, cum Pater noster et Ave Maria: ac postea pro bono statu nostro dum vixerimus, ac aliorum benefactorum nostri Regalis Collegii prædicti, dicat unus ex eis cum nota, Et ne nos, etc., Domine, salvum fac regem, Salvos fac servos tuos et ancillas, etc., Mitte eis Domine auxilium de Sancto, etc., Esto eis, Domine, turris fortitudinis, etc., Nihil proficiat inimicus in eis, etc.; Domine, exaudi, cum oratione Quæsumus, omnipotens Deus, ut famulus tuus, etc., quam dici volumus cum

expressione nostri nominis supradicti; adjuncta oratione. Deus, qui charitatis dona, pro benefactoribus nostri collegii memorati. Post mortem vero nostram, volumus quod pro bono statu regis Angliæ, qui pro tempore erit, ac salute aliorum benefactorum ejusdem Collegii Regalis prædictorum dicant similiter eadem suffragia absque expressione nostri nominis supradicti. Speramus enim, quod reges Angliæ, hæredes et successores nostri, sicut soli ejusdem nostri Regalis Collegii fundatores et patroni erunt, sic semper gratiosi ejusdem et speciales protectores futuri sint: et eo magis quo conspexerint se inibi devotis precibus diebus singulis fore singulariter recommissos. Post quæ surgentes dicant sine nota alternatim æqualiter divisi et stantes, pro fidelibus defunctis psalmum illum, De profundis, quem semper dici volumus in forma superius annotata. Consequenter in fine diei cujuslibet volumus et etiam ordinamus, quod omnes et singuli scholares et choristæ prædicti, antequam lectos ingrediantur, statim in prima pulsatione ad ignitegium genuflexi juxta lectos suos dicant omnes qui fuerint in una camera locati alternatim totum hymnum, Salvator mundi, Domine, cum versiculo, Custodi nos, Domine, et psalmo, Nunc dimittis, etc., adjuncta antiphona, Salva nos, Domine, vigilantes, etc., cum Kyrieleyson, Pater noster, Ave Maria, et Credo. Ac deinceps omnes dicent aperta et intelligibili voce antiphonam illam, Stella cæli extirpavit, cum versiculo et oratione consuetis; ac deinceps prædictum psalmum, De profundis, cum versiculo et oratione, Absolve quæsumus, ut supra: In fineque dicat is, qui inter eos fuerit executor, post obitum nostrum, Anima regis Henrici Sexti fundatoris nostri, et animæ omnium fidelium defunctorum, etc. Quos hymnum, psalmum, antiphonam, versiculos, et orationem a singulis sociis, capellanis, clericis, ac xiii. pauperibus juvenibus diebus singulis etiam dici volumus antequam lectos intrent. Volentes præterea quod si aliquis prædictorum aliquo die fortassis preces prædictas propter varias forsan occupationes omit-

tat, die alia sequenti supplere poterit et suppleat sic omissa, nostris ordinationibus et statutis non obstantibus supradictis; super quibus omnibus ipsorum omnium et singulorum conscientias apud Altissimum arctius oneramus.

xxxI. De modo dicendi Missas, Matutinas, et alias Horas canonicas in ecclesia collegiata; et de ordine standi in choro ecclesiæ prædictæ.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod singulis diebus per annum Vesperæ, Matutinæ, Missæ, et aliæ Horæ canonicæ de die, in ecclesia collegiata dicti nostri Regalis Collegii de Etona cum cantu per capellanos, clericos, et choristas, ad hoc specialiter deputatos, devotius celebrentur, secundum usum et consuetudinem ecclesiæ cathedralis Sarum, ac distinctionem et ordinationem inferius annotatas. Quodque singulis diebus mane, inter quartam et quintam horam, vel circiter, pulsent ad Matutinas, nisi propter diei festivitatem, aut aliam causam rationabilem, citius aut tardius, iudicio præpositi aut vice-præpositi, pulsandum fuerit. Ulterius stantes, quod etiam singulis diebus solennibus et festivis per annum contingentibus, in primis et secundis Vesperis, Matutinis, Missis, Processionibus, et aliis Horis canonicis de die; necnon in altis Missis in quarta feria in capite jejunii, et in Matutinis et Missa die commemorationis annuarum; necnon in Matutinis, Vesperis, et aliis Horis quæ dicentur cum nota, vel etiam sine nota, in cœna Domini, die Parasceues, et vigilia Paschæ, et etiam in Missa in vigilia Penthecosten, necnon in Processionibus quæ dictis vigiliis, ac in tribus diebus Rogationum, et similiter in Missis quæ dictis Rogationum diebus, post finitam Processionem, cum nota ibidem ad summum altare celebrari debebunt, præpositus ipsius nostri collegii, nisi ex causa legitima et rationabili absens fuerit, vice-præpositus, presbyteri socii, magister informator, hostiarius, scholares, ac xiii. juvenes pauperes, et tot de pueris commensalibus, quot dicto præposito, aut in ejus absentia vice-præposito, conveniens videbitur, cessante impedimento legitimo, iudicio

præpositi, si præsens fuerit, aut vice-præpositi, si absens sit præpositus, approbando, in eadem ecclesia collegiata personali-ter intersint ; dictique præpositus in dextra parte chori, et vice-præpositus in sinistra, stallos occupent principales ; et post eos, non in capitalibus, sed in stallis ex utroque latere, socii magistri in theologia, deinde doctores in jure canonico, si qui sint, ac baccalaurei in sacra theologia, et deinde magister informator, ac cæteri socii in artibus magistri ; et consequenter capellani conductitii, hostiarius, et clerici, deinde scholares provectiores primi ; et consequentur cæteri scholares, choristæ, et alii supra nominati, stallos in choro ecclesie collegiatæ prædictæ occupent secundum ordinem quem dictus præpositus, seu in ejus absentia vice-præpositus, duxerit limitandum. Idemque præpositus cum superpellicio et almicia de grisio, et vice-præpositus ac cæteri presbyteri socii, et magister informator, honestis superpelliciis et capuciis de munito vario foderatis, vel secundum temporis exigentiam cum sindone aut tartarino duplicatis ; capellani vero cum superpelliciis suis similiter et almiciis suis propriis panni nigri coloris penulatis sive forratis cum calabrio vel grisio, aut cum tartarino duplicatis ; clerici, hostiarius, scholares, choristæ, et xiii. juvenes, et pueri commensales, ut prædicitur, superpelliciis honestis induti ; ipsas Vesperas, Matutinas, Missas, et alias Horas canonicas dierum hujusmodi ut prædicitur ad invicem in personis suis propriis dicturi, lecturi, et etiam cantaturi, omniaque et singula ad Vesperas, Matutinas, Missas, et Processiones solenniter cum cantu et nota celebrandas, pertinentia cantanda, legenda, distincte legant, dicant devotius, atque cantent ; ibidemque omnia et singula, prout ad hoc per præcentorem, vel in ejus absentia succentorem ejusdem Regalis Collegii, sive per rectores chori, intitulati sive assignati fuerint, legendo, psallendo, aliaque ministeria faciendo, in omnibus exequantur humiliter et devote ; uno de sociis presbyteris Collegii Regalis prædicti per præcentorem prædictum seriatim et cursorie ad hoc per singulas ebdoma-

das deputando et assignando, altas missas hujusmodi per se vel alium socium per totam ebdomadam suam celebrante, et omnia divina officia in diebus Dominicis ebdomadæ suæ, ut decet, debite exequente ; quem pro ebdomada illa ebdomadariū volumus nuncupari. Scholares vero, clerici, ac choristæ prædicti a vigilia Paschæ usque ad festum Omnium Sanctorum capucii in choro nullo modo utantur. Volentes præterea, quod si quis prædictorum sociorum, capellanorum conductitiorum, sive clericorum a divinis officiis in prædicta ecclesia collegiata per eos, ut prædicitur, celebrandis, absque causa rationabili per præpositum, vel in ejus absentia vice-præpositum, approbando, præsumpserit absentare, pro qualibet vice absentiae suæ hujusmodi a Matutinis, Missis, vel Vesperis duo denarii ; a primæ vero, tertiæ, sextæ, nonæ, vel completorii officiis, pro qualibet horarum hujusmodi unus denarius subtrahatur de stipendio socii presbyteri, capellani, aut clerici sic absentis, communis sociorum ultra eorum septimanales communas applicandi. Scholares vero, choristas, pueros commensales, ac xiii. juvenes pauperes, in prædictis vel aliquo præmissorum culpabiles inventos, pro arbitrio præpositi, vice-præpositi, aut magistri informatoris, coerceri volumus et puniri. Volentes nihilominus, quod si quis prædictorum presbyterorum, seu capellanorum, aut clericorum, sæpius culpabilis fuerit in præmissis, pœna hujusmodi contra eundem per præpositum prædictum debite aggravetur, prout exegerit protervitas delinquentis. Volumus insuper, quod omnes socii ferialibus diebus bini et bini, vel singulatim, Matutinas et Vesperas de die in navi ecclesiæ nostræ collegiatæ dicant, impedimento cessante legitimo, ante vel post, per præpositum, vel in ejus absentia vice-præpositum, approbando. Statuimus præterea, ordinamus, et volumus, quod in festo Nativitatis Domini, Circumcisionis, et Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, Penthecostes, Trinitatis, Corporis Christi, Reliquiarum, quinque festis Sanctæ Mariæ Virginis, ac Dedicationis Ecclesiæ, ac generaliter in omnibus principalibus et majoribus

duplicibus festis ; necnon in festis Omnium Sanctorum, Translationis Sancti Edwardi regis et confessoris, et in festo sanctissimi confessoris Nicholai, quod festum semper ad modum majoris duplicis festi debet in dicto Regali Collegio celebrari, præpositus, seu, eo ex justa, urgente, et magna causa impedito, vice-præpositus, si præsens et ad id dispositus sit. alioquin unus ex principalioribus et dignioribus personis ipsius collegii nostri per præpositum seu vice-præpositum ad hoc limitandus, in primis et secundis Vesperis, Matutinis, altis Missis, et aliis Horis de die : necnon insuper in Missis in quarta feria in capite jejunii, dominica in Ramis Palmarum, ac Missis et aliis Horis in coena Domini, in die Parasceves, ac vigilia Paschæ, necnon in Missis in vigilia Penthecostes, ac in die Animarum, et insuper quæ in processionibus quæ secundum usum Sarum in aliqua dictarum dierum fieri debent. hujusmodi officium juxta formam Ordinalis ecclesiæ cathedralis Sarum, devote et solemniter exequatur : excepto in festo Sancti Nicholai, in quo, et nullatenus in festo sanctorum Innocentium, divina officia præter missæ secreta exequi et dici permittimus per episcopum puerorum scholarium, ad hoc de eisdem annis singulis eligendum ; uno de sociis ad evangelium, et uno capellanorum, sive hostiario, quotiens dictus præpositus sic celebraverit, ad epistolam limitando. In aliis festis duplicibus, cæterisque festivis sanctorum diebus, similiter volumus quod vice-præpositus, seu, eo ex magna et urgente causa legitime impedito, unus ex principalioribus personis prædictis similiter limitandus, divinum officium hujusmodi devotius exequatur : reliquis vero festis cum regimine vel sine regimine chori celebrandis, et aliis ferialibus diebus per totum annum, capellani conductitii prædicti Vesperas, Matutinas, Processiones, et alias Horas canonicas, excepto quod altas Missas unus sociorum, ut prædicitur, diebus prædictis semper celebrabit cum cantu et nota, secundum usum ecclesiæ Sarum, cum clericis et choristis ecclesiæ collegiatæ prædictæ ad hoc specialiter deputatis, devotione debita

dicant, celebrent, atque cantent. Quos etiam capellanos dicere volumus ultra Horas canonicas, Placebo et Dirige, cum commendationibus pro defunctis, secundum usum ecclesiæ Sarum, in festis sine regimine chori et in ferialibus diebus per totum annum. Illud autem nihilominus specialiter volumus, quod in festis quatuor Doctorum ecclesiæ, Sancti Augustini Anglorum apostoli, ac in festo Conceptionis Beatæ Mariæ Virginis, Sanctorum Matthiæ et Marci, aliis quoque duplicibus festis hujusmodi quum in dies alios differuntur, vice-præpositus, atque eo impedito, unus de principalioribus et senioribus sociis in aliis diebus, in quos sic differuntur, altam Missam celebret, et alia divina cum nota solenniter exequatur. Quibus diebus insuper volumus, quod omnes socii cum capellanis, clericis, et choristis, necnon tot de scholaribus nostri Regalis Collegii, quot præposito, aut in ejus absentia vice-præposito, conveniens videbitur, in ecclesia dum divina psalluntur in choro personaliter in suis superpelliciis sint præcentes. Quandocumque vero festum Annunciationis sic differtur, volumus quod præpositus in sua persona missam celebret, ac alia divina similiter cum nota exequatur in die in quem sic differtur; nec aliquis nisi ex maxima et urgentissima causa tunc se absentet quoquomodo. Quo insuper die, ultra socios, clericos, capellanos, et choristas prædictos, magistrum informatorem, hostiarium, omnes scholares, xiii. juvenes, necnon secundum discretionem præpositi pueros commensales personaliter superpelliciis indutos volumus interesse. Proviso semper quod divina officia hujusmodi per nullos alios quam dicti Regalis Collegii gremiales, aut habitantes in eo, ullo unquam tempore autoritate, jussu, seu mandato cujuscumque, etiamsi regalis seu pontificalis dignitatis extiterit, in dicta collegiata ecclesia quomodolibet decantentur. Permittimus tamen quod egregiæ et honestæ personæ, ut archiepiscopi, episcopi, aut alii regulares prælati, videlicet prior Ecclesiæ Christi Cantuariensis, abbates Westmonasterii, Sancti Albani, de Burgo, et Sancti Edmundi, et Sancti Augustini

Cantuariensis ; necnon beneficiati, qui prius dicti Regalis Collegii, aut Collegii Regalis Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai Cantebrigie, socii vel scholares extiterant, altam Missam ad magnum altare, et omnia alia divina officia exequi possunt; necnon in aula comedere pro recreatione sociorum et cæterarum personarum Collegii nostri Regalis prædicti. Statuimus etiam. ordinamus, et volumus, quod in singulis diebus imperpetuum, præter diem Parasceues, septem Missæ de cætero in ecclesia collegiata prædicta devotius celebrentur. Quarum una Missa erit de Sancta Maria post horam primam de die dictam celebranda, secundum usum ecclesiæ Sarum et temporis anni exigentiam cum orationibus infrascriptis ; videlicet prima de Sancta Maria, adjuncta sibi oratione Quæsumus, omnipotens Deus, ut famulus tuus Henricus Sextus, rex et fundator noster, dum egerimus in humanis : secunda pro statu universalis ecclesiæ : tertia pro pace : et quarta pro animabus inclytæ recordationis regis Henrici Quinti, patris nostri, ac dominæ Katherinæ, nuper reginæ Angliæ, consortis suæ, et matris nostræ, videlicet, Inclina, Domine, etc., ut animas famuli tui Henrici Quinti, et famulæ tuæ Katherinæ, consortis suæ, etc. ; et quinta pro animabus omnium fidelium defunctorum, cum oratione, Fidelium Deus. Quum vero ab hac luce subtracti fuerimus loco orationis, Quæsumus, omnipotens Deus, adjungitur oratio, Deus, cui proprium est misereri semper et parcere, propitiare animæ famuli tui Henrici Sexti, fundatoris nostri ; secunda oratio erit pro bono statu tunc regis Angliæ, videlicet, Quæsumus, omnipotens Deus, in forma communi ; tertia pro statu universalis ecclesiæ : quarta pro pace : quinta pro animabus patris et matris nostrorum, ac omnium fidelium defunctorum ; videlicet, Inclina, Domine, in forma communi similiter tunc dicenda. Secunda vero Missa erit pro salubri statu nostro, videlicet, Protector noster, aspice, Deus, quamdiu egerimus in humanis ; post mortem vero nostram, erit De requie, pro anima nostra, et parentum nostrorum, omniumque benefactorum dicti Regalis Collegii, cum orationibus.

Deus, cui proprium est misereri, etc. propitiare animæ famuli tui Henrici Sexti (dicenda cum specificatione nominis nostri supradicti regis et fundatoris), ac animabus omnium fidelium, etc., Inclina, Domine, et Fidelium Deus, in forma communi dicenda. Tertia vero Missa erit de die; alta videlicet Missa, secundum temporis exigentiam, cum orationibus, secundum ordinale et usum ecclesiæ Sarum. Diebus vero illis, quum plenum servitium fuerit de Sancta Maria, erit tunc prima Missa de Salus populi; aut Pro pace, vel De cruce, vel alia Missa de sancto diebus hujusmodi contingente, juxta dispositionem præpositi, vel vice-præpositi, prædictorum, cum oratione de missa, et aliis quatuor orationibus supradictis: hoc observato, quod quando dicitur Missa de pace, tunc quarta oratio erit, Deus, qui charitatis dona, cum aliis orationibus supradictis. Quas omnes tres Missas ad summum altare dictæ collegiatæ ecclesiæ per notam et cum cantu volumus celebrari: exceptis festo Natalis Domini, in quo prædictæ prima Missa et secunda, necnon festo Assumptionis Beatæ Mariæ Virginis, in quo prædicta prima Missa, vigiliis Paschæ et Pentecostes, in quibus dicta secunda Missa, decantari non debent ad summum altare prædictum, sed sine nota easdem Missas ad aliquod altare inferius dici volumus in diebus hujusmodi præexceptis. Quarta vero Missa ad unum de inferioribus altaribus celebranda erit in Dominicis diebus De Trinitate; in feria vero secunda De Angelis; tertia feria De Sancto Thoma Martyre; ac quarta feria De Sancto Spiritu; quinta De Corpore Christi; sexta autem feria De cruce, et Sabbato, De hoc nomine Jesu, quam secundum formam in ea parte quibusdam nostris libris descriptam in singulis missalibus nostri Collegii Regalis prædicti hac de causa inscribi volumus et haberi. In qua quidem quarta Missa, sicut in cæteris Missis omnibus præterquam cum de Requiem dicitur, volumus quod simul post orationem de missa, dicatur semper sub uno Per Dominum, oratio pro bono statu nostro, Quæsumus, omnipotens Deus, quamdiu egerimus

in humanis. Quum vero ab hac luce subtracti fuerimus, dicetur, loco orationis, Quæsumus, omnipotens Deus, etiam cum de Requiem celebratur, oratio, Deus, cui proprium est, cum specificatione nominis nostri supradicti. Quinta autem Missa in illis diebus per totum annum in quibus secundum usum ecclesiæ cathedralis Sarum erit aliqua Missa dicenda in capitulo, erit ipsa Missa capitularis. In aliis vero diebus, si et quum pestis ibi, aut in locis vicinis regnaverit, erit Missa pestilentialis, alias vero erit pro arbitrio dicentis eandem. Sexta vero Missa erit de Annunciatione Beatæ Virginis; et septima erit pro arbitrio eam dicentis. In quibus quidem quatuor Missis ultimo prædictis dicant eas celebrantes, post collectam hujusmodi, tales orationes alias quales pro sua devotione crediderint melius et magis necessarie tunc dicendas. Quarum quidem septem Missarum quinque priores per capellanos conductitios prædictos inter se vicissim et cursorie limitandos volumus celebrari; præter magnam sive altam Missam, quam, ut supra statuimus, semper celebrari volumus per præpositum, vice-præpositum, aliquam extraneam personam egregiam, aut unam de sociis perpetuis nostri collegii memorati: per quos etiam socios perpetuos volumus ultimas duas Missas prædictas inter se vicissim similiter et cursorie limitandos ad inferiora altaria diebus singulis celebrari. Volentes ulterius quod in tempore altæ missæ prædictæ singulis etiam feriatis diebus, duo ex sociis prædictis, suis induti habitibus, in choro sint præsentés: ac quod in diebus, quibus, ut præmittitur, prædictas priores duas Missas statuimus supra debere per notam celebrari, omnes clerici ac illi scholares et choristæ sint præsentés, suis similiter superpelliciis induti; qui per dies hujusmodi tenebuntur in choro ad alia divina officia interesse. Et si, quod absit, propter infirmitatem sociorum presbyterorum, vel capellanorum conductitiorum prædictorum, seu casum alium justam causam excusationis in hac parte afferentem, præfata septem Missæ per eosdem socios et capellanos dici et celebrari non poterint.

ut præfertur, tunc ad Missas hujusmodi dicendas et complendas capellanos alios temporibus hujusmodi assumi et provideri volumus, sumptibus et expensis omnium sociorum presbyterorum et capellanorum in communi, præterquam in esculentis et poculentis quæ habebunt capellani sic assumpti cum aliis sociis in aula communi de bonis communibus nostri Regalis Collegii supradicti: sic quod nullo unquam tempore deficiant aliquæ de septem Missis per nos superius limitatis. Statuentes præterea et etiam ordinantes, ut præpositus, vice-præpositus, magister informator, si in ordine sacerdotali constitutus sit, et cæteri presbyteri socii, ac capellani omnes et singuli, dictas septem Missas minime celebrantes (quos singulis septimanis ter ad minus, cessante impedimento legitimo, volumus celebrare), in singulis eorum Missis, sicut alios socios et capellanos dictas septem Missas celebrantes, dicant pro nobis dum vixerimus, illam collectam, Quæsumus, omnipotens Deus, ac pro anima nostra cum ab hac luce subtracti fuerimus, illam collectam, Deus, cui proprium est misereri, etc. quas semper sic dici volumus cum expressione nominis nostri, ut præfertur. Et nihilominus eos omnes et singulos, necnon alios sacerdotes quoscumque extraneos ibi celebrantes, quos passim et indistincte ad inibi celebrandum Missas suas absque contradictione qualibet admitti volumus, qualescumque sint, dummodo executionem sui ordinis habuerint, in singulis eorum Missis per eos, ut præmittitur, celebrandis, in eorum memento infra canonem missarum hujusmodi specialem memoriam pro salubri statu nostro, dum fuerimus in hac vita inter vivos: necnon inter mortuos pro anima nostra, et animabus parentum nostrorum, et omnium benefactorum dicti Regalis Collegii, quorum nomina in quadam tabula recitari et conscribi fecimus, imperpetuum facere volumus et habere. Hoc insuper adjiciendo statuimus, quod dicti præpositus, vice-præpositus, et socii, qui pro tempore fuerint, cum ab hac luce, Deo volente, subtracti fuerimus, statim cum primo sciverint mortem nostram, et extunc annis singulis perpetuis futuris

temporibus die obitus nostri, si tunc absque impedimento fieri poterit commode, alioquin alio die proximo tunc sequente quo impedimentum hujusmodi non occurret, dicant in communi pro anima nostra specialiter et solenniter, ac cum devotione debita, in dicta ecclesia, Exequias mortuorum, et in crastino, Commendationes animarum, ac postea faciant Missam de Requiem cum orationibus et collectis subscriptis : videlicet, Deus, cui proprium est, etc. cum expressione nominis nostri supradicti ; Deus, cui soli competit ; pro animabus inclytæ recordationis patris ac matris nostrorum : adjunctis orationibus, Miserere, quæsumus Domine, animabus omnium benefactorum nostrorum defunctorum, Inclina, Domine, et Fidelium Deus, solenniter et cum devotione debita celebrare ; et quam celebret præpositus, si justo impedimento præpeditus non sit, alioquin vice-præpositus, seu, eo impedito, unus de dignioribus sociis presbyteris ad hoc per præpositum, seu, eo impedito, per vice-præpositum limitandus. Quibus insuper exequiis, commendationibus, atque missæ dicti præpositus sub pœna decem marcarum ; magisterque informator, omnesque et singuli socii, sub pœna centum solidorum ; capellani, hostiarius, et clerici singuli, sub pœna xl. solidorum ; scholaresque ac choristæ, ac xiii. juvenes pauperes in dicto Regali Collegio præsentés, sub pœna cuilibet eorum sic absenti arbitrio præpositi imponenda, impedimento cessante legitimo, personaliter interesse debeant et etiam teneantur. Quod etiam quater in anno pro anima nostra ultra diem anniversarium obitus nostri prædicti, videlicet, in fine cujuslibet quarterii anni, perpetuis futuris temporibus aliquo die quod id convenientius fieri poterit, in ecclesia collegiata ibidem volumus observare. Et ut animæ nostræ inter eosdem præpositum, socios sacerdotes, magistrum informatorem, hostiarium, capellanos, clericos, et choristas, cæterosque, specialius et devotius memoria habeatur, et in hac parte fortius anime-tur, statuimus, ordinamus, et volumus, quod præposito prædicto in hujusmodi exequiis, commendationibus, atque missa

in die obitus nostri personaliter existenti, *iiis.iiiiid.*; vice-præposito sic similiter in ipso die obitus nostri præsentī, ac celebranti ad summum altare, seu aliud altare quodcumque, *iis.*; ac cuilibet alteri socio similiter in die obitus nostri præsentī, et pro anima nostra et animabus omnium prædictorum missam in crastino cum prædicta oratione, Deus, cui proprium, cum specificatione nominis nostri supradicti, celebranti, ac magistro informatori, *xxd.*; capellanisque similiter tunc celebrantibus et hostiario, *xvid.*; cuilibet vero clericorum *xiid.*; necnon cuilibet scholari ac choristæ, sicut præmittitur, præsentī, *viiiid.*; necnon pulsantibus tunc campanas, *iiis. iiiid.* inter eos æqualiter dividendi; de bonis dicti Regalis Collegii nostri per manus bursariorum ejusdem annis singulis persolvantur. Volumus quoque quod in tempore exequiarum hujusmodi fiant tres longæ pulsationes, sibi invicem prope succedentes, sic quod nimis longa pausa nullo modo fiat inter easdem; item, tempore commendationis et missæ aliæ tres similes cum campanis omnibus solenniter habeantur; et extunc quolibet socius presbyter dicti nostri collegii, qui pro tempore fuerit, omnibus diebus obitus nostri prædicti, necnon die aliquo cujuslibet septimanæ in quo commodius poterit, singulis annis imperpetuum dicat singulariter, vel in communi, pro anima nostra et animabus prædictis officium mortuorum cum commendatione, more ecclesiastico consueto. Quod etiam officium a tempore publicationis præsentium statutorum nostrorum etiam dum superstitēs fuerimus in hac vita, semel ebdomadis singulis ut præmissum est, per socios presbyteros omnes et singulos dici volumus, statuimus, et præcipimus indistincte. Statuentes præterea, quod annis singulis imperpetuum modo consimili, ut in die obitus nostri prædicti, ita in die obitus inclytissimæ recordationis patris nostri Henrici Quinti, videlicet ultimo die Augusti: necnon in die obitus inclytæ memoriæ Katherinæ, consortis suæ, matris nostræ, videlicet tertio die Januarii; ac etiam in die obitus carissimæ consortis nostræ Margaretæ, quum, Deo

volente, subtracta fuerit ab hac luce, si tunc commode fieri poterit, alioquin die proximo tunc sequente quo impedimentum hujusmodi non occurret; necnon singulis annis infra duodecim dies festum Natalis Domini proximo præcedentes, ubi congruentius fieri poterit, pro anima reverendi in Christo patris Willelmi Wintoniensis episcopi nuper præpositi nostri Regalis Collegii, quum ab hac luce migraverit, animabusque omnium benefactorum ejusdem Regalis Collegii, solennes exequiæ cum commendationibus atque missa in crastino celebrerentur. In quibus singulis obitibus, et quatuor commemorationibus pro anima nostra singulis terminis, ut supra statuitur, celebrandis, dictos præpositum, socios, capellanos, sicut præmittitur, interessentes ac missas celebrantes, necnon magistrum informatorem, hostiarium, clericos, scholares, ac choristas, sic similiter, ut prædicitur, interessentes, medietatem illarum distributionum percipere volumus, quas ipsi in nostro obitu interessentes, sicut prædicitur, percipere debeant et habere. Campanarum vero pulsatores similes percipiant distributiones, sicut percipient in nostro obitu supradicto. Exequias vero solennes pro parochianis nostri Regalis Collegii memorati, videlicet cum nota aut campanarum pulsationibus, fieri noluimus in eodem, præterquam in diebus obitus alicujus viri seu matronæ notabilis eorundem; videlicet dum corpus adest præsens tricennalibus, aut si præposito, vel in ejus absentia vice-præposito ejusdem, visum sit in diebus anniversariis eorundem; quos tamen anniversarios dies ultra triennium extendi aut sub forma prædicta pro parochianorum aliquo nullatenus volumus observari. Exequias tamen et missas privatim dici per aliquem sociorum aut capellanorum in anniversariis parochianorum hujusmodi si hoc præposito, aut in ejus absentia vice-præposito, visum fuerit, nolumus prohibere; sed nec prohibere volumus, quin si aliquis sociorum aut præpositus aliquis ibidem defunctus et sepultus pro exequiis et missis diebus anniversariorum suorum ibidem solenniter observandis imperpetuum, aut ad certum tempus

sufficienter ordinare voluerit, sic quod iudicio præposito, qui pro tempore fuerit, possint dies hujusmodi salvo honore dicti nostri Regalis Collegii solenniter observari, debeant ibidem cum nota et campanarum pulsationibus missæ et exequia in eorum anniversariis celebrare. Ordinantes præterea, quod in divinis officiis supradictis præfatus præpositus, dum præsens fuerit in ecclesia collegiata ibidem, utatur almicia de grisio, secundum quod canonici cathedralium ecclesiarum utuntur. Quod etiam ipsum volumus observare in præsentia episcoporum, et alibi ubicumque in locis et temporibus opportunis.

xxxii. De silentio tenendo in ecclesia, ne impediuntur psallentes et legentes in eadem.

Item, quum domum Dei deceat sanctitudo, deceatque ut, cujus in pace factus est locus, sit cum veneratione debita pacificus ejus cultus, statuimus, ordinamus, et volumus, quod scholarium, presbyterorum, et clericorum, omniumque prædictorum, in prædictam collegiatam ecclesiam sit humilis, modestus, et devotus ingressus, pariter et egressus. Sitque in ipsa ecclesia ipsorum conversatio Deo grata. Inhibentes expresse ipsis omnibus et singulis, sub pœna infrascripta, ne ipsi aut quivis ipsorum Matutinas aut Horas aliquas per se, vel cum sociis pluribus aut uno, in choro ipsius ecclesiæ, dum psalluntur in eadem divina officia supradicta, in impedimentum aliorum dicant voce submissa vel alias in privato; nec murmurationes, garrulationes, derisiones, risus, confabulationes, aut strepitus indiscretos faciant quovis modo: ne per inordinatos tumultus, variosque vocum sonitus, aliave mutua colloquia, eorundem devotio, aut exercitium psallentium aliorum in choro, quomodolibet valeat impediri; nec aliqua alia inibi pertractentur, quam ea quæ ad divini nominis cultum spectant, dum in ipsa ecclesia divinæ laudes debeant pertractari. Culpabilis vero vel delinquens in hac parte juxta præpositi, aut in ejus absentia vice-præpositi, arbitrium pro modo et qualitate delicti celeriter puniatur.

xxxiii. Quod præpositus habet requirere consensum sociorum in majoribus collegii nostri negotiis.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod in majoribus collegii nostri negotiis disponendis, videlicet, in traditionibus firmarum, beneficiorum ecclesiasticorum, et maneriorum, præsentationibusque ad beneficia, quorum advocaciones vel jus patronatus ipsi obtinent, in posterumve obtinebunt, causis, controversiis, placitis, seu litibus ipsum collegium concernentibus aggrediendis seu inchoandis, ac aliis consimilibus, omnes et singuli socii presbyteri dicti Regalis Collegii, tempore quo hujusmodi negotia pro utilitate ejusdem nostri collegii imminent disponenda, in dicto collegio præsentem, ad vocationem et præmonitionem dicti præpositi in ecclesiam, aulam, seu alium locum infra dictum Regale Collegium competentem, insimul convocentur ad communiter tractandum et deliberandum super hujusmodi negotiis imminentibus; et quod in et super præmissis communiter, vel per præpositum et majorem partem ipsorum, deliberatum fuerit et consensum, roboris habeat firmitatem. Ordinatio autem sive dispositio in et super præmissis alio modo habita sive facta, pro nullo penitus habeatur.

xxxiv. Quod maneria, possessiones, advocaciones, et patronatus ecclesiarum, non alienentur.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod maneria, advocaciones, et patronatus ecclesiarum, terræ, tenementa, redditus, servitia, nativi, solum vel area bosci, seu terra in qua boscus crescit, prata, pascua, communæ, vel pasturæ, seu alia bona immobilia quæcumque dicti Regalis Collegii, sive sint spiritualia sive temporalia, aut etiam jura quæcumque ejusdem, nullo modo, nec ullo unquam tempore, in feodum vel ad terminum vitæ alienentur seu vendantur; nec advocaciones, seu patronatus ecclesiarum, vicarium, seu capellarum, vel cantariarum in feodum, vel ad terminum vitæ, seu an-

norum, seu alio modo pro aliquo tempore quantumcumque modico, concedantur: nec maneria ultra **xx.** annos vel ecclesiæ appropriatæ ultra terminum decem annorum ad firmam, nec aliquo alio modo, tradantur seu etiam dimittantur. Permittimus tamen quod terræ, tenementa, mesuagia, et tenuræ quæcumque, cum eorum pertinentiis, quæ solebant teneri a tenentibus, tam in civitatibus et villis, quam in maneriis suis vel ecclesiis eis appropriatis, et aliis locis quibuscumque, ad prædictum Collegium Regale qualitercumque spectantia sive pertinentia, et quæ ad manus præpositi prædictorum sociorum et scholarium, per esceatam, aut per defectum hæredum vel tenentium, vel alio quovis modo devenerint, concedi seu tradi poterunt ad firmam ad terminum annorum, per rotulos curiarum, juxta consuetudinem maneriorum antiquitus in ea parte usitatam, vel per identuras inter ipsos præpositum et socios presbyteros, ex parte una, et recipientem, seu recipientes eadem, ex parte altera, sigillo communi dicti collegii sigillatas inde conficiendas; ita tamen, quod ultra quinquaginta vel sexaginta annos concessio seu traditio hujusmodi non excedat quovis modo. Et quod tenentes hujusmodi dicta terras, tenementa, mesuagia, et tenuras, vel aliquam partem aut parcellam eorundem, non alienent, nec terminum in eis sic concessum aliis personis quibuscumque concedant, vel qualitercumque tradant, sine licentia speciali et consensu præpositi et sociorum prædictorum. Statuentes præterea, quod præpositus et socii presbyteri dicti nostri Regalis Collegii pensiones annuas, seu cantarias perpetuas, aut corrodia aliqua, nullo modo concedant, nec ad aliqua onera spiritualia vel temporalia dictum collegium imperpetuum vel ad tempus obligent quovis modo, nisi pro hujusmodi onere supportando ipsorumque indemnitate et interesse in ea parte duplum in possessionibus vel redditibus imperpetuum habuerint, ad commodum et utilitatem nostri collegii supradicti; quod insuper omni modo fieri prohibemus, nisi ad id auctoritas et consensus Lincolnienſis episcopi, qui pro tempore fuerit, ac-

cesserint, in ea parte specialiter requisiti. Illud autem volumus et districtè injungimus, ac firmiter præciendo ~~mandamus~~ debere imperpetuum observari, quod in omni donatione et concessione terrarum, possessionum, aut reddituum, seu aliorum bonorum quorumcumque, dicto nostro Regali Collegio propter hujusmodi onera per idem collegium supportanda, et posterum facienda, tales terræ, redditus, ac tenementa solent modo in perpetuam ac puram elemosinam dentur et semper concedantur eidem; ac quod nulla alia causa in donationibus sive concessionibus hujusmodi exprimatur aliquo modo propter varia pericula quæ per expressionem talium causarum possent verisimiliter evenire.

xxxv. De sigillo, et archis communibus, et inventario.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod præpositus et socii presbyteri habeant sigillum commune, et archas sive cistas communes, in quadam domo ad hoc per nos super portam dicti Regalis Collegii constructa, in quibus archis sive cistis reponantur et etiam custodiantur omnia registra, copiæ, et transcripta bullarum apostolicarum et cartarum regiarum, ac aliarum donationum, munimentorum, et evidentiæ quarumcumque dictum Regale Collegium concernentium; necnon rotuli computorum, tam de expensis hospitii dicti nostri collegii, quam de maneriis et aliis possessionibus suis spiritualibus et temporalibus quibuscumque; omnesque et singulæ pecuniarum summæ, quæ pro expensis septimanalibus et quotidianis quomodolibet requirentur. Cujus quidem domus et cujuslibet cistarum prædictarum duas diversas claves inter se habeant divisas duo bursarii qui pro tempore fuerint deputati. Sigillum vero commune infra unam dictarum cistarum in quadam alia parva cista serata tribus diversis seruris continue includatur; quarum serurarum diversas claves inter se habeant præpositus, vice-præpositus, et præcentor, sic quod nihil sigilletur illo sigillo nisi quod primitus plene et aperte scribatur, et in registro dicti collegii nostri plenarie regis-

tretur, ac per præpositum et majorem partem omnium sociorum dicti Regalis Collegii super hujusmodi scripto mature et communiter deliberatum existat, ipsumque scriptum per eosdem approbatum; in quorum præsentia dictum commune sigillum a parva cista prædicta in magna aula dicti collegii, aut parlura præpositi, et non alias aut alibi aperienda, extractum scripto hujusmodi apponatur. Aliæ autem literæ quæcumque, obligationes, sive scripta cujuscumque tenoris, quocumque nomine censeantur, præfato communi sigillo aliter aut alibi sigillata, omni careant robore firmitatis; et nihilominus omnes et singulos, qui contra formam præscriptam sigillum commune prædictum alicui literæ, obligationi, indenturæ, seu scripto, aut albæ cartæ, seu pergamo non scripto, vel membrano non scripto, sive non complete scripto, cuicumque apposuerint, et qui ad id faciendum realiter consenserint, præter pœnam perjurii, quam ipso facto eos incurrere volumus, ipsos a dicto Regali Collegio privatos fore decernimus eo ipso: et nihilominus ad satisfaciendum pro damnis et injuriis præfato collegio ea occasione illatis seu inferendis arctius remaneant obligati, et ad hoc vigore præsentis nostri statuti realiter teneantur. In alia vero domo ad hoc similiter per nos super dictam portam constructa, in quadam cista sive in quibusdam cistis ad hoc deputandis, volumus quod ponantur et securius custodiantur omnia reliquiæ, jocalia, vasa argentea et aurea, ad quotidianum usum dicti Regalis Collegii seu ecclesiæ collegiatæ minime requisita; necnon in alia cista omnes bullæ apostolicæ, et processus inde secuti, appropriationes ecclesiarum, ordinationes vicariarum, cartæ regiæ et aliorum dominiorum, liber originalis omnium ordinationum et statutorum nostrorum nostris sigillis regalibus sigillatus, ac munimenta sigillata, et originalia quæcumque dictum Regale Collegium quomodolibet concernentia. Volumus insuper, quod de omnibus reliquiis et jocalibus ibi conservandis, semper et continue sint duo plena inventaria indentata sibi correspondentia; quarum una pars in cista jocalium

hujusmodi, et alia penes bursarios, continue remaneat sub custodia diligenti. Statuentes præterea, quod quolibet anno semel fiat actualis demonstratio omnium bonorum tam ibidem quam in custodia sacristæ existentium, in præsentia præpositi, vice-præpositi, et bursariorum, ut sic de statu eorundem bonorum illis omnibus constare valeat manifeste. Ordinamus insuper, quod in illa secunda domo sit una cista magna, fortis, et segura, tribus seruris serata, quarum quidem serurarum tres diversas claves inter se divisas habeant vice-præpositus, præcentor, et senior socius qui nequaquam fuerit officarius illo anno; in qua cista ponantur omnes pecuniarum summæ ultra annales, septimanales, et quotidianas expensas, securius conservandæ, quos pro litibus et placitis defendendis, ac possessionibus, si oporteat, amplioribus acquirendis, tutissime et securissime volumus reservari. Permittimus tamen quod de eisdem pecuniis sic reponendis bursarii proximi sequentis anni certas et rationabiles summas recipere et mutuare valeant de avisamento præpositi et vice-præpositi; quas summas sic mutuandas per eosdem bursarios ante finem anni per eosdem in virtute juramenti per eosdem collegio præstiti, causa cessante legitima judicio præpositi, vice-præpositi, ac sacristæ approbanda. In quo casu bursarios proximi sequentis anni arctari volumus ad solvendum easdem summas infra annum suum sub ipsorum debito juramenti. Statuentes insuper, quod in magna cista prædicta sit una alia minor cista, in qua certas pecuniarum summas præposito ac sociis dicti Regalis Collegii, et ipsi collegio etiam, pro litibus hujusmodi et placitis defendendis, et pro repentinis ruinis maneriorum, quæ alias de pecuniis aliis dicto collegio ex ejus redditibus provenientes aut proventuris nequeant quomodolibet reparari, ex nostra liberalitate traditas et donatas, reponi volumus secretius et securius custodiendas. Cujus quidem minoris cistæ sint tres diversæ seruræ cum totidem diversis clavibus; quarum unam habeat præpositus continue penes se, aliam vero vice-præpositus, et tertiam senior bursarius;

quos clavigeros arctius oneramus, quod omnes pecuniarum summas in dictis cistis positas seu ponendas secretius quo poterunt, modo et forma quibus præfertur, conservent in usus prædictos, cum opus fuerit, et non alios, absque dolo, fraude, seu malo ingenio discrete et fideliter convertendas. Ordinantes præterea, quod in hujus secundæ domus hostio sint tres seruræ diversæ cum totidem clavibus eisdem pertinentibus, quarum unam habeat præpositus continue penes se, aliam vice-præpositus, et tertiam habeat bursarius junior. In quolibet vero cista munimentorum et jocalium prædictorum sint etiam tres seruræ cum totidem diversis clavibus; quarum clavium cujuslibet cistæ unam habeat penes se præpositus continue, et duas alias habeant sacrista et alius socius ad hoc per majorem partem sociorum annis singulis eligendus, qui officarius minime fuerit illo anno. Statuimus insuper, quod semper et continue sit in nostro collegio prædicto unum fidele inventarium de utensilibus et bonis mobilibus quorumcumque officiorum bursarios dicti Regalis Collegii concernentium; quod simul cum bonis prædictis bursarii exhibeant et ostendant semel in anno ad minus, post finitum compotum eorundem, in præsentia præpositi ac majoris partis omnium sociorum collegii tunc præsentium; illudque distincte legi faciant tunc ibidem, ita ut per hoc singulis annis evidenter apparere possit de excrescentia et decrescentia bonorum hujusmodi ac de bona œconomia seu industria, necnon de bona aut mala administratione in præmissis. Cui quidem inventario semper juxta innovationem sive excrescentiam aut decrescentiam utensilium et bonorum hujusmodi additiones et subtractiones fieri; illudque cum rotulis compotorum remanere volumus in quadam cista ad hoc per nos superius specialiter limitata. Ordinantes præterea, quod singulis annis, oneribus dicti nostri Collegii Regalis juxta ordinationes et statuta ejusdem convenienter supportatis, quod residuum fuerit de fructibus, redditibus, et proventibus ipsius collegii nostri, ad utilitatem

et commodum ejusdem integraliter conservetur, ac bene et fideliter in dicta archa secundæ domus prædictæ fideliter reponatur et custodiatur securius in eadem.

xxxvi. De dispositione camerarum.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod omnes et singulæ cameræ dicti nostri Regalis Collegii, et loca studiorum in eisdem cameris, per præpositum et vice-præpositum prædictos, juxta ordinationem et dispositionem ipsorum, assignentur, salvis nostris ordinatione et moderamine infrascriptis; videlicet, quod in superioribus cameris quadrati dicti collegii nostri primo et præcipue omnes socii ejusdem et magister informator singuli in singulis cameris collocentur. Deindeque capellani ejusdem aliæ superiores cameræ binis et binis assignentur: post quos hostiarius ac clerici ecclesiæ collegiatæ in inferioribus cameris, si superiores non sufficiant, locentur: ac deinde in aliis inferioribus cameris sint scholares, choristæ, ac pueri commensales collocati; quorum omnium scholarium dicti collegii nostri quilibet post quartum decimum ætatis suæ annum completum, lectum suum habeat separatim, ac solus sine socio jaceat omnimodo. Infra vero illam ætatem existentes binos ad invicem jacere permittimus: ita tamen quod duorum numerum in uno lecto non excedant: quodque in singulis cameris puerorum supradictis sint ad minus tres scholares honesti, ac cæteris scholaribus maturitate, discretione, ac scientia provectiores, qui aliis suis consociis cameralibus studentibus superintendant, et eosdem diligenter supervideant; et de ipsorum moribus et conversatione, studiique profectu, præpositum, vice-præpositum, et magistrum informatorem, de tempore in tempus, quotiens causa seu opus fuerit, sub ipsorum debito juramenti collegio præstiti supradicto, cum requisiti fuerint, veraciter certificent et informent; ut hujusmodi scholares defectum in moribus patientes, negligentes, seu in suis studiis desides, castigatio-

nem, correctionem, et punitionem percipiant juxta eorum demerita debitas ac etiam competentes. Cameras vero ex occidentali parte aulæ nostri Regalis Collegii, simul cum parlura ibidem, atque omnibus aisiamentis in eisdem, præpositum ejusdem nostri collegii, qui pro tempore fuerit, imperpetuum volumus occupare. Inhibentes præterea districtius et expresse, ne quis in superioribus cameris antedictis mingendo, caput, manus, vel pedes, aut quicquam aliud lavando, vel alias qualitercumque aliquam vini aut cervisiæ, aut alterius liquoris cujuscumque, effusionem faciant quovis modo; per quem scholares, aut alii in inferioribus cameris existentes, in personis, bonis, aut rebus graventur, vel aliquialiter molestantur.

xxxvii. De sustentatione et reparatione ecclesiæ et aulæ, ac aliorum ædificiorum ejusdem.

Item, volumus, statuimus, et etiam ordinamus, quod ecclesia nostri Regalis Collegii, et aula, singulaque alia ædificia ejusdem, Dei adjutorio laboriose nostris sumptibus ædificata, in muris, cooperturis, et qualibet sui parte perpetuis futuris temporibus debite, sufficienter, et congrue in omnibus sustententur. Et si contingat per gregum mortalitatem, caristiam frugum, ballivorum vel præpositorum incuriam, incendium, vel alios casus fortuitos (quod absit), bona mobilia collegii in tantum minorari, quod non sufficiant ultra staurum maneriorum ad sustentationem sociorum et scholarium, et alia necessaria, ac defectus ecclesiæ et aulæ et aliarum domorum ipsius nostri collegii, si quæ fuerint, congrue reparandos; statuimus, ordinamus, et volumus, quod singulis hebdomadis de communis præpositi ivd., et de singulis sociorum presbyterorum communis iid. subtrahantur, quæ ad restaurationem et reparationem defectuum hujusmodi præmissorum reserventur, et ad hunc usum specialiter convertantur, donec defectus hujusmodi aulæ, et alii quicumque, sint sufficienter et plenarie reparati in omnibus et refectioni: et ad istud statutum fideliter promovendum, diligenter prosequendum, et effectualiter ob-

servandum, præpositum dicti collegii nostri qui pro tempore fuerit, vice-præpositum, et singulos socios presbyteros alios ejusdem, virtute juramenti in eorum admissione ad collegium præstiti volumus obligari. Adhuc volumus, quod præpositus et socii nostri collegii prædicti diligenter superintendant et reparent debite clausuram cimiterii ac claustrum, necnon stallos sive sedilia parochianorum in navi ejusdem ecclesiæ collegiatæ, infra quod claustrum sive cimiterium ædificia alia præterquam de novo construi prohibemus. Permittimus tamen, quod parochiani dictæ ecclesiæ collegiatæ aliique quos in dicto cimiterio contigerit sepeliri, tumbas, sive monumenta, seu sepulturæ suæ loca habeant extructa, juxta tamen avisamentum præpositi collegii nostri memorati. Infra tamen ecclesiam collegiatam eandem, vel claustrum ejusdem, nullus sepeliatur nisi præpositus, vice-præpositus, magister informator, socius, aut capellanus, hostiarius, clericus, scholaris, sive chorista ; xiii. juvenes, vel pueri commensales infra idem claustrum sub tecto, aut sub dio, in area vacua ibidem sepeliri volumus, juxta arbitrium præpositi aut vice-præpositi nostri collegii memorati. Pauperes vero et debiles viros nostri collegii memorati sepeliri volumus solummodo in quodam sepulturæ loco separatim, quod ad hoc dedicari fecimus pro eisdem. Præterea ordinamus et volumus, quod cum novæ ædificationes, vel aliquæ reparationes domorum, immineant faciendæ, illæ incipiantur circa principium mensis Martii, et terminentur ad festum Simonis et Judæ tunc proximo futurum, alioquin adveniente dicto festo ab operibus hujusmodi cessent omnimodo usque ad principium mensis Martii proximo tunc sequentis : minutis ædificationibus et reparationibus quæ commodi differri non poterunt duntaxat exceptis.

xxxviii. Item, de servientibus nostri collegii, et quod ministeria ejusdem fiant per masculos.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod semper et continue sit unus in nostro collegio prædicto qui notarii pub-

lici officium gerat, ac ad conficiendum prothocolla et instrumenta publica in et super electionibus et juramentis præpositorum, admissionibusque et juramentis sociorum et scholarium quorumcumque, ac alia instrumenta quæcumque, quotienscumque et quandocumque fieri debeant; ac insuper ad colligendum seu colligi faciendum denarios Sancti Petri annis singulis ad opus nostri Collegii Regalis memorati; necnon ad scribendum acta quæcumque præpositi seu ejus officialis circa visitationes inibi inter parochianos faciendas, ac alia acta publica quæcumque in dicta collegiata ecclesia ratione jurisdictionis ordinariæ quæ ad idem Regale Collegium pertinet exercenda. Qualem si de numero capellanorum, aut clericorum, seu aliorum in dicto Regali Collegio ministrorum haberi commode non possit, provideri volumus ad extra: sic quod, ut prædicitur, omnino unus notarius publicus remaneat in nostro collegio memorato. Retineaturque semper et continue similiter in eodem Regali Collegio unus peritus in jure canonico, qui officialis præpositi nuncupetur, ac circa exercendam jurisdictionem ejus spirituales prædictam sub dicto præposito semper, cum opus fuerit, paratus existat; ejusque partes, quotiens ei hoc injunctum fuerit, effectualiter exerceat. Quem similiter, si de capellanorum prædictorum numero haberi non possit, provideri volumus ad extra; videlicet, de universitate nostra Oxon., aut de ministris curiæ Cantuariensis de Arcubus Londoniæ; aut de promotis rectoribus vel vicariis in comitatu Buk.; et de nullis manentibus alibi quoquo modo: pro cujus et dicti notarii publici salariis volumus quod satisfaciatur de bonis communibus nostri Regalis Collegii supradicti. Volumusque quod in eodem collegio nostro ad expensas ejusdem habeatur semper unus provisor et emptor victualium, qui cum supervisione bursariorum singulis septimanis de victualibus septimanalibus emptiones et provisiones faciat. Ac insuper unus alius qui pincerna sit, et panis et potus dispensationi semper intendat; qui insuper una cum subserviente in panetria et buttellaria dicti nostri

collegii ad serviendum præposito, sociis, et scholaribus ejusdem jugiter debeat permanere. In coquina sit unus principalis cocus, qui, cum sibi vacaverit, provisorii prædicto in emptionibus victualium assistat, et tres secum servientes, unum valectum, unum garcionem, et alterum pagetum habeat, inventos sive exhibitos similiter de bonis Collegii Regalis antedicti. Sit insuper janitor portæ ejusdem nostri collegii claudendæ et aperiendæ temporibus debitis jugiter superintendens; qui et per se, seu garcionem aliquem utilem et honestum, quem continue in officio suo sub se habeat in eodem collegio, facturæ torticiorum et aliorum luminum ecclesiæ, quotiens opus fuerit, jugiter superintendat, ac insuper barbitonsoris officium exerceat, et præpositum, socios, scholares, choristas, ac personas alias dicti nostri Regalis Collegii debite et diligenter radat, eisdemque præposito, sociis, et scholaribus in aula temporibus refectionum humiliter cum servantibus cæteris deserviat, sicut decet. Volumusque insuper, quod sit unus vel duo alii, qui in collegio nostro prædicto gerant pistoris officium; ac alii duo qui exerceant brasiatoris officium; et unus qui curam et occupationem gerat hortolani, et etiam unus valectus, et unus vel duo garciones, qui equos collegii custodiant supradicti. Præterea statuimus, ordinamus, et volumus, quod tam subjanitor, subpincerna, et duo subcoci, et hortolanus, quam pistor, piscator, et equorum custodes, debite et sufficienter juvent clericum parochialem dictæ ecclesiæ collegiatæ, qui pro tempore fuerit, quotiens et quum opus erit ac ipsi ad id per dictum clericum, aut per campanarum tintinitionem, vocati fuerint, in campanis pulsandis, juxta exigentiam temporis et secundum consuetudinarium jam habitum in nostro collegio prædicto; ad quod eos omnes et singulos onerari volumus in eorum admissione ad officia sua nostrum collegium memoratum. Illud autem ordinamus pro perpetuis futuris temporibus fore firmiter observandum, quod singula ministeria dicto Regali Collegio et personis ejusdem incumbant, seu competentia, præsertim

infra septa mansi ejusdem collegii, fiant per masculos et non per mulieres ; ut omnis sinistra suspicio in hac parte evitetur omnino ; nisi sit mapparum aut vestium linearum lotrix, quæ, si masculus ad id genus officii commodè obtineri non possit, ad illud officium gerendum aut exercendum admitti permittatur : ita tamen quod singulas mappas ac vestes alias hujusmodi per manus janitoris prædicti in defectu lotoris masculi recipiat sic lavanda. Quam quidem lotricem talis ætatis talisque conditionis esse volumus, quod in vel ad eam quævis sinistra suspicio merito cadere non debeat vel haberi. Lotorem vero seu lotricem hujusmodi extra dictum nostrum collegium omnino, et in villa ibidem, seu alibi prope eam, et infra parochiam ejusdem, manere volumus ; et pro salario in fine cujuslibet termini percipere, prout bursarii seu dispensator cum ipso, seu cum ipsa, nomine collegii nostri melius poterit concordare. Pro salariis vero dictorum servientium collegii prædicti de bonis ejusdem volumus provideri.

xxxix. De supervisione maneriorum et computo ministrorum collegii, et quo tempore reddi debeant.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod statim post autumnum, ad minus post festum Exaltationis Sanctæ Crucis, annis singulis fiat circuitus et progressus per præpositum, vice-præpositum, vel aliquem sociorum discretum, aptum, et ad hoc per socios eligendum vel deputandum, vel ad minus per clericum computorum dicti nostri collegii, ad omnia maneria, beneficia, et grangias, ac boscos quoscumque ad dictum Regale Collegium pertinentia, ad realiter supervidendum statum maneriorum, beneficiorum, et boscorum hujusmodi, staurumque vivum ac mortuum dicti Regalis Collegii, videlicet, in equos, affros, boves, vaccas et earum vitulos, oves, bidentes, ac omnia animalia et pecora cujuscumque generis, et ad æstimandum et æstimari faciendum blada in grangiis : ita quod idem præpositus, vice-præpositus, vel socius prædictus, aut clericus computi, in dicto circuitu præ-

moneat, seu præmoneri faciat, omnes et singulos ballivos, præpositos, firmarios, ac alios servientes quoscumque ad computandum astrictos, quod sint parati ad certum diem infra mensem Octobris vel Novembris, quam citius fieri poterit per ipsum præpositum, vice-præpositum, vel socium aut clericum limitandum, pro computis suis in collegio nostro prædicto, vel in maneriis, beneficiis, aut grangiis prædictis, secundum quod præposito, vice-præposito, vel socio aut clerico prædicto melius visum fuerit, tunc reddendum. Volumus etiam, quod post circuitum hujusmodi completum, quam citius fieri poterit, absque aliqua dilatione vel excusatione incipiatur computorum auditio in domo ad hoc infra idem collegium deputata, et absque aliqua interruptione, negligentia, seu mora infra dictum mensem Octobris vel Novembris, quam citius fieri poterit, debite compleatur; ne per hoc collegium in expensis majoribus oneratur seu etiam prægravetur. Statuentes, quod per præpositum, vice-præpositum, præcentorem, sacristam, bursarios, et duos alios socios seniores minime officarios illo anno, audiantur computi antedicti in eodem collegio faciendi: ita quod in fine cujuslibet anni post computum omnium ballivorum et servientium prædictorum plene redditum, finalis computus omnium receptorum, et communarum, et expensarum hospitii dicti Regalis Collegii, et aliarum intrinsecarum et forinsecarum quarumcumque per bursarios, seu alias, factarum, finaliter et complete audiat, et debite ingrossetur. Et quod omnes rotuli computorum tam bursariorum quam aliorum computantium quorumcumque, transcriptaque placitorum, ac munimenta omnia et extenta maneriorum, in thesauraria ponantur, et securius custodiantur in cista ad hoc per nos superius limitata; ut exinde evidentiæ sufficientes tam pro defensione ecclesiarum et jurium maneriorum, suorum, quam de valore anno eorundem, de tempore in tempus haberi valeant in futurum. Statuimus insuper et volumus, quod etiam annis singulis statim post Pascha, quam citius fieri poterit, per præpositum, vice-præpositum, aut socium

hujusmodi, vel clericum computi prædictum, sive unam aliam pluresve maturiores, discretas, literatasque personas ad hoc specialiter eligendas, simul alter circuitus ac visus de statu omnium maneriorum, et ecclesiarum quorumcumque dicto Regali Collegio pertinentium videantur; etiam exitus grangiarum, et remanentia bladorum in grangiis tunc de novo æstimentur. Fiat insuper visus de statu, numero, mutatione, et ordinatione cujuslibet stauri vivi et mortui; videlicet de equis, affris, et cæteris animalibus et rebus, ut supra in circuitu prædicto plenius est expressum, ut de expensis reparationis domorum, custodia boscorum, clausuris, et aliis necessariis in dictis maneriis factis et faciendis, liquere valeant evidenter. Volumusque quod dicti circuitus et visus omnino, si commode fieri poterit, terminentur et complete fiant infra xl^a dies a tempore inceptionis eorum continue numerandos; quodque ad minus dictus præpositus in omni biennio, impedimento cessante rationabili, per se videat beneficia, grangias, et maneria supradicta.

XL. Quomodo auditores computi habent aliis sociis collegii post computum intimare.

Subsequenter auditis, examinatis, et discussis ratiociniis et computis omnium et singulorum ministrorum prædictorum, teneantur præpositus, vice-præpositus, et bursarii, ac auditores eorum prædicti, computis comperta et inventa, necnon et totum statum ac verum valorem annum omnium et singulorum maneriorum, terrarum, reddituum, possessionum, ecclesiarum, et aliarum rerum et bonorum quorumcumque ad dictum collegium nostrum spectantium, vel quovis alio modo ad idem qualitercumque provenientium, sive provenire debentium, singulis annis summarie, fideliter, distincte, et expresse omnibus sociis presbyteris de collegio prædicto in scriptis aperte et fideliter intimare sub debito ipsorum juramenti. Post quæ ipso die, vel die proximo tunc sequente, singulis annis præfati præpositus et bursarii coram eisdem audito-

ribus, ad hoc specialiter convocandis, de omnibus receptis et liberatis quarumcumque pecuniarum et bonorum dictum Regale Collegium qualitercumque concernentium, quæ ad ipsorum manus quomodolibet devenerint, sub juramento ipsorum ipsi collegio nostro in ipsorum admissione præstito fidelia ratiocinia, quantum negotium hujusmodi quemlibet ipsorum concernit, reddere, ac recepta et recipienda pro anno pro quo tunc computatur ibidem fideliter et plene detegere debeant ac etiam teneantur; ut status ipsius collegii sociis ipsius, quorum interesse vertitur, in hac parte plenius innotescat.

XLII. Quomodo bursarii, redditus ipsorum computis, et cæteri officarii claves officiorum suorum præposito liberare et tradere teneantur.

Et quoniam in tanto ministerio dictis bursariis commissio ipsorum fidelitas, sollicitudo, et industria summe sunt necessariae, volumus, quod reddito computo eorundem, statim sine mora aliqua tam ipsi, quam cæteri officarii ac socii alii quicumque claves ipsius nostri collegii in sua custodia habentes, retradant et reddant claves cistarum et aliarum custodiarum quarumcumque ipsis commissarum, in signum resignationis et dimissionis officiorum suorum; et quod socii officarii intrinseci omnes et singuli, præter præpositum, sic suis officiis reddere debeant et etiam teneantur. Quo facto, ad vice-præpositi singulorumque officiariorum hujusmodi futurorum electionem procedatur, sicut et prout superius in aliis capitulis electionum suarum formam continentibus plenius est expressum. Statuimus insuper, quod nulli sociorum liceat omnino aliquod officium hujusmodi, ad quod electus seu deputatus extiterit, refutare. Ordinantes præterea, quod nulli dictorum sociorum duo officia de officiis supradictis simul et semel quomodolibet committantur.

XLIII. De indenturis computorum in computo fiendis in custodia præpositi et bursariorum remanere debentibus.

In hiis autem ratiociniis complete audiendis et etiam decidendis tanta adhibeatur diligentia, ut post completionem

totalis computi vel ipsorum computorum diebus fiant duæ indenturæ summariæ de statu ipsius Regalis Collegii, et de toto residuo remanente : quarum una penes præpositum, qui pro tempore fuerit, remaneat, alia vero in archa communi dicti nostri collegii, ad hoc ut præmittitur deputata, fideliter reponatur. Copias insuper omnium computorum ballivorum et ministrorum prædictorum in anno proximo præcedenti factorum bursarii anni subsequenti citius quo fieri poterit post eorum electionem per clericum suum transcribere facere, illasque necnon et omnia transcripta omnium placitorum et munimentorum, ipsum collegium, statum aut jura ejusdem qualitercumque concernentium, in cistis communibus supra dictis salvo reponere et custodire pro diversis vitandis periculis, in perpetuum teneantur. Clericum insuper, virum providum et discretum, in literatura et scriptura competenter informatum, per præpositum assumendum in dicto nostro Regali Collegio semper esse volumus ad scribendum registrum, rotulos, et libros bursariorum, transcribendumque et copiandum munimenta et memoranda collegii nostri prædicti, necnon copias computationum quarumcumque, quem clericum bursariorum nuncupari volumus ; eisque in negotiis et factis eorum officium concernentibus assistere volumus et parere ; quem pro suis in ea parte laboribus ultra communas et robam juxta discretionem præpositi et bursariorum remunerari volumus competenter.

XLIII. De scrutiniis seu capitulis ter in anno in collegio celebrandis, et lectura statutorum.

Præterea, ut singuli actus singulaque negotia tam circa spiritualia quam circa temporalia Collegium nostrum Regale de Etona et personas ejusdem concernentes et concernentia provide magis fiant, securiusque procedant, statuimus, ordinamus, et volumus, ut ad mandatum præpositi qui pro tempore fuerit, futuris temporibus ter ad minus in anno omnes et singuli socii presbyteri, capellani, clerici, scholares, cho-

ristæ, in ecclesiam ibidem collegiatam aliquo die congruo, quo magis absque impedimento melius fieri poterit, insimul convocentur et convenient; semel videlicet, per octo dies vel circiter ante festum Nativitatis Domini, item, infra octo dies vel circiter ante Pascha, et iterum tertio infra octo dies vel circiter post festum Translationis Sancti Thomæ. Quibus præposito et sociis insimul sic congregatis, primo et ante omnia Missam de Trinitate, in qua dicantur quinque orationes subscriptæ; prima De Trinitate; secunda de Sancta Maria: tertia pro salubri statu nostro dum superstites fuimus, Quæsumus, omnipotens Deus, ut famulus tuus Henricus Sextus, rex et fundator noster, etc., et quum ab hac luce migraverimus loco orationis, Quæsumus, omnipotens Deus, dicatur oratio, Deus, cui proprium est misereri, etc. propitiare animæ famuli tui regis Henrici Sexti, fundatoris nostri; et quarta pro animabus inclytæ recordationis patris et matris nostrorum, videlicet, Inclina, Domine, etc.; et quinta, Fidelium, Deus, omnium conditor, etc., pro animabus benefactorum dicti collegii ac omnium fidelium defunctorum, faciant inter se solenniter celebrari. Deinde præpositus et socii prædicti in aliquo loco congruo ordinationes et statuta faciant inter se publice et distincte legi ac etiam recitari; sic quod ordinationes et statuta nostra omnia et singula in dictis tribus scrutiniiis plenarie perlegantur. Quodque nullus dicti collegii socius presbyter a lectura et recitatione hujusmodi, impedimento cessante legitimo, se absentet sub poena amissionis communarum per mensem et robæ suæ per unum annum proximo tunc futurum, ne quis statutorum ipsorum valeat ignorantiam prætereundere seu causari. Deinde fiat scrutinium et examinatio per præpositum et vice-præpositum, vel in unius ipsorum absentia, seu rationabiliter impediti, per alterum eorum, meliori modo et forma quibus dictis præposito et vice-præposito melius videbitur expediendum; in quo scrutinio de singulorum sociorum presbyterorum et scholarium vita et conversatione, moribus, conditionibus, profectuque studii scholastici,

observationique statutorum et ordinationum nostrorum ; necnon de omnibus quæ in ipso collegio nostro et personis ejusdem correctione et reformatione indigent, cautius et diligentius inquiratur ; atque ibidem secundum quod per inquisitionem repertum fuerit corrigenda corrigantur, necnon excessus delinquentium pro modo et quantitate delicti secundum statuta et ordinationes nostra prædicta, nisi prius hoc expлетum fuerit, animadversione condigna plectantur. In hiis insuper scrutiniis diligens habeatur tractatus communis de et super ordinandis et reformandis omnibus et singulis, quæ circa spiritualia et temporalia collegii nostri expedienda, tam infra quam extra, occurrent seu utilia videbuntur. Et si ad perficienda præmissa trium scrutiniorum hujusmodi non sufficiunt primi dies, ipsa continuari et prorogari volumus ad dies posteriores proximo tunc sequentes, vel alias competentes, prout rerum et negotiorum necessitas ac collegii nostri utilitas id exposcent. Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod correctiones, punitiones, et reformationes quæcumque omnium et singulorum criminum, excessuum, et transgressionum, defectuum et etiam delictorum, per quoscumque socios presbyteros, scholares, aut alias dicti Regalis Collegii personas, commissorum, quam citius fieri poterit, infra tres dies continuos postquam ipsa comperta fuerint vel delata, seu alias de ipsis legitime constiterit, juxta omnem vim, formam, et effectum statutorum et ordinationum ipsius nostri collegii, absque dilatione ulteriori, fiant debite, sicut decet ; ni forsan propter præpositi vel personæ delinquentis, aut alterius cujuscumque hujusmodi correctionem et punitionem juxta ordinationes et statuta nostra prædicta requisiti absentiam, vel propter aliam causam urgentem, utilem, et necessariam, correctiones, punitiones, et reformationes hujusmodi fuerint merito differendæ seu etiam prorogandæ, vel dilationes expectant longiores, et tunc quam citius fieri poterit, absque dilatione quæcumque. Quodque in correctionibus et punitionibus hujusmodi, de quibus in nostris ordinationibus et statutis fit

mentio specialis, coram socio vel scholari, si de scholaris amotione agatur, puniendo, antequam puniatur, legantur statuta in quibus fit mentio de excessu, crimine, seu delicto, pro quo fiet punitio delinquentis. Si vero in nostris ordinationibus et statutis de excessu, crimine, seu delicto puniendo, aut poena delinquentis contra aliqua statuta nostra prædicta, specialiter cautum non existat, tunc correctionem et punitionem hujusmodi juxta arbitrium et discretionem præpositi, seu vice-præpositi, et duorum sociorum presbyterorum fieri volumus, statuimus, et etiam ordinamus. Statuentes ulterius et etiam ordinantes, quod nullus sociorum presbyterorum, vel scholarium prædictorum, alium ejusdem collegii socium presbyterum vel scholarem, aut aliquem alium, de aliquo crimine, excessu, vel delicto coram præposito vel vice-præposito impetitum, delatum, vel accusatum tueatur, defendat, manuteneat, vel eidem assistat consilio, verbo, vel facto, aut pro ipso aliqualiter alleget, quo minus ipsius delinquentis debita correctio seu punitio fieri valeat, juxta exigentiam ordinationum et statutorum nostrorum prædictorum, ne ipsa correctio retardetur, vel alias quomodolibet differatur, sub poena amotionis perpetuæ a nostro collegio memorato: sed solus hujusmodi delinquens per se et pro se respondeat, poenam pro demeritis recepturus. Statuentes præterea, quod nullus socius presbyter vel scholaris dicti nostri Regalis Collegii super criminibus, excessibus, vel delictis detectus, vel delatus, copiam compertorum et detectorum sibi tradi, edi, dari, aut liberari, seu nomina detegentium seu denunciantium sibi exponi petat; neque ipsa comperta et detecta, aut nomina, tradantur eidem, sed super compertis et detectis hujusmodi personaliter respondeat, ac correctionem debitum subeat, juxta nostrorum ordinationum et statutorum exigentiam et tenorem, cessantibus quibuscumque provocationibus, appellationibus, querelis, et aliis juris et facti remediis, per quas seu quæ ipsius socii presbyteri vel scholaris correctio et punitio differri valeant, seu alias quomodolibet impediri, sub poena amotionis perpe-

tuæ a nostro Regali Collegio memorato. Statuimus insuper, quod quilibet dicti nostri collegii socius presbyter omnia nostra ordinationes et statuta ejusdem collegii ad minus semel singulis annis cum bona diligentia et deliberatione matura per se, vel cum alio ejusdem collegii socio, legat, et ad intelligendum animum et diligentiam apponat; ne socii dicti nostri collegii propter ignorantiam statutorum hujusmodi de facili reatum perjurii incurrant, aut ignorantiam causari valeant in eisdem. De qua quidem lectura fiat specialis inquisitio a quolibet socio presbytero in singulis scrutiniis supradictis; et super hoc interrogetur quilibet socius, sub ipsius debito præstiti collegio juramenti.

XLIV. De libris collegii conservandis, et non alienandis.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod reliquiæ, vestimenta, calices, jocalia, libri, ac alia ornamenta quæcumque, a nobis, vel ex aliorum pia largitione fidelium dicto collegio ad usum ecclesiæ collegiatæ seu ipsius collegii nostri, et ut divina ibidem magis honorifice celebrentur, collata, aut ex bonis ipsius collegii seu aliunde quæsita, in quadam domo ad hoc per nos ordinata et specialiter disposita tutius repellantur et securius conserventur, nisi quando ad divina celebranda in dicta ecclesia, aut ad ornandum eandem juxta discretionem sacristæ, ibidem eadem extrahi oportebit, quæ ullo unquam tempore quocumque alienationis titulo in alium transferri, impignorari, aut extra dicti collegii septa quoquo modo deferri, nisi eadem resarciendi, emendandi, aut reparandi gratia, vel alia ardua et necessaria causa per præpositum et bursarios, aut absente præposito, per vice-præpositum et bursarios hujusmodi approbanda, quibus casibus per indenturas liberentur, omnino expressius prohibemus. Libros vero quarumcumque facultatum dicto Regali Collegio largitione donatos, aut alias qualitercumque collatos, præter illos quos de voluntate donatorum, aut dispositione præpositi aut

bursariorum ad usus sociorum seu scholarium dicti nostri collegii concedi, accommodari, assignari, seu tradi contigerit, in libraria communi ejusdem nostri collegii reponi et cathe-
nari volumus et jubemus. Statuentes insuper quod nullus liber dicti nostri collegii ullo modo vendatur, permutetur, donetur, impignoretur, vel alio quovis alienetur titulo vel colore; nec alicui alteri quam de collegio commodetur, nec alicui de collegio, vel de extra, quaternatim tradatur pro copia extra seu infra collegium describenda; nec per præpositum, aut alium quemcumque, ducatur vel portetur extra idem collegium supradictum, ita quod de nocte non remaneat extra idem collegium prædictum, nisi fuerit ligandus, aut necessario emendandus, sive reparandus; quo casu, citius quo poterit, et absque mora, legetur, emendetur, seu reparetur, et extunc ad collegium prædictum illico reportetur. Præterea statuimus et etiam ordinamus, quod omnia hujusmodi vestimenta, calices, jocalia, libri ecclesiastici, et alia ornamenta, necnon omnes libri alii quarumcumque fuerint facultatum, in uno registro, ad hoc specialiter de membranis colligando, describantur; in quo quilibet liber per initium secundi folii sui, et alia quæcumque prædicta per suas qualitates distinctas et separatas, una cum nominibus donatorum suorum, designentur aperte: quod registrum bursarii dicti Regalis Collegii in bursaria sua apud se habeant et conservent. Qui insuper bursarii singuli pro suis temporibus bona hujusmodi quæcumque ad idem collegium jam pertinentia, seu ad illud qualitercumque de novo in futurum obventura, sicut prædicitur, distincte matriculari et in dicti collegii registro describi facere teneantur. Inscribant quoque seu inscribi faciant, in secundo folio cujuslibet libri, vel ubi commodius fieri poterit, nomina donatorum eorundem librorum, cum hujusmodi clausula, *Liber Collegii Regalis Beatæ Mariæ de Etona, ex dono N.*, adjectis nomine et cognomine donatoris. Volentes insuper et etiam statuentes, quod socii quicumque aut cæteri dicti nostri collegii libros aliquos ex commodato, ut præmittitur, recepturi,

antequam eorum liberatio eis fiat, in parvis indenturis scribant, seu scribi faciant, se recipisse de manibus præpositi, seu in ejus absentia vice-præpositi, de bonis dicti Regalis Collegii libros quos sic ex commodato fuerint recepturi; in quibus indenturis libros hujusmodi ab invicem describant per suorum secundorum initia foliorum; quas indenturas parvas semper in custodia præpositi, vel in ejus absentia vice-præpositi, volumus remanere. Statuentes præterea, et etiam ordinantes, quod annis singulis semel infra octo dies ante vel post festum Omnium Sanctorum, coram præposito, vice-præposito, et bursariis dicti nostri collegii, aut præposito absente, vice-præposito et bursariis supradictis, ostendantur realiter, visibiliter, et distincte omnia vestimenta, jocalia, calices, libri, et alia ornamenta dictæ collegiatæ ecclesiæ ac collegii nostri supradicti; necnon omnes libri quarumlibet fuerint facultatum sociis, aut aliis dicti Regalis Collegii, ut præmittitur, accommodati; quatenus sic apparere valeat si aliqua de prædictis perdita, substracta, seu dilacerata fuerint, aut quomodolibet deturpata. Et si qua (quod absit) perdita subtractave sint, per eum in cujus erant custodia restituantur omnino. Si quæ vero necessaria fuerint emendanda tempore debito emendantur. Adhuc volumus et firmiter ordinamus, quod in omni donatione librorum ac cæterarum rerum quarumcumque inter vivos seu in ultima voluntate præfato Regali Collegio facienda, donatoris hujusmodi voluntas et dispositio in omnibus observetur; dummodo proprietas ac dominium librorum et rerum hujusmodi penes dictum Regale Collegium perpetuo remaneant et consistent. In librariam vero communem dicti nostri collegii volumus quod præpositus, socii, ac alii intranei eidem collegio jurati, libere valeant accedere, dummodo extraneos non inducant, nisi pro quibus etiam velint, si, quod absit, damnum aliquod ibi fecerint, suo periculo respondere.

xlv. De custodia statutorum collegii de Etona, et Collegii nostri Regalis de Canteburgia.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod originalis liber integer ordinationum et statutorum nostrorum collegii nostri de Etona, necnon liber statutorum Collegii nostri Regalis Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai Canteburgiæ, sufficienter ligati, et cooperti decenter, cum nostris sigillis regalibus eisdem appensis, in quadam cista in una camera thesaurariæ ad hoc disposita repositi sub salva et segura custodia cum aliis reponendis ibidem fideliter conserventur. Quarum quidem ordinationum et statutorum omnium prædictorum veram copiam in libraria dicti Regalis Collegii reponi volumus et etiam remanere; ut ad ipsam copiam inspiciendam, legendam, et intelligendam socii presbyteri et scholares dicti collegii pro informatione ipsorum, necnon ut ipsi ordinationes et statuta prædicta melius scire et observare poterint, ut tenentur, sine difficultate quacumque, quotiens opus fuerit accessum habeant, sicut decet, et ad amputandum omnem dissensionis materiam, et ad tollendum occasiones discordiæ et controversiæ cujuscumque, removendum scandala, et evitandum pericula, quæ circa verum intellectum ordinationum et statutorum hujusmodi exprimendum ex opinionibus variis hominum minus utiliter et nimis forsitan subtiliter sentientium verisimiliter poterunt evenire, statuimus, et etiam ordinamus, inhibendo expresse, ne præpositus aut quivis alius dicti nostri collegii, cujuscumque status, gradus, aut conditionis existat, communiter vel divisim, dicta statuta et ordinationes, vel aliquod capitulum eorundem, alicui personæ extraneæ ostendat, seu copiam, transumptum, vel transcriptum statutorum et ordinationum prædictorum, seu alicujus capituli eorundem, alicui faciat, seu quomodolibet fieri faciat vel procuret, aut, quantum in eo fuerit, permittat fieri quovis modo; nisi propter necessariam defensionem ipsorum, aut ex aliqua causa neces-

saria, vel utili, per maiorem partem sociorum presbyterorum Collegii nostri Regalis prædicti de Etona approbanda, id necessitate cogente, vel utilitate poscente, fieri oportebit.

XLVI. De saltibus, luctationibus, et aliis ludis inordinatis, in ecclesia vel aula non fiendis, etc.

Item, quia per incautos et inordinatos ludos in ecclesia, clauastro, vel aula dicti nostri Regalis Collegii de Etona, ex insolentia forsitan aliquorum in eisdem fiendos, dictæ ecclesia et aula in muris, stallis, picturis, et fenestris vitreis, et alias frequentius damnificari possent ac etiam deformari; nos ipsorum indemnitati prospicere cupientes, jactus lapidum et pilarum, necnon quarumlibet aliarum in ecclesia collegiata, clauastro, stallis, et aula prædictis; saltus insuper et luctationes, aliosque incautos et inordinatos ludos quoscumque in dicta ecclesia, clauastro, et aula ullo unquam tempore fieri districtius prohibemus; per quæ, vel eorum aliquod, sumptuosius operibus eorundem in materia vel forma damnum inferri poterit quomodolibet vel jactura. Si quis vero in præmissis, vel aliquo præmissorum, culpabilis inventus fuerit, pro damno per ipsum illato satisfaciatur competenter. Et nihilominus, ut poena unius sit metus multorum, per subtractionem communarum suarum, vel alias, juxta discretionem et ordinationem præpositi vel vice-præpositi dicti collegii nostri, juxta quantitatem excessus acriter puniatur sine favore quocumque.

XLVII. Quod non fiat acceptio personarum in collegio.

Item, quia in lege divina noscitur esse scriptum, Ita magnum judicabis ut parvum, nec erit apud te acceptio personarum; statuimus, ordinamus, et volumus, quod præpositus, vice-præpositus, bursarii, et cæteri dicti nostri collegii officarii et ministri, scholaresque, et socii presbyteri universi, cujuscumque gradus, status, vel conditionis existant, absque personarum, generis, aut patriæ acceptione quacumque, se invicem

Q Q

diligant mutua ac debita charitate, ac tam in gubernationis et regiminis rectitudine, quam victualium atque bonæ doctrinæ mutuæque vicissitudinis exhibitione libera, cæterisque omnibus pertinentibus ad eosdem, absque partialitate quacumque se indifferentes exhibeant et ostendant, ac secundum quod decet æqualiter et amicabiliter in omnibus se pertractent. Inhibentes insuper præposito, vice-præposito, bursariis, et cæteris dicti Regalis Collegii superioribus quibuscumque, ac scholaribus et sociis presbyteris ejusdem, ne quisquam ipsorum personarum quomodolibet sit acceptor, neque uni plusquam alii dicti nostri collegii, in hiis quæ ipsius collegii ordinationes et statuta ipsorumque executionem concernunt, favens aut partialis existat, seu partem pro aliquo aliquid se faciat, nec contra charitatis et fraternitatis amorem gravamina vel molestias inferat quovis modo: et nihilominus eosdem præpositum, vice-præpositum, bursarios, et superiores omnes et singulos, qui pro tempore fuerint, in virtute ac sub debito juramenti dicto nostro collegio præstiti per eosdem arctius oneramus, ut ipsi et eorum quilibet quantum in eis vel eorum aliquo fuerit, correctiones, punctiones, et reformationes debitas, veras, rationabiles, atque justas de quibuscumque transgressionibus, delictis, criminibus, et excessibus scholarium et sociorum dicti collegii nostri quorumcumque, quotiens, ubi, et quando, ac prout opus fuerit, juxta negotii qualitatem, vim, formam, et effectum ordinationum et statutorum nostrorum, absque partialitate quacumque, postpositis etiam et cessantibus omnimodis prece, pretio, amore, odio, et invidia et favore, necnon affectionibus consanguinitatis vel affinitatis, vel prærogativis specialibus, ex quibuscumque causis prætensis etiam vel conceptis, diligenter et indifferenter faciant et exerceant; et ea quæ in ea parte pro commodo, utilitate, tranquillitate, fraterna pace, mutua charitate, et honore, dicti nostri collegii fuerint facienda, fideliter in omnibus exequantur.

XLVIII. De clausura portarum collegii, et quod mulieres non introducantur.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod portæ et hostia dicti collegii exteriora singulis diebus ad solis occasum, vel ad minus ante noctis tenebras, claudantur firmiter et serentur; sicque clausa et serata permaneant, nec aperiantur ante solis ortum diei sequentis, nisi propter exituros ad ecclesiam pro dicendis matutinis, vel ad scholas, seu ex alia causa rationabili et honesta, per præpositum vel vice-præpositum approbanda, aliud fuerit faciendum. Volentes, quod claves portarum et hostiorum hujusmodi in præpositi, cum præsens fuerit, et in ipsius absentia in vice-præpositi custodia singulis noctibus, nisi causa rationabilis impediat, remaneant custoditæ. Inhibemus præterea, ne janitor, pistor, brasiator, coquus, dispensator, seu alius dicti collegii officarius vel minister, mulieres aliquas in dictum collegium aut ipsorum officinas introducat, seu receptet in eisdem; nisi ex causa rationabili et honesta per præpositum, vice-præpositum, aut bursarios approbanda.

XLIX. De visitatione metropolitana archiepiscopi Cantuariensis, ac visitatione ordinaria episcopi Lincolniensis, per se vel eorum commissarios in dicto collegio faciendis.

Item, quum plurimum nobis cordi sit, quod omnia et singula ordinationes et statuta dicti nostri Regalis Collegii per nos edita et edenda plene et efficaciter imperpetuum observentur, bonaque omnia hujusmodi fideliter conserventur discretiusque regantur, speramusque firmiter, quod reverendissimus in Christo pater archiepiscopus Cantuariensis metropolitanus dicti nostri Regalis Collegii, ac reverendus in Christo pater Lincolniensis episcopus, diocesanus ejusdem, qui pro tempore fuerint, sicut dicti nostri collegii visitatores et ordinarii esse debebunt, sic ejusdem collegii singularumque personarum, possessionumque spiritualium et temporalium,

Q Q 2

jurium ac libertatum et privilegiorum ejusdem, et specialiter statutorum et ordinationum nostrorum prædictorum, favorabiles conservatores erunt præcipuique protectores. Propter quam nostram in eis confidentiam singularem idem collegium nostrum autoritate sedis apostolicæ non curavimus exemptum facere ab eisdem. Volumus, quod idem archiepiscopus Cantuariensis, quoties cathedralem ecclesiam et diocesim Lincolniensem jure metropolitico visitaverit per se aut per suos, ac episcopus Lincolniensis quoties per præpositum, vice-præpositum, ac duos bursarios ejusdem nostri collegii, seu per omnes socios ejusdem, vel majorem partem eorundem, fuerint requisiti, necnon absque requisitione quacumque, de triennio in triennium, cum suam ecclesiam cathedralem et diocesim ordinarie visitaverit, semel ad præfatum nostrum Regale Collegium per se, vel suos commissarios speciales, quos ad hoc duxerint deputandos, (præterquam per præpositum Collegii nostri Regalis de Etona prædicti aut præpositum Collegii nostri Regalis Canteburgiæ, vel collegiatos in eisdem, seu illos qui ex causa alicujus delicti, criminis, vel excessus ab altero dictorum collegiorum recesserint; archidiaconum Buk., decanosque sive custodes aut canonicos liberæ capellæ nostræ regię Sancti Stephani infra palatium nostrum Westmonasteriensem, aut capellæ nostræ regię infra castrum nostrum Windesore; aliosque decanos, custodes, magistros, seu capita collegiorum quorumcumque infra decem miliaria a dicto nostro Collegio Regali de Etona existentium et situatorum, per quos aut ipsorum aliquem hoc nolumus exerceri), ad præfatum nostrum Collegium Regale libere accedant, præpositumque ac omnes et singulos socios, capellanos, magistrum informatorem, et hostiarium, ac clericos, et scholares, choristasque, necnon quascumque ejusdem collegii personas, in ecclesia collegiata ibidem pro sui pastoralis officii debito, ad quod efficaciter exequendum in visceribus Jhesu Christi et sub aspersione sui sanguinis pretiosi obsecramus eosdem, convocent. Quos quidem reverendissimum et reverendum patres ac commis-

sarios suos hujusmodi vigore præsentis nostræ ordinationis et statuti plenius habere volumus potestatem super omnibus et singulis articulis in nostris ordinationibus et statutis contentis, per præpositum, omnesque et singulos presbyteros socios, magistrum informatorem, capellanos, hostiarium, clericos, scholares, cæterasque personas prædictas ; etiam si oporteat sub ipsorum juramento eis de dicendo plenam et meram veritatem præstando, si videlicet ordinationes et statuta nostra prædicta ab ipsis omnibus, quantum ad ipsorum singulos pertinet, debite executæ fuerint et etiam observata, necnon super omnibus et singulis statum, commodum, et honorem dicti collegii nostri concernentibus, et quæ in dicto collegio nostro et personis ejusdem noverint seu crediderint reformanda, præterquam de occultis etiam, si super hiis non fuerint specialiter requisiti, exactissime inquirendi excessus negligentiasque, crimina et delicta quorumcumque dicti Regalis Collegii qualitercumque commissa, juxta omnem vim, formam, et effectum ordinationum et statutorum corrigendi et etiam puniendi, attentaque contra ordinationes et statuta prædicta debite reformandi, cæteraque omnia et singula faciendi, exercendi, exequendi, et expediendi quæ in præmissis necessaria fuerint seu quomodolibet opportuna ; etiam si ad privationem seu amotionem præpositi, vice-præpositi, seu alterius cujuscumque ab administratione sua vel officio suo, seu si ad amotionem magistri informatoris, hostiarii, aut aliqujus socii vel scholaris, dicti nostri Regalis Collegii ab eodem collegio, statutis et ordinationibus nostris hujusmodi id exigentibus, procedi contingat. Quos siquidem præpositum, et vice-præpositum, socios, magistrum informatorem, capellanos, hostiarium, clericos, scholares, et choristas, necnon cæteros ipsius collegii ministros quoscumque, præfatis reverendissimo ac reverendo patribus et commissariis de quibus præfertur, quoad omnia et singula præmissa, volumus et præcipimus effectualiter intendere et parere. Statuentes præterea, quod nullus in visitationibus hujusmodi, seu scrutiniis faciendis in

dicto Regali Collegio, contra præpositum, vice-præpositum, magistrum informatorem, hostiarium, aliquem sociorum presbyterorum, capellanorum, clericorum, scholarium, choristarum, aliasve personas, quicquam dicat, deponat, seu denunciât, nisi quod verum crediderit, seu de quo publica vox et fama laboraverit contra eundem: idemque in præposito volumus observari, sub debito ipsorum omnium dicto nostro collegio præstiti juramenti. Per prædicta tamen prædictis reverendissimo patri archiepiscopo Cantuariensi aut reverendo patri episcopo Lincolniensi, eorumve commissariis, quoad alia quam in præsentî nostro statuto ac aliis nostris ordinationibus et statutis contenta, in dicto nostro collegio vel personis ejusdem aliquam aliam potestatem concedere non intendimus; aut quod possint, vel aliquis eorum possit, ratione jurisdictionis quam habent, aut aliquis ipsorum habet, in eodem, vel in aliquas personas ejusdem, citare, vel facere citari, vel evocare, seu evocari, extra dictum collegium præpositum, aut aliquem socium, capellandum, vel clericum, aliamve personam quamcumque collegiatam in eodem; sed potestatem hujusmodi eis et eorum cuilibet præsentis statuti nostri vigore in quantum in nobis est adimimus omni modo. Ordinantes præterea, quod reverendissimus in Christo pater archiepiscopus, cum visitationem suam hujusmodi in persona sua fecerit, decem marcas, aut procurationem in esculentis et poculentis pro se et quadraginta personis et totidem equis, ad electionem ipsorum præpositi et sociorum Collegii Regalis antedicti, præfatus vero Lincolniensis episcopus, quum ipse visitationem hujusmodi in persona sua fecerit, centum solidos, aut provisionem in esculentis et poculentis pro se et triginta personis ac totidem equis, similiter ad electionem ipsorum præpositi et sociorum collegii antedicti, de bonis Collegii nostri Regalis percipiant; quum vero per commissarios suos unum vel plures, idem commissarii vel commissarius quadraginta solidos, aut procurationem congruam pro eisdem et septem evectionibus, ad electionem præpositi et sociorum prædicto-

rum per manus bursariorum dicti collegii nostri de bonis communibus ejusdem percipiant, pro omnibus expensis et laboribus in hac parte per eosdem vel eorum aliquem subeundis. Ita tamen quod dictus Lincolniensis episcopus centum solidorum, aut commissarii seu commissarius ejus quadraginta solidorum, hujusmodi summam in uno eodemque anno propter actum visitationis hujusmodi, licet pluries exercitum, non excedant. Præfatorum vero reverendissimi ac reverendi patrum, ac commissariorum suorum hujusmodi, conscientias apud Altissimum arctius oneramus, ut in faciendo et exequendo præmissa, juxta doctrinam apostoli, non quærant quæ sua sunt sed quæ Jesu Christi, solumque Deum habentes præ oculis, favore, odio, et timore, prece ac pretio, coloribus, occasionibus, et causis postpositis quibuscumque, inquisitionis, correctionis, et reformationis debitæ officium diligenter impendant, et fideliter in omnibus exequantur; sicut et prout coram Deo, et in ipsius extremo judicio, in hoc casu voluerint respondere. Statuentes insuper, quod præpositus dicti nostri Regalis Collegii, super excessibus vel delictis contra eum detectis et delatis in visitationibus vel inquisitionibus hujusmodi, copiam compertorum detectorum hujusmodi sibi tradi, dari, edi, aut liberari, sive nomina detegentium seu denunciantium sibi exponi, nullo modo petat; nec ipsa comperta et detecta, aut nomina hujusmodi, tradantur eidem, sed super eisdem compertis et detectis statim coram visitatore seu visitatoribus hujusmodi personaliter respondeat, ac correctionem debitam subeat pro eisdem, juxta nostrorum ordinationum et statutorum exigentiam ac tenorem; cessantibus quibuscumque provocationibus, appellationibus, querelis, et aliis juris et facti remediis, per quas seu quæ ipsius correctio sive punitio differri valeat, seu alias quomodolibet impediri: nisi ad amotionem officii, seu privationem beneficii, aut inhabilitationem personæ præpositi prædicti contra præpositum eundem agatur per hujusmodi visitatorem seu visitatores, in quibus casibus omnes defensiones legitimas eidem volumus esse salvas, non obstante aliqua ordinatione nostra prædicta.

L. De juramento capellanorum, clericorum, et servientium.

Statuimus, ordinamus, et volumus, quod de capellanis per præpositum, vice-præpositum, et præcentorem eligatur annis singulis unus in succentorem dictæ ecclesiæ collegiatæ; qui in absentia præcentoris, et specialiter in ferialibus diebus, canendo, cantando, repetere et alias in choro ejusdem cantoris officium, in omnibus et singulis quæ ad idem officium pertinent, gerere debeat et etiam teneatur: quem singulis annis xxvi. viii. d. recipere volumus de bonis communibus nostri Regalis Collegii pro suis in ea parte stipendio et labore. Ordinantes insuper, quod capellani conductitii prædicti, magister informator, et hostiarius, ac omnes clerici ecclesiæ collegiatæ ibidem, pueri choristæ, xiii. juvenes pauperes, necnon pueri commensales in eodem, qui annum suæ ætatis quintum-decimum attigerint, ac alii officarii et ministri dicti Collegii Regalis cujuscumque conditionis extiterint, jurent, Quod secreta ipsius collegii nullatenus revelabunt, et si contingat eos scire aliqua pericula, damna, sive præjudicia collegio prædicto futura sive imminentia, illa præposito, vice-præposito, et bursariis ejusdem collegii nostri publicent et revelent quam cito commode poterint absque dilatione quacumque. Juretque eorum quilibet, quod præposito ejusdem Regalis Collegii, et in ejus absentia vice-præposito, in licitis honestis mandatis obediens erit; quodque in aliqua causa (sua causa propria duntaxat excepta) nullo unquam tempore scienter erit consilio vel favore, verbo aut facto, contra dictum nostrum collegium, aut collegium Regale Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai Canteburgiæ; sed eisdem et eorum cuilibet assistet suis auxilio, consilio, et favore, quamdiu vixerit in hoc mundo. Ordinantes insuper, quod capellani conductitii, et sex clerici prædicti, jurent, quod per quatuor menses ante recessum suum finalem ab eodem præmoneant de recessu suo hujusmodi præpositum dicti Regalis Collegii, aut, eo absente, vice-præpositum ejusdem; nisi eos excuset aliqua

rationabilis causa in hac parte ; ut sic de alio capellano idoneo vel clerico ejus loco ante suum recessum commode possit provideri.

LI. Statuta et ordinationes pauperum.

Cum, apud tribunal æterni judicis in supremo examine ab omnibus super misericordiæ operibus districtissima ratio exigenda, debilesque Christi pauperes in domum recipi jubeat charitas et pietas interpellat ; ac ea propter Collegium nostrum Regale Beatæ Mariæ de Etona prope Windesoram, nedum in divini cultus, ac cleri augmentationem, sed in hujusmodi pauperum debiliumque virorum succursum spe fundatum ac etiam stabilitum ; statuimus, ordinamus, et volumus, quod in quadam domo ad hoc per nos specialiter ex parte boreali ecclesiæ collegiatæ collegii nostri memorati ordinata, semper et continue sint pauperes ac debiles viri ; quos sub obedientia et regimine, tutela et gubernatione præpositi collegii nostri prædicti, qui pro tempore fuerit, et in ejus absentia vice-præpositi ejusdem, vivere volumus, statuimus et etiam ordinamus, sicut et prout in articulis inferius annotatis plenius continetur.

LII. De totali numero pauperum, et quales esse debent, ac de officio eorundem.

Inprimis siquidem statuimus, ordinamus, et volumus, quod in prædicta domo esse et semper sustentari debeant xiii. pauperes debiles viri, minime conjugati, non lepræ macula respersi, lunatici, vel amentes, epilentici, sive muti, aut aliquo morbo incurabili (ex quo gravis horror cæteris generari possit) percussi : quos omnes esse volumus senes et decrepitos, aut tales juvenes qui sine culpa sua in aliquo membro suorum sic sunt mutilati aut eorundem membrorum recto usu taliter destituti, quod sibimet ipsis suis laboribus necessaria vitæ acquirere nequeant, nec ex suis propriis, aut

propinquorum suorum largitionibus, aliundeve competenter sustentari valeant quoquo modo. De quorum numero volumus quod per præpositum nostri Regalis Collegii prædicti præficiatur cæteris omnibus vir unus providus et discretus, ad hoc judicio ejusdem præpositi cæteris aptior et magis idoneus, qui gardianus pauperum nuncupetur. Quem insuper pro beneplacito, voluntate, et arbitrio ejusdem præpositi volumus posse et debere, quotiens sibi videbitur, a dicto officio amoveri; qui regimini cæterorum pauperum confratrum suorum, qualiter, videlicet, in moribus et gestura se habeant, atque præsentibus nostras ordinationes, quatenus eos concernunt, observent, diligenter superintendant; et maxime quod in habitibus et locis et cellis eis limitatis honestatem in lectisterniis suis semper servant: defectusque eorum notabiles (si quos repererit) præposito collegii nostri prædicti, aut in ejus absentia vice-præposito ejusdem, quo citius corrigi valeant, denunciet. Qui insuper gardianus, omni nocte antequam in lecto suo se reponat, videat quod omnes reliqui confratres sui in dicta domo præsentibus sint; ac etiam quod exterior porta ejusdem domus statim post horam octavam sub serura firmiter claudatur, clavemque ejusdem portæ secum habeat per eum usque mane securius conservandam. Quam portam a dicta hora octava de sero usque ad horam Matutinarum diei sequentis aperiri nolumus, nisi ex causa necessaria rationabili seu honesta per præpositum nostri collegii prædicti, aut, in ejus absentia, vice-præpositum approbanda.

LIII. De pauperibus in locum deficientium eligendis, et qui præferri debeant.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod quotiens et quando aliquem seu aliquos de dictis xiii. pauperibus viris ab hac luce migrare contigerit, sive a domo prædicta ex aliqua causa inferius descripta amoveri, aut locum aliquem de numero prædictorum pauperum quacumque alia ratione vacare, dictus præpositus nostri collegii, de consensu majoris partis

sociorum ejusdem ad hoc specialiter convocandorum, seu in absentia præpositi, vice-præpositus de consensu majoris partis prædictorum sicut præmittitur convocandorum, citius quo commode id fieri poterit, infra mensem, in locum sic deficientis seu deficientium alium vel alios substituatur indilate, sicque numerus eorundem pauperum diu non remaneat diminutus. Statuentes præterea, quod in omni electione pauperum facienda, eligentes prædicti debitum respectum habeant ad pauperes parochianos suos : maxime si aliquando fuerint servientes communes in nostro Collegio Regali prædicto : necnon ad pauperes parochianos et tenentes suos in locis et parochiis illis in quibus bona sua spiritualia vel temporalia vigent : ac præsertim ad illos qui bona sua temporalia, quæ aliquando habuerunt, incendio, ruina, latrocinio, bestiarum morina, aut aliis quibuscumque casibus fortuitis perdidierint, tantaque rei familiaris inopia laborent, quod vitam suam inopem, nisi mendicitate publica, defendere non valeant. Quos in omni electione hujusmodi, dummodo laudabilis et honestæ conservationis et bonæ famæ fuerint, et alias juxta qualitates superius et inferius descriptas eligibiles sint, ante alios nominari volumus et præferri. Conscientias vero dictorum eligentium apud Altissimum arctius oneramus, quod ipsi in omnibus electionibus hujusmodi Deum, qui in suis ad hospitium recipitur, vestitur, pascitur, et potatur, præ oculis habentes, omni favore, odio, amore, ac partialitate quacumque semotis, preceque et pretio, necnon instantiis et rogatibus quorumcumque non attentis, illos solum ad numerum prædictorum pauperum eligant, quos, secundum Deum et conscientias suas, ac juxta nostram intentionem hiis ordinationibus nostris descriptam, crediderint convenire.

LIV. De juramento pauperum in eorum admissione.

Insuper statuimus, ordinamus, et volumus, quod quilibet dictorum pauperum, statim quum ad dictam domum admissus

fuerit, antequam sibi quicquam de bonis dicti nostri Regalis Collegii, tanquam admissio pauperi, ministretur, jurabit sacrosanctis Dei Evangeliiis per eum corporaliter tactis, quod non habet de propriis, aut amicorum suorum subventionibus, unde se competenter sustentare et vitam suam inopem defendere valeat. Item, quod si contingat eum scire aliqua secreta dicti nostri Collegii, ipsa non revelabit in damnum ejusdem; et si aliqua damna vel scandala eidem collegio, aut præposito, vice-præposito, aut alicui sociorum ejusdem, sive alicui personæ alii in eodem, imminere sciverit, illa pro posse suo impediet, et ab aliis impediri faciet; et si illa impedire non poterit, dicto præposito vel vice-præposito, aut illi personæ quam res ipsa tangit, quam citius poterit nunciabit. Jurabit insuper, quod præposito nostri collegii prædicti, qui pro tempore fuerit, necnon, in ejus absentia, vice-præposito ejusdem, in licitis et honestis mandatis quibuscumque obediens erit, statutaque et ordinationes dictæ domus pauperum per nos edita et edenda, quatenus ipsum concernent, observabit, et ut eadem ab aliis observentur laborabit; ac tam bona ejusdem collegii, quam præfatæ domus, eidem commissæ sive committenda, et quæ ad manus ejus quoquo modo pervenient, præterquam ea quæ sibi ad victum suum tradita et liberata fuerint, fideliter conservabit ad usum dicti Regalis Collegii sive domus prædictæ. Et insuper, quod sua bona illa quæ secum inferit in eandem, necnon illa quæ post suam admissionem adquisiverit, et quæ ad ipsum quodcumque justo titulo pervenerint, non aliter quam moderate expendet; et quod siqua sibi in tempore mortis suæ residua fuerint, de eisdem ipsa ad usum communem ipsorum pauperum integre dimittet absque diminutione quacumque, præterquam pro custibus et expensis sepulturæ suæ, quos tamen fieri volumus cum supervisione et avisamento præpositi, sive, in ejus absentia, vice-præpositi nostri collegii memorati. Volumus insuper, quod, statim post dictum juramentum, renunciât in vim juramenti sui eorum quilibet omnium testimoniorum sive codi-

cillorum factioni, quam eis et eorum cuilibet in virtute præsentis nostri statuti per eos jurati adimimus omnino.

LV. De habitibus et indumentis pauperum.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod nullus dictorum pauperum exteriorem portam dictæ domus in villam, seu ecclesiam collegiatam, aut collegium nostrum prædictum, aliave loca quæcumque, aggrediatur sine tabardo de russeto nigro, quod ultra genua et fere ad talos usque descendat, superius cum capucio ejusdem sectæ induatur; nec infra eandem domum aliquibus aliis vestibus, videlicet, togis, aut tunicis, capuciis, vel caligis eorum aliquis utatur superius, nisi solum de hujusmodi russeto, vel nigri coloris panno. Permittimus tamen, quod prædictas vestes suas possint dicti pauperes cum panno vel foderatura alterius coloris (dummodo ad extra non nimis hujusmodi duplicatura seu foderatura appareat) duplicare; habeatque eorum quilibet de panno albo crucem in pectore suo ex parte dextera super tabardo suo consuetam, secundum formam quam nuper fecimus advisari. Volumus insuper, quod quilibet admittendus ad numerum pauperum prædictorum habeat, et secum inducat de propriis, unum lectum, in quo dormiat videlicet, ad minus unum par lodicum, unum par linthiaminum, et unum coopertorium, cum pulvinari, ac unum tabardum, cum cæteris indumentis gradui suo pauperi convenientibus: nisi forsitan sit aliquis introducendus ita pauper, quod de præmissis sibi nequeat quomodolibet providere; in quo casu volumus, quod tali de hiis, quæ ab ipsis pauperibus illis decentibus relicta sunt, subveniatur, donec ipsemet vel amici sui valeant de talibus ordinare. Statuentes præterea, quod quilibet pauperum prædictorum habeat erga festum Natalis Domini, annis singulis, quatuor virgatas panni de russeto nigro, ad faciendum sibi unum tabardum et unum capucium erga idem festum, prætium virgatæ, sufficienter aquatæ et tonsæ, duorum solidorum,

quod quilibet recipiet per manus bursariorum de bonis communibus nostri collegii annis singulis, ultra ea quæ eorum quilibet erit alias percepturus.

LVI. De precibus et orationibus per quemlibet dictorum pauperum qualibet die dicendis.

Præterea statuimus, ordinamus, et volumus, quod quilibet pauper in dictam domum introducendus, ab initio sciat corde tenus dicere et sonare saltem, more laicorum, Orationem dominicam, cum Salutatione angelica, ac etiam Symbolum; vel ad minus promittat se adhibiturum communem diligentiam ad prædicta sic scienda sonandaque infra unum terminum a tempore hujusmodi introductionis suæ continue numerandum, sub pœna expulsionis perpetuæ, quam, si dictas orationes infra dictum tempus sic non sciverit, ipsum incurrere volumus ipso facto. Volentes insuper, quod eorum quilibet omni mane cum de lecto surrexerit, postquam se signaverit signo crucis, antequam ad alia se divertat, dicat, in honore quinque vulnerum Christi, quinquies prædictam Orationem dominicam, ac in honore quinque gaudiorum Beatæ Virginis similiter quinquies præfatam Salutationem angelicam, cum uno Symbolo sequente: totidemque insuper sub forma consimili omni nocte antequam lectos suos ingrediantur ipsos et ipsorum quemlibet juxta lectulos suos genuflectentes dicere volumus, cessante causa rationabili, judicio præpositi collegii nostri prædicti, sive, in ejus absentia, vice-præpositi judicio approbanda. Et postquam sic surrexerint de genuflectione, statim in finali pulsatione ad Matutinas, et in initio ejusdem vel prope, omnes pauperes prædicti, causa cessante legitima, navem ecclesiæ ingrediantur, ibique in stallis ante imaginem crucifixi dicant, tempore quo dicentur Matutinæ, devote in remissionem eorum quæ egerunt contra decem Decalogi præcepta, decies Orationem dominicam, repetendo decies post unamquamque orationem hujusmodi Salutationem Anglicam; post quæ similiter dicant ante tempus altæ Missæ in

ecclesia, vel cimiterio, aut claustro ejusdem, in remissionem eorum quæ deliquerunt per abusum quinque sensuum, quinques orationem prædictam, adjungentes post singulas orationes prædictas denas Salutationes angelicas, cum uno Symbolo in fine pro confirmatione fidei Christianæ : sic quod in tempore quo dicentur Matutinæ ac aliæ Horæ, aut omnino ante altam Missam, dicant completum Psalterium Beatæ Virginis, computando semper in hujusmodi psalterio quindécies Orationem dominicam, et centum quinquaginta Ave Maria, ac insuper unum Credo. Volumusque quod ultra prædictum unum psalterium, similiter dicant infra ecclesiam, cimiterium, aut claustum prædicta eorum singuli omni die in tempore altæ Missæ, Vesperarum, ac Completorii, ac aliis horis et temporibus diei, eis ad hoc magis accommodis, duo alia Psalteria Beatæ Virginis ; sic quod in toto singulis diebus quilibet prædictorum pauperum dicat in honore sanctæ et individue Trinitatis ter Psalterium Beatæ Virginis. Verumtamen si quis eorum Psalterium Davidicum legere, Horas Beatæ Virginis, septem psalmos pœnitentiales, cum quindecim psalmis Graduum, et Litania communi, aut exequias mortuorum cum commendationibus animarum, dicere sciat et possit, volumus quod de die quo dixerit unum nocturnum de psalterio hujusmodi, omnesve Horas Beatæ Virginis, aut septem psalmos pœnitentiales cum quindecim psalmis prædictis, ac Litania communi, sive exequias mortuorum cum commendationibus animarum, a duobus Psalteriis Beatæ Virginis, alias ipso die per eum, ut præmittitur, dicendis, excusetur. Statuentes præterea, quod si quis pauperum prædictorum fortassis propter adversam valitudinem, seu aliam causam rationabilem judicio præpositi, seu, eo absente, vice-præpositi approbandam, dictam domum suam egredi commode nequeat, eum ad prædicta omnia et singula infra dictam domum sic dicenda arctari solum volumus ; nisi tanta sit ejus infirmitas, vel alia subsit rationabilis causa, propter quam ea dicere omnino nequeat, quo casu eum ad dicenda eadem nolumus quomodo-

libet coarctare. Statuentes, quod omni die, durante tali infirmitate ejus, unus capellanorum, juxta limitationem præpositi, teneatur in eadem domo missam ad altare, quod inibi hac de causa construi fecimus, celebrare. Volentes insuper, quod si quis eorum fortassis propter occupationem rei secularis, aut ex negligentia alia, vel levi culpa aliqua, de prædictis suffragiis die suo non dixerit, aliquo alio die sequenti dicere et supplere valeat et debeat sic omissa; in quo eorum omnium conscientias apud Altissimum arctius oneramus.

LVII. Quod dicti pauperes præposito obediant, et qualiter in gestura sua alias se habebunt.

Ad hæc quoque adjiciendo, statuimus, ordinamus, et volumus, quod dicti pauperes omnes et singuli præposito nostri collegii, et, in ejus absentia, vice-præposito ejusdem, in omnibus licitis et honestis, et maxime in omnibus quæ quoquo modo respicient utilitatem et honorem dicti nostri Regalis Collegii aut nostras præsentis ordinationes, reverenter obediant; correctionesque debitas ab eodem præposito, seu vice-præposito, pro suis commissis eis, vel eorum alicui, infligendas obedienter subeant, sicut decet. Ac cum prædictam domum suam exierint, preculas suas secum in manibus, aut circa collum suum, vel ad zonam deferant; in ecclesiaque collegiata ibidem temporibus quibus divina celebrabuntur in eadem, et specialiter dum inibi Matutinæ, altæ Missæ, Vesperæ, ac aliæ Horæ de die dicentur, necnon in tempore quo in fine diei cujuslibet Antiphona Beatæ Virginis decantatur dicendo inibi per eos dicenda contemplationibus et aliis orationibus insistant; nec alibi infra unum miliare a dicto collegio in divinis interesse præsumant. A risu quoque, confabulatione, et omni strepitu inordinatis per eos faciendis, cæterisque ineptiis quibuscumque, se abstineant, nec per villam quoquo modo illis temporibus, aut aliis, nisi ex causa rationabili et honesta, vagentur aut transeant; tabernas nullo modo exercent, nec ad aleas seu taxillas ludant: ab omnibus insuper

turpiloquiis, juramentis, et perjuriis, rixis, contentionibus, et ebrietatibus, semper et in omni loco se abstineant; nec ullo modo per patriam, villam, seu eandem ecclesiam, aut alibi, mendicent, sive quicquam ab alio mendicando petant, seu recipiant; nisi forte eis in communi aut aliquid gratis eorum alicui (quod ipse nullatenus mendicando petierat) ab aliquo ex elemosina tribuatur; nec alicui labori aut arti manuali, causa lucri, insistant; sed tanquam pauperes elemosinarii in orationibus, vigiliis, jejuniis, et contemplationibus, devote soli Deo studeant deservire.

LVIII. De provisione quam dicti pauperes pro victu eorum recipient a nostro collegio memorato.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod cum superius sit statutum dictos pauperes non debere ab aliquo quicquam mendicare, pro septimanalibus communis uniuscujusque eorundem duodecim denarii de bonis communibus nostri Regalis Collegii per manus bursariorum liberentur in initio cujuslibet septimanæ uni idoneo servienti eorundem, quem ad emendum, ordinandum, et præparandum quæcumque victualia pauperibus necessaria, ac debite ministrandum eadem victualia eisdem in aula communi ad hoc per nos pro eisdem pauperibus infra dictam domum pauperum ordinata, provideri volumus per præpositum, aut in ejus absentia vice-præpositum, nostri collegii; pro cujus servientis salario, necnon annua liberata, quam eum habere volumus de secta valectorum ibidem, satisfieri volumus de bonis communibus ejusdem nostri Regalis Collegii supradicti. Statuentes præterea, quod annis singulis in æstate provideantur de bonis communibus ejusdem nostri collegii per bursarios, pro singulis dictorum xiii. pauperum duæ bigatæ lignorum focalium, unaquæque bigata quantum possint quinque equi communes bene trahere; quæ imponantur similiter custibus nostri collegii infra clausum eorundem. Ac quod quilibet eorundem pauperum pro reliquis sibi necessariis recipiat in pecunia viginti solidos annua-

R R

tim ad quatuor anni terminos sibi per manus bursariorum de bonis communibus fideliter persolvendos. Habeant insuper prædicti pauperes in introitu dictæ domus suæ, sive in aliquo alio loco ad hoc accommo, juxta avisamentum præpositi nostri collegii deputando, unum truncum cum pixide ferratum et duabus seruris seratum ; in quo ponatur aurum vel argentum dictis pauperibus datum, sive legatum, seu aliquo alio modo collatum eisdem in communi, securius ibi custodiendum usque ad finem anni. Cujus quidem pixidis duas claves habeant inter se divisas vice-præpositus dicti nostri collegii et gardianus pauperum prædictorum ; volumusque quod eandem pixidem singulis annis in festo Michaelis, vel infra quindecim dies ante vel post idem festum, aperiant, et quicquam ibi repertum fuerit totum inter eosdem statim absque mora æqualiter dividatur. Ordinantes præterea, quod semper et continue sit una mulier bonæ famæ et opinionis illæse, quæ vestes et vestimenta dictorum pauperorum lavet ; eisdemque pauperibus, quum eorum aliquem infirmari et ægrotare contigerit, diligenter intendat : quam tamen omnino in villa de Etona, et non in dicta domo, manere et pernoctare volumus : pro cujus salario similiter de bonis communibus nostri collegii satisfiat.

LIX. Ex quibus causis debeant dicti pauperes a domo prædicta recedere, seu perpetuo amovere.

Præterea statuimus, ordinamus, et volumus, quod si quis dictorum pauperum matrimonium contraxerit ; aut si ei in hæreditate, vel alias, talis redditus aut pensio spiritualis sive temporalis obvenerit, cum quo seu qua ipse valeat alias sustentari commode, quod arbitrio et judicio præpositi et vice-præpositi ejusdem nostri collegii solum relinquimus ; aut si quis eorundem pauperum homicidium voluntarium, furtum notabile, perjurium manifestum, adulteriumve commiserit, sive super aliquo de gravioribus criminibus, ex quo grave scandalum nostro Collegio Regali prædicto orietur, infamatus

extiterit; atque super hoc coram præposito et vice-præposito convictus fuerit, tunc a dicta domo pauperum, et eorundem numero, per præpositum prædictum removeatur omnino, ac pro perpetuo expellatur. Sin autem aliqui eorundem pauperum aliquod crimen de levioribus commiserint, utpote si mendaces, juratores, ebriosi, rixosi, contumeliosi, susurriones, bilingues, aut aliorum diffamatores, inobedientes, sive vagabundi, aut statutorum nostrorum præsentium transgressores sive contemptores fuerint, aut alias qualitercumque leviter deliquerint, tunc per præpositum, vel in ejus absentia per vice-præpositum, acriter corripiantur, et aliter pro ejusdem præpositi aut vice-præpositi judicio et arbitrio puniantur. Quod si crimina et delicta sua hujusmodi sic puniti, non tradant debitæ emendationi, sed ea multiplicent, tunc volumus quod per subtractionem distributionum suarum, juxta dispositionem præpositi, aut in ejus absentia vice-præpositi, acrius et acrius puniantur. Si vero aliquis eorundem tandem incorrigibilis omnino appareat, tunc volumus quod per dictum præpositum a præfata domo, absque spe redeundi, penitus expellatur. Si vero aliquis eorundem pauperum in aliquam infirmitatem contagiosam perpetuam inciderit, sic quod ejus cohabitatio in dicta domo cæteris pauperibus intolerabilis horror fuerit, eum extra dictam domum alibi in loco de quo ipse sibi provideat omnino morari volumus; solumque pro omni victu et exhibitione sic infirmi duodecim denarii pro septimanis singulis ad minus in fine cujuslibet mensis volumus per dicti nostri collegii bursarios liberari. Ad hoc adjiciendo statuimus, quod si quis pauperum prædictorum ultra quindecim dies in uno anno continuos, vel vicibus interpolatis discontinuos, a dicta domo, causa cessante legitima, judicio præpositi et vice-præpositi approbanda, se absentaverit, extunc eum statu quem habuit in domo prædicta privatum fore decernimus eo ipso. Usque tamen ad quindecim dies hujusmodi de licentia præpositi, seu in ejus absentia vice-præpositi, in uno anno pauperes viros prædictos ex causa tamen rationabili et honesta abesse per-

mittimus, et non ultra, nisi ex urgenti et necessaria causa, præpositi, aut in ejus absentia vice-præpositi, prædicti judicio approbanda.

LX. De hospitalitate tenenda, etc.

Ad hæc insuper, quia in Dei pauperibus ad hospitium susceptis Deus (ipso Evangelio testante) suscipitur, ipseque Christus Dei Filius in carne hospitio receptus fuisse legitur, statuimus, ordinamus, et volumus, quod in una alia domo, quam juxta domum pauperum ejusdem collegiatae ecclesiae ad hoc construi et ordinari fecimus, semper et continue sint quinque lecti convenientes pro extraneis pauperibus et peregrinis, quos autoritate et mandato præpositi ejusdem nostri Regalis Collegii, qui pro tempore fuerit, seu in ejus absentia vice-præpositi ejusdem, usque ad numerum decennarium inibi ad hospitandum recipi volumus et admitti per unum diem et unam noctem, et non ultra ; nisi eorum aliquem pro tempore, quo ibi hospitatus sic fuerit, adeo infirmari contigerit quod inde non valeat commode ac honorifice amoveri. Pro quorum sic admissorum et hospitatorum lectisterniis ac mundandis lavandisque vestibus, necnon esculentis et poculentis interim provideri volumus de bonis communibus nostri Regalis Collegii memorati, quamdiu auctoritate præpositi aut vice-præpositi præfatorum in domo manserint supradicta. Per præsens tamen statutum dictos præpositum aut vice-præpositum arctari nolumus, ut teneantur recipere inibi ad hospitium aliquos communiter mendicantes, nisi fortassis in aliquo casu sola miserationis causa eos ad hoc inducat. Quo casu eos tamen suo arbitrio duximus relinquendos.

LXI. Finis et conclusio omnium statutorum.

Porro quanquam nostris temporibus prospexerimus qualiter plerisque in locis regulæ, institutiones, et statuta, a suis professoribus juxta fundatorum intentiones minime ut debue-

rant observentur; sperantes tamen firmiter, quod viri literati, scientes legem Domini, habentes Deum præ oculis, ejusque voluntatem in regulis, ordinationibus, et statutis observandis lucidius præ aliis intuentes, has regulas, ordinationes, et statuta illis tradita strictius observabunt, confidenter hoc præsens nostrum Regale Collegium, juxta eadem regulas, statuta, et ordinationes gubernandum, eisdem credidimus committendum. Verum quia ea, quæ in fine dicuntur, velut arctius impressa solent mentibus hominum magis commendari; ac volentes eadem statuta, regulas, et ordinationes prætextis ac jussionibus regiis frequenter repetitis stabilire fortius et firmitus communire: et ne (quod absit) in eisdem ordinationibus et statutis, sicut in aliis jam vidimus accidere, dolus aut fraus fiat in futuro, hac edictali et perpetuum valitura lege in omnium statutorum nostrorum fine ordinamus et statuimus, sub pœna anathematis et indignationis omnipotentis Dei, arctius prohibentes, ne quis sociorum presbyterorum aut scholarium dicti nostri collegii, cujuscumque status, gradus, scientiæ, facultatis, aut officii extiterit, pro sua voluptate, odio, seu alia causa vel occasione quacumque, ordinationum et statutorum nostrorum quicquam sensui nostræ intentionis ut præmittitur contrarium vel adversum, interpretatione excitante sinistra, aut quocumque verborum suadente colore, arte, vel ingenio, occasione data, procurata, aut etiam exquisita, affirmet, construat vel defendat, aut quovis alio modo per se vel alium quemcumque aliter quam nostræ intentionis existit construi, interpretari, seu etiam affirmari quacumque ex causa procuret. Si quis vero, antiquo suadente serpente, quicquam contra præmissa verbo vel facto pertinaciter præsumpserit attemptare, a dicto nostro Regali Collegio, si super hoc per testes idoneos convictus fuerit, tanquam in hac parte perjurus, sine spe regressus penitus excludatur: pœnis aliis in hoc casu superius irrogatis in suo robore nihilominus permansuris. Volumus nihilominus, quod non obstantibus hujusmodi nostris ordinationibus et statutis factis,

ut præmittitur, in posterumve fiendis, ac aliis nonobstantibus quibuscumque, nobis pro tempore nostro libera sit facultas præsentibus nostris ordinationibus et statutis addendi, ipsas etiam et ipsa in toto vel in parte tollendi, diminuendi, mutandi, declarandi, interpretandi, corrigendi, et de novo alia ordinandi, ac cum et super eisdem et contra ea dispensandi, toto tempore vitæ nostræ. Tenore etiam præsentium statuimus, ordinamus, et volumus, quod nullo modo nec ullo tempore liceat alicui hæredum vel successorum nostrorum, regum Angliæ, seu Lincolnensi episcopo qui pro tempore fuerit, seu alicui alteri episcopo seu archiepiscopo cuicumque, postquam, quum Deo placuerit, substracti fuerimus ab hac luce, nec præposito aut sociis nostri collegii prædicti, qui nunc sunt, aut erunt, collegialiter, communiter, vel divisim, nec alteri cujuscumque dignitatis, status, gradus, aut conditionis existat, aliqua alia nova statuta, seu ordinationes, regulas, constitutiones, interpretationes, immutationes, injunctiones, declarationes, aut expositiones alias præsentibus nostris ordinationibus et statutis per nos nunc editis, in posterumve condendis, aut sano et plano intellectui eorundem, repugnantes vel repugnantia, derogantes vel derogantia, discordantes vel discordantia, contrarias vel contraria, diversas vel diversa, edere, condere, ordinare, statuere, vel dictare, nec eis vel alicui ipsorum liceat præmissa vel eorum aliquod, quocumque quæsito colore, infringere, seu alicujus statuti tenorem aut substantiam demere vel mutare, nec circa ea quomodolibet dispensare. Nec volumus quod per aliquem dissuetudinem, consuetudinem, vel abusum, aut alium occasionem quamcumque, intentioni aut verbis ipsorum statutorum nostrorum aut ordinationum in aliquo derogetur. Nolentes insuper aliquam interpretationem fieri de eisdem, aut circa ea, nisi juxta planum sensum, secundum intellectum et expositionem grammaticalem et literalem magis et aptius ad casum seu prætensum dubium, de quo quæritur et agitur, applaudentem. Inhibemus quoque, statuentes et ordinantes specialiter et expresse,

ac sub interminatione divini iudicii interdicimus dicti nostri Regalis Collegii præposito, et præpositis, ac sociis et scholaribus ejusdem universis et singulis, præsentibus et futuris, ac in virtute juramenti per ipsos et eorum quemlibet dicto collegio præstiti admonemus et hortemur, ne ipsi collegialiter, communiter, vel divisim aliquas alias ordinationes vel statuta, declarationes, interpretationes, mutationes, injunctiones, expositiones, vel glossas, præsentibus nostris ordinationibus et statutis, vel ipsorum sano et plano, grammaticali et literali, intellectui quomodolibet adversantes vel adversantia, repugnantes vel repugnantia, derogantes vel derogantia, nisi per nos edenda, acceptent, nec hujusmodi fieri procurent, aut eisdem utantur, publice vel occulte, directe vel indirecte. Et si contra præmissa, vel contra intentionem nostram in præmissis, vel eorum aliquo, per aliquem vel aliquos (quod absit) aliquid vel aliqua contingat statui, ordinari, fieri, aut dictari, vel dispensationem aliquam scienter vel ignoranter concedi, declaramus dictos præpositum et præpositos, magistrum informatorem, hostiarium, socios, et scholares ac clericos dicti nostri collegii, quibus omnibus et singulis in ea parte omnem et omnimodam adimimus potestatem, ad ipsa observanda non teneri quomodolibet vel astringi, sed ea vacuamus omnino et carere volumus omni robore firmitatis; aliis pœnis in hoc casu inflictis superius in sua firmitate nihilominus permansuris.

Statuentes nihilominus, quod si forsitan (quod Deus avertat) temporum invalescente malitia, casibus fortuitis possessiones, redditus, et proventus spirituales et temporales dicti nostri collegii in tantum decreverint, quod omnibus oneribus dicto nostro collegio juxta præsentia nostra statuta incumbētibus debite supportandis non sufficiant, extunc communæ sociorum et magistri informatoris ad summam xiiii*l.*, capellanorum, hostiariorum, et clericorum generosorum ad summam xiii*l.*, communæ vero scholarium, choristarum, clericorum, pauperum debilium virorum, valectorum, et aliorum servientium quorumcumque, ad viii*l.*, summam decrescant; nec durante hujus-

modi malicia pro alicujus eorundem communis septimanalibus amplior summa quomodolibet persolvatur. Deinde si post subtractionem hujusmodi præfati redditus et proventus collegii cæteris oneribus non sufficiant, volumus quod tunc decrescant pecuniarum summæ pro ipsorum pietanciis in aula superius ordinatis. Ac deinceps, necessitate poscente, omnes et singulæ portiones tam præpositi quam sociorum quorumlibet, eisdem præposito et sociis annuatim, ut supra statuitur, solvendæ, decrescant, de singulis eorum portionibus quarta pars tam præposito quam sociis prædictis ac eorum cuilibet realiter subtrahatur. Deinceps si, sic detracta hujusmodi quarta parte, proventus et redditus prædicti cæteris oneribus tunc incumbentibus eidem nostro collegio non sufficiant, de singulis residuis portionibus prædictis tertia pars tam præposito quam cæteris sociis ejusdem collegii quibuslibet subtrahatur. Subsequenter vero, decrescentibus adhuc proventibus et redditibus hujusmodi, adeo quod nec post dictas detractiones sufficiant, volumus, quod omnis liberata vestium, de qua in nostris statutis et ordinationibus supra fit mentio, præposito, sociis, magistro informatori, capellanis, hostiario, clericis, scholaribus, choristis, xii. juvenibus pauperibus, et viris debilibus, similiter subtrahatur. Quod si dictæ possessiones, redditus, et proventus sic non sufficiant, tunc volumus quod communæ sociorum et magistri informatoris ad summam xii*l*., capellanorum, hostiarii, et clericorum generosorum *x*l**. communæ vero scholarium, clericorum, valectorum et aliorum servientium quorumcumque ad viii*l*. summam decrescant; nec hujusmodi durante miseria pro aliquo eorum amplior summa in septimana aliqua pro alicujus eorum communis persolvatur de bonis communibus nostri collegii memorati. Ac insuper, si urgens necessitas id exposcat, volumus, quod præposito et singulis sociis supradictis suæ portiones prædictæ usque ad quartam partem singularum earundem decrescant. De portionibus magistri informatoris, hostiarii, capellanorum, clericorum, et aliorum servientium quorumcumque, volumus,

quod durantibus necessitatibus et inediis prædictis tantum detrahatur de tempore in tempus, quantum potest inter præpositum et capellanos, clericos, et servientes hujusmodi rationabiliter convenire. Postremo, si post subtractionem omnium portionum prædictarum, hujusmodi infortuniis (quod absit) invalescentibus, numerus supradictus sociorum, magistri informatoris, capellanorum, hostiarii, clericorum, scholarium, choristarum, et pauperum, de redditibus et proventibus et exitibus possessionum dicti nostri collegii tunc existentibus tunc non possit commode sustentari, permittimus quod nunc, et non ante, perveniatur ad diminutionem numerorum in nostro collegio fundatorum. Et primo volumus, quod decrescat et subtrahatur numerus virorum pauperum; et subsequenter, quatuor generosorum clericorum; postea, capellanorum et aliorum clericorum numerus; et deinde, xvi. choristarum; tandemque ultimo pervenire permittimus ad numerum sociorum et scholarium prædictorum. Ad cujus diminutionem procedi volumus sub hac forma; videlicet, quod post subtractionem et diminutionem septem scholarium, subtrahatur unus tantum de numero sociorum; hoc observato, quod semper a junioribus inchoetur; id est, quod in omni subtractione sociorum seu scholarium facienda, ille primo subtrahatur, qui minore tempore stetit in numero sociorum aut scholarium prædictorum. Illud vero semper volumus, statuimus, et etiam ordinamus, quod in casibus diminutionum prædictorum numerorum, non omnes simul, qui unius numeri fuerint, subtrahantur, sed solum tot, quot diminui et subtrahi debere necessitas et proventuum vera paupertas omnino exigat et requirat. Volentes insuper, quod numero capellanorum et clericorum in prædicto casu sublato, socii nostri collegii memorati omni die feriato dicant sine nota omnes Horas Canonicas diei hujusmodi in choro ecclesiæ collegiatæ ibidem, altasque Missas singulis diebus feriatis hujusmodi, ac Vesperas in tempore Quadragesimali, necnon in quatuor festis Doctorum Ecclesiæ, ac Sancti Augustini Anglorum apostoli, et similiter in omnibus

diebus feriatis, in quos festum Annunciationis aut Conceptionis Beatæ Virginis, sive aliquod duplex festum transfertur, Vesperas, Matutinas, et Completerium, Officia et Missas de diebus hujusmodi cum nota ibidem decantent ad invicem eisdem, quotiens opus fuerit, convenienti numero scholarium, juxta discretionem præpositi, si præsens fuerit, aut in ejus absentia vice-præposito, in nostro collegio memorato. Ordinantes et etiam statuentes, ut, si necessitatibus et infortuniis prædictis cessantibus, tempora mutantur in melius, ac possessiones, redditus, et proventus dicti nostri collegii per Dei gratiam interato felicia recipiant incrementa, juxta ipsorum crescentiam numerus supradictus, sic, ut præmittitur, in dictis casibus minuendus, eo ordine, quo diminutus erat, incipiendo et ordinatim ab hiis qui ultimo recesserant ab eodem, augeatur etiam et excrescat; ac alias in omnibus percipiant sicut prius. Declarantes præterea, quod jurati ad observationem statutorum et ordinationum nostrarum et in eisdem aut aliquo eorum delinquentes, non reatu perjurii, nisi hoc in eisdem ordinationibus et statutis specialiter caveatur, sed poena specialiter in statuto nostro expresse opposita, vel si nulla sit poena in statuto expressa, tunc si de modo arbitrandi poenam in statuto hujusmodi nulla sit mentio, poena judicio et arbitrio præpositi, seu in ejus absentia vice-præpositi, imponenda tantummodo puniantur; nisi poenam sibi sic a statuto inflictam, seu, sicut prædicitur, arbitrio præpositi aut vice-præpositi infligendam, contempserint adimplere; tunc enim ipsos sic contemnentes et ipsorum quemlibet similiter reatum perjurii volumus et statuimus incurrere ipso facto. Statuentes proinde, quod in singulis capitulis et articulis statutorum nostrarum in quibus per nos poena certa sic non fuerit expresse apposita, tantummodo si de modo arbitrandi poenam in capitulo vel articulo hujusmodi nulla fit mentio, præpositus nostri Regalis Collegii, seu in ejus absentia vice-præpositus, suo judicio et arbitrio possit in quemcumque delinquentem contra eadem poenam apponere, quam quilibet sic delinquens virtute

præsentis statuti subire ac perficere teneatur. Insuper declaramus, quod ubicumque in nostris statutis et ordinationibus supradictis fit mentio de senioribus, senioritatem attendi volumus non penes senioritatem ætatis, sed solum penes diuturniorem et longiorem stationem aut moram in nostro collegio memorato.

Præsentes autem regulas, ordinationes, constitutiones, et statuta, sic per nos edita ad Dei laudem et gloriam, ac Beatissimæ Mariæ Virginis, divinique cultus augmentum, ac studii scholastici profectum, necnon ad præfati Regalis Collegii commodum et decorem, valere et pro perpetuis durare temporibus ac robur incommutabilis firmitatis volumus obtinere.

Hiis igitur sic per Dei gratiam salubriter ordinatis, dicti nostri collegii præposito ac sociis et scholaribus omnibusque aliis commorantibus in eodem, juxta informationem Christi, tanquam ejus discipulis, divinum obsequium commendamus, ac perfectæ vinculum charitatis. AMEN.

ADDENDA PER FUNDATOREM.

LXII. De juramento sociorum in admissione sua ultra quod in statutis superius est injunctum.

Item, statuimus, ordinamus, et volumus, quod quilibet socius in admissione sua in Collegium nostrum Regale prædictum juret, quod non favebit opinionibus damnatis, erroribus, aut hæresibus Johannis Wycliff, Reginaldi Pecok, neque alicujus alterius hæretici, quamdiu vixerit in hoc mundo, sub pena perjurii et expulsionis ipso facto.

LXIII. Quod omnes socii episcopati sint præsentibus in collegio de Etona in festo Assumptionis Beatæ Mariæ Virginis.

Item, quod in festo Assumptionis Beatæ Mariæ Virginis, si infra regnum Angliæ extiterim, singulis annis præsentialiter ero in Collegio Regali prædicto Beatæ Mariæ de Etona,

si ad dignitatem episcopalem archiepiscopalemve in posterum promotus fuero, nisi causa infirmitatis, ambaciandi, seu coronationis regum seu reginarum fuero impeditus.

LXIV. Provisiones alteræ in defectu reddituum collegii, portiones et diminutionem personarum ejusdem collegii præcipue concernentes.

Statuimus, quod si forsitan (quod Deus avertat) temporum invalescente malitia casibus fortuitis possessiones, redditus, et proventus spirituales et temporales dicti nostri collegii in tantum decreverint, quod omnibus oneribus dicto nostro collegio incumbendis debite supportandis non sufficiant, extunc communæ sociorum et magistri informatoris ad summam xiv*l.*, capellanorum, hostiarii, et clericorum generosorum ad summam xii*l.*, communæ vero scholarium, choristarum, clericorum, valectorum, debiliū virorum, et aliorum servientium quorumcumque ad viii*l.* summam decrescant; nec durante hujusmodi malitia vel necessitate pro alicujus eorundem communis septimanalibus amplior summa quomodolibet persolvatur. Deinde si post subtractionem hujusmodi præfati redditus et proventus collegii dictis oneribus non sufficiant, volumus quod tunc decrescant pecuniarum summæ pro ipsorum pietantiis in aula superius ordinatis: ac deinceps, necessitate poscente, omnes et singulæ portiones tam præpositi quam sociorum quorumlibet, eisdem præposito et sociis annuatim, ut supra statuitur, solvendæ, decrescant, de singulis eorum portionibus quarta pars tam præposito quam sociis prædictis, ac eorum cuilibet, realiter subtrahatur. Deinceps, si sic detracta hujusmodi quarta parte, redditus et proventus prædicti oneribus tunc incumbendis eidem nostro collegio non sufficiant, de singulis residuis portionibus prædictis tertia pars tam præposito quam cæteris sociis ejusdem collegii quibuscumque subtrahatur. Subsequenter vero decrescentibus adhuc proventibus et redditibus hujusmodi adeo quod nec post dictas detractationes sufficiant, volumus, quod omnis liberata vestium.

de qua in nostris statutis et ordinationibus supra fit mentio, præposito, sociis, magistro informatori, capellanis, hostiario, clericis, scholaribus, choristis, et viris pauperibus debilibus similiter detrahatur. Quod si dictæ possessiones, redditus, et proventus, sic non sufficiant, tunc volumus, quod communæ sociorum et magistri informatoris ad summam viid., capellano-
rum, hostiarii, et clericorum generosorum ad xd., communæ vero scholarium, clericorum, valectorum, et aliorum servientium quorumcumque ad viid. summam decrescant; nec hujusmodi durante miseria pro aliquo eorum amplior summa in septimana aliqua pro alicujus eorum communis persolvatur de bonis communibus nostri collegii memorati: ac insuper, siurgens necessitas id exposcat, de portionibus magistri informatoris, hostiarii, capellano-
rum, clericorum, et aliorum servientium quorumcumque, volumus quod, durantibus necessitatibus et inediis prædictis, tantum detrahatur de tempore in tempus quantum potest inter præpositum et capellanos, clericos, et servientes hujusmodi rationabiliter convenire. Postremo, si post subtractionem omnium portionum prædictarum hujusmodi, infortuniis seu necessitatibus (quod absit) invalescentibus, numerus supradictus sociorum, magistri informatoris, capellano-
rum, hostiarii, clericorum, scholarium, choristarum, et pauperum, de redditibus, proventibus, et exitibus possessionum dicti nostri collegii tunc existentibus, tunc non possit commode sustentari, permittimus quod tunc, et non ante, perveniatur ad diminutionem numerorum in nostro collegio fundatorum. Et primo volumus, quod decrescat et subtrahatur numerus virorum pauperum; et subsequenter decrescat numerus capellano-
rum, clericorum, et choristarum; hoc proviso, quod semper sint quatuor capellani ad minus, et quatuor clerici, quorum unus fuerit sciens in organis, et octo choristæ divinis intendentes devotius celebrandis. Tandemque ultimo pervenire permittimus ad numerum sociorum et scholarium prædictorum; ad cujus diminutionem procedi volumus sub hac forma; videlicet, quod post subtractionem et diminu-

tionem septem scholarium subtrahatur unus tantum de numero sociorum : hoc observato, quod semper a junioribus inchoetur ; id est, quod in omni subtractione sociorum seu scholarium facienda, ille primo subtrahatur, qui minori tempore stetit in numero sociorum aut scholarium prædictorum. Illud vero semper statuimus, volumus, et etiam ordinamus, quod in casibus diminutionum numerorum prædictorum non omnes simul, qui unius numeri fuerint, subtrahantur, sed solum tot, quot diminui et subtrahi debere necessitas et proventuum vera paupertas omnino exigat et requirat. Volentes insuper, quod numero capellanorum, clericorum, et choristarum in prædicto casu ad numerum supradictum diminuto, cum prædicti capellani, clerici, et choristæ in numero taliter diminuto ad divina juxta præsentia nostra statuta celebranda non sufficiant, tunc socii nostri collegii memorati, una cum capellanis, clericis, et choristis sic remanentibus, singulis diebus ferialibus per annum Vesperas, Matutinas, Missas, et alias Horas Canonicas de diebus hujusmodi in ecclesia collegiata dicti nostri Regalis Collegii de Etona devotius celebrent et decantent, secundum usum et consuetudinem ecclesiæ cathedralis Sarum, et secundum distinctionem et ordinationem superius annotatas.

Insuper si forsán (quod absit), postquam nos ab hac luce migraverimus, opus ædificationis dicti nostri collegii inconsummatum extiterit, nec aliunde quam per bona ejusdem collegii media commodo haberi queant, quibus dictum opus ad consummationem perfectam, secundum nostram intencionem et voluntatem, perducatur, tunc statuimus et volumus, quod primo et ante omnia de reventionibus possessionum spiritualium et temporalium nostri collegii summa quadragintarum vel ad minus trecentarum marcarum dictæ ædificationis operibus, donec secundum nostram intencionem et voluntatem compleantur, annis singulis applicetur. In quo casu, quia residuum dictarum reventionum et possessionum dicti nostri collegii omnibus oneribus eidem incumben- tibus supportandis non suf-

ficiet, volumus quod subtractiones fiant et diminutiones secundum modum et ordinem superius expressatos. Ad cujus statuti observantiam volumus præpositum et singulos socios nostri collegii antedicti sub poena perjurii esse astrictos. Ordinantes et etiam statuentes, quod dictæ ædificationis consummatis operibus, si, necessitatibus, infortuniis, et casibus prædictis cessantibus, tempora mutantur in melius, ac possessiones, redditus, et proventus dicti nostri collegii per Dei gratiam iterato felicia recipiant incrementa, juxta ipsorum crescentiam numerus supradictus sic, ut præmittur, in dictis casibus minuendus, eo ordine quo diminutus erat incipiendo, et ordinatim ab hiis qui ultimo recesserant ab eodem, augeatur etiam et excrescat, ac alias percipiant in omnibus sicut prius.

Literæ patentes regis Henrici Sexti de declarandis, corrigendis, et reformatis statutis et ordinationibus, etc.

Henricus, Dei gratia rex Angliæ et Franciæ et dominus Hiberniæ, omnibus ad quos præsentis literæ pervenerint, salutem. Sciatis quod nos, attendentes qualiter ad intentionem nostram perimplendam de et in foundationibus Collegiorum nostrorum Regalium Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai de Canteburgia et Beatæ Mariæ de Etona juxta Windesoram, plura bona et notabilia statuta et ordinationes pro salubri regimine et gubernatione eorundem collegiorum nostrorum per nos edita, condita, ordinata, et stabilita existunt, sicut nobis constat: ac licet ordinationes et statuta prædicta in seipsis appareant fore pro hujusmodi regimine et gubernatione eorundem collegiorum valde necessaria et opportuna; jam tamen per executionem eorundem ordinationum et statutorum videtur et reperitur quod aliqua eorundem reformatione egent, et magis perfecta ad dictam intentionem nostram perimplendam fieri possent; ac pro eo, quod nos circa tam plura ac grandia alia necessaria regimen et gubernationem regni

nostri Angliæ concernentia tam sollicitè occupati sumus, quod circa reformationes defectuum, ubi opertebit, in ordinationibus et statutis prædictis contentorum, ut supradictum est, ad intentionem nostram perimplendam continue attendere non possumus; nos de gratia nostra speciali commissimus, et tenore præsentium committimus reverendis nobis in Christo patribus Willielmo Wintoniensi et Joanni Lincolnienſi episcopis potestatem et auctoritatem nostras in hac parte, ut ipsi per avisamentum et consilium præpositorum collegiorum nostrorum prædictorum, ubi eis videbitur necessarium fore, seu quomodolibet opportunum, dicta ordinationes et statuta, durante vita nostra, in hac parte declarent, corrigant, et reforment, ad honorem Dei et dictæ gloriosissimæ Virginis Mariæ matris suæ, et ad commodum et perpetuum stabilimentum collegiorum nostrorum prædictorum. In cujus rei testimonium has literas nostras fieri fecimus patentes. Teste meipso apud Westmonasterium, duodecimo die Julii anno regni nostri vicesimo tertio.

Declarationes, correctiones, et reformationes, ordinationum et statutorum Collegii Regalis Beatæ Mariæ de Etona juxta Windesoram, per dominos Willielmum Wintoniensem et Johannem Lincolnienſem episcopos, auctoritate fundatoris ejusdem collegii eis commissa, cum avisamento et consilio præpositorum, tam prædicti Collegii Regalis Beatæ Mariæ de Etona prædicta, quam Collegii Regalis Beatæ Mariæ et Sancti Nicholai de Canteburgia factæ, in forma quæ sequitur.

I. In primis quod dictum Collegium Beatæ Mariæ de Etona quomodolibet in futurum ad aliqua onera non arctetur; nec præpositus et Collegium Beatæ Mariæ de Etona prædicta, nec successores sui, arctentur in aliquo ultra quam proventus annui ejusdem collegii commode sufficere possint: aliquo statuto seu ordinatione quacumque prius per dictum fundatorem ejusdem collegii editum non obstante.

II. Item, quod dictus præpositus de Etona quicumque perpetuis futuris temporibus pro bono et honore dicti collegii et suo habere valeat simul cum præpositura collegii prædicta

quæcumque beneficia ecclesiastica aut officia spiritualia, unum vel plura, dummodo talia non fuerint quæ juramento aliquo residentiam continue exigant corporalem in eisdem.

III. Item, quoniam diversa statuta et ordinationes per dictum fundatorem edita, cum propter decassum et ablationem possessionum et reddituum dicti collegii, tum propter varia pericula et damna quæ possunt dicto collegio et personis ejusdem verisimiliter evinere, non possunt ab eisdem commode observari, declaramus et volumus, quod jurati observationem statutorum et ordinationum dicti collegii, et in eisdem, aut eorum aliquo, delinquentes, non reatum aut pœnam perjurii incurrant quoquo modo, sed pœna perjurii ubicumque ex dictis statutis incurrenda, si de perjurio alicujus socii, magistri informatoris, vel capellani agatur, in pœnam per dicti collegii præpositum et majorem partem sociorum arbitrandam; si vero de perjurio agatur dicti præpositi, in pœnam domini episcopi Lincolnensis qui pro tempore fuerit infligendam arbitrio convertatur; aliquo statuto seu ordinatione per dictum fundatorem in contrarium edito non obstante.

IV. Item, in rubrica statutorum dicti collegii, *Propter quas causas rationabiles et honestas socii perpetui finaliter debeant a collegio memorato recedere*, declaramus et volumus illud statutum quod sic incipit, *Illud autem volumus, quod nullus sociorum prædictorum ullo unquam tempore, etc.* usque ad finem ejusdem statuti, nullius de cætero fore roboris vel momenti.

CONSUETUDINARIUM VETUS SCHOLÆ ETONIENSIS.

[Harl. MS. 7044. p. 167. From a MS. in Corp. Chr. Coll. Camb.]

Mense Januario.

Primum ludendum est utroque vespere ante coenam et post, in festis omnibus majoribus duplicibus. Et schola et cubiculum verruntur a prandio.

In die Circumcisionis luditur et ante et post coenam pro strenulis; pueri autem pro consuetudine, ipso Calendarum Januar. die, veluti ominis boni gratia carmina componunt, eaque vel præposito, vel præceptori et magistris, vel inter se ultro citroque communiter mittunt.

Epiphanie festum majus duplex luditur et ante et post. Postridie ejus diei rursus strenue vel invitis animis incumbitur in pristina studia literarum.

13 die, exequiæ Gul. Wanflete etiam celebrantur: dantur singulis 2*d*.

Circiter festum Conversionis Divi Pauli, ad horam nonam quodam die pro arbitrio moderatoris, ex consueto modo, quo eunt collectum Avellanas mense Septembri itur a pueris ad montem. Mons puerili religione Etonensium sacer locus est, hunc ab pulchritudinem agri, amœnitatem graminis, umbraculorum temperationem, et Apollini et Musis venerabilem sedem faciunt, carminibus celebrant, Tempe vocant, Heliconi præferunt. Hic novitii seu recentes, qui annum nondum viriliter et nervose in acie Ætonensi ad verbera steterunt, sale primo condiuntur, tum versiculis qui habeant salem ac leporem, quoad fieri potest, egregie depinguntur. Deinde in recentes epigrammata faciunt, omni suavitate sermonis et facetiis alter alterum superare contendentes. Quicquid in

buccam venit libere licet effutire, modo Latine fiat, modo habeat urbanitatem, modo careat obscœna verborum scurrilitate, postremo et lacrymis salsis humectant, ora genasque, et tum demum veteranorum ritibus initiantur. Sequuntur orationes, et parvi triumphi, et serio lætantur, cum ob præteritos labores tum ob cooptationem in tam lepidorum commilitonum societatem. His peractis, ad horam primam domum revertuntur, et post cœnam ludunt ad octavam usque.

Februario mense.

In Festo Purificationis Marianæ luditur. Majus duplex. Februarii 7°. die exequis domini Bost, Ætonensis quondam præsidis celebrantur. Postridie, iis precibus finitis quæ divinitus ad expiandas animas institutæ sunt, luditur et ante cœnam et post.

Carnisprivium.

In die Lunæ Carnisprivii, ad horam nonam luditur, et concluduntur carmina, sive in laudem sive in vituperium Bacchi patris, et quia clientes Bacchi poetæ dicuntur, in cujus tutela omnes constituti sunt, omnium metrorum omni genere Dionysium canunt. Carmina condita a pueris 7^{mi}. et 6^{ti}. et aliquot 5^{ti}. ordinis, affiguntur valvis interioribus collegii.

Die Martis Carnisprivii luditur ad horam octavam in totum diem; venit coquus, affigit laganum cornici, juxta illud, *Pullis cornorum invocantibus eum*, ad ostium scholæ.

27° die Rogerio Luptono annuatim parentant. Erogatur singulis denarius. A prandio luditur ad octavam usque.

Mense Martio.

Festum Annunciationis Mariæ minus duplex. Non luditur nisi pro arbitrio præceptoris.

Aprili mense.

In die Mercurii hebdomadæ sanctæ, circiter horam nonam cessatur a publicis studiis, et scribitur.

Discunt scribere qui nondum scite pingunt; qui vero eleganter sua manu aliquid possunt, hi describunt ordine figuras elementorum, et sociis exempla ad imitandum proponunt.

A prandio circa horam quartam itur ad templum, ad rem divinam.

In die Cœnæ Dominicæ, certus discipulorum numerus seligitur a præceptore venerandum sacramentum recepturus. Qui communicarunt, prandent in mensa seorsim lautius ex sumptibus collegii, et a prandio petunt a præceptore veniam obambulandi et peragrandi agros. Facilis concedit, modo non divertant ad tabernas vinarias aut cerevisiarias. Sumpta sacra synaxi redeunt in chorum induti supparis, neque abesse oportet ab agendis Deo gratiis in aula. Luditur ab omnibus post prandium et cœnam, ad octavam.

In die Veneris Sancto scribitur ad nonam usque circiter; deinde venit ad templum ad preces matutinas; post prandium conveniunt discipuli omnes ad ludum literarium. Ad primam horam ingreditur supremus scholæ moderator, et orationem habet ad pueros, præcipue provectiores; proponit quænam res sit *Εὐχαρίστης*, quomodo sit recipienda, quibus recipiatur digne, quibus indigne. Ita luculentam præbens exhortationem, in hoc sermone unam horam bene terit.

Ad quartam reditur ad templum. Post luditur; quo lusus tempore gymnasiarcha constituit qui et quot, postero die, sacrosanctæ dominicæ mensæ se admovebunt. In Sabbato Sancto Paschæ, quod solenne habetur, scribitur ad septimam usque vel octavam; dein venit ad templum. A prandio luditur, donec pulsetur ad preces vespertinas. Itur cubitum ad septimam; nam de tertia vigilia surgere solebant dominicæ mortis et resurrectionis præstantem gloriam gratissima memoria recolentes. Hic, dum mos viguit, tres aut quatuor scholastici majores natu eliguntur a præceptore, ad rogatum sacrorum ædilis, qui cum cereis et facibus accensis observent sepulchrum, pro ceremonia, ne Judæi furentur Dominum, aut quod potius est, ne quid damnum contingat ex

negligenti luminum observatione. Diebus hujus hebdomadæ festis luditur et ante et post. Diebus operariis scribitur; sed luditur a cœna ad octavam usque ad diem lunæ proximum, tunc reditur ad studia.

Mense Maio.

In die Philippi et Jacobi, si lubeat præceptori, et si sudum fuerit, surgunt qui volunt circiter quartam, ad colligendos ramos Maïos, modo non sit madefactis pedibus; et tum ornant fenestras cubiculi frondibus virentibus, redolentque domus fragrantibus herbis.

Hoc tempore permissum est, ut verni temporis florentem suavitatem rythmis vel Anglico sermone contextis describant, pro ingenii captu, ita tamen ut aliquid Virgilii, Nasonis, Horatii, aut alicujus boni et præstantis poetæ, de Latino exprimant.

Johannes ante Portam Latinam multa secum adfert comoda. Etenim a prandio dormitur in schola pueris, donec ingrediatur censor aulæ et anagnostes. Tum illi clamant, Surgite: illico surgitur; ad horam tertiam itur ad merendam; a cœna post septimam luditur. Hujus diei celebritas non insulso etiam carmine prædicatur,

Porta Latina pilam, pulvinar, pocula præstat.

21 die beatissimæ et felicitis memoriæ principi et regi Henrico Sexto justa persolvit. Datur singulis pueris 2*d*. In die Ascensus Christi, militiæ literariæ vacatio datur; cessant a studiis, relaxant animos, et qui studio efferuntur visendi parentes aut amicos, quorum beneficiis hic aluntur ad doctrinam, his facultas discedendi conceditur, ea conditione, ut reversionem faciant ad festum Corporis Christi, quinetiam pridie ejus diei, nisi ad vesperam præsentibus fuerint, verberantur. Qui vero diutius adhuc se absentes detinuerint a schola, hi collegii fructibus omnino privantur.

Hic præceptor priusquam exercitium suum dimiserit, pueris e ludo literario omnibus convocatis concionem habere solet;

qua quemque admonet officii sui, ut melius ad bonos mores se componant, memores turpissimum esse se e literatissimorum hominum collegio redire inanes, dedecorantes et collegiis existimationem et magistri.

Mense Junio.

In festo Natalis D. Johannis, post matutinas preces, dum consuetudo floruit, accedebant omnes scholastici ad rogam extructum in orientali regione templi ubi reverenter a sumphoniis cantatis tribus Antiphonis, et pueris in ordine stantibus, venit ad merendam. In hac vigilia moris erat (quamdiu stetit) pueris ornare lectos variis rerum variarum picturis, et carmina de vita rebusque gestis Johannis Baptistæ et Præcursoris componere, et pulchre exscripta affigere clinopodiis lectorum eruditae legenda. Hic luditur et dormitur mane ad sextam usque, quod fere hora nona est, antequam lectulos petunt.

In festo D. Petri, idem mos observatur, qui supra.

Mense Julio.

Visitatio Mariæ majus duplex : luditur.

In Translatione D. Thomæ solebant rogam construere, sed nec ornare lectos, nec carmina componere, sed ludere, si placet præceptori.

Festum reliquiarum : luditur, verritur cubiculum.

Hic septem hebdomadibus ante electionem in Regale Collegium Cantabrigiæ inchoatur exhortatio literaria Ætonæ, et affiguntur portis chartæ denunciante liberum esse omnibus liberalis ingenii et egregiæ indolis pueris, ad bonasque disciplinas percipiendas aptis et idoneis, ad Collegium Ætonense accedendi, eorum judicium subeundi, qui id agent ut aptissimi quique ex omni Britannia in Collegium Ætonense subrogentur.

Electionis tempore per quinque dies luditur a prandio, si

adferatur epomis cuculla philosophicæ, vel præpositi vel examinerum, in aulam.

In hebdomada electionis celebrantur exequiæ Roberti Reade, quibus interesse præpositus Cantabrigiæ et examinatores oportet.

Mense Augusto.

Assumptæ Virginis et Matris, festum est principale duplex. Vigilia verritur cubiculum; luditur sub vespertinas preces, et toto die festo.

Decollatio Sancti Johannis Baptistæ merendam tollit et aufert, et promus a prandio rogat præceptorem ludendi veniam puerorum nomine in totum diem. Posthac non luditur a septima.

Mense Septembri

Nativitas Mariana celebrabatur quondam, et cubiculum verrebatur.

Hoc mense certo quodam die, si visum fuerit præceptori, liberrima ludendi facultas pueris conceditur, et itur collectum Avellanas, quas domum, cum onusti reportaverint, veluti nobilis alicujus prædæ portionem præceptori, cujus auspiciis susceptum illius diei iter ingressi sunt, impartiant, tum vero communicant cum magistris. Priusquam vero nuces legendi potestas permittitur, carmina pagunt, autumnus pomiferi fertilitatem et fructuosam abundantiam pro virili describentes, quinetiam adventantis hyemis, durissimi anni temporis, letalia frigora, qua possunt lamentabili oratione deflent et persequuntur; sic omnium rerum vicissitudinem jam a pueris addiscentes, tum nuces, ut in proverbio est, relinquunt, id est, omisssis studiis ac nugis puerilibus ad graviora magisque seria convertuntur.

Mense Octobri.

In Translatione D. Edvardi vel diebus festis, scholam frequentare incipiunt ad quartam, donec auditur quinta in lite-

ris perseverantes. Hoc tempore ex Bibliis et sacris libris præcipue inaudiunt aliquid, ut inde vitæ sanctimoniam amare discant, contraque mores perditos profligatosque et impia facta summopere detestari.

Hæc consuetudo omnibus festis diebus durat ad Paschale tempus.

Mense Novembri.

Festum Omnium Sanctorum majus duplex. Veritur cubiculum et luditur.

In die Animarum circiter septimam venit ad templum a pueris in superpelliceis ad preces peragendas. Post prandium itur ad ludum literarium, et dicunt vicissim preces funebres spe posteritatis fructuque ducti vitæ mortuorum, in memoria vivorum grata recordatione ponentes. Hæc fiunt presente præceptore, qui jubet lectiones lugubres ordinari a pueris quibus illi visum fuerit, et inde vulgaria confici carmina de exurrectionis gloria, de animarum beatitudine, et spe immortalitatis. Ad secundam vel tertiam horam itur ad ludendum.

In die Sti. Hugonis pontificis solebat Ætonæ fieri electio Episcopi Nihilensis, sed consuetudo obsolevit. Olim episcopus ille puerorum habebatur nobilis, in cujus electione, et literata et laudatissima exercitatio, ad ingeniorum vires et motus excitandos, Ætonæ celebris erat.

Mense Decembri.

Circiter festum D. Andreæ ludimagister eligere solet pro suo arbitrio, scænicas fabulas optimas et quam accommodatissimas, quas pueri feriis natalitiis subsequentibus non sine ludorum elegantia, populo spectante, publice aliquando peragant. Histrionum levis ars est, ad actionem tamen oratorum, et gestum motumque corporis decentem, tantopere facit, ut nihil magis.

Interdum etiam exhibit Anglico sermone contextas fabulas, quæ habeant acumen et leporem.

In vigilia D. Thomæ indicitur otium literarium et vacatio a publica prælectione in schola. Scribere discunt, et ea exercitatio scribendi ad Epiphanium Domini continuata permanet.

Præter hæc discipuli inter se conferunt quotidie aliquid, aliquid interpretantur, atque hoc proprio Marte et privatim alter invitat ad epigrammata; ille lacessit carminibus, nec deest qui prosa oratione laudandam invidiam ad virtutis imitationem excitet atque commoveat.

Hæc omnia etsi propemodum nescio præceptore fiant, etenim hoc tempus omne permittitur lusibus; animadvertit tamen sedulo, ut intermisceantur ludi liberales, ludi literis digni, et non abhorrentes ab ipsis studiis, ut bonas horas, vel ipsis natalitiis, non male collocasse videantur.

In die Natalis Domini luditur; et statim a septima itur cubitum, quia surgendum erat quondam pueris, intra tertiam et quartam, ad preces matutinas.

Omnibus feriis insequentibus luditur et ante et post cenam, in aula propter ignem.

In diebus operariis natalitio tempore scribitur toto die in ludo literario, sed luditur singulis noctibus ex consuetudine, et pro arbitrio præceptoris.

VISITATION OF ETON COLLEGE IN 1561.

[Harl. MS. 791, fol. 1.]

Visitatio Collegii Beatæ Mariæ Virginis de Eaton juxta Winsor, exercita in ecclesia collegiata ibidem, per reverendissimum in Christo patrem et dominum dominum Mattheum permissione divina Cantuariensem archiepiscopum, totius Angliæ primatem et metropolitanum, ac reverendum in Christo patrem dominum Robertum Horne, permissione divina Wintoniensem episcopum, necnon Anthonium Cooke, militem, mediante auctoritate illustrissimæ in Christo principis et dominæ nostræ dominæ Elizabeth, Dei gratia Angliæ, Frauciæ, et Hiberniæ reginæ, fidei defensoris, etc. ad infra scripta sufficienter et legitime fulcitos, die Martis, videlicet nono die mensis Septembris, anno Domini millesimo quingentesimo sexagesimo primo, et regni felicissimi dictæ illustrissimæ dominæ nostræ reginæ anno tertio.

Dictis die et loco, inter horas octavam et nonam ante meridiem ejusdem diei, dicti commissarii regii ob honorem et reverentiam illustrissimæ dominæ nostræ reginæ exsuperabundanti, acceptarunt in se onus commissionis regis eis et aliis collegis suis (ut asseruerunt) factæ et per eos acceptatæ, et decreverunt procedendum fore in ista visitatione Collegii de Eaton prout ipsi et collegæ sui alias in visitatione universitatis Cantabrigiensis vigore dictæ commissionis processerunt, juxta vim, formam, et effectum ejusdem, et assumpserunt me, Johannem Incent, notarium publicum, dicti reverendissimi patris registrarium primarium, in registrarium et actorum suorum scribam in visitatione regia prædicta. Quibus sic gestis et expeditis, magister Petrus Brewerne præpositus (ut asseruit) Collegii Regalis Beatæ Mariæ de Eaton prædicti (prævia protestatione tam nomine suo proprio quam vice et nomine omnium et singulorum sociorum (ut asseruit) ejusdem collegii de non derogando statutis et ordinationibus et foundationi dicti collegii ratione comparitionis suæ hujusmodi, quibus illæsis ac obedientia sua in Deum et illustrissimam dominam

nostram reginam necnon bona conscientia semper salvis) comparuit personaliter coram commissariis regiis prædictis, et exhibuit mandatum citatorium originale alias pro visitatione in hujusmodi, regia auctoritate emanatum, una cum certificatorio super executione ejusdem, et facta publica præconizatione omnium et singulorum vigore mandati hujusmodi citatorum, in certificatorio introducto notatorum, comparuerunt personaliter inter alios dictus Ricardus Brewarne, necnon Charolus Fitzwater, vice-præpositus, Nicholâus Smith, Johannes Durston, et Georgius Atkinson, socii perpetui,—Malim, informator puerorum, Wilkinson, ostiarius sive hipodidasculus, ac Gegge, Neale, Sherrard, Thurston, et Makeham, capellani sive presbyteri conductitii, ac Johannes Elviden, Willielmus Butler, Johannes Wood, et Johannus Frethe, clerici sive cantores, et Thomas Hall, notarius publicus, quos domini commissarii juramento onerarunt ad sancta Dei evangelia per eos et eorum quemlibet corporaliter tacta et deosculata, de fideliter respondendo certis articulis sive interrogatoriis eis per dictos dominos commissarios ex parte regie majestatis ministrandis, et monuerunt eos et eorum quemlibet quod non recedant ab ecclesia donec et quousque examinentur super articulis sive interrogatoriis prærecitatis. Et tunc facta excusatione Ricardi Brewarne, Charoli Fitzwaters, et aliorum nonnullorum juratorum prænominatorum, quia dies præteriebat, domini commissarii monuerunt omnes et singulos nondum examinatos, quod comparerent coram eis in ædibus vice-præpositi infra collegium prædictum hora prima post meridiem hujus diei. Et tunc facta alia præconizatione Thomæ Kyrton, Johannis Ashebroke, et Ricardi Pratte, sociorum perpetuorum collegii prædicti, necnon Reginaldi Legge, capellani sive presbyteri conductitii ejusdem, ad hos diem et locum citatorum et nullo modo comparentium, domini commissarii pronunciarunt eos et eorum quemlibet in præmissis notorie contumaces, ac in pœnam contumaciarum suarum hujusmodi ipsos et eorum quemlibet a perceptione

omnimodarum commoditatum ratione societatum et officiorum suorum hujusmodi in dicto collegio debite et competenter suspendebant in scriptis, prout in schedula per dictum reverendissimum dominum archiepiscopum Cantuariensem de consensu collegiarum suorum lecta. Quibus sic gestis, domini commissarii continuarunt hujusmodi visitationem regiam in statu quo nunc est usque ad et in diem Jovis proximo futurum, videlicet, undecimum diem præsentis mensis Septembris, hora septima ante meridiem ejusdem diei, monentes omnes et singulos istis die et loco comparentes ad tunc interessendum.

Die Mercurii, videlicet, decima die mensis Septembris, anno Domini millesimo quingentesimo sexagesimo primo, in ædibus præpositi infra collegium prædictum, coram commissariis regis prænominatis, in præmei, Johannis Incent, notarii publici, registrarum, etc.

Dictis die et loco, magister Richardus Breware, examinatus per dominos commissarios, petiit videre qua auctoritate hanc visitationem regiam sub sigillo magno Angliæ eis et aliis collegis suis in hac parte facta, quam reverendus dominus episcopus Wintoniensis tunc publice perlegebat, ac præterea reverendissimus dominus archiepiscopus Cantuariensis produxit literas missivas regias sibi in hac parte directas, quas publice perlegit; quibus sic peractis, magister Brewarne percontando allegavit dictam commissionem regiam expirasse, eo quod ante annum præteritum erat concessa et data.

Die et loco prædictis domini commissarii prædicti obtulerunt Nicholas Smythe, uni sociorum dicti collegii, juramentum supremitatis regię, expressum in statuto parlamenti Angliæ anno primo dominæ nostræ reginæ Elizabeth edito, quod quidem juramentum dictus Smythe tactis et deosculatis sacrosanctis Dei evangeliiis tunc ibidem præstitit juxta formam statuti prædicti.

Eodem die, post meridiem, in loco prædicto, Johannes Durston, unus sociorum dicti collegii, jussus et requisitus per

dominos commissarios prænominatos præstare dictum juramentum de recognoscendo regiam supremitatem juxta formam dicti statuti, expresse recusavit juramentum hujusmodi præstare.

Dicto die Mercurii, post meridiem, in loco prædicto, domini commissarii prænominati de expresso consensu magistrorum Fitzwater, Smythe, et Atkinson, sociorum, etc. decreverunt magistro Ricardo Brewarne, decem libras legalis monetæ Angliæ, sibi impendendas et solvendas de bonis collegii prædicti nomine recompensationis pro quibusdam laboribus per ipsum magistrum Brewarne in negociis dicti collegii obeundis sustentatis.

Die Jovis, videlicet, undecimo die mensis Septembris, anno Domini millesimo quingentesimo sexagesimo primo, hora septima ante meridiem ejusdem diei, in ecclesia collegiata de Eaton prædicta, in præsentia mei, Johannis Incent, notarii publici ac registrarii antedicti.

Dictis die, hora, et loco, domini commissarii regii supranominati, ob nonnullas veras, justas, et legitimas causas, eos et eorum conscientias (ut asseruerunt) monentes, quosdam Thomam Kirton, Johannem Ashebroke, Ricardum Pratte, et Johannem Durston, socios Collegii Regalis de Eton prædicti, et Reginaldum Legge, capellanum conductitium ejusdem collegii, ab omnibus jure, titulo, et locis suis respective in collegio prædicto verbotenus amoverunt, ac eos et eorum quemlibet, suis demeritis id exigentibus, a dicto collegio et locis, societatibus, et officiis suis in eodem, expulerunt, ac pro amotis et expulsis haberi et censi perpetuo debere pronunciaverunt et declararunt; monentes vice-præpositum et reliquos socios ejusdem collegii præsentis, quod imposterum præfatos Kirton, Ashebroke, Pratte, Durston, et Legge, seu eorum aliquem, habere vel percipere aliquod commoditatis, proficui, aut emolumenti, seu interesse, in dicto collegio, ratione societatum et officiorum suorum, hujusmodi quoquo modo competenter nullatenus permittant, sed ipsos pro non sociis

et officiariis ejusdem collegii habeant et reputent, nec ipsi aut eorum aliquis ad dictum collegium accederet, vel ibidem remaneat, dicto Durston duntaxat excepto, qui per dominos commissarios licentiatuſ fuit remanere apud dictum collegium usque ad festum Sancti Michaelis proximo futurum, et non ultra. Quibus sic expeditis, dicti domini commissarii regii, prævia salutari monitione sociis et cæteris ministris dicti collegii, continuarunt et prorogarunt hujusmodi visitationem regiam in statu quo nunc est usque ad et in festum Sancti Johannis Baptistæ proximo futurum, et ultra ad beneplacitum dominæ nostræ reginæ.

LIST OF PROVOSTS.

KING'S COLLEGE.

William Millington	.	.	.	.	1443
John Chedworth	.	.	.	.	1446
Robert Woodlarke	.	.	.	.	1452
Walter Field	.	.	.	.	1479
John Dogget	.	.	.	.	1499
John Argentine	.	.	.	.	1501
Richard Hatton	.	.	.	.	1507
Robert Hacomblene	.	.	.	.	1509
Edward Fox	.	.	.	.	1528
George Day	.	.	.	.	1538
Sir John Cheke	.	.	.	.	1548
Richard Atkinson	.	.	.	.	1553
Robert Brassie	.	.	.	.	1556
Philip Baker	.	.	.	.	1558
Roger Goade	.	.	.	.	1569
Fog Newton	.	.	.	.	1610
William Smith	.	.	.	.	1612
Samuel Collins	.	.	.	.	1615
Benjamin Whichcot	.	.	.	.	1644
James Fleetwood	.	.	.	.	1660
Thomas Page	.	.	.	.	1675
John Coplestone	.	.	.	.	1681
Charles Roderick	.	.	.	.	1689
John Adams	.	.	.	.	1712
Andrew Snape	.	.	.	.	1719
William George	.	.	.	.	1743
John Sumner	.	.	.	.	1756
William Cooke	.	.	.	.	1772
Humphrey Sumner	.	.	.	.	1797
George Thackeray	.	.	.	.	1814

ETON COLLEGE.

Henry Sever	1441
William Waynflete	1442
John Clerc	1447
William Westbury	1447
Henry Bost	1477
Roger Lupton	1503
Robert Aldrich, or Aldridge	1536
Sir Thomas Smith, Knt.	1547
Henry Cole	1554
William Bill	1552
William Day	1561
Sir Henry Savile, Knt.	1596
Thomas Murray	1621
Sir Henry Wotton, Knt.	1624
Richard Stewart	1639
Francis Rous	1643
Nicholas Lockyer	1658
Nicholas Monk, brother of the celebrated } General, afterwards Duke of Albemarle }	1660
John Meredith	1661
Richard Allestree	1665
Zacharias Cradock	1680
Henry Godolphin	1695
Henry Bland	1732
Stephen Sleech	1746
Edward Barnard	1765
William Hayward Roberts	1781
Jonathan Davies	1791
Joseph Goodall	1809
Francis Hodgson	1840

